Zdigitalizowano w ramach projektu „OCHRONA I KONSERWACJA CIESZYŃSKIEGO DZIEDZICTWA PIŚMIENNICZEGO”

2007-2010

Wsparcie udzielone przez
Islandię, Liechtenstein oraz Norwegię
poprzez dofinansowanie
ze środków Mechanizmu Finansowego
Europejskiego Obszaru Gospodarczego

eea grants
iceland liechtenstein norway

Zrealizowano
ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Historia Residentiæ Societatis Jesu Teschinensis
extracta ex Annuis ejusdem Residentiæ, et scripta
à P. Daniele Hitsch sexto anno superiore,
atqz adeo ejusdem experimentali scientiâ
sufficienter comprobata A. 1700.
maximè, quamdiu Parochia à nobis tenebatur.

Leopoldi

Schoeflaicz

Jrgalante annis centum et duobus Barcsi in Ducatu Teschinensi, quam Catharina Silesia Domo Saxonia, Teschinensi Principi in Conjugium data intexerat, affulsit tandem dies, quo jure Ferdi Ducatus Teschinensis ad Augustissimum Cæsarem Leopoldum I^m devolutus est. Hic pietissimus Cæsar primas curas Catholicæ religionis, ut ad locum hunc, in quo colluvies Barcsum, velut in sentinam refluxerat, idqz eò securius, ut eis videbatur, quòd Polonia, et Hungaria limitaneus esset, sancta Fides catholica reduceret. Factum igitur, ut in primum hoc opus conveniretur Societatis Jesu jubente Augustissimo Cæsare Leopoldo, quem non modicum P. P. Arnoldus Angelus Vienna hunc existens desuper informaverat. Annuit libenter Illustrissimus Wratislaviensium Præsul Sebastianus Postock, instituit Clerus, ac nobilitas Catholica, ejusqz hanc caput Helmus Baro Borex de Trzuzkow, utpote Ducatus Supremus Capitaneus, qui per submissam à se epistolam, DD. Statuum assensum petiit, eamqz in persona ad DD. Status detulit Perillustris D. Georgius Bees, non sine labore assumto arduo, permisqz post præfatum Capitaneum subscripsit Helmus Baro de Kormitz Rudolphus Rex: unde omnino die Sanctæ Crucis Exaltationi sacrâ Anno 1702 primi Teschinium appulerunt P. P. Joannes Piper, et P. P. Paulus Bezanex, conatus eorum non modicum promovente Illo Pe Joanne Tanner, qui hac iterato Olomucio saepius advolaverat. Tentârunt hoc negotium jam bimis antea vicibus nostræ Societatis homines, semel ab Italia, semel ab Inferiore Silesia, quorum ne nomina infelicitate temporis ad nos devenerunt, sed fructu nullo, discedere sunt coacti; atqz idem nobis, nisi authoritas Cæsarea, cui maturè machinationes Barcsis exposuimus, exurente idem Vienna P. Henrico Blumegaß, nos tenuisset. Missi collectis 300 imperialibus Vienna Deleqati: his succubuerunt novem matrones armis argenteis ac auris instructæ, sed nec illi, nec hi, venalem fidem Vienna reperiunt, æstimato omnia bilium filii executiva sua majestatis Clauda

+ alij Brandeburgiad Oder,

cujus successus vel maximè secundabat, Illustrissimus Baro
Joannes Fridericus Lazarus post factus Vicarius Capitaneus, ac subinde
plurimum ad Missionis hujus æstimationem ac progressus opportu-
nios conferebat. Res ergo ad commissionem Tessinensium
processimus principio operis à Xenodochio pauperum juxta mon-
Majorum Hostinné posito. Nulla fere dubitatio erat, qui ruetui no-
strum benignè fovet: Porrebant simplices, aspernabantur malitio-
si, detestabantur nobiles Sacrilegi, et cum publica cum Praedican-
tibus consentia Decretis Lasaeis abrelantibus subiremtur, ex pri-
vatis in Aedibus nobilium, et Pagis remotioribus, imò et pe-
dea ex frequentibus Gacza ad vicinas Hungariae, Bielsky et
Bielam ad vicinas Poloniam excursionibus abstinabiles red-
sant, sed et hac novis Decretis, mulctâ etiam transgressoribus
positâ, retabantur, et fideliter à praefato Domino Capi-
taneo Barone Lazarus expediebantur; jussi, vel urbe exuste
pertinaces, vel compelli cauti, vel sanctiora Fidei catholica
praecepta assumere: quod itaque, ut facilius in tenera juven-
tute succederet, scholas usque ad Syntaxim instituimus, denique
in Missionis Societatem adscriptis, atque ita Schola Sacrilegi dis-
luta, proles Tessinensis, cum altè ad venenum Lutheri cum lac
ris imbibendum mittebantur, domi secuta, libri maledic-
tes suffracti, neglectus ritus Divini multis ad Divina com-
pulsi, ex quibus postea aequissimè collectis dea magna in De-
cochiali Ecclesia auro splendida assurexerat; facturumque dem
ut cum antea vix ante ad sumendum Paschalem Agnum con-
parerent, postea centeni, ac milleni adesse videantur.
Ut decet Missionarij habitatio, victus et sustentatio. Ordinan-
te ergo D. D. Matthia Tanner septenti floreni ex Gazaria Provin-
ex Fundatione Lappia Domina Heredia Kaoviana Missioni Pud
labantur, cui satisfit accessuri spontanea Nobilitatis subsidia,
ac aliorum Benefactorum, Nobilitatisque Hortorum, qualis fuit his
ultimis annis Dus Hofmeister, P. Jablinsky, et novissimè
centum Venensium Coelestinis applicata Benedictus M. Franck
ex Obt Patris Jacobi Vicly Benignitate. Fundatio etiam
Summam Capitalem continens 18 66. fl. 40 x. apud Celsissimum
Dominum Kramiensem Ferdinandum Dietrichstein obtentum,
applicata est Missioni hujus, cum enim prius ita fructus tule-
rit Clemuvio, postea Hospitio, Missionis Tessinij indicata,
à D. D. Matthia Tanner Fundatore Primario moderatore, Tessinio ad-
judicata est, idque ex mente Fundatoris Sanctae memoriae Domini
D. Nicolai Sacranden Canonici Olomucensis, quam ejus Heredes
fuisse declaravit Olomucij die 20 Augusti A. 1623. D. Paulus
Sacranden Civis Pribornensis, defuncti Fundatoris Germanus Fra-
ter asserebat: Olomucii tamdiu de ea census accipere debuisse, quam-
diu Hospitij non extaret Collegium, et Hospitium itaque tamdiu
quamdiu Tessinij, unde data D. D. Jos Sedlitsky à die 15. Maij A. 1689
Tunc Superiore Plenipotentia, ea tenendi, ac de ea quaerendi, et
bimis Civitatis Senatoribus Olomucense eam impugnaverit, ac prima
semel, à D. Wenceslao Clement Superiore Tessinensi instante D. D. Ge-
gio Weis Collegij Soluis Jesu Olomucij Oeconomo nesciente quibus argumentis
certum quid extorqueret.

Difficultas restabat quoad Habitationem: hanc ego generosus Dnus Dyma Secretarius Bohemicus deposito respectu omni solus obtulit, unde apud eum hosti anno penè semialtero ammerati vitum solverunt: inde se transtulerant ad Dnum Miquel Civem Tessinensem, et eidem vitu soluto annis ferè duobus domicilium protraxerant: etsi enim supplici libello à hostilitate ac Sta„ bitus catholicus Augustissimus Cæsar requisitus jam Anno 1670 Decreto 24. Decembris dato Domus Vacales jam olim pro Elisabetham Lucretiam ultimam Ducem Tessinensem à libertate emtas, nobis in Habitationem secundum portiam sui partem unâ cum Capella dari voluerit, Camera tamen Silesitica, seu ob separatio„ nis expensas, seu ob pretensa alia argumenta cui dicta Capella per Baccium penitus negleta post diuturnas moras tandem tra„ didit, quam industriâ hostiâ et Principis liberalitate ad Sacra mu„ + atqz octavâ die S. Francisci Borgiæ pri„ mam illineam fecimus, quando interim Reliquiæ Regens Camerati„ mam intus solemnè„ ceruè Benedictus - posteriorem Dictam partem, Missa Habuimus
seu potius Domum dictæ in Habitationis et Sobolem
ex Camera adaptaverat. Non omisimus postea multum
coangustato Hostio incolatu pro parte anteriore Domus Vacalis
apud Augustissimam Majestatem supplicare, instamusqz etiamnum
allucente jam jam spe aliquâ, qua tamen recisis quibus à Cam„
ra Silesitica Viratislaviensi injectis lubijs ac moris, remoranteq non
mobiliis praterea Magistratu Urbis prorogatur.
Aliam Domum, Moneta dictam, quæ olim Monetaria esset, reliquit
nobis Collegium Oppaviense, quam eidem Illustrissima Ursenbeckiana
vix juris sui consia, post mendicitas Schüllersdorfius Dilexat. Hæc
in ruinis pene sepulta, ac juventutis educandæ formandæq„
minario transcripta, multum curas nostras fatigaverat, jam
tamen partim impetratis à Cæsare 400 Florenorum, partim datis
à D. D. Mathia Tanner 150. Ducat partim obtentâ à libertate aræâ
adjunctâ, partim subsidio à munificentia manu liberali submini„
strato, non modicum ex suo ad sol à Residentia collato, maximè
dum Parochiæ Renere, ita Habitabilis facta est, ut elevata
interim fauile 20 Halteros restituat annuè, quæ tamen omnia
prementissimè Juventuti alenda impendeverunt, modò exugere Tum„
dabat, pro quem vel duo Juvenes in Beanda pregata educationi
capitem poneremus angularem.
Sed et Hortus spatiosus in suburbio 300. Ell ab Olimis Patribus
ac Baccinibus Francisco et Henrico Labrisch emptus Residentiæ
adjunctus cum duabus superiis et inferiis extructis Magalibus,
illq velut in prandium indefessæ vigilantiæ, quæ a D. Wolfgangus
Fromm agrotam domum eruendo Ono Parochi, et actualis Du„
catus Capitaneo Joanni Friderico Lazarsch impendebat, mor„
bis ipsi postea immortuo perdius ac pernox: cui Sotinde accessit
Casa in Fundo Horti adjuncta, quia tamen ex ea Hospitali annuè
30 X pensi debebant emere infructuoso, quod sepe à nullo incola„
retur, onus dictum ad Hospitali summâ capitali eidem deposita
redimimus ante annos paucos, atqz restaurandas deliquimus
sub conditionibus certis in contractu archivi compresenti.
Neqz tacendus de agello in medio pagi Bohex 20 Juchij A. 1688
à Joriele D. Anna Metmayerina Residentiæ donato, qui tamen
ob difficultates compertas, et quod Camera in ejus possessione non
admittere noluit, nisi census recessi à 31 uno anno à Hostis pendentis,
alienatus est sub D. D. Haberlia tum Superiore.

Ita ergo cum prospiceret Missionarijs suis Deus propitius,
non deerat assistentia nostra contra Sectam potissimum vigilantia,
et pugna, cujus successus memoratu digni potissimum sequentes:
Privilegio Elisabetha Lucretia Dux Teschinensis A. 1629 Teschinij
in Parœcia sancta Trinitatis latus, quo retabantur nulli Epiphiores acatholici
et ad Tribus Officia promoveri ex latebris eductum, Augustissimo Cæsare
obtutimus Anno 1672, unde eo rato grato, Sancito poena 50 marcarum argenti transgressoribus imposita, imo et sub capitis poena ex-
cursiones ad Canas Lutheranas extra Ducatum vetita: Officiales Cæsareos
Lutheranos, vel Officijs ablatos, aut latebrosis accedere: Judices Sa-
cerdotii cum Scabinis exauctoratos, succentariatus latebrosis. Obsti-
nationes et Tribubus Decreto Supremæ Curiæ Silesiacæ cancellariæ Deten-
ti, dum intra dimidij anni spatium catholice sapierent, vel substi-
tuto, hoc sui catholice sospite, Ducatu migrarent, aut Domum
dispositam Illmi Dni Capitanei permitterent, hæreticis
Sacerdotijs negata Parœchi assistentia, quod etiam postea postra-
ctum ad Totum Ducatum Teschinense, etsi successu non sita felice,
tumultuantes præterea campanarum sonus subtractus, et prædanus
in usum Sacri Fori assignatus sine Jameris à Parœcho comitatu.
hostilium excessus in rei catholicæ præjudicium per Fiscum Cæsareum
severe castigati, à Magistratu exauctoratis Parœchus Seniores Ti-
tulum catholici substituti, jussi semiq; intra Semestre spatium
sua extra Ducatum aspectare, qui mandatum Sanctæ Fidei hac dete-
tarent Anno 1673. Neq; parum est Lutheranis latitis ex Dri-
na Hungaria gregem catholicum depascentibus: captivati compla-
res, incarcerati, ex Ducatu præcepti. Notabile est, quod cum Ab
Decto Warmessio Domine Sora in Dominia nato, eremit, qui plurimis
annis prædicans tandem captus, fidei ordinem, et Monachum tum Sec
sibi viveas. Sic hodie Magistratum Dogit vel Employé.
Omissis annis Religiosi qui partim inter annos in Curiæ portum repetierant.
illude sit solutio quod bis quatuor quo hue vecatenus anno Ugenti
catholici invisi, ora quotidie etiamnum sint Acatholici
A. 1693 Demortuo Decano Teschinensi Alexandro Kleybor viro Sanctitatis
amantissimo, Parochiam à Cæsare provisionis nolo acquisivimus sub Patre
Georgio Hawelka primo Parocho et titulari Decano, cui postrando funeral
P. Daniel Nolsch, 17 annis eremu Parochi officium nu cum emolumento, si
quidem ex 1500 annuis provenitibus, à tu pro futuro quode à hæreticis, si
batur ~~[illegible]~~ Deinceps bono, nil delictum præter magno debita
à Sunesvitas exhibendas, sole insuper inter vestanus odia et lites vivere
cogebatur, de futura stabilitate nostri parum spei habuit. Mature denuo
Superiorum vivorum judicio Parochiæ cedere justi sumus, Vestectas archiepis
administratoris Concionem, sede et ab his rejecti qui nec verbum nescibus
nec, jure erat in fori ut Beneficia solveret, cum locum nullum proprium
habuerunt, nec ~~[illegible]~~ interim pro commodo illum, cum soli pauculum juvenes Scholij
indignum videbat, nos sic permanere. Donec subinde hue à Ordi de
Ferdinando Waldthausen, tunc Provinciæ Moderatore Low Sue affectissimo
ac. 1701 P. Emericus Sunegk, ab eodem et Oratorium amplierat, ut commode con
cionej fieri posset et Sacri et Domus Ducatus per tot annos expetitus à sua Maje
state Cæsarea ~~[illegible]~~ integro, unde insuper pregnie ejus benefactor.
Quia verò Domus illa indictione gravi erant onerata, effecit illam superiore ut
Civitas, deponitis à nobis 1700 florenis ora onera in futurum in se suscipiet, ac
portionem pro pede domus illas impensis complurib; antecis restaurabit, ut commode

habitari possint, et Scholae accommodari. Successit ann. Sic generatim be-
nignissimus Dnus. Benefactorum submisit ut haec aby Locus oranis perfice-
rentur omnia, praesertim ad mag. Minerva de facultate Ord. Ord. Sati-
Generali sit divendita Barni Sobolowski mille florenos, successit Pater
Ignatius Zwicker Sic Professor florenos itidem mille, è quibus Domus sibi 100.
more solito vendicavit. P. Christophorus Kowlinski pro Oratorio adaptan-
do 200 Perillustris Domus Lithuanae ex ultima voluntate R 150, Status obtu-
lerunt eum R 100, plurimae Illustrissimae ac Excell. Dnae Adjutrices Princeps Comes
de Sergin, Judices Sac. Majestatis Caesareae Consiliarii, et ejus Excellentia Comes
Fridericus affectissimi, illae nec primo sic ipsi anno sub eod. superiore conversa
ad fidem orthodoxam, de eo fieri curarunt, variisque ac angustiis semper
exant praesentes, sic adjuvari potuit Illmus Dnus Joannes Baro de Suneg
Sac. Majestatis Caesareae Camerarius, Regnique Camerae Vaganicae Director, sufficientia
ligna et asseres subministravit. Illmus Dnus Baro Henricus Lanisch, Sacrae
Marschalcus pergulas curavit, Perillustris v. Dnus Proskey Ducatus
Judex id fenestras pro Oratorio fieri fecit. Illmus Dnus Baro de Aces
Supremus Cancellarius qui 2 fornaces calcis dono dedit. Reverendissimus Dnus
Henricus Wolff Dnus Decanus et Episcopali Commissarius, sic portam Tri-
dentina, calcidem, et altare S. Caverio dicavit, ut reliqua omittam.
reliqua sua industria dicto Sacrario effecit, quique cum uno superiori Legati suum
cum quibus ubique Conversatione Germanos pro Missionibus, Bohemos
in Oratorio suo, cum Missionario Lusaco, ac Professore finivit, debitis
orbis exsolutis, et quiaquitis ad perpetuam certis pontis, usque ad hanc
praterea relicti 1705.

Missio Teschinensis Anno 1691.

Occupato jam inde à tempore Lutheri ab haeresi toto Imperio, vicinisque Regnis et Principatibus plurimis partim jam in haeresim actis, partim atque ut in arcta Religione tenebantur, Ducatus tamen Teschinensis in fide obsequiosus Romanae Ecclesiae firmus perstitit. Donec anno Domini 1670 novam Jezabelem Catharinam Eleonoram è familia Regnantis Palatina Neoburgica in connubium cum Principe hujus Ducatus Christophoro Adrianus Catholico admisit, cum qua Joannes Adolphus tum in Caesare tum etiam in Mentebrig cujus amicus. Nam ubi vel Principi puerili data in partem Ducatus venisset, suis auliebribus illaqueatus non tantum Principem, sed et subditos promptos quidem varijs vitiis et tributis ac praemijs sensim pellexit, relinquendae verò mixtae religionis carceribus, et alijs id genus violentis modis ab obedientia Sedis Apostolicae ad Sectam Lutheri aut adegit aut expulit. Patres Dominicanos, et Franciscanos suis monasterijs, demum e Ducatu, imò e toto Ducatu ejecit, et in ejus parentia coactos verbis semmor substituit, fundationes abrogavit, privilegia Ecclesiarum igne absumpsit, supellectilem sacram in profanos usus convertit, et templi imagines sacras, aliaque ejusmodi insignia et Religionis Catholicae monumenta ejecit, combussit, domos [illegible] Principis Teschinij subjectas Sectatoribus transmisit ita ut ex septem olim chaudotibus relati servientibus s: altaristis vulgò dictis, in proscriptionem atque usque amplius inventari queat. Et quamvis Dei superna virtus in tam execrandam apostasiam et confusionem animadvertisse videatur, quando plagâ tantùm populum illum ex tempore percussit, ut à festo Pentecostalibus usque ad octobrem trium circiter mensium spatio tria capita hominum millia pestis et contagione antehac Teschinij incolitata, in unica hac, tum adhuc non usque quaque amplae civitate sint ablata, ut providita, in unica hac, tum adhuc non usque quaque amplae civitate sint ablata, ut providi de ijs tumulandis ab eadem Jezabele oportuerit novum ejus urbem attribui in quatuor cimeteriorum et templorum aedificari, ubi olim non nisi capella lignea steterat: hac tamen plaga adeò fortis tantùm efficere in stupefacta adhuc Teschinensium animis non potuit, ut ichi sapierent, et ad aviam s: à gratia cum Principe suo egisset: Deinde non reverterentur, aut manus à Dei sacris loci abstinerent. Sed mitigata non nihil Dei plagâ, quasi veniâ desuper datâ caterva in Monasterium S. Dominici in Suburbio Silesiae involarunt, ipsumque ipsis libitis et furore spoliarunt, diripuerunt, et ut omnem quem redditus legitimi sudiderant possessoribus monasterium tollerent à fundo everterunt, et solo adaequarunt, atque ut tam sacrilegi s: ut ejecbant s: tollerent aliquod saltem sui posteris relinquerent monumentum, quo et varia sacrorum, aliquod saltem sui posteris relinquerent monumentum, quo et varia sentanda olim accuderentur, ex ejus ruderibus in palmam Catholicorum ludibria rabulum erigendi. Non tamen sine ratione. Dicere in eo monumentum Mamanum cum Mardochaeo representatum: nam in eo primarij civis haeretici filius qui à tribuli pro Catholicis erigendi primus auctor et incentor fuerat, saeculo post Dei Ecclesiae primus et ipse haeretici sependit et poenas luit. Et quamvis ipsum Religioni Dei et sacris non nihil solitis postliminio nostri reverterentur, saltem locum suum alteri non invenissent: olim suam sigrâ viâ possent recuperaturi. et ad id etiam Sibi in Monasterio Suburbano cellas aliquot miserè construxissent, ut ibi tam diu per Malachiam quinqui haeretici, et statum religionem rei Catholicae prostlarentur, ipso proprio reverterent, tamen irregresta plebi haeretica rabie diu noctuque agri Sibi tandem animos desponere coepit abivere, et denique emigrare sunt coacti. Profiteebat interim verbi Ministelli in Ducatu, et animos plebis minus quantum in haeresi obfirmabant, atque tamen argentum, genus et alia sacra supellectilem s: quam in templis ordinarant: liberaliter sacrilegè in profanos usus, et [illegible]

[illegible] omnium [illegible]. Tandem [illegible] eis promisso [illegible] proles in [illegible]
fiomanni etiam vulgi [illegible] judicio [illegible] in nasiem et [illegible] subrideat, quod eius
novi [illegible] in [illegible] [illegible] Sacri Camilegi [illegible] abusa. Hominibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Christi, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et alia virum sanctum distincte explicat; pro officio carnifici me presente declararet. Ab ipse minari, primò Nobili, tum non nihil de Pastore suo subaudiliare, demum etiam rei veritatem re ipsa experiri decernit. Ecce igitur in sua villa probè custoditis hebræis, Salvator in sequentem diem apparet, Prædicantem rei hujus cum Judæis gaudio, sentiry ipsum ad illud invitat, adeò simplicio tempore mele Sancty dni Prædicanty Balneo se accingit, atque de more corpory denudat. Dum Nobily curiosiry illud observare, sentiry illud inspicere, donec tandem grandem, et distinctam ab humero sinistro in latus dextrum sub Judaicy invenerat: secatrices ductam animadvertit. Tum ex Prædicante quærere quid sibi velit, in quit, isthæc tam prolixa in corpore tua vestigia, aut unde tibi? Perplexus non nihil hac inexpectata questione Prædicanty rem eludere, et nescio quam disforme responsum violente protrudere. Subdidit quod res erat, sussurrandum Nobily, et incontinente clare convictum Prædicantem rebide excusari: Est hæc! inquit: impostor nequissime ausy mihi meisque tot annis illudere! carnifex et non pastor animarum! quem ego! simulque ei omnia ex ordine exprobrat, uti à Judæis accepverat. Videns se deprehensum Prædicanty in genua procidere, rem sedatori ac veniam deprecari. Tum Nobily stomachabundy: ut quid tantum dacany in eorum tam insolentes attentasset! responsit Prædicanty: se nullo leviori ad sanitatem opificio potuisse sanem lucrari ac isto, hisce nimium credulis pro Prædicante vendilasset. Unde berberiby probè multatum cum suum suo sudorum dedecore è vita sua Nobily abegit.

Secundiry est quod tot anno rebiy introiuit. Convicisy est ab hæresi in oppido rebiy vicino ante ory circiter mensy opificio quidam, hu cum Rot, germanice Pfleider vocant, qui cum esset opificio suo tantum opificio, nihilque aliud quam legere ac sancta per garrire nosset, tamen per plures annos, cum esset factualiy opificio etiam Verbi ministrum exercebat. et non tantum hic in Silesia, sed etiam ejus in Moravia cœnam lutheranam ministrabat, et ofulam panis et vini concurrentibiy obtrudebat. O. prædamum custodem ovium, ad ejusdem lupum. Talis nimirum habebant hactenus animarum Pastory Teschinensis animæ, quæ non nulli adhuc viventes in exilio lineam, et laxam mayis tractare doctis quam gravem non nulli adhuc viventes in exilio lineam, et laxam mayis tractare doctis quam animam. Eos tamen ita insanè decepitant ut fecerint sancti sapiry et gotuny, et animy. Eos tamen ita insanè decepitant ut fecerint sancti sapiry et gotuny, et animy, cuy pro eij exponere: et quamvis hi sæpiry hactenus et Principum, et Sanum decretiy fluctuat è Ducatu proscripti, tamen ob nimium vulgi orga eos favorem, agiè pracaveri potuit, quin in pluribiy locis clam laterent, et cœnay tum in sylvis, tum angulis noctu ministrarent, et populum in hæresi continerent.

Conflatur quidem ante hac biny weiby Nostri in hac Statione pedem figere et Ducatum ab hij animarum prædonibiy expugnare; et biny quidem ante annos circiter quinquaginta, quos Princeps, postquam mony ab hæresi ad gremium Ecclesiæ redijsset, secum Romæ adduxit: alij biny ante annos circiter viginti. Sed tamen utriusque reby undiq; desperatiy revosi sunt penitò ipsi ad propria. ipsi ad Italiam, ipsi in superiorem Silesiam. Ita obstinatos reperierant Teschinensiy! Donec tandem anno clausi 1670.mo jubente Sæ Augustissimo Cæsare Leopoldo, et annuente piè defuncto Celsissimo Principe Sebastiano Episcopo Wratislaviensi, Prudentibiy ac Sero et Nobilitate Catholicæ, hic stabilem: ut speramy: sedem fiximy, attributis rebiy etiam in Ducatibiy domibiy interea biny, aut terniy cum bonis ad habitandum cameralibiy sumptibiy distributis. Intraverimy ergo tum Dno in festo Gallicaniy S. Petriy Teschinium, quod accidit in Dominica 7.a post Pentecosten, an quod sorte essemy in hoc signo victori et de pertinacia et hæresi triumphatori: an quod portaniy etiam magnanem difficultatem in hac Statione pertum rendarum et persecutionum crucem portaturi? omen esto: quorum utrumq; quidem hucusq; non carruimy: nam non exiguam difficultatem inter obstinatissimos, et refractarios superandebatimy. Præsertim quidem adventum Imperiale maturè condulerant, quibus Dominum accitolim, et ideo desertos circiter Imperiale maturè condulerant, quibus legatos ad aulam Viennensem mittere, ut illi per libertate exercity a Catholicis legatos ad aulam Viennensem mittere, ut illi per libertate exercity a Catholicis

agerent, et Jesuitas adventantes aut opportunè averterent, aut saltè posset ex-
cuterent. Sed intervenimus in tempore, et in aula effecimus, ut communitas non nisi
in aliquo pecuniâ, re injectâ domum revertereutur, additâ insuper ejus Severâ admo-
nitione, si quid ejusmodi adhuc semel attentarent omnes multatos, quos antehac ob
varios excessus opere promeriti, exaggerato luituros. et hoc in aula actum. Domum
verò cum redijssent, in carcerem ab Illmo Ducatus Capitaneo conjecti, eò quòd de in consulto
conventicula Lozanij aliàs decretis prohibita, in privatis domibus celebrassent, et in
salutato etiam ad aulam venissent, coactus injunctionem, quam à communitate
haeretica pro Aula susceperant, viri et Monitus, jurejurando, et à quo pecuniam secum
collegerant, exhibere cum damno suo rubore atque timore. Sic cum Sibi à Senatu indul-
tum conventicula ejusmodi in privatis domibus instituere pro concessione prorendissent,
regij id denatij, agnosq; ferens Sibi id falso à legatis ejus in portilia, deinde eos in carcere
conjecit initio pro plures dies servit. Quâ causa expeditatione tàm in aula quàm
domi hoc effectum, ut salùm protestati sint Catholici illi deputati, malle se potius
abire ad Curiam, quàm in ejusmodi negotio ultra ad Aulam recurrere.

Et quamvis nihilominus sua pravitatis haeretica tenacissimi varios Patronos reque-
rerint, quorum sollicitationibus erecti, et consilijs stimulati restes concludere liber-
tatem sua haereseos in aula gravere, tamen per de ipsos viri attentare non ausi multum
bus cui expediendum omisserunt. Quam ob rem Novem contra Decretum Ilmi Ni-
tanei etiam sese subjecerunt, et Viennam abierunt, ut aut in prudentia sua multibus
et tenacitati praeam eluderent, aut saltèm genuino suo intuitu in suam partem aulam
flecterent. Et tanetsi quidem negotium libertatis sua haereseos ad votum videri poterant
inibi expedire, utpote nullis pecuniarijs optimè instructa, et liberalitate in pauper
ibus suos plane inclusa: tamen nobis maturè interventibus re injectâ ab Aula hoc
ter rejecta religiosi reatus sui etiamnum luerent in vecta. ita ut nobis non innuentibus
nij sollicitari, extremum hoc quasi tentamen Tesphinensium, nego facile quidquam
amplius ejusmodi pro libertate haereseos praesumpturos.

Porro licet ipsa primò adventu Nostri die magno honore et benevolentia signi
ficatione ab Illmo Ducatus Capitaneo, et religiosis Dominis Catholicis exceptissimus, tamen
ut salùm omnibus faceremus, quòd vero more apostolico, pauperes evangelizare veneri
mus, nos vitae activae initium à claudis, coecis, et saltuentibus sanavimus. Nam cata
stam aliquam ab adventu Nostro die Xenodochium Subarbanum intrasimus, agris ibidem
ejusque opem quem prestiteri, et quamvis ijdem utpote haeretici, solâ praesentia
nostrâ et Jesuitae ita fuerint perculsi, ut licet non nulli claudi et semiractati forent
tamen veluti paralytici illico angulos circumsiccerent, et licet jacere magis repetent, quàm
considerent, adeoque etiam non sedere, sed fugere diceretur et quâ datâ porta subducerent:
Tamen nihilominus per coram allegatum, qui praesentiam nostram destinuerant hoc effectum
est, ut deinceps tres mi, nego illi non subterfugerent, sed sine horrore aut timore
ad praesentes accederent, et cruciatus, rosaria et id genus sacra amuleta licet aca
tholici à nobis petierint, et grati acceptarent. Quod et in alijs tum materionibus
tum in mensionis Tesphinensibus laudabiliter experti sumus. nam quos primis diebus
veluti Monstra fugiebant, et ad praesentiam nostrum veluti feri et oriens capita
è portis et fenestris in sua latibula recondebant, ipsis etiam allegari consilium et
auxilium in rebus necessarijs implorare, quibus vero puellas Christianas et Catholicas
domum reducere ringentibus neque quidquam acatholicis parentibus, etiam per ulcera
tum adhuc ad aedes nostras usque laudari didicerant: et qui alias ante imagines
rosaria, et agnus Dei et cruciatus cum veneratione è collo suspendere, domi in parietinis,
agnos Dei et cruciatus cum veneratione Parentibus etiam Acatholicis, plerisque aliquibus
in sedentibus et consentientibus imagines construere, et venerari consueverunt.

Et quamvis non nulli spe inani abitus nostri ducti prolem sua à nobis avertere
et in alia loca haeresi imbuendas submittere cupij conati sunt, tamen opportuna
media iterati adinvenimus, quibus eas rursus domum revocare sunt coacti: ut

proinde quæ sit non exigua; ubi viderint occasionem omnem abiti gratiam eas in sese
educandi, sensim nobis nostrisque disciplinæ indulgendum, ut in Orthodoxa religione
educentur, maximè si cum amore Scholæ hic institerimus, quæ optimè in hoc Unga-
riæ, Poloniæ Moraviæque ac Silesiæ confinio sunt necessaria, siquidem non tantùm
à catholicis sed etiam ab acatholicis expetuntur. Tamque denuo Illmus Capitaneus cum
A. R. D. Decano, atque Magistratu suae S. C. Majestati Supplicent pro gratiosa Domibus
Dualibus nobis in usum Scholarum donandis.

Plurimum laborandum nobis erat ab initio, ut expulsione omnes ad veram haereticam
eam in vicinis Ducatui nostro Dynastiis, in Sylvis, pagis et angulis ex vicina Hungaria
ru ruae ministelli protrudebant, prælediremus, maximè ad Hagam Reinae Hungariae
jugum, qui Comiti Wesselini subjectus, à nobis quinque tantùm leucis distat, ad quod
veluti ad universale totius Lutheranae sectae subsidiatrixum tam ex Moravia et Silesia,
Moravia concursus caterva etiam, per ipsam civitatem Teschinensem fiebat, ut intra
triem circiter mensium spatium ultra decem milia ad Hagam transeuntium prope ma-
nifestum Sabbatum Lorienses, ipse magistratus commendat, chirographo propria manu
scripto sigillatoque testatus sit. Et feliciter apud suam sacram Majestatem effecimus,
ut non tantùm civibus, sed regis ipsis nobilibus, aut eorum subditis sive in Hungaria sive
in quocunque Silesiae angulum licet abire concessum. Promissum item est, tum à Sua
Sacra Majestate, tum ab Eminentissimo Nitriensi Episcopo Ordinario Praedicantes illum Hagensem
peritis quaerentur, et Catholicum Sacerdotem substituendum, nè etiam ductive ibi nostri
Teschinenses, ac Cecidia obire possint, cum eum locum ob negotia et mercimonia Hungaria
necessario transire debeant. Alios qui ductive hinc inde obibant per Ducatum, et Cecidia
sub cum locum peragebant, peritis examinavimus: et primò ultimum captivum Bernardum
Pragensem civitatibus de administrata in Ducatu contra Deiecta Sacra, Cena convivium,
ut eum aliis liberandis esset à carcere, interponentibus et apud suam Majestatem inter-
venientibus cum haereticis, tum etiam Catholicis Nobilibus, condemnatus fuerit ad dub-
terraneum carcerem per annum in pane et aqua continuandum et eo exacto ad emigran-
dum ex Principatu, et hereditariis terris, non amplius sub poena capitis redituro.

Copiosae tum erant haereticae Scholae in Urbe Teschinensi, et parvum Universitatem
vocabant, hac omnes substulimus, et opponentes se Illmi Ignatii Mardachi Singulariter
meditari gestimus, ut sic vel invitos ad Scholas Catholicas adigeremus, imò et Praeceptores
Nobilium acatholicos qui sub praetextu Praeceptorum semimedicantes quaerebant, et libros
haereticos subditis praelegebant, secreto Caesareo amovimus. Magistratus sui studia erudita
dis Catholicis Caesaris addegimus. Libros haereticos quos cum ore diuinum in domibus
privatis praelegebantur, lectoribus ereximus. Nec à Viciniis, maximè Cracoviensibus absente
rent, multae absentibus imperitè effecimus, quas tamen sicut et sacrilegium Caesaris sermi
grequendant. Impetravimus apud suam Caesaram Majestatem, ut nullus Dignitatum
Ministerium ad Christian, nullus Minister administraretur ad tribus, nullus ad munissimum
admitteretur, qui prius fidem Catholicam, aut abjunctionem pro ea admiserit. Illuberi
Sua et illuderat, quod Deuto pie defuncti Illmi Principis Sebastiani Episcopi
Urbis Cracoviensis, et Illmi Domini Lapidanei statuta erat, nè prius Sacerdotio daretur
publica Matrimonia confirmatio, nisi annuerent pro fide catholica instructionem, aut
adducti vadimonio promittant se ab instructi fuerint certo tempore fuisse Catholicos.
et quamvis pluribus ita fuerint obstinati, ut maluerint pecuniosas et poena pecuniosas
deferere, quam in fidem Catholicam consentire, plurima tamen paria non tantùm in civita-
tibus et oppidis Ducatus, sed etiam in pagis Ecclesiae Catholicae gremio de novo adjunxerunt.
In Solo Urbis Teschinensis pagus ex uno latere ab Urbe distans, per unius anni spatium
Parochus loci 20. paria hoc modo ad Christi ovile reduxit. Sed quia non multi
officiales in Ducatu Teschinensi, qui ex officio incrementum promovere debent Religionis ad
blanditio eorum haereticorum aut secularium, unde unde corradendae cupiditate eo adducti
sunt et argumentis et rationibus ad speciem tam validis apud supremam curiam et Consistorium
Consistorium egerint, ut rigor ille nimis sit ita illi viderent: mitigaretur. Et mitigatus est
ut liceret Nuptiarum pariter, pro interim tantùm, ita tamen ut si quis peregrinus in Urbe
Teschinensi, aut in oppidis conjugatus velut matrimonium non prius contrahat, et donec ad
Consistorium certo de eam circumstantiam certum fuerit, pro determinato tempore certo de eam circumstantia
rensia cuiret ad ea efficienda instructus fuerit, pro determinato tempore certo de eam circumstantia
ran consocat.

securos se putabant latere infames et Ecclesia Catholica desertae, et eò securior se-
ctari. Sed et illos deprehendimus, quando mandati Augustissimi Caesarij in jus vocari et juxta
leges et sanctiones contra Apostatas latas judicari jussit, ubi jam duo Fratres Nobiles per
Fiscalem Caesareum, ut se eorum filius Lusitanus sisteret, et sententiam secundam audirent
citati sunt. Tertio absolute Baronem planum ipsos flexibus rationibus se conversurum spe-
ratum ad considerandum, et instructionibus unius anni cum Caesarea Majestas gratiose concessit.
Soror Nobilis una cum conjuge apostata maluit sicut vicinorum Chorum sacere, et in Tessi-
S. Hedwigis Silesiorum Patrona ad orte Christi quod aliquando turpiter deseruerat redire
Sed soluto conjuge adhuc non maritum sequi debeat, in vitio haerente, Religiosa plebe mali
sibi consci. Senfin unus post alterum revertuntur, unde post ejus luthori coierant.

Caterum genus est duri in erroribus obstinatissima, facilius saxa frangere, quam corda
flectere eorum. Parentes quos allegata Nostra et instructione et crebra visitatione ad viam
veritatis reducere negliberant reduxere adversis casus et infortunia. Justitia erat qui ante
biennium coram judice examinatus jurasset Praedicantem non distribuisse panem Lutheri ad
sveni justitia apud se, hoc anno tandem in perjurio deprehensus et testibus juratis convictus
juxta leges condemnatus est ad lingoaidium. Sed ab hac dura poena eum liberavimus,
et qui antea sponte se dare nobis noluit una cum duobus filijs religioni Catholicae aggregatus
est. Alius ex oppido Aruenerensi judicij genere varionum criminum accusabatur, sed
ubi fidem Ecclesiae Catholicam et à carcere, et à gravi multa liberatus est. Mulier item
gradam, quae cum magna Nobilitate viro consensu exercebat commercia. Suscepta fide Catho-
lica à publica infamia et censis. Quod sensificium alia pacta Catholica in eodem vitio
deprehensa capta est postquam tobis vitae suae errata confessione sacramentali apud
nos expiasset.

Mulatus est inter tumultuantes ebrios rusticos nocte causo in vicino nobis pago,
suspectus quidam de reus rusticus ad carcerem raptus, et à judicibus Nobilibus haereticis
injuste ad mortem condemnatus est. Tradidit inquisitioni et executioni judicij civitatis,
cum jus gladij Nobilibus hic non competat, ubi demum ex praecipitantia judicij condemnatus
dus erat, nisi ei de bono et docto advocato respective providissemus, qui eum tam diuti-
in repetito et in actioni forma instituto defendit judicio, ut tandem judicum calculo
innocentissimus proclamatus sit. Tacitus hic est Catholicus adhuc in carcere et cum illo
Parens vero Septuagenarius, tres item Fratres jam conjugati, et tres Sorores nubiles,
ringentibus ad tantam stragem haereticis, et maximè haereditario Catholicorum illorum
Domino, et judicibus illis irrigis. Restat adhuc Mater haeretica, et tres Fratrum
conjuges, quae omnes accessuri se Ecclesiae Catholicae cum suis prolibus de nobis obligaunt.

In gravius periculum se conjecit duos ejusdem honesti et ordinarij Advocati conjux,
quae ante annos sentea ob gravia facta, quae apud Judaeum civitatis incolam et Telonarium
perpetrarat. Capite alias mutilanda, tandem ex Illmi Dni Lusitanici clementia virgis
casa, et ex Decretu sub poena capitis in aeternum proscripta erat. Transgressa est illa Lege
non proscriptionis Decretum paulo post et urbem civitatem deprehensa, in carcerem mis-
conjecta, ubi juxta latam jam ante de capite suo sententiam supplicium capitis praestola-
batur, quod certè subivisset, nisi ejurata haeresi ad fidem Catholicam tanquam ad asylum
confugisset. Mitigatus est demum rigor sententiae, quod quia rigide observare negaverat nos
chrij castigata est, et in aeternum remissa exilium. Sed nec tot ictibus sanavit vitae prodiga
fiscetrix. Intradiens illa, refisi ubi elapso septennio exilij licere ingredi ad patria redire
quod quia non satis sibi tuta videbatur, in vicinia urbis tandem iterato deprehensa, et in
carcerem tanquam jam certissima mortis victima à judice conjecta est. Transiisset et Ma-
ritum suum senectutis malies in gravem periculum, nisi ex Sacrum Religionis Catholicae
anchoram apud nos opportunè arripuisset. Desperata jam itaque vitae veniâ ad nos
confugit, et ut ei in tam proscriptae vitae periculo gratularemur per omnia sacra expetiit.
Fecimus, et adeò felicitas apud Sacram Caesaram Majestatem egimus, ut ei mandatum Bonum
Sacra Caesarea Majestatis ex carcere dimissa non tantum liberè à urbe commoretur, verum
etiam ex Gusden Sacra Caesarea Majestatis clementia in integrum famae priori restituta sit
quod maximè in gratia totius Communitatis publicabitur.

Frequent hae haeretici Desilinceases, et tantam in arte caesarea potentiam nostram has
vitant, et reverentur, jungo etiam in omnibus casibus et difficultatibus nos tanquam

ad certum præsidium confugiant confidentiorq; Religionem spes tota est in nonnullibus
Ungaricis, in quibus et plebs, et Nobilitas omnia sua collocat. Hinc illa obstinatio plebis
et insolentia Nobilitatis, quæ pessimi tam contra Sperem, quam contra ipsam Religio-
nem Orthodoxam, quos contactu brevitatis causâ prætermittimus. Unum et plurimis quod
nobis jam hic degentibus accidebat, hic adscribendum duximus. Dum Religiosi è Sacra
Divi Francisci Familia Conventuali pergebant Parochiâ in Ducatum Teschinensem mendi-
cantem, inciderunt in viam publicam in aliquod Nobilis, qui eos sine omni causa data, nisi
forte causa sufficiens haereticis fuerit, quod Papistici essent, ut illis pessimis verbis objici-
ebant: sublaserunt baculos, in quibus Dei imagines effigiatæ erant extorserunt, imagines
illas conspuerunt, in capillos et barbas involarunt, capucias detraxerunt: cum qui junior
videbatur meretricem alterius compellarent, in faciem expuerunt et quasi revera talis esset
indignissime exagitarunt. Venerunt boni illi Religiosi sic exagitati accusatum Tribunal
ad Illmum Dominum Capitaneum Ducatus, et totam hominum ideam acatholicam mirem quantum
consternatam et perplexam reddiderunt, quæ vehementer timet hac occasione sibi omnino ope-
tunas libertatis suæ accidendam, utpote à Nobilitate plurimum dependentes. Nos certe
speramus per hanc insolentiam non parum Nobilitati aliquid incidendum. Res jam autem
hic examinata ad Sacram Cæsaream Majestatem res ipsa est. Hic enim in Ducatu non est bus
Sano judicio hoc semper negotio, cum plenissimo judicio Aspectorum sint Lutherani et Calvinistæ.
Quanto nos odio prosequuti sint vel ex hoc cognoscere licet, quod nobis Catholicis retulerunt: Petros,
Sauderent, illi vos hic lapidibus obruerent. Quidam Nobilis Ungarus dixit nobis in facies:
quindecim millia diabolorum vos huc attulerunt Jesuitæ. Generosum D. Secretarium Bohemicæ
expeditionis tanto propter nos perseverantem odio, ut non tantum Secularem, verum etiam ipsi Re-
ligiosi ipsi in faciem objecerunt: Tu Secretarie doleb[illegible] in hora mortis, quod istos Jesuitas in do
mum tuam susceperis. Tota civitas te propter hos generatur. Diabolus illos nobis huc attulit. Ita
sint quandoque opinamur, per prestigias factum, ut cum noster longo tempore vix ubi
comparere voluerit, quin undique cum, tanquam agmine facto in eum irruerint, et nisi defen-
sus fuisset, cum aliquotis discerpissent. In hospitium Nostrum, ubi alias mendicitas fuit
Sancta Julianum tropia subnisa, probabiliter à malabolis, cum aliter nisi non possent, ut totum
corpus non nisi à nonnullis conflare videretur, nec quidquam quotidiani illusionem menta-
lionibus juvantibus.

Admirebatur et diabolus in hac Statione Nostra conatus Nostros ubique in redire domi per sub-
missos ab haereticis et variis donariis instructos tenebriones, qui Pellum Illmi Dni Capitanei
libefacterent: in Silesia Lata per falsos Nobilium haereticorum de Nostrodeum illis, sic
cedendi modo rumores et informationes: in aula Cæsarea per exaggeratus Electorum Brande-
burgici et Saxonis contra nos accusationes à Nobilibus Nostris subministratas, imo et ipsorum
Catholicorum. Multi erant Catholica quidem religione, sed hypocritis Stultis negotiis. Sima
labat illa se nescio quas extases et raptus pati, inter hæc mirabilia in cœlo et in terra videre
predicare futura; sed plerique in favorem haereticorum et eorum, qui ipsi lautiora fercula
et potum subministrabant cum magno scandalo Religioni Catholicæ et gravium personarum in-
famia efficiebat, sine dubio instigata ab illis, qui eam sagitabant. Sed subodoravit
sibi imminere malum; adeoque timens ne pro merito suæ impudentiæ hypocritalis merita
daret poenas, et palinodiam canere cogeretur, clam se non tantum è civitate sed etiam
extra Ducatum subduxit, et in vicina Ducatui subsistens civitate, ibidem prodita, per licto
rem educta, ipsa est non revenit amplius.

Et antiquus et gravitis adhuc gliscentibus et resuscitatam Religioni Catholicæ
devotionis, efficaciter in illis Teschinensibus pro concione persuasimus, ut intermissam ab
ipso Episcopo tempore in festo S. Laurentii publicam supplicationem resumerent.
Templum est D. Laurentii Martyri sacrum uno distans ab urbe lapide, ab insulis Sepul-
cura Ducum, quorum Teschinensis valde in Silesia notum. Solet quotannis ipso D.
Martyris Festo magnus ibidem concursus fieri hominum, quo et nos heri prius mane domesti
cis, sacro cum ornamentis circiter Personis majori parte haereticis inter pios cantus hymno-
rum. Cohortem totam diversi Catholicam quam Stilo Sti Jacobi solenni pompa deduxi-
mus. Cohortem totam diversi Catholicam quam Stilo Sti Jacobi solenni pompa deduxi-
et comitatus est ipse Illmus Dni Capitaneus cum aliis officialibus civitatis, populoque urbis.
Illi locum ubi venimus, sacra Pontificali more cecinit Stan Sti Jacobi. Nos ad confessi-
onem populum in Templo et in Sacrario ita diximus, ut plurimis interpretibus notis, et
8

Sussiria lacryma defluxerint. absolutâ devotione quo quis potuit modicum refecti,
cedica omine resonantibus totâ viâ pijs cantibus reversi sunt, Romam obstupescentibus interea
haereticis ad tantam multitudinem suorum insignem Catholicii. Magni eo in loco fiebant
haedorum excessus, magnae compotandi choreae ducendi in adjacentibus sylvulis licentia, con
sultationes, rixae, homicidia. haec tamen cesserunt saeventibus hoc anno minimum quantum sucessi
sunt et quo sequentibus annis, publicis Illmi D. Ducatus Capitanei Decretis penitus ut ipse ad
ronifit se omnino factum, eradicabantur. Non minori successu, et sociatis omnes
adlatione divinae Audiendi in Festo S. Joannis apud Illmum D. Lysenum Ducatus Judicem
ubi dum ex concurrentibus ad solemnitatem loci, pauci rustici interrogarent, quis ille esset
sacerdos, qui ita ferventer diceret? respondit unus, esse quendam peregrinum: rustici ad hoc
respondit: Diabolus est ille non peregrinus. probabiliter dixerit bene. Idem factum in encaenijs
Chremensis. apud Illmum D. Barozzi de Schargenoij Domasloviciij. Apud Philip. D.
Wilda in Festo Assumptae Virginis Innoviciij. in Festo S. Annae Fridecae. ubi hoc notate
dignum accidit, dum Ecclesiastes pro concione commendaret Decalogum Deo Christiano
scribitur, et pro haeresi eradicanda eorum deposcerent suffragia: tantae moles et despicia
bilis subsecuta sunt, ut concionator de ipsorum non audiret. Alij in loci plurima confessionis auditae
peccata aliquando facta enodate, et tandem affectu apud Catholicos erga hos concepto, ut non
nisi nobis suae conscientiae velint concedere. Et abstinuerunt se jam à PP. Dominicanorum
directione qui id vehementer sentiant, et licet abalienati videantur esse à nobis animis ob
sucessus Nostros, in Festo tamen Div. Fabianae hi mortua experierant Paraeguisten.

Festis majoribus tantum colet jam esse poenitentium apud nos concursus, ut Catholici sua
denitudine quidam corpori à lacrymis sibi temperare negverant, dum videant ubi antea in Sa
cratiali Templo in Festis Natalitijs aut Paschalibus vix pauci ad sacrum ad altare
accedebant Tribunal, jam recentes etiam Quadragenteni numerant. et ubi Catholicos non nisi
semel in anno videbant sacra percipere Synaxin, jam singuli suae Septimanij plurimos
videnti accedere. Certe non semel audivimus, si Patres Soctij Deputatium non venissent
antigrenuam necessario fuisse illam Religionis Catholicae Sanctitatem, quae adhuc vitae pau
cantes, eisque jam valde fugitiae ~~rosa~~ aeronae delitescebat. Audeat jam illi cum religio
neo-Catholicis, quos ultra 100 ad Gregorian Ecclesiae adduximus excepti illis, quos Adm
Gdo Dni Decani cum Gdo Dno Vicario et DD. PP. Dominicanis ex Roma tamen instructione
ab haeresi absolverunt.

Certe concionibus et instructionibus Nostris id jam feliciter actum est ut multi dicant
se jam nihil velle credere Luthero nihil Melanchthoni. accidit ut nostri pro concione tracta
ret Unitatem Ecclesiae non posse inveniri nisi in sola Ecclesia Catholica, pro qua Thesi com
probanda addiuit et illud Melanchthonis: Est una Ecclesia Catholica, à qua qui se segrega
verit, est vinculis et maledictus. Dixit hac Sententia aures cujusdam Theologastri viri alias
inter, hujatel docti et primarij, porro ut primum e Templo domum redijt tomos Melanch
thonis inspicit, Sententiam sollicite inquirit et invenit. Eâ perlectâ ita furore in Melanch
thonis exarsit, ut nos tomum illius extra violenter allisent, elevatum non nisi pro publicis in
Sede sua in contemptum habere voluerit. Hunc et alios tres ejusdem authorij tomos gratione
nobis quasi transactâ dedit, utpote qui se plurimis Catholicum factum politicis est. Et
postmodum filia sua Nobili ad pedes ejus procumbenti et nunc oratione poscenti, ne se in Susci
pienda fide Catholica impediret, liberaliter concessit et ad Monasterium Sanctimonialium
Ratisbonian, ut ibidem sacris studiis edisceret, dimisit. Alij plurimi respiciunt audientes
se jam paratos esse, et Ecclesiae reconciliari velle, modo Decretis Sacrae Imperatoris, sine quo et ipsi
volent; tamen ob respectum suarum, et amicos se posse negant. Daretur ut à sua Sacra
Majestate impetrare possemus, ut liberum, non publicam omnium tribunal Magistratus aliorum viro
Catholicis concederetur, ut sub conscientia, et honestate sua faterentur coram judice legitimo
quos ab haeresi Resolutione Suae Religionis negotia in tribunis et congressibus familiarium
audiverunt, et publicarunt ad hoc punctum facienda collecta, et sub sigillo Officij sui
nobis communicata sint, quae impediem ad suam Sacram Majestatem mittemus: non
dubitamus, quin gratam resolutionem simus accepturi.

Accidit his consueta D. Fabianae nostri in puerpera illi devota liberalitas, quam
duae Nobiles puerperae lucidente senserunt, dum felicem partus sui successum huic Sancto
adscribunt, maximè altera, quae jus Div. Saevo die Bilidum felicitate enixa, non nisi Ignatium

Hæretica: quorum Sacra Lissana è collo gestabat, Baptizari voluit. Granum S. Joannæ Virginem Nobilem jam eluriny æstimany è quotidiany febribus labescentem, et minimum totum si cui granum minorsum erat, bibere nequit pristinæ sanitati non restituit. Quem experty est sicy quizam Teschinensis. Hoc majori virtuti hujus sancti grani adscribendum esse. Verissimum quidam vir, et inter Nobiles Catholicos in Ducatu nostro pietate et nobilitate vitæ facile primus, ingenuè fassy est, se quandam miseriam in pectore suo tam acutam sequentissimè et certum esse, ut res dentium dolore, quos ille inter acutissimos numerabat, illam adæquare posse confessus sit. Hic sola afficebat præcordia, sed tam acutor sagittabat dolor, ut dire vera ipsy veli confiscerentur. obvenit hæc dolorum turba in quinate in templo precy ad Deum fundendum quid agerel, aut unde levamen petendum esset, sive vehementia dolorum nec occurrit afflicto. Donec in mendem ei venit habere notarium ex grani S. Joannæ à nobis sibi donatum. Eximit illud è sacco, et oculo ubi maximy saviebat dolor, tanquam emplastrum applicat, et mirabile dictu! continuò toty ex oculy, toty ex pectore fugit dolor, nec hactenus redivit amplius.

Illum igitur Benedicta, ubi notissimy respexisty, cujus virtutem mulier quædam experta est quædam in conficiendo Antidoto diu in cassum laboravisset, reflexit se non solum in catechismo dictæ contra ejusmodi monstrigia usum aqua benedictæ, quasque esse remedium. accepit igitur aquam benedictam et hac conspersit, et sine difficultate non tuty nec confecit, quod antea nullâ ratione potuit.

Hæc sunt beneficia, quæ nobis Deity collata innotuerunt, nec illud prætereundum, quod quidem Ecclesiæ Nobis minimè speranty in nos contulit. Quat is sub initium nobis maximè infensy, publicè enim nos debachabatur, negabatque se nos et ad ipsy parœciam venturum, vel ad templum admittere, postea tamen quasi pochiter totum nobis apparatum novum pro sacro area cum originali in cerialibus pro telice donavit. pictum totiy D. Imperiaty fabiè ornat.

Coronidem hy annuiy imponit actio in Festo Thaphoria melodramatica quam ex collectiy in ædicula nostra parvulis ædificata in publico pro triplici Theatro accommodate populo acutissimo adornabimus, de duobus Emanuelis Discipulis et peregrino Christo, super illud: Et cognoverunt eum in fractione panis. Inspectante copiosissimâ plebe, atque totiy pene Ducatiy hæretica nobilitate. Subiecit res, quo tali pacto acta actionem copiosè plaudente, in recreationem Serenitatem nostri, Sonne non catholicorum, tum acatholicorum commendatione. Plurimy etiam Heterodoxy copiosas lacrymas fundendibus, ita ut plures fassi sint, se nunquam credituros fuisse, nisi ipsi oculis conspexissent, juventutem tam multam, et insuper extra Scholas Societatis Jesu, et hinc inde collectaneam intra tam breve tempus tam bene institui et formari posse, et in omnibus utriusque sexiy tantam sui ad mirationem et amorem excitare posset: Denique nihil esse quoad Juventutem instruendam Societate Jesu.

A. M. D. G.

Missio Teschinensis
Anni 1672.

Non abere cum dentium dolore sic gloriari sinat et gremulari posse videntur currente anno Sexagesimo secundo semini nostri Missionarij Teschinensis, et dicere: ostium nobis in amplissimo ago Ducatiy Teschinensis apertum est magnum et adversarij multi. Nam domi foriqs hinc nimium calidi Heterodoxi, inde frigidi aliqui orthodoxi, varijs modis, et minis artificijs laborij ipsorum sufflare conati sunt vel certè sufflamare. Hæretici quidem more suo in turbido pistando è nostris nobiles vicinorum Regnorum Hungariæ et Moraviæ, non tantum Christianæ fidei libertatem etiam datij libellis ad Supremam curiam reportabant, sed etiam nostrorum ex hac veridonio ejecti sunt, et ad Supremam curiam reportabant. Catholici verò non nulli occultis auriculis agebant jam spectrum ipse deterrebant. Catholici verò non nulli occultis auriculis agebant ut gemitus sui carissimi animas à nobis avertarent, quo obtento credebant Reformatorij meditate opus, aut nullatenus, aut lentiy et violentiy admodum nobis procuraturum. adhuc ad deteriorem ex parte erant alij, qui Religione posthabitâ diuiay bragay in nos armabant, et amplectiy unde unde dudum obsoletiy calumniis, et fabellis Societatis

faram apud Catholicos presertim denigrare non erubescebant. Sed nobis etiam tacentibus, et illorum falsa insinuatio et dolosa innocentia, et vita quam hucusque egimus in cuncta satis fuit denunciata. Praeter jam memorata, multum rei Catholicae incremento videbatur esse varietas jurisdictionum, quae in hoc Ducatu reperitur: Alia est enim Capitanei, alia Regenti Supremi, similiter alia penes Nobilitatem, alia apud Senatum Teschinensem, per quae enim difficile est tot, et tam diversi ordinis, hominis, et honoris capita in unam retrahere sententiam, ita ut nutu, consilio et auxilio rei Catholicae bonum promovere satagant. Atque et plura alia non parva obstarent currente jam toto pene Reformationis. Veterum tamen et alterae Canonica parte vicinis non defuerent nobis quoadam propagandae apud Teschinenses Romanae fidei adminicula. presertim sedulitas quorundam officialium Dei, et industria quorundam in Augustissimi Caesaris Decretis executioni mandandis fideles suam operam haud pepsi sunt desiderari. Laudes a priori sed fontibus petenda et hic arcanis inserenda est.

Anno post Christum natum 1629. Elisabeth Lucretia Ducissa Teschinensis pia memoria debitis Ecclesiae Teschinensis in favorem Catholicorum privilegium, quo sancitebatur, ne ulli equidem Catholici ad tribus et officia promoveantur, aut in illis tollerentur, item ne ulli heterodoxo licuerit quoque excogitabili modo negotiari mercari, aut quaestum facere. Porro tam brevem et fortunis suis officiis statuta, in gravissimo animo ferentes Catholici, non cessarunt quaerere Principi molesti esse usque dum Privilegium illud e mentibus Senatorum recentum fuit, et alternata inter Cancellaria Caesarea aperatum. Decretum ergo illud per annos duos in tabulis manset reconditum donec in [illegible] Illustrissimi Principis Fundatoris Liechtenstein feliciter reportata Sacrae Caesareae Majestati oblatum et ab Eadem ratificatum et gratiose confirmatum fuit, et ad publicandum Civitati Teschinensi e Aula transmissum est. Promulgatum itaque est hoc statutum una cum Novo Caesarei Decreto in Curia toti Communitati et Perillustri Dno Regenti ac Illmo Dno Capitaneo communicatum, ut etiam praesentibus qui Eidem Regenti nine dicti sub sigillo promulgaretur quod tamen refuit ob quas causas interruptum haeretus fuit. Intra tubem ipsis omnibus, et singulis strictim Decretum mandatum fuit, ut e Caesareo Decreto accomodent et ab omni specie negotiationis abstineant heterodoxi nisi onerifidem 30. marcarum malulem pendere aliisque poenis subire velint. Vetuit praeterea ita Caesarea Majestas ne ulli Catholici etiam Nobilibus gas sit ad tabernas vendendi etiam extra Ducatum concurrere nisi causam poena velint incurrere. Sed quia certa subterfugia statutis repugnantia, praesertim in praeviis delinquebatur communicato cum Domino Capitaneo consilio ad Aulam recurrere placuit, correctis Memoriali praeter supra relata fidei propagandae adminicula, et eorum executione etiam hoc petitum fuit, ut Caesarei officiales, in et extra Urbem omnes, et singuli aut officio cedant aut Catholici sacedant. Et ita quidem res ad ortum pervenitum fuit nam e Aula Caesarea concurrente informatione Sacrae Ecclesiae non multo post Decretum emanavit Decretum quod primum ab [illegible] Illmo Camera Capitaneo submissum, et ab hoc Regenti communicatum fuit. vigore cujus jubebantur officiales Caesarei Heterodoxi ad partes omnes Catholicis religione aut Sanioribus consilia et filios orthodoxos amittere. Data igitur executioni sunt omnia, quae Augustissimus Caesar ordinaverat. Et Deus Optimus Maximus quidem Caesarem, Dei plenissimum, ac Sylvii Prefectum maluerunt filios Catholicos admittere quam officia sua amittere. Primus ergo ex Theologastris Lutheranis, et in Senatu non haud bibliter versatus, multum diuque relatabatur; postea vero spiritualente gratia Divina, et Superiori respectibus necessitatis, tandem veritati manus dedit. Praeter tantissimum Camerae Sylvii sententiam religit officium ardo egregie et Catholice; quid factum, ulterius contentum pa tebit. Hos subsedum ipso anno Deaicum haereticorum cum omnibus Sacrum in suburbio ex Catholicis exutis, et Catholicorum Sacerdotibus. Cum hoc agunter Supremus Regens gravissimo, exportuno nostro laborare coepit sub quod tempus Sacrum a Patribus Nostris visitatis, et ab altero Sacerdote ad incunam aeternitatis iter Sacramentis in eo articulo vitatis rite praemunitus fuit: Ultimum vitae ultima luce, quae toto triduo haetentur, post habitis Sacrosanctis et Sacrosanctis Curatis edificia habere voluit. quae res non exiguam nobis apud Teschinenses et Oppidanos Dum conjugem Matronam Sacrosanctae et in Lutheranismo jone multis eruditam obstinatissimam rejecerit. Cum videret manifestum in morte, et vitae longitudinis Patribus Nostris sua conjuncta a quibus numerum et quasdam ad vocant disintelligentiae non parva videbatur adversus. ita scilicet mors omnia aequat, et quae aspera sunt ad viae planas reducit. Sacra cogitatio aeternitatis.

Hoc itidem anno rerum sentatum strategema a Tribunal Magistri Catholici curiose, sed non otiose Sinistrae Civitatis ut nobis affectum et sensum de fide Catholica contributaria Sacrum tam Sacrorum coram judice Civitatis aperirent. Fecerunt illi in Urbe, et sub sigillo Civitatis conjunctae quae petiunt obtulerunt. Tepidi sunt plenis antiquis de Urbem optare Catholicos ut Sacrum Sacrae Majestas Negotium reformationis, et ipso reformandos urgeret fortius, ut sic respectu animorum

et alij difficultate facilius superare possent. Si pertinaciores inter illos erant, etiam deli-
berare quid Sacra Cesarea Majestas cum hac reformatione intendat an legendi sint ad fidem
nea re. Hac et similia ad aulam transmittunt supplicando, ut Sacra Cesarea Majestas eorum
debitum faciat satis, et ordinato cuivis cum illis procedendi modo, respectum humanum
redimat, quo liberius possint ad libertatem filiorum Dei evolare. Et vobis Dominis
respondis eventu. Nam Sacra Cesarea Majestas hoc ipsos à vobis subministros haereticorum semper
suspecta in Ecclesia Sancta transmittit, et post exploratum ejusdem curiae et Patrum Vestorum
judicium Sepositis in favorem Catholicae fidei à Cesare conclusa sunt. Primò: ne alii Teschinen-
sium in id extra Silesiam vel in vicinam Hungariam Lutheranae sectae gratia liceat emigrare
facere. Secundò: ut nullus Dissidens ad condescendum officium, nullus Magister ad studium
nullus civis aut incola ad officium quodlibet admittatur, aut in eo tolleretur, nisi ante or-
thodoxam fidem profitetur. Tertio: ut similiter omnibus haeterodoxis interdicta sit omnis
negotiatio ut supra dictum est. Quarto: ut obstinatiores aliquot arripiantur et strictè ob-
neantur, usque dum resipiscant intra dimidij anni spatium Catholicis accedant. vel
omnino obedientiam in haresi substituto prius loco sui Catholico Possint toto Ducatu emi-
grent aut domum dispositioni Illmi Dni Canislaei permittant. Quinto loco decrevit Sacra
Cesarea Majestas ut imposterum haeterodoxis negetur assistentia Parochi, tumulandi cum
sancto corpore, loco sacro, conducto funeris, et alia hujus generis obsequiatè regentur, sed hoc
punctum eadem Sacra Cesarea Majestas ad Serenissimum Episcopum Wratis-
laviense remittendum censuit, à quo plenam et ultimatam resolutionem in loco suppletorum.
Jam honorati et plurium tribus Gulmine Austriaca agitati, et instinctu Teschinenses
ad preces se converterunt nonnullos libellum supremae curae porrigendo in integrum libertatis
quod punctum Religionis, restitui petierunt novos, sua memoriali quinquaginta ta-
pita appresis Sigillis subscripserunt his formalibus: Sive Teschinensis Confessionis Augustana
inmutata. Conscientia Augustana verius sitisipsent ut quod sua mors nolos nisi et
Sacerdotes prima certam nihil annis. Ut taceamus quod eteniam idonea neque Sciant Confessio
nis Augustanae articulos multosque minus credant. Et ut sit audiri non sunt sua ipsos dam
nante importunitate, et ad sua, suosque ita dictos Augustanos consibulos redire jussi sunt.

Caeterum nemo facile credit, quantum laborent, quantosque Patronos, et quantas collecta
apud vicinos haeterodoxos Principes, et civitates conquirant, ut se et Lutheranismum Teschinij
stabiliant, et nos vel omnino inde eliminent, vel saltem in vicinas haereticas parocias et domi-
natum Gazensem excurrendi licentiam extorqueant. Quo in loco Georgius Sudginsky, alia
per ordinarium in Romana Universitate literas in sui ac aliorum perniciem edoctus, accersi
mum diaboli instrumentum, vigendia rei Catholicae damna per annos complures intulit quibus
Ecclesia illi affectato pastoris titulo prosuit, adeò ut palam glorieri auditus sit se ad suo nullia
Ecclesia illi affectato pastoris titulo prosuit, adeò ut palam glorieri auditus sit se ad suo nullia
primarum è Gazatae in sentis Lutheri trahuisse. Et jam quidem ad distantissimum preces
nostrum è Gazatae in sentis Lutheri trahuisse. Et jam quidem ad distantissimum preces
nostrum ut Sacrae Decretum lapsus ille et animarum hostis ab ovile illo repulsus est, haeret
nihilominus in vicinis pagis et clandestina inter rusticos ejus conventicula, neque solij Templi
nensibus pertinaciter exercentibus, sed etiam è exteriore Silesia peregrè adventantibus parem
et sonulum Lutheranum porrigit. Quod malum nullis multis pecuniarijs nullis carceribus
et aliarum, penarum terminationibus hucusque satis potuit coercari. Neque in futurum facile
nisi rei remedium quaerendum videtur, nisi vicinae Hungariae reformatio jam inchoata
gratiam successum sortiatur.

Anno igitur ab Ecclesia Gazensi Praedicante, quia nullus è Catholicis Parochis pere-
grinorum et propè impracticabilis denuò populi curam suspicere audebat, sed facile nullum
animarum sortem miserata Pater Casimirus Valentinus è Provincia Polonica carum partium
et Aviae Missionarius ultro se pro illarum orientarum pastore et desolatarum solatio ob-
tulit. etiam ab Illmo Dno Territorij illius usufructario similis Wespelem non in ethy
et per deputatos ad id Comitiatos Parochiam praesentatus et promulgatus erat. Sed
cum Clavis Templi etiam pro Deinde Sacrij à Templi aedium potiuerentur, facto in populo
murmure ad hanultum inclinare res videbatur, et illa nullum effectum Comitiis illa habuit,
et Ecclesia illa vicinis pagis stabili Pastore quoque destituti. Nunc nisij quae extra
Sunt Teschinium reformandi est calamij. Varij hactenus ipsi quoque excessus in praejudicium
et contentum Religionis Catholicae passim impune à Nobilibus praedictis Dominis admissi
et Subditis aure inclementi, per Cesaream Fiscalem ad severius vindicat tribunal pressuris à
jure poenis castigati fierent, quas tamen precum nostrarum interventione conati fuimus mitigare.

Apud Magistratum civium effecta est ut quattuorviri sacrificii seniores Tribuum substituerentur alii. Ita qui trini ac novisse, parvi, et carni praefecturam gerunt, selecti ex catholicis, lutheranis loco cedere jussi. Ne vero vel lutherani sua decessent officio vel lutherani illorum ad personam pertinere singere, sed ita Paschale, ipso anniversaria confessione indurimus. Cum carnium diebus Sabbatinis passim catholicis familiares ostendendo domibus feliciter profecimus. Sub festos adventus et veri jejunii choreas, et apud male feriatos in vesperis sacris lavarum usum et vestium praepostera mutationes per industriam et vigilantiam nostram eliminavimus. Mutationes quae toto novennio incentivam egerat, vita castior et continentiae studium persuasum est: postquam et haeresim ejurarit et damna deseruit, quae sponsam relabendi occasionem praebere poterat. Vidua quidem ac honestate et spes pertinentis testimonium et magistratu urbis in relaxavimus, quae deinde in viduitatem sive gaudeat ad secunda vota transiit. Similiter puella aliqui operam nostram rogabat, quae ditissimo longe valere jusso virtus simul et fidem: erat enim lutheriana: sin nuptiis consentavit. Alia è Dioecesi Tortonensi conjugem adsavimus, ut a haeresi, ob quos lapsis ab prohibitis fuerat, civiliter absolutus in integrum restituerentur, postquam una cum uxore de catholica, et genitrix prolibus ad Ecclesiam catholicam de aggregaret. Ter longe unum per gratiam Ill.mi et Reverendi Domini Decani privatim legitimari geminavimus, ut pronovum gaudebat illibata conservetur, quae aliquin in nimium fori esset odioso, meritò timebatur. Alia duo matrimonia inter gradus à jure interdictos celebrata, ad Almam Nuntium Apostolicum dispensationis gratia remisimus, regis ipsa gratiosam ex oravimus, cujus impedimenta relaxationem et ita accedente simul gaudi laetitiae ab utriusque gaudii ratificatione, ubique rata firmatum evasit Matrimonium. Praeterea infirmis completuibus quae efficientes, quae medicamenti sacravimus, aliisque pauperibus decimis, et quandoque pro vanellate Hostia etiam de avicis nobis. Non nullos è carcere, et comedum vinculis liberavimus, unus gladio addictus ad lumen supplicii comitati sunt, et ad gratiles exercitandum letaliter ictus animavimus. Supplicatio publica à Sacello et ultra à festo S. Laurentii ad templum Sanctorum Martyrum sacrum, uno distans ab urbe lapide instituit solita ante annum nuper quantigori, et ad hue stipendiis sanctis Religioni Catholicae resuscitata, hoc anno majore cum solennitate repetita fuit, non ultra triginta Personae, majore parte haereticae, inter pios cantus ducit Ill.mi Dni Decani solenni pompa, comitantibus binis lineatis sacerdotibus ipso Illmo Dno Ducatus Luxi tenens, Deinde in Dominica Dno Regante Sanctae Ducatus, Officialibus et Regii et Camera officii, Senatu populoque Urbis, ut cohortem totam diceres Catholicam. Confessione ibidem copiosa excepimus. Unus nostrum ad primariam dictionem habuit in Sacrario. Religiosi Dni Fratres Bernardini Sacra dictione in templo detinuit. Peracta devotione modica refectione, et gaudio cantu eodem ordine referantibus totâ viâ pijs Canticis Jesuitarum. Haereticorum. Eodem diuque diximus chirurgi, et quo loco duo aliqui nonnisi apud nos Jesuitarum ejuratae haeresi ab eadem et alijs secuti absolvi petiverunt. Idem factum Carnisecum in Festo Ill.mi Dni Lapidanei: ubi etiam duo recens facti catholici cum quo alijs, residentibus Sacra nostra accubuerunt. Item Domasiorici Dni Vicari apud Illmum Dominum de Sangonoi. Facimus quoque Tridecan in Festo Cruces, alii pulchra concionem quam nostrum unus ad aliquot milia hominum habit, alter ad 300 ibidem absolvit. Domi concionibus, exhortationibus quadragesimalibus bis intra hebdomadam habui solitis, ordinaria idem juventutis catechesi hoc effecimus, ut consortium jam quem ante non accedunt poenitentes, non tantum festis solennionibus, sed jam geri singulis diebus festis et Dominicis, quod hic antea rarissimum et infelix erat, contenti unicâ per annum sacramentali refectione, qui ex Catholicis ad sacram communionem accedebant. Certe in festis Natalitijs, et Paschalia vacant, saltem 400 poenitentes absolvimus, quos Catholicis sine denuo sacrae intentionis voluntatis, imo et sine lacrymis inveni non possunt. Hoc denique laboribus et horatibus Domini Divina adjuvante Gratia effecimus, ut hoc anno 208. reliquos ad Gremium Ecclesiae adduximus, ex quibus, quos et etiam Ill.mi Dni Decani, et ejus Sacellani, et Ill.mi Dni Dominicani ex Hostia instructione et adhortatione ab haeresi ab solverunt. Demique non est praetermittenda exspecta Divi Patriarchae Nostri in pauperes liberalitas, quam aliquae Personae luculente expertae sunt, dum delicias partim et sub-sacrum lucis sancto adscribunt. Praesertim illa, quae in parte sua non nisi mortem certam expectabat, ad prolem nembratim eximendam; sed eam expecta est in parte felicitatem, genitor

nunquam antea. Alia non minus se debere fateretur Opitulatori suo: Hinc
quia difficile videbatur illi Nomen Ignatij, Franciscum voluit filium baptizari. Utrique
enim Sancti Religionis è bello gestabat. Sed nulla felicius quam Euphrosina Siriana
Secretarij Bocnicia expeditionis Uxor, quæ cum paritiniter cum suo conjuge obsequitur,
sine sensu doloris absente obstetrice puerum masculum peperit quem non alio Nomine
quam Ignatij insignire voluit. Videtur illi ne alijs benedicere dominus, quod Ignatij
filius, contra tot obloquentes haereticos conservatus, et vivens, in domum suam recepe-
rit in eajo ultra annum benigne habuerit. Brano Sancta Joanna, et Lapillo Poyensi
terni à febribus liberati, suam adscribunt sanitatem. Sed nostrum audax minium, quidam
robij eripere voluit, potè una cum vita Successiset lapidibus Pestilentibus, nam sicè repente
dum Sacrificium à cena, exsit genesiam, adquam unus nostrum sedere solet, dum mensa accum-
bit, alio frequentibus lapidum ictibus impetere, ut undeim oculos eumpeni: plures equidem
nisi gratis ferrea obstiterent. Duo enim grandes lapides in mensam projecti in medium
hypocausti inciderunt. Ita Siliset Evangelii Pestilentes, panem remoto ei Evangelij la-
pidem prepare nobis non poterunt, sed in nos ejiciunt, et non jam lignum, sed lapidem in pa-
nem ejus, et Hepa Sorio mittunt, quo illi non Hepuvity, sed Sedovity, hoc est venenatos
solent compellere. Nos ciò volentes in bono vincere malum, malicentiam quandam ob Stile
in nos projectum civitium carceri publico per judicij sententiam mancipatam, interpositij
precibus nostij libertati restitui fecimus. Utinam ut Super charitatis certamen, Super
cogita ipsum pacem incendantur, et vicissim aliquem reignoti amoris igniculum erga
nos ingerant, quodque minime esse volunt, tot fiant Ignatiani.

Annua Messionis Pestinensis ad Annum 1673.

Annus iste à Christo nato 1673.tius quem jam ab ride, et quo vineam hanc Domini Sa-
baoth cultore begimus, tertium numeramus; quem ad modum uberem laborem messem
ita non minus laboris difficultatis, binis quoque his defudantibus objecit. Acatholicus
enim populus Pestinensis Cleri superiore, ita pariter et hoc presente anno nullas non
machinas adnovit, quibus reformationis negotium eventere intent. Supplicibus libellis iterato
conscenis, tandem Illmus Dnus Caesareum, quam ipsum supremam Aulam Curiam actum
ius et posita licenta aulae non minus per eos, quorum ex egebatur, quam per interrundios Eccle-
sium et presertim Negotij Societia delegati in hoc negotio interpellata est, ut quo ad dilatandam
in hoc Ducatu Catholicam Religionem à Sua Majestate Saluberrime sancita stribent relaxa
to rigore Decretorum adventent, liceretque in pristina haeretica pertinacia Pestinensibus
arbitratu suo vivere. Caesarei Decreti ea erat Summa, et Series ut qui intra Sexaginta
gradum catholice non profiterentur, ij colonicij suis extra Ducatum efferrent. Quatuor
civitates omni numero civibus, et auctoritate spectabilioque delecti, qui post habitij iteratij
interdicti, quibus in negotio Fidei Aulam ultra molestare vetabantur, Aulam et Caesarem
adeunt, obsecrantes, quo sibi liceat in antiquij ritibus ad mortem usque persistere, sed clam
ejus ad inigam postulata clementissimi aliquam Caesarij aures expleti, justisque mandatij
morem gerere negotij revocatis domos rejecerunt: Sed mirum ijdem redacij, et Catholicae
rei admoluin permodum, si huic tetrij eventij respondisset, commiserunt fabam.
Immineat jam fere diej ipsarum nonarum Junij, illud anni dimidium concludens, quo
ex decreto Sua Majestatis, illij erant aut catholice credendum, aut Pestinio emigrandum:
in tam arctij rebus, et ut dici amat Sacum inter et Saeum constituti, consilium ex arena
Sed resarium, capiunt: plenij illi Deij favorem Aulae Caesarea in patrocinium
heterodoxorum deprecaturae, protogationem termini prefixi, innoveratij nostij fervorij

restrictiones, et alia ejusmodi à vero abhorrentia jactare, quibus non modò hos
Lutheri ritus confirmarent, sed et non paucos à catholicis concipierant, passimque fama tota
urbe vagaretur: Reformationem Teplinensium tam subitam, improbatam relaxandam, quinimo
Clementissimum Dominum esse Cesarem, qui exhibitum ab iisdem libellum supplicem tam benevolè
admisisset, postulatis omnes factum se satis adversari posse, dictumque libellum, ductis per
transversum filis sericis, ligatum, sacrumque sibi retinuisse. quæ Secretarius favorabilis sen-
tentiæ signa sunt certissima. Cum potius longe alia exinde augurari debuissent, et fideli-
tissimum fidei Cesarem, crucem illam sericam, super omnem Christianorum partidam
religionem ipsorum sectis prosecutam, quam quidquam de sancti statuti innovatione, osten-
dere voluisse. Addebant vesperini impostores: nuntiatione ac oppressione Evangelicorum tan-
summ, omnes nostra Cesarem quem Spiritus sanctus, et auctoribus tam indigna sabbati
brevi post nubila Dominum Teplinensium exortura, nonum dentum Cesarem Evangelicis faventis
spem suspendere venire augurarent. Neque hi Lutheri planè hæresiarum ante victoriam
triumphum canentium, majora molirentur. dum è sua gente hominibus subornent, et ad illustrem
Dominum Ducatus Capitaneum allegent, qui recentissimos exhibeant libros ejusdem, cujus res-
pectu, Imperiali Catholicæ, urbis Civium Viennensium reddita, quibus de adventu certò certius
in rebus fidei, relaxatione Cesarea asseverabantur; datam defunctus D. Waldorffi Secre-
tarii Bohemus: dum Domino Schirnesio Heridenti dagonis manu strictulatis fidem,
hoc ad ejusdem pavidam jactitantes, ipsum adeo petere se, et bona illustri Domini Capitanei gratia
quatenus illis civibus mediatum suum Teplinensium continuare liceat. Cum ipsis pari prius nun-
tiis per eos disseminatis, insuper argumenti tam evidentis et ejusdem: recentissimorum
libellorum eo vespere, jam pene expugnatis illustrem Dominum Capitaneum, nondum hæresi-
arum Gramento tantum non assensum est. Prima igitur luce insequenti diei, convocatis ad se
ubique nostro Patre: ita enim Aulæ statuit, ut in rebus, quæ ad Religionem, ejusdemque in-
stauratam pertinerent, nostris uteretur consultoribus et ministris Domini Capitanei:
insuper è se nostra dictam, Summosque animi sui perturbationem et angustias multis expo-
nit, Sententiam esse suam indicat, non esse ex re, sed justa Dentum Cesarem, cum quatuor
viris illis procedatur, cum tam evidentia et salutaria beatum in favorem eorum Sententiæ
Cesareæ adhuc argumenta. Dixit inter hos subitos motus, et insultus Missionarii agnoscit?
cum à hoc anno sancto, totum rei catholicæ verti caritatem, et deformatum Teplinensium
ne secunda progressus, ab exacta et seria Cesarei Decreti executione pendere videremus?
Jetzo igitur honorem Divini Cultus, et Catholicæ Fidei studio incitati ob hæc tam subita, et
formidolosa illustrem Capitanei inclinatione abhorrere tale penitus declarant; dicunt hoc
negotium, Decretum, cum summa auctoritate Augustissimi Cesaris conditum, seriam suam
non sortiatur effectum, quæ tandem alia quidquam ponderis habitura apud Sacram Teplinen-
sium pertinetian? Dicitur denique ipsum Cesarem rogando adire, quam vel saltem
in favorem quatuor virorum illorum in Sententia Cesarea, quod terminum emigrationis
prosequi relaxare. Hæc nobis protestationem nostram illustrem Capitaneum, et totam
de pulsa à cadem Sententia obtenuit, dedisque jam dudum Viennæ libros, super potentia
regnis, et quanto pere interest ad grassandam religionem Teplinensium pertinetian, di omni
indulgentia, et gratia ipsa Cesarea spes, his quatuor hæresis capitalis prosiandatur, proliquin
explicitque: venia cum is sit nunc rerum status et periculum in mora, et cum præsertim ex
jam Viennæ nostra obtenit, cui negotii tractandi notum tamen potent; non ulsiare de quo
modo prosecuti casui statis consilii sopit, quam à alterutri Missionarium, Rite non Viennæ
profiscitur, et quantum adgeret momenti ad reformationis presentis Secundos progressus,
fanii omnino favorii dicti Quatuor viri privatim denegatis coram Aula Cesarea pulsa
gaviat, id solum unum Majestati illi Sedanda desperasse rendicum, idque ad amissionem
recipere de, nos clavigos Ecclesiæ, Sanctum omnes dignitatum et inviam, et ten ad Sacram Majes-
tatem, tua ad unitatis ejusdem ambitum libera super hoc datum.

Quid igitur? magnis vegarti decimis, et occasionem, à qua tantum emolumenti in rem catholicam speramus, dimittimus non negligendam. Posteri igitur nostri, id est octavo idus Januarij, cum e nostris, comitante militia, et pedestri turma adjuncta, Viennam versus iter arripuit et 9to Idus ejusdem mensis in columis eorum appellitij; et quia etiam una Lazenburgi Sua Majestas conversabatur, petitis prius a P. Provinciale Provinciae Bohemiae sufficienti instructione, ac tribus Sacerdotibus Excellentissimo Dno Vice-Cancellario, Dno Secretario Tam, aliisque in Cancellaria Aulica Bohemica de recuperitate Missionis Teschinensis probè edoctis, et in sententiam nostram inclinatis, eo cum eo est à Sr. P. Müller Missionario nostro Lucenburgum, latisque de negotio nostro Teschinensi eiden redditis, cum eo super eodem argumento plenius contulit; instructus nè discessum apparet, primum de adventu ejus, deque negotio nostro toto Sacra Majestas edocetur.

Die subsequente Sua Majestas libenter se Missionarium Teschinensem super statu et progressibus Missionis disserentem auditurum significat, ac die tertia ad sanctissimam Audientiam admittit. Libidè inquiebat Religiosissimus Caesar audire libentius, quam felicia rei catholicae inter acatholicos progressus, quorum ad modum nunc eam intelligeret Teschinensis recens conversionem altra quingentarum centuria recenseri; non defuturum se pro suo quo erga eandem Sedem affectu, Sanctis Nostra concessibus Apostolicis, ac rescribendis se, modo id fieri sua Aulica intercedat, et no Sedendatione Tertij Suij Subsidium, et habitationem Teschinensi laicorum, concessurum. Consecutis ita et votis retro, litteisque ad Illmum Dnum Ducatus Capitaneum, et copiis receptis, ut vocant, Caesarei dati nuncij nostris haereticis, instructis nostris, Teschinium revocat. Expeditis hac in emolumentum rei catholicae nostrae Missionis minè positima fuit. Ab proximis è Dominicorum illis, duo, dum errores Lutheri mordicus tueri, ac suam etiam uxorem pertinacia confortare decrevit, pergunt designati prius, in domo sua, catholicis hospitibus, nè uno habitatore destituta in vastitatem abiret, sed probatam etiam, et agnitam catholicis dignatis veritatem in vicinum Freystadium commigrantes, quorum et inde brevi post, urgente superiore Curia decreto novo ejecti sunt, ne certis pecta scandali, et pessimi exempli idea fierent. Dno religiosi eò feliciores, quod agnitae veritatis amplexi orthodoxis accesserint, et nunc ritu catholico pacate vitam instituant. Impedita omne in Sabiana machina, quae cum sua factionis studiosis apud aulam molliebantur Teschinensis haeretici, quod omnibus notis catholicis, ac imprimis Illmo Capitaneo unice in notis fuerat. Falsa et malevola ab haereticorum conflicta informationis aulae fomita iterato exhibita, per nostram veritatem, et sincerum cursum, et labores nostri minus quantum approbati, et non vero et primoribus Cancellariae Aulico-Bohemicae nostros affari auditis, sed: Pergite porro Patres rem agere sanctam et fortiter nostrum eius obsistere digni. Primisque acatholicorum actorum contra circa Teschinensis sede opponerent facile his respondere studemus. Obtentum etiam ut quid vel minimum Caesarem reviseo apponeretur in Caesareis litteris datis ad Illmum Dnum Capitaneum in causa Dominicorum idem ut agitaretur; praeterea ut Aulae responsum accelaretur ad postulata Illmi Capitanei quod librum haereticum hac sententiam respondebat Sui erroribus et Biblia sola doctrina catholica Teschinio ejectionem. Ac eodem responso Aulica sancta gula in ecclesia primarii hic Fabula, Sectae hac profligatissimus propugnator, qui proprio scandalosum libellum, quem filio ludum praevertanti discendum dederat, quo argumentis apparentibus, revera autem falsissimis, et in historia certis perfidiae sua apud aulam sacram velum obtrudebat: prius artificii custodiae his mandatis erat, deinde etiam, quod ab instructione catholica prolem suam abstraheret, municipio et Ducatu Teschinensi decedere iussus est. Obtentum etiam, multum ad id momenti conferentibus litteris Illmi Capitanei, ad suam Majestatem perscripsit, nè quo, in perfidia obstinatus hinc regrare begit ejusdem in vicinia Teschinensi licuit considere, cujus rei ejendum recens dedere duo illi indumentum, et quaternione Illmi antesignani: quo omnis etiam in suburbium precisa est Teschinensibus clandestinis et furtivis apud aulam sacram machinationibus, et haereticis atque sentiunt: quidpiam in favorem dum efficiendi: effectum praeterea, et ad nostram instantiam decernerent aula,

ut juventus instructior Christiana, et sacramentorum providentia frequentaret, id quod fit cum
gnacto prorsus usqui, tricenti, quadragenti, et ultra, ex sola venera atque collecti, in catechismo
conservantibus, cum prius tricenorum aut ad summum quadragenorum numerus aegre adaugeretur.
Illmi: Dni Capitanei estimatio et affectus ergo nostro non mediocriter auctus, cum animadverteret
hominibus nostris, tantum ab Augustissimo posse tribui, ex quo etiam mutavit sententiam sensisq;
majorem in illa habere Religionis curam, quam ipse antehac exercuisset sibique nunc persuadet,
non majus se apud Celeratissimum Religionis posse curam, ad sui commendationem pondus adjicere posse
quam si pro tribus rem catholicam promoveret: denuo etiam inclinatus posset, et pameam duli
cam, sed nostris pro fide Celantibus, de annona et amplioni habitatione providentur, ita ut tertia
tibus aliis, affluente jam penu liberis, labrum Apostolicum sorte accidere posset, atque hac ad fidi
catholicae incrementum apud Saxonum Prussiae, ejusque civitatem sunt promota.
Alii ex minore oppidulo erant perfrigenda: quibus amotis, structis non providendis est consecutus.
Ministelli Verbi, ejusque Hungaria sanguine lupis rapaci ovile Domini circumibant: non tantum
vicinus Dynastis Blesnensis, oppidorum et Bilicensis, ubi magnam catholicae rei stragem in
fligerunt; sed ad antiquis, et in civitate constituto in erroribus obfirmando, et adversus catholicae
Dogmata pestifera doctrina arculeis inducendo, ita etiam in aliquot Teschinensis Ducatus pagos
serpendo, puta: Urbis, Hnsow, Hermanitz, Ustron, Orlab. Plaricola, sono illi, qui ad hos
seductionis incursiones conscriti sunt, etiamsi Sicutem quamen subeunt, et facinoris rei in aere
mulctantur, gravia quae plurimi, multam ad sacra catholica transitione malunt redimen.
Sic Wibicensis Colonis, postquam jam etiam poenalem numerupserunt, pecuniam, ad catholicismum animo
adjicerunt 19. In Hermanitz, Hnsow, Michalowitz majore Kunzitz, Dolonica ostrava
et Sebrow, supra 50. in oppido etiamsi, Strongow, Ps. omnes illi conati, et in structione Novae
jam catholice credunt. Interpestatque non est Illmus Episcopus Wadicensis et operam suam etiam
ad depurgandam à Pseudoministris ejusmodi continen nobis solum addibere dignaretur.
Urbecula hac Oppida Hungaria respicit, firmum Secta Lutherana praesidium, et Teschinensis
Acatholici velut omnare gradum propitiatorium venerationi et cultui habita, et adhuc sacrum
data: nego caruit felici adventu Anaty nostri abacty inde Vertiventaly sub ipsam hebdomadam
Sanctam accitis nostri das Patry die S. Georgi, aborsity Hungaro acatholici Teschinensis
bus, ac mundi Cesaris, ut qui magnam id factum praesidebant. Dum gravior hac constitu
tio operosit, ita audivit, et Vitelinum et Gazam oppida Hungariae propiora, in quibus
haeretici sarcii late nidulabantur, Parochorum catholicorum curae commisa, totamque illam partem
Hungariae, Ducatui Teschinensi adjacentem superficiem à manifesto negrifinis Lutheri Ministri
stelli esse penitus perpurgatam. Ergo optata loci nobis radius affulget, totâ Hungariae
ejecta jam illi Verbi Divini adulteratoribus, Parochiisque legitimis in locum eius substitutis
regnum nobis esse tantosere metuendum, ut Ducatus Mater ab ejusmodi animarum seductoribus
ultra infestetur, nego Teschinensibus eos ipsos, qui quos ibi fortasse latere subodorarentur frequen
tandi nella expectit jam spia; efficimus enim apud Sereniss. Sueciae, et Sereniss. Vitelinum
Praefecti Generali de Kniez demandaretur, quo is per legionem suam Praesidiarium, quae castra
Jablunkariense communitur, sedulo vigilant, caveretque dum hanc ipsum ipso, qui e Ducatu
nostro, ipsis aliisque Toparchis, in vicinam Hungariam, quo termetis quot hebdomadis, dicis
Sabbatinis confluebatur, ita Lutheranis Ministri concurrere tentarent, conspectisque delicti
rem, aut in dire, aut in pelle mulctarent. Insuper insuper praeterea eandem Seriam Sereniss.
ut curare Procuratorem in mandatis omnitenet, quo ita procederetur accusatione jam ante contra
quosdam Nobile acatholicos coepta, quibus illi rata Illmus quorundam delictorum in contemptum
Catholicae Religionis patratorum rei peragebantur, quorum anno priore meminimus, ut hi qui
sibi à Ducatu Teschinensi plectebantur: Hinc actione illo, multis diuin aeternae obcuante, in
conspectu, ut ajunt, Viatis, ab condemnatus est Dnus Dolkowsky: delicti is rei, antiquitus erat
quod quinquies abhinc circiter anni, Parochum quendam ejus deterbatum, ad Sanctum Lauren
glacium verberaverit, qui die Sancti Laurentii Sacra, ad meteretem, unicum Ecclesiae Dei,
Dominum illum à violatione Festi dehortatus accesserat, cumque D. Dolkowsky ad hunc

Parochi et orthodoxi animi, et in certamine responsum dedisset, Parochus Persona, consilio
[illegible] et rationibus, an Dominus esset, prorsus ignorabat, Sacraque deposuit hominem exquirit.
Parochus multis diebus ante ejus esset D. Rostock, quod per Religionem Viri Francisci Coventuariam,
in ecclesiae publico, in contemptum nominis Catholici insanaviter ac despotice habuerit. Duodecim
Hebdomadum custodia, sive ut ajunt, arresto punitus est Dni Petrifin Domini Rostock delicti
complex, ad mixtum rem. Nostro etiam conatu effectum est apud Suam Majestatem, ut Illmus
Baro Jacobus Sobeck turpis à fide orthodoxa apostatis rem, ex tenue judicium Tessinensium
expungeretur, et sententia judiciaria deinceps excluderetur. Duo sive Neocatholici nostro indefesso
ad Senatus adlecti, ex adverso alii plures, qui religionem aut vitam dignitatibus non consonam, aut
condignam profiterentur, interpellati per nos altiore potestate, dignitatibus suis deturbati sunt.
Sub instauratione Senatus, revocati etiam in memoriam omnia et in facie totius Gymnasii
relecta, gratiam pro misericordia Nostra Religionis gaudere, sive illa à Deo et Augustissimo
capite, sive ab Illmo Dni Capitaneo statuta fuisset. In fori meditatio, motore nostro, erecta
lignea cavea, cui ea mulierculae includerentur, quae Sacramentum Apostolicum agerent, et alias ad non
amplectendam nostram Religionem essent hortatrices. Ex etiam Tessinensem Senatum hortati
sunt Nostri impulimus, ut nulli haeresin profitenti, jus, et aditus ad hospitale patent, et solis
catholice credentibus munera Hospitalitatis deinceps tribuat, neque ulli mendicabulorum liceat Tessinensis
Tessinensis ostiatim stipem agere, nisi Catholico, quorum Heterogenia non exigua hic est numerus
Sectae, proscriptis denique vicos gregatim decendum. Salutare hoc fuit statutum sed non
adeo ab omnibus gratum, quae ne ab alimonijs vicatim congrendi prohiberentur, ad orthodoxos transi
verunt. Nostro etiam instinctu, cognita voluntate Suae Majestatis eo inclinatus est Illmus
Dni Capitaneus, ut qui ad Ecclesiam in civile Senatu reducendum cooperatus, ad familiae hae
etiam Catholicae accensendae, quae majori parte ex heterodoxis constiterat, serium adjicient ani
mum, ita ut brevi tempore Aedis Capitaneus Hertzmanitarum, Sorba praeterea domestici
cum alijs 13. Dominum divum orthodoxe credentes sint facti. In hoc tamen infortunio
ab Pater, quod filium natu Majorem, neque quam moriendo iterati hortationibus tamen se
gram per nos adhibitis morte, et quidem violenta subtraxit, a catholicum è vita discedere infelici
videret. Bacchus hic animosior an audacior factus, dum alterius visera Sacrum sensu attentat,
ita praeoccupatus ebriam animam temulentus evomuit. Eidem Illmo Capitaneo memorialia
adjunxi, multiplicia in Gymnasium reformationis sententia obtulimus, et ejus responsum
Osari effecit: postulatum primo et obtentum, atque à Sua Majestate summopere protectum, ut
libri haeretici, Postilla, Pasquini, et alia ejusmodi fraudulenta heterodoxorum cerebro evoluta
lumbricorum in Rhun, Catholicam fidem, et Nosti Vicinum injuriosissimae, ac non dubitanti fideli
cribus refertissimae, domatim colligerentur, quorum magna farrago reperta: alter è Nostris
qui quartam solum partem libri lustrandam sibi deputaverat, ducentos ejusmodi infamos
partes in contra alias fidei Nostra editos, reperit, et collegit. Bibliopola, qui in vicinia Nostra
heterodoxum Aedifactum egerat, et usque pravi dogmatis exadjutrice hic in urbe Gymnasii usque
diversos locum Lutheranum redolentes libros venum exposuerat, non sine fidei Nostra gravi detrimento
abstinere deinceps mercatu, ac nisi Catholicis accederet, cum officina libraria alio se transferre jubet
esset. quod factum Nostrum ubi intellexit Augustissimus Caesar vehementer collaudavit.
Sed jam post adhibitos hos conatus ad viam felicibus progressibus fidei inserendam, fructus etiam
laboris Nostri, praeter hactenus passim commemoratos hubet decursum. Equidem ex quo gravis
sanctissimae Parentis Ecclesiae Nostra reposuimus, centum sunt capita circiter 32. è quibus
non nullorum insignis conversionis legentium desiderio nostro esse dignum obtulerit. Fuit
literatus non nemo Nostri Parentibus Acatholicis, et Academiae Wittenbergensis ab ea aversus, diu et
Suecum, quibus ibidem Scientiarum Magistri usus, et alibi Ecclesiarum ordinorum hujus operam
collectanea is cum Nostro de articulis Fidei sustinuit, tandem rationibus Nostri sibi satis
factum esse novit, ut quam tam diu alibi amplecti videbatur exhorruerat, Nostrum fidei Magistrum
nactus, ejusque prius ab haeresi, et actenus nostri Confessionis amplexus est.

Aliquy velut errabunda ovis, bono pastore, cujus manuductione [illegible] fidei restituerentur
desiderat: erat is Ducali judicio in Palatio nostro à Sacristio, qui ad [illegible] à civitate totâ Polonia
nondum seluerat, profectus, ut ibidem ab haeresi sanaretur, et noxis absolveretur, confessione delictorum
facta, loci illius Presbytero auditam; absolutionem, cujus gratiâ venerat, non obtinuit, eò quòd de hac
= ovis luthero affectam, et tum primùm ritu catholico Paenitentiae Sacramentum obire profiteretur
cujus Beneficij capiem apud nos, non sine filii Domini lapidem Statio, et aucta de Societatis
nostra confessarijs opinione est consecuta. Fuit praeterea Senecio, jam prope deportatus, qui
Lutheri doctrinae complexus annos mordicus adhaserat, cujus retinendae gratiâ, quod affectus luthero
Supplicium pro fide amplecti statuit: Sed etiam hac cogitanti bonus Deus inuenit viam, morbo
cuius correptus est Senecio, cujus ingravescente ad extrema deducta: ne praeda hac è gremio luthero in
manus Dei deveniret, adest in tempore noster: cui cum suppleg Senecio fieret, ut defitienti compensatio
locum in Moscovia apud Magistratum sibi obtineret, reuiuit se factionem noster, modo denuo
altero pede jam cymbam Charontis propè contingen, conuersus, quae curam aeternae salutis concer
= nerent, satagerat, cui fortè aliquam in hac vita diversandi spatium temporis restaret: de animae
salute solicito, Dum etiam de corporis commodis procuratum. Ad nihil Benevola anus mortis
grandaevae, catholicisque à peccatis sanat et ab haeresi expiata, et tum ad Moscoviam delata, die nisi
= gravate catholicus obijt. Huic anus pinque dyspar alius, in fatali lectulo decubuerat, evocat ad
ad se hostium, cui postenquam inveterata conscientia culpam, et remorsu detecisset, haeresin ana
ejuravit, sicque ad mortem obeundam ritu instructus, ubi Sanctissimum Christi Corpus palato excepit
= effet, in equilibili gaudio, non secus ac alter Simeon gestiens, visâ et recepto Salutari suo è vivis
discessit est in pace. Civis Segeseriensis trium filiorum bene spalentorum, et jam etiam in senum
Municipij adscriptorum Mater, in gravi aegritudine, quae una cum matre elephantiasi morbosa, et
ipsa decubuerat, visitata à nobis, et ut ad ultimam cum morte luctam ritu catholico sese accingeret ad
= mortis; Salutaria monenti nostri documenta persuasit non habuit, et solenni obstinati silentio, Salutiferis
Sacramentis clausit; possaultam ex morbo convalescere sibi non nihil visa, surgit, et visibus ut rebatur
sufficientes ad iter faciendum nisi aucti, confisa, mundinatum cum conjuge meribus, ad vicinum
aegridum profiscitur, Sed morbus iniuti mercata, eumque periculosius recondescendum, accedente nisi
= ges apoplexia, linguamque occupante, qua prius catholicam dogma profiteri detrectaverat: in ultima
mortem linea, sedere tandem ad saluten Ecclesiae nostrae, non adhuc accini, et presentibus Lutheranis
cognatis et adhuc fidem quam linguâ antea non valuit, corde et mutuo professa est, et haeresi vitiosae
delictis absoluta, Sacrum etiam moribundum viaticum accepta fuerat nisi accedens nisus omnia
eam ad recipiendum in mortalitatis flamacum inhabilem reddidisset.
Ad alterum Anum dysperiori pinque cadaveri, à vera doctrina pariter deviantem omnium opinione
= cohaerentem habitam jam jam redditurum, errore polici, Sed vetula nisi salutari, loco Catholici
ministelli, vocatis nostri, adfuit in tempore Sacrum moribundum viaticum una secum deferens, verum
errori immobilis inhaerentem, in cujus è vita abire paratam deprehendit nullum non movet lapidem
ut silicem pertinacia è pectore obstinata excutiat, et catholicae credendum imminenti disponat ac
= paratis. diu omnes notis conatus fuit, et rationes, quibus ad fidem amplectendam recuenti auctor
fuit: Tandem ad eum, quem sine gerebat recte credentium remunerationem conversus noster:
en, inquit, inveterata malorum, quomodo vis, hac ipsa fortasse horâ Judicium futurum respondebit, quem
in sacro altaris Sacramento praesentem, napalle tuam ingressam, modo in cor tuum admittere renuis?
salutaria hac verbum cum ipsa malice, non omnem pertinaciam posuit, et catholico ritu professa
volatum sub sarra Dei in intima sectorum admisit et brevi post admissi non tantum Domini, sed
et fidei orthodoxae pretium sensit, quando recepta utraque et animi, et corporis sanitate, vitam
etiamnum in statum vivit, et catholicam. Completes hucusque quo nunquam Catholicae Religionis
nomen derent Sacrilegij praevaluimus ministrum impostorum, et tomentij impiissimi retrahebantur
qui paulto antequam Hungariae cuedere ejecerunt, homines idiotas adigebant, ut prius quam
= Eucharistiam panis ritu Lutherano recipiendi sorte dam sumerent, Sacramentum se obstinarent non
= quam deinque Lutheri dogmatibus se renuntiaturos: expugnata tandem horum est pertinacia
= culpsque error de valore negandi Sacramenti, quo se obligarant, abjuratque tandem Lutheri orthodoxae
doctrinae fidem jurarunt.

Requisitus non [illegible] Pecaro, utrum Catholicis accedere vellet? reposuit: no tto mundo se id non facturum, et [illegible]? insistit Vecaro: cui rursus ille coram aperuit: eo quod Sanctissimum Dei calicem veris viribus ad altare provehere deberet, et maledicta in caput Parentum, eorumque amicorum ore blasphemo congerere: idque ita se accepisse ab eo, qui et rem tradiserat, et omnis specie fere contestabatur: tam falsi opinione imbutus accedit noster opinionem tam prevam ex animo bonitatis catholicisque adjungit. Alius longe obstinatior conditione lector, ita ea, quo degebat saeculo, semipseudo praedicantis munus exercuerat, cum sibi Teschinii vincula sancta matrimonium gerendam nonnisi ipsis dispensatis accepisset, ne carceris squalore ad Sacram catholicam adigeretur, uxore, liberis, et domo derelictâ, aliquot hebdomada per Silesiam et Moraviam vagatus, novum in se ipso sacri spectaculum praebebat: dum tandem effusae Divinae gratiae animam favoris Teschinicum apostolus noster de altro Sistet discipulum ad cognoscenda fidei Nostrae rudimenta offert, pecuniis quotidiis ad rem naturae expendendam inducias quibus sufficienter instructus, inter colloquentis animi solatia, ejecto Lutheri topico in Sinum Sanctae Matris Ecclesiae se recepit: confessus est, sors nostra etiam post dictum Catholicae Religionis Sacramentum hanc mentis infestante cogitationem fortasse malo genio, cum sibi opinionem animo firmiter inhaesisse, ex quo Religionis Nostrae amicorumento decoratus esset, parentibus uxori cognatis, utpote Lutheri discipuli sibi omnino esse renuntiandum, omnibus maledictis ac diris in eos defaciendum. Frequentissimos hic tegeria, quorum animos ejusmodi pestifera opinio occupavit, haustae ex disperdi Ducatu Teschinensi charis, ac libellis, hae heterodoxae seugnantissimis, ad avertendos rudiorem a veritate catholica animos, quae cum profundius cordi immissa renatis hucusque, ut ejusmodi venenum ex mentibus idiotarum evellerent, non levi brachio fuit nobis elaborandum: ad quod non modicum contulit planum e classe illa ad Ecclesiae Romanae gremium ductis nostro accessio. Invadam adhuc denegatis Eucharistiae calis a fide Nostra aversos tenet. Alius ex ample Evangelii Regis ad coelum nuptiale convocantis compulsus intrare in ovile Christi. Erat filius Patris Acatholici natus, aeternis pariter errore imbutus, quem Pater, ut via Privilegii olim ab ultima Duce Teschinensibus indulti, ad complurimis decretis Sanctae Sedis primati evertere, quo intra extra cavebatur, ne quis ad extra ullam ediscendam admitteretur, qui non catholice credent, ea propter, arbitrio ediscendae gratiae filium Teschinii etiam in alia dictionem emisserat, subdoctus id Noster gradum ad Almum Urbis Capitolinum defert, eique persuadet, ut peregrinus ille ad propria revocatus qui demum etiam hortatore Nostro fidem veram est amplexus. Erat alius arcer inter oves, unicus e tribus arcularionum Catholicae Acatholicis, qui Sanctae Ecclesiae Romanae jugum obstinate excutiebat et hanc ipsam ob causam, vetantibus dictis libris privilegio, exercitiis arcis abstinebat: illum etiam dogmatibus catholicis instructum Ecclesiae restituimus, atque ita tribus hac, quod in nulla alia Teschinii regione ex integro catholica est. Laboratum idem, effectumque est, ut e civibus spectabilioribus omnes residui fidei Nostrae hoc anno accederent, omnesque Sanctae officiale aut Fidem admitterent, aut sic secus, dignitatibus sui moverentur, ipse Valovicus primarius Comenianus, quem ipse Valovicus vocant, quod fidem catholicam intra praefinitum terminum amplecti renuerat, pariter mirere suo decedere substitutus catholicis sudepore est coactus: ex quo colligas, eos, quibusnam etiam nunc restat nobis ad persuadendam veritatem laborandum, non nisi ex infima conditione plebecula constare. Invadam e gente Silesiae unius duntaxat reperitur a Sacris catholicis avocabat: patuit id in illis qui catholicam professi, cum ad mensam Eucharisticam primum accederent, non nisi clam, idque in intimo Ecclesiae Sacrario prostrare voluerint, aut in sacellis domestis, aut certe in ipsis templis, ubi adeo sacra frequentia posuit, et concursu vacarent: jam dehinc tempti iterum Eucharistiae Epulis palam se Catholicos profitenti gestiunt, unumque id dolent, se non prius, quam in declinante jam ad vitae occasum hac sua aetate, tam sanctae fidei accessisse, complurimumque recuperare non [illegible] superent eorum in cultu divino alacritatem, qui a cunis ipsis fidei dogmata cum lacte imbibissent. Sed et illud inter non postremos gaudio hoc anno relatos computandum venit; quod in juvenculo Teschinensi effectum est, dum Maritus cum parvulis, et fortiter cum viduarum coronam Parentibus exsulantis

nobis Magistratu, agendo procuravimus, ut tenella hæc ætas, à teneris statim Christiana doctrina, ac
disciplina composita, luratis pedibus, subiaceat in solum maribus Sacrificium Missæ, ac officia Comparent
gregorium, ut hodiegus nuncupantur Sacrarum Ecclesiarum: eiusdem tamen doctrinam, ad eam humani
tatem instructi, ut cum magno omnis ad nostros etiam aliunde adventu accurrant, quos nuper ab
genio pejus, ex persuasione Parentum hæreticorum fugitabant. Inde ad adultiores longo ordine, et
numero jam tenui civibus clara præsentia, et Iudaicissimi Sacramenta blandè ita non illecti accu
runt. In arcem redimus omnes nostrates Tesinenses, tam qui intra urbem, quam qui in pra
urbijs degunt, omnium potiam ipsorum et familiæ compotes mitto, quorum minor in nostrum conducit
ad Catholicos ab Acatholicis discernendos, et Schedulis pestilentes exponendas, ceteros indicibus, palamque cum
de fidei, disjunctis quij prudem suam à propagatione doctrinæ Christianæ abstinerent. E quibus
non rerum notatu, cum adigi non possent, ut potem ex cognienda fidei radicitus nisi haberet, Ceteros
Decretis, relictis domis, large suis alijs transferre jussus est. Doctrina Christiana strenuè promovendæ
à nobis egregiè prosecutum est, dum è nobis alter Missam Sacrum Deiparæ Divinam et Almam Administra
tora visit, à quo non modo satisfactum, sed Missione per Tesinensem Ducatum, et alia adjacentia
Dominia obtinuit, ad obturanda quorundam malevolorum ora nobis oggerendum: ignorare se, quæ
probitate Quisquali hic sint: etiam etiam jij Catechistæ, ex quo jam jam executionem, machina
tione hic Conventi Nostro antagonistæ, largè insuper adjecta etiam, et consilio quidem in periculum
in annos singulos nobis sendendo, in libellos, imagines, et alia ejusmodi pietatis illicita in juventutem
dispertienda, unà cum reflecti trium annorum censibus, nobis quam dia hic Tesinenses laboravimus
muneratum dimisit, unde et liberaliter Catechistæ de præmijs provisum est, et Ligniæ Imperiale ob
gavit, quos in precedentium quorundam libellum, typis edendum impendere destinamus, inter nostros Testi
nensis disseminandum, in Supplementum eorum hæreticorum librorum, quibus magnus Exercitus ipsos pro
fliximus. Inter plures Catechesos, hoc etiam numeramus, quod non nemo obstinatior, cum sanctum
filium à Catechesi adeunda retraheret, multis cum Severis edictis ab Illmo Cancellario obtinuerimus,
quo Stachy, filiolum ad nos mittere coactus est. Idem efficitur apud alios indurato Acatholicos, qui
jurejurando Christiana doctrina apud nos interesse detinebant. Acatholicus non rerum apud Nobilem
Pedagogi munere fungebatur, libellos in sanctos, contra religionis fidem Nostram respectos, sanctos
pernitiosos, volvendibus, ipse nam sub in Ducatu Tesinensi fungebatur, ab Eodem Nobili comprehen
sus, et publica custodia mancipatus, omnem tanto Scelari parem huiusce, nisi resipuisset et fidei
Nostræ Suscepitione Sanctissimæ redemisset, quod post gravis deceptus lucta, collatis bonis nostra
respectu, inter effluentes animæ selectis deliciis prostitit. Unicus ipse anfractus nobis probuit, ut
Civitas plures ejusmodi dogmatis Catholicis impugnatores, et Calvinistas apud Suam Majestatem
delationem facianus, stercoris cum multis alijs infanda ipso auctoribus persecutentur, et quantis
quis è Nobilium domibus, et è Ducatusque, nisi fidei accedant, amoveantur. Tandem et illud
omnibus residuis Tesinensis Ducatus indigenis, rendum Ecclesiæ Catholicæ aggregatis, gravissimum
momentum ad recipiendam Nostram fidem adjiciet, quod Senatus debilis, ac Salgdatis omnibus, ut
ajunt, instantibus per rationale Nostrum Illmi Capitanei Reverendissimi et Illmi Domini Guiseria
ij Vratislaviensis Administratoris, Venerabilis Consistorij, Supremæ Silesiæ Curiæ, Augustissimi
Cæsaris Exhibitum Nostræ ipsi rei Catholicæ mirè proficuum decretum obtinuerimus, quo Acatholicus
Tesinensis, Urbis ipsius et Ditionum, diœcesis interdicendum esse duxerunt, in loco Sacro idem efficit
Sentia Parochi in Matrimonijs recundij. id quod non varia multorum adversantium molimina
Tandem Calendis Octobris pro sonione publicarimus, atque ita ut executioni mandetur obtinuimus.
Deinceps verò non tantùm in instaurandis, verùm etiam in roborandis Catholicæ pietatis effecerimus
apud Tesinensis; restituendis est Cæpiosa illa pœnitentiæ gregorianæ, qui non tantùm Festis ce
lebrioribus, sed etiam Dominicis, et minis illustribus Solennitatibus aures Nostrorum pro Sacro
Tribunali expectarent, nullaque illucesceret dies Dominica, quâ non aliqui ad Tribunal Divinum
conparerent fateri peccatorum Suorum accusatorij; in abundantia enim jam abit apud plurimos
Tesinensis quod rensibus Suis manifestatione delictorum emundare consuetis. Dum inter
de tot illa quæ mario sera, quod hic ipsum, et in audita est. Auxiliatrices etiam
nostra in finitimis, quem certis confinij nobis Fideca, die S. Annæ Parentis Senilinij

Penitrij Dñi Mensis: Domas lovicium Die SS.ti Apostolij Philippo et Jacobo Sacrum
Sibi Nostros venerandi: Kunthichium die S. Wenceslai: Aumedium in annua Templi
dedicatione: Skogovium et Kavinam Festo Divi Martini ad Dion Patrocinij Ecclesiæ
ab Illmo Capitaneo evocati sunt. In quibus omnibus hoc loco ubere reduximus operam Mysto-
rum ministerij: dictum vero ad regendam Auditorem, sequentibus exercitiis solatio ac vitæ insolentiam
contingendo signij. Kavinæ quadraginta omnino providentij sacramentaliter capiati sunt inter
quos reperti plures Neo-Catholici. Atque hæc de animarum cultura, cui ita quidem nos insendimus
ut alia etiam Sorti Nostræ subjecta Gerentia Sui temporibus nostram Sibi desiderari queri possent
gaudeam. Tres calamum rei capitale damnati erant, e quibus duo secari gladio, tertius gula testi
profanda erat: hos omnes ad fortiter ferendam destinatam mortem pro delictis animarum; mag
nam ea res populo circumstanti spectaculum et laborem Mortis ac eius modi hominibus
ultimum exhibitorum commendationem causavit. Quatuor periculo capitis interventa Nostro examine
alij ad diuturniora damnati vincula impedita per non veniam pecuniam carceri Sibi sunt ab
breviatam. Egentioribus et cerere deventis de annona provisum: ægrotantibus de necessariis vale
tudini revocandæ pharmacij, moribundis denique de Sacro ad ultimam luctam unguine et viatico
morientium. Plurimij denique commendatione Nostra et precibus apud Almam Capitaneam Ma
gistratum Urbis, et Judicum urbis gratiæ obtinuimus. Nego subtacere subticere fas est conspe
ctum Sancti Patriarchæ Nostri erga suorum beneficium; qui quæ filij ejus necdum, eadem omnibus
gratijs illius videtur, quæ in filiorum suorum bonorum hostibus elargiatur: hæc omnia matrona eidem
felicem partum impetrant. Nego subtiendum Pdi Pri Fraternitatem mirandam erga nos effectus pro
prij singularij; qui die S. Fundatori Sacra, nostrum in Ecclesia, Viri Sui Panegyrisem habere volu
erunt, et nostram affectu plane Fraterno, de suis negotijs contulerunt, ac pluribus aliis nicijs benevo
lentiam suam erga nos sunt testati. Tot licet, pro emolumento animarum cliventes, non haberent
curae: Solicitudo tamen privati spiritualis comitati nobis non excidit: domicij in dulcis sorij, usibus
nostris concessa, Sacellum adaptavimus, et tam imaginibus, quam religio Sacro ornata sodalitij illius insigni
mus, atque octava die S. Francisci Xaverij, summa ritu solemni Missam inter Mysteriorum chorus dul
cisonos concinnentium, decantavimus, sequentij pridie pari celebritate, et Musicis concentibus litanijs.
Divina provisio providentia factum videtur, ut dictum Sacellum nobis obtingeret, quod anno abhinc circi
ter triennij ab Elisabeth Lucretia postrema Teschinensium Duce erectum fuerat, ac Sanctissimo Nomine
Jesu pro usu Societatis Nostræ nostri, in Aula meritudinis insignidum, ac sub titulo S.ti Francisci dedicatum.
Sed abinde habentibus anno miserrimæ haresi et omni cultu ac prorsus desertum habebatur, dum tan
dem sub adventum Nostrum huc Teschinium die Laetitiæ S.ti Francisci, denuo reconciliari curavi, et divina
Mysteria Nostrij ad aram litantibus resumi egerunt. Sorti sane optima civit nobis oblatum, pro novis
Neo-Catholicis, qui ad recipiendum in Eucharistia Jesum primum veniendo, hinc et angulos
aliquos, in quibus à nemine, and sancij catholicum videantur.

Tam solidis curantibus nobis Dñi honorem, et animarum in ovile Christi reductionem, Dñus etiam à Comunia
temporalia Sororum Sororum quid obtinij; non minus donata est nobis à Domino D. Gradel prosenta
Sacij lignis. 6745. L. Thaler pecunia ejus executoribus apud Sanctam Cesaream, proportionem temporis refer
vamus. Benefactorum liberalem manum non rare experiemur, presertim dum Sacerdos, Deum inter com
plura Beneficia hoc etiam non vulgare, et commodij nostrij longissime miserium mutuamur, quod do
mum Dicalem Sed ampla sui parte habitationi Nostræ accommodavit et quo sequentia omnesque commoda
quod victum quotidianum, quem habemus in Domo Sui Teschinensi suscepimus, denique parentij et minoribus
impensis in Domo Ducali sumere, et à tumultibus externis clenoti exercitijs Divinis atque vacare potuimus,
Sanctum, Superiori Sacij, quantum pro tertij sui in habitatione, ipsiusque Aula aperiunda, in quod omnium
conabimur vota sui conspirant sufficiat. Supellectilem libraria accessione librorum viennorum Athenæ
sium pretio comparatorum incredit Supperditante in omnibus nunquam Mobili quodam vino Ecclesiæ.
Denique hoc est adjunctibus Superij, brevi quodam panum Teschinij habituros nos Collegij Sacellum
jacentijs inhabentibus anno, juncti viribus, ultimum demum hydre haereticæ caput nos secessimus
ad tandem unum ovile Teschinium effectum, unum agnoscit Romanum Pastorem, Christi vicarium,
ac Divi Petri Successorem.

Annua Missionis Teschinensis ad 1674.

Annus iste aræ Christianæ unum millesimum sexcentesimum septuagesimum quartum Missionis Teschinensis tamen quartus fuit, eiusque vix secundus, ut ipse Dominus Dominus Ioannes Mathias qui ut in magnis tam Nobilitatis Polonicæ tum Silesiæ Teschinensium pijs exercitijs obstantibus in eam non minus gloriose exercitus, quam feliciter Divina favente, quæ tracta superantibus certum ei integrum de hostibus Fidei victoriam promiserunt. Nobilis è finitimis, civibus, tota Dei favore ejecti, illic quoque jubi, et Nobilitati omnium subditis non sine memorabili multorum admiratione omne cum fidei Catholicam interdicunt. E civitatis autem ac Dominijs finitimis, tamenque fere vicinis, quarum officijs moti sunt heterodoxi, catholicis in eorum locum substituendo denique à Sacramentis Matrimonij sponsi, à Tyrocinio Militia Militantes, egeni à Hospitijs à mercimoniorum Commercio libri, ac denique omnes, qui in perfidia contumacia hinc emigrabant à communi sepulturæ sublatis sunt exclusi. Videri poterat nec, et vero etiam erant, felicia optimum anni futuri successum prodidisse. Verum secundis operationum omnibus mox sese incidere, tantamque clades totius animarum, quæ amissarum de indubijs jam indicijs prægrediebat jacturam, non potuit non quin sese Salutis humanæ hostis, et quia anni superioribus in vinea, quo ad exercenda fidei negotia adhibuerat, turpiter se victum meminit, sequen hoc anno nuncubrem quam ad omnia præclaro gerendo inducitur, tam consilijs quibusque, præclaroque septis interbandis opportunum delegit, ac quamvis unam quidem loyalitate fatendique, atque diligenti impudentia ac senectute et quod caruerat in erroribus sui suorum pertinacia multis complacam vinea obsecrat. cujus detestanda molitione operosque tam felices, quos jam in herba videbat successus antequam gaudere autumnale recuperaretur. Erat hac vi romani divina Hominarka Dominarkia privata, quæ velut sive sedili altera gentis suæ hostis infestum caput victrice manu conculcare sive id non posset, certe ne posset sibi suppliciis futura Ecclesiæ Supremæ Sacræ Tribunal accepit. Lucem nam fidei nostræ mysteriis jam naturam, ac in vinea cognoscere, Sacramenti capacem tum eam, quæ intra vinea adhuc probatur, tum illa, quam conversionis metu et injuria Parentum cum ad hora à nobis vinea diversa transtulerat. et sui juventutis confinitorum non solum non vinea debant Parentum planini, rati è re, quicquid sua futurum si proliberi fidei orthodoxæ certum eam tum rapum in gentilem collegio, tum denique in suni ipsa civitatis dicebant: Dei nobis fesser pacem, sinitque quibus à puero instituti sunt, strenuis videre quicquid, si solum sua aulæ fidei adjungere, quamvis etsi non sanum mentis liceat, liceatque. Hac Parentum solutate lati animatique exhortata prius Illmi Domini Capitanei hac in re accepitque sententia, quam etiam sua Sacra Majestas probavit, collaudavitque, qui in illum decimo, ac aliorum nonnemo in casuum primum pacificantia, dein Divina cœna Sacramenti ac legibus Nostri rite dispositam à novum ac ordine; et quibuslibet civitatis Dominorum platea sua proprio nominantur die, quo alijs omnibus servoti liberum sancti facilitatis in fundi valere possent quærere. Et cepit inde non sine operosa gnari susceptum negotium in plurimis, sed ubi ex ordine ea obstinatione perfidiæque retractione, ut pressum est tum vio sagæ et rupe experti sunt, tum ad recentissima omnium quinque hortatione; tum ad ipsius etiam Illmi Dni Capitanei insi moram gesserunt, multarum cominatione. Sed reluctantes vincuntur, se multitudo quam prole sua in statutis Nostræ subjicere: unde ejus injuria partim arresto Curiæ partim arctioni custodia sunt mancipati, ubi se non mutuis adhortationibus adhortabantur, tum vis quæque quibus ipsi in sitis fidei libertatem asperorentur, obtinere conjuges indagabant: et quia illustrissimus, cujus mandatis illi in carcerem conjecti, ita Ejusdem solius favore vindicandi erant, Viennam adierat, libertatem sic destitutis ad Supremæ Curiæ Tribunalia, non jam

viros, sed foeminas, à clauibus ejusmodi legationibus jam sanctas, infanesque astegarent,
eum mundiali in hac gerè sententiam. Cum illorum mentis et prolis etiamnum animi adhuc
dum immature, et rationis fidei que nondum capaces in duros insultos ad ib temporis carceres
ac solum de causa quod illis Religioni Catholicae amplectenda veniam distulissent conjecti sint
Supplicis se Curiae clementiam accessisse, quo etenos hinc se inferè incarceratis opem, libertatem
quam omnes in tam justa causa petierunt, relaturos. Neque sua, essi in causa iniquissima delusis
sunt. Siquidem Curia eorum, quae asseverantur credula, nec ad mores est scita prius ab Illm: Dno
Capitaneo informatione in mandatis dedit, ut omnes quae carceri, quae strictis detenti diligenter,
ac tum informatio supremae Curiae transmitteretur. Sed cum nobis quos Cancellarius opere communica
ta essent, Subdoleati omnium denique verò etiam ipso selectis mendacia et calumnias inscribiam in ordine
rationibus nostri non mediocrem invidiam publicis aspectui sunt, potissimum: quod parum adhuc et rati
onis ~~[illegible]~~ nondum capaces una cum Parentibus prolis inserantur diligenter, è re catholica
existimarimus, ejusmodi decretis, parte alterâ audita intempestivè processui non dignis
mendo, et citè ad tempus illis executionem reservando obtiere, Illmo ac Dno Vice Capitaneo
Ducatus Supplicare, ut tanti sit executionem mandati tuniaty differre haberet, dum eadem causa
ser nos lenius ac sincerius informata, deinceps calumniis in nos conjectis, et hucusque Illmorum Ill.
Dominii Decretis sinistris, et ipsis illis Magistratus testimonis edoctis dispicient, quid de ejusmodi
capitibus Naturalibus censeat, quorum pertinacia exemplum in planinos alios cum nicedibili fidei
detrimento graphatum non vanè formidabatur. Valuit apud Illmum D. Vice Capitaneum tam
justa nostra petitio ideoque visum est disciplinam è carcere, cujus de signum jam in manibus tenere se
tabant, hostibus eorum qui hoc non habent hostibus eadem potestate repetitis tum habendi in pelle
ad tempus aliquid pro nobis. Infelicis profectò rei nostrae successu: lectis enim, expensisque
nostris quae in contrarium attulimus rationum momentis, et sinceriore factorum accepta relatio
ne, acto secum actum intelligit Curia, veterisque abolito decreto novum, atque à primis omnes diver
sum nihil in hac gerè sententiam: sicut nostra ad Tesichinensium gravamina mandatis gesta
constitutis non aliter intelligendum fuerit, quam à prudentia, quae ea attulerant, veritate niteretur.
Datae verò Missionis contraria omnia per testimonia publica coram nobis deconstituerunt
Dominationis Vestra enim tum predicta gravamina obtam falsam informationem acriter reprehendere
mandaresque ut deinceps, nisi brevissimè mutatari velint, ab insinuatis ejusmodi informationibus
abstineant, tum nantos eorum in carcere detinere, et Patribus Missionariis id ipsum directionis
Gratia communicare ipsos itinerare velle nos illi justa clementissima Sacra Caesarea Majestatis
voluntas, ac voluntatem, ad promovendum tam salutare Reformationis negotium omnem pothis curam
apponentiamque adhibere, quam ut maximum sed ipso gratibus impedimentum obiciere. Proprati
hac vice se sua superiorem apud curiam, nondum animis considerant, fortiter operam dari haeretis,
alterâ vice aliam fortunam, operini in animum inducunt, et hic mulieribus gradentibus è manus
sua quos huic munerisarcy arcumabant viros deligunt, eosque mortibus eorum loco in Carcerem
substituti Urbis libertati vindicierunt, actorum abegant: verum et hispioribus
hand penitè minus infelicis, nihil sibi suisque spei, solatique attulerunt; siquidem et ipsi mens
vidlis quos correxerant litteris, perinde ac alias exaggerata enumeranda, quibus in carcere
sem duro, arctioque pieneranur, narratione atque aliqua à vero hand penitè abhorrentibus retulerunt.
Ac solum mihi Illmo Dno Capitaneo et Supremae Curiae dari sibi mentis retulerunt mandatum:
carceres deinceps, veterosque ejusmodi quaestiones, importunisque hominibus curiam, maiorique momenti
negotiis diutius molestari. Ulterius ipsis jam vice et curia Suprema ad Nos re infecta
redire, cum nullum inter catholicos Principes causae suae Patronum reperissent, nihil non sibi
in hujusmodi rerum articulo tentandum esse rati in eam abeunt circa Sententiam, Salutem
atque libertatem, quam apud Nos non inventissent, apud exteros Principes quaerendam. Igitur ad
Suaonem Foemina illa, cujus lenis Superiori abiit, ejusmodi legationibus jam nota destinatur, non
sine libello aggeratis calumniosisque in Jesu Ad Capitaneo: Deputatorum Missionarium
romca quaerelis plenis; cujus exposita, sui quibus sua fidei sociorum annuat deprecabatur, indulgen

Illustrissimi Saxoniæ Sacræ Majestati nihil notitiæ sancitatis diligentia omnino cavit.
Habebant et Nos Saxoniæ ad Sacram Litteras multos proceres accessos, neque omnia ignorabamus, sed
obliqua tota, esse clementiam Dei in sectione modo sua fidei vicinos habere, et ad fidem
et Parentibus haustam contra conscientiam, mutandam compelli, miserosque oppressos videre.
Bonos illos Christianos: Christianos nomen esse Christianitatis, qui sui Parentibus, et Ecclesiæ Lau-
manum imbre perniciosis prioribus antiquitatem Christianitatis hostes, in cujus finibus habitant, fere
opponant, etiamsi Dominum Austriacam Domum Austriacam vobis cui fuliant. Deinde pariter se preces pro
Jacobi Teschinensis jam ab anno 1672. ad Sacrum Ordinem Augustanæ Confessionis Ecclesiis
patent, et jam etiam tua Gratia vobis, tum absens Illustrissimi Principis Comitis vice pro Teschinensibus
esse supplicare, se etiamque, quo illis ex Sacræ Clementia in minis publicis, et certe privati
Exercitii copia fiat, atque in fidei causa direptati diminuantur, aut denuo nominatis relictis remino
Domus ipsa cum omnibus mobilibus emigratio concedatur. Ad ray-agosto pro sui prece sua Sacræ
Majestatis Silesiæ nostrum cum heterodoxis procedendi modum absolute gravissime reprehendit sui decretis pro
scripsit, et querela, quibus nobis apud Sacrum Principem invidiam conciliatum ibant, facetis omnino
confictis, esse, mandatum Sacræ in Silesia Curiæ dedit, quo eos in carcere detentos dimittit, et simultatis
ray ob quas ad recedit Curiæ ad Legislatorem Teschinensem decreta non à P. Deby, divisi non sint
jussit abiit. Quod etiam ab illo in Tempore prestitum est. Cum hac Sacra voluntate de dimittendis
arrestis Sententia ipsa in Sacram illam totius Silesiæ Ecclesiarum Ecclesiam allata esset, vira pernoti lætitia gestire
Dum arrestati in privato, tum religio heterodoxi in publicis, et ante victoriam triumphum de victis ut
putabant hostibus canere. Venum ubi illis publicè in Curia Sacrum Ecclesiæ deactum, quod ab intra Ecclesiæ fidei
Se orthodoxæ adjungere, et hostes Sui diversis colere urbis quidem jubebantur, lectum fuit, mutati illico
animis vaticinari et nostri reducenda magnam libertatis spem propius adventum desiderarunt. Ex quorum
numero sub hac die Sua Sacra tempora gratior perfidia sua quam Saluti amantiores, nobis Sui
versabis alii emigrarunt, Domibus quibus captivis decerant Sacratis relictis. Illinem plures quibus
electorum sunt semore decebimur. Sed non pauci etsi sic sua deserant dantica, servitiorum Sacri
ima Curiæ dolebant idutis decretis Sacris parere recusarent. Nos nemo illorum jam sæpe audivimus
et dicere et ut illum, qui nos inter mecum gratior prolem instructioni non subministra, jam nihil magis
nec in fide nostra sacrificium vivere liceat, et domi quidem nostra, jam vero et domum cujus causa jam
providentes apostoli deserere nolim, non nostis prioribus, verum et uxori, et nihil fidei quam tanto ac
homini amplectenda est. Habebat nisera hæc, et nudi plebecula multos quidem sed multo hanc dominis
ducis, ac ductos à quibus per Sulenum perfidiæ devia à cæcis cæca ducebatur. unum tamen rebi
quis sunto perniciosiorem, quanto is communi omnia sapientia secretis doctrina prostendit fore batur.
Cabala et erat, et conventus hactenus adversati officio sunctis, cujus dolosa notitiam plurimorum
non modo hæreticorum, verum etiam catholicorum à nobis aversi animi, etiam omnia quorum opera
nobis et nostridem in fidei negotio perneccessaria erat. Miramur nunc tua consilia in archivo
et Nihil solo labbi Nostri gaudeto et fortunam nobis gratulantur: ac impiorum inde, quod obsti
rata illa capita qui multorum regnorum quæ Vienna, quæ Hierosolyma Patronorum fuit, pa
sitio nostam laboriosis tuorum artibus, et nescio unde longe testimonio gravaniebant
pacta sunt et sanctissimi eorum conatus domi foris in hora feliciter elisi. Difficilorem nobis
Lucam Aetatica Teschinio vicina indicit Nobilitas, quæ non vivinos Nos fidei et rebellium
Nomen sui non pulsorum causa, jam à Principio quoque lis oscenti in aula Luxinii unice agebat,
ut inter nos, Alios, cum mures non sufficiat, longius spatio interveltum interesset. Occasionem
igitur non cantam quam Nomen in animarum causa laborantium studio perfortunem nacti sunt
Sacram Sacram Majestatem labore Nostro criminati sunt, questique se, Nosque Subditos vestrebitis
reptisque Dacis Monasteriensis pacti communi reformationis lege gravari à nobis, nolitis praeterea
Spiritus catholicis in positis carceribus, ad fidem compelli repugnante: quæ et Subditos et tanta
contra nos de quibus contra Religionem ab Goden cantisque sententia, nomine Nostro citatos esse;
Vobis eos nos esse qui cum fide, jura, cunia, aulæ, et quæ non: reformanda sufferunt. Libros ac
et criminationibus eam nobis Nostra notam, tum apud Sacram Sacram Majestatem, tum Sancta
nem abalienat, et omnia de Missione tollenda agerentur, vel inde maxime, quod hostis Nostri, ea quæ
abalienant varijs testimonijs, et informationibus ab adversarijs Nostris etiam Catholicis laboriose.
omnia comprobata fuimus essent.

Sti Nobilitatis retrovorga fomitis, quam quem ad totius Missionis ruinam spectarent, utrique
tamen specialiter ex operibus quem sui studiis praecipue adversum expectari esset, apud illi perse
quendum designarent, ut si utrique una vice non possent, ad uno interea modo felicioren illi ad
secundum, et rebus denuo Missionis movendam viam aperirent. Et certe si accusatis crimen est,
quis innocuus erit? Et sortita fuissent haereticorum vota secundos eventus, nisi aliter ad nullamum ar
mamum emolumentum rei Dei contingere in tempore praeditae fuissent; jam enim per Cancellariam
Bohemiae suae Sacrae Majestatis intimari voluit certo in hunc sensum scripto: cum videatur, et Pater jam
effectu et favore Statuum Ducatus Teschinensis excidisse, superesse ad alia di in laboribus Teschinensis
Missionis sufficiatur: sufficere igitur nisi iter parenti alius, primum quia ejus abitus non solum non
num rei catholicae detrimentum, sed aliquem insuper fidei hostibus de rebus hac calumniandi viam
superaturi plenam allaturus erat: intavere status catholicis non parum hic sua interesse hanc dere
operandi, tam chari hanc gloriae voluptatem non prius cuedere, quam superiore de re tota, autem
pro Patre supplice edocuissent. Et fecerunt id sic Zelo suo primum apud superiores Moravia, et deinde
ipse sua hic gnostati apud suam Caesaream Majestatem, libi et calumnia, quibus Nostrum Nomen pete
batur abunde diluerunt, et retulerunt no voto responsum, quo sibi Majestas sua pergrata eorum
Ad Patre studia accidere ordendi, placereque sibi eam in actione sua ratiorem retineri.
Cum non latamur tam felici Patroni à nobis Jam ita naram calumnia notam abstersam, non pote
rant non dolere eandem à se vindicandam, sive malitiosi accusatoris sive aequo citius quidam in
Cancellaria credulitatis vitio tam licentiae innocentiae testimonio quibus ad numen, et authoritate longe
Superioribus vehementissime apparatum concidisse videbant. Hac ob privilegio causa ab adversario
tolerata jam quae acta sunt abinganey. Potissima causam hostiarum hic, ut animam praedomi
by Acatholicorum dogmatum labelis et illos vitiosis rota propulsi, sua civili sibi undequaque in
dere severosque saltem constaret: expoliati à nobis in civitate, et pony inter Nobile, quibus tum
Subcentum aureorum multa: subditis vero eorum sub poena carceris, aut alia personarum quali
tati commensurata, omnis ad Exercitium Acatholicum abitus sit interdictum, nisi gilabitur est
re mandati transgressores delicti impunitate elati, ea ad perfidiam suam firmandam abuterem
tur. Deprehensi sunt ex Nobilitate proprie Vigintii, quibus proinde aut centum aureorum multa
aut haresis degenerenda erat. Unus ex omnibus Perillustris Dnus Papezitzky vir Sexagenario
major, errores et delicta ad pedes Nostros deposuit. Et habuisset is plures boni exempli duntaxat
tum Nobilis alios, tum Dnos quos integros, nisi Domini Capitanei immatura apud Sacram Sera
ram Majestatem prima vice delinquentibus venia donaretur, interventu, tam opportuna venicaribus
occasionem praecludens. Hac impunitate, et porro ulteriori etiam hoc audacior effecti res
Severio Pestrio suos respiro unde in Ducatum irrepsere per Sylvas, et Cruentis latebras gregatim ejecta
Sequentur. Effectum materia, ut Semere Ducatus Praeceptor Dominum accipiens, quo illi mum
in positum accusandi. Perillustrem Dominum Arnnem Padezitzky haereticum antesignanum, qui
ancillam suam à Parentibus catholicis catholice educatam, ipse ad Radicantem vocat, et perfidiae
sua authorizavit. Tuned ita, quam communis est gravem poenam, et nostram omnes cum illo Nobile
vicini conspiram, et positio furore manifestum indicet, illudque sibi exione accinunt sapiny:
si spiritus animos habere volunt, id certe agamus, de illos hostes experiamur: Sicut semper
rosium pro grege Dei vigilantiam, et in hunc modi acturus hostilem severitatem: cujus
meis solutae vitae licentia sensim positae more suos ad leges Christianas magis componunt.
Acum etiam ut opprobrii subrogandi: Fabium Korzi dicti nobile, qui proprie omnes ad vicinum sequa
nigro Dracicam Calicem propinabat, excuirent juste severum Decretum, aut punivientur aut
à Calice recederent. inpositum in reos, ut multa imposita, ut qui, à se subducerent, ultra vigintii
gorum, haresin prodenent. Procuratum idem ne acatholici sive Civi, sive Civium alii, di
Teschinis propter religionem emigrare, et Dreyfladij civitate Teschinis vicina sedem figere vellent
nullo modo admittantur. Accepere domi, quae Superiores Nostri acta sunt. Numinum Opidum
Camera Ducatus in Privilegio et antigorum Ducum Ginrij Teschinis Supper, eos conquirentibus
nobis in fide Christi progressis, ut jam vix Sedem Sua numerent acatholicos.

Eucharistiam in Festo S.te Annae Fridericus. Pro Festo ss. Philippi et Jacobi, et Sancti Jacobi Majoris Domicellarium ad Illmum D. Baronem de Sangenoy. Canonicum ad Illmum Ducatus Capitularem pro S. Martino. In majus Kunhitz ad Illmum Dnum Baronem Hillesell pro S. Michaele. In minus Kunhitz ad Petrum D. Petzkan pro S. Wenceslao, Festis Natalitiis et aliis praesentibus. In Ludigkam ad Illmum Dominum Supremum Ducatus Judicem D. Baronem Rudolphum Sobeck pro S. Laurentio. Libet in loco quo dicendo, quae sanctenter audiendo Deum Nostrum miserendum, magno et Nostro Solatio, et Sanctae animae: Nam qui fidei Nostra in ipso loco, et natione Teschinensi jam adulti accesserunt numerantur 250. Loco inter Virgines Nobiles jam nuptae maturae, et Decimus Dominus Fridericus Gabriel de Widerna Virobenario major; sicque abinde Sancti praeter proles 58. Juxta hos proles tam catholicorum, quam haereticorum prima vice absolutis Sacra mensa delibatum 302.

Hi Nostri sunt Sancti, quos et quos SS. Dominicani apo. A. S. I. Decanus cum suis Sacellanis numerent, ne omnia videretur, non dubium moverunt. Numerantur itaque universim omnes qui Catholicis hoc anno a nobis sanctenter absolutis Sacra cum prima vice sunt refecti 552. Numerat D. D. Petrus Bludoliczky aliquot Domos nostra gratia reductos, plures Romanoviensis, plurimos vero ostravie Polonae. Conversio omnium difficilis, et gemendum etiam miserabilis fuit. Multos quasi, anus jam senescentes, et ultra aliquot annos cum consilio Fidei intra se tacita luctabantur, et a vero varijs tum animorum deliberationibus, sed a familiari sibi vicinae quae non ita pridem Lutheri valedixerat, bene forsan et nostrae vacuij causa adire jussa, et adducta, qua ubi confiteria sua manula cum fidei erroribus deposuit plena statim domum redijt et daemonij infestationibus jam liberata post lucram respirat. Cujus boni ut proles sua participes fuerit, filiam suam, et filium haereticos ad nos adduxit, et bene catholice crescere et vivere doctos tale domum reduxit. Alter centenarius major, opificis sartor, qui catholice educatus dum apud principes Austriae Hujus domini fidelem in servitio Caesareo navat, sedem authoritate, sedem cohortationis in fortunitate ad Hereticos adductus est, mansitque in ea annis triginta aliquot, nunquam tamen secundo Lutheri secum quaerere voluit; donec appropinquante demum Gratia Divina quasi ante mortem hebdomadis Dominicae et Ecclesia ~~[illegible]~~ reconciliatus placide in Dno obdormivit. Alius e Marchia Brandeburgica Patre Praedicante, Matre superintendente Filia oriundus, siquis alius in tota cohorte militare paternorum documentorum et errorum tenax, et religionem Lutheriedanam quidem velut semidum Fridericus Budelius. Hic ad ultimum deducta ipse Paraseeve die, nostra cum Summa prudentia significatione errata confessus, aurorae expectare noluit, sed in ipsa nocte vitia mutari voluit, veritatis ne illo omnino privaretur: qui secreto velut leo ignem furens, tota illo tridue agonizans sancto fervore, et actuam praesentia fidei assidua frequentatione, ad omnium qui sectatorum Ejus in haeresi novarant, admirationem, animam Dno reddidit. Et plures feliciter obiissent, nisi hos hoc illorum obstinate in malo usque ad finem perseverare decreverunt rejecta tamen, et quando, vi sunt et ita feliciter, ut saltem in ultimo agone non multi resipuerint. Profuit etiam multis Ecclesiae accessisse; non praetergam, quod hac occasione multos clarent aureis, et multos, quos ob delicta incurrerant liberavimus, sanitatem integram, frustra alias quaesitam obtinuit Drobnea Christkova, quae diuidia annis pedibus male affecta stant de Catholicam fore promisit, stantque integre conservavit. Hi utique jam solido sani mentis singulis dominicis festisque diebus ad Populum in Parochiali dictione, et familiarum domi Nostrorum Affatus, et Colloquia profuerunt. Denuntiavimus quot hebdomadis Catechetica doctrina, cui ut majorem attentionem excitaremus die 22. Septembris, qui erat Dominica 18.a post Pentecosten Catechismus Generalis celebratus est Solemnitate disponendi. Pridie Magistratu jubente per Scabinos congrisita juventus utriusque sexus ad anam 16. et ad confessionem adducta, die sequente horam altaris Sacrum solenne cum levitis per loci Decanum decantatum, sub sacro ejusdem solatio ordinatim et bini ad Sacram mensam deducti sunt; primo Pueri deinde Puellae juventutis, sacrificiis comitis elegantes onusti, et tubis ac tympanis ad Majestatem stipendibus, a novitia congregatae idemque ad sacelli Nostri angustias juventute idem D. Decanus cum levitis procedentium ordinatim duxit ad Parochiale, comitantibus Illmo D. Capitaneo Ducatus cum primaria Nobilitate,

Senatoribus. In Processione primum locum pueri habuerunt, alterum puellæ, utrique manu
viridi palmas præferebant, et sua vexilla sigebantur: inter posita fuere pegmata quatuor, quorum
primo Mysteria erat, cum pauperibus Christi vestibus, annulos ad te veniens. In altero S. Ignatius per
gratos ipsumet. In tertio agnus in monte cum puellis lilia manu proferentibus. In quarto Divina
Providentia Silesiam et inquinis Teschinium ab damna ab haeresi illata vestam consolans. Sub
finitis Processio ante forum templi, et parvuli utriusque sexus Drama exhibuerunt in Theatro. Thema
illius erat: Silesia et Teschinium deplorabant mala illi ab haeresi illata. Tantus spectantium
fuit numerus, quantum non facile vidit Teschinium etiam ceterorum, quos à compluribus millibus
rei novitas exciverat. Affuit et Sanctus Pater Noster Teschinensibus in imaginibus contra spectra
in Numismate ac religuis hujus puerperii, quarum duae quae omnium confessione egregiae Cisauslecan
Sancti appendebant statim partu suum solutae sunt. Una etiam quae diuturnum prole jam vita
periculum adierat, prolem solito majorem cum humilitate, Patrono Sancto Sancti accepta
refert. Ex Sancti Patris quidem suspicando, et quis sanctae experientia effecit apud Teschi
nenses, ut pauci, ad quos quidem hujus notitia venerit à frequentes secretantur Matrimonii exercitii
Templum Illi dicandum putent, nisi prius Cypraeo Deca à nobis munitis. Speramus futuris temporibus
in Sancta Patriarcha devotionem, ejusque Filio effectum Teschinensium majora misericordia Sancta
non, quae omni officium nobis competebat genere de omnibus mereri studuimus. Unam praeterea
infanticidii ream ad supplicium comitati sumus. liberati per nos ex carceribus, et arcesti plurimi
à serienta capitis duo. Visitati aegri, sive, et nihil, et utriusque medicina recreati. In Nosocomio
degentibus aliquot vicibus de laetiore cibo provisum. Omnibus pro mensura Gratiae Divinae
conatii sumus omnibus omnia esse, ut omnes Xto lucrifaciemus.

Annua Missionis Teschinensis ad Annum 1675.

Novam cum anno novo Tempestatem rei catholicae infestam feliciter vix sedavimus, quando
celebrem illam, vel infamem potius à legatis ad Ottomanorum Imperii Principis feminam
Annam Sobieskiana alias Dominam cum valore decreti Caesarei è Ducatu proscriptis fecimus.
cum nuntii ab Aquilone Sveciae non civitati gratis, in quibus haereticum spes omnis reposita,
sic nostrum contescerent animum, ut tempori mitigati aliquantisper videndum fuerit, et à con
cento urgendi fervore non nihil desistendum. accepit malum geri Sysser altenum quando licet
quarto in laboris partem à Sacerdote socio singuli tamen cum varijs temporis opportunitatibus
deimus collectati. Remoram praeterea rei catholicae promovendae injecit, etiam procusa male
credentium ingenio ac dolo genio authore fabula, qua revelatum cuiusdam in raptu mentis
projectum à Xto Ebrum cum baculo sunt commenti, quibus ipsumet avus novus Propheta Sacer
dotes catholicos omnes damnandos promulgaret, sua ceu certa Ministellos, ac rebella genua
coram Xto flectere divulgaret, non sine victatis testibus lacunis, quarum tanta profusa fuisset
copia, ut vase quatuor, ijdem reflexerunt Divina Majestati dicata, consecratos. Sigrida pascit
causa, quae quatuor rationum liquore comprobatur! Sed obscura fides, quae nisi dolorum abolita con
ctinetur. Aliquam non obstantibus avocato licet etiam post semestre gratiam quanto Missionis
socio à Sveniis desideravimus, et ab haeresi centum nonaginta aliquot capita subtrahimus sacrum
stabiliter absoluta, praeter ea, quae nostrorum labore in dubiis dedoti errore ab etiam 2do Xto Deum
loci, Quasso Vicario, vel à Mrs PPis Predicatorum Ordinis Caelestis sunt reconciliata. Hac nihil
ortat Senecio Monegenario major, quam cum uxor et proles defunctum, Dominus apparuit, nam
Eadem die, qua Sonata Fidei Sacramenti fuit munitus, etiam Coelo sit ut vita innocentes acta
jubet fieri: est feliciter adscriptus. Satis, si satis bene. Ab annuncianda venit orbis

Sanctis pertinaz haereticis, qui tempore, quo divina agebantur Catholica ubique plane solo
sic fuit altius, ut planibus mensibus effugi tecto debuerit. Interea dum pro filia prostat ad
modica subsidia fidei, ipsa profugit, id ipse prostare cogitur, et fidem Catholicam deserit ac electi.
Sic minima ludit in manus divina potentia nobis, et corpus prostituit, et animam erigit. quod ergo jam
letus egressus est, et Divina Providentia laudat arcanum consilium. Ordo sequitur ingeniosam non mi
nus, quam pius dolus sequit: foemina, et maritus rei solum Noti, decretum non fidei consortem nancis
acceptis omnibus civitatis perfugit, ut viros Catholicos occulte subornaret, qui à conjugum acatholicis quidquid
omittent, quod lege loquitur: licibitum: semptum postea deferent ad consulem, ac violata prohibitione
rem agerent. Ex voto successit singula, cumque pertinax reluctaretur, illa tam per se, quam per alios
tentavit omnia, donec salutare consilium amplexus fuisset. Ecce minima etiam gaudia ignoti dispo
nit Deus. Secundis superioribus tres ad gladium, tres ad restem damnati rei, qui haeresis
pro quibus ejusmodi degenerata, et in loco supplicii prosalam se non Catholicos suos professi. Domum ali
quot extraneis major ex vicina Ungaria Hungaria est cum judicia Nobilis: à Ministerio Gacerij
Palatina Nobi alia Conjugi Dominus Sic bucellam Lutheranam indigitabat: sic de rebus curarum depluvia
in voluntaria disjunctio Dotis in Ungaria mortibus Regnati certissima plumbeis Plandibus arcendis
audiebatur. Nec sic frustratus se ipse subjungit, nam et se, et valentes plures eodem medio ulti
mis omnino insenetabile exstitisse. Exaggeratis hoc pro sonitu fuit servorum nimium quam quam
se generatim quidem videntur quidem animarum pastorum imperent haereticorum. Ecce ille detestatus sub
finem vitae Catholicae credidit. Subjiciebant et hoc religiosi datis insuper ad uxorem hortatoribus epis
tolis, quibus fidem Romanam ultima voluntatis loco commendarent. Plus ausus est quintus per
versitis quaerescere, qui vocem à se in extremo die judicii accusandam esse commiserit, si convert
noluerit et solus, ubi ad metuendum judicii pervenerint Catholicis dogmatis instituit fecerit.
Aliquanto plus regnum accepit Sectis, non per vias ad bona Supplicii omnes conatus Nostri elusit usque
rem tandem et solus alius Christus victoriam, donec tandem velatis pro more gladio fecundorum corporis omni
mentis Eunuchus aperuit secreta sua publicae confessus, accepta Sacramentali absolutione capitis
gladio subdidit. Omittenda non est hic mulier in pago vicino quae filia de periculo damnosis
dorta tandem sequit. Nunquam filia templum vel divina frequentare solita, quin imo divinum
campanarum audivit illico ceu arrepta rebat quidsicu, morbo correpta propriis sordibus membra
Cysticis per fauces sordibus in extremis mortis velut sy in volutabro imponitur contabuit in articulo
mortis dum manus levare visa ad mortem mentis. Valuit id, ut Matri fidei orthodoxae persuade
ret. Parentes ab haeresi ad fidem traducta sequuntur sola, quam octuaginta quatuor pri
mavia Sacramentum poenitentiae collatum. Illud etiam adhuc haeresis valuit monachum
quod Fraustadii cum tanta Tesselinensis civitatis libertatem Religionis exercentes per decretum Su
premae curiae fecerunt amandari ne forent scandalo vicinis. Sed et alimenta haeresis
libros subtraxerunt, difficultatem quem sicutaris in vicem subsistit. Neque Catholici desinunt
dum haereticos oppugnarunt ortis fugarunt. Nam hospitali saepenumero cum visitata gregum
ter, in cola Sacramenti refecti, eleemosynis et medicinis adjuti. Carceribus in arce, quae civitate
luguati sepiis. Interdum duabus vicinis ne torquerent à judice proscriptam subirent quibus
liberarentur, duabus adulteris, ari blasphemo poena mitior impetrata à carceribus resolutis
simplicis, unus à perpetuis vinculis. Illud etiam apud aulam forum effecimus ne lata in judicio
Juratis sententia contra Sectilustion ac denuncian Dominum Fridericum de Widerna, qui Fratrem suum
anno superiore occiderat, publicaretur sed mitteretur Viennam, unde ad appellationem remissam
à qua penitus fuit absolutus, quia sine dolo rei occidendi animo fratricidium commiserat. alius
Thesinis non absolvendus. odia inter conjugum gliscentia sexcentis consilis sopita, per iniuste
gnata dissidentes inter animos. Praeter consueta ad populum dictione his apud Ill. Sp. Sanct.
catorum declamatum. Christiana Catechesis constanter gloriosi naturorum etiam capia, et inter
solemnitatis Provinciae numerari posse videntur. Solemnitatem illa suam venit decima octava
bris, in qua sacro Dome refecti Pluris Decanti. Ceteum adhuc restat domestica consolationis
enumeratio: Mili denuo in Ungaria capitis rem ob delictum militare supremum dissimulatur
supplicio, quia Nisipliana militarem argendam Niebant rei militaris Profuti. Alium d

Nihil unquam illectis Lutheranis et nostris omnibus simulandam fidem Catholicam ac
Sudent. Sed in Sententia prione pertinax stabat rex Mathias diabolo esse mentis, quam è
fide non fide transfuga. Atque interea rabulenus Dinges Steuys genu supplicat urget la-
crymis, nihil proficiebat, Swadel tempori cedendum tantisper in mora esse periculum. Sed nunquam con
stans rex, nisi esset animo, nisi gravissima Nobilis datis ad eum litteris deprecans vitae pe
riculo monuisset, ne fidem mutaret. Et arcana capit consilia, et non authoritate S. Augusti
ni quem vellitabant haereticorum, sacrata Parentis peccata detegit, et S. Eucharistiam
Sumit Catholice, abdicatur à Supplicis. Sed non à simplicis animi tortoribus, quos se
cum abiis vincula tulit, donec hoc anno Tesinium adverso à Nostro planiis illuxit, eorden possit
et animi quidem regnit. Hactenus. Sed nec vinia desunt, nam excurrimus per annum Se
piny, in parten laboris et Semanis recti è vivis animarum curatoribus: Bidcan ad S. Stefan.
Bonnesbrium ad SS. Philippi et Jacobi et rursus ad S. Martii majoris Festivitatem ad S. Benedicti
ac Michaelis et Festa Paschalia Hungarium majus et minus, Stumenium ad S. Barbara in Tgelitsche
ad S. Laurentii, Comitatu Albae capitanus, Senatu, ac tribubus pios inter cantus nostro agnum
praecante. Libus in loris malis à peccatis expiati, et per sordicione Sacra emuniti gaudent.
Agnum laborum elandat Ecclesiasticorum, ara vero majis Sycuitus, qui rationum opera Confessi
rum Generalem è media Cleri Hungarica gorsy, perceit quam etiam Comitatus è civis hunc
Senati. Sed et ipsi boni Civis non in Steili Solo Se liberalis gerebant, et Nostros probare videntur
labores. Puerperarum complures expectant S. Patris Nostri Numisma, quarum aliqua jam etiam
partu per Sedenia loris laborum manifesta cum vita periculo, quam primum Numisma S. Patris,
et cingulum Sanctae Virginis collectum fuit, onere feliciter liberata est. Schediasma Sepe
Sticium infanti Contra febris appensum, ad primum Nostri detractum fuit, et Secum
amuletum vivicen profani substitutum calor Febrilis decessit. Item etiam domesticam
aegra dignata fuit Sacra Caesarea Majestas ad instantiam Illmi Cancellarii quando in Bilis
tica incrementum trecentos Florenos liberalitate est elargita in fisum Caesarea ab haeresi
infecta matrona alia cesuros. Saeclo domestico et liberalitate prima ciborium recessit,
et quingentorum facile particularum capax gratia ejus quinquinta Florenos, pulcra
mappa duae curatae, frontale unum, albae duae, gravia una quadecim Florenis Vi
estimata, cingulum Sacerdotale unum Sericeum, velum elegans calici tegendo idoneum,
corporalia duo. Rosium benevolis largitoribus illuc apparamus Ecclesiae: Retribuere
digna non dominus omnibus nobis bona facientibus propter nomen suum, vitam aeternam.

Annua Missionis Tesinensis ad Ann. 1676.

Tres Sacerdotes strenui operarii hoc anno in ejus Tesinensi ingens circum jacen
tibus loris egregie defudarunt, quorum unus sancti plantabit Catholica, piis soli
citudinis operam dissendit, enudiendo in Scholis litteris, in templis autem Catechesi reli
qui duo quia dicendo ad populum, qua conversando Gigantia haereseos evellere radicitus sunt
Conati. Nejus laboris sunt defuit fructus: nam 381. à nostris tantum ab haeresi sunt
absoluti, non recepti illos, qui nostrorum instructione apud Ad. Dis Eandem Sigurà vent.
Sia iniò conversionis gratiam singulari gratiam Cognovit, plaudit aliqua cursim tantum
commemorare. Primus tenet Teutschlij Bidetius Viderna, cui vidam ab interfectum cum Fra
trem ab Aula Caesarea rejectarimus, qui vice Nostrorum Charitate Nostri, mancy decit et Sacra
genario major quinate haeresi fidem orthodoxam est amplexus. Huic subscribi mereatur
Nobilis ac Clarissimus vir, et Nomine Mendry Wisborky SS. Statuum Tesinensium

Dominatur Dei Judicii Bilicensis Haeretici reverendissimi Filius, qui perfidiae jugum pro-
dendae studio apud Wittenbergense visitatis ipsum Lutherum in Germania Anno 1655 Deshing
ius factus etiam ipsi Sectarum effectus, dum ponit haeresin et catholicus accedit. Hic acce-
dunt Nobiles duae Virgines Legitimae Sorores, quae Parente infinitis haereticis repentina mor-
te sublatis Ecclesiae Catholicae adjunctae, sicque tertia adhuc in Carcere remanente. Ac Septi-
mus Margareta, an Margarita Dna Eliziana filia, quae matris hortatu potissimum Catho-
licis accepit partibus, ipsa vero Mater in Aula Brandeburgica cum laete bibit haeresi
eamque retinuit, dicitur tamen Paraseve toto, dictus ipsa ad religionem Atque Janiby Illum
precata pro aquirenda vera fide promittit, spem non vanam concipiunt futura, die
enim immutata domesticis filiis Lethby Catholicam conversionis adjutibus ut brevi orthi
dogae ineditura videtur. Nobilitatem Sequitur similis conditio, è qua remanent etiam
complures Sed minorum Christiana quensian Pragensis Praedicantis filia comporem in Silesia,
Siustetian Adlen Praedicantis Coram Teschinensem vera Fidei adjunctus sui annos; Praeterea
Adamus Hegman, et Georgium Sima filium nostratum Filios, qui ipse visitata in Germania pro-
vinciae Haereticae Provincia inque et Suecia, Pomerania, Dania hortatu domum reduce agnite
veritati subscribere. Erat alius quisque Senectus Suagenaius gradior, qui morte correptus
ab moriente vidit periculum nostrum fecit accessi, Sacramentis albo veniri petivit ac ipse
fecit, quod gentis Benefitis inscribere videtur hominis vita vinosus, probeque transacta.
Feliciter alius, qui periculosiore in statu adjuncta ante annos octoginta Obstetricis Saitis vertis
jantum exemplis in Apostasiam lapsus, hoc anno ab vita finem Ecclesiae est reconciliatus, pro
desponds se jam priusquam quietem Conscientiae adeptus fuisse. Alui qui Supper Foemina
tenuis in relapsu à fide confirmatus, et licet conditione humili nihil tamen patrium tandem
Divine obtabente humine, nostrisque industria errorem deposuit. Captivitas duorum
Valachorum occasio fuit undecim Personis libertatem quae in vera fide consistit, aperiendi ea
cuidenat in hiatibus Ungariae lignis quod gravior partibus est, ad hostium transitum
in Silesiam arcendum: Deprehensi rei, captivi ducti ad pugnandum Jablunkiensis,
ibique diu in vinculis sacri urgentibus fame, miseriisque nostrorum implorarent auxilium
Fortunam illis promisum fuit, si catholicae credenti annuerent illi una cum Conjugibus
itaque per nostrum Sacerdotem utraque libertatem simul adepti. Non omittendus è vicino
pago nostrum quisque Thomas fide et nomine, qui furore suggerente dum dederat in lapsum
jamque miseria opprimis hostis gradiunt pegenderat, cum eo uxore occurrente, et Sorore
obstitutus lapsus, et pondus conjugis gravi lapsu detabitur, advocatur rectumque gravis
tempore noster, quinandemque eodem deprehendit, urget ad poenitentiam, peccatorum con-
fessionem, facit ile è nudus omnia more catholico, et mane subsequente ubi Sacerdos
Ultimis Eucharistiam deferens, regat Thomas omnia dispositus, Sed nostri nero tandem
labore animatus, denuo conscientiae aspiet, parem robustorem sumit hodiique laetus
vivit. Etiam in Pago aquam offendit Mater legitimo jure destitutum fere, cui an credo
red omnia, quae Christus jubenet, an doleret in aures nidiant nostri, non accumit upor
haeretica, et in aures suggerit ut se non doleat profiteatur, ita correpta diabolo vicina pes
nostrum appellata, discessit, ubi revocatis iterum amoris, fidei, doloris actibus ad
omnia affirmative respondit, quae in nostri ab conditione absolvit. Idem Noster accidit
cum moriente vetula 110 annorum Plesna gente ab hinc milliario distante urbanula
ubi Conjux fabri ferrarii agonizantem deprehendit et plura pulsatis an cum Ob reve-
rentiam placeat, indagat, et Sacerdotem adesse insinuat, illa vero Ministerium

aut rebellan, separatam fateatur, sed baccalà lutheranà non posse refici quique jam in to refutat.
Dissimulat hoc, sed ubique ubique diciendi ritentis tandem, ibi ambiva rei centatiny Angelicam
Salutationem recitando praeit, et forti catholicam fidem velle dicere, et ubi à verba invocationis B.V. revenit, contra protestari, nolle et Papistica more precari, ergò tamen ritueri
caput intra pulvinar abscondere, aures obtorquere. Quo facto Monachi relinquamy ista, nihil
adpiscemur, pueri pueri, sunt actutem acty pueri repetit, illa prosequente, et dub con
editione abstulit secunnentaliter. Levàn vero geventer et senio convitantur Acatholici
illud Ut argumento, quod Tesbiuense subcubium subministrat: Bannia cap vacca in
Scroben lapsa, adeo contaminata, ut amentia laboraret. Ante nostra conversio nostro catholicam
professa fidem fuerat, amentiae tempore nihil aliud meditabat, quam Sacerdotem sibi vocari
nolle de Ministrum Evangelicum, velle se mori catholicam. Unde patet, quam meditate
antea fidei nostra accepit haeresi rejecta. Et hac quidem sunt particularia quaedam de
notabili conversione in Vicatu Tesbiuensi. Libby praemissis illud huic addere oportet de Pa
roechiae Tesbiuensi cujus specimen dederunt hic anno hujusce Gorkanistica primum
refecti, qui à Parochiby Katholicorij male instructi bonam Lutheranam et Ministellos redu
cy, ac una libertatem fidei cum justitia expectarent catholicae dogmata sunt amplexi; etiam
nuptijs idonei. Verbo denique tota juventus juri civitati subjecta per triennium Romae posuit
et catholicè docta vivere, et duas forte personas capiny. Aliy jam potest adjungi Segà Vasi
pone Polona, sed in Vicatu Tesbiuensi educata, Sententiam judicum regò addicta, quae
prius edity varijs, magnisque vera conversionis indicijs licet nostrum initio adversaretur quam
maximè, ipso tamen Supplicij die, curvatij ante Sacerdotem Nostrum genibus, manibusque ad
pecha cancellatij eo ordine altio expectebat; quare vocandy fuit civitatis judicio ut defuncti rea
Supplex facta acclamationem postulavit, simul et instructa. Inter procedendum ad patibulum
pyram licet Sapiny diceret oratum esse Sabij, Naviter tamen revocata per nostrum Ministrum
imò cum jam arderet intra rogi flamma non cessavit orare, relictis chorum de se judicio
bona mortij. Bene dorbij credere, subrectany illos etiam, quos bene, Christianqs docui
many vivere. Sacra tribunalia sequentaliter tepidè ut jam gotij Dominica vel Festiva
plurey numeret accusatorey Sacros, quam olim ipso Paschate. Pasticke vero hujus anni
quod hic per quatuor durat Hebdomada sacri omnia numerant mille trecenti. Insuper
et Jubilaeo plurimi poenitently Sacramentaliter expieti per Generalem totius vitae exomolo
gesin vel maximè qua peracta Supplicatiny ducta per Civitatem cum Crucifixo, quibus
in futurum augendij ex illa singuli libaby preferenda curata hinc perelegantia, sed
et devoto Feminae Sequi Sua etiam vexilla designatiny distinctij per eadem latera Vir
ginibus à maritatij, adeqs stepe singula omnij generi in suos redacta ordine prodeunt
rarò spectaculo, et ut multi credederunt antea impossibile labore, imò nu possibili. Visitati
nisimè, multij morbo detenti subventum auxilio, et Solatio. Sed nec medicinij defui
many, vel eleemosynij. Plura dissidentium conjugum paria pristinae concordiae restitui
many. In hospitali centy Cranuij et conpoccatis charae, meridie, et vesperi in sacello
persolvendy per nostrum riducty, quem cum recusarent anno integro hospitalensey omnes
perfacty est argumento: nisi facerent, quod diecenter canteri die Sonae Dominicae lan
guori grandio, quod noster Vicatency per triennium erogate Stipe illij pauperat.
Lod audito quasi tacti salutare hospitalij domij in toto sacro sancto conspondenunt
se facturos omnia. Aliti praeterea charta Magica sublata libri haeresi denty
Superstitione, impedita, aliquando fundita eliminata. Patentissimy generali
Jacilè centum quinquaginta pueri juventuti ex utroqs Sexu Gorkanistica mensis
conviva numeravit, alij copiosum studiorum excivit etiam maturiorem, et Jamua.

Cui si subinde deficeret, provisum est Senatûs decreto nostris agentibus, ut Tymonem
opificem constanter catechesi Christiana interesse cogantur. Cum D.D. PP. ordinis Dedicatorum
ordinis charitatis foedus iniremus, in cujus declarationem sæpius nos mensæ convivio habuerunt.
Festum S. Patris Nostri solemni apparatu in sacello domestico celebrari fecimus Pontificante
Reverendissimo Dno Mayron episcopo Sarlensi, Sacra mensæ accumbentibus 100. Personis.
Exhibuit se vicissim S. Parens Noster gratum pluribus puerperis dum per religiosos tum per Plebejos
ad quando opem tulit. Hæ autem, ut perpetua jubilæ nostra suprema inter patientissimos patientes
obtia conformitatis sua cum Divina voluntate et abinea virtutum exercitio per ordinem laborum
et obsequiorum vitam dierum injectravit. Sancti Francisci Xaverii, quem nominis diem
solemnitate transegimus presente praecipua Nobilitate Catholica cum Illmo Dno Capitaneo et
officialibus Senatus, quos etiam ex collatis Beneficiorum symbolis frugali mensæ adhibuimus,
Sacrum Sindicatus. Simul et aliis visitati frequenter. Quibus quinque ad rectitudinem destinatis diebus
etiam sui Tesselimensis, eo quod res furto sublata accepta fuisset, et, quod de domo deponi
voluisset, injectate libertate, aliqui consilio et oblatio prosuimus, et maximè victum protuendo.
Hæc pertinet, quod specialiter rationem laboris perficium est, quando apud Senatum Jus antiquum
refuti fecimus quo judex Civitatis incarceratos victu, potusque tenetur alere, providetque. Et
hac quidem domi, quibus non contenti etiam foris exercimus animarum hinc inde intenti, Fidelium
minimum in Festo S.te Anna ubi pro concione exposita fuit Mortis. Domestaticium ad honorandos
SS.mos Apostolos Philippum et Jacobum, et insuper S. Anselmum Majorem, Treissadium etiam, Kunfikum
et Tizerlikum ad Sancti Laurentii supplicationem celebri comitante Illmo Dno Capitaneo et
officialibus Senatus, et Magistratu Urbis, ubi Sacramento præsidentia expiati complures dum pare
refecti, duo ad exposium Traditorum non sine nota Erinnorum perovarunt. Hactenus de
bene docti vivere, jam etiam de bene mori doctis aliquid dicamus. Inferimus diu, nostrisque
adstitimus frequenter non minus ac diligenter, etiam in aliquam jacentes pagos excurrendo, et
ad mortem Sanctam Sancte obeundam disponimus magnam adstantem admiratione,
Solatio, commendatione Societatis. Quibus subinde deficientibus humanis remediis divina
insinuata S. Patrocinia presertim veri B.V. Mariæ Kunficensis, cujus etiam opem
praesentaneam experti sunt hujus, quæ octo dierum spatio agonizans omnium judicio
moritura voto facto ad Eandem divam integrè convaluit, duorumque milliarium
iter emensa votum exsolvit Sospitatrici. Hæc subivit periculum sed evasit alios decum
rei ad supplicium deducendi fortitudo animandi adstitimus constanter. Tribus tunc alias
gula, quia furti rei, quorum aliqui gente Polonus jam jam ad infelicem stabem affigendus tan
tè fame, siccitate, et præter panem nihil usqui voluntatibus carnificum afflatus
non nobis, in quid è carceribus pedem nisi sinu pecca gratior Bohemis constantem dede
rit, quo dato, absumptoque adhuc manebat, neque extinguet esurie, nisi deliquium pra
occupasset. Sed non refumenti virium ad locum supplicij cumvit alacer, et difficulter
cum Nostris potuerit assequi. Tres alij ad pertem ictum gladij exspiendum damnati
qui nostri Patris indefesso labore ad mortem animati libenter poenam subierunt, cum non
embuerint culpam sui admittere. Fuit alius praterea Sector complex Genuen, qui
capite sui ablato per gladium, postea in rotam actus fuit, alij furi, Simul etiam
alicuna uxori cohabitatori, et per venenum ad tollendum è viri vinea pocillatori
poenam subeundam mitigari injectarunt, nam cum rota subiendum esset viro, ad
rotam pressi primo ictu gracta gula. Agmen claudit femina Ungara,
quæ viili indutta veste laborum Societatem expetivit, injectavitque sequentibus cum
ceremonijs

Ceremonijs: Primò ictum bombardæ ſi Tiefbuikan vocant, prorſum inter digitos alterius
locatum excidere. Secundò ſimilem alligatum duabus arboribus ſine laeſu transire cogitat.
Ulticè illa dum primò vice tentat laeſa fuerit, ſuſpecta nullomodo data ea Sorori veriti
Sexui debilitari. Tertiò: ſi ſinu altiſſimæ decuſſo vertice arboris etiandum eſt ſi caſile
corpus rotandum in omnem partem intro condendum: non ſine nulla carnificis commenta non
gleiza, non gladios, non rotas, non ſcorias, non ignes, etc. Quarto: juramentum fidelitatis
preſtandum eſt, applicata ad cor puerperæ nonnulla ſacra, quibus explicatis jacente
in aliquo tumulo hunc ignem ab eo erecto. Hæcum puellifer ſi ſoriſtatem malitiæ
adſcriſta. Germanam pregnantem parente prorſus ac jubente interfecit reperti centum
aureij in angulo reſiſa, et cor praeter alia vaccinia ingentij capitis, decoraviſſe, ut aurea
etiam induceret majora tentandi. Deprehenſa tandem et injuſ ſententia, cum in quatuor
pari equibus caudentibus corpuſculum laceranda foret, tantum compreſſa fuit ad rotharum
preſſu, manus dextra abſciſſa, et cum vivo membra omnia rotâ plangenda fuerent, primò
ad rotas preſſu eliſa gula expiravit. Poſtrodum membra reliqua, cum prius ad mortem ſub
eundem ſacramenti fuiſſent ſancta, ahimatuſque et inter virtutum dotes animam emiſiſſet.
Et ſi dant laborum noſtrorum manipuli quos collegimus intro ſudorum diurnos, noſtrorumque
et in horrea Domini detulimus. Facit bonus Deus, ut eliminati quandoque Collegij, et fiat
ergo ordinem variorum virtutum, ac devotionum profuſiſſimum generare.

Annua Miſſionis Theſſinenſis ad ann: 1677.

Quatuor Sacerdotes hanc ſtationem tenuerunt hoc anno, quorum tres ſuperij ad populum
dictionibus occupati fuerunt, poſtremus juvenculum in ſcholis erudivit, pueſtibus profectò
grex tot inter luſtrum periculo, quorumque pauci tot inter laboriosas difficultates, et rerum
propagandæ longius fidei, et affectatæ dilationis anfractus, diſſimulandum et in tempus
aliud differendum negotium fidei protrahentium, qui ardor Deiſus ne progrederetur ul-
terius materiam ſubminiſtravit Rebellis Ungaria hostis vicina, Pelum Turcis, impedivitque
minitans Polonia, quorundam etiam fortaſſis remorata fuit Sororum, quæ minus res catho-
lica jugata nutum Sacratiſſimi Cæſaris progrederetur felicius, meremendumque numeret hoc
anno, quin imò detrimentum paſſa fuerit ingens eſt neceſſe. Ea vigidem Miniſtrorum
hoc tempore crevit audacia, diſſimulantibus ad quos pertinebat, et non tantum per Scholas, et
ndratia ſub Paſſatis et Denkiſtis peria libertinum recti dant fuerint cognitum,
ab eum anum certe cæcitum, ſed etiam ipſa penetraverint Theſſinij ſubverbia, rem hactenus
notis cubantibus non attentatam, magnum promovendæ fidei detrimentum. Ugitur quin-
dem pro nutere, adeoque doctores, recentioresque atque conviva deprehendimus, qui teſtibus
convicti maluerunt Catholicam profiteri, quàm multam ſubire, pecuniariam, officij
judicio deſignatam rendere. Præter duos magis indurates, quorum alter prius quam ſen-
tentia pronuntiaretur ab officio fortite ac propriam certum aureum pretium obtulit,
nunquam alia tantum decreto judicum datum, modo ſibi cum ſorore vetulique Parente
liceat luthori dogmata liceat retinere, quod etiam impetravit. Tertius alter magna
Similij, nec minus rem, viginti floronum multam ſubire debuit, ac temeritatis poenas
luere, quod vicini ſui horrore de maximis prædicanti, veriſimam hæretici Ambroſiam
calicem degustavit. Miranda porro hominum pertinacia, et in ſuis erroribus legendis
versutia, quam ut expugnaremus varia tentavimus remedia, nec parcum eſt pecunia, quæ
cum poſſet omnia, illud tamen efficere non potuit, viginti licet floronum proposito premio

ut lupos rapaces, quorum omnia vagandi prodierant, vel delegerant. Duos tamen
nostra cepit vigilantia, et in arcem Jablunkoviensem accepti
libe in Polonia oppido ordinibus veniis disordinibus è Lutheranis superintendente
redeunt in Hungariam ad Paulum Pobrzensem nostri vicinum inter cepitque ab officio
meliùs ordinatus est, quando carceri pro merito mancipatus, utrique pede constrictus vin
culis etiamnum hodie reservatur. Malo haeredat pejor, quia fidei desertor, adeoque
pessimus apostata Venceslaus nomine, qui postquam periculum capitis, ob agitata
tum rebellibus contra Caesarem consilia et capitalitate Silesiensis in Hungaria
per Professionem fidei Catholicae in anno praedicto sacris factam evasisset ovem iniquis
non lupum induit revertitur in Vacatum Teschinensem ad Pagum Baronis Serbenski
ubi campus nactus pertinaci, et calvinistam et lutheranam longo tempore per loca varia
non erubuit agere. Sic verò quem admodum mala semper sunt et omnia conscientia
sibi diffidens nostros metuens Teschinensis tutiore quaerit latebra Vacatum Brigensem
ingressus, quos etiam reperit apud Nobilem Dominum Scharovech ejusdem farina. Quod
gesimus, Brigam deinde Missionarius Caesareus data authentica attestatione, et arce
Silesiensis procurata de ejusdem ibidem facta et Calvino praedicante in Catholicam
Ecclesiam motum gesimus, qui no Deo laudabili sic invigilaverat lupo, ut hordem cape
rent, ac Wratislaviam transmitterent, et in carcerem Serentinum dictum indignum cle
mentia conjici procurarent. Tanta gravamina fecit lupowm rapacium copia, vagandi
licentia, oveptanem nostri commissi non tantum conservamus feliciter, sed etiam in ovile
centum sedecim personas ad fidem adducti reddidimus auctiori. Hos inter centenaria
fuit vetula, vita pertesa, nostri omnibus nostra gaudet, quia verò novam necdebat libidi
ne ulnis converta, fidei Catholicae manus dedit, non salutis expectanda studio sed mor
tis acceleranda desiderio, non antiquè persuasa communi rusticana plebecula judi
cio, juvenis post ejuratam haeresim statim morbi corripi, in longum protrahendi, et tale
quid decernitur, non extingui, remedium quaerit tardè, sed non impetravit, affuit di
vidum lecto manet, vitam protracta longiùs, quare remedium paratum cultrum
accipit, ipsa hui carnifex fuitque, cumque ictu validè in pectus adigit, certa mortis victima
nisi circumstantium impedivisset solicita charitas, simul etiam hostium reddidisset certis
rem, qui ingente adfuit, noxitisque instruxit necessarios et sacramenti munivit iterato
disposuisset, et etiam sua divina voluntati conformata vivat superstes. Huic accessit
mereter vilicus Marchiciensis, qui quinquaginta quatuor in matrimonio annis ejus
rat, in vocatione verò ad fidem Catholicam quadriennio, quam neglexisset omnino sub
ita finem nisi nostri aliendo facti certior ad agnum excumisset, fidei Catholicae
reconciliatus est. Cum tertium obtinet Mendicus Teschinensis adeo pertinax, ut vitam
dare mallet, quam lutheranam sonare, jam verò nostrorum industria conversus, gratie
fit obvius, gravit solicitè quando restituta sacramenta poenitentiae sit capiendus. Huic
subscribatur juvenis Teschinensis Maite relicto redeunt in patriam lutherio valefacturus,
libenter, nisi respectu dominum impedivisset, quem ut eludere ingeniosus segnem Aum
segera cogitavit. Nactus locum patriotam opiori Patrinoni haeredem ejusdem
perfidia senectutis onerisque, à quo frequenter urgebatur ad peregre proficiscendum
in fidem Catholicam unicatenus, sagax itaque juvenis tempore nostrum
decedit, consilium tempori dolum applicat. Non licet hic ulli civium cerevisiam
in arce bibere, ligni autem bibisse deprehensus fuerit, carere certaque pecunia mulcta
tur. Ergo arcem subintrat cum socio lusu pyrgiulum sibi sponsant, eandem
cerevisiae effingunt, nostro prius praemonito, ut cum consule transigant transigent

eodemque tempore ad arcem mittere gubernatore, deprecatos mancipiorum carceri dum
mulctam quinquaginta marcarum singuli deponerent; successit è voto sacer dolor, non
inclusos mortis adeunt fidem suadent catholicam, libertatemque, nec cum remissione mulctae
promittunt si velint catholice credere. Reluctantes primum, omnique à se serrada, quam
ha permittendum aperiunt, donec Parentes in vota piorum experti, lati fidem catholicam
sunt amplexi. Notabilis fuit alterius militis conversio, cui nixa detulit occasionem, nam
secundum caput laesum gravissime Thesinicum curandum dum mitibus, non tantum corpo-
ris, sed etiam animae conferentes est valetudinem, et ad spernunt ademan felicitatem.
Immiscebat supplicium sacrilegi ad quod non dum perfecte sanato vulnere spectandum
erepsit aura valde frigida, hanidaque, adeque nonna genus morbi catherrum adeo poten-
tem contrahit, faucibus dorsique tam pertinaciter inhaerendum, ut nec potum, nec hausum
admittere potuerit. Accepit noster egrum plura de fide catholica praefatus, sed multum pro-
cum operatus, donec nigra vesente morbo vocatus factus, non tantum loqui coepit, sed etiam
credere catholice, tacuque inter expiatus, non sine serie poenitentiae indicibus, quia vio
mann chimerji deducenda erant plenus, ad sacrum epulum invitandum, non sine deliquio
primum, dein magna cum devotione suscepit panem Eucharisticum, tactusque profecit
Deo catholicus, et continuo inter jacultationes piae voluntatis sua cum divina conformi-
tatem experimentis, ad ultimum ipso lucem dei disponeret. Eo tempore quid quid delicto
rum juvenalis, et ignorantiam commisit, ne lingua facultate destitueretur timens,
tabulae inscripsit, et confessario indice digito quantum potuit demonstravit, quam vio seria
hic egerit poenitentiam, illud sit indicio, quod sub morte ostendit, nam Matri haereticae
Ventifiatae degenti per comitibonem significari fecit se catholicum mortuum, cum spe salutis
aeternae, nemine tegente deprecantique subaspice, quod citra voluntatem maternam nonnam
dederit militia. Hac domi pro fide propaganda longius egimus, sed non minus frequen-
studio in urbe habendo posteritatis sapiens hospitis contigit hostium eo venire cum mutatis
adgestur ignorem judicii exercitare gravitet, accepit ille sine mora ejus praeceptis laboriose
que fidei catholicae penitus ignoranda deseruiunt sed operam perdidit et oleum, filia si-
quidem labore plus quam nactus impedire, vinciferari Matrem dehortari, imo Mortuum à ca-
tum diabolo allatum insultare. Mane subsequenti missa peregit filia hostis advocatus, à
marito, agrotum Ecclesiae reconciliat, sacramenta roborat, et feliciter ad spernum jubet: hunc
mitis aeternitati. Aliden foemina marito nupta catholico, cum per Parentes et a nicos
nae signum orthodoxae fidei habuerit ostendere privatim in domo Vitarij ab haeresi et peccatis
absolute Panem Angelorum manducavit. Hac ratione pertinet illud, ad fidem propagan-
dam nobile momentum, si quidem foemina post partum more catholico nullo modo catholi-
ca benedici procuravimus, nisi eam catholice crederent, valuisseque post hac laudabile
Stratagema, nisi viri catholici minus effeminati in aureolamum gratiam Summae Sta-
tis molestaverent tribunalia, et conatum evertisserent. Hac egimus non sine labore
per aetate prosecuti, quod sequitur minorem aetatem concernit, si quidem triginta octo
prolis haereticorum, primum sacramento poenitentiae reficimus. Postremum ad omnes
aetatis ducatum Thesinensem pertinet. Egimus apud supremam curiam, ut civitati
Bilicensi Sevori demandaretur, et Domini Domini Tuberibus Sunneggiani nè in civitate
and suburbio praedicante foveantur aut recipiantur, cum nihil tenuum ex ejus Trojano
omne malum in Ducatum Thesinensem et vicinum Tynastiae haberent effundere solebat
solitum fuerit. Procuravimus apud eandem curiam possessum authentice demonstrabimus

quam calumniose hactenus haeretici sive apud Sacram Caesaream Majestatem, aut dupli-
cem Curiam, sive apud Principes haeretici Gelua nostrum et modum procedendi cum
haeretici hactenus fecerint, et quam nostram locerint ut duo ejus modi calumniae contra nos
deferantur, et Illmus Dominus Capitaneus Thesinensis ad informandum communicabuntur
nobis etiam ab eodem communicentur. Supplicavimus etiam Camerae Silesiae, ut cona-
tur nostro Domino Regenti Camerae Thesinensis gratiose recommendare haberet ac Ejus
idem assistentiam in concludendis Camerae subditis procurare non desisteret. Sed respon-
sum praestolamur. Et Camera Ecclesiae domum revertamur, ubi hoc anno illud novum
introduximus, quod Paschatis Communionis schedam testem non habentes, aut prolis com-
catechesin Christianam vero negligentes, à judice civitatis multandi sint. Hoc casu
in hoc procedatur, ut haeretici defuncti comitia tribuum, et sepulturae funebris denegaretur,
majora enim in his duobus exercitiis collocabant acatholici quam in cleri comitiis.
Effectum etiam ut in vexillifero sanctissimae Trinitatis et Sancti Georgii Sacrum legeretur
diebus processionum, cum illidem altera sacra habeatur, et Templa populum capere negarent.
Habitis Sacri tempore solennis habita dum processionis, in qua cum prima secunda, tertia
gentes compatriotae Personae, in altera plus quam mille sunt censa capita, quo tempore
copiosi fuere parientes, et ex ipso complures totius vitae seriem continent. In Dominica proxima
praecedente Solennitatis, et Solennis per urbem processionis, quae non sine scandalo complurium pa-
rebantur. Alias Dux Ducatus Capitaneus perpetuum et serio 5ta majori Hebdomada
duodecim pauperibus praesentia totione pedum prandium ministraret, ministrantibus illis
Pueris cum filio, et duobus nostris, exemplo ab Dominica Resurrectionis nec visso, nec audito. Idem
fecimus et nos pauperibus in hospitali eadem die dando prandium. Cum vero pauperum
incidit mentio, placet complura, quae ipsorum praestitimus per anni decursum subnectere.
Advenae fuit, hospitio excipiebantur in subterranea horreum diversorum, à nostris inventus,
Sacramentisque munitus, aliquam diem intervallo paternam charitatem fotus, donec Sacro igne
corpora humana animam excluderent. Alterius deterior conditio, qui dum in vicino pago
Stipem egit, subito corruit, ac expiravit, cujus sepeliendi curam, quia nullus volebat
assumere, noster casu hoc viso, cadaver offendit, omnibus Deum injuriosis spectatum in diem
expositum, sepelivit. Ad charitatis opera pertinet etiam illud, quod duobus valacho-
rum, jamdudum in tertio gradu consanguinitatis triennio abhinc copulatorum perpetuo cohabi-
entibus praestitimus, nam dispensationem impetravimus, et de licentia Celsissimi Vratislaviensis
vicarii Episcopi in Secretis nostro Thesinensi copulari fecimus. Nec supplicio destinati defuni-
mus, eorum comitatu ad locum poenae subeundae, non furem ad furcam deduximus, sacri-
legum ad ignem, prius tamen, ut funes gula eliderentur injecimus, similiter incendiarium
deduximus, ut tamen vivo cremaretur nostris precibus effectum est. Adjecimus etiam
duobus à militia profugis, nostri in aliorum exemplum adjudicatis, quorum alter haeresim
ejuravit prius, alter vero erroris suis cum pertinacia, vivus retinuit. Sed ecce mirabilis
dispositio Divina Sapientiae ludentis in orbe terrarum, cum subdolae servili ludendum fuit
alteri, militari consuetudine, sors bona cecidit super Nos Catholicum, mala vero corripuit
haereticum pertinacem, quamquam funes constringit, miserum ab infelici laqueo jugulat et appen-
dit. Dei charitatis fervore ductus ad copiosum Auditorum numerum quae
gerebat, Dominicani pro Solennitatibus ordinis nos etiam expetiverunt solicite, pane-
gyrisque non tantum verum etiam ad aram Pontificis. Concionibus succedit Catholicis
Christiana, copiosi abinde Sacri etiam Almonae Auditorum reddita spectabilior, ac
solemne suum tenuit, sed subannum finem maximè quando 300 numeravit sacra mensa
convivas.

Extra charitatis limites non est etiam collocandum illud, quod duas inter primarias
cives conflictus est negotium, nam dum gravissimè alterantur invicem, neque sine famæ
laedendæ periculo, litisque longius protrahendæ metu interveniens totam suavitatem sua depri-
=vit iucundum. Charitas eadem in proximum Thespiensis limites egressa civium juventi
vicinis quoque non defuit, nam frequentes die mortis quarumvis non sine solatio, insuetisque
spiritualibus. Quarumvis Domesticarum festo die ss. Philippi et Jacobi similiter eodem
in eadem Sacro majore Fidelium exercitatis clamis ad solennitatem S.tae Anna, eadem quoque
in loco dignum gratioso annuit Almus Ill.mus Dominicus ab Oppersdorff pro S. Ignatii in templo
ejusdem horione propagando. Dignum etiam ad S. Laurentii in Hirlitsch ad capitosum non
minus studiosum, quam gratum referendum. Huc pertinere videtur etiam quod hoc anno
jacta sint fundamenta pro Missione Bilicensi nova, ea siquidem civitatula midiy et
asylum haereticorum omnium presertim Thespiis profugorum, quod si superiori generalibus
successerit, magnam spemmy haeresi eladem infligendam. Jam si videremmy proximy
solitum maximè nostrorum non fuimmy oblisi; nam magna licet inter angustias Saeculi domus
=tii Sanctorum Ignatii et Xaverii Solennitatem peregimmy copiosa non tantum hospitum
sed etiam poenitentium accurrente multitudine. Sic visum gratos se Civitatibus
exhibuerunt Patronos. Nam praeterquam quod plures puerperæ ejusdem Sancti beneficio
=quos feliciter adjuta fuerunt, una tamen pridiquam exserta Dominica, quæ abortum
passa summum vitæ subibat periculum fallentibus artis medicæ subsidiis; postquam vero
Sancti Nostri votum concepit Vivo Patrianta persolvendum, in ipso Vivi Parentis pervigi
=lio omnes soluta feliciter Patronum agnovit. Ad Eundem Dei facit Marian, quod sub
Augustum mensem hic accidit. Medium e monte Salvinae duae foeminae Monacae maligni
spiritibus obsessae, neque tamen ab omnibus liberatae ibidem, quod liberandi gratia contule
=rant, ad nos diverterunt, quibus Nostri datum etiam ipsam pecuniarum simul occulta
religuias Sanctorum Nostrorum Patrum exhibit, non quasi fulmine percussae consternari,
mutis nihilominus ab intimis visceribus ciere, vociferari: O! Kostiska! o Kostiska! id est:
O! ossa. O! ossa! subjiciente nostro, qualia forent ossa? respondit: Sunt ossa istius nigri
qui nobis maximè nocet. Eucem pionti Religiosi imprecit Nostri, et Bapiam defunc
=pit. Simul etiam cerevisiam, aqua benedicta permistam, solandam dedit, quod Nos
fieret mira experiunt agere, blasphemare. Neque Indiarum Apostolus Sanctus Xaverius
his terris nequitiis defuit, nam Almae gregis pluribus ab hinc annis anniversario die
Sacra colore, per Sacrum eponologesim, synaxim, quam quia vero anno praeterito non
neglexerat, dolore capitis laborare coepit, per annum continuatis, quod abstineretur ca
=dem pietatis corporeitudinem hoc anno resumpsit. Fecit etiam Suppellex Sacra Saeculi do
=mestica, nam ciborium argenteum inauratum elegantes elaboratum accepit quinquaginta
Rhenensium pretio. Augit eandem casula praetera nigra constans holosericis viginti gulden
Rhenensium aestimata pretio, mitrem nobile Sericea fulgens usibus inferiorum viginti Rhe
=nensibus, Alba duplex elegans cum cingulo Sericeo triginta Rhenensibus Missa alteri
diversa quinque duodecim florenorum pretio. Duplex superpelliceum accepit etiam,
vela pro calicibus tegendis, et acu picta stropha Sg. Pennum quoque et Domesticas an
=gustias sublevarunt complures, quos inter prima tenet Perillustris Domina Anna Blu
=dowskiana, licet haeretica, cui succedit Perillustris Domina Dorothea Korowskiana subministrando
medium duodenam scutellarum et Manno. Varii pretium triginta florenorum contu
=lerunt, quibus tabernaculum non modicum pro Sacello Domestico confecitur.

Annuij finem imponant Schola nostra à pietate commendabilij, quem sæpiùs per annum publicè demonstrârunt Parochiali in Ecclesia Sacramenta pœnitentiæ Eucharistiæque percipiendo. Eorum non minor in litterarum studio fervor, quem privatim in duplici declamatione præbuerunt, denique publicè quoque in Theatrum prodire fecit, primùm pro festo Theodoræ, quando calestinij, ad hæc Thesinij lætitantibus, Ecclesiarum de furto calicij instrumento occultati à Josephum Patrem qui via reducta, alterâ vice verò cum Sanctum Ignatium puerulos catechizantem in fine studiorum repræsentarunt. Neque minùs placuerunt infimi humanistæ, cum Thesinensij in arcij area Reverendissimum Dominum Franciscum Maynai officialem nostræ Diœcesis Comitem Eminentissimi hospitem Italicum non minùs gratissimè salutârunt. Commendavit eandem Humanitatem operosus filius ac Excellentissimus Dnus Dnus Georgius Stephanus S. R. I. Comes à Austria Augustissimi Cæsarij copias in Ungariam sydereas sodalitatis deducens, quem ad extemporaneam salutationem Diui Stephani Martyrij solemnitatem præuenientem per jucundissimam Scholasticam in vigilia Natiuitatis Dominij fuit exactus, non sine gratia sua Societatis Sodalem promouendi ad prouinciam, seriendique Benevolentia disedem. Hæc omnia cedant ad Majorem Dei Gloriam, et multorum animarum conversionem.

Annua Residentiæ Thesinensis ad Ann. 1678.

Tenuit hæc Residentia apostolicis occupatam laboribus Sacerdotum triadem, ac tandem sub autumnalis feriæ gravium in partem operæ accedentem, quorum omnium strenuos inter labores, divina Benignitate indefessa stetit valetudo. Sanguinem laborum dedit orthodoxorum cultura, heterodoxorum reductio, nec sine pretio laboris: Et orthodoxos quidem, et sive in veteri fervore continuerunt, sive ad novum accenderunt, varia dedimus redamandæ augendique pietatis argumenta. Præsertim Thesinensibus Agnetis ad Sororem Virginem congregandis dedimus exemplum, Panem Eucharisticum, quem promulgatis nuncij in ædem Parochialem mensibus indulgentijs, exponere cœpimus adorandum. Et ut augustius in augustiore thoro spectaretur, ab argento pretiosum, et arte gratissima Sanctis nostris, fieri fecimus monstrantiam. Et quantumvis in hac novella Catholicorum grege multorum adhuc pietas lateat, numerosi tamen ad Sacra Pœnitentia tribunalia excitati ut prodiosum indulgentiarum thesaurum reportarent, delicta accusabant, Panem filiorum sunebant. Alumni etiam Sanctissimi puerulis Panem porreximus sub anni catechetici exitum, refectisque sub labaro, inter pios hymnodiarum concentus è sacello domestico per spectantem Urbem ordine pegmatis inter parochi, ed Basilicam duximus, ubi postiaquam pueros Patrio eleganter concertavêre, præmiis ornate onerato ac ovanti, ad Parentum solatia dimisimus. Sanctorum Patrum Nostrorum Ignatij et Xaverij Solemnitas ut amplior ab angustiore loco sunceret incrementa, ab angustijs domestijs ad Parochialem adem facili indulgentiæ Altar. Dni Nostri Decani translata est, ubi ut ex ore infantum benediceretur benedicta Dei, ipsa sacra Patriarchæ nostri Solemnitate, collucentibus cereis adornatos puerulos mensa Eucharistica convivij habuimus. Ovantij in hij vere pietatis fervor, fidei zelus, ex eo colligas licet, quod eorum quisque ad libertas condiscendij Wratislaviam translatus nullij argumentij ac catholici hospitij indui potuerit ad contaminandum eos carnium Virginij Dei parens Sabbatum, quin imò ab Apostolij: esseni hic Patrij Hæretici Thesinensij, doverent eos Sanctam à carnivoris

Sabbatis abstinentiam; quam ut Thespiis inducerent pro Divorum pervigiliis, venale populo carne proponi, servio Magistratus edicto prohibuimus. Nec Sacrum sui nullum irremuneratum patiuntur, Divus Patriarcha Nostri Ignatius beneficia reposuit, quando puerpera et parturi, et summis gribus colludebatur doloribus gravida vix appressa pectori Divi Domus, ubique pondere felicitas soluta evasit. Sed et alia duo gravium jam diu in vita mortis longinqua statuta puerpera, vitam forte suoli, mortem sibi paritura laborabant, cum ad numinis Divi nostri contactum, et sibi et proli vitam auspicatè perperam, ita quo vita pretium pro Divi veneratione retulerunt. Neque defuit Divorum Nostrorum cultui Illustrium Castilanorum, qui possegnam in Templo Divo venerandis fuisset. Tridinio etiam Nostro Lusitanorum effudit Solatium, tum hic, tum Sagè alibi suam in nos affectum liberaliter contestatus. Ad eam gratam agerunt munificentissimi et Augustissimi Leopoldi memoriam, auspicatissimae illius Natali vinculum non ingratum apparuimus. Mane in Sacello Parochiali ad Magnificum accentum Sacrificium laudis immolavimus, à meridie vero copiosum populum, ad bene precandum Augustissimae Majestati exhortatione animavimus, quam Libanica de Ill.mo Nomine Ope excepere. Sed qua varietas Dragonum, vaginum porrigit explorandi affectus argumentum Pastorum non Thespinensibus probavimus, non Mecenatios quando in plena periculi tempestate Tyger gregem Metiunt inutilis. Non bella bella minabatur vicina Pannonia, et metu profugit omnia. In fuga quoque Saly. quare tota propè civitas extra Sejanum agebatur sine fugam, et tutiora quaerens alibi, brevi de vacuatam propugnatione nicta mirabatur et gemebat. Generositas in fugam dilapsa, Salutem in pedibus gerebat. Nos interea fugitantium parvos regregam animati, conversos in nos omnium oculos experiendo, Metiunt, qui di nostra Statione cessisseunt, in praecipitem fugam, et terrorem autori eranu omnia. At nos alia meditari; oriduanam instituimus in aede Parochiali devotionem, ubi sub vesperam suppositis adorationi velatis in Eucharistia Dei, confluentem populum nervosa adhortatione, ad placandam Victri Numini iram animavimus, eo successu, ut sacra aedes devotione, ad popeli ardentibus precibus, calentibus suspiriis personaret. Quo facto egregiam Societati commendationem, nobis affectum conciliavimus, forte alias auspice Dei constantia Mostra proximum reportaturi, facilioem hinc Domum reductionem. Et reduximus Divina assistentia per annos decursos, ad ovile Dei errabunda ovis nonaginta novem, pater paterna gratia, vulgo haereticorum parentum proli, primum catholicè expiatus, tres hyeme iniceus. Eorum aliquos, quam singulari modo modoque Divina Bonitas aliquem dignata sit, patebit ex eo, quia subnecto. Quid urbis nostra municipes, olim Lutheri ascela, Seilqui jam ab annis quatuordecim deserto Lutherio, sensim privatim deinde in multitudinem omnium gravium erroum labyrinthum implicitus, miserè vivebat, et gemebat; à tempore, quo se sibimedipsi dederat, hoc est anno 1.[illegible] nullum omnino templum adiit. Negabat Christum Sanctum negabat Christo Divinitatem, quod de Sanctum filium hominis vocaret. Nihil audire voluit de Deipara, nihil de cultu, et invocatione Sanctorum, nihil de Sacramentis, Divorum Religione, Templis, et ipsa etiam, quam olim adorabat, coena Lutheri. Mortuorum, egebat Simulacrorum nihil mihi profuit, nostrorum auxilio opus non habo, Ecclesiam Romanam Papisticam non ingrediar, utpote nec à Propheta ullo, nec ab ipso omnium Authore Deo fundatam. Et ipsum rogitum, sui in hy latebris Moderatorem, male miserunt, Tu ingrediar, à saeculis omnipotens, et magne Deus, illuminare dignare Patrem confusarium Parentum mentem, ut expergiscatur è somno, et agnoscat veritatem. Eo miser deveneram amentia et excitatus! Orationem Dominicam declamare voluit, eo quod in illa petemus panem, qui noster est, et in nostra, cur eum petam? Symbolum fidei, utpote ab Apostolis

eliminando Christi desponsaliorum, et hujus compositum condemnasset; Augustino se hyperiorem, et insuper dictatorio, medium etiam ad extinguendum gerendo produxerunt. Labor erat non modicum hominum, tot et tantis errorum latebris irretitum ad viam veritatis educere; dum tandem ipsa gratia Dei, et Evangelio Jesu Christi, non aliorum studiorum regulis probatam agnovit Sti Divinitatem, ego agnita mea errore omnes quid, facta deinceps, et semperum Sectatis frequentabor, et colebat Divinum. Persona dicta Sexagenaria nobis monstrata jacebat, dicitur Nostro pro consideratione tribunali errata relegavit, salutaribus abjuri postulavit, et impetravit. Sed die posterio ablatum videns sub specie Eucharistiae Deum, haereticum, quem heri ejuraverat, recedit factam confessionem negat. Discedentes filium se confitetur, panem filium facere renuit, cernam appellens luthieranam. Instat Noster, patientem sapientiae Sacerdotum revocat, dicit gravissimum mulieris filiae convicia ad incepum omnia. Sed eadem igitur tantisper constantiae vatis, aequa eumde invitis agnam laborem rejecit Sumptionem Eucharistiae Sacrae; Sed surda; fortioni igitur argumento gemine pertinacian compunxit, valendum jam corpore, infirmam adhuc fide et spirita, ad judicium compellit, et facta confessionis testem, filiolam contra matrem produxit. Videt mulier infantis ore proditam vindaqs Deum pertinaciam, et amplius reluctari nefas, fidem indivisi, pro qua nunc Divinae Majestati laudem reddit, Nostro gratitudinem. Alia in adjecto urbis Theresiae Dei tumulo et aetatis matura, nono Septuagenaria, viribus morbi prostrata, properabat ad Patrem, sed ad tribunal justitiae Divinae praevenires, ad Tribunal poenitentiae accidit et annosam adeo haeresin ejurat, regientem animam catholice expiavit, sane fortium ad idem roborabat. Confecto negotio jam requiebat noster, solatio affluens, et bonam itinere partem confecerat, cum revocatus ab itinere ad agnam jam catholicam revocatur. Redit invenit, et quid revocatio tuum jam facta Senecio innuere vellet, exquirit; vale, respondit, coram Deo veniendo vestra detestari, et morbi omnibus accessi haeresia, in qua ultra Septuaginta annos vixi. atqui ita postea quam feliz Senecio Deo revixit, vixit. Dum ita haereticorum reducibus insanus, insidens etiam cultum catholicorum. Eiusd mulier, quae postea quam poenitea errata accusaret, manum porrigit, et promittit, ingerit, me tota vita nulla unquam die Sabbati carne gustaturam. quod semine propositum agnoscit arbiter pro merito affirmabit, qui agnoverit, quanti sit opere in hisce Mea catholicis Sabbatinam indicere à carnivorio abstinentiam. Alia Septuagenaria major usum disciplinae petiit, alia annuam ab omni prorsus cibo diebus Sabbati abstinentiam. Persona alia illustri Sata Sanguine, diuturna, cui per annos collucabatur animi anxietate in morbum incidit brevi portasse Statione mentis movenda, nisi medicum animi nostrum Sorticla gratiam medicam fuisset consecuta. Alia sive firmanda, sive redintegranda charitati remedia dedimus, quando Sena discordium conjugum paria reconciliarimus; aut vero properam, quia in secundo affinitatis gradu copulam pari, impetrata dispensatione matrimonium validavimus. Sed etiam illi, quibus rara fides, pietas vivi fervorem nostrum sive animarunt, sive excepserunt. Aliquot è vicina urbis Hungaria opportune advenerant militis, qui ab annis pluribus, id constabat, necessitatem confessionis animum gerebant. Flegimus pertinaciam, et serian peccatorum confessionem pertraximus. Eiusd comum de numero, qui peractis complexi Sumptionem Eucharistiae locis decreverant, quod se tot annis necessitatem tantisper contaminatam Sacrilegis indignam tanto hospite profiteretur. Suavi tamen confessarii adhortatione illectus ad Cenam Eucharistiam, plenus gaudio, quibus poterat verbis, et indicijs solatium explicabat, gratias referebat. Et licet hae beneficia distinguamus in plures, eadem fuit in adsita urbis Nostra vitania animorum à nobis alienatio

alienatio, ut vino vel exinde vasto diffugerent, tabellas Virginis icones reponerent, horrerent allegorias, nuribus et pueris aliquid id genus prominis attinendi. Subintraverat noster lacerum magnis atricis cum illico alii gaudere, alii observare gaudere, veniseruri alii quasi ad praedonis spectaculum quidem aspectum. adeo ut foemina parti gravida in solitis tumultu prope gravata in morbum ruiderit et paulo post in tumulum. Tandem istius heterodoxorum in Hyacinthi affectu, tantum amor catholicae professionis! Sed nihil hoc obice Zelus noster vincitur, quia etiam extra urbis septa procurrerunt, piscaremur animas, discurrunt pro concione: primum quidem ingrati praedonis, dum pertinax populum inclamaret primum: Eij diaboli istum Hyacinthum huc attulit! et postremum: Deij detur nobis Deus eum audiemus. Denique et sui etiam parvuli palaestritis nostris dentur laudum praemiola, complures eorum appositis ad singulos hirsutum ducis asteriscis, notabant elicitam piam intentionem, aut saltem affectuum ignicules, quales erant: Vive amo te, Vive laudo te! Aliquam pertinaci jejunio mortificari maluit, quam diebus vetitis appositis carnibus insolitam animam cruciare. Hodiere Sapientis hi parvuli Scholares in cothurno, eâ agendi dexteritate, ut ab Illmo, Reverendissimo spectatore, praeter laudem etiam aureos affectus in praemijs reportarunt. Specialiter tamen de se commendabile visi sunt, primum quidem sub antecinctis, ferias, ubi nudis stultitiam, dein vero pro Theatrum, ubi genium Societatis pro Scena dederunt, ad animarum lucra huc submissum, quia terni agnili fossorum, Ducati, et Ultrica in Dominicam Munitis Eucharistiae apparitis, ad panem Angelorum, vinum quoque misuit Angelorum Lacrymarum in delicet parientis Patronae Urbis Magdalena, quae liberaliter effudit pedibus Salvatoris. Sic duo indefesso labore pro Urbe agimus, piorum etiam Benefactorum munificentiam gratis experimur, vicissim in paucis munificis, quos, ut alia taceam, die bona Sancti frugali aeria rescimus. oeconomiam quia in carnis, et horreis non habuit, in anis et Denuntis instruimus, cum pro se non vacuum Dominicae Eucharistiae servatum, aram domesticis Sacelli elegantis tabernaculis, et frontali, sacrum ad aram Sacerdotem casulâ, cotidiem velâ aureis micante filis adornavimus. Haec mecta cedant ad Majorem Dei Gloriam.

Annua Residentia Thespinensis ad Annum 1679.

Gloriae Divinae in majora incrementa promovendae quadriga soliorum aliud Residentia Tespiniensis. Totus Domus labor occupabatur cultura animarum. Magna quidem parte fugere misericordiam Dei Benignitas est: noxia haeresum germina purgatus est ager Thespiensis; spiritum nihilominus dedit laborum materiem, et fructum vix indefesso studium respondentem. Fatigabant operam, et acatholici qui, ut in malo haeresis amplior, ita seducentes. Fatigabant operam, et catholici, quorum aliqui nomen mutavere, et re, et more fere immutati erroris; et catholici, quorum aliqui nomen mutavere, et re, et more fere immutati: Hinc ad inducendam semperum, sacrorumque frequentationem, ad eleminandum Sabbathi Sacrificio Divorum pertinaciis carnivorium, non ad modum quoquatio fructu defundatum est. Ha sunt pessima matris haereseos non bonae filiae quae, nec etiam Sequalis matre regnant, maturo fortique labore quoque est. Sed meliora indigi: miratur Thespinium paucorum annorum spatio sentum sui status mutationem, et ubi nuper pro Deitate vix decadem Sacrorum ad aram convivarum, et pro tribunali poenitentium numeravit, jam numerari centenos, nullumque festum diem sine Sacrificio epulo abire. Civium Domum multi in hausta cum lacte haeresi adhuc permanent sive solidiores, sive stolidiores, vel morte tandem satisfunt, et catholicae prolium relictae posteritate magnam spem faciunt brevi Thespinium et triumphanti, et militanti Ecclesiae aeternum futurum felicium metamorphosi. Excepta sunt luthero, et orthodoxis opposita anima omnino centum, parvuli vero, nec

haereticorum parentum vestigia male secuti cum erroribus adolescerent catholicae prima gratiam propè triginta. Nemo alioqui ut vellet emendari filium à malis haereseos prohibebatur. Torquebatur ille gravibus taliumque doloribus adeò, ut per vitiatam audibilem sibi vocem ferari, et amicis cum Deo expostulare: Sed ergo mi Deus peccavi, ut me tantis doloribus torqueri patiaris? interea et Mater, quae prolem sacro per fontem renasci vetabat, et mortalem vitam dedisse male tolerata, immortalem ereptum ibat, in agonizantem incidit, ea ea in mortem. Ita sublato obice nox dies posterae filium vestrum evocavit, qui aures pereuntis daret et adeò mortalitatem abituram viatici sancti Angelici roboraret. Ita bene comparatus poenis post doloribus ex vita solutus feliciter emigravit ad beatam, ut speramus aeternitatem. Alia mulier catholica, nescio unde, quasi gravi mole cordi superposita, ut ajebat, premebatur assidue, ad veritatis à vocante ad fidem Dei salutaribus monitis praemebatur. Tandem vocanti et opportuna aegrotanti animae exhibitum remedium, Sacrum poenitentiae tribunal accessit, ubi gravem illius gravitatem levamen sensit et depositâ quâ premebatur mole liquida animi sui solatia hilaris depraedicabat. Plures alii sub initia informatae urbis, priusquam luteranum jurarent, voluntarii facti exules, fugâ elapsi sunt. Sed non erant in fuga salvi, quam fugiebant. Mediae itaque, et abjectis, quae per exteras terras circumferebant luteris, manus dederunt catholicae veritati. Ultimi et plures alii, nova secuti vestigia in patriam redierunt, et quae olim erripuerant, Ecclesiae domum repetant gaudent. Caeterum, qui conversioni acatholicorum insudabat, etiam cultum catholicorum noster non defuit labor. Sicubanus quippe non minus esse virtutis quam gaudere, parta tueri. Igitur seu infirmos in fide firmatum, seu haereticos in veritatem exhortationibus tradegessit alibi dedimus milies; monstrans indulgentias proposuimus, frustra obmurmurante venenosa vipera supplicationes instituimus, et unam quidem quò longiori pia tractam itinere, eò uberiori multorum et admiratione, et solatio. Olim, priusquam haeresi Thesinii facta fuisset, ibatur pulchris agminibus ad loca sacra religioso cultui visitanda, sed ubi datum haeresi initium, ibi facta ejusmodi decurtationibus finis. Revocata hoc anno videri poterat dudum quod cum fide pietas, quando ad amabilem, multisque celebrem coeli favoribus Beatae Mariae Sionem Religioso cultui Dicaniae expositam, leviis undecim à nostris distantem supplicatis educta est. Haud Mariophili peregrini, pondus diei, et aestus ferentes, et assimilante loco rare pietate ferventes. Jucunda sane fuit spectare eos, qui nuper cultum Beatorum locum abominabantur, jam Mariani longis seu laetitiae, manus implicare, et magno effectu salutationem Angelicam Magnae Matri Virgini decantare. Ea erat novellorum Tessinii peregrinorum pietas, ut multis dulcissimas protulerint lacrymas, id observantibus Sacri ejus loci Religiosis. Thesaurarios magnam tulerit mensam solationem. Ne porro vacuis manibus in conspectu Magnae Dominae Nostri Mariophili ire, javerent, anathema tulerunt sam argento divis, quam magnitudine quinam, serenisque ibi pendulis, cum minoribus Sol sideribus praestans, quod figuram ardentis cordis praefert, et insculptam ostentat Dicaniensis Dispar effigiem, cui superne stella imminet, fulcra Tessinensibus Cynosura. Ceaindgrate. Sunt hic amicitia invicatis libris, et dispositionibus suae castitatis, et Sacrum poenitentiae tribunal appellatum quod sui accessum jam à triennio litigantium uni negavit, redijt ibi plenus solatijs, et propitiis Magnae Mariae favoribus depraedicans, ad antiquum animi renovavit serenitatem. Ceteris peregrinis essedis lilia obviam suos, quos domi tenuerat ad carcinis catholicos, et acatholicos, eò, quò potuit solitudine et effusum, eò partis utriusque solationem ubertate, ut utrique dulcis excepta sint lacrymae et quod mirum, etiam ab haereticis. Ad domesticos sodiorum alter, alter ad adversa, tercum habuere dictionem, cui hymnum ambrosianum epistolum secit, quide, quod Dicaniam accepit Tessinii peregrinos, tot renitent chij praedicatory, et encomiasty ad repetendum tantum iter anhelos, et numerosiora deinceps secum fructuosa supplicationem. Plura alia provocanda in populo pietati dedimus argumenta. Imminebat undique pestifera lues, et vicinam Nostram depopulatus funestum urbi minabatur exitium. Sed quia misericordia Dei benignitas est, haeretenus periculum solum, timorque mali fuit; hic malum procedunt ultiùs periculum ad sacramentum poenitentiae

ac inde ad Epulas Eucharisticas evocata civitas ultionem Divinam avertere, Numenque sibi propitium collaboravit. In hunc finem extra moenia progressa Eucharistiam supplicationem instituit, ac proinde propositâ diligentiâ prorâ ad monstranda in templo decantandam, peragendam Divinus consulit, ubi Sacrificantium ceteris ad majorem Deum inter celeres populi affectus collectam pro vitanda mortalitate intonuit. Et videretur vobis precantium gressibus locisque adesse benè, hoc enim jubent Divinam Bonitatem etiam demeces pomifera vobis salutem, ejusque mentem minus pestem corporum, quo magis luctum satisfit pestis animorum. Et Reverendis ibus sive recens universis, sive semper recte credentibus ad legimus Foederatis Sodalibus Sub Patrocinio Immaculatae Concepti Virginis fidelium omnium personas centum et octodecim, qui prae omne, aut Sacerdotali cornutâ venerandi, aut Secularibus insigni officio, aut Illustri Sati Sanguine longaevorum serie conspicui. Etiam in alios Divos solite Religiosum cultum promovere tendendimus nec sine praemio coelestium gratiarum. Sacra Viri Olaszy Hispana Matrona venerandae oculos perrigimus, quae Etiam matronarum gratiam et colli laborem devotè osculat, admovet deve neretur, illico dolore solutus, et ad reddendas Sospitatori grates aptior evadit. Alia parebat proles, doloribus diuturnis conflictata. Sanden prospicium. Cassit Viri Ignatij opem, quando applicitè Viri Icone, et parte felicter soluta est, et dolore. Etiam advocatus adfuit Sui clientibus Magni Patris Magnus filius Ignatij Xaverius. Eiad Ciribanum e nantem, qui adeò deformi pestis incrustatum gerebat faciem, ut verum vix facies ulcus videretur, nec videretur. Sine foedantis horrore. Auctore nostro commisit se se currendum Magno infirmorum Thaumaturgo Apostolo S.to Francisco Xaverio, petiticus sacro Ejusdem diei pecca torum confessionem, et Sanctissimam Eucharistiae panis. Et quam quam, nescio, ob quas causas Sacram Vivo diu inexpiatam praetericit, redivit sanus, domum sanden optatam reportavit sanitatem. Alia Ejusdem Cultrix Matrona gravi laborabat agritudine, et cui omnes mor Sola in positura videbatur, nemo mederi sciverat quia nemo spes poterat ingenitam. Confugit ad Consolatorem Xaverium, et decendiatos votorum, ac reddens devotionem, perfecte restituta sanitati etiam hodie grata vivit Sospitatori. Alia jam opportune veniunt Deum Divinum Consideremus celebrante Solemnitate. Ac primum quidem S. Patris Nostri Ignatii omnes pietatem exercit, quibus rara viri pietas, quia castra sequuntur. Subsistit hic annus jam alterum turbe militaris, arcen ado vigil, si quod ordinem vobis Pannonia ingeneret periculum. Illi militantes olim in militanti nunc militant Ecclesiae gloriosum Societatis Antesignanum, et Patrem celebrari est nisam in Sacello Domestico decantatam, ordinatis processu, quaternis et quaternis praeeuntibus Sacro-Sancte Triadis dicatum. Ita etiam sola et Urbe processerunt ad templum in praesentia ter Sacro-Sancte Triadis dicatum. Ita etiam ruptem ritu decantatâ Missâ habito Militaris ad Martios vivos dictis, quibus decorte Sancto anime, sacrosanto epulo refecte, ac inprimis studiosa juventus ad coelestis epulas sub labaro pro cedens. Dein Thaumaturgo Nostro S. Francisco sacrum decoravimus propositâ Ejusdem icone, hoc cujusdem speciei amante penicillo depictâ. Missam pari decantavimus Solemnitate, in eno mia terrestris illius Angeli dictione quaerimus, ac deinde, dies Sanctorum Patrum auctore, nu nificos filiorum benefactores religiosae gaudentium refectione, aspergente Sancto Aloysio Ducatius Capitano, liberali prosilatore. Ad quod subsidio S. P. Nostri habuit singulare. Eiad non nemo, qui non ad modum honorificum et Sancti Patris et filiorum pro concione fecerat mentionem. Dupuid illiberale dictum amatorem aequè ac cultorem Nostri Civium, Patronum munificum Dominum Dei Decanum, qui non nostram causam gaudium suum, honorem nostri ac Sti Patris Ignatii propugnatum, Dominica subsequente ab alto detonuit, et in homines procem, quae poliet gravitate severè invectus, honorem Ignatianum magna cum satisfactione non modo restituit, verum et fecit auctiorem. Illud solite liberalius, quam Religiosa pateretur a sedesis quod ad nos appositâ digressu an progressu Apostrophe, in proliga Nostri ac Societatis com mendatione sacundè moratus, ruborem vobis ejecuerit, et quanta perfidios Ignatii ope retur per orbem Ecclesi dictum dedit conscenorum, conversionem desiderium vobis unice ad scripserit, quasi verò ipse fecisset nihil, una magnum semper probaverit in Apostolico mu nere sive operatorem, sive cooperatorem. Hoc facto altum indiscreto Relatori imposuit silentium.

Vivat longave digny in olumitate. Pene quidipsi calaro, quod ipsi bacchi genialibus
ferijs solubiter actur. Ne solita aliti licentia etiam hic populus defluerel, horarij in aede
Parochiali precij institutimy, ubi copiosij, per tribus populus conveniens, sacrificijs successive
per vicis celebratij affectuose accinebat sed amare cantare ab usu jam olim in haresi haustos
magno suo ayor ac nostro solatio. Sub noctem ad copiosum studiorum Exhortatio facta, ac demum
inter pios ilenos sensus concinnentij populi affectus clausa die. Ita debimy horare in majora
hoc initium, cito auspice provectum iri incrementa. In eadem Parochiali aede, recens nati Hypolo
cuna instruximy, quo teneros senescentum amorum affectus Natus Dei Hominis lucremur: mortuo
denum sepulchrum, quo pia anima ad justam rorienti Domino conspicionem provocremy.
Nunc ad Templum ad Paledij sacraria. In quaterna preter solitum classy divisa studiosa juventus
virtuden libenij condibit; in utrosq; quellen. Probavit suam in agendo dexteritatem tum sagit alij
tum maxime quando obtinuata prodijt pro Theophoria solemnitate. Dedit in scenam Evangeli
tium Natum, sub figura boni Pastorij perditam ovem seu seductam ab haresi, et ab fide
aglie ovili quaerentem animam quaerentij et reducentij. Eo quidem successu, ut multos haereti
ortum a in bonorum primum affectus subverint, ac deinde in delicias hucusmarum professionem
eij avarerint. Retulerunt ex theatro cothurnatum pedem non sine copioso laudum pra
mio. Demum numero binij charitij nostra pallaviti, unum autem alijs fuit egentibus em
effivit totum, corrogata hinc inde Benefactorum liberalitate. Ego vero laborem nostrum
Ecclesia civitatij ita definire poterant, quin etiam gloriemur, et in vicinia mapem
gerevere animarum. Ecquidem sepiny ipsi: habita ad populum dictio, administrata Sacra
menta, catechizati mdy, aliaq; nostri muneris exercita, non sine fructu, et Societatij con
mendatione. Denique ne multa: magica observatione prohibita sunt, ne procederent in
effectum, collecti e platey agri, et ne sinus frigore constringerentur, domibus importati,
opportunij infirmis recreati solatijs, cibati esurientes, die locum, cum pauperibus apposita
egentes sese sublevati, moribundi ad Beatam eternitatem dispositi, sublata dissidia in
carcerati visitati, ac horum unus ad accipiendam mortis sententiam, ac demum ad fata
talem gladij ictum generose ferendum dispositus, imo ipse supplicij locus, catholicum se moti
potestatij, abijt ad aeternitatem. Plaudere animus, ut anat, deberet oeconomia, sed par
cite oeconomo, nullam scribendi dedit, quia nullam criticandi habuit materiem. Ipsi
ad librariam conversi oeconomian, totum sonetium a lapide, una cum analysi Psalmorum
Davidicorum Thomae le Blanck in sex Domos divisa procuravimy, magno opere nostra
seriaendia et orantes futuram, et adjuvente. Demum retribuere dignare illi aula
mary, qui sive pulverem, sive sudorem nostrum obsertum voluit, liquida liberalitate
nostrorum ipse provocavit debite gratitudinij liberalitatem. Deliti Deus de nove soeti!
cedantq; omnia ad Majorem Dei Gloriam.

Annua Litterae Residentiae Tessinensis Soctij Jesu ad annum 1680.

Hic annus evatur Sacerdotij in Residentia tenuis, pretiosa animarum gravis
occupatio, quintus denum descendente in occasum anno ab Aristotelij Peripateticorum
re juvenili endienda, suspetia latum occurrit. Ita domi, cetari gravij in duo fuerat
et inveteratij haereses sylvepente solo defudamus. Omnium pe
gratiam Dei prima celebrando steti. In domo Dei praeunam laetum ponimy. Nos Neto
Salatori ad splendorem cunae, demonstro vero Filio Hominis magnificum ereximy sepul
chrum. Accurebant etiam esurientij parvuli, suscepturi christianae doctrinae cyla
tatione, atque ut sacrij abigny munusculorum mercij, quasi quidam mundiatorij referent
complurij

Consularis eorum memoria commissa dominicanum evangelia recitabant, et reportabant laborum suorum premiola, quæ nè cuncto deficerent perennem à fatis sui fortem aperuit Illm Reverendus Dominus Noster Decanus Tessinensis, dum annuos viginti aureos florenos Phenensis dari jussit pueriandæ puerulorum sedulitati. Eius noverni puerulus, qui insito Heterodoxo Parente Sacrum tribunal accipit vitium et creditur orthodoxe. Solent hinc ad non=dum Divi Martyris Laurentii unâ leuca remotum, supplicii processu quotannis educi pope=lus, ligneis ut plurimum domibus incolumitatem abigne comprehendere. Puerulus ille bene veniens, nè forte floribus domesticis praclusis, ferori suo à Parente obex poneretur, pridie Festi, nestio ubi in civitate quæsivit, et reperit latibulum, maluitque cœnâ ac noctiori per sortem Sancto carere, quam non adesse apparatus in diem posterum Supplicationi.

Finem catechesi indovit solennis ac publica puerulorum devotio, cui augendæ Supplican=tium ritu ac ordine à Sacello domestico ad Templum Divæ Magdalenæ Parochiale incepenerat, ibique personati pro Scena dederunt primum Austriacorum Sparum Audiphum, matutinam in puerulis agendi dexteritatem dilendarunt, eosque liberali manu afficerunt. Sacrum ad populum habitus dictionis avidus excepit auditor, è gremium cursu functum quispiam inmetuo abrupto affectu retulit dignum commiserationis. Primum ille, sive ex peccati pondera gravitate, sive ex considerata Divini Numinis Magnitudine ac Majestate, seu quia sic optimus Deus bonitatis animam voluit exercitam, in gravidam tris=titiam, et dejectionem animi incidit, cui remedium à pietate petitur, ad frequentem sacra=mentorum repetitionem, et prolixam orationem confugit. Horas quandoque integras prius quam abiret ad quietem orationi dabat specialiter autem per globulos Angelicam Salutatio=nem degenibus repetebat adeò, ut Sapiens obmente somno collapsus, à domesticis relevari opus habuerit. Non defuit interea solicitator malus genius, qui acribus miserum stimulis uge=bat ut ad desperationem pueritiaret, nitebatur. Luctabatur sin abiecta ipsis et animi deliquia et deliria, ac postea phrenesim, quæ illum in mortem egit, praecipitem. Eò cor illius affectu æstuaret, pulchè sivebant, etiam sui ipsos ita crebrò verba ingeminans: Mater Dei ora pro me. gravibus quà mentis, quà corporis doloribus, sumptisque nuper Sacramentis purgatum animum, feliciter, ut speraré licet, misit in æternitatem. Triduum ante cineraleq; exposition affluenti civitatis devotione ac solatio celebratum. Non tam sam=ère locus Mariani sub labari, sed conpanière tribus Mechanicis per pias Mariana=tis civis sedulitatem ad precis Coronam compulsis, quæ quà precibus, quà cantibus tenera devotioni et sabulum detorunt, et incrementum. Eum civitatis fervorem crebri sub asta=rum terrore acuère. Cum enim civitas notis Hungaria sub ingentis tuba ultibus gene=ret, etiam Tessinium non modicam terrorum, ac tumultuum seriem sive civitatis sustinuit. Non semel in fugam acti timidiores, armis desperatam pelibus salutem quæsiverunt; at nos non aliunde timore progressi ad implorandam è cœlis auxilium imbecillis ad aedem Sacram provavimus, ibique dictione et recreavimus afflictos, clari=mavimus imbelles. Tum ita roboramus infirmos, timidos animos audacia, nè in=aspectum martem provocaret, contribuimus. Eius par illus natum sanguine, qui strictis jam ensibus in duellum ire aut in cædem ibant, aut vulnera; dopsivimus ritum festivum fervorem, nè cunqueret, et iniquo Marti amicam substituimus tranquillitatem. Visita=vimus et hujus temporibus Hospitale. egentes studiosi in serrata electorum sublevati, re=creati solatiis ajti, reconciliati dissidentes, captivi, alij preces redempti alijs or=rogati eudulis, et amicitiis provisi, alij à gravedine omnium animati, omnes similes quen=nosmam sensere. Ajj amicemeranda venit lirj femina, quæ latam jam mortis sentem=tiam exceperat. Ajjarabatur in diem sequentem funeralis tragedia, et certam mortem ictu gladij miserendam præstolabatur, sed Deum, ac feliciùs res accidit. Non potuimus impetrare dictum judicialis mutationem, impetravimus suaviter et fortiter agendo executionis suspensionem. Vivit hodie rea et omnes suæ captivitatis bene gerens, et gratis=Dispensionem.

Solitionem. Ita domi, unde videretur per intervalla laboribus, etiam sonos emittimus
ibique pietiosa agrestium animarum curam gessimus, ita laborum nostrorum pretium reli-
quis animis ejurato luthero ad fidem converso numeramus, quatuor supra octuaginta, plures
forte coelo auspice numeratum, si non bellum tumultus prohibuisset. Unus a fide, quam in
Bohemia cum lacte suxerat, gratiam forte Dominum ad catholicae salutis susceptam, deseruerat, et
longam in apostasia traxerat aetatem, dum tandem motore nostro, ad viam salutis ex qua male
degliserat gressum revocavit. Alius de mala religione lutheristica anus triennium gravissime
decumbens, sinu ut ita dicam amicum est, fugiendum propte animam revocavit, et convalvit.
Plures forte triennio haeretica usos mentis, a catholicis, et ipsa gravi prostrata agritudine
Rotatione viro haeresim errorem Patris ut saluti corporis redivit. Convalvit, et grata suspi-
cientes Deo ad cunas triennal accidit confessa, et redijt professa fidem, et veritatem.
Alius mali Pastoris vocem sentit ad sylvas, quae latam legem excurrit, ibique de manu tenebrio-
nis praedicantis in nocturno haereticorum conventiculo bolum sumpsit, prodiit ad carcerem armata ma-
nu militantes: Si enim denuntiandi metuente, isti lucifugae in sylvis a tenebris venare volent ar-
mati circumactis vigilibus: convolat et ipse ad arma, bombardam rapit, et exposuerat certo ictu
quae pia pectiam robustum sylvicola, sed felicitate ictus positus glocco impedit silex pulveri
scintillam negat, et impedit ictum. Factum a terrorem ejectat rem, tractus denique ad carcerem
una cum reliquis domus catholicis accepit. Tantum profuit haeretici benefacere quod a coena
ad lucem fidei evigilaverit. Nativus ille a sylvis ad ovile Christi revocatus, quivis amplius
quam gregem pascere sentit, et quid ipse vederet ignarus ibat, qua ibatur, non qua eundum
erat. Interrogatus aliquando ab hero suo, num e sepulchro aliquando surrecturus esset?
surrecturum se se negavit. quid igitur si risset heros? facies? quid faceres? reposuit: jacebo.
instructus ergo a caeteris, dum, ut se surrecturum diceret, respondit ab interroganti: surgis ne?
surgam: sed quid ago? quaerit Dominus. iterum reposuit: apud vos pecora pascam. Sed
mi bone, inquit heros, non amplius ego quaerere, quid igitur agis? si vos, inquit ille, non de-
spuerunt, bene licuit ejusdem alius, apud hunc ego iterum pascam. Quem disputationum
splendentium risus inspiravit, et simplicem mannum nostro Dei fidem amplectendi politicum
est. ita ut plurimum pauperes evangelizantur. Magnum porro rei catholicae momentum,
magnum Ambrosii, Statim atque verè non sanguine solum et insignium talentorum
gratia, sed virtute et pietate amplius Deiferi: Domina quisque. Quotidianae illa annis
tum pluribus, et multis legem, multa saeculi animo volutans viam salutis solicite indaga-
bat. Primum duo ejus Fratres jacerent è forte viri Wenceslai Martini pariter ad
libit in salutem, et integram quidem corporis retulit mentis tamen animi sanitatem.
Indulsit mentis accepti per merita Viri Bohemiae Tutelaris beatissimi memoria, et ad fidem
Christi ducebat. Accidit subinde, et alterum è militibus Patronum nancisceretur Divinae
Autoritatis, et implorata illius ope iterati civibus animis prodigiosè recuperavit. Ut qui
statim amplior pietatis motus, vocem illam ab haeretica expressit. Verè magnus sanctus,
est sancti Antonius. Subintulit Mater: atqui catholicus ille fuit, quia monachus quoque
Religionem oderant lutheristae, et superstitionis damnant. Sanctam ejitur quoties
esse Religionem, quae sanctos coelo, sanit. Silentio excepta arguentum, et ex forte sum
a puto. Tandem denique conversa et agnita in Ecclesia Catholica ab Apostolis usque
Gregorium Successione, ac inde legitima absolvendi atque ligandi potestate, quam
nunquam in Secta Lutheri reperiebat, duae ac Motore Deo, et Illustrissimi ejusdem
Deo animante, feliciter hoc anno haeresim ejuravit. Vivit jam vitam Matronam
Catholicam dignam, tota in cultum animae per exercitia erga Deum pietatis erga proximum
misericordiae, et charitatis intenta. Caetemum plurimos etiam agnita Veritatis
Confessio annosae haeresi dimovere non potest, et ille suo solito: Sic nati sunt.
Fuit, qui no salute defuncti mentis Catholicis, quantumvis acatholicis, Missae celebrari
voluit, et sua devotionem prudentia consulebat. Sed recte dicens: video meliora, pro-
boque, deteriora sequor, Deo consilium, et ratione motore opus est, ipsius donum fidei est.

Ivare obtestor eos te, quisquis hæc legis, aut audis, pio saltem suffragio hij animabus salutem precare. Nunc sibi calamum, non magis, et illis, sed vitæ septa civitatis, ex-
=cita vendicat oeconomia. Augustissima Leopoldi Josani munificentia quadringentos
florenos Rhenenses, et mendo juventuti Tepinensi domicilio seminarium erari assignavit.
Hij sumptibus antiqua domus eundem, Divo Wenceslao capit in tutelam. Muri veteres in
alium educti, nova decti fabrica superposita, adjuncta cubicula, apparata culina, nomen
Divi Tutelaij pontificio expositum somam non inelegantij domus exhibent, et quo
solo carent, incolam invitant. Non ipsi, quem incolamus, caremus angulo, exercendæ in non
=mna charitatis officio non desunt. Auxiliari in nos amplissimus Senatus spatia charitatis, adjecta
liberalitate eidem domui area, ampla quandoque juventuti futura commoditati. Primos hoc
domus pro prandio locavit, pauperes habuit ipsi Divus Leopoldus sacra die, quorum omnium
nostrumque commune votum erat Augustissimæ Domus Austriacæ felicitas et incrementum.
auxiliari votis nostris boni Deus! Hæc nos pro aliis, alij pro nobis. Compensavit
nobis Divina liberalitas caritatem in alios charitatem dum munificus Benefactor equita-
=vit, quorum alij domum Nostram victualibus reverunt, alij Domum Dei ornatu reddide-
=rent illustriorem. Nuper ad fidem conversa Nobilis Matrona sacram Sancti Nostri de
spectaculum fecit audiorem, dum Sacerdotem capsulâ, stolâ, manipulo, calicem bursâ,
palâ et chrysthis elegantes et pretiose adornavit. Alia pannum altari et ei affecty
Sacro velato Eucharistiæ speciebus Deo substravit. Deus erit et istis, et illis merces
magna nimis.

Annua Residentiæ Societatis Jesu Tepinensis

Ad annum 1681.

Dominus optatos hic annus Mysicis Cæsarea ferret armis, fecere motus bellicis
rumores, ipsis hæc periculis majores qui vicinam longe latesque depopulabantur.
Arlebat illestino bello Ungaria, et in ipsa Matris viscera sæviente prole ibat in ru-
=ina. Violabantur sacraria, expilabantur sacra profanaque domus, diffamabantur
aræ, Beatorum Cælitum icones mutilabantur, sæviebat in vivos, ac mortuos, cædibus,
rapinis, incendijs. Silebant sine oratoribus pulpita, lugebat viduatus Pastoribus populus,
et qui non secure latuit Deo et Cæsari fidelis exquisitis tormentis, ibat in laniena
et funestam mortem. Nihil agebatur amplius, quam ut Regnum Apostolicum, nihil
minus, quam Apostolicam fidem haberet. Alij tumultibus concussa ingemuit vicinia, et
populus crebis terroribus prope in fugam agebatur, domi desperatam, alibi quæsitum
Salutem. Tenuit hic motus, et metus magni anni, partem occupatam, quibus composu-
=dis Cæsareis milis, ultro citroque tumeam laboribus nostris et campum exercitat et fructu-
Alterum, quod promovendæ Religionis negotio non parum officit, nostrosque ipsos labore
eludit, ex nocturna per vicinam hæreticorum fabularum grassatio. Circumeunt isti
juventus lupi, et data spes ad suos speratæ in sylvis locisque abstrusis [illegible] particula
tegunt, ibique armato Christati presidio ad collucentes ignes cœnas instruunt, panem
et vinum discumbenti populo porrigunt in posteros tum altera vacuis de celebrata
solennitate imponunt silentium prodictorum rotam incursuum, qui violati silentij

rem fecit. Ita infatuatam et sortiter in erroribus indurata concionem divitis
fabula, et omnibus bonis mansuetis jam partis plus quam triduanis
hominibus rebus domum unde venerat regreditur. Inane operarie, et seu quia privatis
congressibus, quia publicis sermonibus, fuere veritatem, demonstra errore, amplexum fidei
Sade; non operose convincis, quia omnem veritati aditum praeclusisti, Stat no rebine
voluntas. in lapsum cadent omnia, cui non ~~alia~~ alio melius petinacia excusseris argumenta
quam quod in sua epistola, cui titulus de vi cogendi hereticis suppeditat Divus Augustinus;
ita enim fit, ut ab aliorum rei delictorum carere concludatur, mox sapere Nisant, et
quam prius fugiendo oberant, jam amare amplectique religionem velint. Nostrum es parte
apud Magistratus suffragium, patrocinium impetraturi, ut provinde manifestum evadat,
non defuisse hereticis veritatis cognitionem, sed pertinacia eorum obfuisse. Ceterum quam
tum licuit, bello pacis in animarum cultura detudarent Sacerdotes terni quibus sub exitum
anni quarti accepit in parem laborum. Et hi unam ad hereticis charitati, et hic laborum
etiam solatia subiserat Monacia Residentia nostra sed quem itemum Sapida urbe
egione, et superati feliciter periculis Sabium et in ultimum ad officia revocavit. Alterum
ad Anchilam gratiam Mettea Pickarium misit, ut arat Secundus hujus, ita Secundum
illius Residentia superiorem futurum. Tertium denique Sirenum Religioni et propugna-
tori, et indicum ac flavo pronovit cujus bonum vir ille occupavit, qui dum ad opportuna
Sestinorum solutia exposing, et natale natum accepit, et propitio Sycorum favore
feliciter de illo triumphavit. Hi ergo Missionis operarii, ubi, ubi licuit, domi domique in
tis muros civitos, et agresti casas praeda agebant animarum, et retulerant la-
bona suorum pretium animis ad fidem convisa duas supra octoginta, quarum duae al
vino aeternum bellum libellum vendi dedere. Atque inter Apostatas et auditam relapsos
revocavimus ad gremium. Sibi nisi per annuerabis quatuor viros Martis, qui a noti-
portis mouceti, et dispositi, quod hic facere non poterant ob temporis angustias, tamen post
alibi haeretis ejuraverunt. Eorum à latebris duxi ad lucem protraximus restamos Magistra-
bonum Sanctorum et recentatione, contra quos Cesarum decretum minorat, corpus in presentia
illmi Tuccetti Inquisitoris ad Confessionem veritatis legitimo examine adegimus. Bonum
inde rei Catholicae accepisse augmentum, et animarum Messis nisi motus motibus in
praeaddere caveatis in opportuniorem tempestatem accuriorem dissimulasemus. Servis
opportune voti factum jam in Hungaria armorum silentium. Dum hac contra
haereticos suorum pastorum Sanctorum tela parantur, incidimus fortuito in Fabulam
aliena sub veste latentem. Evocaverat illum ex Saxonia Superiori Saxonicae
Legionis Colonellus, in victum scilicet pugilem, futurum ab certe propugnatorem
et Defensorem. Ad hunc incidimus opportune et injecta de veritate Ecclesiae questione
descendimus in arenam. Ebomid formam syllogisticam praedicans, et nullum depre-
hendere valens syllogistica forma vitium, robore argumenti presus, dabi concessa
utinam, mea ipsamum devolam regabat. Revocabatur ad argumentum, et in presentia
illustrium Illmam catholicarum pariter et acatholicarum Personarum maxima ignoran-
tia convincebatur. quid Ille! non posum in viribus majorem concludere propter consequen-
tiam. Ego itaque ~~consequentiam~~ majorem propter consequentiam. O egregium Doctorem!
Sed ego pertibat effugio hoc, rursus majorem propter consequentiam negaverat, demon-
strata majoritate, legitimam afferebat consequentiam. Tum ille, et diffiteatur
effugere, alio saltare volebat, in gyro: aliud est lite indicare, aliud controversia hu-
tare. Sed tenebatur ne posset alio saltare. Denique homo insudens, quaerebat ad
extremum ut ego eum ibi consulam: an liceat esse insudentem? pro Resolutione
dandi: Inquisitorem esse non Theologi Christiani sed hominis ethnici, et Gentilis.

Retulit ex hoc

Residentia et Missio Tessinensis. 1682

Annus currens à reparata salute supra millesimum sexcentesimum octogesimus secundus, quaternioni operarum nostrarum, hic agrum Domini excolentium et repurgantium à zizanijs hæreseos, fortassis exhibuit se minus secundum, quàm speraverimus. Quò minus autem adimpleri potuerit illud vatis, qui nescio quos aureos montes jam parturientes appromittere videbatur, et dixit, spes alit agricolas, magna ex parte reos insimulans infelicitatis tumultuosos Ungariæ nobis conterminæ motus, qui etiam hic fuerunt in fine velociores. Nati enim hostes, quemadmodum pax quandoque sumitur suppositiuè pro initio belli, ita et bellum è converso requiri fundamentaliter pro amistitio tali quali initio pacis, sed pro qua conflaturi essent gladios suos in vomeres, non ut sopitò discordiarum igne, extinctoque bellorum fomite, positâ perduellione, è militibus fierent agricolæ, verùm procuratores potiùs et ministri pollinctorum ad sulcandos tumulos, lanceis in falces Libitinæ conflandis, quinque circiter capitum millibus, montium terga aliàs propè imperviam, transcenderant, et irruptione huc in Silesiam factâ, Civitatem tum in se, tum in suo composito depositorum sat opulentam Bilicium, quatuor à nobis dissitum milliaria, depræda tum iverunt. Et ibi quidem in eorum è Civitate regressu vidisses sacrilegos raptores alios in triumphum ventilare templi vexilla directa, alios planetas, Deo ad aram sacras, prophanare, pretiosioribus earum, pro chlamyde, indutos superbire, alios luxuriari ornatu equorum, quos ablatis argenteis torquibus et cingulis, aureisque armillis, phaleratum fænorumque loca, comptos admiratus fuisses, audivisseque jactabundos in hæc verba: Complura loca hactenus rapiendo exhausimus, ditiores tamen nullibi evasimus, quàm hic. At verò malcontenti hi |: quemadmodum nuncupari se maluerunt ipsimet, quàm dici rebelles :| minimè contenti, sustulisse ubi non posuerunt, et messuisse, ubi non seminârunt, saccos implêsse, plaustra onerâsse, et, ut verbô dicam, satiâsse auri famem spolijs quinque millium, quæ inter centenda quoque venit templi parœcialis cum sacris vasis omnibus (è quorum uno hostias sacras per summum nefas effuderunt humi pessumdandas) tota supellex sacra, nominatim planeta una seu casula, quæ sola nuper primùm in visitatione ecclesiæ quatuor æstimata est millium pretiô; non contenti, inquam, auri ultimam à sacris hic vel occasionaliter sacram satiâsse famem, nisi et filium sanguine |: prô dolor :| humanô extinxissent, incolarum videlicet, nè quidem defensiuè se habentium, quin quagenis tribus trucidatis, et ipsô quidem etiam loci Archipresbyterô, qui confractus et concisus, ac sibi tandem semivivus ita relictus dum jaceret humi pronus, præ doloris vehementia, ore tantum terræ egessit, ut sincipite ac vultu in fossulam inserto granum frumenti in terram cecidisse fuerit repertus, ut multum fructum afferret. Be alijs unà enectis, vel non ad mortem usque sauciatis, vel etiam intactis, superstitibus modò ad stipem ostiatim quærendam et incitas redactis, dicendum interim cum Plauto: Sibi messuerunt, sicut et sibi arârunt, sibi occârunt, sibi quoque severunt. Nisi dicere forsan malis, quòd, si vel ubilibi superseminavit inimicus homo zizania, vel semen bonum cecidit secus viam, et conculcatum est, vel supra petram, et natum arvit, vel dimidiarum inter spinas, quibus exortis, suffocatum, tum fanè ibi, ubi erat colluvies et sentina hæterodoxorum, quò etiam Tessinensium complures, ad meliorem frugem redire nè compellerentur, et ovile boni Pastoris intrare, reductionem sui et Religionem exosi, annis retroactis colonias duxêre. Atque hi omnes in vanum erant profisi de securitate, quòd sibi nihil immineret periculi ex parte rebellium, seu hominum easdem plerumque sectas profitentium, illeò sequuti adagium, simile simili gaudet, dictitantesque id genus belli esse tantùm fidei, seu ratione Religionis, auctoribus Jesuitis, quos olim ex Colonia eò advenas hospites lapidibus impetebant. Atque hoc principiô malè imbuti, apud Dominum Colonellum Supremum Tim, qui habenas harum partium regebat, iteratò causati sunt, se in casum supervacaneis onerari

praesidiarijs, quibus proinde liberati inciderunt in scyllam, charybdim cupientes evitare. Atque illij à Divina Nemesi ita humiliati, residui nostrates quoque haeretici occeperunt cristas demittere, quas ipsis priùs attollebant tum per internuncios, tum per se sufflaminatores sui pseudopraecones et rabulae numerosò grege ad haras suas per viciniam regredantes in Ungariam, quibus dum nos pro viribus in exercitio invigilaremus suo deprehendendis, unum eorum, qui suae farinae hominibus in vicina mola Blogoticensi caenam Lutheri administravit, nè dicam, pro pane molarem dedit lapidem, exinde interceptum in Roy ut impetraremus nobis extradi, hoc opus erat hic labor. in contrarium enim ex parte una inclinabat animum Illustrissimi Liberi Baronis Domini Joannis Szunyogh boni hujus Dynastae, id argumenti, quòd locus is extra principatum Teschinensem esset situs, ab eoque adeò independens, ut se illuc haud extendat ordinarium Illustrissimi nostri Domini Capitanei jus jubendi eum nobis extradi, nec vi abripi. Ex parte altera tamen praponderante religione cum lacte imbibitâ, tum nè sphaeram activitatis nostrae per id ipsum arctaret, bonâ Dominô votis nostris tandem annuente, extraditum nolentem volentem adveximus huc Teschinium, ubi rursum eadem occurrit ratio difficultatis, quòd videlicet non esset intra principatûs limites interceptus, unde ad eum in carcere recipiendum Civitas teneretur. Excogitatô igitur medio terminô placuit Reverendissimo Commissario Decano nostro sub tecta sua in custodiam eum admittere et asservare, usque dum post octo circiter hebdomadarum spatium à sua Majestate Caesarea decretorium venit rescriptum, quô jubebatur impostor iste publico in loco se se obstringere jurejurandô, sub poena vitae nimirum nusquam ampliùs comparendi in utraque Silesia. Dictum factum in facie urbis, ante domum curialem juramentum solemne excipientibus judice ac Scabinis. Atque complures ejusmodi in messem alienam mittentes falcem praecones verbi, nè praedones animarum appellem, in capturam attracturi fuissemus, nisi periculô alienô facti cautiores, alij deterriti fuissent, quô minùs auderent liberè appropinquare; aut forsitam cum filijs tenebrarum sub modium positi latitare permissi fuerint vicinos inter fautores suos ac patronos, qui erga eiusmodi diabolaices et nullius ordinis homines majore, quàm erga regale Sacerdotium in Pontificijs feruntur affectu. Et talem quidem experti sumus nobilem illum insignem, qui Ecclesiasticorum quempiam Stephanum cognomine Augustyn, ex Ungaria rebellium causâ egressum exulem, et cum investitura, ad commendationem complurium Magnatum, in pagum Gerlicensem, unô hinc lapide projectum, ubi Collator est modò Augustissimus, à Venerabili Consistorio Wratislaviensi missum, paucis pòst ab adventu ejus diebus, malè priùs salutatum verberibus, in ferrea conjecit vincula, quibus ille innexus tamen nocte caecâ clàm se subduxit ac pedetentim promovit Bludovicium usque timore alas addente, ubi in Domino Pacocho Angelum adinvenit, qui percussô vincti latere, solutisque catenis, eum pileô donavit. Tantus est hic erga Christos Domini affectus! quô novercante unà prognatum est, quòd etiam contra nos nonnemo è nobilioribus, ubi cunctis timore panicô perculsis, primores aliò sua salvârunt, et parsipsorum quà data porta, fugâ dilapsô, pars propediem sequuturi, haud dubiè ex abundantia cordis loquendo, haec effutiverit: ut quid jesuitae adhuc tenent stationem suam? cur non eunt hinc? ego profectò ita sum comparatus animô, ut lubens subministrarem eis viaticum, modò vellent aliò se conferre. Vocis hujus autorem fortè suspiceris corvum, qui nostrum etiam pro tempore olivae reditum vellet ad graecas usque calendas procrastinatum à gra-

co Π, quod adhuc in literarum studio constitutus fertur jam tum effinxisse, eidemque effigies Jesuitarum appinxisse. His gestis esto subijcere posses pro epi-
phonemate, urit maturè! cave tamen sis, nè mali dixeris omnem malum hunc, qui à teneris unguiculis pedem jam retraxit è vestigijs hæresiarchæ illius, qui

Bis pica, bis corvus fuerat, ter fune ligatus.

Verùm utut sit, nos clientes tam præclari |: scilicet :| patroni ac promotoris, nè fugitivos agerema mercenarios, jussimus eum retrocedere, ut discat cum Petro sa-
pere ea, quæ Dei sunt et animarum salutis promovendæ. Nonimus quidem in-
ficias, duos nostrûm hinc urgente charitate Christi; illinc suadente ratione, nè o-
mnes insimul perstaremus dubia expositi fortunæ, emissos aliò ad jugera non
usque adeò multa peragranda, se recepisse in tutiora, cum supellectili sacra,
quam Perillustris ac Generosus Dominus Ludovicus Gurecky fecit auctiorem duobus
frontalibus è corio, cum argenteis floribus; sed tamen reliqui manu missâ ad arà-
trum, et minimè respicientes retro, steliung interim ad sarcinas ut corbati, sic et incon-
cussi. Atque hic observâsses nos agere solicitas Marthas, turbatos sin non erga
plurima, saltèm erga tenuem supellectilem domûs salvandam, præsertim è
bibliotheca terræ mandandos mortuos, quibus cum sit vivis conversandum dein-
ceps utinam in pace. Interim tamen nè muneris nostri partem ullam etiam
in proximorum cura, nobis habenda, daremus neglectui, unicè accuravimus illud,
quod porrò unum erat necessarium, in circum obire vicos et plateas, solari et
recreare mæstos, in animi dejectionem lapsos erigere, Præsule exule, populum ære
campanâ in cœlum concire, ad quem numerosum diebus quinque continuis subtem-
pus vespertinum instituimus in paraeciali exhortationes, temporis ac rerum
differentijs accommodatas, ad offensum Numen supremum placandum cantionibus
deprecatione, et sacrâ præsertim frequentatione. Et quia templi quantumvis
ampli parietes unà capere non valebant præsidiarium militem, è tribus confla-
tum reginimibus, rus quoque petendum erat, ubi aram ereximus, et subindè Missam
legimus, aliter festo etiam die, ob continua exercitia bellica et armilustria
eam ægrè auditurij. Et ibidem præsentibus compluribus etiam Comitibus, et alijs
illustrissimis, ac Perillustribus, civitate quoque ad spectaculum effusâ, festâ
luce Apostoli Divi Matthæi, quam pro bono utinam omine Adiparit utinam
magni Patroni militares Sancti nimirum Eustachius et Mauritius, diem
super Martis, Martia quinque nova labara, ritu solemni, sacris initiavimus
præferenda inclyto neoleclo Regimini Lotharingico, in quorum singulorum
ad hastas affixione, incussio primi claviculi facienda oblata est nobis, cole-
rorum alijs ex ordine juxta uniuscujusque dignitatem. Et hanc benedictio-
nem coronavimus brevi dictiunculâ beneprecatoriâ, super illud ad Con-
stantinum: In hoc signo vinces. Et ecce quod illis precabamur
id ipsum ex animi sententia successit jam et nobis, ubi de nostris palmam reportavi-
mus antagonistis, quod paucis edocebo. Vacabat hic apud inclytas Sta-
tus Procuratorij munus, in cujus provinciam administrandam, nescio, quænam
genio autore, cooptatus est nobilis quidam heterodoxus, quod è diametro pu-
gnat contra mentem Sacræ Cæsareæ Majestatis, utpote quæ jam pridem decretò
sacrosanctè cavit, nè quis acatholicorum adlegatur tum in Assessorem pro Curia du-
cali, tum Quæstorem Statuum, et nominatim quidem in ejusmodi etiam Procuratorem;
quocirca protestatus est Illustrissimus Dominus Capitaneus contra hanc electionem.
His ad aures nostras perlatis, quia probè novimus, istiusmodi Procuratorem,
Germanis dictum Landbestellter, ex officio reddi conscium plerorumque secreto-
rum, vi cujus scientiæ, hæreticus domesticis suæ sectæ posset sæpius esse directioni
cum detrimento Catholicæ, visum est nobis in Domino, nostrarum partium esse

hic ceu in puncto religionis accedere eundem Illustrissimum Dominum, ab eóq; petere, ut in hac sua protestatione facta se adamantinum exhibeat. Dum itaq; advolavimus, expetiit ille postulatum nostrum sibi scriptorum exhiberi; ad quod exarandum ubi vix adhuc admovimus calamum, mora impatiens ipsemet abuerit in residentiam, ac celerationem urgendi causâ. Verum surdis utrimq; canitum est, quia neq; secunda, ad fortem instantiam nostram scriptô factam, protestatio lectores amovit à capto, cui moriens inhaerentes, quin et ultra electionem progressi, candidatum admiserunt deponere juramentum fidelitatis praevium ad consequutionem muneris, quô eum tandem etiam investierunt et Procuratorem creârunt. Ad hoc quod optimum factu videbatur, ex parte nostra, revocatô in memoriam Decretô praelibatô, recursum est ad suam Majestatem autorem legis, contra quam hic erat peccatum. Sed amabô quid ab ea pientissimus Princeps? rei indignitate motus, dum is Viennam rursum excurrit confirmationem promotionis sui ibidem exhorturus, tunc interdicere ipsi aditu aulae, dare ad Illustrissimum Dnum Capitaneum binas decretorias, ipsaq; promotionem è fundamento electionis, pro irrita declaratae, evertere et annullare, nullâ habitâ patrocinii ratione, quod illi tamen praestiterunt, commendatione ad inclytos status nostrates, ipsa Imperatrix vidua, Archiepiscopus, Illustrissimi Comites, et qui non? Dubiô procul haud perspectum habuerint alterutrum, videlicet aut subjectum hoc promovendum non esse fidei salvificae, aut certô heterodoxum sedis vacantis minimè capacem vi decreti, quô stante, decidit ille causâ cui subjectum aliud, quod nos commendavimus Catholicum est subrogatum. Laudandus proinde Deus ter Optimus Maximus, qui è malo scit elicere bonum, unde hac actio, cujus exitu fortunatô passim laetantur nobiscum boni Catholici, erat comica nobis, parti autem adversae tragica ob confusionem comitem, quae calcem subsequuta est, quia

Turpius eijcitur, quam non admittitur hospes.

Superiores de haeresi praeterea avaximus ac triumphavimus, expugnatis supra centum tribus capitibus, quae orthodoxè credere docta sub suave jugum Sanctae matris Ecclesiae Romanae adduximus captiva, utinam suô tempore in Capitolium caeleste inducenda pro triumpho per beatam aeternitatem. Et his maturioribus proximi sunt liberi aliquot jam non liberi, in quantum nobis dederunt manus ad fidem suscipiendam, id facere jussi ab Illustrissimo Dno Capitaneo, cui repetita porreximus memorialia, pro executione Decreti Caesarei, quô jubentur proles suas Catholicae instructioni committere ad fidem omnes parentes, quod illi praeter alios unus praestitit, dolore tactus illacrymavit facto. Et hac in parte non defuerunt, qui nos muneribus corrumpere voluerunt, contra quorum cataphractos, jam paratos ad expugnandum animum nostrum, fortiter iuimus, nè fineremur nobis manus ligari. Hic interim esset campus procul excurrendi in laudem assistentiae, quâ nobis cooperatur ad conversionem animarum Illustrissimus Dnus Capitaneus Liber Baro Joannes Fridericus Laris, nisi narratio evaderet justô longior. Quod nisi vererer, pluribus quoq; commendarem ejusdem erga Societatem nostram affectum singularem, ex quo in festo Circumcisionis, tamquam titulari Societatis, symposiarchae et architriclini partes suscepit, ubi convivium opiparum instruxit multis hospitibus invitatis. Et vi hujus affectûs vice quâpiam publicè corripuit, ac pressis digitô labris obmutescere jussit unum ex nobilioribus calumniatorem, qui tunc in numeroso ad mensam residentium corona coepit loqui injuriosa nobis. Ex hoc erga nos affectu referet, si aliquando contingat, se à nullo nostrûm visitari per spatium unius etiam septidui tantum, cujus absentiae causam scrupulosè exquirit, an sing in aliquo à se offensi? Atq; in vicissitudinem reciproci affectûs, aspectantibus Reverendissimô, variis religiosis, complurib Illustrissimis et Perillustribus tum

è Statibus, tum militiae Officialibus, ipso etiam Senatu, exhibuimus illi pro suo Na-
tali unius ferè horae actiunculam scenicam, quae ipsi fuit ad salivam, sicut et sua
unicuique perplacuit; quam itidem genethliacam Reverendissimo Domino Commissario,
et Perillustri Domino Regenti, tanquam Patronis nostris, produximus, praeter Statio-
nem theophoricam, cujus argumentum erat: nos hic esse viatores, viaticum Panem
Angelorum. Alteram Societatis magnam solemnitatem festum nimirum Sancti
Patriarchae nostri magis nominatam fecit et quoad mensam sui juris esse voluit, tra-
statione sibi vendicata, Illustrissimus Dominus Rudolphus Sobek Liber Baro de Kor-
nicz, qui nè frustra gesset mensam in insigni gentilitio, curâ convivii adornandi ut
honestè suscepta, hospites triginta sex, et eorum quidem duodenos circiter Illustri-
simos, ex affectu erga Sanctum Patrem invitatos, adhibuit nobiscum mensae ex-
quisitissimis epulis, Principe dignis, à se instructae, qui et manè et vesperi sa-
cris interfuerunt. Celebriorem quoque reddidit hanc festivitatem Praenobilis
Dominicus Henricus Wolff de Brzezina Tessinensis Domini Primatis filius, neo-
Mystes, jam creatus Archiozegbyter Frydecensis, qui primitias die non aliâ, quam
festo Sancti Patris nostri, nec alibi, quam in Sacello nostro voluit celebrare,
sicut est et factum. Et ecce tibi, dum spiritualia seminavimus, non defuerunt,
qui etiam corporalia è Coelitum favoribus messuerunt. Et ex horum numero et
matrona illa, quae pridie ejus diei Sacellum nostrum invisit, et Sancto Patri nostro
se commendavit, eâdem die feliciter enixa, prolem vocavit Ignatium. Eumdem
Hospitatorem suum deprædicant aliae duae puerperae, quae per invocationem illius
et Sacrorum Lipsanorum apprehensionem adjutae sunt in partu valde difficili,
quia in triduum producto. Non cavit etiam clientibus suis et cul-
toribus magnus Indiarum Apostolus Divus Xaverius, quorum aliquot decem-
diali devotione ipsum coluerunt, et alius graviter decumbens, facto voto de
confessione et communione sacramentali facienda in honorem ejus, in pristinum
sanitatem statum est restitutus. Divi autem hujus cultores et multiplicaremus
juxta consilium Salvatoris indueximus festo ipsius die ad sacrum epulum prius
expiatos, pauperes, debiles, coecos, et claudos in universum sexaginta, quibus
etiam dedimus titulum mensae, et omnes ad prandium fecimus nostros alumnos, sic
ut et ad coenam numerô Apostolicô alios pridie Sacra parasceves, quorum mul-
ti adeò frequenter comparent, praesertim Biliciô rapinis exhausto, ad stipem peten-
dam, ut dicere possimus: pauperes semper habemus nobiscum. Praeterea ~~etiam~~
incarceratos, quos saepe visitavimus, etiam complures jam ex penu nostra tenui
licet, jam ex eleemosyna pro ijs aliunde conquisita, quorum aliquot intercessione sustentavimus
nostrâ liberatos numeramus, et quidem tres milites, morte damnatos, jamque edu-
cendos, unum verò à mutilatione tam narium, quam aurium. Nè tamen inter-
cessionibus essemus nimis importuni, unde affigere nobis quis posset illud, quod
alibi in aula quâdam dictum audivi: nullus nequam est adeò sceleratus, quin
in Jesuitis inveniat patronum, ex parte alia cooperati sumus ad emendationem
prostibulorum, ut è Civitate expedirentur. Alibi egimus et impetravimus, ut
multâ impositâ punirentur ij, qui diebus vetitis indulgent esui carnium, quo-
rum duo senserunt à tergo vindicem ipsum Deum, cui de carnivorij delicto suo
poenas dederunt, morbô indè correpti, quô liberati sunt, ubi abstinentiam
à carnibus, suô tempore posthac servandam, promiserunt, contra quod vi-
vium saepissime dehortati sumus tum publicè, tum privatim non sinè fructu.
Alibi ergo adjudicatum unum disposuimus ad aequô animô suscipiendam sen-
tentiam, quâ moriendum, non sinè singulari spectantium comitum edi-
ficatione. Et cùm de aedificatione spirituali mentio incidit, occurrit etiam

quid modicum dicendum de materiali, quam accipe paucis. Impetrato ~~instru~~
„~~mento~~ authentico instrumento donationis, pro spatio, quod domui, quam hic in
Civitate habemus, immediatè adiacet, nobis à Communitate hujusmodi donatum an,
„nis jam superioribus, illud cinximus asseribus, in eoque in hortum bene ordina,
„tum conuersa plantulas varias statuimus, cum spe magna, quòd nostros mul,
„tò antecedent poma nepotes, à quibus essent aliàs olim primò carpendas
Sed futuris contingentibus hic et nunc manumissis, cum ecclesiae de
nobis gesta pro commendatione Societatis, quadruplex instituta est devotio, quarum
primâ Bacchi feriae ob copiosiores comprecatores ad venerabile, et auditorum
in exhortationibus frequentiam, potuisses vix non putâsse, felici metamorphosi,
conuersas in solemnia sacchatos! altera fuit ad cunas et sepulchrum, quorum
illas recens nato Jesulo, et hoc eidem mortuo extruximus, ubi magnis conatibus, ita
et ad magnificentiam, plorumque animorum illectamentum ad frequentationem.
Fit praeterea frequentior communio mensrua cum plenarijs Indulgentijs Societati
nostrae, pro quarum diebus primis Dominicis obtulit nobis sacrum hunc ordinariè
cantandum Admodum Rdus Dominus Decanus. Et prae his omnibus laudem mere,
„tur processio, quam tres nostrum ad Bmae Virginis Effigiem miraculis claram,
Pekarium ad milliaria decem hinc eduxerunt, totò viae tempore nonnisi vel in
exhortationes, vel orationem, vel cantiones, vel pia colloquia utiliter impen,
„so ad animarum liquida solatia, quae multis etiam dulces lacrymas eliquârunt.
Aliàs saepe excurrimus invitati ad Divina peragenda Frydekam, Frystadium, Strumi,
„pium, Kunczicium Majus, Gnoynikum, Domaslovicium, Solcium, etiam in Moravian
Mistekum, ubi crebrò seminavimus verbum Dei uberius quàm ad fructum centesimum,
in ordine ad quem consequendum impetravimus Româ pro templis varijs Indulgen,
„tias, praeter diuersas dispensationes à sua Sanctitate. Atque hi sunt mani,
„puli, quos magnò labore collegimus, olim cum exultatione inferendos in horrea Domi,
„ni. Ut porrò agnoscas, mi amice Lector, cur inferior labore sit messis, ante o,
„culos tibi statuo difficultatum obices, quos antequàm perrumpas, ~~ut~~ perventurus ad a,
„nimae unius conuersionem, mirum est, nisi centies recedas desperabundus. Ex ungue
accipe leonem. Sic dum unus nostrum excurrit in pagum Brzezowicam ad hoc ali,
„quem nonneminem infirmum, quem Pater vix adhuc lapsit à limine salutare, et vel
à longè disponere ad fidem amplectendam, en tibi evolant, negcio, quae Megaera, hae,
„reticam totam propè viciniam clamore inconditò complet, turbas ciet, in quarum con,
„cursu aliae vociferari et in lamenta proruempere, aliae infernalium furiarum instar,
tedas tedis adjicere, titionibus fumum fumò spissare, illâ intentione, ut Pater cogere,
„tur egredi. Sed cum nec iste, nec alij modi indigni, ad eum expellendum adhibiti, quidquam
profterent, tandem aliâ techna usus aliquis, equum Patris, foris prius bene al,
„ligatum, solvit, quem ille compellerentur per avia et devia currentem insequi capien,
„dum. Atecce, quod mirum videri potest, stadiò modicò decursò, redijt ultro ad stalli,
„nem. Exinde perrexit Pater in castro, et ad bonam spem conuersionis aegrotum deduxit,
quem tamen seorum blandimenta paulò pòst in malò illâ obduraârunt, ut credereis insaci,
„atum. Et quia ibi pernoctatum, optatò effectu non sequutò, dicendum nobis: per totam
noctem laborantes nihil cepimus. Sed eamus ad infirmos alios, qui vix ullius alterius
Sacerdotis implorata praesentia, nostram passim expetunt operam. Et horum unus pau,
„lò ante adhuc diem mortis luctam coram nostro ad se vocatò hanc fecit protestationem,
se non aliter, quàm in fide Catholica velle mori; ac proinde casu quò prae doloribus mente fo,
cmotus contingeret proferre aliqua inconuenientia, ea nunc irrita se facere, et velle
pro nullis haberi. Alium eorum silentiò praeterire nefas esset. Erat is Ornatissimus
vir Joannes Zyma Statuum Secretarius Bohemicus, cujus diuturnus languor ac morbo,
„peram nostram saepe fatigavit. Et illi quidem tenebamur reservire titulò gratitudi,
„nis ob merita in homines Societatis nostrae, quos primò anno missionis hujus cum omni
affectu recepit in domum suam, cuius bonam partem sat diu incolendam ijs concessit, per
quod incurrit indignationem et disgratiam tum apud Status, tum Cives. Et hinc ex ope,
„re bono scandalizati aliqui Pharisaei, asserebant, eum ideo tam diuturnò morbò correptum
in poenam, quòd Jesuitas receperit. Nos interim econtrà charismata meliora assecu,
„tati, praeter panegyricam à nobis dictam, fecimus illi justa funebria, optamusque, ut ipsi pos,
„centur plures nobiscum dicendo: Requiescat in pace.

Annua Residentiæ Sortis Jesu Teschinij 1653.

Anno hoc 1653 in Residentia Teschinensi spem interiorem Vicimus Socij quaterni omnes Liturgiæ Ministri. Et licet Mars belliq; undeq; perstreperet, alacres tamen pro Gloria ad operandum Dei animos adinere nobis nutiquam potuit; quia imò ultrò nos acre bellum Haresi indiximus, secundéq; cum illa congressi sumus adeò, ut castris ejus subduxerimus Stipendiarios provectiores 24. minorennes, sive proles simul cum Parentibus conversas 24. universim 48. quos omnes pro Viribus Orthodoxæ militiæ dogmatis inbuere allaboravimus. Cum alijs verò ejusdem Sectæ propugnatoribus totis prope diebus subinde in causa fidei velitabatur, zelus noster, idq; agebat uniè, ut posita saltèm pertinaciâ, mentisq; (ut ità dicam) impenetrabilitate perruptâ molliores sensim fierent ad excipiendo salutaria vulnera, salubrémq; cordis compunctionem. Ad provehendum porrò Religionis Catholicæ vexillum illud quoq; pertinuit, quod industriâ nostrâ apud Aulam Cæsaream, et Tutores Civitatis Bilicensis effectum sit, ut, quod hactenus frustra expectabatur, etiam è rectè credentibus aliqui in Urbicum Senatum ibidem assumerentur, qui successus sperare nos facit majores hoc loco in rebus fidei progressus.

Ab eadem Aula impetratum est per nos decretum pro pupillis quibusdam majoris notæ, quo constitutum est, ut, demortuis Parentibus heterodoxis illi Orthodoxè educarentur. Hinc cùm antehac solum Catholicos haberent Tutores, vi ejusdem decreti additus ipsi unus est è Catholicis mandatúmq;, ut extra Ducatum deinceps nullo pretexta educerentur.

Neq; hoc silentiò involvendum, quod totis propemodum anni solennitatibus per Ducatum celebratis in magno populi concursu interfuerimus, plurimas confessiones exegerimus, atq; ad suggestum

Invitati dixerim lingua patria ad magnum animorum motum, et hostis commendationem, ut adeò ipsi nobiles Heterodoxi sæpiè in corona suorum fassi sint, non esse denique concionem supra concionem Jesuitarum. Tanti fit etiam à parte adversa generosè pro Deo bellandi animi!

Sed nec nimi boni fortiter pro propinquorum salute zelavimus. Infirmi fere toto hoc anno quotidie visitati sunt, quos et sacramentis muniviimus et solatijs spiritualibus ereximus, idque non diurno tantùm sed et nocturno tempore cum non exigua hostis laude. Quem gloriæ campum nobis non parum ampliaverunt infirmi milites ex Hungaria huc adveniæ, quibus non de spiritualibus duntaxat, sed etiam corporalibus alimentis opportunè providimus. Comparari charitatem sanis itidem militibus alijsque suscepimus, qui ad hospitalem nostram copiosi, quandoque etiam deni, comparentes eleemosynam recreati et consolati sunt. Quam largitatem quæ religiosi usu ac commodo suo comperierunt coacti carcerum hospites, quibus præter stipem pecuniariam vestimenta simul et alimenta procurata sunt. Quatuor ex his capite damnatis militibus, et uni quidem eorum ad locum supplicij jam adducto, vitæ gratiam gratioso interventu obtinuimus; duobus verò alijs absque misericordia testi adjudicatis viæ comites facti sumus, cosque ad mortem bene obeundam strenuè comparavimus; quorum alter operam nostram non leviter defatigavit eò quòd pervàm difficilem se ad sententiam fatalem pacatè ferendam præberet. Idem tamen postea quam potiore ultimi itineris parte querulum se contra Judices gessisset, repente in alium virum mutatus heroicâ resolutione animum suum latæ sententiæ conformavit, gratijque insuper infra ipsam furcam Justitiæ Præsidibus actis reum se dedit, atque ita laudabili finem suum coronavit.

Et quia opportunè mortis incidit mentio, placet hic attexere, cujus beneficio alij eandem evaserint. Puerulus erat, qui nescio quo casu sinistro in gutturem non quidem profundum inciderat.

casus sic utut sinister, dexter tamen in eo fuisse videbatur, quod Decidus in nullo penitus se lesisse deprehenderit. Dictu videlicet erat in hujusce modi periculis ad naufragantium Portum Mariam confugere, quod et tum fecit, invocato ipso in lapsu Dei para nomine, quodam quasi portitorio ad imum usque delatus, atque inde rursum innocuè extractus est. Fuerunt et alij, quibus in variis morbis profuit Salutem infirmorum inclamasse, seseque ad ejus Thaumaturgam Deiparam Sacrariam devovisse; praesentissimam enim opem et medelam exinde reportavere. Comodum annecti huc potest et illud, quod Superi beneficium operati sunt in Virgine illa, quae saepius ex ore vestrorum multis praestantiam virtutis angelicae commendari audiens, eousque amore illius exarsit, ut mori maluerit, quam fedari, quod reapse etiam commonstrasset, nisi aliter visum fuisset Superis: fugiens enim malesuadam Leonem, cum sibi videret manu ejus imparas effugere aliter non posse, saltu è fenestra se ipsam praecipitavit tantâ vehementiâ, ut fenestram ipsam statione suâ exegerit, atque post se in ruinam traxerit. Caeteros inter coelites etiam S. P. Ignatius militiae nostrae duxi suis non defuit clientibus puerperis praesertim, quorum aliquot dum cum parva ludarent, periculis praesto exemit. Nec mirum Thaumaturgus haverlis celebratus fuit à suis; quem in finem decendium ejus piè complures obiverunt animâ in sacello nro. Ibidem nos nati Jesulo praesepium paucis abhinc annis primùm exstrui coeptum reddidimus, hoc anno celebris, sicut et tumulum demortuo Salvatori pro quo sub Moysis aneum serpentem exaltantis schemate exhibuimus Christi crucifixi catastrophen, picturis conquisita eleemosynae impendio exratis, quo spectaculo ad perfrequentem visitationem alleximus piorum animos cum commendatione nostri, eorumque ubere solatio. Institutioni Catechetica ibidem de more constanter habitae peculiariter adscribendum est, quod Juventus Desidirensis multò expectatiùs, quam multi è senioribus, Sacramenta frequentent. Item quod plurium complures diebus sabbathinis à carnium esu continenter abstineant, tametsi saepè numero ad eum tum blanditiis tum minis à Parentibus vel Heterodoxis omninò, vel nomine solùm Catholicis provocantur urgeantur. Actum est praeterea in Bacchanalium maleseriatis

celebritatibus, quod hoc consulem, ut opificum tribus singulis ad con-
suetas jam nobis quadraginta horarum preces convocarentur, et im-
petratum. Pro coronide et laboris nostri corona
visum est quoque meminisse Juventutis nostra Scholastica, quæ
in festivis exercitationibus suis usque et usque progredit. Hoc anno
præter cætera aliquoties etiam colloquiis incepisse privatim
et publice visa est, non sine sui encomio et spectantium satisfactio-
ne, quam præsertim statio sub Decembrio solemnis adornata
ubertim meruisse videtur. Et huiusque de anni laborum nostro-
rum campus effendit. Accepit interea et calcipum
æconomia nobis carus Urbius, dum pro suo in nos favore certum
gratium ad hortulum seminarij juri ac comodo nostro attribuit.
Deus ter optimus faxit, ut et in annos posteros liberalem
utrobique progressum experiamur.

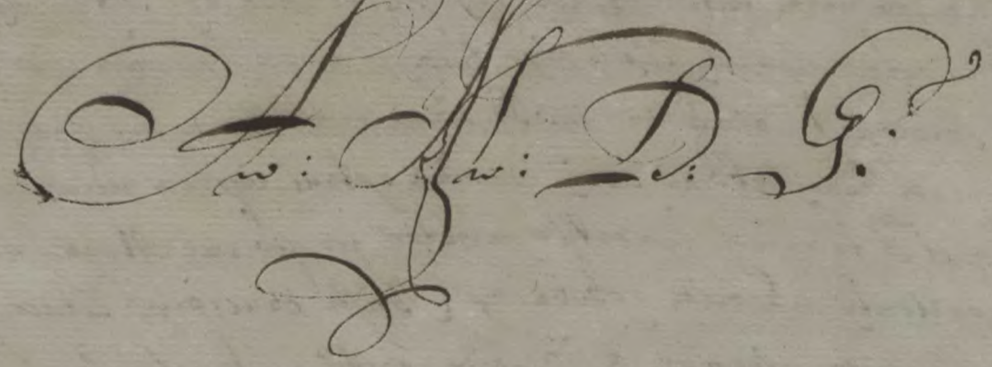

Missio Residentiæ Teschinensis. 1682.

Tres currente anno, in Residentia Teschinensi, vixerunt Sacerdotes, qui gloriam DEI, et animarum salutem, pro viribus promoverunt. Gratiâ DEI, et singulari Eorum studio factum, ut septuaginta septem Personæ, ad fidem Catholicam convertererentur, et ung ab Apostasia absolveretur. Ex his, quapiam magni stemmatis Baronissa fuit, nonagesimum jam agens annum, quæ superioribus annis, ità nostram aversabatur præsentiam, ità nostrum horrebat alloquium, ut mallet diabolum, quàm nos videre. Cujus animum, magnè ità caute duriorem, Divina Bonitas, ità hoc anno infregit, et emollivit, ut ultrò instructionem fidei expeteret, demum satis instructa, fidem Orthodoxam, cum omnium adstantium ratione Infideles amplecteretur. Ab hoc tempore, Nostros, quos antehac summè oderat, diligere cœpit, et amavit. Inter reliquos conversationis nostræ fructus, secundum locum obtinet, quòd per specialem nostram cooperationem, complures utriusq; sexûs personæ à grave, eàq; periculosa peccatorum recidiva, non tantum sint retractæ, verùm etiam cum magno proprium animarum suarum solatio, priori Conscientiæ tranquillitati, feliciter sint restitutæ. Testatur hoc ipsum, etiam hodie, insignis quædam Matrona, à Persona Deo Sacrata, magicis, ut putabat artibus, ad minus Castos amores pellecta. At quibus, cùm plurium Mensium spatio sese extricare conaretur, neq; sufficienter posset (siquidem occultâ quadam vi, non tam ad malum trahebatur, quàm invita rapiebatur) ad Nostrum tandem, quem hucusq; fugiebat, malo remedium quæsitura, accessit, conscium confidenter aperit, et optatum vulneratæ Conscientiæ suæ pharmacum, felix invenit. Nè autem aliquando, extincta per pœnitentes lachrymas, impuri amoris flamma, ac pristinorum amusculorum memoriâ, incautè resuscitaretur, partim ea confregit, partim Vulcano consecravit; Insuper, cum oculis æternum pepigit fœdus, nè personam illam quæ sibi plurium malorum fuit occasio, deinceps, vel remotè respiceret. Quæ gloriosa sui victoria, quandò majoris fuit difficultatis, tantò majoris habebitur apud DEUM fuerit meriti. Non minus generosam, in periculoso hoc, tuendæ Castimoniæ certamine puella aliâ exhibuit, ad nos, è remotioribus partibus advena; quæ nè virgineo suo pudori labem aliquam inureret, à Nostro persuasa, domum, et solum mutavit, præeligens mille miseriarum molestias subire, quàm vel minimo, suam Castimoniam exponere periculo. Et quia omni statui, periculosæ semper fuerunt pellices; hinc eas diversis abq; personarum respectu hominibus, subtraximus, subtractas, ad meliorem frugem reduximus.

Thori alieni Violatores, priuatim sæpè corripuimus, et ulteriori infidelitati, non facilè amouendos obices posuimus. Par Conjugum, quod annis aliquot malâ fide sibi conuixerat, cum bona Romanæ Curiæ gratia, recopulauimus. Alijs, ut in certo affinitatis gradu copularentur, procurauimus. Diuturnas, inter Conjugatos animorum dissensiones, et inueterata per annos complures odia, sustulimus, et in fideles conjugalis amoris affectus, metamorphosi nouâ, commutauimus:

Hanc indefessam Nostrorum charitatem, non tantum animo, sed etiam corpore malè habentes, abundè sunt experti; quos per totam fermè hyemem diu, noctúq; tam intra, quàm extra urbem, solerter visitauimus, ultimis Sacramentis in tempore munisimus, et ad mortem sanctè obeundam, disposuimus.

Inter hos copiosissimi, ex Vngaria non ità pridem reduces numerabantur Milites; qui cùm contagiosâ lue essent infecti, foras ad Lazaretha, nè totam inficerent Ciuitatem, per triginta, et quadraginta sunt ablegati. Quibus Nostri, tum Spiritualia, tum etiam corporalia, charitatiuè procurarunt alimenta.

Pari charitatis affectu, diuturno carcere detentis, inseruitum. Quorum inopiæ, ut subuenirem, ostiatim mendicare non erubuimus. Vt vitam eorum ab infami cruce saluarem, nulli labori pepercimus. Vnij tamen vitam cùm saluare non possem, in hoc unicè laborauimus omnes, ut temporalem, cum æterna, feliciter commutaret. Et quia hæc ordinata erga proximum Charitas, non tantum domesticos, sed etiam Alienigenas benigno oculo respicit; Hinc factum est, quòd Nostri, occasione Jubilæi et aliarum solemnitatum, ad diuersas uicinas Ecclesias, sæpius iauitati excurrerint. Vbi præter fructum Verbi Dei, à copiosis pœnitentibus relata nefas; Qui diu, aut fructu alibi quæsitam Conscientiæ suæ quietem, non nisi apud Nostros se inuenisse, sinè suo testati sunt. Hanc ut etiam Perillustris D. Petka, Residentiæ Nostræ Singularis Patrons, in extremo

vitæ Suæ morbo constitutus, inveniret, à Nullo alio, quàm à Nostro, ad mortem disponi expetijt, quod etiam ~~prouidè~~ obtinuit. Cui demum vitâ functo, vna ex Nostris eleganti dictione, ad copiosam Nobilium præsentiam parentauit. Quod etiam Perillustri Dno Georgio ab Eckart, Ducatûs Teschinensis Regenti, è vinculis immatu rè sublato, subeundum præbitit. Dum in Vngaria, Nobiles vbiq grassarentur turmæ, ad placandam Supremi Numinis iram, contemptis omnibus, quæ ex Vicinia orin potuerant periculis, devotam ad Diuam Virginem Bickariensem supplicationem instituimus, cum magno spectantis populi solatio, et ædificatione.

Secundam ad montem Caluariæ duximus, decem leucis hinc distitum. Vbi totum iter inter devotos concentus, pias comprecationes, et frequentes exhortationes est decursum. Quem indefessè Nostri, per semitertium diem, inibi audierint poenitentes, hac quilibet ex communicantium numero facilè colliget, qui ad novem decim millia, supra septingentos excrevit. Devotione nostrâ, in hac loco Sancto ferventer peractâ; eundem in reditu, quem in itu, et pietatis, et modestiæ tenu imus ordinem, vsq ad Ecclesiam Parochialem; In qua reduces peregrinos Nostros D. Decanus Episcopalis Comissarius, gratiosè salutauit, et ad propria, ingentitâ gnis Omnipotentis DEI benedictione, cum solatio, in pace dimisit.

In Festis Natalitijs, in Ecclesia Parochiali Neo Nato Saluatori, elegans presepe ex struximus. In die Parasceves, pro Nobis Crucifixo, Sepulchrum ereximus, quod nitidis figuris ex Sacra Scriptura desumptis, ad excitandam in Spectatore compassionem, aptissimis ador nauimus. Scholasticam Juventutem, ità in recitando, et agendo instruximus, ut in Festo Theophoriæ, in publicum cum laude, et plausu prodierint, et in priuatis Illmonem, et Reverendissimum Genethliacis Salutationibus, non minora ab Auditoribus encomia retulerint. Catechesses Hymnes, ità instituimus, ut Crucem formare, symbolum, et preces sta orare, etiam Senes docuerint. Inter hos nonnulli reperti sunt parvuli, qui diebus eurialibus, maluerunt solo pane contentari, quàm illicito carnium esu contaminari. A quo et etiam Majores abstinerant, exemplo eorum tunc commoti: plus enim moribus, quàm multis verbis movemur. Non tantum ætas tenerior, et in Scholis, et in templo, tam fidei, quàm bonarum rerum rudimenta probè edocta est; sed etiam grandior, ob prohibita alijs scandala, publicè correpta.

Præsumpserat quispiam Militum, ad initium Quadragesimæ, monstrosè larvatus, per forum et plateas scandalosè cursitare, et nova instituere Hilaria; Cui dum Noster in foro publico obviat, indignitatem rei non ferens, larvatum tenebriorem generosè aggreditur vestibus Stultum spoliat, et ut deinceps saniora sapiat, serio adhortatur. Hic alta magnam sanè, sed quem subnecto, adhuc longè majorem, in Viro Religioso commendat generositatem. Dum Sacra Cæs: Majestas, ob grandia, quæ toti Christianitati imminebant nefandæ barbaro pericula, omnem Musicam, saltusq; publicos graviter interdixisset Convenerunt quadraginta circiter insolentes Milites in diversorio. Ubi geniali Musicâ, et posthabito Sua Majestis decreto, compotationes, et choreas, in horas plures cum omnium Scandalo produxerunt. Quod ubi Noster intellexit, confestim se illuc ferulit musicis plectra animosè eripuit, fregit, fractaq; terræ allisit. Tanitam Patris audaciam stupent compressis Milites, denum enses stringunt, et nî ocyus pedem è domo efferat minantur nulnera. His minis ît territus Pater, transgressores Decretorum Cæsareorum graviter objurgat, et pœnas gravissimas, nisi à Saltu cessent, eis comminatur. His dictis Commissarios bellicos accedit, et totam gesta rei seriem Eis enarrat, qui Eos exemplariter puniturii essent, nisi Nostri pro Illis intercessissent. Hendiadem tamen Tessellationes ut per Saltum fatigatæ aliquamdo quiescerent, publico sunt inclusæ carcere, ad aliarum cautelam, et emendationem. Et sicuti publicos defectus publicè, ità privatos, privatim correximus. Libellos famosos, et hæreticos plurimos sustulimus. Superstitiones abrogavimus. Malas jejurandi, et blasphemandi consuetudines abolevimus. Furtiva restitutiones induximus. Verbo ut complectar omnia: curavi sumus vitia eradicare, et in vicem eorum, Virtutes implantare.

Sed nec oblivioni hic tradendum, quod binæ puerperæ, ex partu periculosè diuq; laborantes, numismate S. Patris, sic adjutæ sint, ut beneficio Illius, proles incolumes, felicissimè enitterentur. Complures alia Personæ, S. Fran: Xaverio in acceptis referunt, quod per Eius intercessionem, desiderata votis potiantur. Hic in recognitionem debitæ gratitudinis, decemdialem Patrono suo, grati Clientes obtulerunt devotionem. Claudius annus, gratâ Benefactorum memoriâ, ex quorum liberalissimo affectu Sacello Ori, accessit Nova Cæsula, plus quam 20 florenis æstimata. Catenula argentea, et patenula cum pyxide inaurata, pro usu Infirmorum inservitura. Quibus ut liberalissimus Deus, hic centuplum retribuat supplices rogamus, et ut plures Eiusmodi Patronos submittat, exoptamus.

Annua Residentia Tessinensis Anni 1685

Quæ inimicus homo in agro Tessinensi jam dudum jecerat zizamorum semi„
na, ut eradicarent, purumqs puræ Fidei Triticum sererent, quaterni Sacerdo„
tes collaborârunt. nec sine fructu. Præmium laborum suorum, Supremo cordi„
um motori DEO grati referunt, animas ab hæreseos erroribus ad fidei verita„
tem revocatas, : 88.

Horum duo sanguine juncti postequam illegitimè contracto apud heterodoxum Rabu„
lam Matrimoniali nexu annos plures cohabitârunt, tandem secularis Brachij au„
xilio separati, legitimè cœperunt et credere, et cohabitare. Alia non vulgaris
genij Persona, Militaris olim Tribuni Consors, Supremi Pomeraniæ Prædicantis,
(: Superintendentem vocant:) Filia, diu multumqs in vestiganda veritate desudabat.
Iamqs propè agnoverat, sed versabatur ob oculos caro et sanguis suorum, ad quos, si
cognitam fidem acceptaret, omnem sibi reditum præclusum iri credebat. Urgebat in„
hilominus supernum lumen, nullumqs diurnarum æquè ac nocturnarum luctarum fi„
nem dabat; dum tandem videns durum sibi esse contra stimulum calcitrare, proculcato
Amicorum respectu superior amicam adamavit, quam agnovit orthodoxæ Fidei verita„
tem. Eo facto, desperatis jam Amicorum subsidijs, corrogatis Eleemosynis solabamur
egentem, dum in Matrimonium concessisset, alium deinceps rerum suarum habitura con„
solatorem.

Dum ita fovemus credulos justo in incredulos zelo animadvertere non veremur. Deser„
tor Ecclesiæ, cui olim Fidem dederat, è prima nobilitate unus, ante annos complures,
Illustrissimus Apostata factus est. Hic, ubi gratiâ Divinâ, simul etiam Cæsareâ excidit,
ideoqs in justam Apostasiæ pœnam, subsellijs Assessorum in Provincialibus Judicijs fa„
cessere jussus est, eoqs honore privatus. Vitam tandem in finali obstinatione clausit.
Re intellectâ, in foro competenti movimus lapidem, ut post fata non gauderet gratijs S.ae
Matris Ecclesiæ, quam deseruerat vivus, et qui in vita honore Assessoriatus privatus
est, honore sepulturæ mortuus careret. Et impetravimus. Sine Cruce, sine Epicedio,
sine Sacerdote, sine funebri, eris campam accentu, in loco profano tumulatus est, ad a„

liorum

liorum terrorem et magnam documentum. Quo quidem odia accendimus, sed simul ignes festivos Fidei et veritati.

Dispari omnino luctu parentavimus, Societatis nostrorq; in paucis Amico et Benefactori fa, tis quidem maturo, sed nostris votis et desideriis mature nimium erepto, Supremo, in Ducatu Sapi ti et Capitaneo, Illustrissimo Baroni Joanni Friderico Lariss; qui quantum nos amabat, tantum verebatur, ità quidem, ut nec timor cultui prejudicaret, nec amor venerationi: in suprema etiam agritudine contestatus, sibi quidem vitam in votis non esse, si tamen Suprema voluntas longi orem sibi vitam decrevisset acceptaret, ut suis beneficijs nostræ egestati consulere posset. In hære si quidem ille adoleverat, sed ubi semel errore pulso recte credidit, Fidem suam magno zelo ac fer vore etiam in alios propagatum ibat, non sine laudis præmio etiam à Cæsarea Majestate reporta to. Multum huic forti brachio Societas pro fideli laborum suorum promotione, multum pro zelo se debere Civitas Jesinensis fateatur necesse est, quam cum officio, si paucos Civium excipias, heterodoxam accepit; ultimis vitæ annis, si paucos Civium eximas, Catholicam vidit. Atq; hanc ille fervorem, quem exemplari pietate Civitati commendabat vivens, nobis etiam moriens probatum reliquit, ubi supremum jam jam clausurus diem, omni dote privatam voluit, si qua Filiarum sua rum in Matrimonium Heretico consentiret. Septendecim hebdomadas agritudini colluctatus con tinuò deficiebat, [illegible] rint. Mox ac ægrotare cepit, periculum præsentiens, abdicatis, quantum per officium licuit negotijs secularibus, curisq; temporalium, cepit disponere domui suæ, abiturus in regionem longinquam bea ta æternitatis. Totum se se nobis tradidit dirigendum, repudiatis ijs, qui suam illi operam, auremq; pro Confessionibus excipiendis offerebant. Facile deciesquater intra tempus agritudinis, magno pieta tis sensu animum expiavit: inimicis, et quacunq; tandem ratione adversarijs veniam omnem conces sit, atq; uni eorum, suâ conditione longè inferiori, litem trecentorum Imperialium, fere certò e vincendam donavit, prior ipse ultro deprecatus, eximio Christianæ humilitatis documento. Inter hæc pietatis exercitia, nihil officio suo desiderari patiebatur. Ipse Supplices libellos legebat, discutiebat causas et ultimis diebus, fractâ licet manu et dimidiatis characteribus subscribebat. Biduo ante, quam emigraret, convocatis ad se prolibus ultima documenta dabat, ad timorem DEI, probitatem vitæ, mutuam concordiam ac dilectionem, quam brevi, tam nervosâ oratione adhortatus: tum pater nâ illis datâ benedictione, singulos aquâ lustrali aspersit, inter uberes omnium præsentium la crymas et singultus. Denique domo, rebus, animâ, quam optimè dispositis, post diuturnos dolo res magnâ patientiâ toleratos, post egregiè exercitam, diu noctuq; vigilem, atq; ultimis noctibus

into

insomnem nostram charitatem, ad Christum suum anhelans, omnibus moribundorum Sacramentis munitus, in manibus nostri, quem à secretis conscientiæ habebat, placidè obdormivit. Quem nos ut etiam prosequeremur mortuum, et gratam pijs manibus exhiberemus servitutem, domi ad aras beatam illi requiem precabamur: in foro ad numerosam ex omni Nobilitate Ducatûs congregatam multitudinem funebrem diximus orationem: in loco sepultura apud RR. PP. Predicatores Catafalcum doloris ereximus eâ magnificentiâ et arte, ut nihil unquam simile Tessinij visum hactenus primarij æquè ac infimi confiterentur. Sed ad vivos à mortuis revertamur.

Conciones domi quidem in Æde Parochiali ordinarias, foris verò varijs in Ecclesijs frequentes habuimus, magno accursu Auditoris. Dicta panegyres et Divo Patriarchæ Dominico, et Magno Magni Patris Filio Doctori Angelico apud RR. PP. Dominicanos. Sanctis Societatis nostræ Principibus duumviris, Ignatio et Xaverio, quantam potuimus in Templo Parochiali instruximus solemnitatem. S. P. Ignatius, pro more suo, sacratiorem pluribus puerperis Lucinam egit, ac præsertim illi, cui prole mortuâ ejectâ, vitam incolumem servavit. Sed et S. Xaverius, munificus in suos Patronos, uni Conjugio opprobrium sterilitatis abstulit cum Matrem, post absolutam decendialem devotionem optatissimâ prole solvit, idemque in perpetuam accepti beneficij memoriam Francisci nomine insignitam. Sed et plures alias vulgari pietate superiores animæ, illius devotionis pensum persolvêre Sancto propitiam ipsius beneficentiam in suas necessitates provocature. Alij in febrili lucta à grano S. Joanne petitam invenerunt medicinam et sanitatem.

Ut porro sacris cordium igniculis daremus pabulum, Nato Præsepe, mortuo Christo sepulchrum extruximus: pro Theophoria Davidem siti æstuantem, et aquâ è Cisterna Bethlehem relevari cupientem exhibuimus, ut sitim animarum in fontem aquæ vivæ, Eucharisticis velatum speciebus DEUM accenderemus. Alias applausum facturi inaugurato Ducatûs Neo-capitaneo, comico vestitam cothurno studiosam Juventutem exhibuimus, ut quem in officio venerabamur, eum pariter in affectu nanciscemur Successorem. Alias sub anni exitum è Sacello domestico ad ædem Parochialem numerosam duximus catechetica juventutis supplicationem, cui comico decorus ornatu, Sapientia geniolis stipatus, inter volantia vexilla præivit JESUS inter pios concentus subsequente turbâ parvulorum. In Templo demum Præside DEI Sapientiâ, rudimenta fidei per quæstiones ad captum discussa, et pro meritis, sedula in Schola pietatis juventus liberaliter præmiata, pulchro tenere ætatis ad pietatem illicio, solatio parentum.

Hæc dum fecimus, alia non omisimus, Residentiæ æquè atqe Collegijs communia, quæ perstringere, quàm describere malim. Satis ad recte credendum et sancte vivendum documenta, ægrotis solatia, egentibus eleemosynarum subsidia dedimus: quos horrebant alij, morbis malè affectos collegimus, et procuratis hospitijs stratisqe fovimus: incarceratis vincula supplices dissolvimus: nosocomium frequentes invisimus, expiavimus, refocillavimus: moribundos ad ineundam beatæ aeterni

æternitatis viam direximus: mortuos funebribus Orationibus prosecuti sumus; in æterna ubique animarum lucra, et proximorum commoda intenti.

Tessinenses ad Montem Salvaræ Peregrini, nostrum expetierunt viæ Ducem, et affectuum suorum moderatorem, quo etiam Directore longum iter in continuis propè devotionis exercitijs consumpsimus. Sed rursus ex via domum redeamus.

Vernarum quispiam duodecim Imperialium furto sibi sublatorum jacturam adeò insensatè sensit, ut in maniam propè ac desperationem actus, luctum et vitam funè abrumpere statuerit. Jamque funem suspenderat ab alto, cùm simulum sensit, ut, priusquam conceptum facinus executioni daret, DEO se se ac DEIparæ commendaret. Itaque sub ipso funesta sarcinæ destinato funè in genua provolutus Salutationem Angelicam dicere aggreditur. et nondum ad finem orationis venerat, cum fortuito, bonus omnino Angelus conservorum unus supervenit, attonitum jamque propè extra se positum invenit, et id, quod erat facilè conjiciens, nefandum mali genij consilium dissipat. Per nos deinde sanitatem edoctus, nunc in serena vivit animi tranquillitate.

Ita nos proximorum commoda quærimus, nostra interim DEUS accurat. Pro Sacello elegantem Planetam, pro Ara mappam artifice manu adornatam, pro Statua B.V. Vesticulam sparsis hinc inde floribus variegatam, adjecto non contemnendo auri et argenti pondere dono accepimus: Pro Domo spatiosum, locoque amœno in Pneurbio situatum Hortum, lapidem Oeconomiæ nostræ Tessinij primum et fundamentalem. Supra memoratus Illmus Ducatus Tessinensis Capitaneus ne nostri immemor hinc abiret, solatio nostræ Paupertatis Summam transcripsit, exilem visam alijs, grato tamen animo nobis acceptatam. Cæterum, quod conficiendo Emptionis Contractui desiderabatur, ingenuâ liberalitate de suo adjecerunt, par Nobile Fratrum, Illmi Hæredes; ter centenis Silesticis Hortum emerunt, emptumque una cum legitimo Donationis Instrumento in manus nostras extrediderunt in perpetuum. Atque ita, qui hactenus ne pugillo quidem terræ propriæ Tessinij gaudebamus, primam hoc anno faventibus Superis cepimus possessionem. Hoc et plus benedicat Dominus

A. M. D. G.

Annus Residentiæ Tessinensis
Anni 1686.

Tenuit Anno hoc Residentia Tessinensis Apostolicis occupatam laboribus Sacerdotum triadem. Cumque dedit heterodoxorum ad Romanum Christi ovile reductio, quorum quinquaginta Novem Ecclesiæ Matri accessere, ex his formaliter alter apostata, alter annis gravior gravis in urbe vovus. Quantumvis Catholicorum præsertim Nominalium adhuc pietas teges ab multi tamen ad Sacra pœnitentiæ tribunalia ejusdem panem filiorum semebant, nec solo hoc pane Angelico contenti, verbo Dei tam nutriebantur, ante hoc reficiebant, ut sedilibus in Ecclesia concinnandis ex terint Auditores. Enormitates præterea Sanctorum Bonum et Thomæ Aquinatis egimus Triduum et alias in viciis vicos vocati sæpius convenimus, pro concione dicteri, non sine Sonetatis commendatione et eximarum etiam Illustrissimarum Solatio, illis magis hoc qui prompta residentiæ pensans obsequia, ultimam eidem voluntatem propitiam foro, et pollicitus. Omni S. Patris Nostri et Divi Xaverij diem solemnes ~~efficimus~~ in templo parochiali, habuit Sacra Nuncuavit S.P. plures devotas quæstiones, uti et S. Francisci Xaverij decemdiales elicitas, alij ceteris, alius ac gentes anathemate pietatem in Clarentum conservavit. Nec inter hos prætercundus Consultissimus Urbis Nostræ Primas, cum enim ab acerbo malagonto vehementer metuerit, ad tutelam Divi Francisci confugiens decemdialem devotionem eidem approbitter, conservatis omnibus sui et domo tota voti ~~ut~~ atque votiva decem dierum pœnitentiæ animi expiatione et sacra synaxi ad multorum edificationem Nostro Solatium persolvit. Adeo S.-Se-

perior manifestum incendij periculum existimasset, ad Divum
Xavarientem venerit, et ex voti facto Numerosam Noctu-
rnam Catholicorum processionem Xavarium deduxit, viam
facis cantionibus precibus et ternis subinde adhortationibus
inter lacrymas quorundam consumpsimus. et acclamationes nos-
tratorum: laudetur Deus qui Societatem Jesu nobis Lesnium
subministrat. Pauperioribus de subsidio vivendi in via provisum
uti et domi egentioribus adjuti, incarcerati liberati, quorum
unus ad vestem damnatus a duobus nostris ita dispositus ut
inter latera Crucifixi animam Deo reddiderit. Carnis mu-
ctus maximè Sabbathinis diebus multum fuit imminutus.
exemplo maturioribus et parentibus huic carnivoris quibus
ipse parvuli, christianae catecheseos ita probè imbuti ut
eum exemplo majorum etiam vetitam degustarent reflexio
ne facta abstinentiae, non prohibit eadem ex quorundam
ad varia Genera juventus pasum manus ex ossuliatur
Nostras, videns hoc Illustrissimus quidam, hac Viratisla-
cuerens, dampn vedus testatur quantum Societas in
hac paucorum annorum Missione profecerit. Profecit
et Supellex domestica, cum ex liberali cujusdam Nostri
munificentia, dudum Residentiae Nostrae transcriptam, non
contemnendam hereditatis portionem hoc demum anno Residen-
tiae adiverimus. Multi alij benefactores sunt Nostri, qui-
que Illmus Comes Franciscus, Comes de Cassin, qui nos
per viginti quatuor centenarios Sacris subsidit testatur
Idem Illmus D. Franciscus Laski Baro de Cawiny, per
Illmam Magnificam annos jam ligna ex fundo Albrechtsiensi cavali liberali
Letiz. noles omnifariae pingitur et
ib. arcus elegantes ejusdem permittit. Perillustris Dna Kocyałkowsciana
Lectiones varia subministrat. ~~Dum testamenti~~ Perillustris
D. Pacinsky tria pallia ex elegantiore materia per
cuncti. civibus nostris. Charta recta cuculla Sal in Domo
Nostra ex casis alis duas in horto reparata et inglinis provisa
Ne domui Nostra tum praesertim Sacello Illmae Koczyckiae
vestimenta pro diva duo ombra Altaria duas argenteas ad
tintinnabula Perillustris Dna Konstciniana Dignus Frontis
alij tantum de argento, quod Sacrificii ad lampadem Nostram
Tabernaculi distare Deo ~~Deum~~ benefactoribus lucem

Annua Residentia Tessinensis Ao 1686.

Tenuit Anno hoc Residentia Tessinensis Apostolicis occupatam laboribus Sacerdotum triadem. Campum dedit Heterodoxorum ad Romanum Christi ovile reductis, quorum 59. Ecclesiæ Matri auxerunt; ex his formalis alter Apostata, alter annis gravior, paucis in Urbe coetus. Quantumvis Catholicorum, præsertim Nominalium adhuc fictas tepeat, multi tn ad Sacra Pœnitentiæ Tribunalia excitati Panem Filiorum sumebant, nec solo Pane hoc Angelico contenti, Verbo Dei tam numerosi anno hoc reficiebant, ut Sedilibus in Ecclesia concinnandis decertarint Auditores. Encomiastas præterea SS. Dominici et Thomæ Aquinatis egimus apud RRPP. Ordinis Prædicatorum. Prædicam, et in aliis vicinis vicis vocati sæpius, excusimus pro concione distui non sine Sotij commendatione, et earum etiam Illmarum Solatio, illis maxime, qui prompta Residentiæ pergens obsequia, ultimam eidem voluntem propitiam et politius. Domi S. P. Nostri et D. Franc: Xaverij diei solemniores fecimus, in Templo Parochiali numeravit S. Pater complures Sewtas puerperas, uti et S. Franciscus constantes decendiales Clientes; alij cereis, alius argenteo anathemate pietem in Sanctum comprobarit. Nec prætereundus Consultissimus Urbis Primas, cum hic ab adventu proximi Vcalegonte multum metuerit, ad tutelam D. Francisci confugiens, decendiale Sewtionem eidem apponitens, servata domo voti reatum continua 10. diemum Veneris animi expiatione, et Sacra Synaxeos refectione publice in Templo Parochiali in sine adstantium adfi cationem nostro solatio persolvit. Quidam Noster dum voti reus ad D. Petranensem recurrit, numerosa simul Novellorum Catholicorum Processionem Petranum deduxit, viam Sacris cantionibus, et precibus, terminis subinde die uno exhortationibus consumpsimus in sine lacrymis quorundam, et acclamatione: Laudetur Deus, qui Sortem Tessinensibus subtulit. Pauperioribus de subsidijs vitæ in via provisum, reducem Processionem tota ferme urbs etiam Hæreticorum accursus excepit. Domi etiam egentiores adjuti sunt, complures ex carceribus liberati, quorum unus ad vitam damnatus, a duobus Nostris vitæ Dis positus inter basia Crucifixi, et Heroicos actus generosam animam Deo reddidit. Carnium esus præsertim diebus Sabbathinis multum est imminutus; exemplo Maturioribus prælucere parvuli, Christiana catechesi ita imbuti, ut, cum vetitam hanc escam jamjam degustarent, reflexione peracta sabbathinæ abstinentiæ, mox eandem ore expuerent. Tenera Juventus passim Nostras manus exosculatur; protavit in minum in modum Illmus quidam Vratislaviæ huc excurrens, inquiebat ille: Ego dux Vratislaviensibus dicam, quantos Tessinij in Missione sua Sociis parvulis ab hinc annis progressus egerit. Profecit et supellex Domestica, cum ex liberali cujusjam Nostri munificentia non contemnendam Hæreditatis portionem dudum Residentiæ transcriptam hoc demum anno tenuitatis adiverimus: Complures præterea, et insignes sunt Residentiæ Benefactores, quorum alij duas Sexagenas asserum, alius 24. centenaria salis, lignorum, quantum pro anno satis, duo alij tria pallia pro Nostris ex eleganti materia alius, alius bonam frumenti quantitatem liberaliter subministrarit. Etiam Sacellum Nostrum Domesticum Patronas non paucas numerat, quarum altera 12 urceos elegantes pro floribus subministravit; alia pro Sacromontana Divæ tunicellam duplicem ex Italica materia, bombycem, et argenteum tintinnabulum. Ex materia nigra damascena frontale alia; alia denis partim in anno, partim argenteo tantum contulere, ut inde elegans pro sacello argentea lampas conficiatur, ut Deus Benefactoribus omnibus vitam et lucem æternam retribuat. Amen.

Missio Brandorfensis f° 40 b

Eorum, qui orthodoxè credere docti sunt, numeramus 30 plures numeratum, nisi Sacerdoti in fide solidandi operam astram sibi vendicassent, propter verbi Fabulas Brandeburgicos, in itu et reditu ex Vngaria, qui, ut à publicina cœna ingenti Acatholicorum concursu iterata desisterent, inhibitionem à Bellidure impetrare nôsterat. Missionarij. Ex casis obitis, et conversatione, ad dulce laborum solamen Acatholica juventus ità ei, curata est, ut jam fenitate deposita ad osculum manus accurat, divorum icones, literatis, nè basiando suspiciat. Superstitiosa medendi equis, et inveterata diebus festis laborandi consuetudo utrumq abolita est, punitis ad cautelam cæterorum transgressoribus. Seli, quid S. P. Nostri Nobili puerperâ, à Medicis jam deposita præsens fuere pharmacum, quem sibi singulari cultu honorandum deinceps elegit Patronum. Tamen hoc anno de mandato Sua Cæsarea Majestatis pupillis Tractianis, in quorum dominio hesitat Missionarius, ad orthodoxè credendum Tutores Catholici determinati sunt, qui itinera quantocyus adsint, quorum adventus ubere fructus in subditis pollicetur. A pœnitentiâ Tribunal diversis ex locis reos se stitere 2000. Alterum infaustus Missionis hic annus decurrit; flamma siquidem vorax, complures prius depasta casas, domum quoq Parochialem ad cineres usq abrumpit universam; cui serandâ ut plebs Acatholica auxiliare ferret suppetias, nullis precibus adduci potuit, rata hac occasione Missionarium fugæ pallendum. Nihilominus tamen cineres inter et miseranda acervum in rustico magali, et ea, quâ moveris sui esse judicabat, haud segniter et prosecutus.

Missio Posniensis

Impugnata hoc anno solito validius, et non parum repressa est Hæreticorum perfidia, quando è Dominis Perillustris Dni Brix de Menhl, Lutheranorum in lata vicinia fulcri et columna, unus à fide apostata, in Hæresim relapsus alter, et duo Sabularum vicem supplentes, publicè expediti sunt. Parponsorum verò illegitimâ ac invalidâ copulationis gratiâ ad Brandeburgiam usq excurrens, à proprio Parocho publicè in populi frequentia validam admittere debuit, audita prius admissâ dementatis exaggeratione, et justa multâ pecuniariâ persolutâ, opponente se fortiter, requisitum tamen profiente prænominato Domino Brix. Duo facto vicinia Hæretica insolescere desinit, manus fortè datura, si reliquas actiones contra eundem Dominum Brix per felicitate evicerit Noster.

Detrubere diadema Brix [illegible] benefactorib lucem

Marc. Brandeburgicus ab Haereticis avidè expectatus, iterato hac transiens conatus nostros multùm remoratus est. modestius tamen et reverentius se gessit, quàm abhinc triennio, ubi ad importunas querelas, et Gösniensium instantiam è domo Parochiali ad silvam trahendus erat Noster. Comparuit ipse Colonello sæpius cum militibus in templo, et modestissimè pro concione dicentem audivit, et descendentem è cathedra Nostrum officiosè salutatum, multis precibus ad mensam invitavit. Absolvit ab Haeresi Noster in vicinia Gösniensi decem; ex, quod ab his absoluti sint, ipse in causa fuit. Pœnitentes Gösniensium accurrentes universim 567. in diversis vero excursionibus 1051. Accepit ex liberalitate cujusdam Supremi Locumtenentis Ecclesiæ Gösniensi planetam de Turcica materia, ex diversis symbolis curatum Confessionale, 6. candelabra, thuribulum ex auricalco cum navicula, urceoli stannei, vestiuncula infantis Christi. Infirmis in vicinia impigrè adstitum cum liquido illorum animi solatio. Inter fructus numeraremus, nisi in herba fuisset succisus, Judicis pagi filium, concionibus nostris ità ad fidem Catholicam permotum, ut, cùm agnitam propter Parentes amplecti non posset, mente exercitet, identidem repetendo: se aliâ viâ salvari non posse. Hic ad se rediens, nocte ad Ministellum Acatholicum arcessitus est, qui eidem, ut divenditis omnibus, securitatis gratiâ in Silesiam inferiorem se conferret, efficaciter persuasit. Laboratum diu à Nostro, ut domus exoluta Catholico obveniret, sed defectu Assistentiâ brachii Secularis nihil effectum est. Det DEUS meliora!

+

Annua Collegij Societatis JESU Oppariæ Aº 1686.

Vixerunt hoc anno in Opparienti Collegio Personæ quatuor supra viginti; Sacerdotes 11, Magistri Scholarum 4. Coadjutores Temporales 9. Qui numerus in decursu anni imminutus est, dum Collegium Hradischense sibi vendicavit alterum, alterum 15ª Martij mors abstulit, Charissimum Andream Schmidt, Gente Franconem, quem Praga Aº 1636 Socij: Opparia suum 30 fereè annis incolam, ñ minùs meritis, quàm ætate gravem, cœlo, ut confidimus, transcripsit. Elucerunt in eo præcipuè, præter cœcam obedientiam, quâ Superiorum justa excipiebat, et promptissimè exequebatur, ad oia etiam servilia opera paratissimus, profunda humilitas, et invicta patientia, quâ repulsiones graves, sæpe innocens, ità acceptabat, ut compassionis affectum cieret in alijs. In adversitatibus, et morbi doloribus, passione Christi, spe æternæ gloriæ, et patientiâ se solatus; crebrò repetens, Patientiam Homini Religioso unicè necessariam esse. Hinc in voluntem Divinam plenè resignatus, quærentibus, qui valeret? respondebat: Prout Deo placet, addens: Melius fore in cœlo. Devotioni, ac rebus Divinis ità addictus, ut globulos precatorios semper volveret, in visitando Vener: Sacramento frequens, ubi ri, gidissimâ etiam hiemè duas quandoq horas ponebat. Communionem Sacram die Jovis statibus consuetam nunquam omittere notatus est, nisi, ne alijs molestus esset, confiteri solitus. Ità benè suæ Salutis satagebat, ut alterationem modicam passus, ad confessionem properaret, et Sacra Synaxi refeci postularet. Alter hic commoranduS venit P. Henricus Sanctemus Weseman, in Neudorff Missionarius, Gente Moravus, Patriâ Olomucensis, qui in negotio suæ Missionis ad Elisium Principis Gemsicium excurrens, per Olomucium redux, post aliquot morbi dies 13 Decembr. pretiosam animam Sacramentis ôtus munitus, ibidem Deo reddidit. Ingressus est Societatem Aº 1666, 24 Martij, in qua 15tâ Augst. Aº 1683 4. vota Professus, solidarum studio virtutum eò assurexit, ut Deo conjunctissimus, oia alia contemneret, et cùm infra omnes humillimè se abjiceret, eum tamen suspicerent universi. Angelicæ puritatis studio ità tenebatur, ut per annos complures agendo cum proximis nullam Fœminam nosset de facie; oraõni ità deditus, ut continua quadam genuum flexione Deum suum venerareth. Sanitatis fraternæ curâ ità insignis, ut eum animos sibi deviniret, longiore vitâ dignus, nisi cœlum, quod suum erat citiùs repeteret. Religiosis pro laboribus hic copiosis firma stetit valetudo; dictum proinde ad copiosum semper Auditorem, more annis superioribus consueto, nei fructu inpari consecuto. Occasione dictorum pro concione alij peccata sua à pluribus

annis melius explicuerunt, alij admissos errores correxerunt. Triduo antecinerali ad Di-
ctiones vespertinas tantus fuit populi accursus, ut eum templum vix caperet. Unus per-
svasit suâ, ut Maschcara iam præparata fuerit omissa. Nuc Consulum aliquis quietem
civitatis bacchanalium fere magna ex parte dictionibus Nostrorum adscripsit. Mane in
dictionibus Cœnicis etiam solito plures comparuere. Quadragesimales et Theologicæ magno
frequentatæ sunt populi accursu, uti et Quadragesimales in Ecclesia Parochiali, uti etiam
Hæretici concurrere. Diximus etiam ad populum apud diversas Religiosorum familias.
Numerus Pœnitentium in Templo nostro longe quidem excevit numerum convivarum ad
mensam sacram; horum tamen supra triginta quater millesimum, centesimum octoge-
simum attingit. Christo nato cunas, mortuo mausoleum instruximus, et triduo antecinerali
in majori ara accommodatum tempori pagina proposuimus, cui simile etiam divorum No-
strorum, aliæ majores festivitates habuere. Decemdialis ad D. Xaverium devotio ñ exiguis
profecit incrementis. In primis verò tota Seminarij Juventus, ad promerendum Sancti patro-
cinium per 10. dies eadem peregit, oblato in Divi cultum candido decem librarum ceraso,
qui deliceps per omnia sabbata diebus Veneris arsit; sub sacro verò Dominicâ septimâ, ad
quas communicabant Seminaristæ, decantabantur ad numerus Mutetos litaniæ et hymnus
de Sancto, ardentibus eodem fere in ara Divi, decem è cera virginea luminaribus, assisten-
tibus celebranti quatuor Seminarij Alumnis. Complures ex his, terni præsertim, post gravem
et periculosum morbum, recuperatam sanitem Divo in acepti referunt. Idem Seminarium ex-
panxit contracta pridem debita impensis centum et amplius thaleris Silesiticis. E libe-
rali piorum affectu oblata Templo ceresorum paria 256, mappa aliquot, pro statua Matris
Dolorosæ elegans pallium, et antipendium. Ad altare D. Vgis appensum anathema argenteum
armillis et unguibus, et oblatus 10. librarum cereus candidus. Ad tegendam iconem S. Xaverij
continuò virides ex Serico. Matrona quadam devotionem erga S. Xaverium æmulata, pro lampade
et ejus alimento contulerunt, quâ ante aram D. Ignatij diebus Mercurij ardeat, quatis diebus Martis
ante D. Annæ, diebus Veneris ante S. Xaverij adesse consueverit; posuerunt etiam candelam 11. libra-
rum è cera virgineâ, dum ibi Missa celebrantur, arsuram. Hinc ope Sti eiusdem, et beligna num
15. Matres feliciter sunt enixæ, quas inter duæ prius abortum passæ, sine doloris sensu ma-
sculas proles effuderunt. Alia triduo luctata, mortuam effundere nequibat, uti acitus Nostro
Sancti Pris Sacra hipsana appendit, sublevata fuit. In Scholis nostris numerati sunt hoc anno
Studiosi 317, quos inter 9. Illmi; ut ea ñ minus virtute, quam numero floverent, ali-
quot scandalosis remotis; unus ad PP. Franciscanos discalceatos, duo ad PP. Dominicanos di-
missi sunt. Præter Declamatores classium Superiorum, et Academias confectas Inferiorum Pi-
tas solemnis in scena prodierunt, cum Abigail Davidi desponsatam, Principistæ cum
Conradum et Fridericum, Rudimentistæ cum Landelinum dedere. Congregatos sub diversis
bariis militantes, præter alias annis communia, hæc calamo digna gesserunt. Latina sine
labe Virginis, tetris vicibus longissimum se flagellantium ceduxit Ordinem, complurebus etiam
Illustrissimis, extra cappam cruces trahentibus: Alijs verò tantum sanguinis se cædendo

perlicientibus, cui commotus spectator tantum teneri affectus testium affunderet lacrymarum. Solennior tamen fuit, quem die Sancta Parasceves processum duxit, plurimis partim cruciferis, partim portatilibus instructus ferculis. Solennorem reddidit equitatq è domo Generalis Schulz, Haereticus quidem, passionis tu mysteria apprime addicta, qui solus alteram turmam, et comitivam Pilati constituit cum suo Tubicine Stantaq cum modestia processit, ut stare potius, quam se loco movere videreantur. Alia turma equitum habuit duos castrenses Tubicines. Duo alij initium Processioni dedere. Tantq verò se flagellantium ac totius Processionis fuit ordo, ut impleto utroq amplissimo foro primi jam in termino consisterent, dum postremi Sacerdotem comitantes primum se è templo effunderent. Germanica Civium Sodalitas 12. capitibus hoc anno facta auctior, eduxit solennem ad D. Annam Supplicationem, numero, ut putabatur, mille quingentarum Personarum, quam 4. Nostri comitati sunt, et pijs Exhortationibus endiverunt. Redeuntibus tubis et tympanis ex turri Urbis applausum fuit, à superiore vero Domus item obviam cum scholis et religuis Congregationibus, tantq numero celebratq est reditus, ut tota civitas adesse existimari potuerit. Congregatio Moravica sub titulo B.V. Elisabeth Vigintatis, in solenne Sacrificium insolitum habuit, quod 76 capitibus auctiorem se denuntiat. Juvenum Mechanicorum Sodalitas 30. gremio suo receptis annos priores aemulata est. Inchoata hoc anno devotio ad statuam in foro de consensu R.P. Provincialis, ad quam in reditu ex Processione more Praegenti decantantur Litaniae de B.V. cum aliquot Collectis. Huic addi potest Congregatio Granatensis complurium et ipsa hoc anno facta auctior Sodalibus. Inter finitus agendo cum Proximis parentibus, numeramus Lutheri errores Deducta, et ab Haeresi absoluta Personas 9. Quibus adnumerari debet puellula Dan Scribensis, jussu Augustissimi Catholicis Tutoribus extradita, et nostris scholis commissa, qui post sufficientem in rebus fidei instructionem, à Patrimonialis documentis ad Nos transijt. Actum etiam de fide Sejunctis cum Generali Schulz, de idem semper relatum responsum: Nondum esse omnium dierum finem. Judeus unus ab Illmo Comite Urbna praesentatq, et in fide instructus est, et per Septimanas aliquot in Seminario alitus, Haereticis postea baptizatus est. Libri Haeretici excusi 19, uti et Schedismata quadam magica. Confirmati in fide Catholica, praesertim cum Oranda, Hungicus miles, transiret, et panis ministri plebem traherent. A carnivoris diebus retinti alij concione nostra abstracti, etiam Haeretici; alij modis alijs abterriti, ut sibi deinceps carnium esu interdixerunt, ita, ut se discimen vitae potius malle subire, quam die vetito ijs vesci protestarentur. Sublata proxima occasione peccandi, et periculo, maluitq honesta quadam Persona libera, persuasa à Nostro optimo carere servitio et stipendio, quam pudorem exponere periculo. Alia impurum senem, et impuras ejus manus, cum aliter effugere non posset, impacta pijs sonante alapa, clamore in fugam egit. Juvenis duodecimus ad familiaritatem à mago Gnopiam inductus, ne penitus seduceretur, fortiter retractus est. Duo illegitimè triennio sibi cohabitantes, cum copulari nollent, ab invicem separati, diversas Provincias petere jussi sunt. Alius similis furfuris, audito in paschate Schüllerdorfij pro Concione nostra, peccata confessus, promisit se, cui uno et dimidio anno relicta sua Uxore convixerat, amandata, ad legitimam redituum. Alij Femina efficaciter persuasum, ut virum, cui tido, so illigato, tot diu illegitimè convixerat, deseveret. Cum philtrum gnendam ad insaniam propè redigeret, à Nostro petitum est, et in vicem datum sacrum amuletum. quod, ut adhibitum est: ruptus est illius amulus ab amasia donatus, et menti malacia redijt. Protans apud Externum quempiam turpis icon, per Nostrum restimentum impetravit. Alibi bina tabula, multum turpes igni tradita. Graves dissensiones et odia inter Conjuges, et alias personas Scholae composita.

furat exarare pauca. Maritus Uxori suæ Nam cum alio Vir in horto à se deprehensa extrema ei intentabat, à Nostro delictus, delictum deprecanti condonavit, et in amorem pristinum recepit. Alius sublatam sibi pecuniam ab Uxore honestissima et innocente falsis supplicatq; arte magicâ (: Germani vocant Brugdon :) vitam eidem tollere decreverat: sed prævenien Noster ita Maritum perculit, ut eo præsente injuriam Uxori cum lachrimis deprecatq; ing amore conjugali confirmatq; sæpe Nostro tanquam Mediatori egerit gratias. Alia quadam Persona summa penitabatur de fama, gravi nota totam affinitatem dehonestatura; interveniente Nostro prepedita est diffamatio, sopitis, quod interessent, odiis.. Interventu Nostrorum impeditum nullum jam cœptum inter duos milites, et effectum quo officiales, ut hospitis separarentur. Violentas sibi manus inferre decreverant persona dua, ad pœnitudinem et confessionem inducta à Nostro, sacrisq; amuletis munita, à proposito detiterunt. Mortua pauper fœmina tumba, et funus procuratum; proles vero superstes honestæ educationi tradita. Reis aliquot incarceratis pœnæ et diuturnioris carceris impetrata remissio. Cuidam Vidua per Superiorem domus à Commendatore S. Joannis gratiose impetrata condonatio debiti 120 florenorum post mortem Mariti ejusdem Commendæ Capitanei. Ad quatuor leucas evocatus Noster, ut ægram viduam opulentam, sed temporalibus immersam ad mortem compararet, quæ et loci Parochi et aliorum Religiosorum duserat operam: ita eam disposuit, ut sua potior ex parte (: pretium trium propè millium :) in pias causas legaret, cum optima Sacris commendatione, quæ ex ultima voluntate sibi oblata acceptare renuit, ut palam fieret omnibus, animam: non aliquæsita fuisse. Ad Ægram in pago Venerabile deferenti Nostro, Ferus quidam in curriculo occurrit, qui facta Deo Reverentia locum in curru cepit, et ad Infirmum usq; comitatus est; ac postea impertita ei benedictione dimissus. Alterum pluribus hoc anno controversijs molestatum fuit Collegium Oppariense. Cujus, uti multis alijs, ita et Collegio fuit infelix mensis Julij 22. diei tres sub horam post meridiem secundam, dum ex Bonis nostris vocati Mistors advenerunt, exorta repente tempestas cum grandine totum prædij nostri Opparientij Frumentum concussit, et excussit; quæ deinde ad 4. milliaria progressa, etiam subditorum Nostrorum Darkoriensium, et sibi illi dem nostri prædij concussit hordeum. Verum amplius passi sumus, Bona et Subditi nostri penitus ruinati, propter frequentem, et prope continuum transitum ultro citroq; commeantis Militis, qui etiam aliquando (: quod raro evenit :) juxta repartitionem, nostris pagellis intactis alio diriguntur: Acatholicorum ita liror, alio directum fraudulenter nobis imponit tributum. Inter gratia Dei tamen reponimus, quod, quemadmodum anno superiore, octo in proxima domo ad nostrum prædium incendio, et tribus domibus absumptis, à flammis conservatum sit; ita et hoc anno absumptis domibus et prædijs 22. illæsum conservavimus.

Contribuere dignare Deus ~~[illegible]~~ benefactoribus lucem

Annua Residentiæ Tessinensis
Anni 1687.

Curum Divinæ gloriæ, et laborum cursum, in hac Residentia promovebam, quatuor societatis personæ, terni videlicet Sacerdotes, et unus Magister, qui juventutem pietatis, et litterarum principijs imbuebat. Horum laboris dabimus in compendio, ne longiores quam par sit videantur. Conversi sunt anno præsenti 90, quos inter aliqui durioris animi fuerant, et à plurib[us] annis in proposito obstinati. Adducti alij ad pœnitentiæ tribunal, quod à primis conversionis annis, aut qui jàm frequentabant, aut omnino negligebant. Neglectum hunc per veniam in Schedas Paschales in quistionem, cum universali fructu, et pœnâ in delinquentes: Domi, foris q[ue] pro varijs solennitatibus dictum, etiam in Valaedia confinijs, tum et ad milites, optato cum fructu. RRPP Ordinis Prædicatorum pro S. Patriarcha suo, et Angelico Aquinate, nostrum requisivêre enomiastem. Seuq[ue] verò in eadem defunctorum excursuq[ue], à nobis pro ultimis solatis, amicis expetentibus. Plures pro via æternitatis, à nobis dispositi, requirentes præsentiam Nostram in solatium; ad quos, vbi et ad alios ægros, diu noctuq[ue] excursum. Geminos ad gladium prius bene disponibus, comitati; duobus vitam impetravimus; e carceribus alij liberati, vestimentis, et alimentis, ipsoq[ue] hospitio provisi, pluribus ad Hospitale promotis. S. Patriarcha Nostri Lipsana omem tulere compluribus puerperis, in quem finem, ad Illmam quandam partei vicinam, cum reliquijs SS Nostri evocatus fuerunt, vt ab ijs partus alleviatio, ab illo anima solatium haberes. Libelli tum magici, tum heretici, et alia huiusmodi erepta, substitutis sacratioribus amuletis, pijsq[ue] libellis. Frana Sæ Joannæ erant in votis, et veneratione felicitantibus; etiam pro benedictione agnorum ab Illmis personis expetita. Decemdialem S. Xaverij devotionem plures cum fructu obierunt, et in suis maximis necessitatibus, ad hanc, ceu asylum recurrerunt. Præterea pietas huiusq[ue] devotionis non modicè aucta fuit, per distributos libellos. Inter vicinos, amicos, et coniuges, sedata discordia. Exhortationes tridui Sacrosanctissimi habitæ magno concursu, et bono cæterorum exemplo, impeditis, pluribus exorbitantijs, hoc tempore piè plenumq[ue] solitis. Actum cum Prædicante Lutherano, ergo apostata fortiter, et breviter, per literas, et oretenus, quem convenit Noster in limitibus Hungariæ, et ad votum huius allegium instituit. Promisit ille stipulatâ manu, se postea non excursuum in Ducatum Tessinensem, atq[ue] ab officio huc cessatuum; Jamq[ue] sexquiplis angis, non hæresis redituus ad fidem Catholicam. Inter conversos, quos supra retulimus, præcipui sunt 4 incolæ, et Cives Tessinenses; quorum unus, factus Nostro in vico civitatis obvius, ad confessionem Paschalem ita animatus, vt manè sequenti Sacrum eiuraverit, licet ab omnibus ante pro catholico haberes. Fuit et fœmina, quæ in morte conjuges præcipuè Hereticas convocans, coram illis, et numerosâ Domus familiâ protestata est, se non coactam, nec ullo respectu ductam, sed gratiâ suis Sancti illuminatam, orthodoxam amplexam fuisse, et similem mori. Nobilitatem porrectij totius memorabilis, quod levandos pupillos conservandam tantum speramus. Deus assistat, et omnia bene evenient. Æternum accessit Campus Sacello domestico Residentiæ Lapsarce octoginta quatuor florenorum. Urnei cum phialâ argentei. Et plurimi sunt benefactores; quibus non habitis, nullatenus subsisteremus. In hac tamen tenuitate Nostra, à Januario ad Maium usq[ue] inclusivè, Pedulum astrensem operarium Legionis Salmianæ, Hybernis, et alijs medijs et piis amatis destitutum, omni charitate aluimus et accommodavimus. Deus nobis hanc charitatem, et aliorum in nos beneficentiam remuneretur.

+ correximus

Missio Brandsdorffensis Anni 1687

Fortunatior hi annus fuisse videtur Missioni Brandsdorffenti, dum tandem triennali Missionarij solertia, pupilli Illmi Praesiani, post sufficientem in fide eruditionem, orthodoxae credidenunt; vbi germiores a medio nationis prave degerent, in fide Nostra Illmo Dno Capitaneo Ducatus Carnoviensis, in victum tradita sunt; vivunt nunc in tantum animo pacate, vt iterato fassa fuerint, malle se bonorum omnium, quam fidei suae subire iacturam. Senior tamen pupillorum, de Illmi Capitanei Ducatus, statuum acatholicorum conniventia, ad partes acatholicas missus, in fide Setendoxa pertinit obstinatus. Pupillos in fide subsecutus est iuvenis pagi, sexagenario maior, qui Missionarij dictionibus, frequentibus alloquijs sermonibus, magna huius pagi admiratione, fidem publice professus est orthodoxam. Cum subsecuta sunt personae 33, è quibus una aetatis iam provecta, quae triennio operam Missionarij luserat, vbi pupillorum inaudijt conversionem, et ipsa cessit, superaddens: si se non damnabuntur, ergo nec ego. Personae 15 à fide Nostra apostatae, quoniam aerumnis durioris, ope Ducalis officij, Missionarijs efficaci cooperatione, ad fidem Nostram reductae, vivunt nunc cum magna animi sui tranquillitate. Impetratum et decretum à Serenissimo Principe, ut abhinc Iudex vtiusque pagi, vnaq; Senatus agrestis sub multa 40 thalerorum, in omnibus Religionem concernentibus, Patri Missionario, postha bita fide in posterum Dnorum acatholicorum administratione, obtemperent. Euocatus P. Missionarius ab Illmo Capitaneo Ducatus Carnoviensis, ad erudiendum in fide nostra Iudaeum, nactus est conatu, vt post subactum per Patrem Missionarium baptismum, signa caesarea adversum Turcam degens, atq; contra Christianitatis hostem maximum, sanguinis etiam profusione fidem testatus Neocatholicus sit. Curata est casula pro templo ex Damascenâ materiâ, cum apparatu pro calice, vt olim Dnorum Parochorum administrationi, Nostra in Ecclesiam constet cura et gratitudo.

Missio Neudörfflensis Anni 1687

Duo Patres sac in Missione quiete occupati, quorum alter P. Henricus Weseman, vivus in annuis Collegij meminimus, Charitatis victima factus, alteri locum cessit labori. Labor pater noster potissimum in hij, quae subrecensuimus, consistit. Quod praeter Brandenburgicos pro ultima Luctae dispositis, 12 personae in Parochia Neudorffenti ab Haereseos sunt absolutae; ad Poenitentiae et Eucharistiae Sacramenta, adducti sunt tres quadragenarijs maiores, quae nunquam antea frequentarant. è contra plures ad officium Ducale delati, qui relapsi fuerant, magnaq; eorum pars, quà minis, quà poenis, ad fidem orthodoxam redijt; imo hujusmodi mora, vel Femina capactia in carcere detenta, Haereseos sunt edocta. Erant qui pro die Paschatis conventiculum instituerant, ad modum acatholicorum, quod dissipatum est nostro superveniente, licet non absq; periculo saltem alicuius defectus, quod et factum; vna siquidem audacior Femina, Nostro pileum eripuerat, et audacter detraxerat, cuius tamen audaciae poenas exemplariter postea luit. Impetratum est duplex Decretum ab officio, ut in missionis huius sede nuper defuncto Scultete, succederet Catholicus amoto acatholico, quem Illmus Dei Dominus iam imposuerat. Femina quae prius a fide defecerat, et ad eandem Nostri opera poenitens redijt, solenne fuit institutum pro quo nihil plus expetitum, quam pro simplicissimo fuerit exigi soleat; et sic charitate

dum de Sola etiam ultra dimidium remittebamus, affectum Hereticorum lucrari curabamus, etiam aliquem in necessarijs defectum sustinentes. Infantibus Acatholicis gratianum actio, vocantis, seu dictiuncula funebris facta est; vt ipsi senes sic innocentium encomio moverent, atq; saltem in mortis articulo nostros invocarent. Et verò intentum respondit effectus, ad eiusmodi enim in extremis evocati sunt, eosq; credere docuimus. Istud Notabile, quod loci Dominus sic anno lis in templo conspicuerit, quod aliàs ne à parente ipsis factum. Imò quod magis inexpectatum, iste per literas Sacras legi petijt, pro quidam Hospite apud se commorante. Apud hunc etiam effectum, ne domum cremataria ante divina subditi frequentarent, atq; semiebrij Ecclesiam adirent. Dum ita Nostis vicinis invigilamus, atq; ad ovile compellere conamur, subsidio simul, et solatio sumus vicinis; subsidio quidem Dominis Parochis, quos in confessionibus excipiendis adiuvamus, et pro ancidne ad Septem diversa loca invitati, promptis cum fructu sistimus. Solatio verò Parochianis, quod nacti essent Dominum, cui libere secreta condum possent pandere. Carnovia ad generosum agonem in parca subeundum Noster rerum disponit, et ad ultimum spiritum animavit. Hæc pauca annotanda occurrebant, plura olim dabuntur, ubi Deus qui cordum est Sentator, obduratorum corda emollivit.

Missio Rösnicensis Anni 1687

Fuit annus iste Missionis Duodecimus, quo ferè postremum è medijs suavioribus populum ab Hereti ad fidem Orthodoxam reducendi adiumentum: Ut videlicet Missionarius remoto Parocho, simul administrationem haberet Ecclesiæ, atq; si populus in Hereti tot annis retentus, non modo ex frequentiore ad Patrem recursu minus libero, arctioreq; ab eo dependentiâ, maiorem disceret confidentiam, et promptior in fide instructionem fructuosiorem admitteret, verum etiam cum subditis fundi domina, atq; filij illis Haereticis spem damnabilem ponerent, quam in morte hujus decumbentis Episcopi, et desitura (vt aiebant:) proinde missione habuerant. Contra omnem movere tentabant lapidem; Domina quidem, interpositionem et opem officij Ducalis Carnovia implorando, et unà cum officio ad terræ Principem recurrendo. Rustici verò cum assensu Dominæ, ac filionum, proles novissimè natas, octodecim diebus atq; baptismo religuere, postea eadem baptizari curantes, sed negatâ constanter ultra annum dimidium solutione, et omni accidente debito; Defunctos infantes, pariter atq; senes in sortis domesticis, sepulturâ abinitâ, insalutato nostro, tumularunt. Nuptiæ in quidam funere feriâ 6ta publicè visi carnibus cum illusione scandalosâ (Acatholicorum è vicinia præsentium non sunt veriti; Puerperas loco introductionis Ecclesiastica, murum Ecclesiæ matutino, et vespertino tempore, ne à nostro observarentur, clàm circumire fecerunt; Nuptias, etiam illi qui cum Parocho prævio de illis iam convenerant, distulerunt; aliaq; complura auti sunt, donec à nostro informatus Princeps Selsburgensis, mandato suo, quod specialem Societatis commendationem continebat, ad admittendam administrationem invitos adegisset. Hæc sub finem Maij admissâ, institit noster, ad indigitationem multorum Acatholicorum, qui causa rusticorum patrocinati fuerant, ut auctor scandalorum condignâ plecteretur pœnâ, neq; citius urgere destitit, donec puerpera non introducta, post annum dimidium et altra, festo Jmæ Vi in cœlos assumptæ, coram

numero

numerosissimâ vicinia, more recepto, seorsim singula introductionem admittent in qua
lis matrum loco candelam, et stolam prensantibus. Mulier vidua quæ feriâ 6ta carnes
edendas aperuerat, carere triduano temeritatem suam luisset; communitas verò Pagi
universa, in ciborium 30 unciarum argenti, intus et extrò inauratum pro sanctificatio
ne servando Eucharistiæ sacramento, curandum consensisset. Nuptiæ ab illis sponte hac
dilatæ, modo invitis differunt, donec fidem Orthodoxam, vel ex ipsa amplectant, vel amplexuros se pro
mittant. Instructionem Juventutis, seu Catechesim, vel hoc anno nullas Missionarium coniuges
habuit, Urxel hoc anno potentior solitò noster, atq; severissima mandata impetravit, nullo tamen effectu: ita
jis ancilis, rustici duo è communitate abiegantur ad Nostrum nuntiantes, quod iuventutis instructionem nullâ
ratione sint admissuri, sed singuli proles suas domi privatim, quo melius noverint modo, informatu
ri. Sustinuerunt abiegati propterea carceres Carnovia ultra tres hebdomadas, et cum ijs duo, qui apud ve
nam sacerdotem fuisse convicti sunt, item alij duo parentes, trium filiorum loco, qui eandem cenam
imaginariam divenerant, verùm ex Carnovia comparerent, illiveq; forte ad fidem catholicam urgerentur,
primùm occultati, postea ad viciniam hæreticam interim dimissi sunt; laboratum fuit à diversis, et ad
mixtionem doctrinæ sanæ, et intermixtionem exercitiorum ad predicantes promittent: frustra autem.
Sra Dna Bayeriana pro eliberatione ipsorum solicitissimè egit, communitas Rosnicensis non modò vi
ctum, sed alias insuper necessarias, et non necessarias expensas illis subministravit, oeconomia dome
stica providit, singulis diebus operarios subministrando, atq; fructum quigrarebas totum impedivit.
~~Inspectorem adeo~~ Curati, quos Noster ipsemet idoneos pro religionis iudicavit, constituant, qui negligentes
in adventibus Divinis annotent, Missionario et Iudici Pagi referant, Judex verò pro Ecclesia multam ab ijs de
cem bœmicorum exigat. Obstitit multo iam tempore Dna Bayeriana, nil tamen contra evicit, unde
~~res grata esta, quod proxime~~ conca Dna mang datum. Familia Catholica a confessione Paschali ab Hereticis impedita
et absterrita, post longam Missionarij instantiam, ab ijdem Hereticis, ad eandem peragendam digi debui
dia severè demandante officio Ducali. Pœnitentes, qui sponteâ devotione, et confidentiâ erga Nostrum,
Rosnicium etiam pluvio cœlo, atq; viâ malâ, venerunt, absoluti sunt hoc anno sexcenti viginti novem.
in Ecclesia verò sustinenti 427. è quibus ung senicula ab Heresi, altera verò mulier ab Apostasiâ, ad
quam à predicante compulsa fuerat, nolente citius in cemeterio sepeliri illis prolem. in Heresi apostata
hac annis tribus. Accepit hoc anno Ecclesia Rosnicensis donum unicum marmoreum, fimbrias
maiores pro duabus mappis, et partim dono, partim propriis sumptibus sex stannea candelabra
pretio 14 florenorum Item rituale, atq; aliquot paria candelarum. Ecclesiæ Sustinent.
Nostro stimulante acquisit ex liberalitate Honorati Dni Danielis Schrimpes Inspectoris Honorum
altaris inauratio ex integro, quod multis annis nude pristiterat; Item nova pro eodem alta
ri adaptata imagines. Sumptibus Ecclesiæ procurati urceoli stannei pro missa sacrificio, Tu
ribulum ex auricalco, cum navicula, mappa pro altari; ex munificentia verò Domini
loci Illmi Baronis Schrottenbach Supremi Leitteramstis sub Regimine Pacciano, ciborium argenteum
viginti duarum unciarum, interrè, et exterrè inauratum. Septimis item Noster hoc an
no sepulchrum extruxit, ad magnam populi, qui devotioni eiusmodi nunquam antehac interfuerat
edificationem, et solatium. Augeri a pietatis, et reverentiatis in Sacram Virginem singulariter ar
dentes ergò, impetravit hoc anno Noster indulgentias plenarias sexternis duraturas, pro festo
in terras Nata Virginis, quo ibidem patrocinium Ecclesiæ celebratur. Specialem verò
quam deposuerat solennitatem, atq; populi è viciniâ Catholicâ accursum extraordinari
um, impedivit aura aperior, et per dies complures continuata pluvia. Atq; si sunt Mis
sionarij Seduli labores, in solo tam arido, cuius fœcunditatem ille multiplicare potest, a quo
omne fœcunditatis principium, et cui labores Nostri consecrantur pastis æternitatis
inscribendi.

Eluit hoc Residentia et Bonefratrum Oberhas, duos hierodoctos
[illegible] Magistrum, cujus valetudo valde erat incommoda cum laboribus
scholarum, quos sic juvenibus etiam Illustrissimis (nam alias vix ex
septem enumerari cathedras potest) [illegible]
[illegible] Dominus Franciscus [illegible] Junior Hurczigi
et Junior Rotsch, pupilli, qui tutoribus et Exlo Illmo D. D. Lucchi
Capitanei Hudlabii Orbek ad nostras [illegible] in tutela Sancti
eorum, non sine violentia abrepti sunt, sicut per sex Sebdomadas in
Arcu Catholicis paenitentiis et Eucharistiae sacramenta hisce perunt:
Alter eorum ita profecit in Christiana pietate, ut tempore vehiculi
unius ad Sacrum Stuato Illmo Baron Sabbenghi ianua Sui Cum Licentia
Illmi Dni Capitanei accessit, maluerit cum pauperculis, quae in
domo erat Catholica legumibus, et oleribus sustentari, quam, esci
carnibus: quod factum etiam laboribus alias laetissimus ex eius et
tum Dni nostrum commendavit. Idem cum a Perillustri Dno Statu
Radetico ad castra Caesarea in Ungariam abeunte vocaretur ex
Labolij, nec preces nec pretia pecuniae adhuc potuit, ut Catholicus
ret, eundemque vaberetur, ipsorum se nihil sibi abjuri cum Haereticis
licet fratris agendum ec. Idem anno erat religiosis parvulis in schola nostra
quod regundem eligi cum suis illis condiscipulis agere vellent, quorum nostri
res vel curates recte tempore vescerent carnibus. Se abstinebis carnibus
praesertim Sabbatinis per parvulos refectum, in quos nostro efficiente,
per fidem hortatis inquisitum, in reperiebat amplissimi Magistratus
severis animadvertit. Sicut enim ut his primaevis iniquitatis, ne extra
praecepta Ecclesiae in hoc genere delinquant, sic sua ex capitis tuendi pro
Sacerdotis accuratis servant in primis Illmi Capitanei, qui nec malis va
letudine, nec bracis molestis, etiam subinde defectu piscium adhuc
potuit potuit ad vescendum carnibus. Illum accipiamus de Sanctis pra
ceptis de jejunio Ecclesiastico, non negligimus quos nimis alia praecepta
Ecclesiae huius retineant vigorem, praesertim de Confessione Caelibati.
Adhuc eos plures ad Sacram Eucharistiam, qui per triginta annos
a Confessione maculis expiati non sunt, plures instruimus heterodoxos
Sacrorum Sacramentis probat, ut intuitu Confessionis facerent Catholicae.
Instituimus Sacrorum et monuimus quam pium patrem, ut filium suum patrem
Stuam Ad Catholicam adhuc Confessionem, et cultum semper
praetendebat, cum debito patienti vacca vacare; cum vacca non multo
post fulmen de Coelo cecidisset et puerum, et vaccam interfecit: alterum
fratre, qui pernoctaverat ibidem cum omnium, et Stuam intelligentia
admirabile. Opportuna erat hoc materia dictorum Concionatori pro ins
pecati dominica pro Evangelio illud legebatur, quod se quidam in
virtutis ad magna Domini cena excusarent ob quinque Boves
empta. Ita dictione effectum est, ut plures nunc profes suas etiam

lutherani mittant ad Confessionem; et ipsa filij vicissim patres ita sequuti, et pertinacissima haereticorum transijt ad gremium Catholicum. Converse religionis ab haeresi abjuratione numerantur 66. reliquis conversionis tres libros; alij in urbe et suburbijs 275. praesertim Romae femina. Inter Conversos unus erat ut vocant Licentiatus in Jure, qui factus Catholicus, dein relapsus in haeresim, quadriennio multis aliquot annos in vicinia pervestit: tandem facta publica poenitentia S. O. N. et exercitia Sti Ignatij professione revertens, ipsi ad orthodoxiam, in qua nunc agit Calisium Ostiorum et Solertum in Vinea Domini operatum: eas ipsas viculos, quas in erroris via deduxit ad viam reducere conatus, prout jam aliquot reduxit cum fremitu lutheranorum, cum solatio recte credentium. Ut et ab haeresi ereptos, et ceteros Christianos in bono conservarent, mala plurima impedire donati sumus precationes, quas in diversis templis tam in urbe, quam in adjacentibus locis frequentes habuimus: ~~et~~ conversationes et exportatas laetis operibus. Dissensiones inter Reges publicas sedavimus: personas aliquas à vita liberiore abstraximus et ne prostituerentur impedivimus: superstitiosis et magicis sublatis amuleta salutaria substituimus: aegros, praesertim multos ad Gabellancoviam ejecimus, quorum unus die 40. decumbens, et quibus hac occasione plures ad veram fidem suscipiendam permoti sunt: adjuvimus etiam per eleemosynas S. O. N. quorum cum vita periculo abortu passis. Inter devotiones alias quarum praecipua hic vigebat S. Xaverij Decendialis et feria sexta et Sancti Francisci et Lunae feria 3tia. ~~per Peregrinationem~~ Peregrinationem instituimus pecuniarum ad ~~et~~ Magnam gratiarum Altarium numero perfuarum (quod antehac nunquam major) centuplum, quae cum ingenti fervore fuerunt peregrinatione. ~~Quibus hac diversitates non praetermittimus, quae conjecturas ad nos attrahendum Dominus, proponendi pignoris ipsum natalitijs in Bethlem Natus praesepe, Sebastiana Sacra Bethlem gesti Sti Sepulchrum, Chorus virginum, Christum Deum intuebatur acient Tabricio Deus Tabricorum Coelestium gementibus et piratibus innumerijs: Ex ergo Deus adjuvat nos.* adjuvimus nosetipsos, hic carceratos et pauperes, pro una medicinas amplures apothecarij liberaliter solvimus, qui videlicet hac liberalitate notus, ut a Reverendis plurimis nec obulum expectaret. Dum Sanctam Christiana sucurrimus, non omittimus Charitatem fraternam praestare hospitibus, qui apud nos frequentes sunt etiam Dominis, et ex Nobilitate insignibus. Quorum unus videlicet hac Charitate illectus ut Zelosissimus exercit praesi Sportellos, pro pupillos augmentans, et prudens, ubi Ceteroni, et sine illo respectu, nec tamen praedictos pupillos adverti, tanquam ab officio regio Dominus arcij, cum hoc unicum obstaculum fuerit non laetatur Pupillorum uberum ab eo quo nisi varij Testibus sumus. Sunt deportandum quis virtus est, cum cum hac facta et ejectione hac feliciter peracta in felicissima ut quis bonum ulterius à malo Domino procul dubio laetatur. Vulcanus exercitatus in fervore sui perstitit, et persecutione haereticorum amplius robor est. Suspicatus usque etiam, hora 3tia matutina in aestate, in stellus ipsa lumen nullum in stro dormientibus omnibus existerent.

tum sic rem Catholicam promovere adlaborant, procurare etiam satagunt
oeconomicam. Et constituta Residentia notabiliter est aucta. Seminarium
ipsis dictis domus nostre multum reparata, celatum iterum Cubiculum aptatum,
area, ac domus fundamenta laboriosa tamen felice strata est. Ducta
etiam Casa una hortus noster; porro ab aliquo, Nostro
in fundo est structa. Cum enim hortus commodus, ne in fundo nostro
quidquam aliqui indulta Residentia deficeret, nihilominus et servere pergit
Casam, quam post modum justissime ac gratissime nobis a Senatu aliquis
data est. Res proinde melioris Casas in horto emere mandatum. Illud
hortus parente et procurante quadamtenus Illmo D.D. Capitaneo Imperiorum
nobis a Serenissimo Dno Philippo Lucel Heterodoxo donatus Clientum
pro Imperialium commodissime accessibili etiam tantum de tritico semi
nate potuit quod pro ceteris Sanctis suffecit. Eodem procurante Illmo
D.D. Capitaneo in crementum pingunt Tacta Sepulcri. Clancium ut ornatus
elegantior et materia argentea floribus auratis intertexta facile pretio
congregata pro Altaribus peri curant Illmo sua Sacrificia.
Accesserunt preterea vicedi cum phiala argentei a nobili Virgine Barbara
Ecksteiniana curati. Industria Nostra et alterius vicedi curata
Lampas argentea pro sacello, vacuum ornatum pretiosum, pretio aequatum
pro Altaribus. ~~Habuit [illegible] Nobilis Virgo Barbara Eckstaiana [illegible]~~
~~[illegible] pro, pro duo quotidie in sacello [illegible] [illegible]~~
Illustrissimus Dominus Comes Caspar in Ungarian abiens tantum
de sera dedit quantum totum anno sufficit. Ejusdem Illustrissima
Conjux notabile anathema argenteum sancto Patri appendi
curavit post selectam cruxam, Aliquot post defunctum solem,
dum alii [illegible] prosequerentur etiam desiderio nostro erant solicii
alii. Illmus D.D. Capitaneus pisces pro quadragesima et potiori
parte aestatis largitus est: ~~[illegible] pretio vas~~
~~[illegible] vini [illegible]~~ ~~[illegible]~~
Admitte Joanne Georgio Oberndorf residentiae optimi viri dignita
est. ucta major; cui iam Pater superior ob insignem in Societatem affectum, et merita
mentorum totius gratia Dei Patris provincialis ab Fundum
participationem
Nostro
Dei Patris procuratis attulisset, humilime gratiam Conc
et Austriaca Provincia
cum mala tunc fama deserto cuprorum Societatis maculam
in aux videretur dixit: non scandalisor sed magis videtur quod tan
ta prona Dei Patris a Patre deserto gratis salutis est.
Deteriorem hunc et alios nobis Praefectos conservet ut
in utrque tam spirituali quam temporali negotio felices nancisceremur
successus et annuarum nostrarum summam incrementa.

Annua Missionis Randicensis. 1688.

Haec missio 5. Julii elapsa hoc anno, eodem terminata 12. Novembris, exin
gue quidem novem hebdomadarum spatio duravit, bona tamen semenis
in hoc agro per Conversos, catechesis, conversationes a missionario factae ed,
ad omnino magna spes est in herba fructus hac tempore futuri. Incolae,
qui prius feritas mores praeferre videbantur, nunc hominum more man.

qui tandem etiam per geminos Sacerdotes à Celsissimo Principe Feltspurgensi Vienna evocatos ultimum disposito Fidei Catholicæ sub scripsit

[illegible] allogerium, collogerium admittere, et eorum proles, quas [illegible] vehementer legitimabant, ad manus osculum accedere. Solliciti postissimum [illegible] erat Missionarij, ut Dei Loci, filii antehac noti capterent affectum, et benevolentiam. Captarit, et ita quidem, ut ni modo domi in ultimis, sed etiam foris conveniendi, in eodem curru pergendi, prætexy de fide ac religione Bulla invendi fecit occasionem: unde factum, ut, licet omnia impedire conatus fuerit contra à fide orthodoxa apostata, ex pluribus enim, falsis opinionibus Lutheranismi eum eduxerit Missionarij. ~~Tandem ex [illegible] inter nullam [illegible] eadem à Missionarijs habitis esset facta, imo commissio à Principe terræ ordinata inquirere in ea, de quibus erat accusata: ex vero luce aliqua, et aperitionis sui permotus, Cremerium perrexit ad Celsissimum Principem Episcopum, accusatis se purgatus.~~ Approbata audientia, quam brevi tempore habuit complures dies post cum eo consumpsit Celsissimus Episcopus in fidei controversijs publicè propositis. Quibus inter optima colloquia finitis discessit Cremerium ~~Feltspurgum ad Terræ Principem, ubi cum à diuturno nostri Petrus Vienna ad [illegible] per postea evocatus plenis eius errores refutati, quod [illegible] ejurato publicum fidei professionem. Luther many dedit. Hæc Deo [illegible]~~ Ad hæc ipsum executioni dandum, quæcunque denuo motus, et commissio [illegible] vivunt ~~[illegible]~~ [illegible] sentus, [illegible], ultimum impetum dedit Missionarij, [illegible] idem ad rectum fidei gressus effecit hæc temporis apud Celsissimum Episcopum, ~~[illegible]~~ et bonis Patris, qui erat in rebus fidei gestandis [illegible] simplicior, et Missionarij ut, qui in his cum S. Paulo erat astutior, Tertio [illegible] veritatis hac tanta promissione Celsissimus facta, quod cum alio Deleto [illegible] quem non expectit, intra anni unius spatium omnes hæres habuit, excepto [illegible] ~~et majoris partibus, [illegible] adjuvet [illegible]~~ licet Missionarij ingter deinceps loco remoti, affectu hi erat sinceriissimus, et [illegible] libide cum remisit, et ad fidei confirmatam ad vertit, quæ ipsa occasione [illegible] efficaciter persuadere, ut ad exitandas plurium obstinatas, et hinc [illegible] se patam ostenderet esse Catholicum; quod et fecit, dum tertio Missionarij in publica Processione, honori Sanctorum Alexandri, et Valentini MM. sub die [illegible] annuis indicum, Oppaniæ institutæ comparuit. Præterea in hac [illegible] tient præcedentem e, nè publicè familia Catholica pariter, et Acatholica diebus Sabbathinis vegetarent corpore; ita impedimentum est, nè amplius in Arce familia Catholica diebus Dominicis et festis cogerent interesse lectionibus, libronum hæreticorum: in cujus aliquis ex conventibus servi [illegible] eis antè annis Oppaniæ studiis eò jam deducta erat, ut penitus apostata in animo habuerit, abiectoque Officio Mariano libellum precationum Lutheranum assumpserit. Quo intellecto cum tertio obiurgatus è Missionarij frontis, et [illegible] actum damnationis similis; ex qua obiurgatione resipuit, et in fide Catholica roboratus est. Denique [illegible] in hac brevi mansione effectum est, ut [illegible] illegitimè cohabitantium [illegible] copulati erant, separentur à cohabitatione. Ad verò cohabitandi dispensationem obtinere possint, [illegible] assumpserunt Catholicam. Obstetrices baptizandi formulam ignorare [illegible] spem, nè parvuli similiter ex hac vita discedant similiter, ut majores in fide perseverantes usque ad mortem, salute beatitudine æternâ.

Missio Glogoviensis et Novi Dorflensis.

Quod in his Missionibus Missionarij nostri P. Michael Krzitzka, et P. Lodovicus hanc tam munere functi sint, colligimus ex operatione constantia laborum [illegible] lici, à quo non prius destiterunt donec vita defungerentur. Bati omnes [illegible] laborum fructu, cum ab eis nihil deprehendimus, legimus [illegible] libri tristi perfecti, in quo Dominum quinque.

Missio Bunzlaviensis, duos adhibit.

~~Nihil quod ad [illegible] pertinet, [illegible]~~

Annuae Residentiae Societatis Jesu Teschinij 1689

Tres Societatis Jesu Triunius Dei Maiorem gloriam pro anno 1689 accuraverunt. Duo videlicet Sacerdotes et unus Magister, de hij unus per anni decursum debilitatis valetudinis causâ alio translatus, ac alius in vicos ipsius submissus. Loca vero primus Missionis Regnus ac la[illegible] est in eo, ut aberrantes adhuc oviculae in unitatem fidei adunentur. Ea primum quae pro ijs reducendis egimus, paucis dabimus. Universim itaq ad haeresi abrolati quinquaginta duo, quos inter tres Apostatae, et geminae Virginis Parentum Acatholicorum filiae, eae obstinatiores, per complurium Hebdomadarum Arrestum, quem parentes subire coacti sunt ei quod pro les illas ne catholice crederent, iam aliquo amandassent, id quod decreto Caesareo contrariatur, tandem hoc forhodi medio vale di ingredi sunt compulsae. Semina praeterea decreta pro fidei incremento sunt obtenta, alterum a Supremo Curia Silesiae ut Nobilium in hoc ducatu haereticorum pupilli e Scholis haereticis Brigae aut aliunde retraherentur, atq Scholis Nostris addicerentur, quod etiam executioni datum est in uno et altero. Decretum hoc irritasse Numen visum est, dum namq illud inaudivisset Nobilis vidua haereticia Mater, dixit protinus, se malle filios duos in feretro mortuos videre, quam vivos in Scholis catholicis, et en permittente Deo una eademq Hebdomada duo filij iam annum duodecimum excedentes mortui sunt in haeresi. Hoc tamen iteratum nullus aequanimum aut agnoscere Deo ultore sibi evenisse. Alterum a Gener: Pontificio Coratislaviensi quod illico publicatum est cum immediata executione, Ne videlicet ullus in Ducatu excepta Nobilitate Matrimonio iungatur, nisi prius Catholice credat, et cum fidelibus communicet. Qui decreto opponit se Nobilitas haereticia, imo et partim Catholica, dicens: Sibi id imminui et disfelli subditos: proinde ad Caesarem appellare volunt. Speramus autem decreto Episcopali non fore contrariam. Interim tamen hoc medio multi deseruantur Sulesici in pagis et oppidis, qui matrimonium inire meditantur. Lapides offensionis pariter sublati, qui occasio praevaricationis esse poterant cum Orthodoxis cum Schismaticis: primo videlicet ne diebus Jejunij carnes venales proponerentur, quarum usus sic difficile extirpari potest, statuta mulcta a denariis

47

Senatu tam in Edentes, quam in vendentes vehitis diebus. Tum nè domi
nicis festis diebus mane tempore Divinorum, lini cremati haustus pro
funares. quod cum sibi Judaei hic jus propinandi habeant, conclusum est
contra eos, ut si contra fecisse deprehendantur, 100 aureos mulctae dep
nant, ut sic gravis Dei Divinorum neglectus, et abusus pessimus tolleretur.
Huic petitioni annuit Magistratus libenter, quem singulariter proby
ad Ecclesiam et affectum experimur. Eterum Rem Nobilitate Serenissi
cam, et palam actum de fide, conviviis non raro, et in ipsum Caesarem
Guerint aram sui aequalibus, quantumvis sibi alias sapientissimi vide
rentur. Exinde factum ut non unus eiusmodi Nobilitis notae, sempi
ternam Conversionis suae dederit. Hac pro Conversione alienorum à
fide; vero confirmatione ac solatio verè credentium egimus sequentia.
Concionès unpriimis suum tenorem et generem servare constanter, tridu pre
sertim Baustanalistico magno fructu et concursu auditorum. Catechi
mus praeter cursum ordinarium, et promiscua status hominum genera
Illud Dominica S. Angeli Custodis habuit solennius, quod e Sacello Residentiae
ducta sit numerosa processio ad Parochiale templum, ubi liberaliter pre
sum hac occasione, tum singulis dominicis ipsis catechizare liceat
Juventus copiosa donabatur, ex centu fundationis hunc in finem insti
tuto. Inter poenitentes Numerosus plurima proles mature hoc anno
primam suam confessionem peregère. Quin et compluires in agone Mortis
experiérunt pro ultimo solatio, et confessionis securitate, quorum plurimi
adstitum etiam per plures noctes, praesertim uni ex senatoribus hoc
anno defuncto. Etiam solatia desuper ac subsidia à Divis Ma
tris Ignatio et Xaverio a pluribus dum expetita. Et quidem Sancti
Xaviaedis opem plures experiri etiam Nobiliores experti sunt, per sola
gratias Eiusdem Sancti unde expetitas, et cum fiducia gestatas. In Eius
honorem duos Juniores investivimus habitu societati convecto, filiolos
Illmi Dni L. Bar: Sonneg, et Perillustris Domini Bejs. Xaveria
nam verò devotionem plurimi respective ad annos superiores peregerunt, in
ter quos etiam personae Nobiliores, ut ita vix per anni curriculum ipsius
sit dies Veneris, quo non aliqui sacra Synaxi refecti fuissent, cum
magno animorum solatio, et voterum contentatione. Eterum

fama, fameq laboramibus etiam Nostra accurrit Charitas. Tine
coniugia honestata aliquot, cum prolibus, de Nostri consilio. plures ad
honestam et pacificam cohabitationem perducti, edahi etiam gravis
simis iurgijs, quæ Mortis, aut alterius periculi trahebant sequelam, ami
cos inter, et Coniuges etiam Nobiliores. Egris, captivis, pauperibus
varia auxilia deprecitata, vestimentorum, Medicinarum, victualium
ac Eiusmodi. Plures captivi liberati a carcere, a morte bis liberati, duos
tamen ad gladium Noster est comitatus. Unum transfugum lethalite
militem, derelictum in platea, Noster ad hospitium deduxit, admiran
tibus alijs Nostram Charitatem, per quam miles ille Lutherano conversus
est, ac sanatus, postquam iam extremè uncbes fuisset, cui etiam Unctioni
sic beatum plurimum adscriptit sanitatem. Eleemosynæ tenuioribus forsitan
hominibus, etiam ijs qui Nobilior languis mendicandi verecundiam in
bibit, sat large erogatæ, quas inter rerum de Statu Equestri hac nostra
rum Charitate inflammata, recte credentium numero est adscripta.
Non stitit Dei Zelus Noster, verum longè latèq ipsas excurrit. Geminas nam
Processiones institutæ, altera per urbem, militia Sacrarium a Nostro de
ducta, in qua 115 personæ ordine bono ductæ et reductæ sunt. altera ad S
Milliare ad Sum Laurentium Nostro concionante ad copiosissimum undiq
studiosorum, ubi etiam pro festo S. Patriarchæ Dominici, et Doctoris angelici
ci, quod RR. PP. Dominicanos. Dies rogationum ea pietate, et fre
quentia acti, nostris semper processionem comitantibus, et ad populum
dicentibus, ut ne in magnis quidem, et purè catholicis urbibus, sic dies illi ho
rentur, siquidem hinc omnes cum vexillis suis, ubi et senatus totus cum
parent, non aliter quam alibi dies Theophoriæ. In Scholas gradum fecimus
sive Terræ sub uno Magistro 40 num. Discipulorum Numerum ade
quarunt, in quo etiam Nobiliores fuere, Scholasticis suis exercitijs
egregiè excolti, Lexice quoq; actiunculæ specimen exhibendo. Pietatis
vero specimina longe maiora, ac inter hæc Notabilius quod in quadra
gesima diebus singulis in Sacello Nostro, à Studiosis litaniæ de SSmo No
mine Iesu decantatæ, accurrentibus pluribus devotioni addictis ad Lucan

das Indulgentias subjecta dein Benedicto venerabili sacramenti, id quod ante praedicatorem non erat. Atq hec paucula egit Jesus Noster pro triumphi Dei maxima gloria, ubinam deinceps plaruerit semel effaverit obstrepere politicum Illud non est de tempore. Nos interim unatenus Nostros Non tempori sed aeternitati consecramus.

Annuae Residentiae Societatis Jesu Teschinij Anni 1690.

Ad Dei Ter Optimi Maximi Gloriam, Anno Nonagesimo super Millesimum Sexcentesimum Tres Societis Personae, suam in Residentia Teschinensi posuerunt operam, duo quidem Sacerdotes reducendis ab erroribus Lutheri ad Orthodoxam fidem intenti vicatim, unus juventuti ad Grammaticam usq; erudiendae solicitè desudans Magister. Ut autem, quae muneris nostri pars est potissima, in universorum animis implantarem fidem, indefesso usi sumus conatu, tum Teschinensis Ducatûs Officium, tum Supremae Curiae Ministros assiduè requirendo, ad Sacrae Caesareae Majestatis decreta executioni mandanda, per quae haereticorum pupilli, non modò Catholicis in tutelam cederent, sed et salutariter credere discerent, neq; ulli Matrimonio iungi possent, nisi priùs Lutheri dogmata ejurarent. Dedit Suprema Dei Bonitas conatibus nostris prosperos successus, quando ad gremium Sanctae Matris Ecclesiae, centum et quinquaginta reduximus dunteaxat, verùm etiam mores Catholicos palam exhibere fecimus, Horum non pauci quamvis per annorum etiam Seriem nostrorum constantem luserint operam, non tamen ante hoc eluserunt, quin cum pertinacia deponerent errorem. Memorandae imprimis duae Status equestris Virgines, quarum altera quamvis diu in animo fidem foverit, nusquam tamen verecundiae et amicorum respectu irretita amplecti decrevit, donec sub tempus Nundinarum Urbem ingressae, feliciter animam suam Deo mercata fuisset. Remorsibus conscientiae de fidei dubijs, adhuc altera malatiam non reperit, donec nostris iteratis colloquijs, non sinè difficultate admissis didicisset Salutarem nullibi, quàm in Romana fide invenirique quietem, cui lucem effudisse videtur Virgo Beatissima, in cujus Annunciata festo ad fidei professionem emittendam se restituit, ingenti nobis Domûs cum Solatio. Erat è Civibus quidam faber, ferro et incude durior, cum quo plures utrinq; brachij egerant de conversione sed in ensum tandem degeneritate nostri emollitus, sponte sua manus dedit et Catholicè etiamnum caedit. Duo Camerae Caesareae subditi Scultetus et Lanio quispiam nullis adhuc fidem addere poterat Superiorum conatibus, suadente nostro suavi iugo fidei se submiserunt. Octennio deliberabat alij et saepius Orthodoxam fidem amplecti statuit, sed à Parentibus haereticis prohibitus remanserat errabundus. Clam ierunt, nostrum accersit, excussis erroribus, salutari doctrinâ instructus, salutem animae suae et gratiae Parentum anteponens in libertatem filiorum Dei evasit. Septem qui castra secuti Teschinium transierant et pro castris et pro astris se disposuerunt, Orthodoxam fidem accepturus.

Textor quidam longam annorum iam texuerat telam, eò infelicius quod ab annis quindecim in gratiam Uxoris filum ueræ fidei fœdifragè ruperit; solerter actum cum eodem è Labirintho educendo, resipuit tandem et post lacrymas solidiorem promisit perseuerantiam. Parem amplexuam famina quædam annis pluribus Apostasiâ irretita, nunc benè sapere didicit. Geminis à liberali dextera Dei beneficijs flecti debebat quispiam, is triennio ab hinc graui oppressus morbo, fidem Catholicam se amplexurum promisit, si conualesceret; suam deesse opem minimè passus Deus, incolumem reddidit, sed regredibus sumptis à promisso abuisus, Heterodoxi errores perrexit. Redijt inualetudo hoc anno, cui graue infortunium accessit ut duobus tandem fidem daret monitoribus, quibus et ueteris beneficij memor et nouis obtinendi cupidus tandem cessit, et ultro nostro accersito salutem corporis cum animæ salute obtinuit. Illud non mediocres nobis adiecit labores quod annis retro lapsis salutariter statutum è, nè cui indigo nisi Catholico stipem rogare liceret, aut nè quispiam carceri mancipatus, nisi erroribus depositis in libertatem euaderet, quare cum eiusmodi actum desiderato sequente effectu. Duos furti reos et ad restem damnatos, prius salutariter credere docuimus, ac dein ad infame lignum comites fuimus, sic utrosque mortem subeunte ut nè minimum uitæ desiderium ostenderent, quin imò palam Voluntatem Diuinam in se complerij desiderarent, magno etiam Catholicorum nundinarum tempore confluentium cum animi motu et admiratione, gratias et in cædes erupturos dissensiones operâ nostrâ compositæ, coniuges pacificè quiuere docti duobus Prædicante teste, cùm à Catholico Sacerdote copulatio negaretur, copulatis, licet in secundo gradu lineæ inæqualis sanguine iunctis esset, Româ impetrata dispensatio, et de Electo synaproximum quæ ea estate prefixi decretum exoluerent. Ut uerè non in nubis modò, sed et prædicare possemus Universis, per totum anni circulum ad frequentem Auditorem dictum in Parochiali Ecclesia Dominicis festisq diebus pro Concione quando centesimo etiam subsequente fructu, dum Sacra pœnitentiæ Tribunalia frequentabuere sui accusatores, inter quos plures numerabantur, qui malè textam uitæ proscriptæ retexuerunt telam, id attestati fuimus, apud nos desideratam sibi obuenisse animi quietem: sed prosertim diligentem

tem impendimus operam, ut Salutaris Jubilæi tempore, non valentibus solùm sed infirmis etiam medici fierent animorum; quare ne quis seu morbo præpeditus, seu vinculis, gratiâ hac exspoliaretur, sedulò accuravimus. Non Urbis tantùm contenti angustijs alibi quoque laboris nostri protulimus. Annua ad Matrem Admirabilem Pekariensem diei solita Processio, nostrum ut alias habuit Comitem Justissimum et numerosa et pijs ad itineris difficultates levandas exhortationibus interstincta. Interfuere huic Viri Consulares, quorum liberalitate uti et nostris operâ egentioribus de victu debilioribus de vehiculo provisum. Illustissimus quidam, etsi à fide nostra alienus, peregrinantium molestias adpiratus, reduces liberaliter cibo potuque refecit. Deducta à Mariæpilorum turma ordine quam fieri potuit decentissimo inter tubarum et tympanorum clangores, multos aliunde adventantes in sui pertraxerunt comitivam. Sacra quoque Familia Divi Patriarchæ Dominici satis fecimus ad solatium tum pro festo et Doctoris Angelici ad Aras eos venerabilem unus alter ex Matrona dixit, Auditorio applaudente. Festo Divi Martyris Laurentij in pago Urbi vicino Assumptæ Divæ Virginis Trekstadij ad legiosum et Nobilem Auditorem dixit Noster. Cæteros inter opera nostra frucibus non parvus censendus est, qui ex Christiana instructione emersit, etsi hac Dominicis festisque diebus præter adultos copiosam teneret juventutem, plurimam tamen numerat hæc Dominica 14. post Pentecosten Divo Angelo Tutelari Sacra; dum per elegantem ordine ad Ecclesiam Parochialem deducti parvuli, fronde viridi et lauro insignibi Jesulum divinum in templo remanentem ac à Mæsta Matre repertum Spectatori copiosissimo repræsentarunt. Verum ob insignem in edicenda Doctrina Fidei navatam operam, præmiis donati, copiosum Spectatorem etiam Nobilem liquido afficere solatio. Ut vero donatis nostris propitium cum Calitibus redderemus Numen, in Capella nostra ordinato tempore, diebus singulis incruentum litavimus Sacrificium cum precatione externorum assidue præsentium solatio. Divorum quoque Nostrorum Donatis et Sancti festivitatis pro viribus fecimus celebrem copiosa affluente Nobilitate. Utique Divina Bonitas in nos quandoque liberales excitavit benefactores; inter quos recensendus venit cum primis Illmus Dominus Ducatus Capitaneus, qui argenteum pelvim cum cantaredis pro Sacrificio Missæ curavit. Alij urnas argenteas vicinitati et angustijs Florentis æstimatas, autoque decorè interstipata pro Jesuzo ad Aras Summas in Ara Sacelli cultui expositis; gemmarum orientalium funiculos quatuor amplissimi Imperiali pretio quadam Perillustres Virgines, candelas nitidos funiculo ornatas tres Dominæ quædam, alia quatuor, similares alias binas adhuc venerandum Sanctum Patriarcham nostrum obtulerunt. Decanatus deinde ergo S. Tavium hoc anno sua sumpsit incrementa, persolverunt hanc amplures Indularum Apostolo devoto animæ, ac præsertim juvenes Scholarum nostrarum tota; Cuius cum mentio inciderit, illud in compendio dans, eam quadragesimum nume-

numerum superasse, ac non solum diligentia excelluisse, verum amplurij pro
Theatro, specialim uero in Natali Illmi D. Ducatij Capitanei comparuisse cogni
sis ex dexteritate agendi regratiati ab omnibus eius minis. Dum nè proximis malo
nocerent exemplo è Scholis nris amandati, alijs cessere in exemplum, nè simi
libus irretiri se patterentur malis. Plures se Hospitatoribus suis Divis Ignatio
et Xauerio stitere gratos, specialiter uero mulier illa, quæ et diuturnis et gra
uibus exagit. dia partu doloribus ad nos confugit, religiosis S. Patriarchis expeti
do, audita sunt preces gementis et prole mira enixa gratias Auxiliatori per
solvit. Non absimilis huic altera, hoc infelicior quod proles mortua uterus
absolui nequiuerit suspenso è collo numismate à nobis petito, concepta
erga S. Patrem fiducia enixa prolem ipsa euasit incolumis uitam uni Deo
adscribens. Divo Indiarum Apostolo, itidem gratos se stitere Clientes
præter munuscula è cera illiryide Nobilis Domina quadam iconem obtulit
proprio penicillo exornatam quæ Venerationi esset clientibus, diebus Veneris
laboris Apostolicos recolentibus. Statua eiusdem Domina pro ara exornan
da magnam nitida è tela constantem. Perillustris Dna Patterla Duo,
exornandis imaginibus Sanctorum Nostrorum apta munificè contulerunt.
Grati maximopere recolimus beneficium illud quod Camera Silesiæ à nobis alias
frequenter requisita tandem contulit, quando habitationem nostram nouiter
tegi curauit, reparatis ambulacris quæ proximè ruinam minabantur.
Inter detrimenta, quæ temporalis res pati non potuit ut pote cum superiorum
benefica liberalitate alamur immeritò recensendum uenit illud quod ad in
gentem nostrum et Catholicorum omnium ceuerit dolorem, Sponsus quidam cum
Sponsa priusquam Matrimonij iungerentur uinculo, à Reflmo Domino
Ducatij Commissario ad nos missi in fidei Mysterijs instruendi. Factum
id cum magna accuratione. demum utrosque ad aures Nostri reatus deferente,
Sacra quoque Eucharistia munire potuerunt. Verum Panem Angelicum
improbi sumendum aut edere non valentes, aut nolentes, mox à discessu
è lingua Sacrilegè strophijs abradunt, atque in sinus reponunt; adeuersis
Actum hunc, Numine sanè instigante, Noster; et strophijs euulsis, com
petentibus reposuit, res uero Rmo Domino Comissario remisit, qui
pœnas prostolantur sacrilego crimini competentes. Nos dum pro Ca
tholica fide desudamus, cum alijs id unum exoptamus, ut cum pace Carpia
tur Deus Optimus lumen Sanctum suum errabundis, ut gremium Sanctæ
Matris Ecclesiæ amplectantur, et ouile Domini ingressi consona voce
laudent una Nobiscum Deum Ter Optimum Maximum.

Annua Residentia Pesthinensis ad Annum 1691.

Annus millesimus sexcentesimus nonagesimus primus, laborum apostolicorum Pesthinij vigesimus, tres habuit, aluitque beneficentia Superiorum Operarios Sacerdotes, qui et pro imbuenda literis studiosa juventute; et pro catechesi fundanda pietate; et pro egregiis familiarique conversatione, in aliis quidem procuranda, in aliis porro solidanda Orthodoxa fide, Christianaque charitate totis, quibus antegerimus pollebant semper viribus, defudarunt. Praeter Catechesses, et solemnem Dictis festisque diebus in Parochiali Ecclesia ad frequentem concionem dicendi moderi, in aliorum quoque subintravimus laborem: in Panegyres enim, cum primis D. Patriarcha Dominici; subinde Doctoris Angelici; rursus in S. Hyacinthi, apud RR. PP. Praedicatores intra Urbem excurrendo; iterum atque iterum (ut non meminerim tuque bridum) apud Divinam Providentiam Mega-Kuneciij; et delegata mihi alicui Nostrum ab Episcopali officio Parochum invehendi potestate Doniciij, necnon et Solteae, pro favoris nostris peroranda, magno semper auditoris et solatio, et desiderio, ingentique laetitiae nunc recommendatione.

Enimvero, profligatis maledictis errorib, summo in terris Christi Vicario, et Pastori uniti sunt Nocollani duo schismatici; ad Romanam fidem reducti apostatae 4. 3 sectam Lutheranam ejurarunt super octoginta novem errones; universim ab haeresi sacramentaliter a Nobis absoluti 95. Hos inter septuagenario major erat Baron, qui cum 17. retro annis operam Ministrandorum Novorum eluisset, hoc tandem anno semianimis nulla habita ratione oblatrantis sibi, seu Cerberi, seu prohibentis Stypabore suae uxoris, male fartam cymbam suam deseruit, et naviculam Petri conscendit, in qua ac tantum deposito suo per S. Exomologesin veteno squalore, Panem Eucharisticum degustavit, ab asthmate, et catarrho, ut vocat, suffocativo aegerillico respiravit, melius sedique valere coepit.

Plurium conversionem, praecipue eo pagis vicinis Neo-Sponsorum acatholicorum; aut in Principibus suis, in quibus non est salus, collocata spes tantisper suspendit, aut pretio emptum apud corruptos Catholicos, hujates Status, patrocinium in Sole optimo decoquit. Cum enim domestica, vicinaque nefanda haeresis videret robur suum in Ducatu Pesthinensi nimium quantum adidi per S. C. M. decretum, quo sancitum est, ne quis Acatholicus Urbis incola matrimonio illiget, quam ejurata haeresi fiat prius Catholicus; cum experientia multa, non sine pernitie sua et interitu acciperet, protenda quoque hujus decreti expeditione

à Serenis: Episcopo Wratislaviensi ad Ducatûs hujus plebem rustica
executione, conflures Neosponsos Catholicæ fidei prius, quàm sibi, ar-
mis porrigere, nullum non movit lapidem, quo si decretum omnino elidere
non liceret, feliciibus saltèm progressibus obicem poneret. Proinde ad Electorem
Brandeburgicum, qui Ratisbonensibus in Comitiis causam suam ageret, sup-
plex recurrite: referarum mendaciis argumentis (quæ innata est Seteroda-
ci virtus) per Regis Angliæ apud aulam Cæsaream Ablegatum, S. C. M.
libellum supplicem porrigere; quidquid, ut amplio mentiretur, iniquitas sibi
quadaliquos de statibus hujusmodi, Catholicos scilicet, oblato pretio patrocinium
mandinari; illisque vicissim operam fidelem infidelibus tendere, falsè delata a
S. C. M. præterea quoque Neo-Sponsorum hactenus sic ad Orthodoxam fidem per-
ductorum, in adjacentem Poloniam, Ungariam, profugio, Dacatásque Tesch-
nensis secutâ depopulatione, suspensionem extendendis Episcopatis per aqua-
eglorovere, & indulgentiam impetrandam Neosponsis, sollicitari à catholicis
et fucatis hujusmodi commentis nudissimam, ubi intererat, veritatem ex-
posuimus, argumentisque à patre mendaciorum fabricata ità retudimus, ut
firmam nobis faciant spem succubituræ ipsi in negotio hæresis, & causæ
bonæ deinceps triumphaturæ in non copulandis prius Acatholicis sponsis,
quàm Ecclesiæ Romanæ, immaculatæ Christi sponsæ, Catholicam promittant,
juréntque fidem. Non minore studio laboratum est, pro erigien-
dis educationi heterodoxæ, demortuæ hactenus liberanæ Nobilitatis, cop-
ersis pupillis, à quorum Catholica institutione unicè Ducatûs Teschinensis ve-
ritas dependet: qualis enim rex, talis grex. Alter hic est scopus, quem
varso astuta hæresis per domesticos fidei Nræ clancularia Marte autem a-
mis impugnat, verum & in hoc aiem suam, credo, citius hebetatura, quæ
lucri tenebras effusum. Agre nempe fert spes suas in juventute Nob
tanquam in herba, fuvidi, doleb Nobilis cujusdam liberanas exuvi
per compita urbis non permissas ad suburbanum cæmeterium deportari
luget civem quandam Sagesbrianam, quod, pertinaciter rejecta sacra-
mento, potissimum autem in agone orthodoxâ doctrinâ, hæresi fuit in
mortua sit, sepulturâ asini sinè pulsu, sinè cantu, sinè cruce, sinè lu
ad horrorem reliquorum Teschinensium Acatholicorum civium, juxta de
cretum Cæsareum, quo plurimum interceptionibus, etiam Illustrissimorum
resistebamus, extra urbem fundis suis indumatam; multò verò magis de
flet, haud permissam super ejus infami lamulo Christi latronis inter
cruci affixi effigiem, cujus erigendæ potestatem Mortis ejus Catholicus
Cæsareo delinator, in memoriam non desunitæ fuit vigoris profusis lau-
mis multoties frustra postulârat. Sed neqs sic fuit zelus Nos-
ne latens forte sub cineribus pejus recrudesceret hæresis, fomenta, libros
theranos compluribus subduximus. Hoc eximunt Societatis Missionarii
illis, qui ne minimum in Perillustri quadam Familia, Academia olim Lut

rana, remaneret malè sane doctrinæ vestigium, aut superstitibus, Catholicis nunc, pupillis offendiculum, (cum Elementis enim literarijs intoxicata mihi nobilibus pueris puellisque facilè eo, instillabant Lutheri dogmata) dulcisuadâ suâ conversatione id effecit, ut sibi in donum cederent Pseudothiana cum virulentissima Cameri interpretatione Biblia, Lutherico itâ pretiosa, ut à nobis ea redimere obtulerint magno pretio, adjectis desuper similis furfuris Biblijs, satagerent. at supervacuè. Sed quid pro stabiliendis domesticis fidei actum sit? referre juvat.

Ad Catholicæ pietatis illicia labore Nro extructum est DEO Nato Bethlehem: Mortuus gloriosum sub signum Patriarchæ Joseph, in cisternam à fratribus missi, sepulchrum: Theophorico ad singula altaria in scenam è Gymnasio Nro producti Angeli, qui cultu latriæ Deum sub speciebus panis adorandum, populum edocerent. ad hunc latriæ cultum vel ab invitis terrore extorquendum, maximum pondus addidit lata à Serenissimo Principe, et Episcopo Wratislaviensi, ad Nram quoque intercessionem, miseri, cor in sacrilegos sponsos sententia: Panem Angelicum aut edere non valentes, aut nolentes, è sacrilego ore in mucosa sua strophia sumptum indigni Eucharisticum Panem capuisse anno priore deprehensi, precisas sacrilegas linguas ut vomerent, merebantur haud dubijs, brevis tn ad decantandum Deo Eucharistico deinceps Trisagion, ijs relictis, ea solum publica pœnitentia imposita est, hoc ut anno dnicis festivisque per trimestre diebus omnibus, dum sacra exhiberet populo à Sacerdote Hostia, toto corpore in terram ante altare majus prostrati, faciei suas cum Seraphinis ante Deum abscondituri velarent, et quem antè contemptui habuerant, è profundissimo affectu adorarent, et ità eorum exemplo alij discerent justitiam monitis, et non temnere divos. Et vero non tantùm in Deum, sed et in Deiparam Virginem Dei et SS. pietatem didicerunt, cujus ignicultis incesi non unâ, et alterâ contenti Mega-Turricium ad divinam Providentiam, aut in Cœrlicpeo ad S. Laurentium, supplicatione, duas adhuc, alteram ad Thaumaturgam Virginem Pietariensem, alteram ad montem Calvariæ in Poloniam, ducibus semper Missionarijs nobis, et ad fovendam devotionem quâ exhortationibus, quam pia colloquia miscendo, suavitoribus, eduxerunt. Illa, Pietarium nempe, 85 dibus capitibus tubas inter et tympana gloriosa procedebat, Ista longius in processu, quam in epitu Tesdinio, post se peregrinorum syrma trahebat, addita Friducensium, Freiberge Silesiæ et Ratiborienſium appendice. Illam à proposito itinere continuo pluvio absterrere poterat Jupiter, non detinere; in progressu itineris deplorare haereticorum sanna (quod Deum peregre quærerent, quem domi habebant) at gressum non revocare; blasphemat voces in admirabilem Virginem haeretici evomere, at peregrinis Tesdinensibus, in laudes Virgineas summè vocalibus, ora non obturare. Magna devotionis, et fidei licuit de Tesdinensibus peregrinis, quod Ven. Beda de muliere Evange-

lica, loqui, tantâ sinceritate et fiduciâ blasphemantibus haereticis, deipa-
ram confitebantur, ut et praesentium calumniam, et futurorum confundere
haereticorum perfidiam. Suus quoque familiari conversationi, ani-
polissimo, correspondit fructus. Isti adseribas licet haereticorum mgé conver-
sionem; vatiniano odio bullientia ad frugem reducta et pacem conjugum fo-
paria; zelotyparum mulierum, divortia molientium, extinctum furorem;
conservatam personis nonnullis famam; repressam carceribus publicis
blasphemandi libidinem; Vulcano tradita circes artefacta, et in eorum
vicem subrogata sacra amuleta; redditam duabus maniacis, an furiosis
pristinam animi malaciam, et uni quidem etiam vitam, quam sibi, ob nove
cantioris fortunae disgustum, abbreviare fane, vel aquis praefocare decrev-
rat Iudex, simulac fit carnifex. Omnibus denique omnia facti vidi
jam noctu, diuque operam nostram exercitibus commodavimus. Promptiores
obsequia nra experti sunt primum infirmi, quos, leviter calcitando, su-
pra segaxinta ad meliorem vitam sacramentis munivimus: Tum incarce-
rati, spiritualibus solatijs, et S. Eucharistia saepius recreati; aliquot etiam ad
emancipati. Inter hos erant duo Mercurij discipuli, ad virginemiam de-
mnati, isti articulorum fidei prorsus ignari Vallachi, ne absque institutione
Catholica, et Sacrorum usu demulcerent, auctores fuimus. Demum ad 12
profugis militibus, prius tn ad aeternitatem bonam dispositis, quorum vita
jam a filo pendula futura erat, aut ab uno globi ictu dependula, ut omnes
deo et Cesari fideliter militaret, à diversis regiminibus, hac in Ungariam
transeuntibus, impetrata, quamvis duobus in fustigium commutata fitmo
Mortem tamen non evaserunt tres è trecentis, vicinium nram popul
tibus, capti latrones. Uno ad restim, duo alij, puta parens cum filio, ille
lum ad gladium, iste simul ad rotam, condemnati, itaque ad bonam aeterni-
tem dispositi, ut cum hilaritate ad mortem non tam properaret, quam ad
vitam aeternam currere, illud quotidianum ingeminando: Adveniat regnum
tuum, iteratoque facta populo excessuum fuorum animosissima deprecatio
spectatori stupenti lacrymas extiverint. Domum etiam redeamus, ne
cesse est. Domi nra truduana ascesi exculto ad religiosè offerendam divinae Ma-
stati primam hostiam, uno aliquis theomysta. In oratorio 300 et amplio
tributae convivis sacra particula. quot millia in Ecclia parochiali? deo solo noni
festa quoque SS. Patriarcharum nostrorum, Ignatij et Xaverij solemne fuimus atque in
tezio quotunque tenuerant. S. Xaverio nullam feriam ita suos cultores habuit o
fos. Matrona quidam, quae ipso decendialis devotionis ultimo die felicissimè
tu soluta sit, et infantulum, cui timebat, ad baptismum deduxerit S. Xaverio
gratias referet, cujus nomine parvulum grata insignari voluit. Alia reducem cum
rito suo puerum sibi gratulat. Supellectili sacrae accessit cuspis, Turcicum omnis
è syndone pulcherrima tabolea. Togam Turcicam argento auroque luldat
nuperè de Turcis victoriae ad Salantement spolium, donavit redux è bello Ma
lis, quam nos et alia plura sumtibus nris in planetam convertimus, et deo
Opt. Max., ejus Andlarum Ajto consecravimus ad majorem gloriam

Annua Residentiæ Societatis Jesu Jessinij Anni 1692.

Terni pro Deo et populo in hac Residentia operati sunt Patres pro officio et viribus salutem proximi curantes. Nam quisque eorum hic fuerat, præter quæ domi quæ foris occurrentia negotia, etiam annua à catechesi adultam simul et teneram ætatem Christianæ sapientiæ ambrosia pascebant, alius Dominicis et festis præter sermones alios plenissimos constanter ad vicinum populum perorans, alius una cum Scholis intra et extra urbem operari non desistit. Omnium autem una mens erat et intentio, erraturas adhuc oviculas ad Christi ovile reducere. Et verò Lugmodi erroneæ civilis et ruralis conditionis Lexcus hujusmodi reducti sunt, unus quidem Nobilis, cum ex parte Nostra quoque licuit, et ex parte Regiminis. Idem numerum vel augeret et Nobilitas actum est

remotioribus locis per complures leucas à Nobis distantibus Skorzowa videlicet, Jabonkowia, Freistadio, nec adeoque animae consuetae quae quotidie quotidianae. Et quoties Mega Kunesticium ad Sacellum Divinae Providentiae, vocalitis illis gratiis et bonis progrediebantur, prius sanctas delictorum suorum apud nos cum animi sui solatiosa allegatione deposuerunt. Cura quod nondum nobis competit, in computum referre particulas, quae in Parochiali Ecclesia absumptae sunt: Ex jis conjecticet quas in Sacello Nostro privato et ancillarum incommodo, multas ignotas poenitentes, et potissimum Sancti Xaverii Clientes absumpsendo conjicere ingratum licet quis numerus Eucharisticorum conviverum in ea fuerit, plures enim quingentis sacrae hostiae sunt absumptae, neque totius anni decursu die veneris sabbatis esset, quin suos conferet sacerdotes atque ita dum saluti conscientiae perpurgabamus confessionibus etiam exercitiis ad virtutem progressum animos praesertim sanguineos excitare conati sumus. Unde praeter consuetas in Parochia dictiones, requisivit Nostra pro Doctorem Angelicum apud reverendos Patres Dominicanos dilaudaret, alter vero, et quidem ad duo milliaria Freistadiensia evocatus, ad Orationem reverentissimam pro festo Assumptae Virginis Dominae et peregrinis dixit ad solatium, ad specialissime quoram omnium Nostri promerituis est post gata sua discrepantissima Dnq Dicenq Commissarius Episcopalis Alexander Kleyber, Civitati Nostro semper devotissimus, qui etiam Jesuitinium in pastem laborum nos Missionarios evocavit, et quoad vixit prudentia sua, zelo ad animarum universorum profuit plurimum, cuius auxilio tenuitatem Ecclesiae plenius fecit. Post mortem etiam in notabile Bibliothecae augmentum, libros quasi trecentos nobis dereliquit. Cui deum quoque aeternam requiem precamur, ad vivos, de quibus Nobis historia est post limina revertimur. Jis itaq non verbo tantum in ecclesiis, sed et exemplo in conversatione praesse studuimus. Liquidem promiscue domus primorum et infimorum visitata ad solatium, confessionibus pro publicis supplicationibus peregrini, qui bono ordine et numero

numero, ab annis prioribus non inferior ad Beatam Matrem Peccatrix
entem accesserunt. Alii rursus semper ad montem Calvariae salva et
incolumis per fluvios multos in via eundantes processit, supplicatio, nu
mero longe copiosior annis priorum. Utrique Dominis Nostribus et Regis de
Lenapu conspicua. Sed ut fructus conversationis summatim singamus
Multi in variis necessitatibus opitulis sunt adjuti, alii e carcere per Ny
stram intercessionem emancipati, infirmi solatijs et subsidijs refocillati,
nisi in perpetuas dissentiones erupturae, in verba dupresse. Quod caniqua
dem Sabbathi magna parte sublatum, et abstinentia persuasa, ut quod
miserere, proles adhuc tenere malint bloquentatis pane diebus esuri
diebus quam cum suis carnes manducare. Quidam etiam de civibus, qui a
merito liberationem, quem annis retroactis profitebatur recidivum, Sabbathi
ne abstinentia a carnium esu adscivit. Persona quaedam e civium nu
mero aliquis honorata, contrariam tamen fortuna sua aleam experta,
filium infortunio pretendere meditatur, dum vel animam undique ver
gere, vel furere falam provocare statuit. Nisi ne imperta Mater fy
genti visitatione, et efficaci ad virtutem animum ad Sanitatem per sanctio
ra consilia revocasset. Non animi morbis tantum, in Sancto corpore de,
et longe magis animabus in aegro corpore solutionem expectantibus pro
de Succurrimus. Quidam e nostris fuit ad quadraginta tres aegrotos eno
cabus fuerat, quorum unus alterve distabat ab urbe etiam duo milliaria.
Omnium tamen mihi exceptis sunt confessiones, rometa pastmodum sa
cra Synaxi ad mortem pie obeundam sunt disposti, quam etiam pleng
mnes obierunt in Dei voluntatem resignati. Sed praesertim illi, qui
by per sententiam Judicis mors infamis erat pro oculis, quam etiam
mo Christiano generose subierunt, Nostri charitate animati, cum. Non
nullis autem ut longiorem vitam et in se meliorem ducerent fato
Etiam qui extra Ecclesiae Sa
cramentum erant, unus videlicet Turca, Hebraeus alter, Nostri operaiuerg
dinis Nostro impetratum est.
uite baptismum sufficiendum disposti, et instructi sunt. Et
Judaeus quidem notabilem remoram passus ex malitioso Hebraeo
Judaeus
flamento, qui Neophytum Christi, cum alibi Judaeum in Polonia baptisa
bat

latum asserebant, sicq. Symmorio Iuri cum priam gratia baptismum
reiterare. Verum post diuturnam et asperam inquisitionem, contrisi sunt
malevoli, opinione falsi. Tum demum Nazarenus baptismi gratiam per
egit, et alterq. baptisatorum Mmgs et Nobiles personas dignis habuit qui
de erga utrumq. munificos exhibuerunt. Ad et sane mum
gnantiam tenera Juventus experta est dum Eidem piosa prudentia in
Catechesi distributa fecerunt, Ut ea quæ didicissent, tenaciq. tenerent et
ad domesticorum solatium vicissim referrent. Spectaculis Champêtris
Natalitio et Paschali tempore, complures piè curiosi allecti sunt, Juve
nes autem Nostra prudentia numero minor, à ætate tamen, diligentiq. in
tensis Studiis, sed imprimis à desertitate agendi fuit omnino commendabilis
Veram nè a Studio malè dentes libri auferrent, mature in domibus
subtracti sunt, et qui Sapiebant secretim ablati. Præsertim Biblia ma
xima cum marginibus Lutheri, in vetus testamentum, prudentibus ad li
cum cum marginibus Lutheri, in vetus testamentum, prudentibus ad li
cuerem secretis. Et ea sunt præsidia quæ pro Deo et Ecclesia
Noster egit unicus, dum et ab errore oculos retraxerit et in fidei veritate
se alios confirmare studuimus. Quibus Nostis sum abundantius profectis
et copiosiorem messem secuturis laboribus, fuerit Clementissima Sacra et
Sacra Majestas in Nos Imperatrix, Eva inter tot obstacula, ab aula
et camera Ecclesiastica, a Quæstu Sacri, ab urbe ipsa contra nos emergen
tia quo minus decenatu fotiremur; Vacantem Parochiam cum omni
Cryptulis Eius saltem ad quinquennium prætorie per decretum dum
jam ad Supremam Curiam transmissum contulit: Si Divina Pro
videntia Ex quinquennio Nostrorum laborum nullitatem respexit, Qui
tot gesta de nihilo Nostro: cum servi inutiles sumus: ea annis quin
quaginta deinceps quinquaginta, et ultra. Ita pauci notis pro
ventes, et complures à Nostris alieni Prophetæ meditantes et opinantes
Nos interim de futuris minime solliciti, neq. temporis servientes,
sed soli Quantaxat Æternitati. Eidem prædictum ritum est, et ag
ber postea consecramus. Omnia ad Maiorem Dei Gloriam.

Annua Residentia Teschinensis Soc: Jesu in annum 1693.

Tandem multis magnisq obstaculis superatis rescriptum Suæ Majestatis Cæsareæ d. 1692. 17. Novemb: confectum, datum est hoc Anno executioni, missumq à Suprema Curia Silesiæ decretum Sue dato 23 9bris anni currentis, vi cujus nobis quà Missionarijs Cæsareis conferretur beneficium decanatus Teschinensis ad quinquennium. Introducti itaq sumus P. Rsmum D. Commissarium Ejusdem Capitulum Samuelem Henricum Wolff de Brzezna Archi-Presbyterum Tridecensem, dum ab eo R: P: Superior Residentiæ nostræ 29 Junij, festa nempe Principibus Apostolorum luce, in præsentia confertissimi populi Ecclesiæ Parocciali totiq decanatui ritu solenni, plenoq jure est præpositus. Versamur itaq nunc in hac cura Pastorali Sacerdotes quaterni, illud inprimis accurantes, ut Ordo in Templo, rebusq sacris examussim observetur, ad omnimodam satisfactionem ac solatium Teschinensium. Vnde functiones Parochiales inter nos ita partiti sumus, ut deinceps opus non sit ullum Vicarium Ecclesiasticum in partem laboris adhibere, in quo et ipsum Rsmum Officium Vratislaviense perbenigne consensit. Ad Majorem porro ecqorem solennibus Liturgijs procurandum curata mox pro Ministris sunt nova tunicella, quibus ante res hactenus Ecclesia istbæc non habebat. In eadem Sacra Ædicula sunt exegeses Dominicis, et festis diebus singulis non sine ingenti fructu, gustuq auditorum, qui numerosissimi semper accurrere. Idem operæ pretium tulimus, cum pro sacris nostris invitati diximus Frideca ad Sanctam Annam Magne-Kuntzicij ad Confraternitatem dictam à divina providentia, et Parro-Kuntzicij ad Bssmam Virginem Thaumaturgam, Czeticij ad S. Laurentium. Peroratum item est tertia quaq hebdomadâ Syrocena, bis per anni decursum Kybolovij et ad SS: Trinitatem in præsibio nostro. Festa deinde SS: Patrum nostrorum celebravimus ea, qua potuimus celebritate. Hospitio in Templo primum, tum in triclinio habuimus præter Magistratum etiam de Statu Illustrissimos, qui et subsidio

bono penum nostram Domesticam adjuverunt; præsertim Ill.mus D.
„ro Roseneau Rigens bonorum Cameraticorum, quo quidem majorem
Benefactorem experti haud sumus. Reliquiæ Ignatianæ aliquot
puerperis ad facile enitendum manifestè profuerunt, cujus frugi-
„nem quoque expetiere complures. Devotio item decendialis S. Xave-
„rij multis opitulata est in necessitatibus, morbisque gravibus, postquam
eam voto sanxissent. Sed et cæra Innocentij XI. nec non aqua
benedicta, potissimum ea, quam SS. trium Regum dicimus, suos
effectus utiliter præstiterunt. Multi, quoque quot à febribus aliisque
corporis affectionibus liberati sint, debent, gratique adscribunt gratiis
S. Joanna. Fructum porro conversationis operationisque nostræ ex
eo metimur, quod è Cuberi hara ad Ovile Christi per nos tum in-
„tra, tum extra urbem retracta hoc anno sint Personæ 77. quarum
aliæ diu pertinaciam in Hæresi ingentem foverunt; aliæ conversio-
„nem suam ad ultimam usque Senectam protelarunt; aliæ denique obstacula
grandia generosè tandem perruperunt. Fuit è religiosis Matrona quæ-
„dam, quæ annis jam Septendecim Marito Catholice conjuxerat Hæ-
„tica, Semper tamen remorsum Conscientiæ ratione fidei sibi augeri
senserat. Unde hoc tandem anno à duobus millianibus ultro ad nostra
advolavit, fidemque Orthodoxam amplexa, cum magno solatio animi
„que tranquillitate ad suos repedavit. Alius è vicinia Vir liberalio
etiam jam vices Pseudo-Ministri palam agere non erubescebat;
convictus tamen tandem à nostris præsertim, quod punctum calicis
concernebat, brevi ipse resipuit, et plures post se ad catholicos
pertraxit. Alius denique, cum Heterodoxus adhuc Concioni
Orthodoxæ interesset, et infra Cathedram alicubi latentem pecu-
„niæ sacculum 300 facile Renensium conspexisset, sacrilegè eam
Summam clepere non dubitavit; ad brevi post certis indicijs deprehen-
sus, correptusque non modò peculium legitimo possessori, Sed et se ipsum
Ecclesiæ veræ reddidit. Exorcismus item militibus ob-
„nis gratiam, nè in pœnam fugæ pendulum sola ferent. Ma-
„trona meliori nota ob thesaurum pretiosum furto sibi subtractum
assiduis deliquijs conficienda credebatur, Sed accurrente nostro, Spi-
„ritualibusque alloquijs eam consolante reducta est ad malaciam, et
ad infortunium viriliter ferendam animata. Vnus aliquis,

quod in pagi vicini Templo post S. Communionem sacerrimam Hostiam in Sacrilegium impiè expuerit, nostro agente severè examinato atq; ob scelus exemplariter est punitus. Cæteris quoq; ob sedis Personis magno auxilio fuimus, quando ijs et de victu, et de hospitio solicitè providimus. Duximus idem binas Solemnes Supplicationes ad loca à Sanctitate celebriora; et alteram quidem ad Thaumaturgam Pekariensem; alteram verò ad montem Calvariæ. In utraq; copiosi numerati sunt sunt peregrini, etiam de Principibus Civitatis nostræ, qui quidem, ut se tam longinq; ad montem usq; Calvariæ peregrinationi committerent, feliciter persuasi sunt à nostis. Vnde consecutum est illud, quod inter plurimas Processiones, quæ eò simul convenerunt, et quadraginta circiter hominum millia censuerant, Theschinensis tam Personarum Spectabilitate, quàm Solennitate Processiū maximè fuerit conspicua. Eriptæ sunt præterea impuræ cantiones, libri superstitiosi imò et haretici compluribus. Inter duodecim paria Conjugum, quæ non leviter dissidebant, facta animorum reconciliatio; et in uno quidem eorum cæteris spectabiliore, non modò resuscitata faces amoris conjugalis, sed et malè glisciens infamia facilla protinus in incendium emptura feliciter est conspirata. Ad concilianda majorem Catechesi celebritatem institutus hoc anno est processus gratiosus puerulorum procedentium è residentia nostra ad Ecclesiam Parochialem Duce JESVLO et Genio S. P. Ignatij adiungentibus se sex alijs comitè vestitis, quasi viæ comitibus. In Templo, ubi constiterunt, commendavit JESVS omnes parvules Genio Ignatiano, quos ipse susceptos mox etiam erudijt, examinavit prædijsq; meritos affecit non absq; benevolentiæ spectaculum. Addimus hisce conatus juventutis nostræ Scholasticæ, quæ præter profectum in literis in actionibus quoq; Punicis sese non semel probavit, dando inprimis drama hospitibus nobilissimis, qui ob introductione nostri in Ecclesiam Parochialem ad residentiæ Triclinium invitati fuere. Exhibendo item comicum unum cum Illmo SD. Duatus nostri capitaneo, et aliud Illmo SD. Bonorum Camerariorum Regenti, semper cum magna satisfactione. Templo ex legato Virginis cujuspiam, quæ cum ingenuisuo S. Templo ex legato Virginis cujuspiam, quæ cum ingenuisuo S. latio à nostro ad agonem comparata fuerat, accessere. Angelicales decem: totidem residentiæ nostræ cum parte delicationis tale, et loga pro curanda planeta. Item cor argenteum pro imagine S. Xaverij, cujus nos manibus in vicem gratitudinis solemniter

parentavimus cum dictione funebri ad populum perfregrentem -
Hic, alijsq; omnibus nobis benefacientibus retribuere dignetur
Dominus vitam æternam, nobis benedictionem, pro augmen
to fidei Catholicæ, victoria ac pace Christianitatis.

Annua Relatio Residentiae Societatis Jesu Anni 1664.

Annus millesimus sexcentesimus nonagesimus quartus erectionis, habuit Missionarios quatuor in Residentia hac, quorum eorundem unatus, neque stitit motus, neque praesidii motus. Quintum in suppetias laborum nostrorum succurrit, quatum post duorum mensium spatium accessit à Patris obedientia, et Austriacus Mars. Hostis interim intra portatem comprimis ita ~~hostis~~ laboratum est, ut non tantum Apostolica Missionis nostra, sed et commissae nobis Lazaria ac Deuratus titularis partes omnino omnes impleremus. Hoc loquuntur subsequentes supra morem Societatis Conciones, quas non solum Dominicis et festis diebus aptatis auditoris accursu colegerunt, sed et praesertim festis mariorum, quotiies seu Baptismatum, sive Generum solemnitas id exigere videretur. Hic testatur ille poenitentium ad Sacrum Tribunal ~~adhuc~~ numerus, ut 2200 Sacrarum particularium distributa in sola hac Ecclesia Decana, et ~~nunquam~~ in Pascate centenarius. Hic patentur adolescentes assidua praemonitus in scholastica juventute tum docendi, tum discendi ardor, libri obscoeni, cantiones venereae, divinationes somniorum sublatae, esus carnium diebus sabbati multum abrogatus, usus aquae benedictae in complures domos inductus. Superstitiones abolitae, infirmis et incurabilibus impertita solatia, moribundis data extrema unctio, mortuis praestita exequiae, nascentibus collatus Baptismus, executientibus omnia matrimonii perseverasse pax, vinculum denique matrimonii firmatum inter eos, quos jugi maritali amor in conjugium accedat. Neque in laborum Societatem admisimus e capellanis Cultiastiis aliquem, postquam in Novembri ex nobis à Reverendissimo officio Oratislaviae conferetur in obsequentia, ut sine adsecta coassistentia simili sola nobis Parochialium administratio

commiserentur. Totus porro extra Urbem provolavimus animarum lucro insistentes singulis Hebdomadis, ne dicam diebus, idque non solum, ut infirmis extra Urbem suppeditaremus tum salutis, tum sanitatis adjumenta, sed etiam ut Haereticos suavi agendi modo in Orbis Christi ulliceremus. Excurrimus denuo cum Processione usque Dexarium, imò ad ipsum Calvariae montem in Ecclesiam equitè in Coenobium processus symmate non exiguo, quod ei propter migrationem illo tempore militum sed populares metus deesse videtur, non defecerat flamen in ardente precandi fervore, quam non solum in Deum, sed et inter se invicem palam contestata sunt Haeretica, quae cum notas toti Civitati innotuisset, reverentia in corde, eadem exhortatione hostis per more facta, ad mentis ipsius marginem publicae deprecationis facta resuere. His ita à nobis undique praestitis, debit Deus solatia, quae subsecuta Acatholicorum ad Catholicam fidem conversio conciliarit, supputabo enim omnium in summam calculo facta animas 90, quae ejurata Haereseos lue pestilenti manus dederunt et Spiritus Sancto Fidei. Fuerunt inter illos tum status equestris, tum Civici, tum Castrii, filij et filiae, Uxores et Mariti, ac vetula, cum quibus eò magis erat negotium, quò longaevae aetas in errore obstinatiores fecerat, ac amittendae beatitatis aeternae periculum instare propius. Fuerunt, qui cum iis, ibi cultentibus sapere nollent ipsi, filios et filias coram Magistratu haec aut asseremittirent, aut compellerentur. Fuerunt qui abterrendi hostis et quod domus, et tandem his apertis, sensuum portas claudere, pulvinari aures obstruerent, et non ideo se Patrem esse fisse dicerent, ut confiterentur, sed ne conjux moleretur. Fuerunt, qui quaesitam conversionem indies differerent, et ita eam promissionem per insaniam mentis diu tractare excusarent. Fuerunt, qui constitutos in agone Haereticos plangerent ac ulularent, ad quos tamen Hostis quasi ipsiem

poenitentiae volentis instantis penetraverat. Fuerunt hinc qui ad terras aliquot quaerendae haeresis ergo huc ad nos advolarent. NB. Sed nec silentio praetereundum est illud, quod ~~[illegible]~~ ad mortem damnatis praestitimus ultimâ charitate. Ducti ad fabulem istum quinque, eo successu, ut si unum exceperis, repositam eis poenitentiae ac patientiae coronam in sinu Dei non dubitemus. Unus certe eâ fortitudine animi sententiam mortis tulit, ut in ipso ad furcam processu solus, in senoris cantus instantis mortis Jesum sibi praecinere, nihil comitantium ~~[illegible]~~ scandentem, modo inter medias flammas in rogo ustulatus adstantem nostrum rogaret, ut ad alteram partem accederet, quo melius ad ultimam baptismum faciendam praeoratis sibi precibus eum audire posset. Hoc deplorandum in altero, quod cum ad fidem conversus in carcere confessione certe praecabâ initium salutis optime faceret postea in fine corruerit, dirè enim nescio quibus agitatus furoribus jamjam vesti eliendis pertinaciter inclamabat, non ignoscere se illi, qui secum furti complex esset, nisi pari supplicio vitam poneret in justitia tendentis argumentum.

Claudat hisnomis Sujus Annaus magnus Indiarum Missionarius Xaverius, cujus nos decendialem devotionem sub in Parochiale templum induximus, imaginem publicè proponendam colendam. Singulis diebus Venetis exornavimus, idque clientum affectus provocavimus, ut non solum illos dicta in eum decendiali pietate, sed et frontali floribus acu picti hic expicto ad demum magnâ liberalitate donatâ palam testarentur.

NB. Fuerunt qui nostrorum sversu tum scriptos, tum impressos libellos sviavi rapinâ subducerent, ac denum haeresim in eis [illegible] Vulcano consecrarent, in qua potissimam commendandus [illegible] fuit, qui ardente zelo Lutheri catechismum ac agenda, non solum tum succendit, sed et subornatâ in hunc finem plurâ librum alium in Societatem nostram aliosque Ordines provocatrice injuriam cum detractio in sociorum chroma exaravit.

Annus Anni Vogsk.

Annua hujusmodi Ephemeris Locis Jesu Christi Regis

Constantem in Infirmis hac decimum quartum dirimisse ~~quam subditorum~~ vitabatur partem Parochia, partim Residentia, quando Finis hac, Finis illa, indulatum commodaverat: ea tamen charitatis unitas conjunxit, ac strenuus in omnibus pro modulo cujusvis operandi labor, ut impleretur omnino illud: mittit illos binos ante faciem suam; tum etiam ibi, quod bina munia, missionarij alterum; Parochi alterum ad omnem mensuram simulatè admitterentur. Parochia ~~tali~~ primum non modò ~~ad~~ medicam hujus anni superiori nec dedit initium; cum enim is abiniscent obedientiâ captus ad capessendum officium provolasset, Jesuitæ misceri vi, clamantur multa. Hic Pauli sequebat, ille Cephæ; iste Apolo: illaq; urgebantur domi, spargebantur foris, quæ nomina libites, et fuerga portendebant, strenente insuper Episcopali commissario, Parochum in superiori novo à se non agnosci, utpote, qui in manibus suis nec Professionem fidei deposset, neq; publicè propositus claves Ecclesiæ de manibus accepisset. At fuerit impetus molestiæ, dum ~~tamen~~ ~~tempore~~ ~~sonis~~ attentis diu mentibus tum malacia, cum secundo Decreti Episcopalis tenore, vi cujus succedenti Jesuitam alterius Decreti, ~~[illegible]~~ Episcopo se sistere, superior novus Magistriam provolaverat, atq; gratiosâ obtentâ audientiâ collatam nuper ~~[illegible]~~ Decanatus titularis ac Parochiæ gratiam, in se gratiosè firmari imperavit. Prima ~~interea~~ hunc ~~certamen~~ absolvita fuit cura, ne quid vigilantiis maximè alijs, de juribus ecclesiasticis negligentiæ, atq; cum tempore velient uti aliqui, nos fortitiæ jura Parochiæ studente ita teneremus, ut nec de connivendo minimale, zemur ad officia, nec de sortitudine remitteremus cum præjudicio. Sine magistratu non senel mentus circa separationem sepimenti Cœnaculi; amerabitur tum legens Pelustrissimus sepius requisitus, circa officium Parochiæ, et campanilis; nobilitas et Dominium circa subditorum secretorum exceptantius; capti semum ad se, questum festis diebus vectigal oratis facientibus cum recursum denique ad omnisbonale officium circa ministrum Ecclesiæ, quæ nesciat quam à magistratu dependentium

ad literas

ad literas vetus citum 56

sominiabant, exclusâ pene sui ab Oeconomia debitâ sua ordinatione, ex cujus etiam defectu Gregis antecessoris ~~[illegible]~~ licet à Serenissimo Episcopo cum exemptionibus sanctissimi ac indulgentiis plenariis [illegible] contenta prosequi pro condicto alias pretio revocabant: unde ex commissione ab Episcopali Officio data Defectus Unô commissario, coram duobus Viris Curatis repraesentari cum poenam majorem detrectaremus nos, deprecati justi osculo manus emendationem promiserunt. Consortes, dines porrò Parochiales cursum suum tenuerunt. Cuncta frequentia geminas, imò et ternas diebomes da fuerunt. Officia Defunctorum seu in domibus, seu in templo celebrante cibro zeta hic solito ab officiante peracta sunt; Processiones per octavam Pentecostes singulis diebus fuere, et à Dominica Paschae usq; ad Pentecosten singulis Dominicis, aliisq; ab S. Trinitatem et Hospitale, ac Beneficium ad S. Laurentium, ubi et diebus Logationum pro Filialibus, ~~[illegible]~~ solemnibus Lo- rebata, Vespera praedie Festorum et Omnium seu Regularium zabe in Adventu tin- gis diebus, praeter Sanctum seu Conalitter semper ~~[illegible]~~ ata, extrema unctio morientium Pentecoten cantata, nocte diesq; data; baptismi et introductiones indefesse in- tenore praestita, matrimoniales conjunctiones praevis exhortationibus ~~[illegible]~~ tertiâ quaq; Hebdomadâ exer- siones ad filialem facta, sarisq; temporibus in Kiselin et contra ad distantiam majorem; ubi etiam superiori ipse peractis divinis per pagum ~~[illegible]~~ Sacrificium prolis ad caelestem exaltationem ~~[illegible]~~ casus languentes ~~[illegible]~~ ac demum vitae instructus praemiis exaratis. Hoc dolendum ~~vel maximè~~, quod cum per Decretum Consistoriale nullam in Ruscia ad ineundum matrimonium admittimus, illi persoluto nescio cui Sacrificio ~~[illegible]~~ divinis stipendiis, ad sua redeant tanquam sui, quis, quis contra aprobatam Nobilitatem, imò et ~~[illegible]~~ Vocale Officium protestemur, abstentiâ ~~[illegible]~~ succollantes hadij usq; in Dominicam diem desideratâ.

Et hac ~~sunt~~ fere Parochialia: jam qua infirmis ~~[illegible]~~ diamus. Visitatimus infirmis et moribundis nocte diesq; consularimus ~~[illegible]~~ ratis, recluximus desperatos, abstraximus à jugis et ~~[illegible]~~ Septem fratre conjugatorum, Christum sepultum in figura Joseph asteneimus, messi exhibuimus, sanctissimum in Presbyterio reverentiae excepimus; S. Xaverii diem tenebris hinc decendit, ~~[illegible]~~ dotione nullum praetermisimus, ab festa Beatae Virginis Perillustres personas ab fres etiam terras sacra exi- Sti Ignatii et Xaverii mulegesi solenda attraximus, lamnatis morte suorum Festa Sancti Barnabae cum [illegible] Sancto Sancta et Reliquiam Sancto Casulam industrio modo elaborata ac in [illegible] 20 imperialitas collecta ex complacito benefactorum manu- remunerationem ab aras in templo, mumificam collectis comparavimus, demum ab [illegible] domestias cum Exercitus ac Dominis tradiximus,

Poenitentibus indulgentia, Jesus aures lebimus ~~[illegible]~~ aliquos et ~~[illegible]~~ etiam ~~[illegible]~~ ab apostasia absolvimus

ad extremum ibum spiritus animes deliminus,
incarcerates partim trita, partim vestita subor-
mimus, liberos Bazelios subduximus, ad carnifi-
cium sabbatinis diebus tollendum ollas cum carnibus
ex loco abstulimus, imagines Sancti Ignatij expedi-
tius contra noctuarnos timores effectu subsecuti delimus, ac ad felicione
provolavimus denique ad dicendum pro concione mortuti parvo
Comasloviticium, Bazelicium, Pertescium, Kunthetiria
ac ad ipsum etiam Presybeziatum, Bevystadium ubi
non modica doctis commendatione. Regressi iam,
pendimus nos non permittimus Pannentes Ignicular exercenda sa-
zesi non prodeximus. Sita tertij fuit tum pro concionibus ad conferendum aequalis
intermissis saepius controversijs, tum in quotidiana ne vigilias silvas
conversatione contentio, ut pertinaciter sed nimium za- obire tutis sacrifij,
lata Bazesis vellectus obstitatis potissimum hostis, qui seu ad apostasia
de Bazelia (cujus seu exemplo, seu fomento, seu doctrina, praecipitent novellos,
de in prava malitia ipsi etiam catholici fuerint, camera seu nescio quid tenere
tigi ac alieni subditi mordicus illi se immoriturus hostis malis, ejus relicantur
libri abscunt, quam cum lacte beterodoxorum Pazendum
sauxisent. Hoc ... sapientissima et sanctissima
sacra sua Majestatis ... ad Jesuitas ... omnia ... neglecta sunt, ... in ... Bazelorum
Bazelicorum per anna ... sancta fidei ... Bazelicorum
omnes, immisaquam ... heterodoxis ducatus ... omnes
ex dispositione dei mortis contagij, diam ... auspices
educatione orthodoxa ... sed ... nostro
quam ... commentia.

Hinc factum, ut ex ejusmodi
zelitis parvulis nonnisi septem Lutherano textu
iam iam inescandos subtraxerimus, alijs vel adhuc
latentibus vel extra ducatum ad ... similis ... ex quibus etiam ... ad Delmis ... ad scaturiendum
acatholica educti. Magna erat unius e matribus ... cationem ... impetraximus
lustrissimis pertinacia. Non enim illi satis erat ex du-
catu zelitos duos filios eresiae, non iterato ad of-
cium ducale agente nostro, et idem juxta modum
praesente, citari, non negare, pernegare à se scri ubi
locum esset, non ... spiritali sua ma-
jestatis Bezelitibus omnibus in alimentum
tam suum, quam nostrum ... non in hunc finem
demibio pene anno arcesto attinei. Detulit ergo
nostra oculus, cooperante potissimum generoso Dno
Ryma Ducatus Bezelatio, quem postea ablatum ho-
ris ... morte immatura inobluimus, ... du-
catuum ... Bezelum Bazic et absconditus ... Bezelino
thesaurus ... procurante Nostro Majestas Augustissi-
ma scripta manu propria epistola ex zapag's Bezelios
angribus ... Marsdaret, atque sic in Wradistaviensi
convicti Sancta fidei ... ubi nunc capacus illa
animella in magnas spes crescunt, ac coruantur.

N.B. Bezzpraeter
dum nos intentata est
duplex Bezesino
ad conferendum aequalis
... Nos pertinaciam ad
... impu-
... atque
... Bazelios
... Bazelicorum hostis
... Comortuorum nuntios
tum catholicis
tutori, tum educa-
tioni orthodoxa ...
habeat Bazelio-
rum.

+ Bezelio Presybeziatum Pay-
stadiensi Regiae jure
rimas per supremam
Curiam ad consistoriale
officium benevi jussimus
nos ipsi

61

Melior quoad hæc in sorte rebus vitæ successus

Hæc dum ita pro mentis et pusillis agimus, videtur conatus præfatus, [illegible] Deus, tam enim increpatis senes, cum [illegible] sancte notant, suas tamen proles [illegible] esse sunt, et abstinenda sacramenta abigant, [illegible] et alte credentes incrementum.

Inventa est ex Catholicis Perillustris ana, cujus vel ex eo de veritatis pretium, quod pro exemplo 35 Juvenes Saxetiis subditis ab eno malluri ad suburbanum [illegible] abiud secessit, [illegible] tam per hostium, per homines [illegible] dogmata eloqeri voluerit, atq; [illegible] ad ecclesiam parochiales hinc et hinc procagenda quemlogeni sacra miserit, ubi [illegible] innocentes [illegible] obstinata parentes Saxonis [illegible] in vivimis sylvis Saxetio clero subjecissel, [illegible] Christi absatij, do sua [illegible] sacris mysteriis ac [illegible] sunt.

Publicum etiam erat, quod [illegible] Saxonis filio prædicatis, ad confessionem pastoris [illegible] exemplo ita [illegible] et [illegible] in [illegible] Saxetiam [illegible] adire, [illegible] à [illegible] prædicatione avocare volunt.

Et ecce numeramus [illegible] Primum sic locum obtinet Perillustris Dna Helena Gazetziana ætatis 26 annorum, quæ ad annum in Saxonis constantiam multum et à hostibus, et à civibus pernis à nostra fidei alienis magnam habebat æstimationem. Hæc [illegible] 14 diebus ante mortem Saxonis exuit, et sacramentis munivi expetijt. Dolebant sanctum propositum labefactare animis et Gazesi induratæ animæ, quæ ipsi quoad viderat, [illegible] familiares. [illegible] ex filiis [illegible] aderant, [illegible] morte nostri zelo, cum [illegible] nobis incumbere [illegible] justum, ita [illegible] est, ut mihi attentare simile [illegible] nec [illegible] causus [illegible] quam [illegible]

Ut præfata Domina Eucharistiam [illegible] sibi per fidem sanctam protiteretur, sacro ceremonia ad annum ungeritur, et præsens sibi per complures dies etiam quod Heterodoxis cum solatio factum se catholicam [illegible] Conversio hujus animæ, quanto erat solatio vere credentibus tanto magis Saxetiorum, nobis [illegible] præsertim animos perturbavit, [illegible] enim complures, [illegible] præsertim [illegible] fatim sibi fieri [illegible] et columnam. Hos ei [illegible] funeralia sola solemnia præstitimus, et in Parochiali templo penes Perillustrem D. Fratres S. Georgium et Petrum ab annis, officijs et fidei zelo gravem [illegible] quem Dominus [illegible] præcepit Dna, esi prius penes maritum Saxetiam in suburbi [illegible] tanto magis in Saxeni obstinata, quanto magis [illegible] plex, quia tamen [illegible] conversionis [illegible] videtur, etiamnum in fide permanens et [illegible] stans. Sortis fæmina annis et multo gravata cum ætatem longam Lutsero [illegible], tandem ante mortem [illegible] ultimas, fidei orthodoxi [illegible] [illegible] sacramentis munita vitam melius, ut speramus hæc [illegible]

Ipsella quidem ab sera [illegible] [illegible] [illegible]
etiamnè hostem exactis, atque in certa Dei sancta eva-
ristia Deo Laetari [illegible] [illegible]. Initiates duo
ex hebraica Legione praeteri, ad mortem condemna-
ti, cum disponentur à nostro, orthodoxè profiten-
tibus, ad Christum erecti sunt: Unus altero nomine [illegible] fei-
cit, quod cum octavum numerum ex Sabbati alter [illegible] jacta
praeiret, alteri melioris Sabbathismi coelestis [illegible]
Dominicae octavae relinquere [illegible] infracta [illegible] [illegible] zeloter
amplexus orthodoxa, destinatam sibi mortis suggis-
cum. Miles statis Matrona infirmitate
obruta, Sive alias metum pertimax, sibi [illegible] [illegible]
etne equitabile solum subjecta pecuta, sanitati restitutae [illegible]
suscepta in ecclesia Theophoria synaxi sacra palam fecerat
admiratione multorum, quod contaletudo effecerat.
Miles in carcere Lutheristis ultroneè ad confessionem [illegible]
obtulit, cumque singula ordine ignota exponere [illegible]
non noluit peccata, [illegible] secundò intercedem Stola cum [illegible]
dimissus, nec eum ratione deponere clarius poenitentia
culpas subjecerat.
Ex morbo apoplexia [illegible] constantia, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
miserente Deo motus, ad gravioribus detrimentis
et hi, et illa in ignitam Dei [illegible], atque ei
porrecto viatico. [illegible]
[illegible] Mulier erat civilis, cum ipso hostis
mis permorbo per annos viginti quinque laboratam
nunc tandem Deo illustranti pervit, et absolvere cuit
Miles ex Tamicis copiis, cum ante conjugem
sancta Dei omnibus, et [illegible] [illegible], sequut
[illegible] et exemplo [illegible] sancta Ecclesia gaudente ad
[illegible] est. Castitas ad abstinendam bem sponsa
matrimonialem abstitit in constitione Sabbati orthodoxae
professionem, et confessionem: quid ageret pertinax?
Subornato nescio quo hoc sui constituente decreta sibi
confessionis [illegible] emendatus est; ad proditi imaginem cingit
absolutum Dei; quem tantum malitia simulavit
Annum 73 Ipsella, cum matris Deiparae in Dei tentor unica
adventare, ut arcuta Dei à vicine Dei Sabbati Sabbata cerna
sumeret, omnibus modis ad nostrum impetrare contendit.
Ipsa Deum sei sexum per intermundiis aperuit, ipsa
ad carceres Dei Ecclesiae ibidem, quasi [illegible] ad fidem
cogi statuit, ipsa quomodo abrenuntiante hostis à matre
tam post letam pertulerat, jam ad alias domos adequit,

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [

jam domi esse negaretur, jam aliquot dies domestium contubernio priuaretur, repetitis nunciis instaret, ipsa cum Mater conatus nostros ita eludere, ad prosequendum negotium hortata est, eique rem deduxit, ut ataxi metum effecerimus, quae cum lamentis prius et pleratibus desertum se potius in fundum dimitteret, tandem iterati citati filium redit, quam tamen, ut in templum adducere hostes debuit post tentata complura remedia assumto summo mane binis satellitibus domi iterum à Matre in cubiculo separato clausam quaerere, perfractionem portae minari, ut tum jam jam operi admoverentur, obstetricem [illegible] filium inventam [illegible] si obtento ad templum processit solaris, ac ibi [illegible] confessioni; ~~[illegible]~~ sacraeque synaxi admota, eriuit etiam bonorum omnium consolationi

Annuas coronae lis testamentaria, cujus finem in spem contra spem expectamus. Dix merebatur tam diuina jus, gia domus controversa, nisi nulla pene precio aestimabilis ejus immediate residentia absita ultima suaderet statum, Ea magistratum, qui testamentum invalidum sententia lata declaravit, negare contra Appellationis Collegium, quod defere noluit Appellantibus, supplicare ad suae Majestatis clementiam, ad quam in causa hac pia recursum sumimus defectus supplementum [illegible] extrantes, quando ita [illegible] constat de voluntate testatoris. Faxint superi, ut relaxatis brevi postea domus nostra angustijs dilatentur spatia promovendae cum tempore per plures socios in hac natione et negotiis et speciaribus emolya charitatis.

R3 Neque praetermittenda est duplex processio, Dexaxium altera ad montem calvariae in Poltmam altera: hac Christum crucifixum praestito à centum et triginta facile personis solo, magis longe ad admirationem ipsorum Polonorum symmetrie, laboravit, ilea septuaginta et octo capita summiserit matri amabili, cui etiam vexilla duo nova praelata, ad quae Apelles noster pro peregrinantium solatio ascendentem Hierosolymas Jesum, ac Sabbatiam juniorem facie una, facie altera Virum ignatius et Xaverius facie una, facie liberalitate eo magis aestimanda, quod [illegible] cujus et tugurium extum et ipsa extra subellex dix obelos ze pellicentur. Sed nec illud tacendum, quod charitas hostii mentica extra subsidia jam jam pene [illegible] obeliscenti praestitit. Quae illa ab omnibus dedicata in altorum divum sub frigidissimo Jove seminimis, ac frustum neque etiam ielud panis emendicati frustulum subluxerat, quo vita protegaret. Ait illam hostes magis portatum, quam ducta sustollavit, tandem post geminatus pneus, et [illegible] amicto pedi obtinuit, sed tam [illegible] per eadem pene totam [illegible] deiberet, sustentavit, ac ad hospitium promotum [illegible] propijs usque ad extremum salutis confovit, denique bene disposita animam sanctae transmittere aeternitati.

Ex tuguri hujus agitatio

+

Annua Missionis Societatis Jesu Teschinij Anni 1696ti.

Missio hæc Teschinensis stetit sacerdotibus quatuor, singulis strenuè sortem suam obeuntibus: quibus subinde sub anni finem accessit è Coadjutoribus unus Martha domestica necessarias partes impleturus.+ Primus hic et summus adhuc erat de Sancti Zerbam acuper, quam controversia difficile; obscurum etiam secundum personas Civius jam penè immanis ad bonum malo nos, adhuc tamen illa est in præceptis, ac brachium habet in hostili, ac austera vitia, quæ facile in malo, ad quod parata est, Regis ad exemplum. Quod sua Majestas Cæsarea Sapientissimis Decretis jam pridem ora Dupilos Sanctorum hostium educationi Catholicæ adscribendos statuerat, id nos omni conatu, ut expleretur, egimus, bene consci, à minimis istis cum tempore Dominia Sabituris, maxima Fidei sanctæ in Subditis pace accrescere incrementa: at nescio quæ sanguinis et cultus domi, rentia, an vigilans in lamina sua hostilis Sacris, superstites plus quàm viginti, partim alio sustulit, partim occulit, non sine indignatione justa, quòd zelus hostes ab Sacra Catholica pravitate sta tuberetur. Pro Nonnulla compluria Resque Ducali memorabilia, ~~prudentiam~~ nisi quod Catholici hostes citati, incolatores turbes Historiæ ~~fuit~~ ac subinde relationem hæc de numero ac ætate Dupilorum jussi: res enim tamen ita sunt; uno solum ad educationem obligam adducto: ~~Intermente~~ ad Supremam Dilectionem, Sacram Necessitatis Fautis? pro facit exercitus melioris. Quod sequitur, Laboris nostri cum Dei, Sibi Caratum præmium. Erat in hoc Ducatu Sorores de Equestri Stabu pro nobile, quod eò audacius nuscebat in Sacra, quò matronæ atas secularibus fecerat. Frater, utpote minor, nescio quò amandatus, Christianam pro educatione Catholica quæritur, nec inventus. Ipsas hic præsentes jam Hymen, jam Sacris penè certas habebat: Ecce tamen utrique non lastimus nos, eò magis æstimando labore, quò magis laudo, dicit Christiani: agentam erat contra affirmatus: ~~[illegible]~~ Lamentatæ magis quam adductæ+ nihil nisi lamenta gemiplebant: Intergemebat se sponsi, familia, atas matutina, et nescio quæ, ut non sunt audiri.

+ ac pro Pasha et tempus ex Aula Telegra di Sacerdos Filii laboribus Dei Stirpis cum Bo nore Sedentis attentus.

+ ad DD. Commissa ziors

data denique ad educationem Catholicam in Urbem quibusvis zela,
manent et desuper Suæ Majestati scriptum, Laudavit pientissi-
mus Cæsar factum rescripto singulari, ac illo Missionarijs Sanc-
titatis nostræ ad eas in fide imbuendas accessum patere jussit:
quod et à nobis præstitum: sic quia continuus fere
inserientur abitus inhispositus fuit recipiendo lumini Sancto Fidei, ac ob
jactatus Monsorum minas de abripiendis occulte ad Hymenæum
prudens metus accesserat, ne elaberentur omnino, avulsæ sunt ab
invicem agente nostro authoritate Ducalis officij; atque ad sacrum
Virginum Sanctæ Apparitionis unam, Sabbatianam altera miles, eâ
Pietate, ut post unam septimanam prima recesserit Solatij
catholici et altera post aliquot mensis, credens absolvere etiamnum
magno fervore ad Genoua solatio. Hæretici ceterum succisi
mus tum adultos, tum minorennes centum undecim
Quadraginta duas animas confessionem et fidem submisit Roma
cinta Goigalexomxyana, nulla Graecexyana, cum enim jam ma-
turuisse videret, Beneficium subsistendum attribuit, dexus rates
ac prudentes monuerat, ne parentes ad obambulationem Lutheranam
ebs ad sylvam abducerent, ... res pro potestate quâ in
subditis pollet, Parentibus ad tempus abstraxit ad unum
milliare in pagium suburbanum abductos octibus facile non
sustentaverit, ad denum à nostro ibidem instructos, in Sabello
nostro domestico, confessione et communione refectos ad sua redi-
tibus dimisit. De reliquis hæc status tum Cortis,
quam militaris, et Rustici: Erat octogenta annorum senex,
qui nequit quod sapere sibi visus, quod Praedicantis esse filius,
fremio nostrum fatigavit, non tam extremum momentis, quam
pertinaci rubitate per qua ausus asserere Deipara fuisse ad
æterno, quod de illa Scriptum sit: Ad æterno ordinata sum:
Sic tamen postea manus debit. Erat alius vir nonagenarius,
quem numen propitium post voluntarii hinc ob ... abscessum
tum exilium, hoc annoitenum ad nos reduxit, et eventu ut
quod tanta annorum secit duxerat, ipse in extremis nostris
rapperet: mite enim ... cum vocatus adrolare nostri,
sacramentis ritu catholico munivit petijt, mira adstantium
consolatione, quem etiam ex eo auxit, quod extremo cerumat
unctus eâ commutatione pingendes sepulcrum exhiberet ipse,
quâ obsequi absorent vetam. Erat annus centenarius mul-
quam cum ... quam blanda matrucula verbo delinire, ut
illa, nolite me vocare matrem, dirigo enim sum puza, sicut Sol,
atque ilea fortè amplexâ fide ... gratiam finalem obtinuit.

[illegible] Rusticus subluxerat [illegible]

Cant et alij, qui in Cœnis amplectendis fidei se adnexuerunt + alij qui
dicunt + Alij quæ sanitatem per eandem assumtam obtinuisse et fortasse ei
asserunt, alij qui non credierunt in Neomagiæ futura incepti, in gratiam
Galiæ nondum unitatem, nisi e accedere amitas fidei, quam ideo
prædicamplexi sunt. Erat denique ex Aste Militis Cœnæ Loco
a Hostis quatuor leucis distito, qui cum interna motitas jam
pridem de Catholicæ credendum agereter, id nonnisi in manibus
nostris, huc ideo advena, præstare voluit, quod et fecit in Aste
sin Parochiali ex fervore, quem [illegible] ad nostra
per assumtas himidie facile anno intercalcitus, ac subtilis
Magicellam percepimationes, [illegible] relata in patriam
Saxeum sectandum sine respectu in Baculo Cœnæ [illegible] ut
Vienna porrecto scripto exhibitantias Prædicantis Militij Saxonis
incusare. Et ecce non modica hostis fuit contra eandem
Militij potissimum impune morantem Ministellus pugna: cum
enim per legitima Attestata in Sola Sac Trinitate ab Admodum
Reverendis Dominis Lazatis collecta, Ducenta nonendecimpa
ria, intra pauculos annos ab eodem putatitie copulata fregle
cis propijs Parochis, [illegible], et hoc ipsum Vigintiet unum
Testimonium [illegible] Joannis Joannidis manu sita hen
culo se contulerat, cum tamen Aeternam Vaxmonium nominari
compertum Saturnimus, [illegible] loquerentur, ex partem
collati Laterentur [illegible] se ab juramento fidei Catholicæ nunquam
amplectendæ, atq; ita [illegible] exinde ad Apostatam [illegible]
rentur, ad suprema Curiam, et Venerabile Officium Ira
tissimi cum omnibus his allegatis recurrimus, quo simul
concurrente, Tria summo Obstacula obtinuimus, [illegible] ut abri
endum in exemplare pœnam [illegible] Prædicante. Jam, mihi
Vigintiet Selecti per amica sententia nostis ad Venerabilis Locum
delapsi sunt: at interposita prius longa expeditionis mora,
quod minime debuit, prescehsit periculum [illegible], atq;
ideo evasit, cupit, ultimum ad Gazamantus! metu nobis ob
ito, [illegible] recubitavit. Cum ab hinc, nescio
an Prædicante negotium nobis non exiguum. Vos sapientum
talem directat, et Attegare sine probatum Libella ab eum se
tetiu, imo et mores [illegible] manipulatus. Insertant [illegible]
Magincaccuto Domine persona et retina illa scriptas interessimes
Sed suspicium auxere, [illegible]
[illegible] Cum orthodoxe sapere nollet, neq; satis [illegible] Ecclesiæ
[illegible] Testimonius erat [illegible] juramenti Facte ita Sacrum [illegible]
nihil [illegible] se [illegible] alegau [illegible] si en in ipso nostrum
Fragium [illegible] consretum [illegible] Beate Trinitatis [illegible]
unde irrus damnatus, [illegible] Ecclesiam est [illegible] Ecclesiam [illegible] ab suos in
Angiriam, unde tanqui Instrumentistas se erripse asserebat.

Hæc dum ita gerimus contra Hæreticos, non minus strenuè fugimus pro Catholicis. Erat Religiosus è Polonia, qui mixto desperationis æstu agitatus, filium ante triennium Dei datum, ac Deo, in manifestam discrimen compellebat. Deprehensus è Cœnobio suo ad quadraginta duo milliaria itinere ~~[illegible]~~ in Oppido Sroizon, loco a nobis duabus leucis distante, inter sacrilegas militis manus Monachum exuere ausus, assumto sibi Magistratum, jam spirabat, monasticæ habitu Deo militari in libertatem dato, ac postea pro aqua carmata in pignus apparente. Prævolaverat hujus rei fama ad nos: missus igitur è nostris examine coram Nobis compellebat, officiali militari, ac equestris status uno instituto, cum ita se habere compertum. Interrogatus quare id fecerit? diu respondere noluit, arrogata nesciò quâ Martis intractabilis asperitate: tandem dixit: desponsatum esse sibi ab Ecclesia usq; ad 5. annos, ut dimittere posset. Scandalum hoc, ut loquebamur, omnem familiam attrivimus. Sacerdotum erat ad superiores Dei, unde erat, hinc luxer mitis propius: requirendus supremus legislator, in quem se dabant, argendus Illustrissimus Vicarius Capitaneus, tandem erat supremus Belli commissarius, Canonis interim ab Ecclesia dictus quot inter Dynastas ~~[illegible]~~ Ecclesiasticus, atq; profugisse quæsitus illius Domus, quibus Nos in residentia ~~[illegible]~~ Pape Sedionade unâ alimenta dedimus, donec ex conscriptâ ~~[illegible]~~ Deo, ex ipsa antiquâ Dynastia stipatus militè traderetur hostis manibus, ac postea ablegato ex Sroizon monastico habitu reinducere, huz in monasterium, atq; ita cum suis ad suos non sine laude, sunt egredereturz. Inter has curas non minimam Ecclesiæ Parochialem curavimus. Pro illius extimis pilarijs curam mirantibus ab Inclyta Camera medium fornacem calcariam impetravimus, fenestras à compluribus annis supra modum perspicuas, aliquot imperialium impendio reparari fecimus, quin etiam circa Campanile extrahendi ligna jam positis, plura quæ ædificium Parochiæ instantes urgemus. Interim ea, duas turres jam ferum templi facies maiestatem ad exultandam populi pietatem in annuis festissimum solemnijs immutati. Florentes negotiatam debit in tabulis Prophetas referente, quibus ea ligno vitæ, cujus inscriptio, ut pote sanctissimum antiquitatis in Christo, sicut exaltato in Adam omnes mortui. Crucem impenetrat consultissimi Domini Hedvig consulis ~~[illegible]~~ elaboratam, impetratâ ab Illustrissimo et Reverendissimo Domino Vicario Generali gratiosâ veniâ solemni ritu benediximus, ac ereximus.

NB. ad quod duas turres jam antecessionum, cancellaria aulica mandante, directia consensu, ac virtutem resat exactissime

NB+

NB+.

[illegible] Hæc jecam Hostes [illegible] subluxerat [illegible]

Theophorix viginti quatuor Angelorum semores Agnum adorantes:
Petrulus templi cavernam Magdalena poenitentis, Sanctus
Indiazum Apostolus tapetorum instar tabulas rerum geniales
Pexxis nostri secundalem decoritnem promoventes. Confessi
num porro et communionum pauci sic sine libida
Franc sic potius, quam stimulo agas, cum enim omnes unitus
non sabiberent Sesti, seu decendium Sancti Xavii, seu Sancti
Antoni de Padua, seu Sancti Francisci Assisii nomen fa
vimus, ut proinde sex mil et centum, Mazticaeum insse
cratini date facile exserint. Maiorem pecunie in urbe,
quem expecti postea Freystadienses, Fribecenses, Pomaslaicen
ses, Bruschienses, Kolozvicenses, Kunicigenses, Gedlicenses,
Hgricenses, Lessnenses, Ogrodponenses, Kiselowienses, Luxen
ses in Ecclesijs suis singuli, notis ab suo et terra mirliana
non semel desideratis. Processimus Sucti Sexarium, pla
nuedum, et in Polonium ad montem Calvazia et Sepulcrum,
ut hac vereto Crucifixi centum octo capita humiliarent,
ita primores Urbis ad venerandas Sepulcra stetent, non
solum laudantibus Deum, qui transeundum erat, Urbium
accolis, ~~qui~~ festinensibus tandem ad pietatis affectum ~~antea deinde Sabbatum~~, ~~ita quod Mediterranei Gestor Domini~~ antea suerint
~~Diuceri sercerent~~, ~~Deo abit quoi quod Domi Sancti~~, sed
et in praelio ponente Servitienem Sanc. Gradivensium Re
gementissimo ipse, quando hostis Processus ictus Vacui,
sacrum Sexum ad Viram cederent, ac postea gratias persol
vales debent. Ex ratione liberorum Comitatus, et alios
partim humis, partim spiritali solatio erigimus: discordes
coniuges ad unitatem reduximus, carnium esum impedivimus
etiam legentibus emendatione à homullo proposita, libros
Venerem olentes, magicos, ac Sacrilegos ex fidelitate eripuimus,
et ex uno tantum loco viginti quinq in praesam descerint,
Tomum praeterea Sandeli concilium ~~Tridentinum~~ Hinu
scriptum ad Illustrissimo quidam ex Germania Vesam illo ipso ~~anno~~ anno
in solium accepimus, quem aliquin pecu et arctis habitus quo Praedicantes
Sacrilegia vedimere almisa est! Sancti demum Indiazum ex Curata Tepi
Apostoli augendo cultui planedum cum apparata toto, lampa nensi pulcis sui
demq ipsam, et quatuor novissimus Crates sericeas obtinui, tomi referet, sibut titulus
mus, ac demum Sancti Ignatij Sesto Abbatem Bolorienses
Abbatem, et Sancti Xaverij sic Illustrissimus Baronem
Wlezex ad Aram magnae Sacram decantantem, ac subinde domi
ad Sacros domesticos Almum Baronem Henricum Lazisb
Circatus Marescialum mumfric tractantem suspeximus.

65

Regis ~~[illegible]~~ Sic Illmi Dni Dni Basonis Georgij felicem in nos sempiterna illa enim quadragintae cultus hymnorum ergo. Residentia indiga subrenezat, sedique Quatus saltabilem subuzbani sorte inferior casam, dum ex praeterintis illius ruinis quercus geminas, complurescentes suggesserat, non modo ~~ut expensis pectus~~ vrazij jam pene ex liberis tum mineria, tum ~~[illegible]~~ sorti tionis exhausti abumento.

Hymnus coronet Illustrissimi Domini Domini Bernardi Zobeni Basonis a Rosenbach ergo Residentiam Bana affectus plusquam oscus, ~~[illegible]~~ cui impotens ~~[illegible]~~, eo magis aestimandus, quod ab eo procederet, qui in Bacchi innutritus summum Pomeranae regimen multis annis tenuerat in fa, mosissima illius Christina Regina Sueia obsequia, dic mira, bili Dei misserentis tracta. Ortsobere Vienna cedere bortus, subinde camerariorum bonorum in Ducatu Teschinensi regens factus, in eodem officio Teschinij animam posuit. Noluit placidissimus Dominus Spiritus beatus residere, nin in manibus nostris adstite semper nostro, imo nec exequias ab alia sibi instrui, pompamq; funeralem; hinc in ejus impendia mox post mortem quingentos florenos inma, nus superiores fari fecerat, quos facile apparatus funebris, qui nunquam sic visus, absumpsit, solo templo, mausoleo, luctu, campanis, musicis, processu, plusquam quadringen, tos siti vendientibus. Affectant convocati in Ducatu e extra, Parochi octodecim et Vicarij: Stabat mausoleum hinc lemmatis factus, gentilitiis scutis, inde mortibus pictuzis, et allusionibus insignis. Tumulabatur porta pene ho, stiatis, condolebant Tubus, orabat et sacrificabat Clerus numerosus, uti et sacra Dominicanorum familia; spargebantur et distribuebantur in omnes status pro solita sic dicti gratiarum actione lugubri rosa gentilitia, fundebantur pro comitione Babylonis fluminis, quitus Rosenbachianus alveos rosaceos ~~[illegible]~~ Bernardus mella et ~~[illegible]~~ concepta et ~~[illegible]~~ effudit. Sic transacta omnia labore nostro et curis juxta votum de, mortui, cujus memoria sit in benedictione.

+

Annua Residentia Societatis Jesu Teschinij A 1697.

Fuere in Residentia hac Missionarij Sacerdotes quatuor, et ex Coadjutoribus unus circa ministerium frequens satagens. Missionarios non minor arder tenuit, et labor ab annis alijs: Missionis enim Cæsareæ ità partes obiimus, ut commissam nobis Parœciam non negligeremus ullatenus, quinimo Parochialia jura tueremur ità ut Societati, quod metuendum erat adscribi nihil posse viderent, quasi per oscitantiam administrationis hujus temporaneæ neglectus esset aliquid. Hinc Altarista Hospitalis post frequentiores apud officium Wratislaviæ instantias Serenissimo à nobis præsentatus, hinc pro excipiendis Patienibus Templi ac Hospitalis nobis requirendis, monitis Magistratus, hinc dependentia Hospitalis à nobis tanquam Episcopi vices gerentibus declarata, hinc pro Templo Sanctissimæ Trinitatis Parochiali Ecclesiæ utpote principali in Suburbijs adjuncto Fratribus Misericordiæ hinc recenter fundatis, non cedendo sinè respectu motiva Canonica exposita, hinc denique gravamen apud Venerabilissimum officium positum, cum nescio quis æmulus magis quærens se, quàm nostra, non modicum circa Hospitale miscere vellet aliqua, fortè in pretendendum cum tempore non satis fortiter servatorum Juriu argumentum. Factum verò, ut declinans jam in finem à data nobis præsentatione pro beneficio Teschinensi quinquennium, in novum iterum clementissimè prorogatum sit, admirantibus tum Amicis, tum Adversarijs, rem hanc tam facili negotio, sinè prævio (ut vocant:) sentimento, apud fuventem Aulam, contra multorum spes, et imaginatos obices, ob agente Provincia impetratum, quid quid ringerent: ut hæc illi vel maximè, qui spe beneficium hoc (ut loqui solemus:) devoraverant servatâ jejunis stomachis in satietate solâ invidiâ, quanquam non modicum laboris superest adhuc apud Episcopale officium Wratislaviæ, ubi petenda etiam pro novo quinquennio collati beneficij confirmatio, quæ de

Investitura facta termino expirat in Sanctorum Petri et Pauli festivitate.
Pro concione dictum ad auditorium comodum, non solùm Dominicis et festis diebus, sed etiam illis, ubi seu funera pro more ditionem exigerent, seu Assistentia matrimonialis requireret. Confessione generali expiata sæpius complurium conscientiæ, sacra Synaxi refecta prope octo millia superante aliàs vix numerum octonum, ante nostrum hui adventum Communione Paschali. servitum infirmis, et carcere detentis tam medicinis, tum Eleemosynâ, et his quidem ità, ut damnatos capitis tres comitaremur ad agonem ultimum, imò etiam Fridekam ad gevcastres in obsequium simile evocaremur, non exiguo Societatis commendatione inimicitiæ sopitæ inter complures; adjuti per intercessiones in causis variis diversis; schediasmata superstitiosa dissuasa, ungula ex portis hypocaustorum febri abolendæ detracta, molendino in Hiengelow ex damnis magicis multùm afflicto, data benedictio, esus carnium abolitus apud eum potissimum cui nunc à quo ei valedixit, liberum se consueto morbo gratulatus. Conjuges ad unionem reducti 7. laboratum in hoc puncto feliciter cum Personis Illustrissimis quorum è primarijs unus Epistolam ad nostrum dederat gratiarum actoriam et si prius acrius scripsissent, fortè, Hæc tamen Christo in bona sua intentione ferentibus. Processio tum Pekariam, tum ad Calvariam instituta: hæc 75 nostra Christo Crucifixo, probarunt ità Patres Bernardini ut Processionem 30 facilè millium nostro ducendam obtulerint. Laboratum in filialibus statutis temporibus: excursum Kissram, Domasbritium Trzitesin, Ropicium Sedlistium, Brusovicium, Wendriam, ubi etiam Nostra Sancto Joanni Dei primam panegyrim dixit. In negandis hæreticis Matrimoniali assistentia constantes fuimus, imò paria aliquot à circumgrassè rabula perperam juncta, in facie Ecclesiæ copulavimus denuò, dato etiam in uribus aliquot ejuratæ hæresis exemplo, et adhibitis mediis violentis contra eos, quid facturos adductis vadimonijs se spoponderant, et tamen elapso termino non servârant. Hæresim ceterùm ejurârunt anno hoc sexagiata quinq, partim in senio, partim in agone, partim

Annua Residentiæ Sactis Jesu Jessinij A. 1697.

Fuêre in Residentia hac Missionarij Sacerdotes quatuor, et ex Coadiutoribus unus circa ministerium frequens satagens. Missionarios non minor ardor tenuit, et labor ab annis alijs: Missionis enim Cæsareæ ità partes obivimus, ut commissam nobis Parochiam non negligeremus ullatenus, quinimò Parochialia jura tueremur ità ut Societati, quod metuendum erat ascribi nihil posse videretur, quasi per oscitantiam administrationis huius temporaneæ neglectum esset aliquid. Hinc Altarista Hospitalis post frequentiores apud officium Wratislaviæ instantias Serenissimo à nobis præsentatus; hinc pro excipiendis Rationibus Templi, ac Hospitalis nobis requirendis monitus Magistratus, hinc dependentia Hospitalis à nobis tanquam Episcopi vices gerentibus declarata, hinc pro Templo Sanctissimæ Trinitatis parochiali Ecclesiæ ut pote principali in Suburbijs adiuncto Fratribus misericordiæ hinc recenter fundatis non cedendo, sinè respectu motiva canonica exposita, hinc denique gravamen apud venerabilissimum officij positum, cùm nescio quis cæculus magis quærens se, quam nostra, non modicùm circa Hospitale miscere vellet aliqua, fortè in prætendendum cum tempore non satis fortiter servaturum

Jurium argumentum. Factum puto, ut decli-
nans jam in finem adata nobis praesentatione pro beneficio
Jessinensi quinquennium, in novum iterum clementissimè pro-
rogatum sit, admirantibus tum Amicis, tum Adversarijs, rem
hanc tam facili negotio, sine praevio (ut vocant) sentimento,
apud faventem aulam, contra multorum spes, et magna
los obices, ab agente Provincia impetratum, quid quid
+ ingerentur adhuc illi vel magis, qui spe beneficium hoc,
(ut loqui solemus) devoraverant, servatâ jejunis stoma-
chis in satietatem solâ invidiâ; quanquam non modicum
laboris supersit adhuc apud Episcopale officium Wratislaviae,
ubi petenda etiam pro novo quinquennio collati beneficij con-
firmatio quando investitura facta terminus expirat in San-
torum Petri et Pauli festivitate. Pro concione
dictum ad auditorium comodum, non solum Dominius effectis
dictus, sed etiam illis, ibi seu funera pro more dictionem
exigerent, seu Absistentia matrimonialis requireret. Confes-
ione generali expiate saepius complurium conscientia: Sacra
Synaxi refecta prope octo milia superante aliâs vix nume-
rum octonum ante nostrum huc adventum Communionem
Paschali. servitum infirmis, et carcere detentis tam me-
dicinis, tum eleemosynâ, et his quidem ita, ut damnatos capitis
tres comitaremur ad agonem ultimum, imò etiam Fridezam
adlexas tres in obsequium simile evocaremur, non exigua
socius commendatione Inimicitia sopita inter complures;
adiuti per intercessiones in causis varijs diversis, adjuti per
intercessiones in causis varijs diversis, sedissimata suspectis,
litis resarcita, angulae ex locis syncaustorum sibi abscondi
retracta, molendinum Giengelori ex camino magis multum
afflicti data benedictio, ejus carnis abolitus apud eum possessor
Qui nunc à quo ei valebat, liberum se consecrare mero gratulatus,
Conjuges ad amorem reducti, laboratumque in sex parvulo felicitat
eum personis decimi, quorum è primogenitis Urus epistolae ad nostrum
Baro Nestolaus
nostro Lucenae Ebile,
zint.
Deo gratiarum actoria, et pinnas alias scripsere. Professio
tum Petraria, tum ex Calvaria instituta. Sacra Sumptuum Cru-
cifixo, profuerunt; ita res Bernardini, ut Professione se facile mittis

perperam juncta in facie Ecclesiæ capulavimus semper, dato etiam in peribus aliquot ejuratæ hæresis exemplo, et adhibitis medijs violentis contra eos, qui id facturos adductis vadimonijs se spoponderant, et tamen elapso termino non servarant. Hæresim ceterum ejuraverunt anno hoc sepagintaquinqz, partim in senio, partim in agore, partim in ætate matura, ut pretereamus complures minorennes quos hæreticis Parentibus ad sancte credendum seu eripuimus, seu sponta neâ adm nos pervolantium inclinatione orthodoxe confiteri docuimus. Erat vetula ex multiplice malo infelix ex paupertate, ex morbo gallico et ex senio: cum hæc actum sæpius in casum, donec instans mors, et morbi contagiosi extrema vis, eam extra homines ruri ejiceret, atq ita laribus extorrem charitati nostræ objiceret; non factum ita laribus extorrem ut diu quæsitam, inter sentiectum proiectam reperiret noster, ab hæresi, alterato ac fugiente uenâ cum carpento Puricolâ, cum monstrum imaginaretur à se avehendum, et si hominem esse probaret Nostri charitas eandem de terra eleuantis. Erat Apostata Civis Jessinensis, in talem adscriptus, quia complurribus annis pro catholico creditus. Prodit hæresim irio et Apostatam, cum Vigil noster oculus eum à Paschali communione absentem adverteret, et copula hymenæum meditanti negaretur. Ergo pulsus ad Christianum debitum per tribunum primum, dein per magistratum: at simulata parendi intra certum terminum voluntate, collectis suis reatis, quasi ex ad erupt Bilicium ad permitiosissimam vicinia huic sentinam. Profugum secuti sumus impetrato à suprema curia velut à zelante Jove cooperante consistorio Wratislaviensi tum contra Apostatam, tum contra eius dem Receptorem locitopar

In Eucharistia Sacramentali, ab hac constantes fuimus, imo parvis aliquot à crucis gratiæ tabula +

Cham hereticum fulmine, quod ita feliciter caput utriusq; ferit,
ut illi mox eo se liberaret, reus verò tentato primum in Poloniâ
recessu, tandem ad nos postha redire cogeretur, cum submissis ad nun-
dinas nostras pileis arresto indicto, et ipse hic provolans ad carceres
raperetur, ibidemq; vinculatus tamdiu lateret, donec libertati Ca-
tholice manus daret, eiurato in templo Parochiali apostasita
crimine fodissim. Sunt praterea Mulieres duo Perillustres eo-
dem edicti fulmine percussa, quas licet illud ex Dilicensi Sede
nescio quo disiecerit nor tamen è memori cura nostra ege-
cit mendare enim Illmo Ducatûs Capitaneo à Suprema Curia dato,
Jessinium ad delicti locum sist sistenda sunt, atq; ideo quaerentur
etiam nunc, ac expectantur. Erat apostata alius, qui in ludo
nostro literis aliquando tinctus ad hereticos abijt, ibq; heresis venen
hausto redijt ad suos, quem nos assistentiâ brachij secularis per
Cameraticos Careres ad amplectendam fidem sanctam serio poeni-
tenter. Erat Dilicio advena, qui viso apud nos sepulchro Christi
in figura serpentis à Moyse exaltati populo ad salutem, veram fidem
vidit, ac motivum amplexe religionis professus est. Erat Juvenis
quisq; qui occultata heresi plus quam annis viginti, tandem
spontaneâ sui victoriâ, ipse ad Tribunal poenitentiae provo-
lavit, zelatâ exinde singulari animi malaciâ neq; silentio
premendum laudabilis zelus Supremae Curiae silesiticae, quae
à nobis requisita, decretis aliquot iteratis vigilantiori
oculo Pupillos Nobilium officio Ducali commendaverat,
et quia Prelaq; heretica pravitas celeritate in vsa, sive
in Brandeburgiam, sive in Saxoniam, sive Profundam Si-
lesiam evecit, Tutoribus qua Dativis, quà Testamentarijs
accuratam circa eos vigilantiam demandaverat: unde

Fuerunt, ut in Judicijs Pupillaribus, quæ hic loci noverant
à quinquennio delato ad illud ab ipso Superiore libello supplice
arestus in substantias absentium Pupilorum authoritate
Judicij Ducalis poneretur, servereq; præciperetur Tutoribus
partim catholicis, partim hæreticis, ne quidquam in alimoniam
eorundem dispensarent, nisi ex sepulchris satis prodierent
Lazari plusquam quatriduani. Exputang idarco eventum rei
vafer et vetum, satisq; curam nostram etiamnum Perillustris
una mater, quæ cum filium daret Scholis lutheranis Wratislavia,
et duas jam maturas filium domi educaret, perculsa Supreme
Curiæ edicto serio, post citationem tertiam tandem coram officio
Ducali comparuit, filiusq; sistere jussa, tum denum inter ploratus
muliebres sinistrata manu, verbog nobili annuit, cum acriores
minæ eidem intentarentur: atnon servavit, quod sponsondit,
paulò enim post cum noster adinstruendas Pupilas invicitrum
ubi locum, ubi mater degebat, advolasset, jam nonescio ubi perdite,
nihil nisi suidesiderium reliquerunt, cum iusta detestatione matris
versipellis, quæ nihilominus crebris singultibus coram nostro
intergungens verba, neq minius prodens pertinatiam, insperata
et ignotam earundem ex maternadomo fugam incusabat, ne dicam
mentiebatur. neq fuit arrestas sessiniy eidem indictus.
Sedit aliquo tempore, postea tamen ad nescio quæ vadimonia,
an prece, an pretro dimissa, promisit filium querere, quarū
tamen absentiam sine dubio maternus amor bene nosset.
S. Ignatius etiam hic cultrices aliquot puerperas reperit,
quæ prævè ad partum felicem impetrandum honori ipsius
communionem peregerant in svetâ aliashic locorum illa
pietate. Sancti Xaverij decendialis decendialis
devotio per totum annum hæc veneris tenuit ex effectu, ut
persona perillustris ope sancti adjutam se à morbo in cu,

rabile reatus prælium, quem prostrigis hoc in Regno judicatur.
Utrique sestivitate sancta sacra accinit Helmus Baro Welzen,
et mensa Dynastarum Palatinorum ac potentiorum Helmus Comes de Zen-
zin. Per Venerabilis Senior et magister velarimus, cum enim quen
aliquis porcetus, hoc sanctissimum sacrilegi ex eo in Templo Parochiali
extraxisset, captusque mox de laqueus, de examinatus complices inuata
ut Molitorem Lutheranum, cujus senex praetatus Portia pretorium
pertulisset, Strasori Lutherano delatus, et Zele mactatus est aquae.
Executio Dassit quidem sat longo tempore, quod de Jurisdictione ipsi
bus disceptatum: nos tamen commissa nobis à Venerabili Ordine
Ejusdem causa Baccei, ut nomine Suo commentus Delinquen-
tes apud debitas instantias urgeamus, porcetis aliquot Hemo-
rialibus pro Dei restituendo Senore instituimus ordiri propediem
judicij finem, et scandali. Probavit Episcopus Dissertor Jacobus
Archidiaconus Oppoliensis Dei integerrimus Zelum, cum hostia
Sui Parochialis ex officio visitaret, laudatique vigilantia curi-
bus sine fuco in templum ut ipse praestitit, admonitus etiam ha-
gistratu, ut à Patronatus Hospitalis non amplius excludere Pa-
cum, quando is Episcopi vices gerit et quidem tuenda Hospitalis,
et promovenda Parochialia. Venerabilis plebea officium Prudentis
in plenitudinis submisso rescripto Symbolam Dei quaesivit,
ac officiose respondo recursus factus urnae signatus est.
Templi Parochialis mitre pontificium elaxit ex Tabernaculo
novo, quod in Aetrari magno à Generosa Dno Primate Dotis
Sujus, statuis, columnis et parergis sane elegans impensis
20 curatum. Nos partim Legato Ecxarchiana Diregitas nostra
exterius ab eadem agemente in hunc finem ostente, partim ex
proprio, partim impetrato à piis matronis auxilio pingi
ac inaurari fecimus plusquam 50 florenorum impendio.
Templo deinceps Calcachinum minus, Globus triplex, pyris ex-
plex argentea in sacra olea priaru Diregimus Venerie. ad aram
majorem frontale unum, corporalia septem, purificatoria 14. stu-
pia abunita duo. Campanile jam etiam novum stat amota cui-
na veteri è tabulis ingentibus plusquam 60 à camera per nos
impetratis in religuam Symbolam Divitatis confecunde:
imo et fulget per nos in apice Campanilis globus novus ad-
deus, Crucifixus s. inauratus, prostantque hostia industria ipsi
zabo sui collaborantis Templi extima pluvia, pro quibus jam nuper
calcem, numerum 10 milia laterum à camera impetravimus.
Horte suburbano accessit casa ad radices montis, quam potius hoc
liter emimus, quam ut emus pensionis annua Hospitali Saberum.
Minoriana Domus dicta ab imperfecta aedificatione hians jam 8
uendum tota clausa est impendio florenorum fere 130, neque
pro Seminario alius restat, nisi Fundator. Publicus Decanale
ex Decimis impleri solitum ipsi terminus. Decimas aliunde
obvenire, ait et Cenbus Parochiales per Executoes expressimus, ab
lite in triennium protracta se ovina Domo Testamento nobis
scripta, ab invalido declarato, post facta Appellatione Pragae, ad Dum
Decursus juridicus Vienna a sua Sua Majestate amicabili compositio
terminavimus.

+

In ætate matura, ut prætereamus complures minorennes, quos hæreticis Parentibus ad sancte credendum, seu eripuimus, seu spontaneâ ad nos pervolantium inclinatione Orthodoxè confiteri docuimus. Erat vetula ex multiplice malo infelix, ex paupertate, ex morbo gallico, et ex hæresi: cum hæc actum sæpius incassum donec instans mors, et morbi contagiosi extrema vis, eam extra homines ruri ejiceret, atq ità ~~[illegible]~~ extorrem charitati nostræ objiceret, nam factum ità ~~[illegible]~~ ut diu quæsitam, inter senticetum projectam reperiret noster, ab hæresi, alterato se fugiente unâ cum serpente Puricola cum monstrum imaginaretur à se avehendum, et si hominem se probaret nostri charitas, eandem de terra eliminatis. Erat Apostata Civis Tessinensis, in tale adscriptus, quia compluribus annis pro Catholico creditus. Prodidit hæresim, imò et Apostatam, cum Vigil noster oculis eum à Paschali communione absentem adverteret, et copula hymenæum meditari negaret: Ergo pulsus ad Christianum debitum per tribum primum, demum per Magistratum: at simulatâ parendi intrà certum terminum voluntate, collectis suis rebus, ~~[illegible]~~ exceptis, erupit Bilicium ad pernitiosissimam Vicinia huic sentinam. Profugum sentit suum impetrato à Suprema Curia velut à Velante Jove operante Consistorio Wratislaviensi tum contra Apostatam, tum contra ejusdem Receptorem loci toparcham hæreticum fulmine, quod ità feliciter caput utriusq ferit, ut ille mox eo se liberaret, reus verò tentato primùm in Poloniam recessu, tandem ad nos postea redire cogeretur, cum submissis ad nundinas nostras pileis arresto indicto, et ipse hic provolans ad carceres reperetur, ibidem vinculis tamdiù haberet donec libertati Catholicæ manus daret, ejurato in templo Parochiali apostasis crimine fœdissimo. Sunt præterea Mulieres duæ Perillustres eodem edicti fulmine percussæ, quas licèt illud ex Bilicensi sede nescio quò disjecerit, non tamen è memori cura nostra ejecit, mandato enim

Illustrissimo Ducatûs Capitaneo à Suprema Curia dato, Tessinam ad evehendi locum sistenda sunt, atq; idcò præruntq; etiam num, ac expectantq;. Erat Apostata alius, qui in ludo nostro literis aliquando tinctq; ad hæreticos abijt, ibiq; hæresis veneno hausto redijt ad suos, quem nos assistentiâ brachij Saularis per Cameraticos careres ad amplectendam fidem sanctam seriò pœnitentem calcitrimus. Erat Bilicio advena, qui viso apud nos sepulchro Christi in figura Serpentis à Moyse exaltati populo ad salutem, veram fidem vidit, ac motivum amplexæ religionis professus est. Erat Juvenis opifex, qui occultata hæresi plusquàm annis viginti, tandem spontaneâ à sui victoriâ, ipse ad Tribunal pœnitentiæ provolavit, relata exindè singulari animi malaciâ. Neq; silentio prætermittendus laudabilis zelus Supremæ Curiæ Silesiticæ, quæ à nobis requisita, decretis aliquot iteratis vigilantiori oculo Pupillos Nobilium officio Ducali commendaverat, et quia pleraq; hæretica pravitas celeritate invisâ, sive in Brandeburgiam, sive in Saxoniam, sive Profundam Silesiam ivisset, Tutoribus quà Dativis, quà Testamentarijs accuratam circa eos vigilantiam demandaverat: unde factum, ut in judicijs Pupillaribus, quæ tùm tùm non erant à quinquennio, delato ad illud ab ipso Superiore libello supplice arestus in substantias absentium Pupillorum authoritate judicij Ducalis poneret, severèq; præciperet Tutoribus partim Catholicis, partim hæreticis, nè quidquam in alimonijs eorundem dispensarent, nisi ex sepulchris suis prodirent ~~Lazari~~ Lazari plusquam quatriduani. Expectamus ideireo eventum rei ~~veteris et cancrum~~, latisq; curam nostram etiam num fatigat. Perillustris una Mater, quæ ùm Filium daret Scholis lutheranis Wratislaviæ, et duas jam maturas filias domi educaret, perculsa Supremæ Curiæ edicto serio, post citationem ternam tandem coram officio Ducali comparuit, Filiasq; sistere jussa, tum demum inter ploratus muliebres stipulatâ manu, verbo nobili annuit, cum acriores minæ eidem intentarentur:

At non servavit, quod spoponderat; paulò enim post cùm noster ad instruendas Puellas invitatus ~~ab~~ ~~illi~~ locum, ubi Mater degebat, advolasset, jam hæ nescio ubi perditæ, nihil nisi sui desiderium reliquerunt, cum justa detestatione matris versipellis, quæ nihilominus crebris singultibus coram nostro interjungens verba, neq; minùs proveniens pertinaciam, insperatam et ignotam eorundem ex materna domo fugam incusabat, nè dicam mentiebatur. Neq; juvit arrestum Tessinij eidem indictum: Tedit aliquo tempore, postea tamen ad nescio quæ vadimonia, an prece, an pretio dimissa, promisit filias quærere, quarum tamen absentiam sinè dubio maternus amor posset. Sancti Ignatij etiam hic cultrices aliquot puerperas reperit, quæ prævia ad partum felicem impetrandum honori ipsius communione peregerant insuetâ aliàs hic locorum illâ pietate. Sancti Haverij decendialis devotio per totum annum dies Veneris tenuit eo effectu, ut persona Perillustris ope Sancti adjuta se à morbo incurabili gratam prædicet, quem prestigijs sibi inhæsisse judicabat. utriusq; festivitate sanctâ sacrum cecinit Illustrissimus Baro Welczek, et mensam Ignatianam citharijs ac potu saginavit Illustrissimus Comes de Tencsen. Pro Venerabili honore non modicum zelavimus, cum enim puer aliquis porrectum sibi Sanctissimum sacrilegè ex ore in templo Parochiali exsemisset, raptusq; mox ad carceres, ac examinatus, complicem incusaret molitorem Lutheranum, cujus suasu præfatam hostiam Pileo imposuisset, suasor Lutheranus delatus, et ille multatus est carcere. Executio hæsit quidem sat longo tempore quod de jurisdictione inter duos disceptaretur: nos tamen commissâ nobis à Venerabilissimo officio Episcopali causa hac Dei, ut nomine suo commeritos delinquentibus apud debitas instantias urgeremus visuri propediem ~~diem~~ judicij finem, et scandali. Probavit Reverendissimus Visitator Episcopalis Archidiaconus Oppoliensis Vir integerrimus zelum, cum nostra hic Parochialia ex officio visitaret, laudatusq; vigilantiâ

tandem ejusdem carceres obtinuimus

Auxilium sine fuco in compluribus réapse prestitit, admonito etiam Magistratu
ut à rationibus Hospitalis non amplius excluderet Parochum, quando is
Episcopi vices gereret, quò ad tuenda Hospitalia, et promovenda Parochialia.
Venerabilissimum preterea Officium Bresiense in pluribus submisso rescripto
Symbolem nostram revisivit, ac officioso responso recursus factos coronare
dignatum est. Templi Parochialis ritor potissimùm elucidet Tabernaculo
novo, quod in altari magno à Generoso Domino Primate Urbis hujus ~~stabilis~~
columnis, et marmoris sanè elegans, imperialibus 20 muratum, Nos partim
legato Eckardiane Virginis nostrâ dexteritate ad eidem agonizante
in hora finem obtento, partim ere proprio, partim impetrato a Cujus
Matronis auxilio, pingi ac inaurari fecimus plusquam 50 florenorum
impendio. Templo accessit baldachinum minus, flores triplices, pyxis
duplex argentea in sacrum oleum piarum Virginum donario. Ad aram
majorem frontale unum, corporalia septem, purificatoria 14, strophia
aut picta duo. Campanile jam etiam novum stat antiquâ ruinâ vetere
è trabibus ingentibus plusquàm 60 à Camera per nos impetratis in
religiosam necessitatem symbolam Civitate conferente: imò et fulget per Nos
in apice Campanilis globus novus aheneus librarum 5. inauratus, præstolantes
nostrâ industriâ reparationem sui collabentis Templi extima pilaria, pro
quibus jam nuper calcem, nunc verò 10 millia laterum à Camera impetravimus
Horto Suburbano accessit casa ad radicem montis, quam potius totaliter
emimus, quàm ut onus pensionis annuæ Hospitali haberemus. Minervæ
domus dicta ab imperfecta ædificatione hians jam secundùm totum clausa est
impendio florenorum 120 et ultra, nec pro seminario aliud restat, nisi
Fundator. Prædium decanale ex decimis impleri solitum ipsi tenuimus.
Decimas aliunde obvenientes, uti et census Parochiales per executiones
expressimus, atque litem in triennium productam de vicina domo testamento
nobis scripta, ac invalido declarato, post factam Appellationem Bragæ, ac
demum recursum juridicum Viennæ apud Suam Magestatem, amicabili
compositione terminavimus.

Annual Letter
1698

Annus Institutionis Sacri à Deo Pestini
Anni 1698.

Inter spem et metum stetit Institutio Testamentis, et ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
exercitum spem sua Majestatis Caesareae augustissima clemen-
tia, et quibusdam rogatis iterum in novum triennium extensio
Testamenti sustentatione, gratiosè tanquam à Patrono benefij
loco obtinuimus; ab eodem in mensem decembrem ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
supralis officij silentio, quibus nullam etiamnum confirmationem
Caesareae Sedis clementia loqui volente, imò collectis undique
undique argumentis, submisso singulari Deputati impugnarit, et effecta adhuc expectato.
Deinde minus tamen his perterriti, et qui institutis eram
et quia Parochiales [illegible] etiamsi [illegible] male
[illegible] et [illegible] praesagierint.
Parochialia primum Dua Sacra sacris sacrificabimus, et non solum
ut cuique Diecesi quod suum esset, sed etiam Deo, quibus amplius
in nostra tamen vigilantes habemus, qui in forte negij, contra Samiens
Geuntur autem in recentia aliqua, cum ipso sibi in novum contra apud Camerae Sedentia
Parochiale administrationem Sacramenti argumentum, Bratislaviae actae
facium, quod latius templi ipsi complures solitaires ab amis quia
tandem coram Senatoribus in Sedentia excepta praesidente Sac. Caesarea
Basta et substituente, ac Demum Magistratu, adjecta etiam Dominus Sac. Caesarea
Senatu Templo 36. fl. à Sedentia Senatione. Actuales obstinati ad decimis
novus constitutus; organista Demontus veter alias à Superior Sanctis;
suscepta Representante Magistratu; citata [illegible] sponsalia
[illegible] Parochi, et judicata, atque Demum pertinaces accusa
multata, ac Dimensione Dimitum [illegible] Ecclesiae [illegible]
pro Hospitali Fratrum Misericordia [illegible] Sensale filiae
[illegible] accusata Parochiana Civis ab [illegible] Parochi [illegible] Potta
[illegible] quod [illegible] maleficii [illegible] Parochi [illegible] Templi
pro judicio Sestibus, judicata; Triviales Sola post [illegible]
complures mentiones à nobis factas tandem per Magistratu [illegible]
à nobis requisita ad Diurnum Decanatui totum compulsa et Pensionarijs, et Sam
et constructio nova Lectori Cantori collega ac Deliquens alia sua [illegible]
Pensionarijs posita, Justa statuente, subscribente, ac ministrata [illegible]
Demum Magistratu [illegible] quibus responsa requisiti, ut siquid apud Ecclesiae [illegible]
ulterius juxtaeximine opponenda habemus, in Parochia indicatis proponendi, [illegible]
Ecclesiae minor Ecclesia Dua area Sacramenta Dua, quam [illegible] natui [illegible]
Templi induit illud amamus quando facit secundum [illegible] Xii et mortuorum [illegible]
Horae sui parte à nobis Dedicatus, ordinate [illegible] [illegible]
Crucibus adsupellectilibus [illegible] ne dica Signis effectis, et novis [illegible] [illegible]
Curatis, Dimensionis Dies valde imaginatum adaequatum [illegible]
Procurata [illegible] pro abtinendo abrio [illegible] argento et Sacro [illegible]
Fires judicio durigabi minimum ecce impedatur a dicto [illegible]
etiam idoneo super pyxide secure regumento, Dela Sayji [illegible]
Speris pro calice Fegendo Duo Mappa pro aza summa [illegible]
et imprimis cum [illegible] Sancta Sacra Sayji [illegible] [illegible]
[illegible] Sayji [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] una abbate elaborata cum alia praecelia [illegible]
[illegible] Deo Balthasarus minus [illegible] [illegible]
[illegible] argentae Eus pro [illegible] ad Institutio Sacra [illegible]
[illegible] Sacra [illegible]
Pro filiali Ecclesia Dominae Statua S. Mattei, justa magnitudo, [illegible]
et Parochiatus, ac [illegible] Sacrificis Duobus Fratribus [illegible]
[illegible] Sacrifici, candelabri, candelis Trium Haleum [illegible]
Annus praeteriti Ecclesiae pro [illegible] obtenti institutendo [illegible]
[illegible] ad excolendum eumdem Latam [illegible]
[illegible] Sacra [illegible]

sanctæ ingressandi
cuiæ habeimus.

Legiam ad Templa vitæ
sic multum laboratum est

Quæ cum vidimus ut omnes Deus, inter
transeamus. In ipsi ante Ecclesiam
et intra, et extra Urbem, Dictus
Deo cum ut frequens Sacrificium non solum Sacerdotes sed
exomologesis et frequentis diebus ita exigentibus fu 200 receptus sit modo
facilegia ab omnis fanciulus, et assistentia matrimonia longissimes
petiis ad repetita
+ tales et tota vita multa delicta, [illegible]
primo meridiana ab hora sita matutina
Communicantibus sacrilegium adulteria amotis completis, [illegible]
particulis [illegible] aqua lustralis usus etiam ad curandos morbos induxit
milia, et gomeris carnis diebus sabbatinis, et in Quadragesima exaggeratus,
dicte, decimaestis et diecati peccantes successu [illegible]
+ Dictus praeterea Jonitus [illegible] quibus [illegible] sint [illegible] quipo
ad confectio à notitia [illegible] camera memoriale [illegible] quadragesima [illegible]
stabiliendi pro positum [illegible] ultra unam [illegible] et [illegible] mulcata, ad infimes
lapidis Sanctimonialis
Ecclesia B. Matris Assumptæ sublata, superstitiones abolita, bibellas ex quo
et Hospitalis S. Petri mendicus [illegible] male crebulis, planetis, ut vocant, [illegible]
Dei severat, Curemis ex morte parentis apprehensa aquis
+ et ipsum ut faciliis suae mergere volens, [illegible] aqua fluvium [illegible] lambalans à nostro
[illegible] consentientes [illegible] valuxus, cum titulo et Sabbatorum relicto, [illegible]
in Quadragesima [illegible]
laminiis, cum [illegible] gravitas diligentia partim atratis partitus, [illegible]
[illegible] partim [illegible] reconciliata, inter quae labiratus apud [illegible]
[illegible] privilegium illas nocte diebus [illegible] expectatis [illegible]
[illegible] sine [illegible] ab [illegible] ut et apud Serenissimos [illegible] quibusdam
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Mitis hemum contra Saxonum armis pugnavimus, dum
aliquos carcere luxit, aliquos negata assistentia matrimonialis aliquos impendar
aliquos spontanea libertas, aliquos hominum allequium hostis sententia
sancta fidei gremio adjunxit. Erat septuagenarius pastor, qui
prope 12. annos stimulis agitatus ad Deum colendum, non
hortante a nostro conventu, et nos Catholicis est interrogatus
respondit se quidem non esse, at velle se esse, exploratus
libere propositum ut instructus, ad omnia [illegible] quæ
sibi propenda proponebantur. Erat Sacerdotis
Diego Arabo parapia, qua ad Sacerdotium sua Palma sorte disse
bens, [illegible] Sacerdotium, se conferebat, metu [illegible] ad
amplectenda, religione aliena, quam etiam magna [illegible] ad
sacrificia amplexa [illegible] in hoc vel maxime [illegible] a generatione
[illegible] Palmas [illegible] in fide [illegible] placeat
[illegible] objurgationes [illegible] objurgationes
[illegible] sustinuit [illegible].
Erat sponsus et sponsa, qui contractis sponsalibus per
quinquennium sibi convixerant, nullo tamen matrimonii
vinculo obligati. Hos letabit nobis Sacerdos Dominus
Sancti spiritus officio legito requisito ad carceres ultimos, tamen
sederant, hoc ad fidem amplectenti, et matrimonium
esse [illegible] annuatu [illegible] manus dedissent. Dissimulata aliqua
Erat Dominicum [illegible] in moratoria ad proclamas perfugi, ejus pœnam immi
quos eo [illegible] melius ob copulam a Præsidente [illegible] velut mente.
ad futuro terruscat, resistente tamen nostro exemplo [illegible] ad nos reducti
[illegible], et carceres positi, non prius dimissi, nisi fidem
sancta professentur, ac tum demum a nobis [illegible]
[illegible] sententiis [illegible] copulantur.
Erat agnus in Saxeti inopinatella, qua [illegible] Dei [illegible]
cum [illegible] Sacra [illegible] eos omnes, qui ad [illegible] pertinent
Catholicam fidem sanctam [illegible] Pulsat, et [illegible] Deus
superveniens et mors termino [illegible] favorabat nostro
ad ultimam conversionem obtulit. Omnium [illegible] potenti
intentionis nescimus, cum eae sanata ex morbo relabi et
divisent intentione prioris aperuit, atque jam mirum Dei [illegible]
se ductus adjunxitur. Erant demique [illegible] Justius cui
nos [illegible] efficax si ex ad [illegible] Dulcia, surrexemus
adjumentum efficax restituimus, atque nunc Deo [illegible] arcta
cæteros sua sitis Sacerdos propugnatione ex [illegible]
data promissa experimur. Erant demique diversi [illegible] sorte dorti
numerum ad quadraginta novem censemus, [illegible]
inter illos apostatis aliquot; neque in hac sexcim po
nimus plurimos minorennes, qui necdum legislato
Saxeses toxico innocentes animas sancta sibi sedunt,
seu [illegible] ob parentibus Sacerdotis abstracti, sed
spontanea deinde voluntate ad nos adducti dicentur,
melius fidei non amplius se superventuros.
Erat nobis Haereticus post multas apud [illegible] Regis, [illegible]
Christi lamina detentus à nobis tentatus constantes
fuit in carceres ultimos ad contentationem [illegible] quem
cum negante omnia [illegible] omnis [illegible] non satis
convincere [illegible] quin [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sancta fidei [illegible] ad [illegible] Imperiales
Templo separatis [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] nolaimus, nisi [illegible] [illegible]
Imperialitus Parochiali templo, [illegible] abstergere [illegible]
[illegible] Sanctorum palo, in templo [illegible] abstergere [illegible]
[illegible] Pulchra à Deo [illegible]
[illegible] In Judicio Imperialitus [illegible] 101 [illegible]

Festa porro S.S. Ignatij et Xaverij eâ quâ potuimus, solemnitate transegimus, in quam diem de Ecclesiasticis Cancellarius nostrum Episcopus Belmo Basone velatus, et capellis ornatus pro S. Ignatio instruente Geronimo Ferrera Sicula Belmo. Per hanc etiam diem imago magna cuzata et ornata et Sancti Xaverium regnéo, compacta et pijs manibus lacrymis et hinc inde alta, et elegantes pro Calice apparatus, ut tacea ornamenta arte muliebri aliquot elaboratos pasculos, sed pleni instrumentis sua donabui extendes omnia ad formam gloria.

Cujus nullus Decus sine commu mantia lines

Hoc praetereundum existimem comitem nostrum in Pupillis Sacri Ordinis potestatem procurantis, quos ex Curia Sacrae Matres obstinatas depositos Eugenius Sancte etc. Pelimus Municipali Senatu in Subsidij Pupillorum, ut et Matris et Tutores eorundem Sacrae Rex. Curiae Sacrae Sancte Ordinis Reguistima Patres Sudecum compellant. Subscripserunt pestiferi et in executio pendent ab Belmo Capitaneo, statutis quidem ut sub matta ice aurea citarentur, et expectito Sacrae Ordinis in Cancellaria. Contra Praelianti ex viatrix Antioni cumplente et eos nostras sollicitanto effrai Ordinis denunciatione eximus unitis cum Ecclesiastica Ordi vitrus apud Deneuti effrix, et per illud apud Sarzema Cardinal, justus esse sub matta ice aurea Sacri Ordinis Secretis imponenda, at nunc iterum in latebris procul ab Sacra Ordinis Sacrae imponenda. Pari etiam in ab Ordangrinitis gratia agulate.

Beneficiant comitibus nostris S.S. Ignatius et Xaverius, quo ac nos solemnia eximus prorlantitas in ~~eum finem~~

+

Annua Missionis Casareae Relatio A. 1698.

Inter spem et metum stetit missio Tessinensis anno hoc currente; cessit in spem Suae Majestatis Casareae Augustissima Clementia, quando prorogatâ iterum in novum quinquennium ex beneficio Tessinensi sustentatione gratiosum tanquam à Patrono Beneficij pro prorogatione Decretum obtinimus: ad verò in metum declinavit longum Episcopalis Officij silentium, quando nullam etiamnum Confirmationem Casareae illius Clementiae habere voluit. inò collectis unde unde argumentis, submisso singulari ad Aulam Deputato ibidem impugnavit. Nihil minùs tamen his exterriti et quae Missionis erant, et quae Parochiae obivimus, quatuor Sacerdotes, etiamsi crescentes inter male credulos rumores, vise non discessum nostrum ex Ducatu Tessinensi praesagierint. Parochialia primùm Jura seriò cordi habuimus, ita non solùm, ut cui jure, quod suum esset, sed etiam ideo, quòd complures in nostra damna vigilantes haberemus, qui, si fortè negligerent, aut conniverent aliqua, eò ipso in novum contra prorogatam Parochialem administrationem sumerent argumentum. Factum porrò, quòd rationes Ecclesiae Decanalis post complures sollicitationes ab annis quatuor, tandem coram Senatoribus in Residentia nostra exceptae, praesidente nostro et subscribente, ac demum Magistratu adjectâ etiam obarato templo triginta aureorum à Residentia donatione: Accidimus novus constitutus depositis apud nos templi clavibus; Organista demortuo priore, alius à Superiore susceptus; compulsi per carceres assistentibus eorundem Dominis, ac dandas Ecclesiasticas Decimas obstinati; citata propter Sponsalia violata partes, atq demum pertinaces arresto apud Magistratum petito multata; contra dimensionem limitum penes Ecclesiam SS. Trinitatis pro Hospitali Fratrum Misericordiae faciendam facente ac praesente Senatu repraesentatum Templi Filialis ac Coemiterij praejudicium; accusata in foro nostro Parochiana civis à transeunte hac Ecclesiastico Sacerdote completa, quod ab illa mulieris solo vaculasset, citata, et stantibus pro judicio testibus judicata; Triviales Scholae post complures monitiones à nobis factas tandem per Magistratus assistentiam revisitatae ac vicinum Decanatui locum compulsae et instructio nova Rectori, Cantori Collegae, ac reliquis Pensionarijs posita nostro stante, subscribente, ac demum Magistratu; Religiosi ob inhumatam

Suâ auctoritate infantem apud Episcopale Officium denuntiati, atq; idcirco ad exculpationem Eorundem datam, perente id à Nobis Venerabilissimo Officio iterata, juriq; conformia porrecta documenta. Neq; minor erat cura circa servanda jura, quàm circa nitorem Templi. Induit illud amaniorem, faciens non solùm serijs Nascentis Christi et morientis, presepi, ac Sepulchro ad devotionem instructo, aliisq; solemnitatibus ac anniversaliibus diebus exornatum; sed etiam secundùm notiorem sui partem à Nobis inaltatum, ordinatiores choros exhibet, veteribus inde sedibus ne dum Fagnis ejectis, ac novis surrogatis; imò et Cimiterium ad situm valde inæquale adæquatum. Accessit cæterum eidem pro adornato Liborio corona argentea et auro rivesq; minimùm octo imperialibus æstimata, tegumentum sericeum auro et argento intertextum, velo Phrygij operis pro calice tegendo duo, mappa pro Ara summa pretio septem imperialium, baldachinum minus, planeta opere phrygio, aliaq; sericea, ac demum frontale floribus acupictis interstinctum, quæ omnia si dictas casulas excipiat, imperialibus 350/ seu Nostrorum desideribus, seu piarum Matronarum liberalitas templo procuravit: ut taceam pro Filiali Ecclesia Ogrodzona curatam Sancti Matthæi statuam justæ magnitudinis, pulvinus et purificatoria, ac pannum rubeum, urceos denique stanneos, pelvim, candelabra et candelas aliquot thalerorum pretium excedentia, quæ Fratres duo Augustici hæretici, pro animabus Patrum suorum, quod miseris, spontaneâ contulerunt largitate.

Sed jam ad Templa viva. In ejus certè ædificandis non modicum laboravimus, ut vitam habeant et ut abundantius habeant. Dictum pro concione ad frequens Auditorium non solùm festis, sed et profestis diebus, ità exigentibus secundùm recessum hic morem funeribus et assistentiâ Matrimoniali; exomologeses de tota vita multa excepta eaq; etiam ab annis quadraginta repetitæ, protrahendo non semel ad Sacrum Tribunal ab hora quinta matutina usq; ad primam meridianam labore. Communicantibus Sacræ particulæ supra duodecies mille et quingentæ porrectæ, inter quos cum puer Sanctissimum ex ore exemisset, mox ad carcerem raptus, ibique dum ex crassa ignorantia id egisse repertus est, Eucharistiam aliter æstimare didicit incussâ sibi flagris sanctâ reverentiâ. Vitium venereum, fornicationes, adulteria, amotis complicibus citra famæ jacturam sublata; aqua lustralis usque etiam ad curandos morbos medicina instar inducta; esus carnium diebus Sabbatinis et in quadragesima exageratus, eo perorantis pro exedra successu, ut inventi sint

qui propositum ferreum facerent nè ochum carnis totâ quadragesimâ delibandi: quod
ipsum ut etiam in alijs evenirent, vendentibus hic impunè carnes, (et si non eo numero:)
in quadragesima Tavernis sæpius interdiximus: ad cum illi privilegium (sine
dubio ab Hæreticis Ducibus derivatum:) prætenderent, aliq ideo ecclesiæ Renenses
24 x Cameræ annuè pendendos haberent, ab inclyta Camera Silesitica levem illum
censum cassari supplicavimus, benedictione sine dubio multo majore speranda
si Lex Sancta de jejunio servando, propter tam vilem censum violationis periculo
non exponatur. Dictum præterea ad conferium de omni statu Auditorium pro lapidis
fundamentalis Ecclesiæ Beatæ Matris et Hospitalis S: Joannis Dei positione.
Divinorum frequentatio ardenter inculcata. Infirmis et moribundis provisum Sacramentis,
excursum idcirco ultra unam leucam et dimidiam; magica amulcta sublata, Superstitiones
abolitæ et illæ quidem etiam de non laborando die Jovis post meridiem; libellus, ex
quo Jrus quidam malè credulis planetas, ut vocant, legere aut potius numos colligere
suaserat, ereptus; Catechismus in pagis vicinis, ac etiam ad unum milliare distitis
institutus, domi verò in Parochia Catechesi Generali, ac subinde gratioso Dramatio
præsentibus etiam Illustrissimis à fide nostra alienis coronatus, luguria pagorum
visitata, ac Fidei dogmata incolis inculcata. Domus Suburbiorum omnium viritim
invisæ, Confessio frequentior persuasa; Juvenis, ex morte Parentis apprehensa
aquis se mergere volens, jámq ideo vorticem in fluvio quærens, suavi alloquio à Nostro
reductus, non sinè repetito ipsi spontaneè titulo sui Salvatoris. Processio ad
montem Calvariæ in Oloniam numerosa, et septuaginta capitum ad Divam
Virginem Betarium deducta. Excursum ad Filiales Ecclesias in Tondam, Kiselovius,
Agrodeorum, et demum Tissnam, Trzitetschium, Vendriam, Ghriczium, Dembowczium
Tunczicsium, Nostro seu ibidem pro sacris rostris perorante, seu ad Aram Pontificante
seu ad Sacrum Tribunal sedente. Ad furcam et ad gladium condemnati quatuor
singulis unum sibi è nostris ad subeundum generosè agonem vendicantibus. Decem
paria Conjugum graviter dissidentia, partim citatis partim fortiter, partim suaviter
inter se conciliata, laboratum etiam apud Illustrissimos noctes diesq superatis arduis
quibusdam obicibus; factum idem apud Gerillestres Conjuges per quinquennium ab
invicem separatos, inter quos, excurrente ideo ad tres leucas Nostro tanquam Mediatore
interponentibus se amicè personis Illustrissimis feliciter unio conjugalis revocatus,

77

magis admirantibus, quam credentibus successum rei plurimis etiam Illustrissimis.

Contra haresin miris modis pugnavimus injectis etiam Vulgano plusquam libris quadraginta Lutheranis olentibus. Aliquos carcer durior, aliquos negata matrimonialis assistentia, alios imminens mortis sententia alios benignius allocutus, alios spontanea libertas sancta Fidei gremio adunavit. Erat Serillustris Virgo jam adulta avitae prosapiae quae à sua Illustrissima sorore haretica discedens, Tessinium se contulit, motuque proprio de amplectenda orthodoxa, stimulos ab infantia sacros causato, eo successu notissum egit ut brevi orthodoxè confessa, catholicam se palam professa sit eò magis aestimandâ generositate, quò plurium audaces de Lutheri farina Illustrissimarum ac Serillustrium mulierum objurgationes, risit et risit in proposito ~~incussa~~ inconcussa. Erat sponsus et sponsa haretici, qui contractis legitimè sponsalibus per quinquennium sibi convixerant, nullotamen matrimonij vinculo colligati. Hos detulit nobis hareticus Bagi Dominus. Rapti igitur officio Regio per nos requisito ad carcerem Urbicum, tandiu sederunt, donec catholicè credere et matrimoniali vinculo ad invicem jungi annuiserunt dissimulatâ eisdem interim multâ Templo deconendâ. Erant subaltij duo Conjuges usque in Moraviam cum prolibus profugi quos eò retus ob copulam à Praedicante acceptam, velut ad tubam retruserat. Hos tamen nos, assistente Illustrissimo eorum Domino per Magistratum Briborienses levavimus, carceri dedimus, nec prius dimisimus, nisi Fidem Sanctam professos, actum demum legitimè copulavimus. Erat senex in haresi inveterata, quae cum pervasam haberet collectam nescio in quibus trivijs fabulam, citò nimirum eos emori qui ad sanctè credendum transirent, in morbo graviore vitae pertesa, molestiarum citò sibi terminum imponi exoptans advocato nostro spontaneam conversionem obtulit. Mirum cum ecce ex morbo velut revivisceus totum id nostro aperuit, atque jam miram Dei circa se Bonitatem admirans. Erat Septuagenarius Pastor, qui propè duodecim annos internis motibus agitatus, ut orthodoxè crederet, fortuitò in Nostrum incidit, et interrogatus nu Catholicus esset? respondit se non esse, at velle esse, expleviteque brevi propositum ritè instructus, ad omnia mirum in modum promptus, quae sibi peragenda proponerentur. Erat moliboreuly haretius post multas ad Officium Regium et ipsam Cameram Silesiticam, licet, ~~mittente id nobis specialiter Episcopali Officio:~~ tentatas instantias tandem in carcerem Urbicum ad confrontationem à Camera dimissus, quem cum negantem omnia contra se asserta, pueri duodenis aetas non satis convinceret, atque ei nec semiplenam probationem faceret licet is constanter in faciem ipsi obtruderet, inductus se ab ipso.

esse, ut simultum in Parochiali Templo Eucharistiam ore eximeret, ac sibi deferret atq; ideo locum, et tempus designaret; Nos tamen à Carcere absolutum noluimus, nisi prius abjuraret ab hæresi annuere, ac præsumptionem illam datis Templo argenti imperialibus punitos palam sub Missa decantata sacro abstergeret. Erat Vir sortis rusticæ, cui Nos conversionem offerenti, si ad Judicis Pagi officium juraret, adjumentum efficax præstitimus, atq; nunc zelosum contra subordinatos sibi Hæreticos fidei propugnatorem secundum sollicitationes factas experimur. Erant denuq; diversi lumine veritatis Catholicæ illustrati, quorum numerum ad quingentos extendimus, censitis inter illos Apostatis unius per 22 annos obstinato. in hanc seriem ponimus plures minorennes, quinecdum degustato hæreseos hostico, innocentem animam primæ Confessioni, et fidei dederunt, seu dolo pio Parentibus hæreticis abstracti, seu spontaneâ illorum voluntate ad Nos adducti dicentium: meliorem Fidem non amplius se supervicturos. Nec prætereundus existimem conatum Nostrum in Pupillis Hæreticorum Nobilium Sanctæ Ecclesiæ lucrandis, quos ex Ducatu per Matres obstinatas deperditos luximus ultra viginti. Petijmus memoriali porrecto in Judicijs Pupillaribus, ut et Matres, et Tutores eorundem Pupillos educationi Sanctæ sistere officiosè compellerent: Subscripserunt petitioni agrissimæ Assessores modecim additis nominibus suis singuli: ad cujus executio pendebat ab Illustrissimo Capitaneo, statuit is quidem, ut sub multa centum aureorum citarentur, expeditio tamen hæret etiamnum in Cancellaria. Contra Bredicantem ex Pelao Bilicensi erumpentem, et Ches Nostras infestantem efficaci iterum denunciatione egimus, unitâ cum Archipresbytero loci virtute opus Venerabilissimum Officium, et per illum opus Supremam Curiam Silesiticam. Infans ille exacte sub multa centum aureorum à Toparcha loci hæretico pendenda, tantisper erupit, ad nunc iterum prodit hæc hydra, non uno pari etiam in secundo consanguinitatis gradu copulato.

Benedicant conatibus suis Sancti Patriarchæ Ignatius et Xaverius, quorum Nos Solemnia egimus provolutibus huic ad tres etiam leucas Viris Primoribus Ecclesiasticis, Pontifice semper Illustrissimo Barone Georgio Welczek ex magno Konczice et Dapes liberalitate instruente Illustrissimâ Dominâ Gregalka Wskyana nominis nostri amantissima. S. Ignatij festivitatis hunc etiam finem imago magna curata S. Ignatij ad honorem Xaveriano augendo: cujus nullus dies Veneris sine Communicantium hirca: à quibus manibus comparata Aquila, frontale et alba cum reliquo pro calice apparatu, ut taceam tenerorum florum arte muliebri elaboratos fasces aliquot, seu Ureis, seu ornatui icunculis adhibendos, omnia ad majorem Dei Gloriam.

Annua Inquisitionis Status Ecclesiarum Silesiae A. 1699

Annus hic undecimus pacis publicae dum justissima amplexari gaudia antiqui, notis desideriis exaravit, ut etiam prosperata religionis pax sequeretur: latentes enim sub cineribus doloso facilia sed inflammarunt dolos, ut omnibus reliquorum hostium atque Parochiali Beneficiorum designationis societas, cujus prorogationem in quinquennium, ante biennium primi à Clementissimo Majestate Caesarea obtinuerat: designatio nedum acceptata nullus parit exsectationes. Hos interea et ea quae Inquisitionis erant, et quae Parochiae intererant, indefesse administravimus, plurimum pro commissis nobis curis, seu abac Generes curiis, seu jam in fide eluctis solliciti, et quis illis pernicioissimas struxit insidias lupus rapax, ac Dominicanus Bradicans ex vicinia Bilicensi, velut Barcesum sentina evagatus, omnimodè investigavimus. Ante triennium quinquennium, nomine Alberti Warmerius Silesius Lorenzis ex Hungaria, ubi 21 anno cantorem, demum 10 annis Pastorem egerat propulsus, ac per 12 annos in Bilicensi Dominio accultatus, egressebatur inde velut ex equo Troyano in summum praejudicium sacrosanctae Fidei ad Ecclesiam Gregis Christiani, nam in sylvis enim et locis praemissae eadem ministrarerat, innumera parta sub testimonio et nomine Joannis Beaniole in Arca Dei Bradicatoris, velut iure sibi tale in incestibus ac temporibus vetitis clandestine copulaverat, pecunias à variis populis praetexis variis fraudulente emunxerat, atque sic indefessum zelum Principis Caesarea, caterorumque Ordinum curatorum elusserat. Emanarunt ad Inclyta Curia Silesiae nobis requirentibus aliquot salutarissima Decreta de eo capiendo, sed in vanum, seu Custodum Barcensium astu, seu semis malorum invisa varii astuta cautela, donec tandem laudabili zelo Eximii D. Decani Pressnensis notitiam celebrantis, velut inclusus securus in hasam praeda incidere, qui calice stanneo, patena, Hostiis, et Alba, ac suddiale ad relata Sacramenta Curia Silesiae Tessinium per 15 Delectos detrahi jussit. Factus hic per 5 menses et ultra in carcere Arctio, et patientia, et sanctioris literaturae palaestram examina subivit bina mandante semper Suprema Curia Silesiae, interrogatoria ponente hostio in Curiatis Curia, quibus ad Ipsiusteam Breslaviam expositis sententiam à Suprema Curia retulit, ut praestito juramento de non iterando sub poena capitis Cubicuro exercitio ex Pacatis Dominis dimittetur. Metuebamus in Domino 24 annis quaestuarium aliquo pessimum ad pristina relapsum dimittere, unde impetratâ praefata exemptionis in Dei suspensione, ita Eundem Deo Ipsius agente inclinavimus, ut captis salutaribus consiliis de fide tabellia amplectenda immutabile Deum dederit sanctissima pollicitus, ac postea ad ejusmodi publicè Jesum in Templo Decanali S. Mariae Magdalenae

negligentiam sanctæ Fidei in manibus Hæreticis factâ, se præmissa
erratum retractaturâ dictione juramento constantiam firmavit,
in præsentia hostilitatis & inpertissimi populi, quam etiamnum
gelasam servat aventus subinde & hostile in consentium agen-
tium, quorum pertinacia in Lutheranismo excutere collabefacere
hunc juventutem teneriorem locet, & impetratis eum à Supe-
ma curia subsidijs, tum nostrâ benevolentiâ subministratis
melijs sustentatur. Hæc dica Interessantes sacimus in ob-
ortis curijs egimus, sacent etiamnum jurisprudentiam præfati
Waemotte in civitate attinere, quidadusq; sua majestas Casa-
rea, quid eo in futurum agendum, statuere dignetur. Ita enim
de eo rescriptum fuit. Suprema sitesia utriusq; Curia.
Amplexi cæterum orthodoxam fidem nobis agentibus sunt
58, non numeratis ielis, qui de tenera juventute necdum
sacris venenosis afflati sanctæ Fidei accesserunt, plurimi enim
jam ab tanta prole orthodoxa educationi annuerunt, et ipsi
ipsi in erroribus suis altum delitescant. Erat ergo puer
septuagenarius, qui cæteris in civitate obstinatior in porta
mitate sanctæ nostri erratus sacrum ejurarerat. Erat alius
quem, cum noster abiret sæpius in carcerem, mira Dei bonitate
crucifixi reus erat objecti, stantisq; ad latus Beatissimæ
matris, & S. Joris effigies ita pie moverat, ut perpetuo ille
servando per duos annos strictissimo jejunio die Veneris in
Venere Christi passi factum servare sacerdoti, atq; tum
demum ultimo ad sacrum tribunal se stitterit, delicta
ex animo penitus exuisset. Erant aliquot, quos scelera
ors detenta carceris ad lumen fidei aperiendum adduxerant.
Erant alij, quos negata matrimonialis assistentia, mira erro-
ris detestantur, ad amplectendam & conjugalis amoris, & fidei
unitatem persuaserat. Erant complures, quos instans mors
& anni plerumq; sexagesimum excedentes, obtinenda felicio-
ri æternitati credere orthodoxi fecerunt. Erat Dominus
Dna Gaulé septuagenaria, ad quam agentes ad duas pene
leucas noster abrelaxerat, ebrietate sæpius ante in urbe
commorantem incassum hortatus fuit, nunc tamen ea
felicitate accessit, ut post antiquationes multas, & pertina-
ciam gravem, aculeum tantum infixerit, quo remordente
post modicum à discessu tempus dumum ad sacrum mis-
rat, atq; ita sequente die, magna animi consolatione re-
ritatem catholicam amplexa est. Erant alij, quibus spes
ejus obtinendi spes cum ielucescere, simul lux vera fidei
adluxerat. Hæc dum ita agimus, cæteros etiam ignotos
clientibus suis propitios expectasumus. Fuit & Civitas
hatez, qua cum suis duas totas molendini, vi aqua aspiran-
in circum se gerantes delabi fluvium quinquennio inhibuerat
spem desiperia simul indamaverat, & quos summo mirum,
ex amicibus vitis evolutus puerum ielasum, & inertum deperiant.

fuit ex laboribus, quæ cum maxim ex parte nessi-ur-
le præsagiens, locendium S. Patris petiit, et ut diuturnis
partus laboribus prægravata tandem prolem non tam enixa
est, quàm membris laceram ex utero extrahi vibec coacta est,
ipsa sospes ac etiamnum salva superstes. Fuit miles ex Egitiae
Secemana, qui cum accepto à nesio quo Senecione subcinum
circumferret, atq; inde semper in pugna prolaberetur, tandem
tandem conspicit in flamma illius profecerat, quod his in illius
cerstiens Sectio tandem projectum Vulcanus Vulcanus ura
verat, ita tamen, ut exinde noctuno tempore seu verus, seu
dictis de capiendo se à Sabiana imaginibus agitatus pacem
non reperiret, mihi confessus, quod per triennium à se mysteriam
deplorarerat. Fuit Femina, quæ tam insane contra ha
bitum zanicre exarserat, ut mysia per hos annos exemoto
nesi sacra Aconeserit se nunquam pecca sua seu mortis, seu
in morbi articulo confitei vellet, etsi sæpe de flammarum
ibec, quam tamen suavi modo induxit horrea zanore pene,
ac subinde una cum matre sarcina et furcis Vinalitie
per sacra terbanali vacare. Fuerunt semper pessima sorti
bus, quæ privatim mota acta prægrinatione ad montes Sal
vatia cum aliquot de pia nobilitate pro festo S. Francisci
Seraphici assumere statuentes, Nostrum in loco spontaneo
rietatis impetraverant, atq; ables zebures, cum ebriaritium
Deum in Polemonum Oppidum Genty, ad instinctum Deferri vile
rent, nemini unico parte subsequente Lubolphina prætatem
umalatuea ex Ibelis descendiant, in domum, sat zenitum
Deum sub specie Patris relatu cometate Senerarerant.
Cæterum pro exegesi dictus semis, et aliis fuctum permitem
lo: domequidem frequentissime præter dies consueto, in fu
neribus minimus et assistentia matrimonialis: Sobis ere
per solemnitatibus diversis in Jerusalem, Tarnesch, Dopiz Wrendezin, Kunejpin
ijsna, Kostelets, Kiselow, Ogrzhon, Lonsy, Vembrees, et
alys. Hæretici libri erepti, imo et in Pandimis in Sylvina
bibaria libelli Sommerow interpretatione referentes subducti,
unus ad bene morienda dispositus sub ense eductus, infi
mis ad una et altera lectam de Sacramentis provisum
incarcerati subventu moriendibus magna consolatione
adstitu, Delmo Dno Dei Capitaneo Exequiis animam in
parochiali, in ipsius bene demus præmissis solemnis ad Fo
ram Civitatis Dictione parentatum, Duplicis acclesia
rum nobilium precatis memorialibus sæpe quæsti: annati
complures ad ea carnium Sabbati dictus, abstracti à porta
sine rim abusti diebus festivis, consretudines pernoc
tubrica abolita, fama pecuniliantium consultus, Hybrida inter
conjugatos mediante Nostro composita, jugia inter homines
salutariter decisa, catechesis quæ in pagis, quæ in Urbe
magno accessu continuata, imo et Dramatio sub finem ad
conspectissimus populo repræsentatio coronata, consacratio
Dei Urbe Cracoviensis Statio, sitientes ad fontes aquæ
vivæ Sinc Lapazitana, inde Israelitas gratiose aspirantes
reducta, sepulcrum in templo Corbow sub titulari Crucis

pretium ac calcatu exhibens instructu, Processiones nunc Corpo-
rum ad 1. leucas multorum singularitas nunc ad montes Labora-
ria in Polonia Poliem locus stantes, nec 97. Stanczyc-
los, nunc ad 3 leucas Pirsca deducta, quo Celmus Ec-
clesiasticus suffraganeus Wladislaviensis sacramentum Corpo-
ris Christi collaturus peregrinaretur, ipse enim ejus vocabu-
lum memoria amplius in Rubaw et Symparow observa-
vit facile quingentis abhinc annis, non exigua Fidelium admi-
ratione, quod necessaria Corporis Christi sacramenta celebrari
asserunt, quorum postea exemplo Praedicti alij plures quam
300 confirmationem sancta obtinuerunt.

Templo accesserunt indulgentiae Altaris privilegiati, duae majo-
res imagines, una S. Mariae Magdalenae ab Ill. Ordine Ord. Cant.
Jesuitarum et altera S. Antonij à Da Keymaniana Dicta Fiscelia
Sumptuose ac pretio à Dnigoy Dagelsiani, alius elegantes cum Sta-
tuas à Virgine Hedwiga Zymanza, sex Nates ultimum secretum
ore S. Xaverio ab Helena Comite Zaczinskyana, anathemata ejusdem Domi-
duo argentea cruci à Da Polixena Kretkiana, alterum ab ancilla Angela
candela è cera Virgine sex, quae omnia sub liberali ac devota
Magnificarum manus praestiterunt ultimum hominum laboribus
et conatus Nostros Regni laborum aestimatione in hominibus studia
segnens, et gloria Dei majus incrementum optime restaurat.

Annua Collegij Gravensis ad annum 1705.

Apostolicos datur labores, quos integra usi valetudine pro
Dei gloria, et animarum salute strenue exantlârunt Collegij
Gravensis Socij viginti duo, cum sexcento per anni decursum No-
vo Collegij egrite, ac Ministro Sacerdotes undecim, Scholarum Ma-
gistri quinq, ad farcinas relicti seni, ordinem à Domo Dei in
qua tripartam divisa, ad avidum et copiosum Auditorem sacre di-
ctiones habita sunt sexta quadringentas septuaginta duo, fructuo-
sa, aquè ac Eclosa. Complures enim, etiam de tota vita sua
pro sacro tribunali illico gestare judicem, quem auscultabant Oratorem,
alius die gestatum prostygiorum fasciculum Concionatori deferre,
alij in privato respiscere compersi, alij ad concordiam, alij gene-
rosa malè partum restituendi resolutione, ad justitiam redire.
Ad quas Concionatorum manubias peculiariter concurrere visa
est, sub Veni Ojunij solemnia, in Parochia haberi solitarum
exhortationum energia, cui hoc etiam singulare, quod ab uni-
us milliaris spatio confluentem Auditorem, in Auditore
communes Urbi lacrymas exaverit. Ais annumerandæ sunt
exhortationes Theophonicæ in Templo nostro, hoc anno à nobili, et
am acathlica concione, quam sub id tempus celebrata Ducalia Judi-
cia conflârunt, plausibiliores. Catechesis solemni per utrumq
forum processu, copiosisq premijs terminata est; premijs verò
sublimior, Catechesis latina, quibus ad vicinorum Luthericolarum
de fide controversas quæstiones respondeat, per totius anni decursum
donata est. Hæc ferè ex alto. E plano venerunt pœnitentes, isq
Convivo Eucharistici, ob duplex Jubilæum, sexta quadraginta septem
millia, trecentis majores. Accedunt ad templi solemnia geni-
ne nostrorum SS. PP. Ignatij et Xaverij festivitates solito silen-
dore celebratæ et alterius quidem ad aram Pontifice Adm Rndo
Dno Administratore Iterlicensi, Encomiaste Adm Rndo Dno Cura-
to Piltensi; alterius verò Liturgo Rndissimo Dno loci Decano,
Panegyriste ordinario nostro. Utriusq cultus, illius quid sacerdotis,
hius quid varios, nominatim quid Oratoriæ facultatis singulos, de-
cendiali devotione viguit plurimum, de quibus Virgo quæsiam
impetratam pedum graviter affectorum sanitatem argenteo ana-
themate grata contestata est. Erectus est hic etiam cultus Sancti
Joannis Nepomuceni, expensis in hunc finem centum viginti pluribus

Rhenen-

Rhenensibus, libellis, de Sancto facilè quadringentis, cum summa pro-
li consolatione. Ejusdem altari accessit à liberali manu tabel-
la argentea. Beatissimæ item nostræ Thaumaturgæ, sub Jubi-
laeum centum et amplius imperialium pretio spoliatæ, oblata
est cum aureo uno catenula argentea. Templo Rhenensis 36,
Planeta sacerdotalis ex aurea materia, demum Sepulchrum Domi-
ni, de sumptibus nostris ex integro novum. E cannis domesticis
Urbem et rura peragrans Conversantium ac Oberrantium zelus ad
fidem Catholicam, partim à Lutheri, partim à Calvini hæresi
perduxit personas viginti quinque, è quibus Nobilis quidam ex
Ducatu Oppolensi, clusâ per annos octodecim conversionis spe,
in ultimo ferè vitæ momento Catholicis accessit, cum magno
dolore de peccatis suis ritè absolutus. Tumulatus est cum ingen-
ti Hæreticorum nihil simile sibi persuaderi posse dicentium fremi-
tu, intrà Urbem nostram in templo PP: Dominicanorum, prolibus
binis Catholicæ educationi traditis. Plures, præsertim milites,
Italiam petentes, utinam cum Cælo animum mutaturos, fidei do-
gmatibus instruximus. Præter libros copiosos hæresim olentes, ere-
ptos alibi, continuorum aliquot dierum labore Nostri, revisa est
trium facilè millium librorum bibliotheca, separatique libri, qui
in suis partibus non tolerantur. Demique miseris de hospitali, care-
re detentis de liberatione, ad pœnas graviores damnatis de miti-
gatione, moribundis de ultimis Sacramentis etiam peregre, provi-
dimus. Nec parcem labori, quo inveterato odio dissidentes viginti
octo, è quibus duo è lethali vulnere jam jam æternitati pro-
ximi ad veniam et reconciliationem, perturbati ad malatiam, desi-
derabundi ad animi erectionem felicissimè redirent. De quorum
numero memorabilior est puella, quæ fraude Dæmonis, larvâ cujus-
dam Domini comparentis, meliorique de consilio suo eventura poe-
nitentis laqueo cervicem implicuit, sed eo opportunè soluto, adve-
catus noster, desperationis fontem, injectatis à Magistratu, charita-
tis et misericordiæ subsidijs occlusit. S. P. N. exercitijs per dies
decem domi nostræ exercitus est Reverendissimus et Eximius venus.
Porexit se Charitas et Zelus noster etiam in vicinam, peroranS
Jubilæi tempore in Grzebnik bis, Radkovij ter, Nasridlij in funere
Parentis Dni Curati, Cravarnæ in primitijs, Matkovij et alibi.
Jam sub Mariano labaro succenturiata quaterna sodalitia attin-
gamus. Tenuerunt hæc solenne suum, et Latina quidem Domi-
na sua sinè Originali labe Concepta, sub Titulari sui Celebritatem
octodu-

octiduanas de immaculata Conceptione Horas Canonicas, et in Celos Assumptæ Honori Litanias Lauretanas ad Marianum in foro Colossum vesperi decantando octiduum persolvit. Omittimus communem Sodalium Zelum in docendis rudibus, abstrahendis à peccati occasione debilioribus, publicum cum crucibus processum, annis præteritis similia; illud factis dignum, quod pro Mariani cultûs splendore, fuégq devotionis incremento, statuam argenteam mirè elegantiæ Sexcentorum Rhenensium pretio fieri fecerit, Dominicâ verò in palmis, affectuoso Dramate Nobilem devotionem et zylarum excitaverit. Germanica è civibus consueta pietate constans, Sodalium numero crevit. Solennem in Altwasser ad S. Annam Supplicationem magno peregrinantium comitatu deduxit. Titulari verò Virginis in Celos Assumptæ festo, inter solitos plausus, et Cæremonias in Templo nostro Marianum Magistratum innovavit. Demqq et altera è juvenibus Officibus conflata, altera Moravica antecessorum suorum vestigijs pari institerunt. Scholastica Juventus nostra, Nobilitate, moribus, et literis floruit; paucis, quos exempli odor commendaverat solum vertere jussis, religui numerum prope quingentesimum attigerunt. Ex illis unum Societati Nostræ transcripsit Rhetorica, qua cum Cœsi in consuetis Declamationibus alternans, secundiem admurmurantem tenuit Spectatorem. Sed et reliquæ ferè singulæ Classes pro Theatro comparentes, suam ab agendi dexteritate laudem reportârunt. A plausibus theatralibus ad forum strepitum devolvimur. Mota est hoc anno rursus Neo-Rectori Controversia de sessione inter DD. Status, penitus deinceps à sessione excludendo nisi prestituto tempore quadam, quæ petebantur, doceret; quo prædicto et DD Statibus, decrès ac putaverant, quod opponerent non invenientibus, jus sessionis retentum est. Nunc ad vicinum nobis Seminarium interiore, exterioregq facie ad honestatem recens instauratum, pastum faciamus. Centum Alumnos Adolescentes magna ex parte de Nobilitate vicina aggregatos 34 à studijs et pietate, præsertim Titulari sui S. Patriarchæ Ignatij, quem vario mortificationum genere per festivam octavam coluêre omnes, laudabiles. Exhendatione Urbi Glivicensi inherente hoc tandem anno, quo annum quingentesimum à plena fundatione Sendeciana celebrant, pro sex alendis Juvenibus centum nummum peregrue coepit. Exiguum aliquot centenorum florenorum debitum, tributi nomine de prædio dudum emendi, contractum, Serenissimi Senatus summe ex dimidio debitum gratiosè condonante. Integer ab eodem Senatu studij immunitas

nitas per annos in usum quæsita, ad certum quantum quantocyus de-
ponendum oblata est. Sed ut dicta recapitulemus: numeramus

Communicantes	47300
Conversos à Lutheranismo	23.
A Calvinismo	2.
Dictiones ad populum	472.
Catecheses publicas explanationes	60
Studiosos	500.
Seminarij Alumnos	34
Sodalitates	4

Annuas terminet Collegij res Œconomica. Præter reparata ex integro
Prædiolum Schitkow dictum, cum ædificatis ibi et alibi complurib. stabulis, ovile Slatkense, cataractas ad molam Koblowiensem, horreum
ad melendinum, tecta Collegij omnia, cum domestici horti domunculis
pro Nostronum æstiva recreatione integrè renovata, res hortenses, et agrarias indystriè, fructuosèq; cultas, piscinas aliàs desertas, piscium
fœtu locupletatas quatuor, item pro melioribus piscium pascuis aquatas quatuor, lineam hypallactilem cum aliqua portione stannea, ferè
ex integro novam, omissis aliis, evolvimus, gravibus licèt tributis
pressi, antiquorum debitorum 1321 florenos. Quæ omnia etiam
sub anni calcem fundituri incinerati braxatorij cum omni præparata polenta, ac frumento ingrinum damnum DEO Optimo referimus in accepti.

Annus Residentiæ Tessinensis A. 1701.

Annus hujus sæculi post millesimum Septingentesimum primus,
primus quoq; nobis fuit, quo de superiorum voluntate, ultrò resignata Parochiali administratione, angustè quidem, dilatatis tamen in
proximum Zeli et Charitatis spatijs angustè vivimus, anni quidem
initio quaterni, elevato dein ad Collegij Klatoviensis Clavum superiore, terni ac tandem bini. Resignata itaq; Parochia, relictaq;
illius Cathedra, in hoc primùm incumbere necesse fuit, ut nostri Sacelli angustias, perfracto interiore muro, et adquisito ad id adjacente atrio, saltem ad quingentorum hominum capacitatem extenderemus. Sed non unus hic amoliendus lapis fuit, quem Clenus
hujus operofuit, tracto in Consilium et auxilium Camerali Regente.
Nò tamen illius protestatione, ac inhibitione post posita, in usum certum
ultimata in favorem nostrum à Camera Wratislaviensi ventura resolutionis erecti in ædificio perreximus, velut prosecij earum, quæ
hinc inde secutæ sunt, remorarum. Dum enim Domini Regentis à
Camera petitum parere expectabatur, id donec totum Oratorium perficeretur, ex minus bono erga nos affectu, distulit, in hoc quo nos accusa-

ostaturus, et ut sperabat, reportaturus trophaeum, unde confusionem tulit. Camera namq; de re minimè praejudiciosa, et jam perfecta certior, quid ageret, nisi dissimulanter permitteret Solatio nostro, civitatis, ac Statuum Ducatûs hujus (qui expensas omnes liberaliter ultrò contulerunt:) et ingenuus Illustrissimi Dni Ducatûs Cajetani Viri Societati indegerimè affecti, Illustrissimae idem illius Conjugis, rerum necessariarum procuratricis officium omnino assumentes. Feliciter perfecto Sacello, cum indies crescere loci capacitate major frequentantium numerus, Dominicis praesertim, festisq; diebus pro Concione, quam Illustrissimus Ducatûs Capitaneus cum Conjuge sua constanti Auditor, frustra ab aliis avocatus, condecoraverat: rursus à Clero impetimur. Sorecto enim adversùs nostras dictiones, aliasq; munia, ad Venerabile Officium scripto, responsum quidem obtinuit in hac verba: Cum ignoremus, qua authoritate, vel cujus impertita facultate RR. PP. Missionarij Societatis JESU Sacellum aliàs Ducissae Tesinensis, in formam templi ampliare, et divina ibi utpote Sacra celebrando, et concionando, peragere contendant; quamquam ut super praeditis capitibus dictos PP. Missionarios interroget, et ad nos quamprimum responsum fideliter transmittat, Eidem Aulae Dominationi Vestrae praesentibus committimus. Verùm cum, quod erat prudenter reponeremus demum à Venerabili Officio hoc tulit: quae acta sunt circa Sacellum PP. Socijs, silentio premat, et in statu quo relinquat. Jam à spiritu libertatem Catholicam strenuè procuravimus, ad fidem Orthodoxam adductis personis 30, extra quarum syllabum est Perillustris Dnus Franciscus Sobeck de Hormitz Acatholicorum hominum Fautor, et Confirmator, cum quo diem sibi de fidei Catholicae Veritate egisset noster, Weil immediatè manus non dederit; in terram tamen bonam credidisse semen bonum, eventus probavit, quando gravi morbo constitutus, sponte sua Catholicum Sacerdotem accersiri jussit, et post ternam quaestionem, num, si Catholicis Sacris accederet, remissionem peccatorum à DEO obtinendam sibi promitteret? Sacerdote affirmante, pro Confessione ritu Catholico faciendâ illico se disposuit, Sacra Synaxi refici petiit, filium integrum suum Unicum, quem quod Heterodoxum habuerat, domum advocari fecit, eiq; inter suprema monita religiosè, ut si DEO placere, DEI et paternam benedictionem consequi vellet, Catholicae fidei, suo exemplo, accederet. Ter in morbo suo sacra exomologesi expiatus, et moriturus Sacramentis ritus piissimè obdormivit in Domino. Orator funebris, singulariter postulatus in praesentia Illustrissimi et Doctissimi Auditoris, visus est Noster.

Filii

Filius documenti memor, à morte Patris, nostro disponente, Catholicis accessit, ad Convictum Olomucensem, nè periculo exponeretur, agente Nostro, promotus. Præter alios in fide stabilitos, Illustrissima Persona, Catholica quidem, sed ex respectu humano diutius latere statuenti, ut publicè se Catholicam profiteretur, authores fuimus, magno omnium Catholicorum solatio et ædificatione. Eadem Illustrissima, quod prius exiguam SS: Eucharistiæ in templis nostris reverentiam se præstitisse agnosceret, in deprecationem, et velut tegumen hujus neglectûs elegans tegendo Ciborio, manibus propriis elaboratum Velamen nobis submisit. Æthem præterea solertissimè, ut invitis licet, etiam hæreticæ Nobilitatis personis, Catholicæ educationi traderentur puerili, et commercia, quæ obesse poterant, præpediretur, quod quia tutores aliqui facere neglexerunt, mille Rhenensium multâ in eos animadversum est. Illustrissimus Junior Baro Skribenski, et Perillustris Virgo Willamovskiana obstinatiores, in domibus Religiosis domicilium et Scholam invenêre. Inter religiosos fructus censemus, etiam Illustrissimis Personis eripsos libros Hæreticos, idoneis substitutis. Unionem procuratam inter discordes, à compluribus annis asservata superstitionum amuleta ultrò delata, liberatos ab infamia, cum fructu et solatio maximo S: C: Nostri exercitijs exercitos tres, ad felicem æternitatem dispositos complures, nonnullis etiam diu noctúque impenso Charitatis obsequio. Demqs supplicio condemnatos quinque ut sui obirent sanctis præsidijs adjuvimus. Exercimus etiam Sacri Oratore Jablunkoviam, et Kochoviam in festis Natalis Domini, Magno-Renezium in gemina solemnitate de Divina Providentia, in Cherlisk festo S: Laurentij, ad Tres Misericordiæ festo S: Joannis DEI, quibus cum in translatione Osium Fundatoris sui suis manibus parentarent, præter enditam dictionem Funebrem, eximium exstruximus Mausoleum. Sed domum nos revocat gemina nostrorum Patrum solemnitas; et S: Patris Ignatij quidem diem Rudiscus Dni Episcopalis Comissarius, et Decanus Tesinensis pro ani, pro rostris Nostri, pro foris liberaliter celebravit Illustrissimus Dnus Sæpe memoratus Dus Capitaneus noster Comes de Tenezin, qui idem Judiaz[illegible]rum Apostoli solemnitate laudè præstitis, ob singularia in Societatem benevolentiæ documenta dignus, cui à Provincia Moderatore, nostrorum meritorum participatio Româ procurata sit. Crevit Judiarum Apostoli cultus adeò, ut feria Sextâ in diem festum abire visa sit. Ejusdem Divi honori accessit, tum altarium, tum plurimum Virginis cujusdam beneficentia icon, argen-

to, aurogz diver, pondere plusquam centum unciarum, subinde corti-
nis viridibus, elegantis ac laboriosa acu pictis exornata. Et quam
ut sacris operari possemus, ab Eminentissimo Cardinale Kolonicz
impetratum osculamur altare; pro quo rursus alij magnam, alij
antipendium, Corporalia, albam, Crucifixum argenteum, Candelabra
aliaq ornamenta dederunt. Huc referimus planetam, quam S. Xave-
rio aliquando oblatam, non minima difficultate à Parochia vindica-
vimus. Sed et arae majori donata sunt frontalia duo, quatuor
flo Calathi, pixis argentea, thuribulum argenteum syste
magnitudinis cum hea ut vocant Navicula, gemina vesticula pro mi-
nistris, binae sericeae cortinae, denique Monstrantia argentea pungitibus
ngtis ornata, pro qua argenti portionem rursus à Parochia cum
spiritu vindicare necesse fuit. Etiam scholasticae nostra Juventutis
meminerimus; haec numero quadragesimo major, pietatis et pro
theatro dexteritatis specimina dedit sequius, et primò quidem coram
cognosa nobilitate, Illm Dnum Ducatus Cajetanum vinculo
Genethliaco, ad omnium applausum venerata est; secundò cum
DEUM absconditum Theophoric festo publicè adoravit, eâ specta-
torum complacentiâ, ut summi iteratam productionem flagitaverint
et impetraverint. Habuit et processus, sub Generalis Catechismi
tempus gratiosis regnatis interstinctos, non Urbem modò ad spe-
taculum effusam, sed Illustrissimam Nobilitatem encomiasten. Sum-
ma autorum sit:

Communicantium — —	— 3000.
Conversorum à vultu ratisimo	— — 30
Dictionem ad regulam — —	— 45.
Catechuticarum explanationum —	— 30.
Studiosorum — —	— 40.

Industrijs Oeconomicis, quibus debitum 217 florenorum exsolvi-
mus, brevem syllabum benefactorum pro coronide subnectimus.
Et primò quidem venit Illus Dnus Ducatus Cajetanus, ejusq
Illustrissima, qui propè in omnibus succurrebant. Illustrissimus Ba-
ro Gochalskowski integram fornacem calcis unà cum vectura
Berichtus Dnus Bos dimidiam supperditans, item Illustrissimus
Baro Blundowski Acatholicus licet, in diversis succurrens:
Alius Illustrissimus absens, frequentibus victualibus, quinq urnis
vini, asseribus pro Scamnis Oratorij, et pro toto anno lignis
ner adjuvans. Suscipimus etiam Berichtsem Dnum Bressel
ducatus Judicem, qui oratorium fenestris exornavit. denique Illu-
strissimum Dnum Baronem Larisi, Ducatus Teschinensis Mar-
schal-

scholarum, qui pergulis in circuitum novis Residentiæ ambulacra pretio facile centum florenorum renovari fecit. DEUS optimus hos diu servet incolumes.

Annua Missionis Bransdorffensis A. 1701.

Quamvis una seguli hujus pertinacis vox sit, se non nisi adactum catholicè credituram; hudore tamen Missionarij, Luthero erepta sit persona 16, prætermissis Parentum acatholicorum prolibus, quæ ut omnes Catholicè educarentur, impetratum est. Pertinacia hæc fulcrum habet seguluei ipse in heterodoxis tegantiis, quod ut aliquando coerceret Missionarius interventione hæc prægredivit, nè Illustrissimus Dni Bransdorffensis Germanus heterodoxus, in fratris sui extras Provincias peregrantis locum, Dominio præficeretur. Quippe ut se fortiter heretica nobilitas, præprimis Illustrissæ Dnæ Reiswiciana Mater, senij vitio, regimini minus idonea, sed hodiedum incassum. Fovet etiam non modicum heresim, clandestina Ministrorum ad vicinam irreptio, quorum unus niger in Neudörfl insinuarat sese, loci Curato, nè quid Tegarcham suum acatholicum, ejusdemque furfuris subditos, gratiâ exoideret, dissimulante, atque ad dies aliquot statione hæc se subducente. Unde compertum, etiam Bransdorffensium ad ejusdem excursio, quamvis, utpote occulta et nocturna à Missionario prægredi non potuerit, tamen socors Curatus, uti et excurrentes subditi ad forum competens delati sunt. Tulit hoc Illustrissima Loci Administratrix adeò acerbè, ut ad amovendum Bransdorffio Missionarium modis omnibus conniteretur. Quo in negotio dum epistolam parat, hudo prorsus ac imbri Cælo, fulmen in ejus habitationi vicinum horreum, ingenti cum fragore elidit, flammaque illico per domicum, arcesque tecta grassante, atque in ejusdem interiores adium recessus penetrante, intra horæ spatium omnia ad cineres usque absumpta sunt. Eo ruiderunt adversus Apostolicos Boanerges improborum conatus. Sed jam inter Catholicos quid autem sit perstringanmus. Dictum pro Concione tum domi, tum alibi, videlicet per Quadragesimam Carnovia in Parochia de Christo Patiente, ibidem ejusdem Templi patrocinio. Aliud RR. PP. Conventuales festo Portiuncula ibidem. Item Zorna festo S. Anna, Ulbersdorffij Dominicâ post Nativitatem B.V. Pleschwicij, et Seiffersdorffij festo S. Trinitatis, in plenique coram nobilissimo, et numerosis

rofissimo Auditore, Universim octogeies quinques. Tenenon etati doctrina Christiana singulis ferè Dominicis explanata est. Poenitentes absoluti 1347, inter quos generali exomologesi expiati 35. Infirmis diu, noctuq; adstitum, quod Charitatis officium etiam Carnoviensibus quibusdam praestitum est, neq; per alium, quàm per Missionarium ad Syreman luctam dissoni voluerunt. Praeterea publica scandala domicilijs, et loco exulare jussa. Inter conjugum par reducta concordia, superstitiones abolitae, ejus carnium, diebus vetitis, ingredibus, ollas Aegyptiacas ipso Missionario à foris colligente. Denique pupillorum et viduarum commune refugium fuit Missionarius, quando, taceando alia, Vidua filius unicus ad militiam vi pertractus, per missionarium liberatus, et Statui redditus est. Parochus quoq; in Sacramentorum administratione supplevit late fuit, sacro fonte abluendo infantes 39, Matrimonio jungendo para 13, extremum ungendo octodecim. Neo omittenda est vis aquae Ignatiana, cui faciliorem partum debent complures puerperae, praesertim Praenobilis quedam, octo facile hebdomadis ante partum morticali testaceo affixa, ut correctam à Nostro Ignatianam aquam bibit, fejq; in fiduciam erga d: Patrem ceperit, prolem masculam, de cujus vita conclamatum fuerat, vivam enixa est, quam in grati animi signum, Sospitatoris sui nomine, licet hujus nominis filium jam haberet, vocari voluit. Venenum foetu soluta quidem, tamen morbi vi indus ingravescente, à Medicis et ipsa deposita est. Missionarij Consilio Xaverianam devotionem vovit, et post paucos dies pristinam sanitatem recepit.

Strictim: Conversi sunt à Lutheranismo - 16
Dictiones habitae ad populum - 85.
Catechetica Instructiones publicae - 40.

Haec actorum Synopsis sit, faxit DEUS, ut anno sequturo liceat mihi esse prolixior.

Litera Annua Missionis Poniendorfensis ad A: 1701

Chronologice actorum epitomen damus. Dictum ad populum ut modo in loco Missionis, id. et in diversis ejusdem vicinam Ecclesijs sepiteagesies quater. Ad implantanda omnibus, praesertim tenenon etati, verae fidei dogmata, praeter privata, praesertim instructiones, habitae catecheses, publicae, tum in templo, tum in domibus, frequentes. Praeterfrequentes languentium aquae ac valentium solatio, in vicinorum sagei exercitij, ad mortem beatè obeundam dispositi 10. sacro fonte abluti gremio Ecclesiae Dei. Poenitentes, praesertim in derita vicinia sacro Jubilei tempore absoluti in magno, quangvam indeterminato numero. Certe honoratior personae Ecclesiastica facta est, se tandem credere, quam libenter hoc Jesuitis confitentur

[illegible] operarius exercuit, quantus etiam [illegible] non absq; cujus adsit.

Abiecto igitur Pontificium sullabo. ad operas Divino Cultui impensas ante

tur, quandoquidem ipse sub id tempus, integras hominum turmas, et late patente vicinia Commendorfium currendo observârat. Quin et illud multo speciale visum, quod plures de Nobilitate Illustrissimâ Personae, in tanta aliorum religionem propinquitate, nullum alium, pro utriusq; Jubilei gratia, sibi accivissent ascientiae arbitrum, quam Missionarium: multa semper in Solidem affectus ac benevolentiae significatione. Caterum in personam octo ad orthodoxa fidei agnitionem adductis, beati videntur fuisse Missionarij conatus. Ex quibus cum quinque numerandus venit Ex-Ministellus Acatholicus ex Ducatu Brigensi, jam quinquennio hanc vicinam frequentâsse animadversus, tandem hoc anno proditus et Oroblaviae in vincula conjectus, post frequentatum Missionarij tum familiarem tum Controversisticum colloquium, aliaq; super salutifera fide communicata subsidia manus dedit; quando tertiâ post dimissionem è carcere hebdomada, in decanali Ecclesia Oroblaviae, ejurato per publicam fidei professionem Lutthero, ad magnam Vicinorum Acatholicorum confusionem simul ac indignationem, conjugis Ecclesiae Sacramentis per missionarium reconciliatus est. Vivit hodiedum fervens Catholicus, progredien binas proles suas adducturus, in eadem fide instruendas. Alter est, Praenobilis ac Generosus Dnus, Illustrissimorum Junionum Comitum de Henkel nuper aulicus Praefectus, eruditus, et versatus in variis studijs, cui reducendo, praeter frequentata familiaria colloquia, plurimum profuit Adm. Rdi Cris Nri Manuductio ad Conversionem Mahumetanorum. Fecit nobile hoc Conversionis exemplum in gratiam sui imitationem personam alteram ex aula Glogoviensi, quae ejurato jam ante plures annos Lutthero, in gratiam Illustrissimi reividiam sacra, ac septennio pertinax, hoc tandem gratioso Jubilei tempore tamen recogitans, solerti Missionarij industriâ, ac cum omnium bonorum jubilo ad Sanctae Matris Ecclesiae gremium redijt. Religuis accensemus binas Catholicorum Parentum proles, quarum altera ab amicis Acatholicis jam jam ad profanam Genam seducenda, à Missionario maturè intercepta, et orthodoxè credere docta est: altera nihil proficientibus suavibus ac fortibus Missionarij conatibus, Acatholicae consanguinitatis gratiâ, ad Lutthri coenam perducta fuit quidem: d. vero Jaunore ad Ducale Officium Carnoviense per Missionarium delato, et per dyplex, ut vocamus, memoriale, brachij secularis assistentiâ implorata, tandem ingressatum est, ut ingrius Pater, multis ab Illmo Ducatus Ejusdem reprehensus, infeliciter seductam prolem alias mora Missionario sistere coactus sit catholicè in posterum instituendam. Sed et alios hujatium Acatholicorum excessus, amica dehortatione negotiorum proficiente, altori instantiâ detulimus, praesertim scandalosos, ac pernitiosos ad Vicinos Ministellos, hoc anno nefas egestas excursiones. Delationi responsit decretum, quo Illustrissimus Loci tres de communitate furatos Carnoviam sistere jussit, qui in publicis comitijs, omnium delinquentium loco, statutam in posterum mulctam tum in pelle tum in aere luendam exipiant. Fayis DEUS, ut hac armaturâ abstineri, ab illicitis, et omni conatu nostro praejudiciosis excursionibus caveant. Denique compendij compendium sit: Concionem meniti 70. Catechesi publicae 33. Sacramentis moriendum meniti 10. Baptisati 15. Ab haeresi Lutherana conversae personae 8, inter quos apostata unus. Ex quibus Soli DEO Gloria.

Annua Collegij Opaviensis Anno 1702.

Collegium Opaviense hoc anno incoluêre Personæ viginti duæ, è quibus Sacerdotes undecim, Magistri Scholarum quinq; Marthæ munijs destinati Coadjutores sex, omnes divinæ gloriæ promovendæ, & tum propriæ, tum alienæ Saluti intenti. Numerum Sacerdotum imminuit P. Thomas Mihlberger, Collegij Minister, qui ictu apoplectico prostratus, intra paucorum dierum spatium, Deo placuit, terris, ac Nobis, eripere, et (: uti confidimus :) cœlis adscribere. Cui subinde intra anni decursum Successor ad alius. Erat P. Thomas Natione Bœmus, Patriâ Crumboviensis, honestissimis de civili Statu parentibus progenitus, anno 1658. adeò à teneris Studio literario addictus, ut apud parentes sæpius instaret, Scholasticæ Gymnasij Crumboviensis juventuti adnumerari. Quod cùm precibus non efficeret, perorantibus tandem lacrymis impetravit. Scholis nostris admotus cum primo quodam modo studiorum lacte animum imbibit ad Societatem nostram, & vocationis suæ negotium potissimùm Deiparæ Virgini commisit, cujus ope (: uti ipse de se quandam notatus ferebat :) finem suum obtinuit, Societati adlectus Anno 1675. Renotuit in ea Rhetoricam, absolvit Philosophiam, & tres annos Theologiæ. Docuit humaniores Scholas annis quinq; præter Ministri officium, Exhortatoris matutini, ferventis Missionarij, fidelissimi Operarij partes omnes ad amussim explevit. Detentis in Xenodochijs, & carceribus, ac ad mortem condemnatis, qui temporalibus, qui spiritualibus medijs, suma charitate, usq; ad ipsum Supplicij locum, & ultimum agonem indefessè succurrebat; aspirabat officia humilitati magis conformia, & omnibus posthaberi incessanter efflagitabat; adeò amans vocationis suæ, ut illam omnibus mundi hujus divitijs, ac deliciis præferret. Vixit universim annis 44. in Societate 27. Coadjutor spiritualis formatus abanno 1690. Cujus animæ diem precamur æternum. Prosequimur nunc ad ea, quæ Deo, Sanctorumq; cultum concernunt. Ac in primis quidem devotio, in festis antecineralibus, & per Octavam Theophoriæ Secundum Societatis morem suum tenuit cursum. In festis Natalitijs mysterium Incarnationis, die Parasceves, & subsequente Dominica Sepulturæ catastrophen frequenti populo proposuimus. Solemnitas Divi Fundatoris Nostri Ignatij Pontificantem Dñum vindicavit Reverendissimum, ac Eximium Dominum hujus Urbis Decanum; Panegyristen asserte P. P. Concionatore à S. Spiritu ex Ordine Minorum S. Francisci

Domini operarijs expoluit; quintus demum præfuit Domui, cujus curam

Serenissimi. Festo S. Francisci Xaverij Indiarum Apostoli Solenne Sacrum decantavit Admodum Reverendus Dominus Parochus Pilsensis, ad populum in Sancti laudem sublime dicente R.P. Conjungtore è familia D. Dominici. Habuit preterea Clientes duos Sancti Xaverius, à quibus decendiali devotione honoratus est. Plures fuere, qui iconem Divæ Virginis ~~Pectoriensis~~ in Templo nostro publice Geltii expositam speciali devotionis fervore, ac munusculis venerati sunt, inter quos Persona quædam, quæ post Sanctissimi Nominis invocationem, valetudinem consecuta, gratam se stitit ara Beatissimæ Virginis Matris, et cruculam argenteam inauratam appendit. Alia nuptialem suam togam talarem ex materia serica undulata viridi, cum timbriis ex argento genuino in cortinas aræ Beatissimæ Virginis deservituras adaptari fecit. Alia per anni decursum, aureo uno cum auriculis, binis catenulis argenteis, filo uniorum, Deiparæ effigiem condecorarunt, et compluribus cereis illuminarunt. Ad decorem Templi nostri accessit, quod Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus D. Casimirus de Lubna Episcopus Chelmensis Suffraganeus Cracoviensis, et Ducatûs Severiensis Administrator Pomucensibus Sacris nostræ Tertij anni Theologis Splendido, eoq; varij apparatu in maxima hominum frequentia, majores ordines per biduum sub finem Septembris benevolentissimè contulerit. Templo obvenere sex partes materiæ ruberæ Sericæ delicatoriæ, et planeta nova ex materia pretiosa, Tradordita, cærulei coloris. Primarium est, quod Templo nostro obvenerit ablitè major, ac affabrè ex argento factus, et inauratus duarum fere librarum Calix cum patena, lapidibus exornatus, à Curia hujate recenter extraditus, cui in pedis circumferentia inserta leguntur sequentia: Calix iste comparatus est denuo ab populi Germanici, Evangelium tum docente Casparo Girich, et Martino Pardia, ad soli gloria Christo in memoriam restitutæ Religionis Evangelicæ. Anno Domini 1650. Munerati jam, quæ ad Dei gloriam, ac Deiparæ honorem acta sunt, et Templo nostro obvenerunt, etiam Conciones in variis Ecclesijs in Salutem proximi à nobis habitas ad calculum revocemus. Et quidem in Ecclesia nostra sæpius præsente Celsissima Principe Castellana Sendomiriensi; tum Sancti Joanni ad populum attentum; in Parochiali verò ad Auditorem eruditum, et Nobilem, ac plerumq; Illustrissimum, dictum est Dominicis singulis, ac festis. Antecineralis consuevit, et Theologica in Templo nostro habita utroq; idiomate, Germanico nimirum et Bohemico; ad quas tempore matutino varior, à meridie præclarus, ac copiosus auditor confluxit, et cum gaudio, ac Concionatoris commendatione discessit. Diebus Quadragesimalis ad B. Virginem in Templo Parochiali desideratum fructum habuere, præsentibus semper, extetoq; Septem urbis Dnijs Primarijs, et insigni Nobilitate. Festo præterea S. Joannis Baptistæ prater ordinariam matutinam Germanicam in Templo Sancti Joannis,

+

matutino ac pomeridiano tempore dictum est utroq; idiomate. Ad alias vbinde aliorum solemnitates etiam invitati cum satisfactione diximus apud PP. Minoritas festo sancti Antonij de Padua. Apud eosdem festo S. Spiritus Titulari Ecclesiæ; et die Commemorationis fidelium defunctorum vicinum tempore quadragintà horarum. Hæc intra Urbem. Aliò etiam evocati ad frequentissimà concione amphoram conscendimus; utnote Freudenthalij festo B. Virginis Elisabeth Viridentis, ac festo S. Elisabethæ Viduæ, Patronæ Ordinis Teutonici. Illuc tandem variis in locis ad concionem dictum sepies. Sed non tantùm novitas, verùm etiam desertior ædes nobis curæ fuit, quæ non tantùm in Templo nostro, verùm etiam in Parochiali doctrinâ Christianâ, et Divinæ legis præceptis instituerel. Catechismus in Ecclesia Parochiali copiosos etiam cernit adultos, inter quos complures constanter de Nobilitate. Pro sacro Tribunali sedentes aures Confessarij præsidentibus præbuimus; quod ex sacris particulis absumptis colligere licet, quarum numeramus quadraginta quinq; millia, septingentas et quinquaginta. Frequen ex conversatione relatum potiorem consemus, quod Lyelen è Lutheranismo ad Romanæ Ecclesiæ gremium; eorum magicis artibus septennio deditum ad veram cognitionem, alium ad crucifixorum condemnatum, publicâ prius detrectatione emisa ad dilectionem inimicorum reduxerimus. Plura conjugum dissidentium pacis priori tranquillitati, et mutuo amori restituta. Libri tam hæresin quam varias superstitiones, et maleficia olentes, feliciter exerti sunt. Amuletis pius ac sacris, potissimùm aquâ Ignatianâ, et sacrâ cera ligamina magica et maleficia soluta. Ægris in ultima meta constitutis magna charitate assistimus. Diebus sacrum Dominici Corporis viaticum præbuimus, numeramus septuaginta. et quinquaginta tres, quos sacro ceromate perungimus. Extrema egestate pressis liberali stipe succurrimus. In Hospitali detentis, ac carceri mancipatis temporali ac spirituali subsidio subvenimus, et ad propriæ voluntatis cum divina conformationem disposuimus. Freudenthalium exercitus quaternis vicibus, è terræ nostri adjudicatos ad æternitatis diexim us. Illud notatu dignum, quod ipsa executionis die quilibet eorum memorabile quid ante mortem restituerit: unus videlicet 10. Thenenses legavit in adjutorium animabus fidelium defunctorum; alter ne felici morte obtinenda die executionis nec cibi quidpiam nec potus admisit; tertius in nove dabuit, mercurij diebus devotionis gratiâ, omni cibo potiq; abstinere; quam devotionem integerrimè tenuit pridie diei fatalis; atq; ita transacto die mercurij summo ieiunio, ad cœnam magnam æternæ felicitatis (uti credere licet:) subsequente die Jovis transivit. Libet nunc Sodalitatem in Collegio nostro erectam meminisse; quæ in consuetis Conventibus Mariaeis devotionis nihil à præcedenti fervore remisere. Latina Congregatio Sodalium numero, et nobilitate crevit geminis promotionibus; cui, uti et Sodalitati

Dominij Congregatio excitavit: omnibus, quibus eorum

Civium ex Legato Oratissimi Domini Joannis Kürtz Mercatoris Opavienses auctis triginta Renenses. Conversationes Civica ac Moravica, multis caritibus factiones auctiores. Civica in festo Titulari B.V. in Coelum Assumptae in Rectorem dii delegit Reverendissimum Dominum Urbis hujus Decanum. Processionem ad S. Annam, cum propter metus Aviscos, et exinde obortos tumultus, ipso festo habere non potuit, in Octavam demum festi dii Titularis instituit non minore numero, pietate ac dignitatis. Gymnasium adimus, floruit illud hoc anno, Nobilitate, ingenuitate, ac studiosa applicatione, excepto quibusdam justis, qui numerum solum, et nullum fructum sacculi videbant, aut qui dub studiorum pretextu solam aleatoriae opportunitatem quaerebant. Plerique Classes elegantis cotturno pro Orchestra sua agendi dexteritatem exhibuere, et dii aestimationem, et laudem meruere. Facultas potissimum Rhetorica ac Dialectica erudito spectatori placuere. Illi vero non studiorum duntaxat, verum etiam et aviden primario pietatis habere Patris, dicitur est ad Scholasticam nostram Juventutem Dominicis singulis ac festis, diebus vero Veneris Doctrina Christiana explanata. Tandem etiam quidam Ad pauciora nobis pueris Annuis inserenda dispediavit Seminarium. Aliud illud Zy Duvaes; musicam meliorem instrugit, et damna à tempestate illata multum sarcuit. Nos defectum Benefactorum addimus, ut gravissimis temporum circumstantiis maximum difficultatis punctum, quo Annuas claudimus, et compendio damus quae scripsimus:

Communicantium --	45750.	Catechismi --	130.
Conversi à Lutheranismo --	7.	Sodalitates --	4.
Conciones - - -	478.	Audiori - -	420.
		Seminaristae - -	27.

Annuae Literae Residentiae Societatis JESU Teschinij Ad Annum 1702.

Binis JESU Socijs prior anno Majorem Dei gloriam Teschinij promoventibus, tertius hoc anno adscriptus est, desiderati adhuc in annum vertentem duobus in vinea Domini inter fortis Operarijs. Singulis uti sua valetudo stabil in concussa, ita etiam diversi erat cumulus laborum, et uberrima messi hyemar animus. Ab exordio nostro ordinem in hoc Convivas Mensae Eucharisticae numeravimus ter mille sexcentos, pro Concione numerata diximus novemgenta quatuor, non vocando in computum Exhortationes, quas per verni Jejunij

Dominicas ad Coriosum Nobilemq Auditorem post decantatas de Sancto Jesu Nomine
Litanias habuimus, ita ut ea pariter verus Eliavis Consolator simul et superior Sacra
cujusdam familiæ Jesu indirecti commodus publice de nugeste efulire aures. Sili
Necessitatem Sibi impositam iri Auditores et Residentia Auditorio ad Monasterij per
ambulam, hac tamen de causa vacuam Ecclesiam per capitos transeundi. His tamen dicti
non deterriti, quod nostrarum videbatur partium, in id coactu omni incubuimus. Ac
primis nè dia devoto populo deforet pietatis illicia, per Sacras Adventus fe
rias Mysterium Annuntiationis proposuimus. Hisque vulgo Dictam Sonate inter
vernaculos cantus celebrare cœpimus; Neo-Nato Virginis Intemeratæ filio Deus, de
nato Redemptori Equilibrum novum primumq erigimus. Diebus etiam Arche
cineralibus 40. horarum precos per Juvenes binos et binos ad thronum Eucharisti
ci Vel duplices textilis indutos persolvimus, ijsdemq die ultima Exhortatione
finem imposuimus. Ad hæc, ut non nisi in Sanctis Dei Deus laudetur, Divis
Indigetibus Nostris, de quanta licuit solemnitate prosequimur. et pro die quidem
Sancto Patriarchæ nostro ab olim sacra, qui solemnem Missam decantavit Admodu
Reverendus Pater Prior et S. Ordinis Dominici, qui vero pro Concione de lau
dibus Sancti Parentis dicerat Reverendissimus Dominus Commissarius, in Sante
vero festa hac Thaumaturgi Indiarum Apostoli hanc pro dena Missa, illum pro
quinquenda Panegyri invitari fecimus. Ambobus placuit delatus campus, re
latusq ab utroq per expectatione fructus. Utrumq Quinium Cultorem Sanctorum
Patrum festo utroq numeravimus inter Convivas tabulæ quam selecti hospitibus
affecit ejusq liberales Residentiæ nostræ Benefactores, Illustrissimus D.D.
Duatus Capitaneus, ejusq Illustrissima Consors instruxerunt. Nec tamen in
solis hisce memoratis Utriusq Sancti Patris Clientum numerus consistebat.
Habuit ceterum D. Patriarcha noster ferventes qui Cultores, è quibus quer
pere quinq; quarum quatuor, quod felici parte soluti sint una quod in
breum quidem producta mortua prole: post iterata vitæ deliciis Supremis
jam labris insidentem vitam revocaverit, prodigiosis S. Patriarchæ Litaniis
et ejusq Sacro nomine nuncupatæ aquæ adscribunt, divo autem Lo Archi
atro in acceptis referunt. Ad neq defuere, qui post Dictum ejusq Sanctissimam
Virginem Matrem, votorum durum omnium et spei anchoram in uno Thauma
turgo Indiarum Apostolo immobilem fixerunt. Huic, ut alios silentio obvolu
vamus, peculiariter devoti erant Clientes illi, qui magno numeri pietatisq
ejusq singulari diem festivam singulari decendati Sacramentorum Oeciden
tiæ et Synaxes frequentatione prevenerent, quo pro die à beneficijs famosa
ijdem requiendis gati inveniebantur; hos inter primas propè meretur ille,

Domini Oratorium exstruxit. Eumdem Templum erexit Domus, ejusq curam

de Statu Ecclesiastico, qui vel hunc testatum velin gyrel, multis gratiis devinctu animum, per decem ferias Sextas justa semialtera leuca pedes confecti Teschinium ad Thaumaturgam Sancti aram advolavit. Dum autem nos jubilaremus pro augenda gloria Sancto nostrorum Patrum, erant qui eum latis charismata meliora, Patronis suis, quorum in tutelam pervenerunt, decedere quidnam conditioni cultus credidissent, nisi Encomiastes noster, pro Sancti Sacrificet. Quamobrem invitati Teschinij, apud RR. PP. S. Dominici Divo Dominico, Jesuae Divis Josepho et Joanni, Ursulae Divae Clementi, atque alijs Panegyrim conteximus cum Satisfactione illorum, qui invitârunt, cum Solatio verò illorum, qui audiverunt, relictoque apud hos et illos Nostri desiderio, Societatis commendatione. Inde factum credimus, ut quas à biennio Conciones in Parochiali Ecclesia recusavimus, hic et alibi apud FF. Misericordiae iterati rotis oblata sint. Nunc ea amen animum ad eratos fructus applicamus. Haereticae pravitati erripuimus viginti duos, dissidentium paria duos: exquisivimus illi non cohabitaverat: conjugali amori reddita, inimicitiae extinctae, sopita odia, Lutheri ejusdem farinae hominum doctrinatibus respersi libri 42. Religiosmata item magica, et hac de materia tractans liber, erepta, rotis in solium conferunt. Deinde in fide vacillantes stabilivimus, scitu necessaria ignorantes docuimus, aegris solatio succurrimus, ultimum diem avertis quo viam carnis universae feliciter decurrerent, frendentibus pro indignatione alijs, qui negotium aeternitatis, hac comitti directori nostro delâsset prestò, cum illorum ingenti solatio, circumfusae coronae edificatione, omnium similis mortis desiderio, adfuimus, etiam illis, qui caeterogqin per decursum vitae aut raro, aut planè nunquam conscientiae dua malacian apud nostros quaesiverunt; Puppillos compluries abegitos Acatholicis nostram in curam admisimus, ex quibus Junior Baro Scribeanus, accesse Illustrissimae Matris factus in agnitione veritatis obstinatior, quo curaretur, secretius clam Monasterio FF. Misericordiae ut includeretur, ferimus. Deinque Ministelli Acatholici venenum suum praedicando spargere in vicinia attentarent, hinde desultorios Ducatus expedivimus, qui eos inquietarent. Praeterea ad Hungariae limites excurrimus, quo novem ad infamem arborem condemnatis profugis militibus operam nostram commodaremus, erant hos inter duo obstinatissimi Acatholici, quibus cum temporalem vitam prorogare facultatem nostram excederet; ut hanc cum aeterna, ope

salutifice fidei consulerent, solicite obtinuimus. Postremò etiam non pretermisimus Perchinium Advocatum Illustrissimum et Excellentissimum D. Legatum Cæsareum, ad Serenissimum Poloniæ Regem, Illustrissimum quoque et Celsissimum Cracoviensem Antistitem salutare, operæ pretium retulimus, luculentam affectus erga Societatem Limificationem. Sic pro Deo, et proximo in Templis, Conciliis ædibusque occupati, sedulos et nostræ Juventutis minimè immemores viximus. Constabat illa justo, etiam Illustrissimo nomen, et hæc in Oratorio nostro modestia, in Scholis frequentandis assiduitate, in penis Scholasticis ad unguem exequendis diligentia, in Conciliis morum compositione, in Theatris agendi dexteritate, fuisse meruit commendationem; ter in publicum venit, et agendo omnium animos in se convertit. Nè tamen illa pravis hæreseos dogmatibus in ticeretur, sesperter hæc inter libelli erepti sunt, et minùs in fide fundati, plenius instructi sunt. Hæc, uti et alteri tenella ætati, nè Dives deesset Paulus, qui lactentibus lac Christianæ Doctrinæ copiosis in Parochiali Ecclesia propinaret, erat, qui singulis Dominicis diebus catechetica doctrina copiosis eo omnium ovium ex planaret, ut dum ille Obedientiæ duce alio sub finem anni Scholastici evocaretur, doluerint omnes, quoniam ejus faciem non essent visuri. Atq; ita Dei promovendæ gloriæ dum intendimus, providit Deus de munificis Benefactoribus, qui munem manum tam in Residentiam quàm in Oratorium nostrum liberaliter extenderent. Ut enim taceamus Illmum D. Capitaneum necnon cum sua Illustrissima Consorte, qui toti in emolumentum Residentiæ intenti, erat Illmus alius, qui vini varias octo, ligna et Semellas doctorum usibus in annos septenos etiam servitures, subministraret, alius, qui de piscibus quadragesimali tempore provideret, alius pro nova linea supellectile sufficientem offerret telam, Oratorio nostro accessit Sacrarium Emptibus Illmi D. Ducatus Capitanei, item Cathedra, et ara S. Xaverij beneficio Reverendissimi Domini Comissarij, Calix cum sua patena solidè inaurata, frontale geminum ac phrygia eleganter pictum, munificò dono piæ cujusdam Virginis, elegans præterea pacificale, superpellicium ex Syndone, Pluviale ut dicimus, floribus serico-aureis respersum ad oculorum illecebras, majestatemq; Domus Dei, quæ omnia devotæ animæ pauperiæ supellectili Domus Dei tacitis nominibus consionarent. Demum erant alij, qui nè unquam ignis pro altari deforet, eundem in cereis ultrò oblatis Emptibusq; pro —

Domini operarius existit; omnibus demum præfuit Domui, ejusq; curam

accendenda langrade liberaliter administratis per annum totum alueruntur. Quibus dum nos mutuo cuplas coelitus devovemus benedictiones, et gratias, quas egimus, Deo Optimo Maximo, consecrata ayimus, ad Ejus Majorem Gloriam:

Numeramus:

Ex Conversis à Lutheranismo — —	22.
Ex Comunicantibus — —	3600.
Concionum — — —	94.
Catechesium — — —	44.
Juvenum Scholarium — —	33.

Annus Missionis Brandsdorffensis Ad Annum 1702.

Haeretica Brandsdorfensis gravitas in octavinta, et ad sita Radersis Lutheriolorum rotervia in gradivinta adhuc inveteratis malorum capitibus consistit. Ubi licet laboraverit hoc anno gravitas Missionarius Brandsdorffensis in Aovo Domini ab haeresos lolio expurgando, longe imparem labori fructum in horrea Domini ibi detulisse visus est. Undecim tamen personas consel Lutheri erroribus exceptas fiat decem in cursum non revocando, quae ad sacramentum matrimonij citius admisse non sunt, quam ejurato priius Luthero: inter quas Apostata arus, qui florentiori fortuna ad extremam egestatis angustiae dejecher ad oblatam sibi quinarij unius stipem fidem dean, ac salutem ejuravit. Et licet reductorum pauci quoque videatur, plurimorum tamen debilium adhuc, ac in petra Ecclesiae nondum firmiter stantium ruina feliciter propedita est. Attentaverat omnium exercita haeresis jam in annum alterum Dominio Brandsdorfensi ab certis Illustrissimi Domini Juniori Catholici loco fratrem ejusdem Acatholicum praefiere; jamque omnibus artibus relicis, consilia sua deduxerat, ut officium ducale, licet fortiter in adversum averte Missionario, in partes suas ac essentiam flecteret. Dies jam statutus erat quo novus administrator dominij gubernacula capesseret. Et licet omni ex parte procaretur esset, ut res omnem Missionarij notitiam latuerit, tamen, ubi in tempore periculum omne provideret, expediviit illico epistolam ad Illustrissimum Dominum Ducatus Capitaneum, in qua contra

prefati Illmi Domini Acatholici in Levimini munere subrogationem solenniter protestatus est. Expedivit et aliam similis tenoris epistolam, ad Illmam Dnam Reissvitzianam Acatholicam Domini ejusdem administratricem, quae ob decrepitam aetatem Levimini minus idonea mansit id in jam memoratum Illmum transferre, meditabatur. Et sane scripsit hic Missionarius, haeresis machinationes multum subrisit, siquidem post limineis Illmae Dominae administratrici id minime opinanti per decretum revocatorium inhibitum est, ne abs; previo aulae Caesareae consensu attentet hujusmodi Sacrum Acatholicum Regentem dominio Braunsdorfensi praeficere. Et hic subsistit feliciter laesaeos consilijs ac catholica mens hac perfruitur securitate.

Dixit praeterea Missionarius pro concione singulis poene dominicis, festisq; diebus, compluries etiam coram Illmo Auditore acatholico. Ex dictionibus hic potior fructus ab eo relatus est: quod compluribus a fide nostra alienis salutarem scrupulum insiperit. Major item per dictiones in Templo reverentia, frequentior Sacramentorum usus, exactior praeceptorum Ecclesiasticorum observatio, celebrior Divinorum frequentatio procurata est. Verum non domi tantum, sed et foris in primarijs solennitatibus dicentem audire voluerunt. Dixit Carnovii in Ecclesia Parochiali primo Pentecostes festo, idem in festo Divi Trovaeris Antistitis Templi ejusdem patrocinio. Neu-Kirchij in festo Divi Wenceslai coram referta Comitum, Baronum, ac Religiosorum multitudine. Pladna in festo Sae Trinitatis. Norwalde Dominica infra Octavam Theophaniae. In Comenda Gröbnic in festo Ritpam Elisabeth Viduatis. Löwicij in festo Divi Stephani. Ulbersdorffij Dominica infra octavam Nativitatis Beatissimae Virginis. Item Seüffersdorffij, Braunsdorffij, Doberdorffij ubiq; cum desiderato fructu ac non vulgari sociis commendatione. Dum ita Missionarius adultiores salutaribus disciplinis instituit, non minori solertia teneram adhuc aetatem primis fidei documentis erudijt. Hinc potiori anni tempore quod dominicis eidem doctrina Christiana explanata est, idq; effectum, quod rudis aliis minus docilis aetatis puerilia primis fidei rudimentis comode instituta sit.

Moriberdus etiam sedulo adstitum, quod ipsum charitatis obsequium libi a Missionario exhiberi nonnulli Carnovienses mereciper efflagitarent. Idem etiam praestitum nonnullis Acatholicis in extremo vitae mortisq; discrimine positis, quorum salutem licet Missionarius omni contentione, vinienq; intensiore curaret, eorundem tamen perversum ac in errore obstinatum animum ad recte credendum nulla ratione flectere potuit. Sublata sed in complurib; conjugum paribus dissidia, obstaculq; amorem conjugalem labefactantia.

Dominii Oseranici expulsus; quoniam Dnam praetulit Domui Ejusq; earum

Complurib̃us item puerperis per aquam Ignatianam facilior partus redditus. In tantum aquæ hujus exstitit æstimatio, ut per totam latè patentem vicinam avidè desideretur. Aliquot item hæretica volumina Missionarij in foliam obvenêre. Sequenti corollario labores omnes stringit: Personæ abhæreti absolutæ undecim. Conciones ad populum habitæ sexagenta quatuor. Sacramentaliter absolutæ bis mille quadringenti aliquot. Pro hæresum hucusque dispositi trigenta octo. baptismati fonte ablutæ fidentia duo.

Annuæ Missionis Pommersdorfensis, Ad annum 1702.

Ut orthodoxæ fidei incrementum accederet, non minore à præcedentibus annis fervore in vinea Domini laboravit Missionarius Pommersdorfensis. Effecit is conversatione sua, et ferventibus ad populum dictionibus, ac doctrinæ christianæ explanatione, ut abjuratis Lutheri erroribus Romanæ Ecclesiæ aggregarentur septeni. Ex quibus specialiter illa perfrictæ frontis mulier memoranda venit, quæ per annos 16. varijs in locis variorum Sacerdotum nostrorum conatus eluserat, donec tandem longanimi Missionarij patientiâ ejusdemq; suavi allocutione, solitò vehementius tumultuantis animus jta emollitus, ut fracto furore in lacrymas diffluerent, ac tandem amiso veritati victima cederet. Alius quidam homo Cyrestis, et Essenus, in hæresim relapsus, plenæ Ecclesiæ Catholicæ renuntiaverat. Hunc contra Sacra Romana passim detonantem, et copiosis in Deum blasphemijs malè occupatum, Missionarius frequenti exhortatione et suavi conversatione eò feliciter reduxit, ut Sacro Pœnitentiæ Tribunali se sisteret, et fidem Catholicam denuo amplectereturq. Accedit et illud pro rei Catholicæ emolumento prosperè gestum, quod viginti illegitimè à ministellis Lutheranis copulatorum paria, ex Venerabilis Consistorij mandato, et in presentia Illm. DD. Ducatûs Capitanei assistentiâ, in facie Ecclesiæ Pommersdorfensis omnia illa viginti paria à Leo ultimo copulata sint; unum dicentes, quod ex templo profugum, et quâ datâ porta dilapsum, hodiedum non comparuerit. Hæc Pommersdorfij. In adjacentem etiam vicinam non raro excurrit Missionarius. Ex quo illud emolumenti evenit, ut de controversijs fidei, ac imprimis

de Sacro iconum cultu, et pio Rosariorum, ac Numismatum usu, salubriter docere coeperint Sensationes haeretici, contra, quam a Ministellis suis fuerant informati. Erant Parentes, qui a Missionario filiolis suis, oblata, Ad abjudicum cum ejulatu rejecta pia munuscula, ipsi exoscularent, eorumque venerationem tanquam probam parvulis efficaciter persuaderent. Caterum ad amovenda animarum pericula complures libri haereticii erepti. Societates perversae dissipatae; aegris in colis et aculis indefesse adstitum; ex quibus ad mortem beate obeundam 8. promuniti. Ad populum dictae Concionis 67. A lutheranismo conversi 7. Catechismi 38. Sacro fonte abluti 13. Pro Sacro biberali absoluti sine numero. Quae omnia cedant, quo fine acta sunt, ad Majorem Dei gloriam.

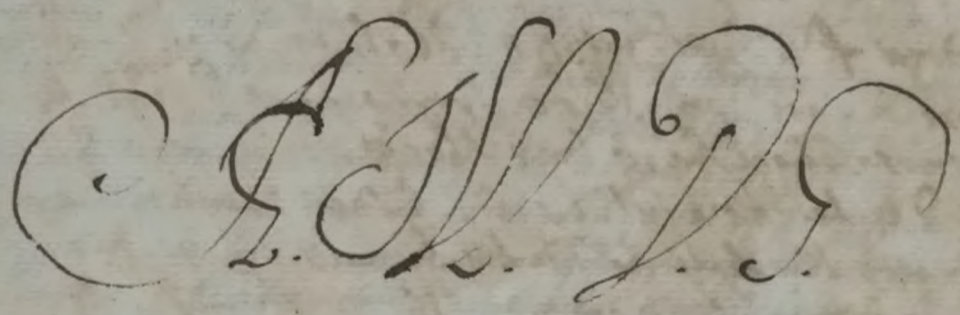

Domini operarius exstitit. Comitat demum anno Domini, ejusque curam

Missio Teschinensis ad annum 1703.

Principium Annuum anni hujus sibi non immerito vendicat angusta et ex minuto duntaxat tantum, per annos triginta tres inhabitata domus nostra; tandem hoc anno jure proprietario de speciali suæ Cæsareæ Majestatis gratia acquisita, et tribus aliis Ducatibus, utut complures essent de potentioribus qui incredibile erebant, et multas in contrarium rationes obtendebant, die 8va Octobris aucta, dum ea omnes quatuor nobis submisse è Camera Silesiaca gremio Comissario Cæsareo Vratislaviæ, et adjuncto Illustrissimo Domino Regente hujate; juxta tenorem decreti Cæsarei cum omni jure, et annexo gratiosi prorsus favore publice, quod dudum erat in votis, coram Congregatione Nobilitate sunt extraditæ. Hæc autem extraditio, ne nobis foret in futurum onerosa, actum cum civitate ea felicitate, et successu, ut illa omnia onera contributionum, et quæcunq alia annuæ dari et juri solita, deposita certa pecunia summa in se id oneris suscipiret in perpetuum, quod et felicitor perfectum, dum loco trium millium, quod justissime prætendebat Civitas 1700 florenis reducta utrinq contractu, est contentata. Quia vero ejusmodi summa aliunde erat colligenda, Mineernam Domum nostram, sacrarq nobis aranam Anticuam, mille venditimus Rzeuensibus, ut ipsum quidem Societatis nostræ sacerdos domus hujus paucorum mensium Incola ex speciali erga Pauperiorem Residentiam affectu et favore, ac soli divino cultui liberrimè adjecit, dum paternitatem suam annuente, et consensum suum præbente altiore Potestate eidem mille florenorum, magno sane Benefactori, hunc in finem opportuno plane tempore transcripsit; unde domus sua non tantum ex integro ruinosa secundum aliquam sui partem restaurari; sed et ab omnibus oneribus exsolvi possent, et vero jam et sunt exsolutæ et novis tabulis, tectoq novo contra intemperiem aeris munitæ, porro ingressu in Residentiam Capacissimus perfectus, quod posterior cum anteriore connexa, paucipedis facile duodecim cubicula cum duplici scola, quam ipse promotor nos die intravimus, habituri. Cum igitur ex parte utraq negotium felicius, quam credebatur, compositum, partem utrumq diversis temporibus frugali excepimus prandio, et Illustrissimos Dominos Commissarios quidem, cum magna præsenti nobilitate ab conviviis, ipsos extraditionis die, prosequentes erant. Senatum vero, et deputatos negotii hujus 24. Hospites in ipsa vetava cum magna utriusq partis satisfactione, et aggratulatione.

Hæc extra acta, jam interiorem Residentiæ nostræ interiorem partem, incoluerunt locum sacerdotum quinque, quot retroactis annis aliis nunquam, ejq divinæ gloriæ intenti gnaviter, et in animarum salute urbani miter indefessi quorum gemini Evangelica explanabant utriq idiomate, ung minores discipli, na, druid, christianam prælegit doctrinam, alius extra urbem fons Dominum operarius exstitit; quintus denum præfuit Domui, ejusq curam non absq cum agebat.

Absolutis igitur Pertinarum sullabis ad operas Divino Cultui impensas ante

omnia prædiamus. Refectionis Eucharisticæ convivas quinq; millia ducenti; duos com-
putamus; quorum sacro Tribunali et alios pœnitentes ad calculum revocas, qui apud
nos, et alibi locorum à nostris in auxilium vicinis Parochis exercentibus, sacra exo-
mologesi sunt expiati; dein in aliis Ecclesiis sacrum Jubilæum accesserunt, multorum
centenorum computatis priori numero adscribendus erit. Per concionem vicibus
ter dictum est cum magna satisfactione, magnoq; fructuum auditorum accessu
non vocatis in hanc certam ijs dictionibus, quas alibi ad unanimem populum habe-
re. Fructus verò inde relatus præcipuus est ille, quod non rari dictionum im-
pulsu moti auditores cum magno dolore sese ad sacrum Tribunal convolave-
rint numerosi, atq; abijs repurgaverint sese, quod fugisse conscientiam sordes
videbantur. Catechesim templi Parochialis breviter expedimus, quod in noti-
demorandum non arbitremur, est et illa non minori zelo accessa, ad numerosam
juventutem instituta, cujus explanatione etiam extra urbem in adjacentibus Pagis
nic pagis Dominicis festisq; diebus quam plurimum profecit. Missionarius
hyeme ac æstate apud Ruricolarum animas non sunt tantum, sed et
ætatis prog adulticis. Reducta sunt ad fidem Religionis Catholicæ
Personæ numero quinquaginta sexaq; omnes Sacri Lutherana infectæ; inter
Perillustris Domina Cecs Perillustris Domina Hentiana, una ab Apostasia, quibus
et ceteri, quorum nomina silentio prætermittimus, enucleatione ulteriore non indi-
gent. Duæ verò aliæ Personæ memoriam hic exigunt amplioren. Prima est
Perillustris Virgo Sebeliszowskiana, quæ in Hæresis Labyrintho 35. circiter an-
nis constituta, reprimebat multorum instructiones et dehortationes longo tempore
eludebat, tandem à nostro Ministro visitata, quasi post solutas argumentorum
nodos, suavi sericq; agendi dexteritate eò disposuit, ut Sacra Sui victoria
deposito omni Sumano respectu, sacramentalem ritu Catholico confessionem,
quod sola conversionis negotium illi cedebat arduum, apud nos peragere
tanto à superata difficultate perfusa animi solatio, ut ac in omni retro
acta vita non sabuisse unquam, alijs contestaretur, postea in Oratorio
Sto cum uberima lachrymarum profusione sacra synaxi refici ad sola-
tium spectantium est animadversa. Altera, antequam finem vivendi
faceret, in lectulo doloris Romanæ Ecclesiæ unini pectis, ad quam cum vi-
nosset ab una leuca hinc ab urbe commorantem, eamq; adhuc in vivis
et ad æternitatem properantem reperiens, ab hæresis vinculo et peccatis
feliciter absolvit, quæ paulo post omnium morientium sacramentis præ-
munita, optimis dispositis, sublata est è medio mortalitatis ad immorta-
tem profecta. Præterea complures infidelium vacillantes confir-
mare studuimus, Sumanosq; respectu deponere adeuimus felici eventu.
Libros Sacros vendentes viginti plures cepimus præter unum offensi
cantionibus et superstitiosis affatijs laute partum, et bene magnum,
utq; dies festi debitè observarentur, et alia agenda, quæ hic interdum
Catholicis fieri natum est, tum pœnis in eos, qui rei essent, procuravi-
dum minis effectum est ita, ut subinde jam onerati fœno curmus ad
præsentiam nostri deverare, vacuisq; domum remittere sint compulsi.

Pari modo ut in sacrarum imaginum Iconoclastes, in exemplum aliorum
severe animadvertereretur, apud potestatem habentes obtinuimus. Et vero felici
eventu, dum ultronea secuta est, an post subitam poenam; ne poenae mi-
tigationis initium aliquid factum videretur, non modo delicti agnitio
venimet ipsumet ordsorde fidei amplexio. Et illud apud complu-
res miseratum, ni videlicet Haereticum ad vicinam accurrentem Minister
hum accederent Cubiculi Aulaea; ne autem ipsi Diabulae locum apud
Angelos reperirent impostorum, quorum multi anno hoc currente contra pri-
vilegia annis patentes publica, eaque severissimas sub interminatione gravissi-
marum poenarum promulgabat propedium vicinam versabant, tum ab-
hi, tum praesertim apud Illustrissimum Dominum Bonomum Cameraricum
in quibus ut plurimum se se detinebant, sepenumero audum.
Ex conversatione praeter enumerata, etiam fructus est esse, quod gravis-
sime diffidens par unum Nobilium Senatum eta, ut ceder proprima omni
nere, sit compositum, atque ad veram Christianam charitatem, plurimis
verd amicitiae signis contestatam, revectum. Persona alia nobilis ad
praeclarum subministrationis genus induta, quando ipsi, quos libitum ferebatur, non
ad oculum, sed ex animo deprecata est, plurimis exinde praeter summam
circumstantium aedificationem, sequitis emolumentis. Una quae ad
subsidium sui ipsius maturabat, tum ac praesertim per spiritualia reme-
dia, tum per procuratas medicinas eta est liberata, ut multoties vita
salutem suam, de qua penitus desperaverat, nobis post Deum debeat
in acceptis. Domi et campis ad scholas evocamur, habue-
rant hoc Illustrissimi etiam discipulos, numerum quinquagesimum ex-
cedentes, omnes a pietate et diligentia laudabiles. Pro Theatro, ut alia
taceam, serialiter prodiverunt: dum Illustrissimo Adamo Ducalis capi-
taneo pro vincalo Novi Adamum invenerunt cum satisfactione.
Oratorium demum vestrum animis lenitudinem insonat. In quadragesi-
ma de Passione Domini concionis teutonica sermone habita cum
magno fructu, et ab nobilissimum auditorem, raraque exclusa est di-
ctio, quam non multorum etiam virorum ubere lachrymae autem
tarentur, aut consequerentur. Ad cultum quoque divinum pertinet:
sepulchrum Christi pro nostri patris apparatu solemniore, pro majori concur-
entium pietate, in Daniele in lacu leonum adumbratum cum inscri-
ptione: ipse est salvator, qui liberavit Danielem in lacu leonum
Daniel 14. ad moderum tempus atque ad spiritualem animae solatium aug-
mentavimus. Festo SS. Indigetum martyrum Ignatii et Faveri
quibus festivitatibus Illustrissimus Dominus Capitaneus Ducalis liberalis-
sime Hospites recreavit mensa ad nitorem et pietatem instruximus
omnia. Patrocinio S. Patris puerpera una ex partu gravis-
sime laborans, et suam et proles incolumitatem in acceptis referens
cum Religiosis, et ageam ejus honori benedicta adhuc aspectu Deum

alia, granum una in diem tertium, dum cum parva luctaretur, applicabis sacris reliquijs, momento grafi protem masculam feliciter est enixa. Altera autem cum duabus impijmis laboraret, nè cum tertia eadem experiretur molestias, adhibito eodem remedio, nec tribus horis dolores sensit ac, fructos. Pariter Persona alia S. Patriarcha nostro integram oculi sui sanitatem, de qua jam actum erat, quia nec prope nihil videbat, assecuta est. Et S. Xaverij suos clientes habuit, qui decem dialis devotione eundem sunt veneratij, cujus opitulatij, cum sumptis antea ordinariis medicinis parum aut plane nihil proficerent, sola assumpta Xaveriana devotione pristina restituti sunt valetudini. Quod sacelli nostri paratum concernit accesserunt de liberalitate cumprimis cujusdam alterius nostri ex Castris reducis centum Florenos pro Candelis, aliisq repositis Casula una, et frontale, cortina cum baldachino de eleganti matrenasi ricca ex Italia ab eodem allata. missale solemnis rubro et argento investitum. alia campanam pro convocandis ad divina populis fundi fecit 60 florenorum impendio. Cortinas flavas et flongeras pretium 15 florenorum adequantes dono dedit alia matrona pientior. item mappa una pro altari cum finibus latis, flores artefacti satis copiosi, et alia similia accessere. Ata hac sunt laconice recensita, quae pro gloria dei, animarumq salute à Residentia Teschinensi anno hoc gesta sunt, quam tametsi à medijs sustentationis Provinciae facile pro stremam, ejusq labores respexisse specialiter Divina Providentia videtur, ut ei illud Salvatoris ex discipulis suis gratiam Luc 22 v. 3 moriis accommodari valeat: nunquam aliquid defuit vobis? at illi dixerunt: nihil.

Communicantes	5202.
Conciones	247
Catechesis instituta	96.
Conversi	56.
ab apostasia	1.
Studiosi	50.

Ihs

Annua Residentia Socij Jesu Jestinensij ad Annu 1705

Stabilitá jam, id annó proxime elapsó docuimus, pro Civitate Nostra Dni Jestinij Residentiá, eandem ad Majorem Dei gloriam, et animarum salutem Socij Sacerdotes stabiliter incoluere quatuor Unus cum superiorij potestate, qui tamen intra Anni periodum ab Romana Societatis curia alio ad Capessendam Collegij clavem translatus est, subrogato in Ejus locum altero à Provincia Moderatore. Diebus Dominicis festisq diebus exercebant Concionem: Domi quidem idiomate Bohemico, foris apud Fratres Misericordiae Bohemicos, et Idem domi semel hebdomadatim per verni jejunij tempus: fructusque utrobiq. Quartus denuo ad Juniorum aetatis juventam virtuti instillabat doctrinam, in Schola Literalem, in Cultu Carnevialis Christianam. Tertius in Vicina Missione existens, et tanquam Scala apis circumvolitans, Identidem ad Residentiam velut Alveare suum ventitabat, ut collectis apum fructus suis Domini Nostri in favos reconderet. Omnes isti prospera semper fruti sunt valetudine, omnis exempti, qui ad Vinas Arbores graviter mente alteratus, et ad Collegium Cupiens devectus ibidem Mensis unius gratis, feliciter, ut confidimus, et fusius in Collegij annuis habetur, in Dni obsequio, quamdiu Nobiscum fuit, et Socij Religiosi ita domestici esse inpendendo laboribus, ut tamen non Civitatis negligerent extraneis, sive pro Concione diendo in Templis alienis, sive conversando in domibus. Dictum quippe est ex Ambona in Templo Decanali, et ob Victimis Agnilas ad Se Deum laudamus Eucharistice, et Titulari Divae Mariae Magdalenae festo encomiastice; alias ad Sanctissimae Trinitatem Cathedralem et S. Georgium: extra Urbem vero Wendimae festo S. Catharinae: Kistelovij die Gaudia, tatem et S. Georgium: Bunczovij S. Georgij, et Velleslavij S. Michaelis festo: alibi alias, semper cum Concionis S. Crucis: Bunczovij S. Georgij, et Velleslavij S. Michaelis festo: alibi alias, semper cum approbatione audientis et fructu non modico audientium. Quem Nobis reddidit Noster quidam de Provincia Polonia, qui in Novo Anno apud Nos pro Concione in Illustrissima dixit: et Adm. Rdi ac Eximius Urbis Nes-Decanus, dum de S. Indiarum Apostolo Francisco Panegyrim fecit: facunde utrique; et hic quidem etiam tam die hac, quam festo S. Patriarchae Nostri Ignatij luce Clemiter ad Aram Pontificem egit: Nostis vero vice utraq lauta mensa in Decania Ne fecit Eximius illius Benefactor Illustrissimus ac Excellentissimus Vicatus Ejus Capitaneus. Horum fructus Concionum Nostrarum in eis maxime apparuit, quod, praeter mirandum Virtutis studium, multi seu ex devotione, seu ex utili compunctione, frequenter sacra acciperint Tribunalia, et post dolorosam delictorum suorum confessionem panem aeternae vitae devote sumpserint, quorum per annum plures numeramus sex millia quingenti septuaginta non computati ij, qui peracta apud Nos Exercitia alibi adiere Mensem Jam Velestem. et fuere ex ijs nonnulli, qui ex singulari in Nostris confidentia à plurimis etiam Millianibus, et labes conscientiae suae rum apud Nos eluere potuerunt, advenerunt: quorum non nulli, hucusque facta fuerunt perdificile, persuasum est, ut restitutionis fierent Notabiliores, citra nullij, hucusque facta fuerunt perdificile, persuasum est, ut restitutionis fierent Notabiliores, citra omnem tamen famae lesionem. Ut autem nunc erga Nos, Sacramq Eidem Nostram affectu

Memento pro Quarto

Confessionis et Communionis

Civitatis vacare et cultus disseruit. Unus in quo [illegible]

Conversatio

prouenaremus amplius ac stabiliremus, ereximus privilegio et gratiosa Nata Dei ad Bethlehem cuna, et gloriosum Mortis sepulchrum. Conversationis autem ipsi fructus, ut non pauci male diffidentes, denuo mutuae dilectionis vinculis fuerint colligati, priorque pacis restitutio. Ablata etiam Amuleta Magica, quae à celebri è vicina Nobis Urbe prestigiatore tum pro valetudine recuperanda, tum pro sorte fausiore acquirenda data erant, et post castam inanemque eorum gestationem per sacerdotibus Nostris recuperatae sanitatis fructu commutata: ubi et periculosae parturientibus reliquiae eiusdem sacri lignum, et S. Catharinae Nostri non data sunt cum effectu feliciter distinctus, licet ingrata mulier agere noluerit, ut, quae caeteris invocant ad salutem corporis, Orthodoxa fieret pro aeternae animae. Quae quidem Lutheri dogmata male credentium ad fidem Orthodoxam conversio potissimum fuerat Conversationis Nostrae labor, quorum anno vel proxime ante omissis, numeramus tri-ginta quatuor: qui inter erat inveteratum octoginta annorum filiarum de Ceru feminae, quod ille annis superabat ceteras, et ita et perfidae pertinacia convictus tamen est, et ad ovile Christi perductum. Interim praeterea diu Nostrae est plurimis non levi egritudine pressis, potissimum viris Maroritis ex Stengania adeuntibus quorum nonnunquam quinque sexve in aede decumbebant exhibili, et iisdem provide dam Sacramenta sabbatum eorum convenientia subministrata sunt, quam Nostria necessaria, et varia alexipharmaca procurata. Etiam Hymnus Nostra in classes quatuor sub uno Praeceptore divisa, in nil annos vel omissis de consueta sive in litteris diligentia, sive in moribus probitate, quae pro annis lib-lastici, Catechesibus quoque ordine ex Residentia Nostra Processionem ex pegmatis et Crucifixi parvulis omnia adornatis interstincta dederit ad Ecclesiam Decanalem, ubi coram Crucifixo Adultorum etiam ac Nobilium Praecipuae habita est Catechesis generalis, ad dulce praesentium parentum flamen Nomen, quod alibi in annuis facere solet Oeconomia, in cuius defectu apud Nos pro-stet, annuaque claudat Oratorium seu Cubiculum Nostra, cui praeter dona quae pro Minera, linea, serica, florida ac cerea anno vel acquisit cor argenteum ad Aram Xaverianam, et ex vestitu Muliebri à Nobili Dna Anna Maria Kirchleriana per testamentum Nobis donato conflatur casula cum frontali. Faxit autem Bonus Deus, ut post hac pauperis Viduae Minuta largius aperiantur divitis aliorum dexterae ad majorem Illis gloriam.

Sacra Celebrata	1460.
Comunicantes	0570.
Concionis habitae	242.
Ab haeresi absoluti	34.
Catechesis habitae	42
Studiosi	00.

Conversionis ad fidem.

Sanitas erga proximos ac infirmos

Ex Vita

Dona Ecclesiae facta

Civil revenue Acts, Settlement. Thus in your general view as regard

Annua Residentia Soctij Jesu Tessinensij
ad annum 1766 sum

Consul Residentia hac anno proximè lapsò Sacerdotes quinquagenos, cujus Semy in
Semy Illmi D. Lucatij Cancellarij operaty est ab anno Nolaphi, exordio, ad usq de,
cimum quintum Calendas Novem. anni Sterij, ac demum Deiparæ Virginis Moderatis,
ny, se Residentiaty subyit Senatey: Deligij verò dum intrà quàm extra Urbij Lanna; idem ità
Sne Sitere, ut Sit labori respondeat fructy, et fructus labor: Non enim Sum studiosè visita,
te sunt singulæ penè Sinitatij Liberbiorum domy sed excursum est ad egre habenty
bhij, quibij vocarentur, die, noctey, et contigit ut quidam Nostrum admonentem quibij
Ordinarij Patria grandia milliaria distante quibij Primy personam idy Mente intempesta,
et bruma Maximè ingente, exposity, sedey se eò contulerint lagrimandemq ad beatæ Deiparæ
tatij iter feliciter disposuerint: quod ultimum prestitum est quoq multij alijs. Ut autem et
bene valentium animi ad virtutij amorem disponerentur, Sacrata Sunt Coriony
Sacra lingua vernacula Bohemia Germanicaq Universum centum triginta, atq
ex iis extra Cathedralem Nostram tratiuq Misericordiæ festis Virginij ab Angelo salutatæ,
et Divæ Magdalenæ in templis Decanali: festò S. Jesu Nutricij Cisnæ: festò S. Catharinæ Ma
tij, alibi alia. Nobij vicissim parem reddidere gratiam alij, dum festò S. Cathariæ Vir
gin Canegcisten apud Ny egit Ordo Ordinis Cruciferij Sinij Depigentium nunc Vallesgrienses
ratij: Magni autem Indarum Apostoli Sui Xaverij Ordo Ordinis Prædicantij: Sic utraq Ma
ximum. Ut interim et Nobis Ignatius Xaverius Convivali epulo defecit Illmi ac Re
cellmij D. Lucatij Capidanij. Ubi ut Sinij tragedij Sinibus Sui multis Sui Sinpitij
et Aluinij pueriij dum deligviæ Sacra, quem aqua benedicta S. Patris Ignatij adjuty damy
una, et quidem Illustrissimam personam quæ ortari Sity Tebriana sui party laboraty
ad residentia misit, demisse rogey, Solam sui Sacerdotalem concedi: addiceturq hunc deligvia
Ignatiana, et cum successu, ut post unc sacrum feliciissimè cinxa fil prolem masculam. et alia
persona, ubi ultra tempus jam penè desperatè laboraverat sterilis, addibita aqua unoq S. Ignatij
benedicta atq per Nostrum transmissa, et secundet prolem masculam edidit et mirabilem
achionem filiolum sui Patij Nomine insignij curavit. Vnus ad ecclesiam Nostram ultra Sui Laudi
Sine Pietatis Nomine studiorum confluebant non ex sinistate Sestimenti Nobilior Civium sed,
etiam ex adjacentibij Sinitij pagij plebs rudior cui, altaris utilius predicare posset memoriam
rabatum Nonnemo, occulte Nostri frequentabat et audiebat Dictionij quæ postea versum omnij
bij, tanquam sinemansum magna proponeret. quarum quidem omnium sui exstitit fructus,
ut tum proficerent in Melinij; Mali in terrij; simplicij cultoram dogmatij cultorij in agni
tionem Veritatij ab Sylice, peccatorij ad Sententiam: affectatè rudiorij in Notitiam Re
stianam. Multi quoq Alumnij Sui milijenij ad Ny Ventitabat, ut animarum rorem vul
nera salutiferè sanderent, et congruentia Malagmata deciperet: ex quibij ille Notij memorandij
Vnus, qui ex Sacrilegio contentus demorsus in gravem incidit egritudinem; at ubi illij radices
magna cum animi cura Nostro aperuisset, vitiq telam detexisset extemplò melior ex
bere coepit, pinorenq, ex integro decepit in sui mitatem. et persona alia ad animæ ma

malatam vel multa tempestate obtinenda sacerdotem adve-
nire petiit, ut frustum consecrate hostiae et cene mystice quam seu per secundae forte ex
superstitione, seu per effectibus preternaturalibus ex Magia, apud se detineba se domi
sua reverenter auferret. Alteri quoque pertinaci ut datum sibi pro
prestigijs, omnino absenti, velicem velcam gestaret, aut ferre inderet, adhibebat auto
ritatem Nemeseos qui demptis quibusdam confessi alibi deum orbandi dicta sumpserunt
delijs, qui etatis minoris ab eo sumendo abstinere justi sunt, Milia septem: quos inter fere
non pauci, qui vitae sue delictis exomologesis, magno cum animi solatio duinitus sacerdotibus
concederentur. Cuiusnam Conciorum Ultorum fructus etiam nie hinendus. Nil
nil quod personis plurimis pernicies mortis et gestime doctrinae error, qui apud omnes
etatis pingendae aetatis radices, unumquemque omnium in quatibus fide dumodo Christus
se vivat salvari iste, et vultus sit: gratiaque agere Nostro non iam ei sit dubia esse, quae
ante sinu audivissent nunquam; unus autem ex Mortis spendaris, et ruisse redeunt
ty, audita erroris injuy detestatione. Mox se ecclesiae catholicae adjunxit quod utriusque
ex recitent alij inti vanis aliquem sibi similium desiderij obstitibus. Conversata
men sunt Anna ex a perversa ulteri doctrina ad fidem catholicam virginis, quos inter
inter duos apostatas, unus fuit amorum originis duorum, quae ad id usque
etatis omnium aliorum in se convertenda quam lusit oleum: et alius detruagem
nus senecio Andreas Radapiak nomine, qui ubi cum prima conjuge in Matrimo
nialis statu vixisset annos quadraginta quinque, atque hac morte e vivis sublata, cu
cunda in annum quinta videbatur sibi in omnis certia jam vice videre, idque ipsis
Christi Natalis festis defuncta conjugem, et eam, eius mores ut et salvus fieri vellet,
juratae ulteri rerum fidem amplecteretur Romanam. Cui fuit omnium seu
rum ex seu visio: Nam post admonitionem certiam Mox e ad Nostre gratiae confessio
nem, et a peccatis heresis absolutionem ardenter expetiit, atque sacra christiani de
sertus domus hetus redijt. Mandatis ex interim eunuchi Uxor ejus heretica, et reducem Ma
ritum multis arcanis salutaris verbis factum illi exprobrans, contumeliosque asserens, se
rem illum per abjuratam ulteri fidem Judaeo factum. Movit exprobratio nec in
tantum bonae emendationem, ut ea illa occasione tempestiva et ejusque convertendae.
Ser igitur Illustrissimum hujus aulae Magistratum adiit postea, ferventissime rogavit, ut
conjugem suam, ob calumniam non sibi solum, sed ipsi quoque Illustrissimis omnibusque
catholicis impactam carceri includi mandaret non ante dimittendam, quam ipsa quoque
fidem amplecteretur catholicam. Factum est utrumque cum liquidissimo Apostolicae jeny
sitatis ut tunc pure ambo fervente catholici.

Illa autem signoribus ad [illegible] Mortalibus principes daremus illius
inter alias sororum Mensurumque devotionis adaptarimus quoque in templis Nostro teneram
Christi Natalis mysteriolum et Mortes Crustinaeum sepulcrum, in quo occasione humilis
reverentiae latent ut nam sphaerula unus ab Regia catholica Majestate anno III Dei
Mensione exhibita Mysteriorum fuit ingerere in Mebibus Venere sanctissimae adventus cum
in inspiratione: Illis assendit et Salvator, circu ipse cum aerum: Benedicendo ei ne

Vitabunde terram, inferne flebebat
Augustissime Domus Habspurgo-Austriaca Viendaber Rudolphus I. Imperator Maximus cum [illegible]
ad venerabile sepulcrum: Te Deum laudamus, te Dominum confitemur. A dextris Ma-
jestatis Ejusdem cum singulis provinciarum suarum insignibus, et epigraphe: et benedic
hereditati tuae.

Ut ergo plenius in hoc diuturnis acta sunt domibus, in prosapia autem id per conversa-
tionem, ut non solum et varias sinistrorum et malevolorum vexatas gravissimas atque cum hinc
landalis dissidentis conjugis, sibi fuit secundum Deum, verum etiam vita pregravis quoque
non in cedem, in vulnera certe gravia erupitque erant interventu Nostri spiritus sunt, et
justis adversante ad munerum calumniarumque sibi mutuam illatarum condonationem
efficaciter permovere. Carissimae conversationis effectum est ut personae in servitiis a
vere ulentiores, ducatus testimenti deterioris existente cum iterum perversionis, et pugn
Dominorum illicitationes ortae a parentibus domus levarent, mallentque domi angustiae tanc
vivere in quantate quam habere laudis cum animae discrimine. Quella etiam quae aliquot
ante annis a Judaica perfidia ad Christianorum fidem Brage conversa, et Nuaguedhy et Ulea,
Solita gradum de Baronum tribus omnia in serenium assumpta acceptisque duarum copia
rum ad Lutheri secta deflecteret in tempore per Nostra a sinistris ac abstracta est alium aliud ser
vientibus Catholicis data. Multum quoque Verbi Divini Sterdo Ministerii mutilatum est et
nec tam libere per vicinium Nostram, cassis ubi primum tempore vagari auderet, obtentum est
duplex contra eos Paloma: unde inde a supremo Ecclesiae Cena sub dato quinta Maji: altera
abiisse nunc feliciter imperante Augusto Austriae sub dato decima Maji utrumque Divi
ny Adm. R.mi ac primi Dni Nuncii communicatum, ut rebus in suis labiis depellen
dis aegrierent. Et cum in vicinum Ecclesiarum Dynasta in Statium serenissime conjux
gis sue a serenissima Saxonum domo oriunda Verbi Divini Sterdo praeconem cum aperum
tendentis titulis et caporum adduxisset atque in aula sua locum doctrine Lutherane exer
cium haberet, Christum est rursum condere Viennam, effectumque ut et Illustrissimus
Dynasta et serenissima conjux, et vigilantissimus superintendens tu multuana celeri
tate abierint Ecclesiae.

Interventu quoque Nostra Sibylactica in quatuor classes sub una capitione divisa atque Monetarum
ter viginti amplectendum Nobilioribus cum tribus operibus diligentiaque dedit Sermona quando
Ejusdem publicum prodit in theatro. Semel quidem pro principe Illustrissimo et Juventissimo
Ducatus Nostri Capitane: vice altera post Ultima Omni Catechesim, quam praestant Senes
Parvulorum et Prima Nostra ad Sulasiam Carnithiaen supplicatio, decem constans segmata
Quidem Decalogi praecepta gradisse repraesentantibus: vicissitudo, cum plausu pro Sentis Illu
strissimae et Illustrissimae Nobilitatis, ac Ordinis Studiosorum.

Placuit autem omnibus ad Sulasiam Nostram, quam etiam domum solemniori ex qui
dam honorare tuti, ac praecipue Reverendissimo ac Venerabili Episcopali Officio Ornatis
simo Dominatis Nostre Decano qui senia certa Sacrificiorum, ultra prima vesta cum asti
ne Sinistrati Nostre Decano qui senia certa Sacrificiorum, ultra prima vesta cum asti
tura sibi tribus Sacerdotibus ad Sulasiam Nostra adivit et Missa solemne per Sonatos
hoc cum tubis ac tympanis decantarent: quem ostendit festum atratissimum Cordis Jesu
hoc cum tubis ac tympanis decantarent: quem ostendit festum atratissimum Cordis Jesu

civil vincere decretes distipavit. Unus in quo [illegible]

quod die Veneris dextro Dominus celebrari solet, imitatus est et intuendem Sacrificium cum benedictis ac Genovefis Sanctis. Et cum idem Reverendissimus Dominus Commissarius Parasceuam per vicos urbis circumduceret supplicationem, stationem unam in Ecclesia Nostra elegit: atque in supplicatione Nostra Catechesis ad finem Cannarum Ecclesiae sive Nobis obviam venit, stipatus Diaconis et subdiaconis, tubis ac tympanis gratum Aure Deum Deo. Matrimonium domestici cum consensu eorum quorum interest apud Nos ratificari voluit, parentum Patricia in presentia ac comitatu Illustrissimae et Excellentissimae Nobilitatis Viennensis agendis. Accessere autem eidem Ecclesiae Nostrae praeter dona Minora alia quam pragmatica per Electrum Sana, calathi cum floribus affabre facti duo: Mappa elegans pro ara Sancti Xaverii, et ex Restitutione personae cuidam facta ara Capsula. Domum vero Nostre ad urnam praestitit est a Venerabili Wratislaviensi Consistorio, et Dominis Canonicis Cathedralibus Nostrae

Anna Residentia Societis JESU Teschinij ad An. 1708

Residentiam Teschinensem pro Anno praesente incoluerunt 4 Sacerdotes. Verum munus fecit: Nullum è Sacra Cathedra populum utroque idiomate ad pietatem ac timorem DEI exhortari, confidentibus aure praebere, in vinea Dni operari, verum etiam in 4 Classes Gramaticae distributam Juventutem Scholasticam bonis moribus ac litteris instituere, omnes ad finem ultimum, qui DEI Gloria est, ac Salus aeterna, dirigere.

Conciones ad populum in Oratorio nostro singulis Domi festis diebus bohemice et Germanice constanter habitae sunt ad equestrem Ordinem triduo ante eineali partim Bohemica partim Germanica Sectio habita, Quadragesima vero tempore singulis Sabbatis Sermo Germanicus. Horum etiam novitali Sexim. expand. RR. PP. Dominicanos festo Doctoris Angelici, et alijs diebus extra Urbem Sonis diebus. Quadragesimales in templo nostro rursum pro hac Anno, pro praeterito Anno extemporaneae erant. Illustrarunt hac praeter alios equestres Commissarij Sacrei. Sectionum numerum dum ad culmen revocamus, 179 numeramus, accessit catechesis ad Seniorem Juventutem singulis Domiis in Parochiali Templo explanata.

Cultus DEI solennius celebratus in Oratorio nostro triduo ante Anni cum exhortationibus, et alijs piis Sacris, die Parasceves per Synaxeum Sabbatho Sancto per Processionem Resurgentis Dni. Praeterea Sanctorum Patronorum festivitates solenniores habuimus, quando festo S. Patriarchae nostri advenient è Templo Parochiali equestri etiam cum veltis Processis Duce Rdmo Dno Wisz Decano, et Commissario Episcopali. Devotionem auxit, Deum Rdmus Dnus Pastor egit, Rdmus Dnus Kentzel Canonicus Glogoviensis et Archi-Presbyter S. Nicolaum Wadislaviae ad aram Pontificem. Fr. Xaverij Venerabilis Dni Archi-Presbyter Freistadtiensis ejusdem S. Enomiastei, Rdmus Dnus Commissarius et Decanus Teschinensis ad aram solenni sacro cultorem. Sancto Patriarcha Illustrissimi et Excellmi Conjuges referunt in accessis, quod masculus prole sit recreati. Alius Xaverius quod è Familiis nostris per quidem devotionem illustratus.

Devotio pueriti hac quod nos experiuntur è sacris particulis incommunicanter distributis ad culmen revocati, Hostiam millia centum et Sacrum per annum numerantur. Ad Oratorium nostrum Angelus quam ante hac delatatum major etiam constituit, regulus, quem etiam equestre hic Dni Decanus Nobilium Dominis quos Raveriana singulis Sabbatis familiaribus augetur.

Catechismus generalis in Parochiali terminatus Processione Parvulorum ôtoque vestes Sacrae solennior. Labor Operativorum Sacrorum in omnes aegrotos charitate sese extendit, aegris ac moribundis per Sacramenta exemit, cum Heterodoxis ~~cum~~ fide salutifera equibus q orthodoxe credere fecit. alios fide avertos mitiores reddidit, impedivit concursum ad quendam magicum Nobilem, concordiam inter desidentes conjuges stabilivit, divortio meditata inter Sacrum, separare etiam Sacros distiparvit. Unus in fide stabilitus majoris notae qui à Lutheranis varijs Domis ac sebus ad perfidiam amplectandam allicebatur, jamque his atque ad promissionem multum abrepsus, Id Sacerdotale nostri in fide

Confirmatus, quod hodiedum fervens Catholicus, effectum è etiam per mu-
ltitudo hic ordine ad templum procederent, divinis interessent, etiam ad
gri fulende et à carcere et à plagis per nostram intercessionem sunt liberati
Scholastica Juventus è pietate, et à bonis moribus haudquam aqui
majores etiam Dominos promerita è. Hocin e Alumnibus numerum 96
complevit.

Oratorium nostrum Anno priore dilatatum, tegulis novo Altari or-
natum è magnus fieri fecit Illmus Dnus L: B: de Boazi Inclyti Regimen-
tis Hallingerani Hyremus bonumenens. Aram S. Xaverij statuebat Dn
Fechala. Aram S: Joannis Nepomuceni, Perillustris Innsbrucens Bagra-
vius Fischinegis, novis praeterea aulaeis oratorium exornatum cum
augerent varia donaria.

Oeconomia nullam mentionem f: ubique ejus necessarijs debitum
facere ostendimus, totam divina Providentia cum sue bona Matrimonia
et in hac dum nos fundamus, divimus sit honor et gloria Deo nostro
Omnipotenti, et gratiarum actio in saecula

Communicantes - - 7996
Dictiones - - - 179
Catecheses - - - 48
Rubiosi - - - 56
Conversi ad fidem - - 4.

Annua Residentia Tessinensis ad Annum 1707.

Hic ex demum anno 1707. Nihil hac Tessinensis, quod ab annis 34. agebatur, esset, mutatur tranquilli, quinque in Residentiam novam Provinciae nostrae, dum mansionem provisiam sub anni mensis unium accepistis, cuncta hoc ab omni erexe liberatam et instructam acquirit. Numerantur sex Socios quinque, eosque successores unanimes inter suis Sacerdotibus officiis addictos, aerum duo minores concionatione cum laude perfunctis, unus Juventutem Scholasticam institutis disciplinis instruit, et coelestem non modicum fructu industria quaerendo multipliciter fideique propagavit, pervalde cordatis aliunde aliis et usque adhuc illum disciplinis, et avide auscultantibus. Alius extra urbem in Missione abstinentiae sacra mentorum ministratione Societatis officium sua exercuit assiduitate, magnis praesidiis, quintus Residentiae rediit aliquantum instaurando aedificio minus.

Fructus vero particulares quos ex gentis divino cultui et salutis animarum indefesse impensis retulimus sunt isti: quod primum eorum, quique nos pane locum sunt consolati numeremus, et quidem, quantum ex sacris particulis colligere licuit, sex millia ducentos quadraginta non computatis, qui usque sua peccata rite confessi, alibi locorum sacra synaxi sunt refecti.

Inter comitiales aliis conscientiae angoribus laborantes, eorum hos numero solum proprie in desperationem et ad mortem adactos, quos mysteriorum operae ac industriae animae mentis malacia feliciter restituta libertatem suam explicatissima hilaritatis morae de se laetifundentis, libertatem laudando, quanta quanta voluerunt laetitia significatione non cunctae testantur libri de recuperata libertate gratulari ac confessariis suis rebus post sed immortales referre gratias. Dictum ex Concione 270. extraordinariae ut in diversis Ecclesiis ad conventum et Illustrissimum Iudicium et in Dominica Pentecostes victoriam de Galli et Bavaro in Imperio obtentam. In octavo Fratrum Misericordiae Fratrum laetae fuit inquit concursu dictum aliquid nonae ad Auditorem. Concionatorum multorum tempore: erant omnino nonnulli qui etiam inclamante ante sacrum dicentem avide auscultarent; ea demum fidelitate et fructu dictum, ut nonnemo omnem suam de temere edito mox libelli hereticis, alienis laude laudo religiosis confiteretur angrectatque diversum tempus vulgare conkeraset. Extra concionem vero tandem omnibus alterationibus, quae publice eumdem ad existatem indice conati sunt instituere, et erant sacrae Virginum Dignitatem Virginum ac Venerabilium frequenti mistae cum edificatione Omnes vicerunt. Porterea vitiorum, ne nocturnis dominis Locorum etiam servius ad veteranam luctam comperavimus, non non paucos non spiritualibus dantaxat solatiis recreavimus, sed etiam de diversis medicamentis ad sanitatem optatam, etiam vecenon ad hominem laborantes de sacramentis ad vitae aeternitatis prospeximus. Cercatque fuit etiam de dimidia nocte ad Sabbatum Sanctum ad disponendum

ibidem Illustrissimum Dominum, Sacremum Visitatorem, Prefectum quipiam
noster exercitii agere, a quo enim suum Castrensem haberet alterius Ordinis
Secularem, maluit tamen à nostro disponi, qui etiam ad presentiam Illustrissimi
ut dum ejusem suam conferret, et animo et corpore ad sanitatem redijt. Ad
Conversationem non minus ac cetera, quæ silentio involvimus, ut longiores fiscamus
detrahar, quod correcta persona una, quæ decepitiosa ante perhaeta, quod nata pro
les non obiit ex altera insanem mortem et curtum nativitatis signum; quæ
sa curabat illa celebrari sacra pro prole, hac intentione, ut proles in infantiam
reverter. Locus ung à tumultibus nocturnis, diurnisq famosis benedictione,
ordinata domus, suffragijs procuratis pro animabus eorum qui in illo tum
lati fuerant, quietus factus. Alter à lemuribus infestus, et ideo ab inhabitantibus
jamjam deserendus, apertus S. Patris Ignatij Jesu, et Maria, ut vocamus Sigma
fiano suffratus, habitabilis factus, ubi hoc insuper notabile, quod quem diu res
quiæ mihi observata fuerant, tam diu quoq etiam fuerit, quibus repetitis
et ablatus tumultus et molestia redivere. et ut compluria conjugum jam
ni inter se graviter dissidentium matrimonialis amoris vinculo reunirendus
persuasimus. Inter 47. qui cum fide orthodoxa perfidiam commutaverat
fuit una fœmina nonaginta et amplius annos nata, duissimæ senectus Hæreticæ
jus ferebat, rectus in lectulo debilis, pericit Divina Bonitas institutione Mysteriorum
poenitentiæ adventitia, illam à morbo animi absolvit, et post breve temporis spatium
ad immortalem transmisit. Causavit hæc conversio non modicam apud Deceptos
hic deos Hæreticos conpenetationem. Duas ab Apostata Deiparæ ad ornamentum
mihi fecimus, quarum una deposito Religiosi habitu, et contempto regulari
Deiparæ profanæ militiæ nomen dederat, et castra cum Regio per notabile tempus
secuta fuerat. Iam ad Scholas nostras quatuor non tam Nobilitate quam
Civitate floreantes gradum faciamus: obtinuere sub disciplinis. qui pro ea
tio apparatu solemnior adornatio per unig Dei Fratum prudentiæ, ut vinculo
Excellentissimi Domini Ducatus Capitanei, Adamum militis Florum prestantis
simi Symbolice et pregymnasmatice adumbratum proposuerunt, et probaverunt,
unde non mediocrem ab agendi dexteritate reportaverunt laudis ingenia ac
æstimationem. Nec istud pro Senore Residentiæ omittendum, quod an
no Boc Ecclesiastici Dei, pro Sanctis assumendi, qui aliis ad Examen Beatifi
cationis occurrere debebant, à nostris, ita determinante Venerabili Tribu
nali, sint examinati, nisi promoti, nihil condignum ab illis adferent atte
statum. Claudat Fratrum nostrum annus, cui inter cetera pre
cipua accesserunt dalmaticæ duæ, et vero Imperiales ex extentate ultima Stoly
Originis Extenuandæ, singularis etiam tum, cum vovere, Fratrum nostri Cæna
tacticis, item Lunculus triplex gemmarum ab Excellentissima Domina Ducatus
Cantanea, et candelabrum à Duecchi donatæ Ducendehmum coaguant numerum.
Dei Venerij Sancti Sepulchrum Christi gratiose capitatum in polymita pol
sima, à fera restituta, erectata ac Venerabili, moderniq statui accomodata

accomodata matrum, conceptus iste placuit. Alius quoque ad Dei gloriam referendum, quod quidam Sacerdos Cultor Sacrum, blanditer cum Ludis et Lyrarum in honorem cordis Dei decantari fecerit, cujus laudabili agatur cor valentis sacrum pietas et affectus perpetuam quandam provocavit ut imagini cordis Dei preferendis argenteum apponendi anathema. Nunc ad S. Xaverium et Sanctam Ignatium, in quorum festivitatibus ad decorem et nitorem instituti liberaliter tractavit Hospites numerosi Excellentissimus Dominus Ducatus Capitaneus, maxime autem die S. Ignatio sacra, qua intimus sua sacra Caesarea Regia Stadij declaratus est consilianus. Iterq Sanctus suos habuit Clientes; erant enim non pauci, et quidam tota Perillustris Familia, qui pridie festi Virginum jejunium in honorem sustepere, et diebus venerij Divum Indianum Xavierium solum decoratis devotione colucre, ipsi etiam Illustrissimae Personae, et non abs re duae personae ex parte gravissimis laborantes, et ad opem Ignatij confugientes, quod, quod admirabilitatis quidquam habere visum, vix admoto Ignatiani lyssani, et dolentibus et morbis periculo sunt liberatae, postea feliciter degunt, et prolibq etiamnum bene valentibus. Ag Sic est bonorum memoriam Illias, quod in Residentia nostra gesserunt Missionarij, fecerint Coelites, ut crescente Personarum numero, crescant et Benefactores et quorum Sacerdotum beneficio eximius, notisq amplus laborum campus patuit, eorundem Imitatores non desint, ut plura possimus.

Communicantes	6240.
Concionies	279.
Ab Haeresi absoluti	47.
Ab Apostasia	2.
Catechesis instituta	60.
Studiosi	50

ff. 14.

Litt. C. Litera Annua Residentiæ Societatis Jesu Tessinij ad Annum 1709.

Ad majorem DEI ter optimi maximi Gloriam, et animarum salutem
Patres Sacerdotes Missionarij operam suam indefessè impenderunt. Et
unum Patrem nostræ Moderatoris Provinciæ alio avocaverit, ubi meliore
penitilitaretur [illegible] tudinem, brevi tamen alij suffecti munera ejusdē subi
Duo de Rectis Dominicis diebus constantem, coniosum populum utro
idiomate adhortati [illegible] alij duo in festivitatibus præter instructionem [illegible]
juventutis idem ferventer prestare adnisi sunt. Ut operationes [illegible]
sortirentur profectum, ea quæ Domus DEI sunt, studiosè accuravimus. Ita
~~ante prælapsum spatio, currente frequentia populi excrevit.~~ Ara major [illegible]
Phidia delicate stagno elaborata illustratur auro, et ~~sub principium Anni accedentis~~
~~splendidior reparetur, quia decorata sit.~~ ~~Quamquam~~ Sanctissima Illustrissima Vidua, quam [illegible] mors sublato Illustrissimo Viro Dō Joanne Petro L. B. de Bossi, et Rosen[illegible] Supremo Colonello inclyti Regiminis Flaslingeriani, et militiæ Jablunkovena menia protegentis Comendante, ~~Cui Conjuge~~, Viro summis, ac imis acceptissimo, atq; summe profuso ara prænominata Erectore. Placuit hoc nobilissimum Jung Ecclesiæ nostræ primum offerre. Pro quo utpote hyeme asperrima, laboriosissimè effossa terra, et lateribus fornicata crypta è constructa. Exegerunt hoc gloriosissima Ejusdem merita, et in nos Liberalitas. Importata sunt illustres exuvia 30 Januarij, comitate lugubriter duplice militum cohorte qui eas Ecclesiæ impositas totā noctem [illegible] armatis custodiverunt. 31a Ejusdem celebratis solemniter E[illegible] ab Admodum Rdo Dno Curatore Ropicensi tum Vice-Commissario E[illegible], et dicta concione funebri militares inter caremonias terra [illegible]ata, ac deinceps per octiduum pro defuncti Manibus ab Ecclesiasticis, [illegible]osis Presbyteris Sacrificia fiebant. Tri[illegible] ante orali, ut possu[illegible] Indulgentiarum participes fierent sub horam 5a matutinā ~~[illegible]~~ [illegible]tum est Sanctissimum, et sub vespertinā septimā recondi[illegible] [illegible]arlas [illegible] adorabant DEum Eucharisticum tum è S[illegible] [illegible] quod urbem nos[illegible] magnoper[illegible] [illegible]nato Præsæpium nostræ tenuitati [illegible] struximus Sepulchrum ea libera[illegible] In eo Spectatoribus nobilissimis [illegible] horto agonizans ab Angelis s[illegible] floresq; afportantibus stipatus, a[illegible] me malis, quia amore lang[illegible] comitabantur Excellmus Ducatus [illegible] nobilitate. ~~Nam Eucharisticum in eo~~ quæ sepulchrum erigi conveniebat, depos[illegible]

[illegible] Verbi divini Præcones, implantaram fri[illegible]

Hac eliam publica devotionis exercitia in tantum populum allexerunt, ut
Panitentium numerus octies millesimum, et octuagesimum excesserit.
Ut Patrocinium quoq; Sanctorum Indigetum nostrorum lucraremur, festivitates
eorundem, qua fieri poterat solemnitate egimus. Sanctum Indiarum Apostolum
festivâ Missâ cum festitibus Ecclesiastijs, veneratq; est Rev.mus Dnus Episcopalis
Vilibaring. Panegyri sacra super astra extulit ordinarius noster festivus Encomi-
astes. Teutonico verò sermone dilaudavit Venerabilis Dnus Archi-Presbyter
Tiskadiensis. Divum Patriarcham nostrum Ignatium solemni Sacrificio o
cum Religiosis festitibus honoravit Admodum R. P. Prior Canobij ejusdem
Sancti Dominici; Ejusdem Sacri Ordinis Concionator è ordinario Facunda
Oratione Sanctum Fundatorem nostrum depradicavit. Auxit festivitatem
Processio juventutis è Parochiali Ecclesia ad nos deducta. Utriusq; Solem-
nitatis devotos, et Nobiles Hospites liberali Tabula refecit Excellentissimus
Dnus Provincia Canitanea. Et experti sunt patrocinia Sanctorum
Clientes. Nobilis Puerpera felicem Gemellarum partum tum patrimo
Beatissimæ Virginis, tum Sanctorum Ignatij et Xaverij (quos Sacro Lucem primum aspexerunt) ad numerum, quo certa
eas argentea bractea incisas ara majori affigi fecit. Ut Xaverius ob gratiam
~~feliciter enixum~~ Heraldum, nunc ut ut adultum vestre Societati nostra
comuni investire jussit Excellentissimus Dnus Generalis, Comes de Ulfeld,
Actualis Cæsareus Legatus in Moscoviam. Sic, et honorata Vidua filium
unicum gravis decumbentem Beatissimæ Matri in Ecclesia nostra
devovit, ac in mnemosynon recuperatæ valetudinis aureum argenti
annulum. S. Xaverij gravis Senia sexta non paucos habuit Decendiales
clientes, quorum nemo non se voti sui compotem factum dixit.
Conciones in Dominicis utroq; idiomate, dictæ ultra et hum octo, in festis (Concione 108
Sanctorum ~~[illegible]~~ singulis diebus Veneris ultra sexaginta quatuor. Exhortatio 64
nes quadragesimales consorum habuerunt pagali, et Nobilitatis affluax
et spectatum dederunt fructum, ut Catholici haterodoxis auditi sint
oggerere: si quadragesimal defectis dictionibus, profecto Religionem
vestra falsam desereret gyres alibi declamate sunt segregates.
Festo Sti Thomæ Apsti Dominici apud RR. PP. Dominicanos;
Festo Sti Joannis de Cumptionis Bsmæ Virginis apud
RR. PP. de Misericorde Ssæ Trinitatis in Ecclesia filiali
quod Festum Patrocinij ~~illa~~ i etur. Item in Ecclesia Parochiali festo
Bmæ Virginis de Vic inibi solemn in Selonorum militarium
sonitu ntarethr Cosiang. Venia et Kyselovij in
Geos ea, quæ Oneratorum ~~[illegible]~~ sunt,
rece e inter Pectum, et ad Furcam (multifa
co sprosum, ~~[illegible]~~ et ad totum
e in plurimis domibus è indutus.
rà pecora infecta peribent,
dissidentia quieti mutuæ
ta è libertas. Persona quadā
tione ~~[illegible]~~ ministrus deterrita
requisiti ad viciniam excurrunt
a. Vagabundo cuidam Religioso
nè sui Ordinis Nolla in provinciam

suam remitteretur. Verum non modò labores nostros plurimum remorata
è, sed quasi torrente multorum præcedentium Annorum cultura, et spem
conversionis ad salutiferam Religionem evertit, exorta facultas extruendi
harum pro exercitio Luthericularū. Eluvies hæc initium habuit 29. Maij,
quando Excellentissimus Comes à Cingendorff Commissarius Cæsareus loum
designavit pro hæretico Oratorio. Eò insolentia Catholicorū provecta è,
ut veriti non sint palàm edicere, Catholicos brevi catenis, et compedibus
adigendos ad acceptandam Luthero-Evangelicā doctrinā. Evenit
abinde diebus, ut Vir à pietate, et zelo inter gaudebat
prosterneretur adeò, ut primo ictu elingvis efficeretur. De hoc intolerabiles
Diabulæ Prædicantes pro publica concione ausi sunt proclamare, quod
id ipsi in pœnā à Deo sit immissum, quia contra suam sectam
audibus sit debacchari. Ut hæretica pravitas confunderetur, cum
humana auxilia nulla prodesse possent, ad divina confugimus, et
pientissimæ Ejusdē Consorti varia persuasimus vota, et spirituales
adhibuimus remedia, insuper diu noctuque alicuis è Nostris adstitit.
Perduraverit inter violentos motus, extra se positus, et elingvis dies tres, ac
noctes binas. Tandē ubi jam oculi diffluere viderentur, et hortante Medico
pro agonizante signū campanæ datū fuisset, atque pro moribundo à compluribus
amicorum circum flentibus oraretur vesperi; sub medium noctis quasi ex
vigilans oculos aperuit, vocemque audire cœpit. Mane plenis suis compos
Sacramentaliter absolutus, et Sacrosanctā Eucharistiā refectus è. Atque ita
sensim convaluit, ut vota sua excluverit, et etiamnum sanus, et in voluntis
ad solatium suorum vivat. Dum hæretica pervicacia revalescentiam
suis sacrilegis precibus, quas pro eo sub fine concionis suæ indicera nol
adscribere non erubuit. Eò quod vi decreti Cæsarei unus Civis Apostata
cum uxore à se perversa, et tribus prolibus è terris Cæsareis in perpetuum
ablegatus sit, effectum est, ut in urbe non reperiantur, qui crimini Apostasiæ
se obstrinxissent. Cum verò in pagis nullus defuerit statutus simile
exemplum, plurimi jam consignati Apostatæ alteri foro concedere quisque
transeunt, pro quibus pœnæ sententia hodiedum expectatur. Unicus, qui
è libris Catholicis Veritatem addidicit Prædicantis cujusdē Germanus professi
onem fidei in manibus Nostri elicuit. Plurimi tamen in fide vacillantes
roborati, et à frequentatione concionum hæreticorum abstrahi sunt.
Infrunniti buccinatores ausi sunt tum in expositione sua dissoluta
doctrina, tum in dictionibus Catholicam [illegible] tutem capere; quod ne ultra
fieret, remedium se adhibiturum [illegible] excellentissimus Comes Capitaneus
Id quod è summè noxium, et [illegible] Religioni Catholicæ, commi
vente oculo Justitia Forensis [illegible] incessu non distinguuntur
à nostris Ecclesiasticis, et non [illegible] in urbe vagantur [illegible]
abstentantes pervertere minus [illegible] ner habitatio in civitate
duobus est admissa. Contra [illegible] ignoscunt in altero cū pe
evitemus, quod incolatum [illegible] cum incessum
Civis capiendum pernoctare [illegible] tigos, ac in domo Catholici
importuni Regnum cujusdam [illegible] uberos. Attentaverant
usque asservatum inside Loci Pas [illegible] daver à Januario in Octobre
invebere, ac per apertum

[illegible] Divini Præcones, implantatam tri

forum inter ~~theatrias~~ lucas refoffendo cantiones, et strepitum tubarum, et tympanorum nec non ~~nec~~ numerosas piceas faces, praecedente Schola sua, praelatoq; ~~et~~ sculpta, et inaurata praealta cruce, adstitibus quaternis ~~Pueris~~ Verbi sui Ministrellis in superpelliceis, funq; deducere incaeptum per vicarios urbis protestante Reverendissimo Uno Episcopali commissario Loci Decano. Dum tamen penes Residentiam à Nostro Missionario unno reversam passi sunt, idcirco alia occasione funq; clam ac tacite per civitatem devenerunt, et ~~sub~~ suburbio verriculos funebres ~~vociferatores~~ decante verunt. Exiles licet numero, Virtute tamen et litteris spectatae, (invisere ~~tamen~~) libenter Scholas nostras. Tradidimq; in jis tres classes Grammatica cum Rudimentis Sacerdotes bini. Numerus Discipulorum non excessit sexagesimum secundum; quos inter censebantur Barones terni, et Equites bini, ac complures de conditione Patricia. Unus delituit reus, quod in publicum erat emersurum scandalum nullo hominis tempestive obsecundans. Uno alterove excepto ceteri decendiale ac S. Xaverium jesus è exesse. Uno alterove excepto ceteri decendiale ac S. Xaverium devotionem exolverunt omnes. Suprema, cum media Classes actionem theatralem ad satisfactionem spectatorum exhibuit; Infima cum Rudimentis in ~~fide~~ Catechismo Generali, suum clausum retulit. Ad hunc celebrandum ordinato processu quatuor regmatis intertinto studio ~~juventus~~ deducta è. Ut ~~eadem~~ Juventus publicas è Parochiali Ecclesia haberet ~~Solites~~ Processiones adangeret, semper ~~illustrissimo~~ Uno ~~Decano~~ Commissario requisitatur. Catechesis non tantum tenera, ~~in~~ et accurrenti adulta ætati explicata viginti novem vicibus. In Domus Dei ornamentum accesserunt sequentia. Affabre sculpta S.ti Joannis Nepomuceni ~~imago~~ statua parieti ~~et~~ aptata. Duplex ~~item~~ ornatus Sacerdotalis cum aequali altaris frontali. Candela pro toto pene anno dono oblata. Anathemata quinq; argentea testantur beneficia cœlitus obtenta; annulus praeterea aureus. ✠ Hæc atq; plura æternitati transcripta egimus eò alacriùs, quò minùs œconomicis curis distinebamur, ~~ubique majori ex parte quotidianorum~~ Benefactorum beneficentiâ sustentati, quibus ~~tanquam~~ ob eo precem, retributionem, ~~et~~ Cujus Majorem hac egimus Gloriam.

Litera Annua Residentiæ Soc: Jesu Jesinij ab A.° 1705 usq ad A.° 1710.° inclusive.

Extraditis nobis Bucalibus Domibus per DD.os Commissarios Wratislaviâ deputatos Perill.m D.m de Selden, et Illmum D.m Franciscum Rudolphum Comitem s: sacræ Baronem: s de Welezek Cameraticorum hic Bonorum Supremum Regentem, Die 8.a Octobris A.° 1703, in præsentia copiosæ Nobilitatis, ac compositis cum Civitate in futurum Civicis oneribus, in quorum redemptionem 1700. florenos extradidimus; cum prius 3000. florenorum postulaverit, cessante solum censu Cameratico annuo 11. florenorum et 12. cruciferorum, et hoc cum spe brevi auferendo. Missio hæc Jesinensis, quod ab annis ferè 34. agebatur, nempe à nostro hic incolatu, simul et speraba tur, transit in Residentiam A.° 1704.°, dum Mansionem propriam, instructis, ac adaptatis cubiculis pro commoda nostrorum habitatione, et Juventutis instructione, in informi alia civilium domorum constitutione, acquisivit.

Abhinc cum omnibus subsequis annis, numerando ab A.° 1705.° eandem, ad Majorem DEi Gloriam, et salutem animarum, Socij Sacerdotes stabiliter incoluerè quatuor. quorum unus cum superiori potestate præfuit, duo ad populum, Bohemicè nempe et Germanicè Dominicis, festisq diebus, hic ad Fratres Misericordiæ, ille in Æde nostra dixerunt. quanquam etiam is anno 1707.°, cum ampliata fuisset sacra Ædes, in Domo nostra Dominicis et festis Diebus Germanicè dicere cœpit est. Quartus verò Juventuti erudiendæ studuit. annumerabatur etiam quintus, qui in vicinia manu operosi Missionarij obibat, ab A.° 1702.°, ac tandem 1706.°, sub 15.° Calendarum Octobrium ex voluntate Provinciæ Moderatoris numerum imminuit, dum unus ipse tantum è quatuor Residentiæ incolis effectus est. Pariter ab omnibus utriq laboratum est. dictum constanter Dominicis, Festisq Diebus utroq idiomate, cum tali effectu et plausu, ut ab omnibus ferè vicinijs Nostri expeterentur sive Panegyristæ, sive Ecclesiastæ: uti Ropicij pro festo S. Catharinæ, Opodzenæ pro festo S. Matthæi, Lisnæ, S. Josephi; Bunzovij, S. Georgij; Bleschovij, S. Michaëlis; Zizchovij, Exaltationis S. Crucis; Gerlicij, S. Laurentij; Wendinæ, S.ae Catharinæ: hic ad SS. SS.tum Dominicanos pro festis Sanctorum Dominici et Thomæ de Aquino, atq solennitate sacri Rosarij; ad Fratres Misericordiæ in festis S. Joannis de Deo, et Assumptionis B.mæ Virginis; ad Ecclesiam Parochialem S.ae Mariæ Magdalenæ festo Patronij, et alia, cum ob vicinitatem Aquilas idem Te DEum laudamus solemniter decantaretur; item circuitu pro filialibus Ecclesijs SS. Trinitatis, et S. Georgij, festo Titulari. Quos etiam alij Verbi DEi Præcones frequentare atq audire non erubuerunt, ut postea exceptum Verbum DEi, tanquam primarium mysma, suis auditoribus proponerent. Inde fructus animarum secutus uberrimus: nam inter Sacramentorum frequentationem, quam ex sacri Particulis tantum apud absumptis legimus, quinquaginta anno hominum, quam et sacri Particuli

mata reportarent: etiam multi conversiones seu frigidorum Catholicorum, seu induratorum hæreticorum fuit secuta. ita ut ab anno 1705. ad usq annum 1710. inclusive, ad fidem ab errore Lutheri abducti ab apostasia et ad resumendum habitum religiosum, quem cum sago militari commutarat sacerdos apostata, unum numeremus; quum multi per complures annos operam nostram luserunt, et tandem Sexagenarij et Septuagenarij manus veritati dederunt: ac non Sacerdotij unius Germanus pater, qui in manibus hosti fidei Professionem emisit. Inter cætera mirabile quid habuit Conversio Sacerdotis Septuagenarij Andreæ Hatlapiak, ex Pago Trenecz, qui ubi cum prima conjuge in Matrimoniali statu vixisset annos 25, et hac è vivis sublata alteram duxisset, videbatur sibi in somno jam tertia vice præsentem videre defunctam conjugem, idq ipsis Christi Natalitijs feriis, ab eaq sæpè monari, ut si salvus fieri vellet, eandem, quam ipsa, ejurata Lutheri hæresi, fidem amplecteretur Romanam. potuit homini alia obstinatissimo sive somnium, sive visio; nam post admonitionem tertiam vehementem illico se ad Nostrum contulit, plenam in fidei instructionem, à peccati hæresisq absolutionem, ardenter expetijt, atq sera ipsaxi recepta Domum lætus redijt. Inaudita hæc interim secunda uxor ejus hæretica reducem maritum multis sarcasticis verbis salutavit, sæpiusq exprobravit, contumeliose asperans, pejorem illum per adjuratam hæresin factum, qua exprobratione ita commotus est bonus senex, ut ex illa occasionem sumpsit novæ sibi uxori convertendæ. quorsum hæpiter Illustrissimum suum Dynastam accessit, atq quam potuit, ferventissimè institit, ut Uxorem suam ob calumnias non tam sibi, quam Illustrissimo, omnibusq Catholicis factam carceri mandari, non antè dimittendam, quam ipsa atq errorem relaxaret, et fidem amplectendo, cujus ipse veritatem ex nostris certò condidicisset. quod et factum est, nam et ipsa in sententiam ivit mariti, et Catholicis accessit cum lætissimo apostolici senis solatio, constanti in fide Catholica ubique usque perdurante. Item ille, qui anno 1705. ex sacrilega conscientia remorsu in gravem incidit egritudinem; at ubi ejus radicem magna cum animi luctu nostro aperuit, vitæq telam reteruit, extemplo melius habere cœpit, pristinæq ex integro sanitatem recepit. Item persona alia, qui adornato nostro pastum consecrato hostiæ cera immisit, quam seu pro fundiore forte, ex superstitione, seu pro effectibus præternaturalibus ex magia apud se retinebat, è domo sua reverenter auferendam exhibuit. licet porro magnum præjudicium fecerit rei Catholicæ anno 1709. indulta hæretica Schola, et designatum per Commissarios Cæsareos pro libero eorum exercitio ad normam Schwidnicensium, Jauroviensium, et Slavicensium, amplissimum spatium; nihilominus à labore apostolico non desistum, quin imò eò operosiùs laboratum, ut saltem facta

ipsius

zizania profundius non radicarentur. hinc egimus, et fecimus, ut preter multos hinc inde sublatos hereticos libros, Zitaviâ huc allati ad publicos inundinas, cum Catechismis Luthei et Biblijs, confiscarentur. publicus Cultus processus, saltem intra Urbem non fieret, alibi Scholae particulares tollerentur, Catholicis pueris earum frequentatio, qui valde invaluerat, sub praetextu alterius idiomatis perdiscendi, inhiberetur; nativis verò frequentatio pestilentium concionum, et exhortationum, sub gravi mulcta per circulare mandatum, et Decretum Cesareum interdiceretur. praedicantes domos Catholicorum, sub praetextu medendi, non intrarent, ex urbe excipent, imò alienigenae integre ex Ducatu exularent. apostatae verò, qui resipiscere nollent, ex hereditarijs partibus, confiscatis eorum bonis, relegarentur; cujus initium datum in Cive hujate Teschinensi, qui cum uxore apostata et bonis poliis excesse primus fuit est.

Ut autem Divinum cultum stabiliremque amplius, praeter ampliatam Sacram eadem anno 1707; curatum est altare majus novum eleganti opere, munificentiâ Illustrissimi Domini Joannis Petri Liberi Baronis de Bozzi et Rosenfeldt, equitis Colonelli Inclyti Regimini Hallingoriani, ante quod etiam primus hic requiescit. pro cujus majore splendore Nobilis Virgo Maria Magdalena Jagoschiana magna aliâ Benefactrix Ronem gratiosam B.mae Virginis ad Nives et ve, et nomine Majorem, ad omnem elegantiam auro argentoque magna ex parte investivit. Aliud Sancto Indiarum Apostolo Prinobilis D.ni Nicolai Trchala, hic fiscus legius: Alterum Divo Joanni Nepomuceno Perill.mi Domini Caroli Ignatij de Boden, Cameraticorum Bonorum Burggravius erexit. Praeter aulaea, et alia pia donaria, à fidelibus supperditata. Ad solemnitates Nostrorum S.orum Patrum plurimi semper convenere cultores; quos semper Excell.mus Dominus Capitaneus Ducatus Adamus Comes de Teschin, dignâ tanto Comite mensâ, in residentia nostra peracto de more divinis, confortavit, et secum rursum ad Vesperas secundas deduxit. Pulchram ~~etiam~~ ad augmentum Devotionis semper deducente Rev.mo Dno Episcopali Commissario Decano hujate ex Templo S.ae Mariae Magdalenae ad nos Processionem; quem ad modum etiam Triduo Bacchanalionum instanter facere consueverat; qui plenum que ad anos Pontificem egit. Panegyristae verò partim ex hujate Clero, Archi-Presbyteri, et Curati, partim ex Sacra Canonicorum Regularium Congregatione Fulneca, vel ex S. Dominici hujatis Monasterij, aut S. Francisci Cosensis Conventus familia, semper ad commendationem Societatis Jesu. Beneficia S. Patris experti sunt Puerperae complures, et Laudem. Beneficia S. Patris experti sunt Puerperae complures, et Laudem.

Catechismo.
Semper Verbi divini Praecones, implantaram fri,

adhibitis sacris lipsanis, vel aquâ, ut dicimus, Ignatianâ; quæ ipsa exposita Persona hæretica corpori et fetui experta est fuisse salutaria, et in bonum animæ propriæ esse neglexerit. Alius Perillustris equorum notabili pretio comparatorum benedictioni loci et usui aquæ in nomine Ejus benedictæ ac Cœlestis Innocentii XI.mi conservationem. Alia Persona post 4. dies partum suam et prolis incolumitatem, ipsa cum pluribus similibus opi S. Patris adscribit. Sancto Xaverio se gratos fitere etiam complures dicunt. unus verò singulariter: quod è familiis nostris, per concitam decendialem devotionem excepto sit.

Scholæ plenum unum tantum habuêre Præceptorem, qui singulis annis iterato specimen dedere diligentiæ et actionis, singulari semper commendatione et laude subsequente: qui pro anni Scholastici cronide pulchro ordine ex residentia ad Decanalem Ecclesiam, ubi per Nos Catechismus per anni decursum instituitur, pegmatis interstructam Processionem deduxêre; et generalem Catechesin coram copiosa Adultorum et Nobilium Personarum Multitudine, ad dulce Parentum solamen instituêre. Cum præter Hortum suburbanum Oeconomia nulla sit, itaque hæc in nullo calamum sibi vendicat. Policea Benefactorum Munificentiæ, qua sustentata est Residentia, Deus sit merces, et retributio magna nimis. Ad cujus Majorem Omnia gesta sunt Gloriam.

Litera Annua Residentiæ Teschinensis 1770.

Quantumvis anni decursu mutatæ Personæ, labores tamen à quatuor Sacerdotibus interrupti sunt minimè. dictum enim constanter utroq idiomate, Boëmico ac Germanico, Dominicis, festisq diebus. et Catechesis explanata, in Parochiali Ecclesia. Excepti Pœnitente plus 5295. de quibus ab Hæresi ad Fidem Orthodoxam transierunt 13. ab Apostasia resipuerunt 5. Multi verò vacillantes, stabiliti; aut, si redire nolent, ut ex ditione Cæsarea excessent, procuratum. Cum quibus, quatuor pseudo-pastores in viam gentium abire jussi. duo alij, intra Urbem habitare volentes, impediti. Iisdem magno labore nostro erecti Catechumeni Judæi, et in Ecclesia Parochiali baptizati. alius hic instructus, dato militiæ nomine, baptizatus alibi est. Plures alij salubriter instructi, et ad unicam salutifera fidei agnitionem adducti, aliqui, et potissimum hic in Parochiali Ecclesia eandem sunt professi. Præter Libros hæresi infectos 19. erectos, confiscati, zelosâ nostrâ operâ sunt omnes, quos bibliopola heterodoxus Etaviensis è Lusatia, hic palam, cum periculo ruinæ, etiam Catholicorum, venum proposuerat. Ad Sacramentum Pœnitentiæ primò suscipiendum dispositi 13. Odia & dissensiones inter Conjugum pacificatæ, compositæ. Ad Gladium ac Ignem comitatus est Noster, reum unum. Prostitutæ vitæ, Personæ ad sanioram reductæ complures. Multis alijs frequens, ac etiam Generalis Confessionis usus est persuasus.

Festum S.ti Ni. in Templo solenne fecit cum suis, alijsq etiam aliunde accitis Musicis, copiosisq luminaribus suppeditatis, ac factis, Illustrissimus Dominus Colonellus Ignatius de Haßlinger: in Triclinio, Excellentissimus Dominus Ducatus Capitaneus. cujus exemplo hospites plenis secundis etiam Vesperis interfuerunt. In Divi Laudes Sacri Oratores pro Vosti steterunt, et Clerus alter, alter ex sacra Reticatorum familia. utrique pro Societatis singulari commendatione. uti rursum ex eadem sacra familia, in Divi Indianum Apostoli unus; è Minorum Conventualium Divi Francisci, alter. hospites iterato liberaliter reficiente prædicto Excellentissimo. In qua solennitate, ob vicidentem Dominicam Diem Serenissimi Episcopi nostri Wratislaviensis Francisci Ludovici, Pontificalis Reverendissimus D.us Comissarius Episcopalis, mortaria sua ante Residentiam nostram plantari fecit, eaq suo solenni Missa, terna explosione animari fecit. in cujus solennitatis augmentum milites suos superaddidit D.us Colonellus de Altschmidt, qui terno pariter bombardi

Carcerem inv. Verbi divini Præcones, implantaram fri;

dam sonitu applaudunt. Que porro thaumaturga S. P. N. aqua
de puerpera due, quarum altera triduo propè parturiens, allatis Sancti lipsanis, paulò post prolem vegetam enixa. altera in primo partu felicissimè adjuta. Atque, vulgò Ignatiana, et Domus benedictioni adscribit Dy
pidam Perill.ma, quod equi sui, magno pretio comparati, sive hominum malitiâ,
sive interveniente morbo, nox à degustata ea Ignatiana aqua, et sacra Innocentij XI. cerâ allatâ, melius habuerint; adeò, ut qui per triduum jam vix pabulum pennis labij attigerant, escam propositam paulò post avidè arripuerint, valetq; sint effecti. Hæc eadem ad complura milliaria à nobis disciti, ad eorundem piè credentium preces, est suppeditata.

+ etiam omnem resumentes

Devotionem Xaverianam, magno suo fructu prosegunt, præter studiosos nostros omnes, clientes Ejusdem plurimi.

Operam nostram pro extra consodavimus, perseqie et alijs: bis in Eucharistico pro geminis Confœderatorum victorijs in Ecclesia Parochiali. uti et in Titulari D. Mariæ Magdalenæ festo. Habuit & SS.a Tria, D. Georgij, et D. Joannes Dei, ad Fratres Misericordiæ extra Urbem: et D. Thomas Aquinas, ceteros Clerici. SS. Rosarij ad PP. Dominicanos intra Urbem nostros Panegyristas. uti non minus vicinia in festo S. Matthæi Apost.i Gonodeiensis, in festo S. Joseph inferior, in S. Martini verò superior Lisina, in festo denique Divæ Catharinæ V. M., Ropicium.

Templi interior facies renovata: quam altare eleganter incrustatum: Icon Virginis Matris auro argentoq; exornata, tectumq; tecta, nec non cancelli novi, reddunt devotioni accomodatiorem; facies exterior, renovato tecto aëris injuria arcet. Aucta supellex sacra uno calice, Planetis duabus, frontali uno, reliquiarijs, floribus, crollis, etc: hujusmodi.

Scholæ nostræ et numero, & nobilitate, pro hoc tempore inexpectatis, ac denique probitate laudabiles, quarto die Dominica, in Parochiali Ecclesia in Catechesi, bis pro Theatro, alijs in suis academijs, ac denum in Catechismo Generali, cum ingenti hominum accursu, specialia pietatis et doctrinæ specimina dederunt. Inter quos, Baronum tres, Equestris Ordinis tres, universim numerum 64.ta adæquârunt.

Demum pro utilitate nostra, curata aliqua in residentia, ac in horto se turbare Domus pene collapsa restaurata. Locum porro liberali in nos affectu ac quæ, hæc perficere licuit; ijs ut, evacuari nostra Divina Dextera retribuat largissimè, precamur. Ad cujus majorem Gloriam cedant omnia.

Confessiones,	208.	Conversi ab hæresi,	13.
Catechismi,	60.	ab Apostasia	5.
Communicantes,	5295.	Studiosi.	64.

+ Jhs

Annua Residentia Societatis Jesu Jessinij ad Annum 1711.

Inter pertinaces emergentis Haeresis motus, et turbines, pro vindicanda maiore Dei gloria, et procuranda periclitantium salute animarum quatuor hoc anno strenuam navârunt operam Societatis Jesu Missionarij. Tres pro sacris Gallis, opportunis miliis et haeresim detonuêre Philippicis unus ingenuis addictus Scholis, virtute et litteris tenerum imbuebat juventutem. Horum vinde effectos, in zelum constantem impulerunt animos, non rara eaq; prorsus Catholicis, deserendae Orthodoxae Fidei Fraeceda pro, mescua rectò credentium cum Infidelibus, in Exaprien, de conventu concionibus conventiculaij; cui malo, maturè occurrimus remedio, et implorata Magistratûs urbici, Aut non militaris Officij Authoritate fi, dele impetravimus ad sicutam urbis vigilias et tentò insuper Caesareae Maiestatis decretò in vacillantes eiusmodi Catholicos invectum. Alterum coepe, rantibus nobis obtentum est ab Aula decretum Nôs nier Ministrorum arrogatum hactenus Archi: diaconali, hub gradi mulcta usqu an deinceps autor usurpare, et verò fortius inescates sicutò. Dei verbò alimen, tentemus animos fervenli divini verbi eloquio, aptis controversijs miscermixto sitiò enim sitijs ave, bant vidi complures Catholicij professionis non rarò multis Acatholicis peroratum est in vernaculo nostro unica idiomate Dominicali, et Jesu. Quod Ap. Pp. Dominicanos in Festo S. Thomae Aquinati. Germanicè et Bohemicè. Feriâ quintâ Coenae Domini, in Chrisi initio et coramide in Exequijs in defuncto Imperatore Joseph. in Ecclesia decanali in Festo Ss. Trinitatis Cena Domini Lipsae in Festo S. Joseph. Ab hinc in Festis Paschalibus, universum Centum Lavagetes fuerunt Catechaeses quae in Ecclesia Decanali haberi solebant suum tenuit Genovefae et Sequentiam solemnibus finem omni Scholastici Ludus Epilogo Generali Catechismo. Inter Manipulos fructuum re, demunt Verbi divini Praecones, implantatam fri,

gescentibus Orthodoxis Verbi Dei aestimationem, et Dei
audiendi constantem curam. Sacramentorum Poe-
nitentiae et Eucharistiae frequentiam, praesertim sub
Paschatis et Jubilaei tempora quod particulare pri-
cedium impetravit Reverendissimus et Serenissimus Princeps
Episcopus Wratislaviensis pro hac diocesi suae cum
Christo divinae providentiae, Silesiam à pestilentia
hac praeservantis; quo rerum articulo numerosissima
concurrit poenitentium multitudo, adhaesitque plu-
rimi rudes et parvuli ad rite peragendam confessionem
primam. Carceres et praetorium militare sacramen-
tis provisum necessariis; aliquot personae è carcere ut
rum, et proximo Doni ~~[illegible]~~ Virginei amictandi pen-
culo sunt ereptae. salutari poenitentia expiatae, ne-
cessariisque instructionibus et monitis informatae sunt.
Colligimus Ideo frequentiorem elapsi anni tempori can-
tium numerum, videlicet octo millia quinquagintae.

~~Conversatorum~~

Sancti Indulgentiae nostri consueta anni praesentis ~~[illegible]~~
habuere solemnia, ~~et~~ crescente tamen clientum frequen-
tia. Sancto Patri complures puerperae felices in-
accessis referunt partum, specialiter una, quae bi-
duana in agone, nihil proficientibus hominum re-
medijs, desperata, Sanctum Patrem exposita est sechia
quando persoluta, gratiae crante nostro ad S. Patrem. Ex
hac occasione beneficio eiusdem aquae, cum sacra lotio
nocentis, praeter omnium expectationem, feliciss. me
antica est mortuam puer. Illa vivit ~~hac~~ etiamnum in colum
Alia eadem parte mulier eundem afflictam debebat
morbis, hospitem Sancto Patri nostro facta, parvulo ad
oblato, recepit incolumem. cujus beneficij memoriam
argenteum expressit anathema. Alia ~~[illegible]~~
pacem: Filia periculosa laborans partu, sacro ad
divam nostram votis feliciter evasit periculum. Dem
lit hac in holocaustum par cereorum. Decendi
lii S. Francisci Xaverij devotio, suo quoque frequentatio
è fervore. Inter numerosas à Thaumaturgo hac impe-
tratas gratias, specialis est: Persona quondam desperata
lundi ex hemiplegia agitata molestis, et occasione acu-
philli excitis, dimen malo et viten imponere medicinis
stricto ad pectus migione; facta ad S. Xaverium de

Coralis Ecclesiæ professio, continuò literatis et ministris
animi malitiæ restituta. Solicita conversationis
curæ in eo potissimum fuerat collocata ut orthodoxos ex
regionis cum heterodoxis consuetudine, fidei fervoris
fidei patientes, adductis, capti facilius evanescerent et
fervoris in fervori constantia solidarent. Sed neq; He-
terodoxos negleximus, verùm adeò ut pote amanter ovi-
cular, omni modo ad bonam partem eumdem ovile
reducere laboravimus, addit etiam regionis tempo-
ralibus modijs, et subsidijs. Hoc officio charitatis
convertisunt: ab Haeresi Lutheri, per publicam veritatis
dei professionem ejuratam: 7. à Schismate. 1. à
Judaica perfidia. Idem unus, qui etiam in Orati-
ro nostro, vitabolemni cum magna Acatholicorum
edificatione. Sacro baptismatis lavacro abluitur est.
Reducta à primo Apostasiæ periculo Persona una
et mulier in vera fide instructa. Odia utriusque sanca-
lesti complures inter conjugis composita. Longo cari-
cere Squallore tenebat persona quædam, binis repeta
mittantibus recurrit ad nos responsum opem et efficaciter
procurante nostro ministro restituta est libertati.
Infirmi solicitè quæsiti et regionis visitati. Ad
mortem sancte obeundam dispositi aliquot. Inter
illos à jure seculari ad ensem condemnati.
Scholastica juventus nobilitate et numero excellens
quater modijs prælectionis magna cum admiratione,
et prudentiæ commendatione affluentium Illustrissimorum
et Excellentissimorum Studiosorum, qui adeò et ipsorum
Heterodoxorum. Adolescentum est ut pro
patenti nostrorum, ab Acatholicorum Scholarum Di-
scrimine, illi in templo, ac præsertim in publici
supplicantis regulis processibus, debito cum modestia
et pietatis specimine comparerent, nec hactenus confe-
cto effectu.
Epilogum exordii coniungimus
et aliquot oratorij nostri benefactores accensemus,
quorum pia liberalitate curatisunt ad maiorem
aram Cancelli communicantibus hactenus antehac
necessarij. Et etiam Altare S. Annæ ~~ac etiam~~
eidem alius benefactoris opere incrustatum. Et etiam
Apelli manu, Altare S. Joannis Hieronymi adornatum.
Cathedra pro elegans nova. Ima Sanctuarium ac sphygia

ad omnem elaborata sint elegantiam. Duplices promptuarii cellis. Mensale novo vindi helesenico instructum. In horto suburbano restauratio ex muro facile separatum florentissimum Athenaeum prae se. ~~Accessit~~ Sed separandis ministrae ex muro nostro parietinis accessimus hospitium centum Athenaeum. Ita ex paterna domo Deo tuti omnia providentia. Quae omnia ad maiorem unius Dei gloriam.

Communicantes. — — octies mille quingentos

Conversi à Lutheranismo — — — septem.

à Schismate. — — unus.

Baptizatus Mechanus — — unus.

Conciones centum sexaginta et una.

Studiosi quatuor superiorem scholarum ~~octingenta~~ sexaginta et octo.

Et hi Barones duo Equites octo.

Annus Residu Tostinensis Soc. Jesu ad annum 1742.

Gloria divina in majora incrementa provehendi gratiam Sacrorum dedit Residu Tostinensis. Toto hoc anno laboravit cultura animarum; neque id quidem hujusce generis occupatio ejus Tostinensis eiusdem dedit laboris materiam. Fatigarunt quoque nostram Acatholici, qui ut in malo hoc, ubique amplius, sic omnium sunt tenacissimi. Hinc adeundi, indeque templorum, sacramentorum frequentiam, ad exterminandos Sabbatis, sacrisque diversum pervigilio carnivorium non admodum expectata fructus deficitum est, Catholicos enim illos omnino nostrorum alienium disjunxerunt, et omnem nobiscum conversationem. Ung. Ecclesiae Ministrorum, pro cuiusque à Salvatore, et doctrina quod Jesus celebris in vitate nostra ab Illmo Dni Bludowskiano in hanc obstinatissimam ejusdem contrariis agere. Sit petro occasio nostro Catholicis nostris, ut sic foram in caeter fausti Sacrificorum. Frustrant ubique nostrum cum Sacrificatis conversationem, quam Jesuitis plerique nostrum cum Sacrificatis conversationem, quam Jesuitis plerique nostrum cum Sacrificatis conversationem, quam Jesuitis pler

fidei Catholicæ Cultum. Deum Sacramentis numero septem
cripuimus, omnibus ordines. Sacrum omnem e Religione Christi
ejecimus. Deum ex universis officiis Ecclesiæ Christi. vorum
spiritum. ab quotidiana quotidie reducimus Civitatem Christi
Deum Sacrificium. Quam è sinu Christi Herodum Jansenius
carum. Matrem perfidiæ Ecclesiam Catholicam, et Christi
nostri inferiorem. et adhuc fidem dicunt, Ecclesiæ posthuc
in Deum qui nobis agnovit. Tandem ipsi Deum Salutis, ipsi
abiecistis per Sectam Dei ~~[illegible]~~ Majestatis Sancti Deum potest
ipsi nobis gregem sunt gloriosæ Conservatione, veni
etiam propagatum fuit perfidiæ ~~[illegible]~~ Christi.

Calvini qui Convertere Catholicam indebat, etiam Calvi
re Catholicam nostra non defuit labor. Ad quem in hac Catholica
novitas cuncta multum adhuc pietas deperit tamen et Tribunal
prædicatio cuncti libertas et nos qui de alio cultus habuerit
Concilio nunquam ~~[illegible]~~ legis nulla non habet. Ipsi ab
Parvulos etiam flamentis Deum pervenimus. Ab anni Catholici
ejusdem, refertis Ab Labem inter pios hymnidarum Concilio
è fructu domestico. pie aspectantem Urbem ordini pergentis ad
pruncta et Sepulcra Sancta Magdalenæ ~~[illegible]~~, ubi possemus in
vestra patria elegantem Concertationem premiebat omnibus omnibus
et Sacra Sanctissimi Libraum.

Dictum pro Concione, Dominicis festisque diebus, et Sacrifi
Ludegesione et numerosis Sacris, cuique Rebus adiutrix. Nam
è nostris Sacris orationes Religionis voluntate alia Congregatio Sacra
cuncta officia angustis Magistratus, et in id ultimum ut impetraremus
~~[illegible]~~ laycorum profecti sunt abundantes; dicit postea pro Sacra
qui S.R. Pius Dominicus festi S. Dominici ~~[illegible]~~ + ~~[illegible]~~ Ordinem
interpidiante festis S. Pij ac cum Sanctus Deum altiori. Cum
voluit et adhuc celebrium Laterii voluntate, et plenitudine ordi
Deuchi illud Concilii sunt nostra Juventutis. festis S. Joannis Dei qui
+ et Sacra nostra Concilium
Congregatio
+ + Ff. nisi in die. festum festi S. Sergii. festi SS Sacrificii Mysteriis
Sanctitatis festi Titulum Confessionalis Ab Sacrificii Divinum Sacrificium
patrum.

SS. Societatis nostræ Principis S. Ignatius et S. Xaverius

[illegible] potuit instruxit solemnitatem. Ipse S. Spiritus qui
[illegible] ab [illegible] Christi humanitatis, [illegible] ab [illegible]
[illegible] Constantis in Tiberim [illegible] [illegible]
[illegible] Mystici Ecclesiae. Sancti Patres [illegible] pro more suo
Sanctissimae Sponsae [illegible] est hominum, ut S. Laurentius [illegible]
[illegible] Patrum profitis [illegible] clarissimis est.

Et pari Sanctae Ecclesiae [illegible] [illegible] Patres
Romanum. Mortuorum [illegible] instituit, [illegible] antecessorum
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Nihil [illegible] [illegible] Illud ac Gallia [illegible] Christiana
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Acta annua Residentiae Teschinensis
Ad annum 1776.

Aliud Residentia Benefactorum liberalitate Sacerdotes quatuor, convictus unum, duobus subinde per decursum anni immutatis, et aliis substitutis quorum unus Caesarea castra sequutus, alter ad Clarissimi Collegii Oppoliensis destinatus, annum continuo inter labores sive domi, sive foris exantlatos divina benignitate integra stetit valetudo. Concionum operationum a Sacris Oratoribus sumamus; hos singulari approbatione et laude numerosi excipiebant Auditores etiam Acatholici de prima nobilitate progenti; dictae in oratorio nostro ad 20 ibidem, et uxorem hic Auditorem ultroque idiomate 153. Praeterea in Templo Parochiali Teutonico sermone peroratum tam in applausu Benedictionis Serenissimi Archiducis Leopoldi Joannis Georgii praesentibus Illustrissimis et Excellentissimis Statibus, tum ob victricem aquilas ad Petero-Varadinum et Temesvarinum, tum festo S. Mariae Magdalenae, tum festo Sti Joannis de D. tum festo B. V. in Coelum assumtae apud fratres Minoritas, Slavonice vero Hunticis, Benzovei, et Constan-

Cum grata Auditorum admiratione, nec minori decentia commendatione. Habiti diem sunt sermones funebres, Catechesis in Parochiali Ecclesia triginta vicibus ad captum parvulorum in rebus de fide controversis explanata. Inter funebres dictionum referimus majorem auditatem audiendi verbum Dei, fervens Christianae virtutis studium, et animorum metum, quo nonnulli salubriter fuere agitati ad novas hinc dictionibus sacra accesserint Tribunalia ora sua manifestandis. Unde numerus panis Eucharistici refertum ascendit ad 12900. Festum Judicium nostrorum via, qua hic Lucifer est, celebritate egimus. In Dei Patris archa Hostiri Laudis ejusdem Reverendissimus Abbas Brechfelsensis, qui Tovelonius, et Reverendus Dns Parochus Gerlicensis, qui Sovranius peroraverit idiomate. Ad cultum S. Patris augendum, inflammandamque populi devotionem facta fuit Parochialis Ecclesia Praesepio constantibus eam diem nostri gymnasii alumnis. Honori sibi dilato gratissimo quoque accessit S. Patris, quem ferendo e puerorum ex parte laborantibus, quae adhuc sacris ejus Hostiis sunt adjuta. Nec solum angelica venerationis sacra ejus erant celebrata, verum diem ejusdem nomine benedicta, quae per vasculum diem a Longinopolis Sancti Xaverii, quem constantis et annum veneratione prosequitur frequentes cultores, nostros habuit Sacrum Laudum [illegible] ultimus honori ejus Reverendissimus Dns Decanus ibi [illegible], et Illustrissimus ac Excellentissimus Dns Capitaneus qui tum ibi [illegible] Illmus hospitio liberali recreavit epulis. Non minori solemnitate festum diem B. Joannis Francisci Regis nuper Sanctorum Beatis adscripti egimus nostrum scilicet solemne

Pontifice Reverendissimo Domino Decano Cinnigs ufferij
Laudy Cant duo è nostris ad unctionem digere. At umplio
rem Sacri Chorum Ducta è à Reverendissimo D. Decano
processio ex templo parochiali, vinigs è PP Dominicanis
in templo nostro ad aras fecerunt, quos cum Reverendissimo
Dno Decano frugali refecimus prandio. Per conversa
tionem nostrorum Sifidentium longevitatis paria tria in
firmis, atqs moribundis diu nutrigs afflictum, uni extrema
unctio, et viaticum datum. Interceptione ätra à nullis
et carcere liberati aliquot; afflicti consolatione, pauperis
eleemosyna, infirmis praeuratione, medicamentorum pretio
facile 30 flor: Lubucenses. Et fidem conversa Perillustris
Comitissa Wijsloriana, altera militis cujusdam uxor instructioni
mimorbua. Ab Apostasia absoluti 7 Proly 3 haretici
erroris, ab in fide Catholica educatur. Oratorio
nostro accesserunt ex liberalitate benefactorum sequentia:
quatuor majores imagines artifices penicillo expressae,
parergis ad elegantiam circumdata, facunt ad non
exiguum domus Dei decorem. Item mappam pro
Altari S. Xaverij. Accesserunt pro eis 10 ulnae
diversae textures et ornatus et candelarum cereorum
paria 30. Gymnasium nostrum numeravit alumnos
musarum 75, ex hij Baiones, equites 16, duo è Scholis
quod se legibus accommodare noluerint. Quantor
sunt Denigri. Gymnasii auditorii probest applausus
Ves a nato Archiduci Leopoldo, Joanni, Joseppho et Stubly
ingeniosa illuminatione per totum, pro à nobili

113

[illegible] ... ut ita ... [illegible] ... nter multer jam à Ministerio Fuo
ufirito illis ritu pro aeternitate disposita, curitur curante ejus ratito Catholica rodec
sed [illegible]

Spectatore æquè ac ob eruditæ rerum æstimatione palmam
tulimus. Approbavit eidem Serenissimo Archiduci nobis
concessus novum suis alumnis, quos inter in fundatione eorum
Domus nostræ restauravimus locus hinc inde restaurandus
ex origine imperfectus; super hæc autem omnia nos ipsi pro
salute proximi, expeditiorem tot ovicularum reductionem
liberalissimè impendimus et superimpendemus, quæ ipsis ab
A: D: G:

Com: — — —	12900
Con: — —	2
Reducti ab Apostasia	7
Dictiones ad populum —	162
Catechesis	30
Studiosi — —	85
Conversi — —	9

A. M. D. G.

Annua litera Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad Annum 1777

Constitit hoc anno Residentia Tesinensis ex quinque Sacerdotibus, quorum unus Conventui, sobolium curæ cum loco; præter hos quinque alius extra residentiam militibus insidiarijs in arma gracili ad Latinam ab obsequijs spiritualibus erat; alter in Decanatu nostro; cui subinde accessit laborum locus dispersas, et à vero ovili aberrantes oviculas ad gremium Sanctæ Matris Coelestis Catholicæ revocare sata aetate. Missionarius Episcopalis; omnibus, licet subinde tentata, integra tamen stetit valetudo, qua munere suo quisque in tertus majorem Dei gloriam promovere pro viribus laborabat; ante consuetum mutationis nostræ annus cajus Residentiæ alio ex superiorum dispositione translatum est, in obitu illo ~~[illegible]~~ tro.

Præprimis quatuor Verbi divini praecones duplici idiomate zelum suum ex anhoma exercuerunt ad nobilem, et copiosum plerumque auditorem, tum in vitia detrahendo tum virtutis amorem instillando, cum fructu, recumbere eorum aestimatione, unde pro diversis solemnitatibus; puta in parochiali praeter exulatam ac anni dominicas Catechesin festo Sibariæ, Magdalenæ, et alijs vicibus, binis ob reportatam à Turcis victoriam, et expugnationem Albæ Juliæ, apud fratres, Misericordiæ festo Virginis assumptæ teutonicè, festo S. Josephi Cistræ, S. Joannis Nepomuceni Laccitij; in solemnitate Providentiæ Magno-Luntitij, festo S. Philippi et Jacobi Domaslavitij festo S. Laurentij in Tzierliczko, festo Assumptionis Freystadij, festis Rosalijs Cingelovis festo S. Thomæ Aquinatis apud P.P. Dominicanos Tiem, ice; ad auditorum desiderium dicere invitati.

Festa Patronorum nostrorum eà quà hic fieri potest solemnitate egimus; laudes Sancto Patriarcha nostro teutonicè dixit Adm. R. Dnus Strehi-Presbyter Freystadiensis, bœmicè unus è nostris; Sancto Xaverio bœmicè itidem unus è nostris in vicinia Missionarius Episcopalis, teutonicè quidam è familia Sancti Dominici; utrique festo ad aras stetit R.mus Dnus Decanus Urbis hujus. Ipsaris Sancti Patris nostri puerperæ septem facilioremad scribunt partum, gratitudine mgs suam testantur duobus anathematis Sancto Patri oblatis; nec minor erat Veneratio Sancti Xaverij tum à scholasticis nostris per annum, tum alijs externis, quorum liberalitate Sancto eidem dono obvenerunt gemmæ binæ auro inclusæ. In oratorio nostro decies mille et septingentis plures cum Eucharistico refecti sunt; in eodem ad retingendam Turcarum potentiam adveniente singulis diebus processione preces habitæ per octidum; cui devotioni non modò studiosi nostri, sed copiosi etiam de omni statu aderant Comprecatores.

Opera nostra pretium tulimus, quando Religiosi cujusdam meditatam abortire apostasiam præpedivimus, quando vacillantes in fide confirmavimus, dissidentes inter se Conjuges adunavimus, quando pauperes, et in carcere detentos solatio, et eleemosyna recreavimus, prolesque pupillas, et ab amicis desertas, ne in manus hæreticorum devenirent per Benefactores aluimus; quando ægris septuagenis plurimis medicinas procuravimus, ysdemque non solùm ad extremum usque halitum additimus, sed sacra nostis etiam ab ordinario loci potestate tres viatico roboravimus; extremum unimus; quando denique mortuis de sepultura prosperimus. Censemus præterea inter fructus operationis nostræ reductos ab Apostasia quinque, quos inter decem septuagenario Majorem; absolutos ab hæresi decem; Erathos inter mulier jam à Ministello suo usitato illis ritu pro æternitate disposita, aeritur curante ejus Patrito Catholico nostro, sed assistente, et lectulo morientis assidente Matre heterodoxa, neque idem adhuc

ei permittitur; redit postero die noster, eo tempore, quo, ut mater alio mitteretur,
constituerat, aegram accedit, eamque suaviter eo deduxit, ut resolutis dubiis, quas
illa opposuerat, quaestionibus, et veritatem agnosceret, et à peccatis suis absolui
postularet; nec aliud ei praesens morbi status admittebat. elapsis octo diebus
et morbo in gravescente excepta prius ejus confessione viaticum praebuit ei noster,
extremumque unxit, quibus suscepitis vera Ecclesiae acclamantis, egit et meli-
ora sperare, sensimque vires sibi sensit restitui; Eò autem corpore convalescebat
quilibet, tantò spiritu incipiebat infirmari gravius, hauriendo, audiendo, exer-
cendo matris, tum aliorum hetero=doxorum venenosas suggestiones,
ita quidem ut illis haud dubiè suadentibus dicere palàm non erubesceret:
se à sensibus alienam facilè ad fidem Catholicam induci potuisse; nec satis re-
cordari, quidve ore infirmitatis aut egens, aut susceperit; adeò nimirum per
submissos ab hetero=doxis nuntios dementabatur, et visitantibus absente
marito humilem ejus casam Illustrissimo Dno Barone et beriilustri quodam,
ac catholicis, lutheranique doctrinae fulcris, ad relapsum solicitabatur. Nec
hic stetit adversariorum conatus, sed eò usque ascendit, ut eidem et longam suaserit,
et absente iterum marito ad proximum Bolonia pagum Biala dictum, quò
liberius apostatare liceret, perduxerit. Inde à marito retracta menses pene
seria deliberationi insumpsit, donec tandem generosa magnanimitate, et insi-
dias eluderet, et minas sperneret, et pollicitationes contemneret, et afulgente
divinae lucis radio agnitam veritatem palàm profiteretur; Vivit etiamnum
constans, et animo quieta; gratias Deo referens, pro tanta sui illuminatione. Nec
omittendus et alius de nobilitate Lexagoario major, ad cujus conversionem quam
contulerat; passus est et ille insidias à suis non leves, quando cum literis, pollicitati-
onibus, privatis colloquijs conversationem cum Catholicis prohibentibus, omnique
modo ab intentione, et cohabitatione Catholicae consortis revocare contendebant.
Sed factis jam serio viribus, rupit vincula ab et haereticae pravitatis, et amicitiae,
vivitque felice; quia in libertate filiorum Dei.

Quantum sese haeresis per frequentem hic apostasiam, et prolium à parentibus aliis
Catholicis in autheranismo educationem quaerit dilatare: conniventibus etiam
Ortho=doxis tantum egimus, ut constringeretur; inde bene magnum apostatarum,
et prolium similium à parentibus etiam Catholicis Lutherò consecratarum Catalogum
descripsimus, ac ut ad manus suae Catholicae Majestatis deferretur, effecimus; quo
tanto perversorum numero viso efficax huic malo remedium à suae Majestate, per
ejus Consiliarium notis est promissum. Egimus praeterea tum apud Supremam Si-
lesiae Curiam, tum apud aulam Caesaream, ut proles Illustrissimi Dni Baronis
Bernardi Marcklowsky ex consorte Catholica, cujusdam nostri matertera,
suscepta in fide Catholica matris instituerentur; ad quam institutionem Supre-
mae Silesiae Curia parentem acatholicum dudum ante obligaverat, at ille
Supremae Curiae mandata negligens tantùm abest, ut geminas nepotulas in fide ma-
tris Catholica institui promiserit, ut eas etiam cum Quinque octennii à patria domo
abduxerit; porreximus nomine matris Catholicae libellum supplicem ad suam Majesta-
tem, quae petita desuper et ab officio nostrate regio, et à Suprema Curia clariore
informatione, quae nobis per Consiliarium prospiciendae decrevit, ut dictus Dnus
Baro Marcklowsky proles sistat intra spatium sex septimanarum sub mulcta
mille aureorum, et in fide institui matris Catholicae admittat; quod decretum, quae
mulcta, quantum partis adversae actores, et fautores perstinxerint non facilè dixerimus.

Alterum, an à Lutheri defectione labebatur seculum exginie ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Nomina reductorum ab Apostasia.

Joannes Drosdek annorum 70 ex Wistowitz
Joannes Jegeter alias Kladek an: 30 ex Blandowitz

Nomina absolutorum ab haresi.

Joannes Korzinek miles an: 22. Reßkowitz
Marina ex Chokoberz annorum: 17.
Anna Ißorowa annorum — — — 18
Anna Kißaowa annorum — — — 18
Marina Petrowa annorum an: 16 ex Wiuglowitz
Eva Kubikowa ex Blandowitz an: 15.
Eva Waglawskowa an: 20. ex Barkutowitz
Maria Elisabetha Beesin nata Hoffmaniana an: vzjuti abigot: Tekioü
Joannes Bilko Nisla Cameraticus.
Jacobus Gajurzow Biestriga.

Annuae litterae Residentiae Societatis Jesu Jesinij ad A. 1718.

Annus hujus seculi supra decimum octavo ab ingressu Nostro in hunc Ducatum, et urbem supra quadragesimum quod octavo vigere Jesinij coepit, sani et incolumes; in Residentia tres, unus praefuit Domicilii Nobilium cum Socijs, quorum omnium unus hic erat labor ac suspositum, assistere in authorem fidei, et consumatorem Jesum, et ad ejus imitationem in procuranda animarum salute majorem Deo gloriam promovere. Ad Desegrendam hoc impositum bini idiomate Germanico et uni idiomate Germanico nec tamen diverunt, centies ferme quadragenies bis; quinties sedijs, et saepius doctrinam christianam in Parochiali Ecclesia collenavit, quorum perseveritori ad virtutem manuductioni inter copiosos proventus in consum non vocatos decies mille ducentos, eterum supra quadraginta Eucharistia refectos adsenbere est. Placuisse omnibus tum gestus dicendi, tum studium hinc alio exercitij diversij civibus verba fecerunt haeres. Cuncta ipsa divina Providentia Virginij in cabo assumpta apud Fratres Minores, Sta Dominici apud RR. PP. Dominicanos, S. Georgij in Albertis, SS. Philippi et Jacobi Jesuitarum non minori hoditorum fructu quam hujus et Societatis commendatione. Praenobilem D. Nicolaum Ignatium Fechalem piscum regium meritorum nostrorum jam olim participem redditum, quem mors in Templi oratorij vacantem prostraverat ictu apoplectico, et intra quartam hora partem aeternitati transmiserat, inter elogia est notandus, qui quidem laudabilissima vita acta vere, et laboribus jam defacto requiem praebatur aeternam.

Festa nostrorum conversa hujus hoc egimus solemnitate, S. Patri Nostri Ignatij ut omnis in anij festis R. P. Prior e sacro ordine S. Dominici cum duobus adstitibus, laudes eidem Sancto Patri idiomate Germanico celebrarunt Cultiastes de eadem familia, teutonico nec inter divis, ut clerici tum hoditores, tum auditores S. Patri confluerent quam alijs retro annis dies fuit Dominica, in quem festum hoc incidebat. Aderat quoque Illustrissimi Nobilitas, etiam a diversitati huic primaria urbem nostram incolens Nobilitas, etiam a diversitatis Germanicum literali praedio obiit Illustrissimus Dnus Ducatus hujus Capitaneus. Sacri D. Patriarcha Nostri Ignatij festum in diem 31, quod proles quatuor manifesto mortis periculum sint tempore, vita etiam nos a baptismo ad vitam transivent nunquam finiendam. Item eadem ac Maematurga Mariano Fidecensij gratia aperuerunt puerpera quatuor, quae inter illa praesentanda est, quae primo in partu vitibus eo, diebus quinque laborans ad extrema deducta ut vinum votum per Confraternitatis contigit, et lypsana S. Patri adhibuit, et omnes, et pericula liberata est, vivit etiamnum benefitij memor. Sacra India cum Apostolo Xaverio Sedere ad aras Pontificij munere functus est nostrum per ducatum hunc Missionarius Episcopalij; panegyricum Germanicum Nostrum Residentia, teutonicum alter per vicinam Missionarius Episcopalis, cum reinpavit; cultantes suos inter Scholarum Nostrarum alumnos dare hic habebit cultores.

Inter fructus operationij nostre numeramus, quod ab haeresi, tametsi illa ore opponeret validissimis decretijs, huc Majestatij obtemperare voluerit.

rarotur diutiùs, quindecim Personas absolveimus; effectumq; sit co-
operante nostro, ut Anula quædam post tot molimina rerum, et Paren-
tij Acatholici machinamenta Matri Catholicæ extraderetur, et ad
Monasterium Virginum aliò deveheretur, ut hoc modò indissolubi-
li cæterorum hæreticorum conversationi subtraheretur, et extra ob-
strepentes blateronum susurros posita Veritatem fidei audiret ap-
tiùs, eandemq; amplecteretur sinceriùs, sicuti ejusmodi Matri gaudij
intelleximus cauidisse. Sorore interim altera utpote maturiori liber-
tati relicta, ut ad recipiendam fidei nostræ Veritatem suaviter quoq;
inducatur; quod ut ut optaremus maximè, de illa tamen, quamdiu
in medio hæretica pravitate hic manserit constituta, sperare vix licet.
Dolemus insuper, quod eousq; hæresij aspergat, ut facto sibi Cantic-
num, et Dictionum cæterarumq; functionum libero exercitio, brevissim
aucat etiam ad prolij à Parentibus utriusq; Catholicij nuncupatas pe-
ritas et ad eos, qui sponte superioribus annis se Romanæ Ecclesiæ adhæse-
rant iniqua interpretatione detorqueri, quasi verò illis liberum et
integrum esset vel ad Catholicos, vel ad liberam eorum Sectam impune
transire, quemadmodum non pauci recensentur, qui ad eos deterendi
iterum, ex quibus tamen novem ad gremium veræ Ecclesiæ sunt reducti.
Ad divulganda, animisq; firmiùs imprimenda hæretici dogmata (:
quorum tamen doctiores non paucos jam audet :) asserbe ejus duas bone
grandes librorum cistas clam adtrahi fecerunt, quæ tamen industria
nostri utraq; est intercepta, ac revisa. Quod nobis vergràm molestum
accidebat, illud erat: prætervehebantur oratorium nostrum diversis
tempore stipitantes Acatholicorum curruq; tam sacerdotibus, quàm ora-
toribus sacris onerosi; huic insolescenti molestiæ ut obviaremus, im-
petravimus à capite Ducatus nostri, ut antiquorum catena (: in qua
Sternem liberaliter subministravit Illustrissima quædam Benefactrix)
includere liceret, quo præclusis hemulcuantibus alias hæterodoxorum
Curribus transitu nunc est interdictum. Dum nobis æternam quie-
tem procurare laboravimus, simul mulierem quandam ad internam
mentis malaciam reducere conati sumus; hanc non nulli à mali
genio agitari credebant; accitus noster quidem tabacariam in
ejus conspectum profert, ad hanc quasi ad nescio quam hydram
se se prorpere, horrere, ac perturbari mulier videbatur, aperta quo-
simul mulieris fraus detecta est aut potiùs mentis phantasticæ ex
somnijs, et atra bilis abundantia provenien deliramentum.
Alia, ut: graviter dissidentium Conjugum, et Sororum paria unitas
restituta, paupercq; spirituali et quantum licuit etiam corporali
solatio recreatus, infirmij quadragenij amplius medicinæ provisus
Religioso cuidam, ne ab ordine deficeret præcautum; carcere detentos
esse visitatos, eidemq; à Benefactoribus erogatam eleemosynam
distributam; unam infanticidij ream ejurato priùs Luthero ad en-
dem sorti animus recipiendum animasse, ipsi et alterum alio ex casiro
ad eundem et pyram condemnatum usq; ad locum supplicij comitatos esse
tres personas viatico (: Delicentia Ordinarij :) providisse, similia

ingram, quia annis superioribus communia, mista facimus. Tem,
plo nostro accesserunt à variis benefactoribus, et benefactricibus
candelabra ultra 40 uncias argenti gravia, vexillum argenteum,
albae ut vocant tres, arca sternenda mappae gemina Cereei virgi
nea è cera 24, quae omnia amplius illustrat, pro elegans orna
tus sacerdotalis è rubra materia damascena illustrissimae manu
fine et inde ad modum operis phrygii interlexta 1000 impendio
aestimata. Convictus illustrissimos duos, perillustres octo nu,
meravit. Scholae nostra censuerunt 82 discipulos, qui ut in
litteris et pietate amplius facerent progressus probè sunt instructi;
eidem libri haeretici olenkis erepti substituti melioribus, quem
nia acta sint ad majorem Dei gloriam.

Communicantes	10241.
Confessiones	152
Conversi à lutheranismo	15
Reducti ab apostasia	9
Convictores	10
Studiosi	82

Nomina Conversorum à lutheranismo.

Annua Residentiæ Societatis JESU Teschinij Anni 1719.

Inter continuum Lutheri hæreseos fervorem, et exin de tepori obnoxios Fidelium animos, duplicatum fertilioris Apostolicæ messis adepti campum, his ad pristinum fervorem, illis ab errore suo revocandis strenuam indefessi impendimus operam, quinque Societatis Sacerdotes. Et quidem pro illius annuæ pietatis Catholicæ, pro more præposuimus Angelicæ Salutationis, Nascentis, et Sepulti Domini mysteria affectuosæ devotioni accommoda. Amplius excitat diserta Præconum Verbi Dei eloquentia, quâ tum vicini, tum remoti Auditores attracti Dominicas præsertim mensium primas frequenti accessu, et exemplari communione celebrarunt. Sed præ his triduum Antecinerale, eâ etiam primæ nobilitatis frequentiâ, quam templum nostrum capere non valuit unde plateam publicam et Domûs nostræ aream Auditoribus aliquantum coactus est occupare. Resurrectionem Domini solemnem celebrari, præter morem fecerunt Primores Ducatûs, universus Magistratus, et Populus numerosissimus, admirantibus confusis Acatholicis. Festa Sanctorum Ignatij, et Xaverij pari frequentia, et cultu solemni habita. Illud Illustrissimus Dominus Episcopalis Commissarius, Missa solemni honoravit, nostræ pro Concione dicentibus; hoc modum R. Pater Prior Prædicatorum cum suis Fratribus, ac uno eorum laudes Sanctorum dentium declamante. Utraque vice nos, aliorum primæ nobilitatis Hospites, liberaliter refecit Excellentissimus Dominus Ducalis Capitaneus. Nec defuit Clientibus suis prè invocatus Sanctus Pater noster, præsertim complurибus puerperis, quarum una jam ad supremam luctam deducta nihil proficientibus alijs medijs, applicati demum sacris Eius Ipsanis, illico filij et sanitati restituta est. Aquam Eturden Sancti Patriarchæ nomine benedictam Matronæ etiam Nobiles, aliquot millibus à nobis distantes

nuntijs ad nos missis expetiverunt. Earum duae quam contestaturae gratitudinem, parvulos suos, nostro vestitu indutos sancto suo Patrono devoverunt. Decem, dialis sancti Indiarum Apostoli cultus ita constanter servit, ut singuli totius anni dies Veneris, devotos habueris clientes, qui impetratorum spiritualia, cum corporalia sancto Thaumaturgo referunt in accepti beneficia. Dictones sacrae, utroq idiomate, fervori Catholico accomodatae avidè et studiosè sunt excepta, quique non solum studiosi Catholici, verum etiam plebs Haeretica imò et Nobilitas audiebat. Ilmus è nobilibus veritate dicenti permotus, haeresi abjuravit. plures alij eadem occasione, justa de suis dogmatibus dubia pariter concepserunt. Neq; hinc nostris, Praetorum Verbi Dei, conclusa est cannis Eloquentia: dictum praeterea frequenter in Parochiali Ecclesia, ac subinde apud Fratres, Misericordiae festo Divi Fundatoris Joannis de Deo. Apud eosdem dictum: festo Tutelari Assumptae in Coelum Deiparae. In Solemnitate Linae Sinistris dictum in Cerbicho primariae et cognoscitivae Orthodoxae Haeretici nobilitati accursu, ut et magno Juncicij in Solemnitate Divinae Providentiae nec non Fidei in Dedicatione, ubique cum optato Auditorum fructu, et solatio. Patet hinc Ruthenis Ecclesia nostrorum conversatio, ab ipsimet Catholicis captatos; horum plurimi praesertim agnoverunt, licet paucioribus sint amplexi orthodoxae Fidei veritatem, cum plerique summum parant obicem potentium respectus Amicorum, spes haereditatis, et praesertim concessa haeresi perditae libertas. Plurioribus illos ab errore revocabimus, undecim, quinque ab haeresi Lutheri senos ab Apostasia, à nostris absolutos. Hos inter censentur Linae puellae, et quod scelus sustinuimus! Catholicis Parentibus natae quae, ex mandato, à Superiori Silesiae Cuna, nostro conatu

119

impetrato, rursum Catholicè educandae, sancti nominibus
commissae sunt una Ratiborienſibus altera Oppavienſibus
praeclusa ad eas omni aditu malevolorum Parentum aut
internuntiorum. Alia puellae Catholicè ce-
dere, et vivere edocta, in hospitali pluribus annis
alita per quaedam nomine tenus Catholicum, pri-
mario in hoc Ducatu Haereticae Matronae, praeto fuga
verdita, et extrudita; quod ubi innotuit agentibus
nobis pristino loco et securitati restituta est.
Illenorem certam spem fecundioris Apostolicae
messis et plurium conversionis nobis facit: pro-
inde publicatum in Apostatas Caesareum Mandatum
decretum, quo iubentur: aut redire ad desertam
Religionem Catholicam aut è Ducatu exulare,
Item: nè pupilli, uiuscunq sint Religionis, he-
terodoxorum Tutelae committantur, quod alios
plures traxerat in ruinam. Praeterea: nè
ad suae Sectae infirmos vocati accedant Pseudo-
ministri sine praevia apud Parochum loci facta
insinuatione; quo caveatur: nè Catholici aegroti
aut valentes ab insidiantibus illis ministris, sub-
tili haereseos veneno imbuantur. Eadem
conversationis occasione institimus: ut Fideles prohi-
biti diebus à vetitis abstineant esci, quibus alias
citra simpulum vescebantur. Ut q divina crebri-
us accedant caveantq ab huiusmodi cum haereticis
conventicula adegimus. Libros Lutheri Doctri-
nam praeponentes plurimos exposuimus, abeq ca-
tholicae instructionis perpetuati apud suos habuimus.
Binas personas eo deduxit neglectus pater, ut
Sacramentali Tribunali Poenitentiae Catholico, Pseu-
do-ministri sua confiteri errata nolint, fixum
in animo habuerunt sed ea in tempore emendare
in fide orthodoxa et devotione Catholica, solida-
tae sunt. Frequentes in fide rudes, Catholicam
et Lutheranam doctrinam eandem asserentes, de
errore suo edocti, deliteq instructi in orthodoxa
Religione stabiliti sunt. Ad extremum Sati-
ter laboratur est cum obstinati Acatholici qui
spem conversionis secum dum perpetuam pertan-
ti negare veritatem, in eandem indagare statuerunt.

Infirmitate prostrati, prompte et solicite sublevati, neq; solum salutaribus ad beatam agonem medijs, verum etiam stipe ad curandam valetudinem ne essent, ac hospitijs commodioribus. In carcere detenti, et Hospitali opere, se visitati, ijq; praeter impressa solatia, impetratio sub. venium est peculio, nonnullis liberis procurata. Ad supremam lectam salubriter obeundam prompti adstitimus reis, quor inter vir consularis, cui et pro beata aeternitate de medijs providimus, et ab obitu funebri dictione parentavimus. Ensi addictus unus ad feliciter excipiendum fatalem ictum, bene; moriendum per nostrum est comparatus magna cum laude populi. Complures conjugum paria scandalose dissidentia, ad mutuam composita sunt pacem, et ad cohabitationem reducta. Data à Illustrissimo Domino Episcopali Commissario licentia, per unum est copulatum, unusq; baptizatus. Ad nos. tram revertimur aedes. Sacram sancti Patri nostri Ascesim, duae Ecclesiasticae Personae quae nos obiremus, et una quidem sedecim, altera dies octo. Idem praestitimus fratribus Misericor. diae, qui a regulari per conum superiorem, bini per triduum sese recollegebant, spatio impensorum facile hebdomadarum, relatis, ut aiebant, quandiu fructu, nostro veni, et conum superiori solatio. Templo nostro accesserunt: frontalia tria, opera et impensis Illustrissimae Benefactricis, cum totidem mappis et cuisinis quatuor, materia damascenae, insimul 150 fl. aestimata. Candelarum è cera paria 45. Conclia argenti filati elaborata et flores picti pro altari urceu. # Studiosi censuit hic annus prioribus frequentiores numero 90. ex quibus Barnner Ber. Equites decem. Convictor sub Patrocinio Sma. Principatis, in fundatione Excellentissimi Domini Ducalis Equitaner. numeravit Junores Alumnos sex. Quae omnia, maiori Dei gloriae consecrantes compendio subjimus.

Communicantes	11890.	A Lutheranismo absolutis	56.
Conciones	158.	Ab apostasia	6.
Catecheses	27.	Studiosi	90
		Convictores	

A. M. D. G.

Specialem temporum anima Deo dicam. Ignatius Canonem ex Pontificio Ecclesiastica Oeconomia Decanatus Ingolstadiensis, quae Ecclesiae Ingolstadiensis, quae Ecclesiae Sancti Petri, consolationem, familia salutaria monita, detrusa de vita recti, illustrem, ad mentis obitione.

+

Annuae Residentiae Societatis Jesu Teschinij ad Annum 1720.

Arduum quidem nobis, saeviens in urbem cum Libitina Vulcanus sed unà fructuosum messis Apostolicae attulit hic annus campum, quing Societatis Jesu Sacerdotibus, quorum licet ex praestito frequenter morbo laborantibus vires attritae sint obsequio non tamen ita prostrata, ut amino zelo deesset Apostolico. Advertentes perniciosum servorum Fidelium zelum Catholicum, continendis ab hoc orthodoxorum animis pro consueto annua pietatis officio, consueta Angelica salutationis, Rosariis ac sepulti Domini propositimus mysteria decori, aedificationi perutilemoda. Verum maiorem vim habuit zelose disserta Poenitentiae Verbi de Deo eloquentia, qua etiam remotiores attracti sunt Haeretici Catholici: nec hic operato fructu: abolitis nempe blasphemiae linguae vitijs separatis viri ac puellorum injuriis, reductis ad concordiam dissidentium animis, abruptis malè conversantium periculis, ac reducto frequentiore Sacramentorum Poenitentiae et Eucharistiae usu. qui praesertim fervit primis mensium Dominicis. Indulum antegenerale Dictum summo gratiarum celebratum, pernum Fidelium ad Hagurtinen, summo hoc anno patrem retulit fervorem. Annua Sancti Patriarchae nostri, et Dii Indiarum Apostoli pro more cultus celebrata sunt solemnia, utriusque adauxit cultum Reverendissimus Dominus Neo Commissarius Episcopalis ad Aram Pontifex. nostris utroque idiomate Sancti Patriarchae Nostri Dii veri Indiarum Apostoli uno ex Vicariis Ecclesiasticis, altero nostro laudes promoventibus. utroque festo: primam Ducatus Nobilitatem nostra solemniter refecit Excellentissimus Dominus Dualis Capitaneus. Neque defuit invocatus Clientibus suis Divus Ignatius, praesertim ex gestis periculo vitae puerpens.

Dictum ad Hagurtinen. quae Dio mate 188

120

Decendialis Sancti Joannis Apostoli cultus, adeò con-
panter viguit, ut quinquies sexies jejunij. devoti Inquisitores
dores qui tùm Spiritualia, cùm temporalia. Divi Patrono
retetebant in accessis benefitia. Pro alijs autem lo
victus negotijs Patrum experitur est Divi Xaverij patrocinium quando
Decima quarta Maji sub noctis medium, fatale, consumen
urbem Exercitum est incendium, extrema nobis minabat re
mula damnaq; celerimè disperta in plateas flamma tamen
dependentium, ardens multijam cessit autem implo
ratio Divi Thaumaturgi patrocinio. Sacri enim decen
dialis devotionis vesti reserente exercito abacta est flam
ma turbine, neq solum nostrorum, verùm etiam vi
cinorum aedium reservis exito. Pro debita
orthodoxae fidei et Christianum virtutum fervore ac
commodatè dictum est in templo nostro, in quo Dicma
ta. Neq nostris duntaxat cantis conclusa est re
losa Praeconum Viri Dei eloquentia dictum primerum ab
sidem in nov anno in Parochia. In Festo Divi Do
chmi Angelici apud RR. PP. Dominicanos. Festo S. Joannis
de deo et Stigmatum Beatae Mariae Dei apud Fratres
Misericordiae. Festo SS. Apostolorum Petri et Pauli
S. Nicolaij. Festo Sanctae Winifratis Virginis. Dominica Ter
tia post Pentecosten. Festa Divinae Providentiae Magno: Puncijs
Festo Visitationis, et Nativitatis Virginis Beatissimae.
Parvo: Puncijs. Festo S. Laurentij: Magno: Hostes ejusdem
numerosissimo Auditorum concursu et fructu.
Christiana Doctrina sui quoq Dominicis constanter ac
feruenter explanata. Atque ad imbrendam virtutibus poi
sitimo Theologicis, aliarum generum.
Maiorem alijs hic annus indefessos conversantium ope
rationi nullis fructum. Unus ab Apostasia est Ecc
clesiae. Deiectis Lutheri dogmatibus. orthodoxam
amplexi sunt Religionem. Andreas Pernfels.
Jacobus Fischa Silesius Strumensis. Jacobus Fu
ran Mittelwaldensis. Joannes Warthouen. Joan
nes Wylmanius Silesius Bolensis. Paulus Gun
derle Silesius Teschinensis. Anna Musquetin Sile
sia Kunstensis. Catharina et Eva Fabrag Puno
viensis. Eva Marianova. Magdalena Zemlichova
Susanna Janesitova Strumensis. Susanna Arey
glova Teschinensis. Susanna Wanocova Allocuensis
Quorum nomen, memoriam Sepelliv.

Complures alij plenè instructi certam spem reliquerunt
futuræ conversionis. Plures parvuli etiam Hæretici ob-
stricti Parentibus debitè educati, ad dispositi sine prima
confessione, ac Communione.
Plurimum gravitatem ad extremum usq; halitum
instrati morbis, à nostris non solùm spiritualibus verùm
etiam temporalibus pruisi sunt obsequijs, quos ultimo
70 recensemus. Hos inter fuit ipse Illustrissimus Dnus
Episcopalis Commissarius, qui in mortis articulo, postq;
voluit, et rationem vitæ suæ reddere, et ab eodem extre-
mè ungi: Idem obsequium nostrum in eodem
agone constitutus expetijt quidam Centurionis è Regi-
mine Veteri: Faurciano, qui nostrum Habitum usq;
accipit, et ab eodem defunctus placidè in domino obdormi-
vit. Felix fuit illa Mulier, quæ in publica via à
nostro Duce Angelo agonizante repetita, et per eundem
à peccatis absoluta, animam Deo creatori reddidit.
Filia Nobilis Matrona, prima ante 50 annos Ministrorum nostræ Patriæ
cui per biennium non solùm commodo domi suæ pro-
vidit hospitio, verùm etiam necessario victu sicuti
et obsequio, sub anni exitum ætate confecta, et ad
extremum deducta, omnibus moientium sacramentis
à nobis est provisa. Eidem dictis funebri Exhor-
tatione, in templo nostro sepultura solemniter parenta-
vimus. Alijs præterea honorabilibus defunctis qua-
tuor Eleemosynas funebres addidimus.
Condemnatus ad restem unus, ad furcam alter, ad
extremum usq; halitum adstitem et auxiliatorem
nostrum habuit. Duo alij glandibus plumbeis
confixi, interveniente nostro usu gratiam peti-
erunt. Obtenta à Luci Romano Pontifice gratia
ac quatuor sunt extremè unct. baptizatus unus
Indicta puerperæ duæ. Duo pauca copulati.
Templo nostro accesserunt decanto planetus ber-
tale unum. apparamenta altaris aliquot. anathe-
mata argentea tria, campanula. Misa Laudabilis
Retrum, et mijus Redditum colonum ubi est de ar-
gento circeoli. Convicini sub Parochino sa-
cerdotum Innitatis ex ultronea sua benignitate nomi-
ne Regente: hactenus duorum Summorum sorte
ne alius addidit Capitale, Fundator eiusdem Ex-
cellentissimus Dominus Ducalis Capitaneus, nume-
rum duorum auxit Summorum.
81

121

Studiosor cepsuit hic annus 87. ex quibus Nobiles
11. Annuos labores nostros, habita Solemni
Deo der optimo, sh fine anni pietate concludimus
Evcharistica. eiusdemq Auctor Illius gloria subji
cimus.

Annua Residentiæ Societatis JESU Teschinij
ad Annum 1721.

Faventiorem nobis experti hunc Annum, fructuosa messi Apostolicæ constantes vires nostras impendimus quinque Societatis Sacerdotes, è quibus duo Bohemicè totidem Germanicè dixerunt sipe Concione, duo attenderunt audiendæ Juventuti Scholasticæ, unus præfuit Convictui sub titulo Sanctissimæ Trinitatis. Bina Sacramenta nacti sumus hoc anno indigna: primum: quod: obstantis ab Aula Cæsarea Severionibus instaurationi Lutheri decreti, eandem solidius impugnare valuerimus; alterum: quod, non solum sepius dicendi verum etiam ultima Moribundis Sacramenta loco Parochi copiam ministrandi habuerimus, nimirum neglectis in Templo nostro Divinis ordinatis! Consueta annua Deo dicata Filicia, videlicet Angelicæ Salutationis, Nascentis ac Sepulti Domini, Mysteria, devotioni Populi percegrinoda proposuimus. Verum potentiorem vim habuit et efficaciam zelosè dissertæ Præcipuæ Verbi Dei Eloquentia quæ non solum huiates plurimi verum etiam remotiores allecti sunt Auditores Acatholici: ut zelè impositis Fidei Controversijs attentissimi: unde hi recentes de Orthodoxa Religione sentire cogeti alij in suis veteribus vacillantes habiti sunt. Confessionis obnoxij ad animi tranquillitatem et vitam meliorem sunt reducti. Præterea ablata sunt Blasphemia et detractionis linguæ vitia, revocati ad concordiam scandalosè dissidentes animi abruptis malè conversantium retinacula, repugnantia pupillis, ac nunquam illatæ injuriæ ac frequentior Sacramentorum Pœnitentiæ et Eucharistiæ usus, præsertim primis mensium Dominicis restitutus est. Neq; postea duntaxat cannis consisa fuit zelosa Præconum Verbi Dei Eloquentia, verum consuetas Dominicas et festos dies. Dictum est à nostris: Festum Sancti Josephi: Teschinij in suburbio Festum Sancti Georgij, cuius anniversaria Sacra his diebus. In Parochia huiatis: Festa secundam et tertia Pentecostes, die Patrocinij, Festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ, in solemnitate Nativitatis Beatissimæ

Fructus tres Dominicarum

et Festo Sanctorum Angelorum Custodum. Golhowicz inte.
sto Sanctæ Annæ eodem Festo die Prichna. Trenlicz Fe.
sto Sancti Joannis Baptistæ. Niewkuczycz Festo Visitationis
Beatissimæ Virginis. Rega: Kuczycz in Solemnitate divinæ
Providentiæ. Festo Sancti Dominici apud Reverendos Pa.
tres Ordinis Prædicatorum. Rursus in Sanctissima Festivi.
ipsa Nativitate Domini. Apud Reverendos Fratres Ordi.
nis Hospitalitatis Festo Divi Joannis de Deo, et die Pa.
ronæ Assumptæ in cœlos Virginis Beatissimæ. universi
diximus. Centies septuagies quinquies semper cum nume.
roso Auditorum accessu. Preces quadraginta hominum
speciali fidelium affluxu quotannis peragi solitæ Solem.
nioni fervore hoc anno peractæ. Exhortationes Qua.
dragesimales optato cum fructu etiam ad Honorandum
Auditorem dictæ. Solemnem Divi Patriarchæ No.
stri promovit cultum admodum Reverendus Pater Ordi.
nis Prædicatorum ad aras Pontifex. Ejusdem ordinis
sacra diserte dixit pro Concione. Sancti Indianopo.
poli festo egit Pontificem Admodum Reverendus ac
Eximius Dnus Decanus; nervose excurrit in Laudes San.
cti. Admodum Reverendus D. Curatus Golescholiensium.
Hac die Solemnem Nobis plurimis de prima Nobilita.
te Hospitibus alis Tabulam instruxit Illustrissimus,
ac Excellentissimus Dominus. Ducalis Capitaneus.
Patrocinium Divi Patriarchæ nostri cupiunt, penitu.
lose naturentes experiri, sunt puerperæ, iamque sui
Thaumaturgo vivunt incolumes. Sancti Indianopo.
poli conpanter devotis hic pregiens Chirographum
et hoc anno frequentior promulgata, decemdioli ad Cup.
dem Divum devotione publica. Intermegam primitus
annis, summa cum promptitudine pariq sua consolatio
ne amplexus est populus, frequentia Thaumaturgi
benefitia exhortatus. Inter primos Sancti Hujus Cul.
tores Persona quamdam, præter consuetum investi.
endæ Sacræ Imagini necessarium argentum, ingen.
magnitudinis anathema, pientissima gratitudine as.
pendit memorandum. Solemnis Festivitas Sancti
Joannis Nepomucem:. cujus Aspe elegans et argento di
ver à primis annis in Templo nostro adornata est,
à numerosis Divi Patroni cultoribus celebrata est.
Præter plurima Candelarum etiam è cera virginea
pania accesserunt eidem templo quatuor vestes Sa
cræ Ministeris, non modico pretio conparatæ.

Operationi nostræ efficacem addidit vires, severum Cæsareæ Majestatis Decretum in illos Parentes, qui ex statu alterutra Catholici, quas nihilominus proles Lutheranis cedere permiserunt. hi non solum laboribus publicis verumetiam carceribus diuturnis addicti sunt. Proles verò cujuscumque ætatis, ad revocandam Hæresim obligantur. Illæ ad Unum ovile, et Pastorem Bonum, errantes sublimiter compellantur ovicula, publicis mancipantur carceribus ubi angustiata, citius condiscunt virtutes Theologicas. unde Locum Carcerum eruditus curatium Sermo à pluribus annis Scholam nuncupare consuevit Theologicam. Hac via reducti numeramus: Tres Juniores Adamum. Georgium, Joannem Matthæus. Kunsteiser. Adamum Curtma. ~~Ustromensem~~. Georgium Gaidacz Ustromenses. Sorores quatuor. Annam Jakob. Mariam, Catharinam Bechowam. Dorotheam Jakob. Mariam Evam Bechowam. Bludovicenses. Annam Jabatschkowam Bludovicensem. Catharinam Adamkiam. Krumeniensem. Evam Klodcwam. Mariannam Jankowam Kunsteiser. Rarius, seu relevè alloquio ab enormis Lutheri revocavimus. Mariannam Kerdunam Sophiam. Zugowam Teschnenses. Evam et Annam Koolowas. Kunsteiser. Præter ceteros ~~Bohemos~~ Hæreticis aliquot proles, et alios ex plerè in Sructis et Bellè amplectendam Religionem orthodoxam quos suis Parochis submittere volumus. Sub esse una duntaxat: quod hic locorum aliæque quem est pie obiit Mariana. Klodcwensis. Plenario intra et extra urbem Sacramentorum à nobis muniti sunt. Nigili nostra oratione, scandalosæ, teneræ præsertim ætatis, personæ maturè amotæ. Dissidentium conjugum compacta sunt complura paria. Hospitalis et Carcerum solicita est cura habita. * Conrectus sub titulo Sanctissimæ Trinitatis, bina hoc anno extruxit ciuicula. plurdq cum plena Domui totius reparatione instaurare cœpit, futuris sexdecim Nobilibus Alumnis necessaria. Plenæ horum Fundationis precamur ab sua Cæsarea Confirmationem instituan. Studiosos hoc anno censuimus. 74. Ex quibus

Sancta Secta Lutheriana Domui Sacrosanctæ Trinitatis adducta

Equites duodecim. Convictores Alumni sex.
Annuos labores concludimus celeberrima in anni termino in Deum Optimum Pietate Eucharistica, eoddemq Modicis Illius Gloria subserviimus.

Communicantes — — — —	13137.
Conversi ad Fidem Catholicam.	17
Dictiones ad Populum —	175.
Catecheses — — —	28.
Studiosi — — —	74
Convictores Alumni: —	6.

Annua Residentia Soc. Jesu Teschinij ad Annum 1721.

Faventiorem nobis experti hunc annum, fructuosa Messi Apostolica, constantes vires nostras impedimus quemque Societatis Sacerdotes, equibus diu Bohemice, totidem Germanice Xenium pro Concione. Duo attenderunt eruditi adventitii. Scholastica iuvenes præfiit Convictui Sub titulo Sanctissimæ Trinitatis. Bina favoris nacti sumus hoc anno indicia primum: quod: obtentis ab Aula Cæsarea Severioribus in hæresim Luthari Decretis, equidem solidius impugnare valuerimus, alterum: quod, non solum sepius Dicendi, verum etiam ultima morientibus Sacramenta hoc Parochi copiam ministrandi habuerimus, minimè neglectis in templo nostro Divinis ordinarijs, Consueta annua Pietatis illicia, videlicet Angelica Salutationis Nascentis, ac Sepulti Domini, Mysteria, Devotioni populi peraccommoda proposuimus. Verum potentiorem vim habuit, et efficaciam felicè Disserta Præconum Verbi Dei eloquentia, quâ non solum hujates plurimi verum etiam remotiores allecti sunt Auditores Acatholici: nervosè propositis Fidei controversijs attentissimi: inde hi rectius de orthodoxa Religione Sentire coati, alij in sua vera Fide vacillantes stabiliti. Desperationi obnijs ad animi malaciam et vitam meliorem sunt reducti Præterea abolita sunt blasphema et detrahentis Linguæ vitia, revocatia concordiam scandolosè Dissidentes animi, abrupta male Conversantium pericula, reparata pupillis ac viduabus illata injuria, ac frequentior Sacramentorum Pœnitentiæ et Eucharistiæ usus, præsertim primis Mensium Dominicis restitutus est. Neque Mortis Duntaxat Canis conclusa fuit Zelosa Præconum Verbi Dei Eloquentia, præter consueta Dominica et Festos Dies, Dictum est à nostris: Tijsnæ Festo S. Josephi: Teschinij in Sub urbio Festo S. Georgij ruralis anni verbaria Natalis vivendij Die In Parochia

hiyate, prater tres Dominicas, Feria 2da et 3tia Pentecostes Die
Patrocinij, Festo Sancte Mariæ Magdalenæ et in Solemnitate Nativitatis
Beatissimæ Matris, et Festo Sanctorum Angelorum Custodum, Golkovicijus
Festo Sanctæ Annæ, Eadem Festa Die Prichna Tierlicij Festo Sancti Joan
Baptistæ, Micro-Kuncijcij Festo Visitanti Beatissimæ Virginis. Magno
Kuncijcij in Solemnitate Divinæ Providentiæ. Festo S. Dominici apud Rdos
Patres Ordini Prædicatorum, rursus in Parochia Tesinensi ipsa Nativitatis
Dni, Apud Reverendos Fratres Ordinis Hospitalitatis Festo Divi Joannis De D
et Die Patrocinij Assumptæ in Cælos Virginis Beatissimæ universim Vigiliis
Centies Septuagies quinquies, Semper cum numerosa Auditorum accurs
Pracas Quadraginta horarum Speciali Fidelium affluxu quot annis
parvi Solita, Solemniori fervore hoc Anno peracta Exhortationes
Quadragesimales optato cum Fructu, etiam ad Honoratiorem Audi-
torem Dicta Solmnem Divi Patriarchæ nostri promovit Cultum
Admodum Reverendus Pater Prior Ordinis Prædicatorum ad aras Con-
tiones alius ex eodem Ordine Sacro Diserte Digit pro Concione Sancti
Indiarum Apostoli Festo egit Pontificem Admodum Reverendus ac Egmus
Dominus Hujus Decanus, neruose exarsit in Laudes Sancti Admodum
Reverendus Dominus Curatus Golescholiensium. Hac die Solemnem
nobis, plurimumque de Prima Nobilitate Hospitibus alius Tabulam
Instituit Illustrissimus ac Excellentissimus Dominus Ducalis Capitaneus
Patrocinium Divi Patriarchæ Nostri complures periculose parturientes
Experte sunt puerpera, jamque Suo Thaumaturgo vivunt in columes. Sancti
Indiarum Apostoli, constanter Devoti hic Frequens Clientibus Factus est hu
anno Frequentior promulgata Decem Dialis Devotione Publica, Inter misar
Prioribus Anni, Summe cum promtitudine, parique Sua Consolatione amplexus,
est Copiosus Frequentia Thaumaturgi Beneficia experti. Inter primos Sanctissimus
Cultores Persona quapiam, prater copiosum instituendæ Sacræ Imagini necessari
oblatum argentum justæ magnitudinis anathema, pientissime gratitudini oppen
memnsi, non: Solemnis Festivitas S. Joannis Nepomuceni S. cujus ara
per elegans, et argento Dives à primis annis in Templo Nostro adornati
est: sâ numerosis Divi Patroni Cultoribus celebrata est: Prater Pluri

Candelarum etiam è cera Virginea paria accesserunt Eidem Templo quatuor
Vesticula pro ministrij non modio pretio comparata. Operationi Nostra efficacem
addidit vires Severum Caesareum Majestatis Decretum in Illos Parentes, qui ex
Parte utraque Catholici sua nihil omissa proles Luthero accedere permiserunt
Hi non solum Laboribus publicis verum Etiam carceribus Sinturnis addicuntur
Proles vero: cujuscunque aetatis, ad revocandum Haeresim obligantur Utpt ad
unum ovile et Pastorem Bonum, errantes subinde compelantur ovicula,
publicis mancipantur carceribus. Hac via reductos numeramus tres Fratres
Adamum Georgium, Joannem Skarkay Kunscenses. Adamum Curtnia Georgium
Gaidaer ustronienses. Soores quatuor Annam Javorkianam, Evam perkovam
Ludovienses, Annam Tabatschkovam Ludovicenses. Catharinam Ada,
mskianam Strumenienses. Evam Ludeivam. Mariannam Janllovam.
Kunscenses Suavius sui Zelosi alloquio ab erroribus Lutheri revocavimus
Mariannam Kenourianam, Sophiam Zuzowam Teschinenses, Evam
et Annam Kochlowas, Kunscensis. Praeter ereptas Hereticis aliquot
proles, et alios octo plenè instructos, et ad debitè amplectendam Religionem
orthodoxam Disponitos, quos suis Parochis submittere volumus Sub
Ensa una Duntaxat ſ: quod hic locorum alias frequens est: /
Die obit Marianne Skocovienses Clericus intra et extra urbem infirmi
Sacramentis morientium à nobis muniti sunt. Vigilij nostra operatione
Scandalosa, Funera praesertim adulti, personae maturè amotae Defuen,
tium Conjugum composita sunt Complura paria. Hospitalis et carcerum
Solicita Est cura habita. Sarta tecta Residentie Dominis operosè reparata,
Duobus insuper novis canalibus auditis. Convictus sub titulo Sanctissimè
Trinitatis, bina hoc anno instruxit cubicula, pluraque cum plena totius
Domus reparatione instruere coepit, Futuris Pedecim Nobilibus Alumni
necessaria. Plenam horum fundationis praestolamur ab Aula Caesarea
confirmationem proximam. Studiosos hoc anno confovimus Septuaginta
quatuor. Ex quibus Equites Duodecim Convictores Alumni Sex. Annuos
Labores concludimus celebrima in anni termino in Deum ter optimum
Pietate Eucharistica. Eosdemque Majori Illius Gloriae Subscribimus

Communicantes — — — — 13139.
Conversi ad fidem catholicam — — — — 19.
Dictionis ad Populum — — — — 172.
Catechesis — — — — — 28.
Studiosi — — — — — 79.
Convictores Alumni — — — — 6.

Epitome Historiæ Domûs Residentiæ Tosinensis Societatis JEsu ab anno 1717, ad annum 1722dum inclusivè.

Arduos, sed eos fertiles colligendæ Spiritualis messis ingressi campos, irremisiam, ut aliàs, non minùs elapsô Sexennio promovendæ Divinæ Majori Gloriæ, procurandôque Proximorum Saluti, infractis viribus impendimus operam, quini Societatis JEsu Sacerdotes. è quibus terni incoluerunt Residentiam, bini fundata ante novennium præerant Convictui sub Patrocinio SS. Trinitatis. Fervor in domo Dei, Sacramentorum Pœnitentiæ, et Eucharistiæ accrevit frequentia, quam promovit, ut Præconum Verbi Dei, ità et Operariorum zelosa industria, elapsô Sexennio numeravimus Communicantes Sexagesies Sexies mille, ducentos, et tres, præter plurimos ultimis moientium Sacramentis munitos. Divos Vostros nobiscum coluerunt Clientes frequentissimi, nec sinè relatis beneficijs plurimis. Præcipuô restitimus Zelô, invalescenti malo haereses, cujus tantô magis insolescit audacia, quanto minùs adest nobis

Sæcularis brachii assistentia. Numerosos atta-
men messis Apostolica collegimus manipulos; nam
præter absolutos ab Apostasia, et hæresi centum qui-
que, plurimas Proles hæresi destinatas eripuimus;
nec pauciores Personas plenè instructas expetentibus
propriis Parochis absolvendas submisimus. Nè
Proles ex alterutra parte Catholicorum Conjugum liceat
hæresi submittere (ut passim fiebat) Severum contra
Parentes Decretum ab Aula Cæsarea procuravimus.
Item contra Apostatas cancellis publicis puniendos
aut Exilio. Inter alios insolentis audaciæ
excessus, hunc longo tempore toleravimus, tumultuosis
nempe, præsertim sub divinis permolestos hæreticorum
cursuum impetus, quibus viam Templo nostro proxi-
mam prælude appensa sub nostris divinis Catena
ab Excellentissimo Domino Ducali Capitaneo impe-
travimus. Plura Apostolicæ messis incrementa
Ferimus per Serenissimam Celsitudinem Bthe-
ringicam, quæ anno 1722to Mense Julio Ducatum
acceptaverat Tossinensem, omnibus vijs, et viribus
submissos ab Eadem Serenissima Celsitudine, cum
plena Potentia Legatos honoravimus, et necessa-
riam Zelo nostro Apostolico contra hæresim assisten-
tiam procuravimus. Visa nostra Spiritualis

industriâ, triduanam in Residentia nostra A.P. fratres Misericordiæ exercuerunt decollationem, quam omnes cum suo Priore fructuosè peregerunt. Tenus anonyme Sacræ Religionis Professus fugam, et unà apostasiam meditans, malacid animi, et perseveran„ tia restitutus est. A fatali urbis incendio, et Sitio plurimis ad extrema fortunæ, et vitæ deductis Sacramentis moientium, et Subsidiis victualium pro„ ntè Succurrimus; inter quos etiam defunctum Bai decanum numeravimus. Pro majori erudien„ da Nobilitatis Scholasticæ incremento apta Sex„ decim Alumnis Fundationis instruitur à biennio Habitatio; ab eodem temporis intervallo facta est pro Regente Fundatio. Octo hucusque alunt„ Nobiles Pauperes, octo insuper cum Subregente alendi disponuntur. Totius Fundationis ab anno Sesqui„ tertio, ab Aula Cæsarea petitur, et citius obtinenda expectatur Approbatio, et Confirmatio. Quæ cum omnibus fructibus nostris sit

A. M. D. G.

Annua Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad Annum 1722.

Secundum nobis numerare licuit elapsum annum, quia promovendo efficacius Apostolico zelo, et procurando fructuosius maiori DEI Gloriæ favorabilem. Hanc igitur procurare, tum per Exhomologeses, tum per Exegeses Sacræ Dominicis, festisq diebus tum denique per conversationes, ~~Hortatus~~, et operationes Apostolicas, constanti, et indefesso studio unanimes nos impendimus, quinque Societatis JESU Sacerdotes. A Domo DEI fructuosum zelum nostrum inchoavimus, et allicendis ad peragenda frequentiores pietatis exercitia, appositum Præsepe, et Sepulchrum Domini, piis spectantibus, Christi Fidelium oculis adornavimus. His successit multò fructuosior Præconum Verbi DEI Eloquentia, quam ut aeriusità et copiosus exaprebas Auditor, etiam Acatholicus. Solidè ac perversè explanatæ sunt solemniores Orthodoxæ fidei controversiæ, finitis Concionibus, Dominicis singulis quæ salutaria Acatholicis lumina, fidelibus veri præsentia, contra Sendiitatem remedia prostiterunt. Præter emendatos multorum vitia et abolitas scandala specialem retulit fructum verbi DEI efficacia, exemplarem frequentiam Sacramentorum Pœnitentiæ et Eucharistiæ unde plures quatuor millibus, ad mensam Domini convivas, hoc anno pro religio numeravimus. Instantibus aliorum precibus expetiti, præter consuetas Dominicis festisque diebus in Templo nostro concionatus, dictum est à nobis in Parochia, Dominica Resurrectionis; præterea Festo Sancti Joannis Nepomuceni, apud Congregatum Clerum et Populum; ac specialiter apud Præsentes Excellentissimos Serenissimi Lotharingiæ Ducis Dominos Commissarios, ad accipiendum Ducatum Teschinensem Plenipotentiarios, præsente plaraque Ducatus Eurdem Nobilitate honoratos. Ad Sanctissimam Trinitatem Festo S.ti Marci, et Sancti Custodis Angeli, pro avertenda Pestis Urbis Teschinensis Patroni. Apud R.R. PP. Dominicanos Festo Sancti Dominici. Apud Venerabiles FF. Misericordiæ Festo Sancti Joannis de Deo, et Assumptæ in Cœlos Virginis Matris DEI Beatissimæ. Extra Urbem dictum est Magnus Cancyeq in Solemnitate divinæ

Providentiæ, Dominicâ quartâ Quadragesimæ. Parvo-Nantiensi Festô Annunciationis Nativitatis et omnium Sanctorum. Lysnæ Festô Sancti Josephi. Goleschovij Festô Sancti Michaëlis Archangeli. Puncovij die Inventionis Sanctæ Crucis universim dictum est à nobis centies octogesies quinquies. Ex omnibus quidem dictionibus fructum retulimus particulatim verò ex Antecineralibus, ad has plerasque Nobilitate, etiam Acatholica, et urbis populo concurrente. Dictiones itidem de Passione Domini à frequenti et primæ Nobilitatis Auditore sunt exceptæ. Solemnem Divi Patriarchæ nostri promovit cultum: Admodum Reverendus Pater Prior Prædicatorum Ordinis ad aras Pontifex, alius eiusdem sacri Ordinis dissertatis laudes Sancti Patris + Patris in laudes Sancti ~~Patris~~ Panegyrin. ~~Pro~~ Solemnitate ~~Sancti~~ Indiarum ~~Apostoli~~. ~~Patris nostri~~ reddidit cultum, exemplaris presentia Excellentissimorum Dominorum, Serenissimæ Celsitudinis Lotharingicæ, qui etiam epiparam primæ Nobilitati, solis instruxerunt penetralibus. Festô Divi Indiarum Apostoli Petri ad aras Admodum Reverendus ac Eximius Dominus Huius decanus, laudes Sancti Apostolici hic promovit Admodum Reverendus Dominus Sikocovienses Parochus. In utraque Solemnitate germanicè dixerunt nostri. Mensam lautioren in Triclinio apposuit Excellentissimus Dominus Ducalis Capitaneus. Novemdialis devotio, cultum Sancti Patris nostri elicuta, à frequentibus cultoribus externis nostris Indiosis exemplari fervore et peracta, nec sine opitulatione, relatio presertim à puerperis difficili partu laborantibus. Similiter Decemdialis ut vocant Devotio Xaveriana, annuum suum continuavit fervorem. Præter plurimos Divi Thaumaturgi clientes erant omnes Idolatrum nostrum, et presertim Convictus Alumni illacram à depascente urbem Vulcano Domum suam, illuden Divi patrocinio adscribentes. Pro quotidiano cultu Devotionis illicò ex integro mundatum, et instauratum est Templum nostrum, in magnam externorum admirationem et solatium. Eiden Templo ~~capuit~~, ab externis oblata accesserunt candelabra

Sania, aliaque complura dona. Apostolica ope
ratione nostra, efficiens juvit progressum ~~nostrum~~ Seria
et rigida decretorum, contra Apostatas ac aula Cæsa
rea editorum executio, qui subsidio ab Haresi expo
sita octodecim reduximus: Hi sunt: Adamus
Publica et Andreas Publica Fratres: Silesij Blogoti
lenses. Georgius Bardon. Silesius Mostensis. Georgius
Chlebory Silesius Karvinensis. Georgius Brenhar Sile
sius Mostensis. Joannes Noka Halensis. Joannes
Nowin Silesius Freystadiensis. Joannes Stolny Silesius
Blogotiensis. Joannes Jopauer Silesius Mostensis.
Paulus Peter Silesius Ruhonensis. Rudolphus Gottsch
alcke Brandeburgus, nunc Civis Teschinensis. Anna Man
dacowa. Silesia Parvo-Hunciensis. Anna Regina Sichle
riana, delapsa ad nos ex Saxonia. Anna Tomasowa
Silesia Mostensis. Maria Krausin Silesia Blogotiensis.
Marina Walischowa Silesia Mostensis. Susanna Gaurohan
Silesia Mostensis. Unica Matrona Nobilis desiderat
nomen. Plurimi alij à nobis plenè instructi princi
pijs orthodoxæ Fidei exigentibus Decanus Lucæ sunt ab
missi. Extremè infirmis etiam ultimis monentibus Sa
cramentis operosè adstitimus. et hoc zelo plurimos Ha
resi infectos ad conversionem animos fecimus. et nè ea
dem occultè serpens Haresis suos in urbe, et alibi fa
ciat progressus, eam privatim et in templo hujus
mere conati sumus. Inter hucusque industriosa
rationis nostri media referimus: nostey circulum et
submissum à Supremo ubique Silesiæ Cæsa
reum contra opifices Hereticos: qui Senio pro
hibentur, ne urgeat suum in Urbe hac, Labeani
muniatum, quem omnibus impensis viribus sumus laborant.
Alterum medium fuit præsentia Excellentissimorum
Dominorum Serenissimæ Celsitudinis Lotharingiæ
acceptantis Ducatum Teschinensis, commissionum
sui Religione Orthodoxa zelantium, qui adveniens
primò Societatis nomine, ac deinde simul in
gredientes Templum nostrum, ad Cineres Residentiæ
apposita dictione Salutavimus. simulque institimus
ut insolescenti Haresi præsentibus occurrant remedijs
et perfuisimus. Egredientes è Templo nostro, ~~Deleto~~
sic gymnasiarcha à Juventute Scholastica re
citato, et ab Eis summa cum complacentia excepto

+ et in Parochiali Ecclesia Cathedralis nostri professi.

honoravimus, non sine oblato eidem Inventuti Omnipotentis. Carceres pertinacibus Hæreticis frequentes diligenter invisimus, et in his plures ex eis dictis ab errore Lutheri revocavimus. Conjugium scandalose dissidentium conjugum sana compositimus. Libros venenosos, Lutheri et aliorum magicas doctrinas eripuimus. aliosq; piis subjecimus. Convictus sub titulo Sanctissimæ Trinitatis notabilem ruinosam domus reædificavit partem. Fundationis expensis cuius plenam extructionem etiamnum expectamus. Studiosos numeravimus: octoginta duos: ex quibus Equites quatuordecim. Convictus Alumni Nobiles quinque. Binis vicibus productus est Scholasticus in Theatro Exercitium unde summum pleraq; ducatus Nobilitatis et Primoribus urbis Papiæq; Tesserarii solatium. activibus veri segnitia est commendatio: Annuos Eucharistica sub finem anni terminamus Pietate quam ~~nobilium~~ urbs tota suæ adauxit frequentia. Et Deo Deo optimo peracti nobisum Italiæ, consecravit.

Communicantes — — — 17279.
Conversi ad Fidem Catholicam — — 18
Dictiones ad Populum — — 184
Catechases in Parochia Laicorum . . 28
Studiosi — — — . 82.
Convictores Alumni — — — 5.

S: M: D: G:

Annuæ Residentiæ Societatis Jesu, Teschinij, ad Annum 1723.

Anno hoc à Partu Virgineo currentis Sæculi Decimi octavi, vigesimo tertio, non minùs zelosam promovendæ maiori Dei Gloriæ, tum per Eleemosynas, tum per Sacras Exegeses, Dominicis Festisq; Diebus, utroque idiomate dictas, tum denique per vigiles conversationis operationisq; industrias, ac prioribus annis, impendimus operam, primi constanti valetudine, quinti Societatis Jesu Sacerdotes, quorum Caput, præmissis suis multis meritis, sub finem anni sodalitii transiit ad Claves Oppoliensis Collegij. Fructuosum velum nostrum exossi à domo Dei, allicienda ad opera pietatis Fidelium animos, accommodatum Nascentis, et Sepulchrum morientis Domini proposuimus. Multò fructuosior successit operosa Præconum Verbi Dei Eloquentia, cujus excipiendæ frequens, aliquisq; confluxit Auditor, non sine exemplari fructu emendationis uberiores utas primia. Possimus verò hic quotannis regestis fructum, tui duana antecinentis dicto, quam, totius pene urbis Incolæ, Primores, et Nobiles, prientissimè auscultabat. Datum est hoc anno initium, non minùs fructuosè audiri, Sermonis initio octavam Theophoricam dictionibus, quas avidissimus Divini verbi humanum animus unicè amplectebat. Dictones itidem de Passione Domini à frequenti, et prima Nobilitati Auditore sola.

hæc sunt excepta. Catechesis in Ecclesia Parochiali, haberi solita, copiosum inter frequentes parvulos, et adultos habuit profectum.

Expetiti alienis precibus, præter ordinarias Dominicis, Festisque diebus utroque idiomate dictas: diximus intra urbem: Festo S. Mathæi, in Templo Societatis Jesu. In Festo Sanctæ Mariæ Magdalenæ, urbis Patronæ in Templo Parochiali: In Festo Assumptionis in cælos Matris Dei: diximus utroque idiomate. ac novo à Sede Apostolica concesso Translationis Sancti Joannis de Deo die Festo: apud RR. PP. Ordinis Hospitalitatis. Extra urbem dictum est. In Festo SS. Apostolorum Petri et Pauli Sacerdotij: In Solemnitate Divinæ Providentiæ Magnæ Hunticij. In Festo Sanctorum Omnium Mon: Hunticij. Solemnem funebrem dixi unus teutonice, Serenissimo Duci Lotharingiæ, Ducatus Teschinensis Hæreditario Domino, coram congregatis totius Ducatus Dominis Statibus, nec defuncto suo Principi, in Ecclesia Parochiali parentantibus. Eidem Serenissimo Principi solemne castrum Doloris, centum et triginta luminibus illustre adornavimus, appositis symbolorum, ac Lemmatum eruditionibus; quibus sydus in occiduo, quod funesto quidem occasu, quartâ Junij, in Serenissimo Lotharingiæ Horizonte disparuisse visum est, nunc autem si ut confidimus, novis in astris exortum, refulgens luculentissime prædicamus, deinceps præter solemne Regium, præsentibus utriusque Status Primoribus Urbis Panegyri, ~~illum~~ Serenissimum sydus celebrarimus. Altera funebris dicta

Nobili Patrona Eum Veronicæ Ruschiana, quæ Mi-
ris solatiosa religiosi ~~exercitii inopinato plè defuncta~~
~~obiit prebaba ea~~ Ruschiani. Tertia, præter
comparatum funus honorificum dicta ex erario
Domus ab annis viginti sex fideli famulo. Univer-
sim diximus: centies sexagesies catechesi expla-
nata frequentes Amen. Solemnem Diri Patri-
cha nostri promovit cultum Admodum Rdus Dominus
Parochus Sablum Louvensis, post eruditam Panegyrim
ad aras Porticus. Germanico Idiomate in laudes
sancti Patris Nostri, amplissimè excurrit. Ordinis
Prædicatorum. Solemnitatem Sancti Indiarum
Apostoli auxit ‡ N. N. ad aras Porticus. ‡ Admodum Reverendus P. Prior Ordinis Dom.
Apostolicas eiusdem laudes, bohemicè dixit Admodum
Rdus Dolrensis Parochus: post Germanicè super-
addidit. Utraque die liberalem salutem in-
struxit: Excellentissimus Ducalis Capitaneus. Nover-
dialis devotio, cultui Sancti Patris nostri dicatæ,
frequenti clientum pietate ferventer continuata, nec
hic velata fructu, præsertim à puerperis, difficili-
bus laborantibus. Pariter decendialis Sancti
Indiarum Apostoli devotio, constanter suum annum
ab hyatus referit fervorem clientibus. Ex munifi-
ca Fidelium liberalitate: accessit templo, nova capsula
— prehastanum candelarum sana, aliaq dona non
modica. Industria operationis fructus referimus: ab
augustana reducta quartodecim, ab Hæresi Luthe-
rana, præter complures alios, quos probè instructos
suæ Parochiæ submisimus. Dolorem tamen
super mortuo fructu nobis addit occultum Lemon
Dictisoni malum, quod deprehensum ~~bini hunc~~
~~Placido: mirifice~~ à nobis animali. ~~Superna Illam~~
Cunia legaliter debilemus. Sed hanc fructuosè
eventuram necessariò interim silentio premimus.
+ licet Fiscus irrito conatu hucusq expugnaverit
prædicando tamen malo hodiernum laboramus.

Carceres pertinacibus Hæreticis, et Apostatis frequentes; sedulè inuisimus. Complures scandalosè dissidentium coniugum Parta composuimus. Libros veneficos et maleficiis docentes expuimus aliosq; prorsus subtrahimus. Ad plura euertenda scandala personarum quandam, malitia ortam, suauiter abrodimus. Usum aquæ benedictæ reduximus. Pauperibus ac infirmis uhoq; solatio subuenimus. Connectu sub tabulo sanctissimæ Trinitatis, pohoren atrij, expensis Fundationis, ex fundamentis erexi curauimus. Nova Pensione auctus est ab Excellentissimo Domino Fundatore, oblata hoc anno sechi. lastico: pio vero Patres Socij Regentes.

Studiosos consuimus noraginta: è quibus Baronetes, Equites quatuordecim. Connictores sexaginta decem. Scholasticum Theatrale Exercitium cum magno applausu præsentibus Duabus, et urbis Ministris et procerum binis viis Annuis, huic hoq Scholasticum subfinem anni consuetum superaddimus Prætaxem, eodemq; uni Monarchæ Gloriam subscribimus.

Communicantes. — — —	1459.
Conversi ad fidem catholicam. —	8
Ab Apostasia reducti. — —	12.
Dictores ad Populum — —	180.
Catechesis in Parochia — —	31.
Studiosi — — —	90.
Connictores —	10.

A. M. D. G.

Annus Residentiæ Societatis Jesu Tchinij, ad Annum 1724.

Anno hoc à Partu Virginis labentis seculi decimi septimi sexagesimo quarto, debitam promerendæ majori divinæ gloriæ, consecratis societatis nostræ munijs constantique zelo impendimus operam. Quinque sacerdotes, quorum terni Residentiam, bini juvenibus scholasticæ curam habentes, Convictum Nobilium incolebant. Fructuosam operam nostram à domo Dei, ejusque decore inchoarimus et allicendis fidelium animis cunas nascenti sepulchrumque morienti Dominio aptum instruximus. Sacræ Ecclesiæ dominicis festisque diebus, ut ioque dictæ idiomate, copiosam in auditorum animis edideruntque ecclesiæ notabilem, nempe virtutum radicibus correctionem, uberiorem quoque frequentatis pietatis operibus, aliarumque virtutum desideratis exemplis fructum, ex his potiorem, totius ferè urbis et vicinia Hauciere Auditorem Ancinerasesque et Theophericus quibus etiam Arcatholica nobilitas attentas sedas impendit aures. Nec abrimili fervore exercitata sunt dictæ subquadragesimæ cursum de passione Domino, quibus succedebat affectuosum sanctæ Cruci plurimorum Fidelium dictum basium. Catechesis in Ecclesia Parochiali dici solita, pro firmandis in fide orthodoxa ejusdemque fervore parvulis, speciali studio explanata magnum non solum in animis eorum verum etiam parentum, aliorumque adultorum

Habuit profectum cum fructuosa Societatis commendatione, quamvis perversa doctrina conatur minuere praesentium, quique Ministrorum nella perversitas inter fructuosos sacra Exercitia, et Cathecesis profectus referimus: notabilius frequentiorem Sacramentorum Poenitentiae, et Eucharistiae, et in audiendo quotidie Missae Sacrificio conflantem fructum.

Praeter consuetas Dominicis, festisque diebus preces: dictum est in tra urbem apud PP. ordinis Praedicatorum festo Pectoris Angelicium, ut trogrerero. Idiomate dictum est festo Viri Fundatoris ejusdem Sacri Ordinis. Festa Lua Sancti Joannis de Deo apud FF. Misericordiae: festo Sancti Marci in templo Sanctissimae Trinitatis, et Jubilaei cursu in Ecclesia Parochiali extra urbem: festo Sancti Josephi dictum est Tyrnae, festo Sancti Georgii Pannorij festo SS. Petri et Pauli, necnon Dominica sexta post Pentecosten magno Cuncicij festo Assumptae in Coelum Matris dicta sub finem Jubilaei Jabluncsorij ac festo Sancti Michaelis Solesorij, aliisque munijs nostris expetitia Dominis Curatis opem nostram exhibuimus. Solemnem Viri Patriarchae nostri promorit cultum Ordo Praedicatorum, exque ad Aras stetit Pontifex, Reverendus Pater Sub prior, duo Encomiastae auxerunt laudes festo nici, et Bohemico Idiomate. Solemnitatem Viri Indularum Apostoli condecorarit ex supra dicto Ordine Praedicatorum Ordine Ad. M. R. P. Stans ad Aras pro concione dixit item unus ejusdem Ordinis et noster alter, Ultraque vice liberatem Ducali Sacelati instruxit fabulam. Excellentissimus Dominus Ducalis Capitaneus, utriusque Sancti Auctor assiduus, Utriusque Sancti Clientes, quae illum nacti sunt Patrocinium: patrocinante Sancto Patriarcha, multae ejusdem cultui debitae, adhibitis etiam sacris Ephebis

Facilem. Partim experta sunt paucpera. Plurimi
dicata. Ipso Thaumaturgo decem dixi Jerolique
plurima ab eo sancti precibus exorato, referuntur in
acceptis beneficia. Ex munificentia Fidelium
Domus Benefactorum, accepit templo nostro, calix
argenteus, auri et artificis opera pretiosus, preter
numerosa variorum Sacrorum paria, plurima quoque
minora dona donati sunt a occulto Benefactore
florenis Hetenses quinquaginta. inter selectos que
rationis nostra fructus referimus: reducto ad Sporta
sia duos. Convertiseorum ad Hæresi Lutheri senes
plures saltem probe instructos rudimentis unius Sal
vifice fidei, ita exigentibus circumstantiis propris
pastoribus submisimus, longè verò plures in fidei
veritate vacillantes confirmavimus. In sacro poeni
tentiæ Tribunali, præsertim durante Jubilæo,
quod nostro mense Octobri primò concessum est, præcipue
retrorsum experiti plurimis post relexta retroacta
vitæ errata, salutarem conscientiæ malaciam pro
curavimus non pauca dissidentium conjugum
paria, etiam majoris notæ, statuisque dignoris
non minus solatiosè quàm fructuosè comprovimus
atque in Italia constructa multorum periculo magnæ
infamiæ constitutos ope et opera adjutor, Sabin
fortunis fame liberavimus. In suburbano Residen
tiæ horto domus ruina proxima sumptibus non
modicis restaurata, ut ieri pro hortus remittendis
nostrorum animis exculsus est a moenibus. Conductus
sub titulo SS. Trinitatis post gravis biennis curas
et instantias crebras impetravit a Ffula Cæsarea
favorabile plena Fundationis: id est, pro Patre
Regente et ejus socio, sedecim allendis Junioribus
diploma confirmatorium, magnis sumptibus erectum,
Fari, in hoc Societati Augustissimus Sti Pratermentem
Excellentissimi Domini Fundatoris, Nucalibus ab
solutis statibus, nobisque contulit jus reservatis
gratuor a se præsentandis perpetua præsentatio
nis et in Fundationem admissionis Nobilium
Ffcumnorum, quo pacto odiosas evadet Societas
nostra frequentes molestias.

horum insuper ab Excellentissimo Domino Fundatore donatum clementissime admisit Alumnorum thilarij latiel domestica utilitati necessarium. Tertio in eodem diplomate Cæsareo aleàs ab modum Reverend Patre admissus est Rhetorices Professor R. Hieronimus Pocecco cui speciale allendè Fundum designabilidem Fundator Excellentissimus. Ellocata Fundationis Convictus Capitalia, expericuloris lerata, et in securioribus fundis collocata sunt. Magna pars ejusdem Convictus Ædificij decentere extructa, eo fine, ut destinatis sedecim Alumnis domus ciliùs sit accomodata. Studiorum censuimus nonaginta et unum, è quibus Barones quatuor Equites tredecim, Convictores sex Nobiles. Ex Scholastico Theatrali exercitio binis vicibus erudite exhibito, dignum meritò retulit applausum studiosa Parentis solatione recoluit annum Residentiæ et Scholarum quinquagesimum. Fructibus consecratum subfinem Fonti super addimus pietatem Eucharisticam eamdemque animi majori Dei Gloriæ subscribimus.

Comunicantes - - - - - - - 624.90
Reducti ab Apostasia - - - - - 2
Converti ab Hæresi Luteri - - - - - 6
Victiones ad populum - - - - - - 692
Catheceres in Parochia - - - - - 25
Studiosi - - - - - - 91.
Convictores Nobiles 6

Annuæ Residentiæ, Societatis JESU Teschinij, ad Annum 1734.

Anno hoc à Partu Virgineo labentis Sæculi decimi octavi, vigesimo quarto debitam promovendæ majori divinæ gloriæ, consuetis Societatis nostræ munijs constantis zelo impendimus operam. Quinque Sacerdotes, quorum terni Residentiam, bini Juventutis Scholasticæ curam habentes, Convictum Nobilium incolebant. Fructuosam operam nostram in Domo Dei eiusdemq decore inchoavimus et allicienda Fidelium animos cunas nascenti sepulchrum moventi Domino aptum instruximus. Sacræ Exegeses Dominicis, Festisq diebus utroque dictæ Idiomate copiosam in Auditorum animis ordinavit segetem notabilem nempe vitiorum radicitus correctorum, subdioremq frequentatis sacramentis operibus alijsque virtutum desideratis exemplis frugem. Ex his potiorem totius ferè urbis et vicinia habuere Auditorem Antecineralis et Theophonicæ quibus etiam Acatholica nobilitas attentas suas impendit aures. Nec absimili fervore exceptæ sunt dictæ sub cursum quadragesimæ de Patiente Domino, quibus succedebat affectuosum Sanctæ Crucis plurimorum filiorum deliberandi Baptismum. Catechesis in Ecclesia Parochiali dici solita pro firmandis in fide orthodoxa eiusdem fervore, Parvulis, specialis studio explanata magnum non solum in animis eorum verum etiam Parentum, aliorumq adultorum habuit profectum cum fructuosa Societatis commendatione, quam aliis perversa sua doctrina conantur imminuere, præsertim quinque Pseudo-Ministellorum mellita perversitas. Inter fructuosos Sacræ Exegeseos et Catechesis profectus referimus: notabilius frequentiorem Sacramentorum Pœnitentiæ et Eucharistiæ usum, et in audiendo quotidie Missæ Sacrificio constantem fructum. Præter conversas Dominicis, Festisq diebus dictas: dictam

vit intra Urbem apud RR: PP: Ordinis Praedicatorum Festum
Doctoris Angelici: Hinc utrique verò Idiomate dictum est
Festo Diri Fundatoris eiusdem Sacri Ordinis. Festa Lin-
sancti Joannis de DEO apud Fr: Hospitaliarium. Festo S: Mar-
ci in Templo Sanctissimae Trinitatis, et Jubilaei Cursu in Ec-
clesia Parochiali. Extra Urbem: Festo S: Josephi Dictum et
Lysnae. Festo S: Georgij Puntzovij. Festo SS. Ap. Petri et
Pauli; necnon Dominica Ota post Pentecosten Magno-Hunki-
ci. Festo Assumptae in Coelum Matris Dei, et sub finem
Jubilaei Jabloukiana. ac Festo S: Michaelis Coelestibus
alijs quoque munijs nostris expetiti à Dominis Curatis
operam nostram exhibuimus. Solemnem Diri
Patriarchae nostri inmoriti cultum Ordo Praedica-
torum, ex quo ad Aras Patris Pontifex Reverendus P:
Subprior Duo Encomiastae, auxerunt Laudes Teutonico
et Bohemico Idiomate. Solemnitatem Diri India-
rum Apostoli condecorarij. ex supra dicto Sacro
Praedicatorum Ordine Adm: R: P: Prior. stans ad
Concionem dixit vicem unus eiusdem Ordi-
nis. et Nostris alter. Utraque vice liberalem
Ducali Nobilitati instruxit Tabulam, Excellen-
tissimus Dominus Ducalis Capitaneus utrinsq
Sancti cultor assiduus. Utrinq Sancti
Clientes, quaesitum nacti sunt Patrocinium: patro-
cinante Sancto Patriarcha multae eiusdem cultori de-
ditae, adhibitis etiam Sacris Lyvami, facilem par-
tum experta sunt puerperae. Plurimi Dicata
Diri Thaumaturgo decentiali devotione plurima
Deo, Sancti precibus exorati, referunt in accepti
beneficia. Ex munificentia Fidelium Domui
Dei Benefactorum, accepit Templo nostro Calyx ar-
gentea aurum, et artificis operâ praeclarus. Insu-
per numerosa varionum Cereorum pania plurimaq
alia minora dona, Donati sunt ab occulto Be-
nefactore Floreni Rhenenses quinquaginta.
Inter relata operationis nostrae Fructus referimus
reductos ab Apostasia duos. conversos veri

ab Haeresi Lutheri senes plures alicq probè in-
structos rudimentis, unus Salutiferæ Fidei, ità exigen-
tibus circumstantiis propriis Pastoribus submittimus
longè verò plures in fidei veritate vacillantes con-
stituimus. In sacro Pœnitentiæ Tribunali,
præsertim Durante Jubilæo, quod nobis mense octobri
primò concessum est, præcipuè nervosè exposito
plurimis post retroacta vitæ errata,
salutarem conscientiæ malaciam procuravimus.
Non pauca dissidentium coniugum pacta etiam
superiori nostra statuta Regimineris, non minùs sola-
riosè quàm fructuosè composuimus, atque
inter alia consueta: multos in periculo magnæ
infamiæ constitutos, opis et operâ adiutos, ab
insortunij fama liberavimus. In suburba-
no Residentiæ horto, domus ruinæ proximæ
sumptibus non modicis restaurata, ut et ipse hor-
tus, remittendis peccatorum animis excultus est atque
munitus.
Convictus sub titulo Sanctissi-
mæ Trinitatis post gravem biennij curam et in-
stantias crebras impetravit ab Aula Cæsarea fa-
vorabile pleni Fundationis: id est pro Patre Re-
gente et eius Socio sedecim alendis Scholari-
bus Diploma Confirmationum, magni sumptibus
emptum. Favit in hoc Societati Augustissimus,
qui præter mentem Excellentissimi Domini
Fundatoris, Ducatibus abstulit Statibus, nobis
contulit integrum jus perpetuæ Præsentationis, et
in Fundationem Domesticorum Nobilium Alumno-
rum, qui pacto Edicta eundem Societas postea
frequentes molestiæ. Hoc tum ipsum ab Ex-
cellentissimo Domino Fundatore donatum clemen-
tissimè admisit. Alumnorum hilaritas et domestica

+ perpetuæ

+ reservatis quatuor ~~sua~~ Aulæ præsentandis

utilitati necessarium. Tertio in eodem Diploma-
te Caesareo, alias ab Admodum Reverendo Patre
Nostro admissus, et approbatus Professor Rhetorica,
et Poëseos, cui specialem alendo fundum designa-
vit idem Fundator Excellentissimus. Et locata fun-
dationi Convictus capitalia, ex periculorum levata,
et in secunioribus fundis collocata sunt. Magna
pars eiusdem Convictus aedificii decenter ex-
structa, eo fines ut destinati sedecim Alumni
domui eiusdem sint accommodati.
Studiosos censimus nonaginta et unum. è qui-
bus Baronis quatuor. Equites tredecim,
Convictores sex Nobiles. Ex Scholastico
theatrali exercitio binis vicibus eruditè ex-
hibito, dignum merito vehiti applausum
studiosa Juventus solatio recolunt annum
Residentiae et Scholarum quinquagesimum.
Annuis fructibus conservatis sub finem anni
superaddimus Pietatem Eucharisticam, ac
Deinq uni Majori Dei gloriae subscribimus.

Communicantes - - -	12180
Reducti ab Apostasia - -	2.
Conversi ad Catholicam Lutheri. -	61
Dictiones ad Populum - -	182.
Catechesis in Parochia. -	35.
Studiosi - - -	91.
Convictores Nobiles - - -	6

A. M. D. G.

Annua Residentiæ Societatis Jesu Teschinij ad Annum: 1725.

Anno à Partu Virgineo Sæculi currentis Decimioctavi, vigesimo quinto, dedicam promovendæ majori Dei Ter Maximi Gloriæ debitis Societati Jesu munijs constanti Zelo, indefessi impendimus operam quinque Sacerdotes è quibus Serni Residentiæ Juventuti Scholasticæ curam Institutæ incoluêre Convictum Nobilium. Ad Domos eiusq decore capienter augendum; allicendis Indulgentiis animis; Cunas nascenti, Sepulchrum moriente Domino aptum instruimus. Sacra Regeni Domini Dominico Festisq diebus utroq idiomate dicta, frugem nici, Festisq diebus utroq idiomate dicta, frugem reculimus multiplicem, Exemplarem videlicet vitæ, rum scandalosè invalescentium medelam, debitamq servori Catholico virtutum frequentiam. Ex his potissimum Ante cineralis et Theophoricæ habitæ Studiorum, quibus etiam Heterodoxa non tam curiosa quàm Doctrinæ avidæ imprendit aures Nobilitas. Non absimili fructu frequentatæ sunt, dictæ decem quadragesimali de Passione Domini, quibus pro defectus superaddidit humile Lignum Sanctæ Crucis baptum. Catechesis in Ecclesia Parochiali dici solita magnum non solum in animis parvulorum, verum etiam Parentum et Familiæ integritatem, relulit, Sanctæ morum integritate assumpta, usq conservata innocentia. Notabilem certe fructum, frequentiorem annis retroactis sacramentorum Pœnitentiæ et Eucharistiæ usum gravium commodiate in Pectorum allectus Oratorium aures non ~~non tamen prehensus~~, pro sua Hospitalitate, Solitudinem exhibens, vacitare consueti avidus devotionis hujus Populus. Nec solis oratorij postis annis relum dicendi conclusimus. exorati in hac urbem præterea diximus. Festo Doctoris Angelici Uno. Dici veni Patriarchæ

Dominici utroq idiomate apud RR. PP. Praedicatorum Ordinis cui Festivitati Hellorum Sacrum junxerunt elapsum videlicet Rationis suae in Urbe nostra Saeculum quinquagesimum solemniter celebratum. Apud Reverendos Fratres Misericordiae: Festo in Choro Assumptae Sanctissimae Matris Dei. ++ Extra Urbem: Dominica Festo post Pascha Leopoldi: Magno: Lunbicij Festo Illa. Divina Providentia. Amicabilem cum Sacro Praedicatorum Ordine conservaturi necessitudinem, ad promovendum solemniter Divi Patriarcha nostri cultum ex Eodem Ordine petitus est ad Aras Pontifex Idem Reverendus, ac Eximius Pater Prior, Lauder adauxit Encomiaste Teutonicus. Eiusdem Ordinis Bohemo idiomate dilaudavit Sanctum Patrem, Idem Novi Dominus Curatus Cierlicensis. Divi Joannis Apostoli Festo, Idem Adm Rdus ac Eximius Pater Prior stetit ad Aras Pontifex. Utrique Ordinis Encomiastae dixerunt laudes. Utraque solemnitate liberalem Ducali Nobilitati instituxit Tabulam, Excellentissimus Dominus Ducalis Capitaneus, Sanctorum nostrorum cultor assiduus. Utrinque Sancti cultores. deposcrum adepti sunt patrocinium; Succurrente Divo Patriarcha nostro complures Eiusdem cultui dedita, adhibitis praeterea sacris illius lypsanis, faciliorem partum experta sunt puerperae. Postremi dicata Divo Thaumaturgo decendiali devotione Xaverio Philiclienter, plurima Deo per optimo, Sancti precibus exorato, referunt in accepti beneficia. Ex munificentia Benefactorum praesertim Benefici umus nostri accessit Templo Pestro elegans plane, nec minus pretium materiae. Similiter adornans mensa Hostae. Lampas praterea argentea, donata ab anonymo, eo fine, ut constanter ardeat, et lucet ad ardenter orandum Eucharistici Dei fidelibus: Pro decenter aperuanda maiore hostia decori est cumulata pixis notabili argentea. Praeter curatas ex panno virido cortinas postri templi, appensas accesserunt donatae triginta ulnae telae ~~elegantis~~ caeruleae, legendae maiori aram

+ Inter Hispanos.

++ In Ecclesia Parochiali pro conclusa Pace Duxit Austriae, unus e Portiniatum adorian, ad confluentem totius Ducatus, et vicinae Nobilitatem.

tempus quadragesimæ: Albæ duæ vela calicis
et Venerabilis. Supra quadraginta candelarum paria,
~~inter quas complura de cera virginea~~; Cumqua
alia oblata sunt à aliis fidelibus Domina. Jus.
Malè affecti pietatis levamen, oculi argentei
apendit quædam sine nomine, dedicatio Sancti
Sanchistæ. # Inter frequentis operationis
nostræ fructus colligimus: reductos ab Hæresi
duos; conversos verò ab Hæresi Lutheri tredecim.
Inter hos prima ponenda est: Perillustris quondam
mulieris Hæretica, cujus etiam ultimos fortunas pau
locimò externorum invidetur. Alter eppi.
nicer. usque modestiæ qui maturè meditatus
gam ab Hæreticis recurrit ad nos, et pravæ
salutem fidei rudimentis instructus gremio ac
cessit orthodoxæ. Varijs demum Thomæ techni
allectus et abstractus, in patres usque Borussia
devectus, ope nostra receptus et reductus in
aliumpsi promovebitur fervore Catholico in Ar.
thesis verò abstracti: ab ipsa suprema Ma.
ra cuna in arce et flamma, cum ipsa poena
dispromittur. Ab eadem tuna Orlante tula
ex parte emanans Rescriptum obtinuimus, quo pro
les a Catholicis parentibus progenitos, etiam ali
quos annum excedentes sano jubetur
fidem amplecti Catholicam. Quini Pseudo:
ministri: Eversores Evangelij, Castro magis, quam
Labiaculo, Glorantes, falsitatis rei, inter se di.
dent, sibi adscisunt confusionem Babylonicam.
in diversa venit, pseudo-Doctrinæ suæ abrenunt
dogmata, Ecc. Augustanam profitentur confes.
sionem, tres alij rechismo faventes denunciati
manutè in foro delicto poenam ~~[illegible]~~ prophetarum
Non nunc Dissidentium conjugum prima etiam Sati
gigmorum, ad pristinam concordiam compulimus.
atque inter sæpe memoratos operationis nostræ
effectus computare scandalose convertantur adpe.
lucem fugere reduximus, alios verò nobiculi
inimicitiæ obnoxios, ope et opera adjutos, secum
boni nominis consortium.

* Illustre è nobili, consecratus Dominicus
Ferrar., non sine memorabilis. Pensetium Sponsum.
Qui in Templo nostro consecratus est
Dominicus Collarò.

Convictus sub titulo Sanctissimæ Trinitatis, expeditus hucusq; accepit ab Excellentissimo Fundatore pro solio Patris Regentis Capitale extraditum. ~~restat adhuc extradendum pro reliquis usu Alumnis, et domestico nec non Hortus bimis prædictæ ædificij~~ Aliquot centenis nondum ædificij ex fundamentis exivit partem. totumq; nunc habet domicilium, quale nimirum exigit Domus Securitas. Studiosorum numeravimus, è quibus Baronet quatuor, Equites duodecim. Convictores sex. Omnis virtutis laudabiliter pro Theatro egen. à potiore Ducati Nobilitate dignum meritis rem. lis applausum Scholastica Juventus.

Annuis laboribus nostris, dignum duxer optimo Maximo, sub finem anni Deprecatum Eucharisticon, cùmq; uni Eiusdem Maiori gloriæ subscribimus.

Communicantes. –	11740.
Reducti ab Apostasia – –	– 2
Conversi ab Hæresi Luthen:	13
Dichoner ad Populum –	160.
Catecheses in Parochia –	30.
Studiosi – –	90.
Convictores – –	6.

A: M: D: G:

Annua Litera Collegij Soc: Jesu Oppaviæ ad A. 1726.

Numero Annorum Sæculi currentis numerus respondit sociorum, qui hoc ipso, quo scribimus anno Collegium incolunt Soc: Jesu Oppaviense: Sacerdotes videlicet 15, politioris literaturæ Magistri, 17 Martyrio mundo deputati Coadjutores, ac de postremorum quidem censu unus per primæ, duo alij gesto Duricatæ per ultima vota esse DEO, et Societati arctius in Ecclesia nostra adstringere. Omnibus DEO favente firma dedit valetudo, una, alterave si excipias, quos vi morbi paulò gravius afflictos provida superiorum charitas, dextrè Collegij antistitis nostri cura haud longo molimine restituit in integrum. Omnes proinde majori DEI Gloriæ, proximorumque saluti promovendæ strenuam navarunt operam. Et proprimis in templis Ecclesiæ stantes pro rostris septeni Oratores sacri in Parochiali quidem, tum S. Georgij Teutonico, ac S. verò Joannis idiomate Bohemico, vicibus perorarunt prope quadringentis, ac constanter frequentem, eumque illustrissimum Urbis Auditorem, verò præsertim, jejunij festis, nec non antecedentibus, et octavæ Theophoricæ diebus, adeo, ut in Quadragesima ad excipiendas nostrorum paræneses confluerent honoratissimi quique Civitatis. Nec minus æstimati fuerunt panegyrici illi, quos ad diversas solemnitates evocati cum fructu, ac plausu diuæ Ecclesiæ nostri, ut in festivitate Doctoris Angelici, Thomæ Aquinatis apud PP. Dominicanos, ubi solemnem peregit Liturgiam Stans pro aris Collegij nostri Caput, idemque rursum præstitit festo Sanctæ Triados Claudinæ, et iterum in solemnitate Divæ Martyris Barbaræ apud PP. Dominicanos Seraphici de observantia nuncupatos, ubi in laudes prædicto magno monachorum Patrono geminis diversis idiomatibus exaruit Panegyrista noster. Prædicta præterea et Oratoris nostri facundia, pro celebritate D. Antonij Navarini apud PP. Conventuales, pro laudibus magni famæ periclitantium Patroni D. Joannis Nepomucenis in Ecclesia Parochiali, denique in cæna pro solemnitate capitularis, pro festo Titularis Sanctissimi Cordis Jesu ad S. Claram festo inventionis S. Crucis, et D. Martyris Catharinæ, in Ecclesiis pro urbi hujatis, ac denique novissimè D. Thomæ Apostolo sacra luce adeo decorandum sub faundia Patrocinium templi Hatscherium evocatus est de nostris unus. Nec vero sine uberrimo fructu fuit hoc latè sparsum verbi Divini Sementis, utpote ex qua profoetatis victorum lentibus abolitisque pullulavit operum, virtutumque Christianarum seges visusque est pro cæteris augescere mysteriorum Divinorum usu, cujus frequentiam si ex distributis in una Ecclesia nostra buccellis Eucharisticis maxime libuerit deprehendere eas exaquasse numerum septuagies octies millesimum, bicentesimum sexagesimum quartum, qui quidem omnes, præcedentium annorum calculos haud paulum exuperans, accrevisse etiam censendus est occasione jubilæi ab Apostolica Sede pro Diœcesi hac, per Eminentissimum ejusdem ordinarium impetrati. Atque his sub pro nostros verbi Divini Praecones, domi foriscque cum animarum salute suæque ac sodalitatis Ecclesiæ laudabiliter gestis, nos quoque ad indefessum nostrorum zeli condecoranda solemnia alijs annuimus, et ad laudes

quidem D. Patriarcha Nostro coronandas invitatus pro suggestu comparuit
è Seraphica Austriaci observantia familia ad D. Barbara concionator ordina-
rius Missam Summam decantante ex eodem ordine Sacro Adm. Pro Patre
Guardiano. Auxit honorem magni sui Tutelaris adductus ex Ecclesia
Parochiali ad nostram bene longus parvulorum ordo denis quatriosè ador-
natis interstitiis pegmatiolis, qui subinde etiam ionismis copiosè
distributis remunerati sunt. Magnum in venerationis auctarium D.
conciliavêre sacra ejus lipsana, quibus ad facilem, feliciq; partum
adjuntas sedulo grato confitentur pretiosa sex Suppa 60. D. Orientis
Apostolum decantata solemni Liturgia honoravit Eximius Dnus Decanus
Aultzinensis, Panegyricum verò militari argumento et assimilatione ado-
rnatum dixit militari ordine Teutonico Auditoriatus D. Cappellanus
Lugis. Numeravit Thaumaturgus Auxiliator per annii decursum, quibus
perijs satis clientes sed copiosos sacratam venerationi ejus diem decedes
constanter obeuntes. Ad enim quod utriusque D. honorem merum quantum
mirifice fauit est perpetua fundatio 300 florenorum à pia, ac liberali
matrona civitatis benefactoris submissa distorum, quorum annuo decessu
sub sacrificijs ad eorum aras stato tempore litandis, condumenda venit
Musica ad excitandam, fovendamq; erga utrumq; clientum suorum pietate
accomodata. Et cultui quidem Ignatiano Octavae proxima q continui desig-
nabuntur dies Mercurij festum D. Francisci proximè antecedentes.
Xaverianae verò devotioni ejusdem decreti sit diej Veneris festum D. proximè con-
sequentes Salumq; jam è huic postremo inter festos Sabbatum, ac Dynamicum
Stephanus prima nox à festivitate ejus Veneris luce, distributij partim partim
ardum distributuerij in avidos clientes 400 libellos, methodum Xaveriana devotionis
ritè instituendo complectentibus. Fuit è vero prima statim vice tanta Xaveri
ophilorum efluxus, ut pater Gymnasij nostri Alumnos 300 plures sint annuatim
ad Aram ejus mensa Eucharistica convivo. Aucta ea quidem benefactoris
munificentia dicto nox tres pelegantes cordiae è nua rubra albis floribus inter-
texta pretio 34 fl. Novum item tabernaculum affabrè laboratum 10
candelabra stannea, totidemq; ex lamina alba, in speculi modum ad aug-
mentandam ea radiorum reflexione lucem prolita, 100 nopè in universum
lumina ornatus facto Florenorum impendio. Jam verò plus quàm dici
potest ad devotionem ejus incrementum effecit particula sed notabilis de Thauma-
turgo D. Judaeum Apostoli brachio à R. P. Germania Aspiflente ex urbe
ad nos transmissa, et cum authentica in Dominum specialissimum Ecclesiae nostro
efferata. Pretiosum hoc cimelion argenteo lipsanotheco boemico
lapidibus coruscanti inclusum, diebus honori ejus dicatis ad pium exemplum
Xaveriana pontifex clientibus, vel ob hoc ipsum ad aram ejus magno numero
fluentibus. Thaumaturga nostra gratiam Mater adhuc indies, ipsisq; prodigio-
sis erga Mariophilos suos inclarescit beneficijs, numerantur ipsa 200 ferè
et 80, quorum sed alia à malignis febribus alia à dolore capitis, alia à
tumore oculorum, alia ab alijs gravibus ac conclamatis morbis plurimis hebdo-
madarum spatio tolerati, nil proficientibus contra hujusmodi remedijs, voto
tandem ad hospitalitium Opravocam concepto parata testantur. Me-
morandum dignum è illud, q ad nos calamus cujusdam Adm. R. ac excellentis
D. Curati Francisci Caroli Clement ex Grönrig segmentum in modum

percipisset: comparuit apud me parochiana mea ex Schönbrunn, Rosina Wellauin
et conscientiose elocuta est se è multis annis: prorsus mihi in statu: visu fuisse
destitutam, at post aliquoties repetitam domi devotionem in honorem B: M:
Opaveno plenè visui ei restitutam, ita et hic et nunc me spectante laborem
suum pagus valet ad totius pagi stuporem: ita ille. Sed et alia persona ab
integro quinquennio sinistri oculi usu sinistro casu privata, facto demum
ad amoenam lucis aeternae Virginem nostram voto lumen ex integro recepit, ut
ipsa elegantis anathematis argentei hac allato, ibique thaumaturgo apposito testa
ta est. Etiam inemo de nostris domesticis in negotio Lat arduo et viribus suis
majore auxiliatricem experiri est B: Mariam nostra manum. Atque hinc ita
Lat ac tanta cultus hyperdulici incrementa, nulla ferè dies ut Lt quin ad
gratiam Matris Thronum è Hispania Mariophili peregrini vel nova beneficia peti
tuti vel jam pro peractis gratias persolverint. Numeramus praeter alia donaria
dictae gratitudinis ergò magna auxiliatrici nostra delata circiter Aram ejus thau
maturgis appensa anathemata 62, inter quae majoris pretii 4 aurea, argentea
31, tabellae pictae viginti septem. Sed ergò nos ad cultum hunc magis
magisque promovendum dei ejusque Genitrix patris opere, curatis Augustae Vindelicorum
millibus libellorum tribus cum Dionysio B: nostro excitandis Mariani
affectibus accommodorum. Curatus praeterea ornatus novus, ergò et
totum floribus 26 unciarum paria cum floribus artifice manu elaboratis
complexus. Hujus obtutu in admirationem rapiuntur oculi tam incolarum
quam advenarum, quorum quidem incredibilis undique confluxus. Videmus tanè
solemniores cum calibris hujus hucadunatas supplicationes sex hyperdenas, tantaque
è visitantis festo comparuere hic frequentia cultores mariani, ut plurimi:
postquam factor judicium auxerit ad tenas usque tenebras, prudè considerando
determinisset. Hospitis defectu subdio prodire denique debuerint, ac noble
quia die sola 4000 omnino convivae dapes Eucharisticae in honorem M:
Charitis refectorium admirata est. Sed et die festi Assumptionis et Nati
vitatis ejus convivarum habuere 5000. Neque tacenda hic ad Mariam
annum calice quod diebus sabbathis ante Aram Virginem decantari
suetum, auxerunt hic frequentia nullus ut Audiosis in nobilioribus in
scamnis et flectendi loci, multique saecularium paulò serius accedentium
extra degere saeculi novare demum genua debeant, ad excipienda cum dene
rabili benedictionem. Extra sabbathis quoque diebus solemnis illa ope
quae calor saltuo volentibus ita devotis Mariophilis decantatae viribus
synaxis 53. Insuper: nostros sacrificiis non accensitis: à Mysticis quia
saecularibus, quia religiosis ad hoc ipsum stipendio canonico edunctis bis millies
quadringentis ac septies ad Aram Partheniam litatum est: cui Ara
nostra alia minoris pretii, et ea quae synaxis memoravimus, accessit
tabula planeta nigra ex mala, ut vulgò vocant Damascena, stemque votis
no minores semper 40 fl: stipendio comparata. Sed et cypellex cate
ea Ecclesiae nostra novo calice cum centum quadraginta florenorum
pretio, nec non diebus planetis sacerdotalibus pecunia elegantibus redditus
est ornatior. Et hoc quidem ne domo Dei magnoque Matris ac Sanctae
ejus cultu à nobis accurata Sunt. Nunc ad indefessi laboris fructus
concentimus, quos quosque conversationis nostrae zelus retulit Custrando
non dictum solum domicilia sed et pauperum atque egenorum magnalia

ijque tum pecunia tum medicina, tum corporali quam spirituali alimonia
sublevando. Altaner inter ceteros cum pauperes urbis eadem infirmis ac pro-
sque moribundis, quibus diu noctuque indefesse adstitum adeo ut solem
nam duntaxat operationum ultimis à Ecclesia Sacramentis provisos nu-
quam ultra 200. Aliis sex ultra septuaginta ex quibus fauste est
conjiciendum alios consimili charitate, aut ad feliciter animatorum ago-
nem, aut in agonis diriibus hujusque nostra recreatorum. Neque hoc tam
frequens et alibi locorum fortasse insolens infirmis, moribundisque quis-
landi studium mirum videri debet, in tam vasta patenti tum intra
populosam hanc urbem, tum extra incircaciorum aditus non procul ab hinc
sed et viis, pagisque operum campo, in quo prae indies saepe Regius
offert se occasio assistendi eam agendibus, illosque ad feliciter moriendum
aeternitatis iter comparandi. Etiam ad male habentes ac se se extendit
zelus operarii; hinc multa conjugum paria e longis annis spatium dissi-
dentia ad pacem, concordiamque vasti nostri sunt reducta: è converso
filii male adhaerentium consortia et disjuncta. Personae complures in
proximo periculo perdendi suique mediciae amittendae periculo versantes cum de
aliter, nisi fugiendo salutis naufragium evadere posse, à nostris consciis
suarum arbitris intelligerent, hucusque ad edicae servitia et absque magno
temporalium commodo stipendiorumque suorum dispendio. Desperata mu-
liere schediasma, quo se malo daemoni devoverat exceptum, ipsaque ab impio
facinore huc ad Deum in Deo colendum revocata inter profusas lachrymas
paenitentiae suae testes, atque consilium huius detestata uni deinceps solique
Creatori suo adhaerere sancte proposuit. Commemorandi hic non veniunt quos
longo ac solerti studio in vera fidei doctrina instructos ab immunda
Lutheri haeresi ad ovile Christi traduxit operarius noster zelus numero duo-
supra decem, plerosque de Tyrones militiae Caesareae nostri hic ad
scriptis, utilia non solum Caesari sed et Deo sub orthodoxae Ecclesiae
signis militarent pro efequenda lancea immortalitatis; Occurrunt et
plura alia, quae cum praecedentium annorum praeclare gestis in hoc ab-
similia brevitatis studio duximus omittenda. Nunc ab operarum
campo domum revolandi ad hospitalitia nostra Mariana Asylum
convertamur. Jam his numero quaterni ad Portenia Auditores alio
autem habito et universum 99. Germanica D. V. in alos opulentis
bitulo gaudens, atque è civibus, senatusque hujate Constantio liberale nusti
hoc anno 13 pauperibus gratum instituit. Eadem numerorum pro more
alios annos ad magnam Christi Aviam D. Annam Altoadrem dedicat
processum, istudque anno hoc speciale habet, quod ipse dignissimus
congregationis Rector Rmus P. ac Eximius Decanus urbis nostrae praesen-
adee et solemnem ad D. Matris Annae litaniam defere Deo
voluit. Cui et ipse pius hospitalium manibus decantata missa fu-
nebris parentavit in Ecclesia nostra. Catina sub titulo V.
absque labe concepta praeter processum solemnem sexta duaseque
feria, et utrumque urbis forum interposita lex pegnatibus magnifice
dedicatum, actionem quoque melodramaticam exhibuit honori no-

Deuti capitij sui Illmi D. D. Francisci Josephi Philippi S. R. I. Comitis ab Hoditz Wolfrantitz dicatam, gratissimum sibi audisse hunc veneratorum autum, quà urbis, quà liberalitas profusis in actores præmijs testatus est Illmus D. Comes; qui 7ma Kalendas Septembris solenni ritu inter disciplinas Dulcas ac Dynasarum applausus eventum Chorum inauguratus Rector, oblata melodiæ Congregationis suscepit insignia, eademque die in præsentia D. D. Ministrorum et magna populi ad Eucharistiam nostram spectandi causa confluentis frequentia, non libi ab anno compluribus solenni Mariana in promovendis Pontificiis functionem rursus obiit. Supellectili Mariana duplicat novaque ex inelegans Stola dono cujusdam Illmi Junioris Congregationis anno hoc Defuncti. Cetus Juvenum Officium Purificatæ Virgini Mariæ numerosior evasit capitibus 127. Singularemque rursus hoc anno Deiparæ recolit benedictionem, quippe qui de varorum benefactorum munificentia Deiparæ Sacrum auctius factum gaudet plus quam 100 Thalerisibus congregavit præterea Congregatio hoc à munifica aliorum benefactorum manu Sumam non contemnendam, quam adjecto simulque de Capsa Deiparæ suo in 6 novas coruleas vestimentas non Hispani ut vulgò fit, sed patrij vestitus norma coaptatas, impendere libuit, insuper et in has et alia appertinentia nonaginta aliquot fl. retiarum. Bohemica denique sub titulo D. V. Elisabeth visitantis coadunata et ipsa 84 capitibus facta auctior, istud habet singulare, quod communiones publicas plurium annorum spatio intermissas, hoc demum anno mense quolibet obeundas cum omnium solatio resumpserit; Valet hoc exemplaris devotio plurimum ad excitandam apis Eucharisticæ sitiem, ac percontequens frequentiam; unde non semel 100 plures colluentibus de manibus cælij ac mensam Angelicorum accedentes spectavimus Partheniosque convivas. Istulam suam pro more solemniter celebravit. Statuam affabrè elaboratam, et ne sacrificij elegantia 6 palliola injecerij non mediocribus curavit! Jam ab Oratorij Mariani ad Atheneum nostrum digredimur, quod hoc anno quadragintà supra 6000 numerat alumnos, plerosque et liberis et probitate, et morum honestate insignes. Laudabile tam in privatis, quàm in publicis exercitijs profectus Scholastici, dexteritatisque pro theatro agendi specimen dedere classes singulæ, non satisfactionem plus quam spectatorem nobilissimum undique ex remotis de loci hujus confluentem, sed et applausum non mediocrem promerito. Nec minus desudatum in virtutum relatisque studijs quo luculenter se probarunt in frequentandis cum a vulgari modestia, atque edificatione divinis mysteriis deserviendis, tutelarium horum veneratione, et D. quem orientis Apostolum decendali cultu sequuti et Stola ejus in quo tum sic cæteris eminere visa est facultas Oratoria, in Sinum oblatis pro vitio jam decendio quadrioribus 10 et cera Virginis luminaribus, venum et adjectis ex privato suo in D. hujus affectu novem aliis diebus continuis variis: ut in decendio virtutum, pietatisque exercitatione transactis, quæ devotio

sovera Xaveriana dictis. Neqz illud omittendum qà laudabili forsitan imitationis eviturum, quod dicto mox oratorio facultatis auditores triduum antecaniale ita partiti sint inter se temporis vicis, ut hora diei nulla fuerit, quà in eor aliqui in Ecclesia nostra plexo coplite adoraverint latente sub specibus Eucharisticis DEUM. Ex his ijdem unum sibi vendicavit locum D. Dominici ordo, Gitschiensis tyrocinio ad augendas illic probaonis primo primitias submissi gemini, quos dri jam antea ex pharmacopeo hujus urbis ad fontes Brunenses prevectos alius Coadjutor numero adeuntes. Ad profundius instillandum cordi adhuc dum mentibus virtutis amorem, triduana pro more hic jam alias observata recollectione exculti Ds Rhetores, Docta ac Syntaxistae orationes, quibus se ultro pinxerunt inculti ex Philosophia, ac juris Prudentia Studiosi, universim 231, ut quo illa, quae aliquot continente annos vel sua jam excitatione tradita sunt altius figerent animis, minori subinde revolvenda mente ea brevi competenta Periodo typis vulgari, Studiosis juventuti nostro distribui fecimus. Habuit Collegio Seminarium Ignatianum cui gemini adfuere de nostris, Alumnos cenfuit 33. Ex his concivibus Baronis D. Drenobili, et plerique eorum in Scholis praelata tum litteris, tum pietati visi sunt navare operam. Accessit hoc anno domui nuli nova fundatio 1000 Florenisibus ab Rmo Dno D. Georgio Alexandro Fabiani, in Nosili Curato legaliter eidem attributis, de quior censu juvenis unus alendus et vestiendus è. Restat pauca ut subjiciamus de re Oeconomica et fabrica domus nostra et hoc quidem mutis transversalibus et formis quadrangulari interiorem hoc anno, instructa; extrinsecus à potiori ex parte incrustata. Frons ipsa aedificii forum ubi prospectans genijs et urceis è lapide artifice claro elaboratis, alijsqz opere plastico effigiatis pariqz stat aspectabili. Apices iranuatis coronat radius afrugentibus utrinqz ab urceorum pene Bacchum ore bracteis et jovis partim iranuatis partim vero rubricatis flamas speciem vero similiter imitantibus. Speramus futurum anno proximo, ut faventibus superis et concurrente jam liberali nobis benefactricis nostra manu operi usqz eo jam proveto Colossorem imponamus; Oeconomiam nostram usqz hic anno Civilitas haud parum in detigit nearqz dri restaurarij à defuimus, dum geminum ovile, alterum Schiedersdorffij, Schiedersdorffij alterum, novamqz ibidem in arce cisternam Habichij novam ad vivaria domunculam excisimus. Duo postrema in arce Schiedersdorffij cubicula novitas adaptata, tacitum vero arcesse ad nitorem ex integro renovatum est. Cuibus omnibus ad DEI ter Optimi maximi Gloriam perfectis eidem solenne tandem superemo exstitum, his anni die accinimus Eucharisticon, laborum

nostrorum fructus sequenti stringentur epitome.

Comunicantes — — — —	78664.
Sacra lecta ad Aram D: V: — —	2460.
Sictiones ad Populum — — —	396.
Ad Studiosos — — — — —	69.
Catechesis universim — — —	85.
Sodalitates — — — — —	6.
Coventus — — — — —	99.
Converti à Lutheranismo — — —	33.
Studiosi — — — —	540.
Ex his Comes — — — —	1.
Barones — — — —	5.
Perillustres — — — —	54.
Seminarista — — — —	33.

Annua Litera Soc: JESU Residentiae Teschinij ad Annum 1726.

Desudarunt in hoc ferari laborum Apostolicorum campo Operarij 5, seu Sacerdotes, qui totidem ministrorum Ecclesiasticorum hic loci consistentium antagonistae; unus omnino labor erat inimici malignitate superseminata Dominio dilecto late superstitia eradicare vitiaque, virtutumque Christianarum ac praesertim vera fidei substituere semenem. Quem in finem diluvio Concionum non domi sibi utroque idiomate verum et foris in diversis festivitatibus ad quas excita fratrum nostrorum facundia. Festo D: Thomae Aquinatis apud PP: PP: ordinis Praedicatorum, festo assumptae in Coelo Virginis apud fratres Misericordiae utrobique geminae Vernaculae, festo S: Georgij in hospitali suburbano, ac Verum parvo-Opuschitij Dei, Bohemica. Adventuales, quadragesimales, ac Theophoricae concionum semper numerave Auditorum et studio ut plurimi salubriter contriti ad nos exomologesis gratia confluere animadversi fuerunt. S: Patriarcham Nostrum Oratorij idiomate quidquid huc extulere domestici. D: vero Indiarum Apostolorum decalogico noster, altero honoravit P: D: Curatus Zebrzydowicensis non modo rem ipse facundia sua, peryucundi divi laudibus inspirare contentus laudem. Utraque vero festivitate pro anno laetitiae Pontifex Venerabilis D: de Czary Lajas. Decerdum devotionis Xaverianae praeter Scholasticos nostros, et alij copiosi oleivae clientes. Fidei rudimenta avide semper excepta et a numerosa juventute. De porum fidelium liberalitate Templi nostri supellex aucta est sequentibus accessu: quodam Alma Dominae dedit Albam ex syndone latis fimbriis decoratam; alia persona argenteam pro imagine D: Valentini curavit fieri, alia velonem pro

aqua benedicta cupreum; Campanifusor duo metallia pro ara S. Joannis Nepomuceni Submisit candelabra ad impetrandum ejus intercessione felicem infundendo pro Corbsia Darcotiali Campana 50 centenarium pondus eaque funestum; et vero funeste ad votum ejus spectavimus et adhuc audimus. Deill: Dna de Leckniti certum aurum, argentum, interdum pretiosum donavit Baldachinum exponendo Sno Sacrificium. Viri alij 26 obtulere candelam pariter Dna Veronica Hermiana 50 legavit florenos in subsidium lampadis DEI Corporis Christi honori accendendo. Operari nostri suam in augustis referunt conjugium Affidati concordiam alij sublata Scandala, corrupto superstitiosos, auferendi infectos libros alij alij frequentiore ad Sacra et divina mysteria accessum, nisi alij debitam majoribus, propositis sui meroris, alij vita in melius mutata edificacion, alij denique solatiosa morte. Ab haeresis lymo mundati et 10, gemino anulo judaismum deducta, alij in fide salutifera solerter instructa, à nostris demum virtutibus undis Sto et renato. Horret penna referre duos nobilium hetrodoxos fidei quemquam qdm, at ni idonio exonerandum fuerunt, qui efformata sibi Sti de Cruce pendulii effigie, lanaq illam lapidibusque impetentes conclamabant: hic est Sti Lucifer Catholicorum. Non tulit autem impunitum, id prius nobis intulit, intimum concepto praecordijs dolor, zeluosque nostri, quem illud Ducali denuncaret officio, et re examinata alias compertâ utrumque condemnavit ad Virginemian in presentia certorum ad id deputatorum sudinendam; acriter proinde Virgis cesi justas dedere injuria sua petulantia poenas; tertium vero eorundem fratrem, jà profem factum in probatione prohibuit carceri mancipatum triduo ibi pane duntaxat affligida paretà luce debuit non impedit facinoris negligentia. Sequentium 3 diebus sacrificorum studiosos nostros infestantium audacia ut impossibilia quae in illos attentatum fuit memorati non scholae nostrae alumni laudabilibus priorum annorum insistentes vestigijs non medioci tam patris quam nobis fuere solatio. Convictus nobilium juvenum comodiori loco edificavit gratis totamque contra incendia infensum conflagrationem in posito fornice communivit. Duo ejusmodi majori DEI Gloria consignantur, confecta Dominarum fenestrum nostrorum denuncio.

Communicantes	18000.
Peccatorum [illegible]	158.
Catechesis	56.
Conversi ab haeresi Lutheri	10.
Judaea Baptizata	1.
Aedificia	72
[illegible]	4.
[illegible]	

Fructus Anni Missionis Episcopalis in Districtu Teschinensi ad Annum 1726.

Inter plurimas quas hac missio in medio rationis pravo exantlare co-
gitur difficultates, nihilominus dextra Excelsi operosis benedixit Mis-
sionariorum coratibus, ut è concionibus 128, exhortationibus 159, Cate-
chesibus in templo habitis 93. domi verò 141. Conversatione Deiq; con-
stanti veluti collectos in fasciculum sequentes divina gratia in auspicis
referre potest fructus; videlicet à peccatis sacramentaliter absolutos
8007. de Apostasia reductos personas 2. de cadendi suspectos 2.
Multas alias personas ab haeresi patria reductos 262. Proles parentum
ex utroque latere Lutheranorum 2. et uno solium latere Catholicorum &
Apostatarum natum 2. Parvulos primavice confessos 71, adhibitis
novis coratibus novas divina quasq; bonitas adjecit benedictiones:
nam in oppidis, pagisq; donatum catechizatis 12. In templo verò
aut loco alio communi 24. In pratis ac sylvis 15, In processibus
ad loca sacra deductis 19, ubi copiosior operandi obtigit occasio.
Item quidispersis ubique locorum 232 libris Catholicis, 52 distributis
rosariorum duodenis, 75 visitatis infirmis et inter eos Eucharistico
pane roboratis 59, supremis Ecclesiae sacramentis provisis 17
sepultis 11, et alios demum animas saluti proficuis, rem Catholicam
mirè auctam vidit et gavisa è Missio. Ad hoc offendicula malas
plurima quae nulla in altioris instantiae severitate è medio tollis
poterant, vacilate libenota 16. Perfoasu item, ut in publico
processu sacra Paraseeves feria conspiceretur in hinc veriti procedere
aut crucibus onerati, aut flagris carnem dilaceratibus armati id
quod à hominibus duobus hucusque nec visum nec auditum è. Interceralis
devoto, quadragesimalibus exhortationes additis in hebdomada quali-
bet novis picturis valuere tum ad multorum devotionem, tum vitam
in melius mutando conversionem. Pro latreutico Eucharistico
DEO nata curata è nova, cuique peculiarem ut vocant Monstrantia
auriri aliquat in solam deauratione impensis, praeter argentum
lapidibus Gemmis, quibus intexta è pretio quidem non nisi
30 Florenorum, quae tamen artificis opera longe aestimatur inferius.
Cultus Mariana auctior redditus creatis 19 per viam 3 milliarium
Teschinio Fridecam usque columnis, mysteriis Virginis
DEI Parentis apte repraesentantibus additis infuper Angelorum
genijs, cum quibusdam viae indicibus ad promovendam peregri-
norum piorum procedentium devotionem. Corona Mariana etiam
amoro cultu in templis quibusdam parochiae solita, nec in
sacri Regularis usu, apud plebem gaudio et nobilitatem, non tan-
solatio promotus, unde in facultate inscribendi ad ejusmodi confra-

„Eremitarum honorata è missio Cracovia per Rm. P. D. Carmelitar. Discalceator. Pro-
„vinciale. Cultus D. Joan. Nepomuceni pro letis eius quos anni decursu
per dolor. ducatu dilbus sui honorauerat Missionarij mitra habuit auctor
in templo honori eius nouiter erecto, ad quam praeter episcopos penitentes integre
in processione cum labaris sui, ex diuersis pagis ac ciuitibus aduolauerunt.
Hyeraale ita quoque exigentibus, missionij regolijs Dreßnae instituto è in peni-
tendo primum Vere, et estate proponebat fructus, nisi eos ante autumnum
hiemis et grauido Climati huic domestica ocij fere deroziset deinqoq
adiisset. Optatum tamen ipso effectu è, ut libri noui Rituales in Jan
ipsum in vicina Hungaria euehebantur; Item ut Prouincia Stroqij
uti liceat Missionarijs, sic quo ibi ad loco mixy tuta catechisa
di ca coniugandum è. Laborat ita autem, ut nyilos saltem hic
quolibet dominic Catholic Lutentes in fide catholica confirmando.
Item Bopfaro=Troplum pro ijs hic erigere liceat Wratislaviensi
simile. Diuina Prouidentia secundet vota, et de fundo profi
ciat, tedantqs oria ad Maiorem eius gloriam.

Fructus Missionis Castrensis in magno Hungaria
Daoridio ad Jablonkam ad Annum 1726.

Mag. Vigil. super custodia militarem, in pasum hoc pro Cesare et Patria
excubantem Missionarius nil omisit eo, quo ad vindicanda Calaur
polia videbantur opportuna. Nam praeter Catechesis ad leuam
atate obligatam dominicis, ipsum quoque et festis diebus consen
tu ante in Sacram deuotionis ad gregarios post ita vero Clave
nici ad concurrendum vicinos prouocauit ruricolas ipsos à tolum in magno
hoc ad Ungaria Daoridio verum et frequentes in mondis ciuitatis
8 horas fratio ab hinc diffinitis, ubi partim gregarius excubat Vigil.
et hinc quin geminatis ad Sacras Sacris et pro concione dictionibus pe
ra Chare necesse fuit. Unde et ex inuenuar Coadjutoribus agnus
qui erat ad auxiliandum ordinis, Jubilaei proserti tempore quo
numerosior hic fiebat concursus. Porro ut memoratis Jubilaei ma
theriam ibi quoque vendicare poset mihi, quis quipe in Lung: pro
scripta alijs fidelibus Bulla Pontificia retatis Exercitia conde
via obstaue potrat, inde paoidi à Capellano Maiore Cesaris
pro exercitu Eiusdem Generalem impetratum è Dispensationem
breue, vi ejus libera Missionarij permitebatur disposito prosti
tendi gregarijs qui vejus ad facile ab ijs profligandum ad Sacra reddi
dos quod Jubilaei participes. Singulares in deuoti fructus Jubi
laei celebrati profitum veni jejunij tempore, quo ad lectionem publica
feriis 4 et 6. de passione Dni instituta, stante adhuc alqs in Ex
ante circale triduum et Qua Theosporica spiritu in sacrificus
Eucharistiqs Deum hinc ad mane, usq ad adventum Dni in sacris hic
Aurora deuote comparere animaduertit. Ne quinq illum verum
et deuota migrantibus hic mancy dee Gera praesertim Missionarij
Sed furca quo comitatus è unum optatum pro felici abomitate

comparatum, pro qua caeca deposuit et alium qui hab. desperum
omnino consilio Magno bonae consagrosito ubi metuisset transvolavit
petit, et nominis mira dei nisterent, invidia cum longaevum
finderet, sese ceu hyrcinit mare usque subsequum, dum Lancies
reperto à hyrcinate missionario ad facti sui poenitudinem et
fas et credere ac felicem morbum comparari potest. Ecce singularis
gratia, laudandae referenda o Thaumaturga praar statim Valensi
ugis libellum precatorum devotis manibus continuo volvebat
in oculis. Reliqua acta legenti stringere voluit compendio.
A lutheranismo avertit 2. ab apostasia 1. Baptizavit 13. statim
nomen invitavit parvis 2. expelivit 5. Concentu numeravit 757.

Fructus Missionis Lichtensteinicae in Dominio Gottsdorfensi
et Quadro Carnoviensi ad annum 1726.

Continuavit vobis missionem hanc in Acatholico Dominio Gotto
dorfensi et conatu ipsum magno fructu vero à ubique respondente
laboris. Dominicis festisque diebus à concione diari quadragies cum
doctrina Christiana explanavit 137, poenitentes absolvit circiter
bis mille. A lutheri secta reduxit 1, ab apostasia 3. libros ho
noratis eripuit 3. Baptizavit 10. praeterea introduxit 20.
copulavit parvis 8. pro felici agonis disposuit 4. sepulturae
mandavit 8. Nativitatem facessere missionario negotium dan
dum ibi Catholici, quos damnabili ea conniventia aut potius
fidei proditi adhuc educabantur in haeresi, licet in Dominio
Curia Wratislaviensis mandato dinuncio ob hoc ipsum atque
coercibus nulla tamen aut baculae erant flexibiles, ut hac haec
proles ad institutione mitterent fidei Orthodoxae, quare denuo
à dicta nox curia impetratum illique publicatum decretum est, ut
cujus refractorii hi omnitatores, ni parerent, contemnabantur adque
publicum sex hebdomadarum spatio subiecundur, quo inspirato
fulmine illi ipsum in lumen exierit et, ut spem optimam respiraverit
faverent et respiruissent omnino, nisi in locum protelata decreti
executione captivos vinculis solum laudi ibi existimantes
tortulantes audacique reditu, die quadam pernoctis carceribus
effugissent. Non ita idcirco à zelo suo remisit gregnam, à destitit
opprobrio se se malis contentagio experiri. Evicit in ab altione
instaur ut organa pneumatica quibus 4. à potentioribus Lutheri
nolis dominicis festisque diebus ad concionis hic et hoc modo catholicos
praeta atque acatholicos ad se se abiciendos anceparent, nulla
integritate nova tolerant et quisque principis conventicula sub gra
vissimis poenis inhibeant. Multot praeterea catholicos in fide
vacillantes excavit et in utramque partem claudicantes viam dum recta
ambulare dormit. Commodavit denique operam hac fideliter ac mensis
D:D: aar curatis à quibus jubilaei projectum tempore proinde capere
labat, ad Laborum Apostolicorum conversionem, utque hoc ora ejusdem
ac R: D: Gloriam, B: V: et S: D: Ignatii honorem.

Fructus Missionis Brandsdorfensis 1726.

Apostolicam apud Brandsdorfensis cultuam auspicatus hoc anno Missionarius sequenti ibi impendit laborum operam, atque ex eo affirmante Numine gratia erata operatari spiritualium fructum, dictione sui nomine habuit 75. Catechesis 20. Confessiones excepit 2405. Ex quibus quibus et aliis constanti charitate adfuit, laeta synaxim porrexit vicibus undecim. Viatico invisit 4. extrema unctione 15. ad feliceem agonem disposuit 6. Infantes baptizavit 27. solidem introduxit, neque, sculptura Christiana honoravit unum a Lutheranismo revocavit itidem unum. Libros hereticos ex pulsit 47. Prestitiosos 3. Proterea festa S. indigetum Nostro nii Ignatii et Xaverii solenniis celebravit decantata missa et litaniis in honore eorum recitatis. Cypriana di Patriarcha Nostri multis ad feliceem partum prosua precepis, uni postulque difficilimo ac diuturnissimo parturienti invocata tandem S. Patriarcha ope, et reliquiis applicatis prolem enixa e dum Deiparae Christiferum, et obsecrationem Baptismi obtinuit gratiam. Propagatio prolem e Divi Patriarcha cultu complurium eorum in adytis et cubiculis affigendorum distributione, sicut et introductio aquae Benedictae nec quicquam usu, quae ad vicinos quoque pagos extra rem magicis expetitis atque spectata e. Tenet pro exterminatione salutaris aquae more dictae effectus, praesertim Brandsdorfensis, qui dum contra lecticis binis diebus cum periculo instituit, et effectum non magicis inventis atibus evenisse existimans, Deinde demum inchoata Brazatura rusticum infortunatum exitum minante aquam ut vocant Ignatianam hinc inde disperserit et injecti lebetem et cados cervisiae sacra Joanne Gaerii, nec in quaesito benedicto opere confessim factam in brazatura matrem omnium maledictum oppidato et unum durante felici eventu successu; atque hoc et alia, ad Ch: D. Gloriam peragere studuit Missionarius.

Fructus Missionis Domnersdorfensis 1726.

Ne hic mirari debet Missionarius affirmante Numine gratia studuit Doctrinae Christianae et veritatis infirma confirmare, dubitata consolidare, et depravata Cuerlae. Mirabili Dei disponente Numine in pago quodam nulli aliis incola haeretico patenti 5 libros haeresin olentes erripuit. Propediem Missionarius invocata altiore potestate ne fortuitis Dauti fervis Sacra a dissolvi, nubis, atque iterum examinatis quondam studiosi adornata ad ostendiculum Sacra procentibus poet. Atque ut Sabbatum in haeresodoxam ad aliquem ergo Ch. patientem devos affectus elicuit, a mori periculo unqui fecit in justa magnorum, ac Cubiculi imagines Dominicae, patris mysteria representantes. Emanuelis quoque parvuli in incunabulis eunae eidem fructus idem proponit, adventibus 34 Coelis a liberali potissimum

sem, devoti dextra ofoblavia hibernorum. Festum S. Judae Apostoli solemniter celebrarunt, ubique annuente Dno loci decano cum tubis et cymbalis, cere lunantibus ofoblavia de, i cantavit. Accidit ad honorem Thaumaturgi hujus Sancti quod Persona quaedam de numero devotorum ejus ex morbo gravissimo decumbens voto ad eundem via concepto pristina et restituta sanitati. Et vicissim quoque ubique Thalora evocata in varijs festivitatibus per concursum vicinorum pecorum, vid Lotenij. Catechesis tenuit hoc, quia communes legunt compotum ejusdem numerando videlicet.

Residentium — — — —	3600.
Dictorum ad populum — — —	62.
Laico viatico munitorum — —	9.
Extremum unctorum — — —	11.
Baptizatorum — — — —	24.
Haereseos introductorum — — —	28.
Jejunio mandatorum — — —	12.
Matrimonio juncto pacia — —	9.
Omnia vice confessorum — —	20.
Catechesis solemnium — —	33.
Dissidentium pacia reconciliata	9.
Visitatorum Infirmorum ultra — —	50.
Abstractorum a Lutheranismo — —	3.
Ab Apostasia — —	1.

Annuae litera Residentiae Societatis Jesu Teschinij ad Annum 1727.

Cum adesque finem anni Scholaris stationem hanc tenuere sacerdotes in Residentia, gemini in Convictu S.mae Trinitatis, quorum unus Bohemico, alter Polonico, bini Teutonico ad Populum verba fecerunt idiomate quintus Scholas docuit quaternas, his in fine Anni Scholaris sextus accessit doctus Rhetoricen, atque Poëticen dudum exoptatam, expectatamque. Labores omnium relatus ordiamur à domo Dei ad quam tum audiendi verbi Divini, tum Eucharistiae causâ mercatores non modò ex Civitate, et suburbijs, verum etiam ex adsita vicinia confluxit multitudo; praevaluit autem concursus Antecinerualibus theophoricis, et quadragesimalibus praesertim dictionibus, toto enim verni jejunij tempore perorantem nostrum Selecta et constans audivit cum Civibus Nobilitas; idem Solatium haustum ex Catechesis tradition, cui pater juventutem frequens quoque adfuit adultior aetas. Permotus dicentium zelo Populus passim non prensabat oratorum suorum Auditores, atque Expiatores, qui licet crebrò alibi sumerunt Eucharistiam, delictorum tamen suorum poenitentes viri sunt in templo nostro. Evocati insuper fuimus ad complures animam agentes de summa hujate Nobilitate, et primò quidem ad Illustrissimam Dominam Comitem de Sonnegk, cui noster quidem ad Illustrissimam Dominam Comitem de Sonnegk, cui noster die, noctuque ab obsequijs fuit, quoties id nempe gravia, et sepe repetita mortis instantis periccla exigebant mensibus fuit novem donec pijssimè festo Sancti Patriarchae nostri extremis Sacramentis à nostro in tempore munita expiravit templi nostri ex ultima voluntate Benefactrix. Alter ad iter Aeternitatis à nostro nitè comparatus Excellentissimus, et Illustrissimus D. Comes de Tezgin die, ac nocte constanter nostrum sibi voluit assistentem, et morientibus opportunos actus praeeuntem. Fundavit hic Excellentissimus munificè Conviction S.mae Triados impendio viginti sex millium, et duorum florenorum Rhenensium, adjecitque liberaliter hortum cum habitatione ampla liberum à Civium oneribus, porro ex Summa hac alendi veniunt duo nostri, et sexdecim Nobiles ex familia Kayinskiana vel Marklowskiana assumendi adolescentes, quorum quatuor Augustissimus Imperator, reliquos duodecim Societas nostra

habet praesentandos; Fundavit insuper Rhetorices et Coërcos
Professorem assignatis 8300. florenis Rhenensibus, ex quorum
annuo censu fundatus alereturs huic piè defuncto grati in templo
Nostro parentavimus. Neque soli Nobiles nostris gavisi sunt obreg;
is finitimis, etiam et frequentius desolati pauperes, et Captivi promptos
nos viderunt Consolatores, partim ut eleemosyna donarentur, partim ut
in haeresi educatae Catholicorum parentum proles instruerentur, partim
ut captivi libertati restituerentur, partim ut pro Sanctè obeunda morte
disponerentur. Erant duo Conjuges, quos compedes gravabant, quasi
furum essent complices, hos charitas nostra eorusque fovebat, et juvabat
non desistit, donec liberi adhuc redirent; alius Captivus incoestus
reus ab haeresi absolutus dexteritate nostra debitae poenae subductus,
alij, ut fidem salvificam profiterentur induti; alij denique theftis furti
rei ad Christianè animo ferendam mortem comparati, quorum unus
de gente Hebraea auditâ mortis postridie subeundae sententiâ
sex horis componi ad malaciam non potuit, neque, quod de factum
aliàs promiserat, Catholicam fidem amplecti voluit, donec suavi, ac
nervosâ allocutione nostrâ Sevatij mentis fluctibus, et detractis
ex collo Judaicis superstitionibus instructus plenè, et sano fonte
à loci Decano ablutus, totâque nocte contra Stygij veteratorij in-
sultus vigilantibus nostris defensus, denique inter ardentes autos
Theologicos cum indicibili totius populi gaudio vitam Sanctè termi-
navit. Nec intra urbis moenia zelus noster arctari potuit etiam
ad circumsitas casas tum egrorum, tum maximè rudium visendorum
ergò iterum, ut vix ulla tugurio sint, in quibus charitas nostra
pedem non fixerit. Clàm invectos haereticos libros fisco
assistente subduximus, scandalosos abstulimus. Caput
operationis est, quod sequitur: Instructa erat in favorem haereseos
machina evertendae millenarum salutis animarum par, validis-
mis mixta columnis, atque adeò formidanda, ut nemo sine humanae
offensione contraniti posse videretur; Conclamatum paeè de rem;
dia erat plaudente circumquaque haeresi, et castoribus suis
Catholicis gemebundis insultante. Ausus est tamen Deus
de nostris, atque dexteritate sua universam molem subvertit, salutem
que tot animarum hac stante certò perituram in tuto
collocavit. Quidam Parochorum molitionem hanc haereticorum,
aut haeresi faventium intelligens ictu apoplectico prostratus

timebat, ut verò felicem eventum moliminis casum vidit, restitutus
sibi est, hostiqeque gratus conatum nostri deprædicare non cessat,
quod ipsum Clonus adsitus auxiliarem manum venerabus egit.
Cunctis præterea afflictis auxilio, consilio, solatio fuimus, ijs
præsertim, quos molesta animi lamina discruciabat, aut extrema
paupertas diversabat. Fratribus Venerabilibus de Misericordia
tradita est binis vicibus recollectio triduana, dictum pro unione
apud illos festo S. Joannis de Deo, et Assumptionis Virginis Germa-
nicè, apud RR. P.P. Prædicatores festo Divi Thomæ Aquinatis Polonicè
festivitate Canonizatæ S. Agnetis de Monte Politiano Polonicè,
et Germanicè, Pauperum festo Assumptionis Bohemicè; Cruciferis
festo SS. Sanctorum, in Nocte Nativitatis Domini festo S. Stephani,
Parvorum Innocentium, festo Visitantis S. Thomæ; Die Nativitatis
Domini, festo S. Joannis Apostoli Bohemicè. Conatu
nostro decem mundati sunt ab hæresi: Georgius Beker Silesius
Drachenbergensis, Paulus Hanusek Cunoviensis, Maximili-
anus Fic Bilicensis, Maria Anna Skewezowa Zuxoviensis,
Paulus Schumek Bobreccensis Silesij. David Baumgarten
Brandeburgus Luedelburgensis ex Legione Altranniana.
Hedwigis Vankowa Rudienkoviensis, Anna Pawlikowa Oldrzichoviensis.
Anna Schultziana Silesia Zelunensis adducta in Civitatem
hanc ægra à tanto hæretico diris verberibus fœdè deformata
ab omnibus desita in domum Catholici Civis inducta Campum felo
Religionis, et hæreseos audacia pandit, visa enim Catholicam
Charitate Sacerdotem sibi protinus adduci flagitavit, accurrit
noster, cui propositum dumlentendæ fidei Catholicæ, quod diu
silentio prosserat, aperuit; non potuit latere hæresim accessus
nostri, ergo frequentes accedere nobiles mulieres hæretica subtrudere
pecuniam, hortarique ab eorum partibus desciscat, ut jamjam alter,
quam promiserat, sentire inciperet; Exadverso hostis intelli-
gentes hæc molimina, instare, ut in proposito persistat, prohibere
cum loci Decano Assistente brachio seculari, ne accedere Catho-
licis liceret, invigilare nihilominus accedentibus, repellere
violentè to ingerentes etiam primæ considerationis, donec
mulier ad saniorem mentem reduceretur, in qua ad
extremum usque spiritum assistentibus pariè pugilis Sacerdotibus
nostris perduraret inter Actus theologicos pie, ut confidimus, mortua
et gaudentibus Catholicis, frementibus hæreticis honorificè sepulta.

templo accesserunt duæ casulæ, altera florida à Perillustri Domina Gösingeriana valore ho reliquas omnes, quas habemus, superans; altera viridis à Domina Buschiana, huic quoque donum dant cortina nebulæ cum coronide, et tegumentum ciborij auro, et argento interteritum cum elegante corolla, item sertum è floribus pictis pro monstrantia. Per commutationem vestium ab Illustrissima Domina Comite Sonneghiana templo legatarum procurata pro nova casula materies auro dives cum serica bissultura pretio 62 fl. Rhenensium æstimata, quod quia valorem vestium 12 fl. superavit vacuo templi ærario supplevit hos de hac interim Residentia, Duo argentea candelabra pondere 25 lotonum, appensum præterea argenteum cor ad Aram Sanctæ Annæ, linea supellex templi aucta novis pro Ara Majore, et Sancti Xaverij mappis, humeralibus, purificatorijs, dono data insuper 4 par candelarum, item quatuor vercoli. Residentiæ parietes, quæ templum respiciunt, cæteraque aream cingentes inalbati, nova schola supra culinam instructa, pars culinæ vicina ruinæ proxima, sublato fornice solidata, translata in locum commodiorem superiore porta, pergula firmata suppositis columnis; In ipsa Residentia duo cubicula decenter instructa; frontispicium domus in ruinam inclinans ne ruat prohibitum, linea supellex domus multum aucta. Scholæ quatuor dexteritatis hic in agendo coram numerosa nobilitate et civium frequentia specimen dederunt. Coluerunt hæ singulæ Divum Indiarum Apostolum decemdiali devotione; nunc accedente Schola Humanitatis, et Oratoria Facultate, in quibus ultra 30 alumnos numeramus, spem nobis meritò faciunt majorem longè solationem ex virtutum, scientiæque augmento oboriturorum, quæ omnia Majori Dei gloriæ consignamus.

Commun. —	13600	Studiosi	117.
Dictiones —	181.	Barones	4.
Catechesis explanata	33.	Nobiles	15.
Conversi à Lutheo	10.	Convictores	9.
Judæus —	1.		

Annus Residentiæ Terminatus ad An. 1728.

Anno post adventum Christi in carne Verbi millesimo septingentesimo
vigesimo, post adventum Deiparæ primorum Religionum Societatem in hanc
Civitatem quinquagesimo fere evolutis promovendæ majori Dei gloriæ desiderii
habuimus Sacerdotes sex; in Residentia quatuor, duo in Conventu Sanctissimæ
Trinitatis, quatuor Fratres Laici, duo Studiorum Juventutis professores,
labores omnium relatari ordinem a Domo Dei, ubi festis, dominicisque
diebus ad Constantem, et Electum Auditorem ex sancta peractum est, quia ex
more solito Residentium, et Communicantium numero facile colligi
potest; ejus reliquis autem diebus numerum pauperum audimus
Diebus Cinis, in antecinerabus, et quadragesimalibus Concionibus
posteris conversionem eam in accepti refert festis alias ad Nobi-
lium pertinentibus, electus Civis Dominus Samuel Franck. Dictum autem
apud RR. PP. Prædicatores festo S. Dominici Teutonicè, festo S. Thomæ
Aquinatis Bohemicè, et Teutonicè. Festo S. Joannis de Deo et Assumptæ
Matris Virginis ad Venerabile Fratres Misericordiæ. Festo S. Mariæ
Magdalenæ in Lauretiam festo omnes Sanctos in Templo habuimus; Der
Dominicis festo nominum S. Georgii in Prædicatione Ecclesiæ, et una Dominica.
Festa Divorum Patronum Quisti nobiscum concelebrarunt eumdem
Patronum; Sanctum Patriarcham Patronum Solemni Ritu Colunt admodum Rdus
P. Superior Ord. Præd. cum suis adjutoribus. Laudes ejusdem indulgavit tunc
Capellanis hujus Bohemicè, Noster Teutonicè. Notificavit hujus festi
Invocationem Letabundè annuntiant complures percipere Lyppenis
Ejus, ut hospites participes adjutæ. Sanctum Indianum Apostolum
honoravit ad Aras cum suis adstantibus Ven. Prædi. Provincialibus
Ordinis Idiomate Patris. Eundem Sanctum præter Juventutem à Nobis
institutam fecerunt alii devotione decumbiali Colunt Mariæ Stel,
Stammatum Hujus operam gratia testatur Illustrissimæ quidam
Domina Symphonitide afficta, quæ post inchoatam Dei Honorem
Decumbialem liberata est. Et hæc fere intra sana acta
annus, nunc quam strenuè inter Milites, quam patienter,
quam condolenter illos miseros, et Captivos laboratum sit,
Adspiciamus. Duo Plures Clientes ob graves excessus Mortis ac
Capitis Majorum patrocinio debite pœnæ subtracti, et vinculis
soluti alijs excepto Carcere hac Christi pugnam imperitum.

147

durum non

alij ad frequentiorem Sacramentorum usum adducti. Concu-
rebis infatigabili patientia frequentati; blasphemo haeretico
in cancre poenitenti atq; salutiferam fidem amplexo nullo
interventu hostis imposita poena. Deus conjugij
imminenti gravissime pondo solutis ad laborante hospi-
tibus; Anilla quaedam infantilij vita ac Christi-
ana morte obeundum rite disposita. Quoq;
nunquam hac bellorum caede liber erat captivis,
praesertim Catholicorum Parentum filij, quos
praeter alibi Sacerdotes, et haeretici forti modo ad
amplectendam Orthodoxam Veritatem invitabant
tis illaq; solemne, et audentibus et allegentibus ea
postrig oculos defigerent huic, quaerentibus de
rebus fidei nè verbum responderent pertinaciq;
subinde totos menses haerent, praeterea tamen saepe
allegiis pertinacia quaerendum est, pugnimq; con-
currente seriò. Decatis hujus novo capite Illmo
Domino Maximiliano Comite de Wratislaw. quo
Deus pro augmento fidei salutifero hac ratione
cuditur. Lustrata inteq; vicatim domus
praecipuè egenorum, et aegrorum quibus de Extrema
Sacramentis, pharmacis, lectis, vestibus, libris,
aliq; eleemosyna haec provisum. Aliquam multa
ad bene moriendum disposuit, nonnulla difficultates
Conjugum pacis ad mutuam concordiam reducta
impedita, et sublata scandala; injunctis libris haeret
topicis, ab hoc hostis cari subjecti debitas
exputant à potestate semelais poenas.

nunccum Conversorum, et nomina eorum liber Conversorum continet, viginti et novem, quos cum incredibili plausu urbs tota convertit, vel vidit, vel audivit. Rhetorica, et Humanitatis Schola hoc anno primùm aperta magno cum plausu in Theatro visa, semel intuer. Illustrissimo Domino Baroni de Corsch Ducatus Magni Marescholli Kevenhüll nostro natalem celebranti applaudunt non sine tenera affectus significatione. Quatuor Inferiores Scholae, praeter geminas Academias plurime exhibuerunt drama haud abrupti confluentes Nobilitatis, et Urbis applausu. Impetravimus tandem hoc anno diu expectatam ex Cancellaria Ducatus Licentiam in causa studiosorum nostrorum et Lutheranorum. Templum, cui imposita nonagenaria, cum una parte Domus usque adhuc quae à nostris inaedificatur, tectum novis tandem laminis capellae superior cupula, quae et novis fenestris instructa, superiores nodus, et Crux bonâ auro inaurata. Auctus templo novum positum Ex pretio à munifica benefactorum manu suppeditato, item gratiosum tabernaculum pro Ara Sancti Xaverij ex liberalitate Domini Georgij Neubauer. Supellex templi partim aucta, partim ità reformata, ut cum decore usui esse possit. Supellex domestica in scabellis, cochlearibus, cultris, furcinulis, vasis aneis majoribus, lectisternijs,

octo majoribus, quatuor minoribus sellis, duplici mensa duobus repositoriis, recondendis tum sacrisibus templi rebus, tum Cineis domus supellectili etiam hoc anno ante necessariis, adaucta.

Convictus Anno hoc primum plena fundatione ex centum 26000 florenorum fructu capit, ac quodcunque urbis suaque commoditate plenè novum tectum posuit, subvenitque de suo Nobilibus egenis, præsertim Agrotis notabili quantitate. Festo Sancti Leopoldi hoc urbe Teronisque Cathariniae, et Teschinii Duci onomasticum agenti applaudente Comitatus quoque cum Reverentia illuminatione facta applaudit. quæ omnia Majori Dei gloriæ ita ibemus, Consignamus.

Comm.	15900.
Dictiones	177.
Catecheses explanatæ	66.
ab hæresi reducti	29.
Auditores	119.
Baones	7.
Nobiles	22.
Convictores	16.

Annuæ literæ Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad Annum 1729.

Anno æræ Christianæ millesimo, septingentesimo, vigesimo nono promovendæ majori DEI gloriæ per consueta Societatis munia, zelumque indefessum insudarunt Presbyteri sex: quorum quaterni Residentiam, bini alumnorum nobilium moderatoris Convictum incoluere Sanctissimæ Trinitatis. Nullum quidem Libitina sustulit: unum attamen, atq; alterum morbo tentavit, qui sibi rursum redditi muneribus ab obedientia injunctis persurgebantur. Laborum Apostolicorum consignaturi epitomen ordimur à domo DEI, cui è liberali Benefactorum pietate, præter triginta sex cereorum paria, sex itidem corollas virides ministrantibus servituras, octoni accesserunt florum fictorum fasces cum cingulo, et alba è Sindone pretiosis ad omnem decentiam fimbrijs adornata. In hanc domum DEI ut fidelium allicerentur animi, et cunas nascenti et sepulchrum instruximus Domino morienti; potissimum tamen populum allexerant sacri præcones quatuor, qui dominicis festisque diebus utroque idiomate eâ perorârunt facundiâ: ut aliorum templorum cathedræ se suo auditore non modò nobili, verùm etiam à potiori civico orbatas esse quærerentur. Sed et miles ipse hic hyberaans, ut nostrum audiret Ecclesiasten, ex aliena ecclesia in nostram duxit colonias. Numerosissimam autem concionem habuêre exegeses illæ, quæ antecinerales et Theophoricæ audiunt: item illæ, quæ sub anni expirantis occasum dicitur Eucharistica; quadragesimales contra auditorem nactæ sunt nobilissimum, atque lectissimum. Verùm non duntaxat unius templi nostri angustis cannis sacra Oratorum coarctabatur eloquentia sed etiam ad vicinas avidissimè expetita Ecclesias quàm latissimè est diffusa, dum festo Sancti Joannis de Deo, apud Fratres Misericordiæ, festo assumptæ in Cœlum Virginis apud eosdem: festo Sancti Georgij, et Jacobi Duncovij; festo Sancti Josephi, et Martini Lischnæ: Dominica quartâ post Pascha, et sextâ post Pentecosten Magno-Kunczicij est peroratum. Huc referenda venit funebris gemina, utraque in Parochiali Ecclesia habita: quarum prior ad petitionem Illustrissimi Ducatûs Capitanei dicta est teutonicè dum universus Teschinensis Ducatus pijs Regiæ Celsitudinis Lothringicæ manibus parentaret, tanta Illustrissimorum Dominorum Dominorum statuum, et heterodoxorum satisfactione, et approbatione: ut eandem omnigena eruditione Poëtica et Historica refertam panegyrim, etiam repetitis pro typo expeterent precibus, ideo fortasse vel maximè:

quod totius Lothariagicæ domûs cum gestis illustribus universam in compendio complecteretur genealogiam; quas tamen preces Encomiastes funebris irritas fecit per denegationem. Posterior in funere Præstilis ac Consultissimi Domini Joannis Clemens Senatoriæ dignitatis viri, Consulisq; emeriti deprompta est Bohemicè, pari civilis auditorij universa ex Urbe congregati satisfactione. Dictionibus tradi solitam subjicimus catechesin, ad cujus explanationem heterior æquè, ac adultior ætas constans, et numerosa confluebat. Inter uberes exegeseos catecheseos fructus referimus: miram animorum conversionem, et immutationem ab illustrissimis etiam personis, veràò pro primis jejunij tempore Eucharistiæ pro solatio intimatam: crebriorem Sacramentorum pœnitentiæ et Eucharistiæ usum, quem in longè ampliorem, quàm infra daturi sumus, revocâssemus calculum; si omnes apud nos sacra mandati exomologesi, correcta quoq; per nos Synaxi fuissent refecti. neglectam denique à multis antehac missæ audiendæ consuetudinem, et majorem in divino obsequio fervorem et alacritatem. Sanctus Patriarcha noster Pontificem adaras habuit A: R: P: Priorem è familia Sancti Dominici panegyristen geminum ex eadem familia sacra, quos in consortio primæ Ducatûs nobilitatis paupertas dein nostra lautiore refecit prandio ad satietatem. Divum verò Indiarum Apostolum solenni liturgia venerata est Venerabilis Dominus loci Decanus: in ejusdem Divi laudes dictionem excurrit patria Admodum Rdus Dominus Dobrensium Curatus germanica unus de hujatibus Rdis Dominis Capellanis. Interque etiam Sanctus suos cultores censuit: et Sancto Patriarchæ quidem complures ex partu laborantes graviter, gratæ suam, suarúmq; proliis adscribunt incolumitatem. Thaumaturgo autem Xaverio per decem dies cum Scholis singulis numerosus ex utroque sexu se sistebat clienti, cui et impetrata beneficia plurima, plurimus debet in acceptis.

Sanctis Indigetibus ad Apostolicum Operariorum digredimur Zelum, cui debetur: parvulorum pro prima Confessione institutio, rudium ætatis in hæresi educatorum salutaris informatio, carcere, et morbo detentorum frequens consolatio, Sacramentorum pœnitentiæ et Eucharistiæ diu noctúq; prompta administratio, dissidentium animorum discordiámque conjugum amicabilis compositio, inveteratorum odiorum amolitio, conficiatiarum tranquillitas et malacia, et præteritarum injuriarum oblivio et amnestia. Eorundem Zelosæ Charitati plurima debetur impetratæ eleemosynæ, quis quà cibô, quà vestimentis, quà pecuniô egentibus, liberaliter est subventum; — — —

Et si quandoque succurri non potuit subsidio: saltem succursum est bono consilio. Unus certè de hominum aliàs florentiorum conditione est, quem fortuna volubilis ex gratia in disgratiam, ex favore in invidi-
„am apud multos conjecit; qui subinde factus egentior, operosæ adscribit charitati et industriæ: quod so florendum subsidio, per gratiosam dexteram, sibi sit subvectum. Sunt et alij quàm plurimi, qui postquam nostros die, noctúq; morientibus videre adstites, unicè in votis gerunt: ut sibi sub vitæ terminum simili frui liceat felicitate. Inter pelo-
„sæ operationis fructus præterea computamus, libros hæreticos magnô
„numerô interceptos, quos crisi subjectos nostræ, fisco deinde regio fecimus obvenire. Et quod operationis caput est: præter plurimos in salvifica fide vacillantes, et frigidos, quos inflammando roboravimus, etiam annô hac vigesimô nonô novem supra viginti Luthero subduximus et cœtui aggregavimus orthodoxorum; sunt verò sequentes: Perillustris Dominus Theophilus De Golkowsky Silesius Teschinensis et Perillustris Domina Helena Catharina Kudskiana nata Czameriana, quæ etiam suam filiolam approximisit. Joannes Schmutzer Schwartzenbachiensis ex territorio Bartitiano, et Joannes Deinert Poecus ex Urbe Abo, uterq; civis hujus. Andreas Mayer Silesius Simsdorffensis Jacobus Puncsoch ex Imperio Markheimiensis, et Joannes Neuman Oelsensis, omnes tres ex Legione Alt-Tauriana. Marina Rybocova Silesia Blogoticensis. Joannes Kurlaud Silesius Kocobeccensis. Jacobus Mendrock Gurazensis Silesius Jassericensis. Simon Podola Silesius Porzarziskensis. Anna Bardoniana Silesia Mostensis. Jacobus Banek Silesius Olbrachticensis. Georgius Nasiola Silesius Wislensis. Georgius Kassa Silesius Sibicensis. Anna Marina Mizowa Silesia Olbrachticensis. Michaël Zamarskij Silesius Sibicensis Eva Hossiana Silesia Teschinensis ex Matre nata Catholica. Dorothea Sekodiana Silesia Teschinensis. Andreas Smolana Silesius Mostensis et Anna Smolariana ejusdem soror et Susanna Plosk-
„iana pariter Silesia. Jacobus Wronka Silesius Teschinensis et Andreas Chmil Silesius Bobreccensis, Hic compluribus ~~jam~~ jam annis frustra frequentatus, in gravi tandem ægritudine sapuit, et vir jam octogenarius sub vitæ vesperum orthodoxis accessit, catholicéq; provisus obijt. Ille in ipso propè mortis confinio suavi, et nervoso operarij captus allopio inter actus Theologicos et hæresim abjuravit, et susceptis catholico ritu Sacra-
„mentis extremis, piè ut confidimus postridie expiravit.

Anna Rubiciana Silesia Harbutovicensis, et Marina Janova Silesia Plesnensis. Hæc ea fœdo decumbens carcinomate se invisentem, et hortantem audivit nostrum, et relictâ Lutherô ad gremium confugit Sanctæ Matris Ecclesiæ, ejusdem Sacramentis provisa in tempore, et fidelium subsidio deinceps alta. Illa similiter, quam voluit incolumis infirma sacram amplexa est fidem. Marina deinceps Wilkova Silesia Wislensis et Anna Navicova Silesia Grodistiensis. Hæc ex orthodoxis genita parentibus heterodoxis accessit partibus, castra deserendo catholicorum; quôs ut restitueretur iterum, aliquot ante annos compacta est in ergastulum, in quo se statuam fingebat toties, quoties de abjuranda hæresi cum illa tractaretur. Et sanè fanatica pro tempestate illa successit strophe: Siquidem de judicum arbitrio, ceu mente capta libera dimissa est è captivitate. At æstate rursum præterita, in nuperum compacta carcerem, veterem resumit strophem, voces non nisi fictas, atq; è nullo sat intelligibiles blaterans, invisentes se maniaca adiastar torvum intuens, vultum, aurésq; avertens, atq; alia Siderata mentis indicia palàm exhibens. Tum Operarius fraudem primùm suspicari, dein ex parente catholico opportunè tunc præsente, sciscitari: num Lares quoque inter patrios idem continuè filiolam vexârint malum? quod cùm affirmaret genitor, pater in suspicione firmatur, atq; ut dolum remotis deprehenderet arbitris, solam severioribus alloquitur verbis, infligenda minatur verbera, et graviora nî simulare desinat, dictandas à judice pœnas intentat. Illa prenuntiis serietate præter modum exterrita, et se mentis compotem, et professionis emittendæ capacem prudente loquendi, et agendi methodo satis, supérq; demonstrat; quô comperto, Sacerdos ille professionem urget, atq; impetrat. Altera Marina scilicet Wilkova infanticidij reus inter carceris quantumvis squallores adeò tamen dura perstitit hæretica, ut illam Marpesiam abûsse crederes: neque enim persuadere poterat, ut operario etiam blandienti aures commodaret; insuper hæc eidem, nî oleum amittere velit, et operam, sceum de religione agendi indixit silentium, sic comparatam se esse asserens, ut mille in frusta malet concidi antè, quàm vel ad latum unguem à dogmate recidere Lutheranorum. Non destitit tamen zelotis charitas lucrandæ animæ per quam cupida in familiaritatem illius se se insinuare, dissimulatis interea de religione discursibus, quoad

+

Annua litera Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad Annum 1730.

Annò ab intemerato Virginis partu supra millesimum sep„tingentesimum trigesimò numeravit Residentia Teschinensis indefessos in agro Domini Operarios Presbyteros sex; de quorum numero bini adolescentibus præfuerunt nobilibus in Collegio SS. Trinitatis. Horum Apostolicos in periocha daturi labores, pri„mas deferimus latriæ cultui, et Ecclesiæ nostræ, cujus universa ferè Supellex sacra continuo violata usu, desideratæ restituta est decentiæ, et integritati. Accessit ejusdem decori novum opus pneuma„ticum, organoicis positivadictum, impendiò Rhenensium septuaginta: nec non pegma geminum summam cum utroq; latere aram contegens ad leges Opticas tantâ combinatum elegantiâ: ut artem et penicillum Apellis nostri tota obstupesceret civitas, vicinia miraretur. Et unum quidem sacro adventûs tempore in Theandricæ Incarnationis venereti„onem adumbrabat Spiritûs Sancti obumbrantis mysterium per Arch„angelum Virgini nuntiatum; alterum ferijs natalitijs in Divini pu„eri adorationem in antro Bethlehemitico pauperes Ils-Hominis exhibebat cunas cum cæteris Dominicæ genesseos circumstantijs et adjunctis: utrumq; templi curatum sumptibus, ut venturis etiamsi„nis, sub festa hæc solennia, per majorem populi affluxum solenni„tas augeretur. Sepulchrum Domini possibili majestate extructum„ gloriosius reddidere lychni è cera virgine numerosissimi, quorum illusti lumine antecineralis æquè, ac Theophorica devotio facta est illustrior. Nec profusæ in latriæ cultum Ecclesiæ munifica defuit pietas: cui, præter cussinos duos, et nonaginta quatuor cereorum paria à varijs oblata, in acceptis referimus non tantùm viginti florenos piò legatò defunctæ Dominæ Elisabethæ Suchankianæ transcriptos: verùm etiam è filo partim serico, partim aureo„ vio omnibus aris cussinos et palia donò Heridlustris Herulæ Catha„rinæ Korinskyanæ primis festivitatibus servatura; quin et ta„bernaculum multò dives auro acuq; pictum Phrygia centum æs„timatum Rhenensibus, et ab Illustrissima Benefactrice Domina Dominâ Sidoniana Comite Praschmanniana, nata Sonneghiana exponendæ hierothecæ magis in ornamentum, quàm tegumentum submissum. Ad templi præterea nostri enumerata decora accesse„runt Sacri præcones quatuor, qui dominicis, festisq; diebus, utroq; de suggestu perorantes idiomate, universum ferè ab ore suo pender„em habuêre populum, qui hic loci orthodoxè credit; nobilissimum tamen, eumq; constantissimum auditorem sibi vendicârunt exegeses

(turum non)

verni jejunij; numerosissimum verò illæ, quæ Bacchi ferijs tri-
duò Theophoricò et pridie calendas Januarias sub ipsam anni ve-
peram deprombantur. Horum facundiam è cannis suis evocave-
runt ambonæ aliæ intrà, et extra mœnia situatæ, siquidem in pa-
rœcia Urbis peroratum est in dedicatione Ecclesiæ; ad SS. Trinitatem
in suburbio Divi Marci, et SS. Angelorum Tutelarium festivitate, extra
urbem verò festò Visitationis B. V. Parvo-kunczicij; S. Josephi Magno-
Lischnæ; S. Georgij Kunczovij, S. Hedwigis Magno-kunczicij, S. Catha-
rinæ Wendrini, et Dominica vigesima quinta à Pentecoste in magno
insuper pagu Jabluncoviensi. Nec his omittenda panegyris illa funebris,
quæ non absqꝫ ingenti Societatis commendatione à nostro Encomiaste
Teutonico in Basilica RR. PP. Dominicanorum ad Principem Ducatus
nobilitatem, concionemqꝫ lectissimam dicta est, dum justa solverentur
funebria illustrissimo Domino Domino Henrico Ferdinando Larisch
Libero Baroni in Algoth, et Carvin Ducatus Teschinensis Marescal-
lo, ex cujus ultima dispositione Residentiæ obvenêre quingenti Rhe-
nenses in ædificium subinde applicandi. Pregesibus pedisequas subjun-
gimus catecheses in parœcia explanatas, quæ præter ætatem tenel-
lam, juventutemqꝫ scholasticam maturum insuper et copiosum de utro-
que sexu censuêre auditorem. Non minùs his, quàm illis sui debentur
fructus, postequam parvulis instillata pietas, adolescentibus incul-
cata modestia, juvenibus timor incussus Dei, maturæ ætati solida-
rum virtutum persuasum exercitium, et deficientibus præ senio in-
deficiens in servitio divino progressus. Accedit, quòd per has,
atqꝫ illas perniciosi præpediti conventus correcta vivendi licentia,
conscientiarum restricta laxitas, inveterata ad pœnitendum emolli-
ta duities, et crebrior Sacramentorum Pœnitentiæ et Eucharistiæ
usus sit procuratus. Et sanè fuerunt plurimi, qui conscientiarum
arbitros delegerunt nostros, quantumvis frequenter alibi, præmissa
apud nos expiatione, Angelicò epulò sint refecti. Inter exomologe-
ses penè quotidianas copiosæ numerantur illæ, quas generales di-
cimus, post quarum repositam integritatem Syntheresis molesta
stimulans aculeum posuit, et inquietæ, perturbatóqꝫ menti optata
redière alcedonia. Latriâ inferiorem hyperduliam similiter pro vi-
ribus promovimus, quandoquidem et corollæ Marianæ indies recen-
tandæ praxim induximus, et ut Ejusdem intemeratæ semper Vir-
ginis festi dies suis cum pervigiliis majore solitò devotione

transigerentur effecimus. In hujus incrementum etiamnum inten,
,ti supplices in Urbem recurrimus pro gratioso diplomate, vi cujus
nobis potestas fieret erigendæ in Gymnasio nostro congregationis
Marianæ in frontem præsenti hæresi Virgineo nomini plurimùm
derogantis. Sed nec Divi Indigetes nostri suâ caruêre Duliâ: si,
,quidem Sancto Patriarchæ Ignatio inter clientes cæteros se se
stiterunt complures ex partu periculosè laborantes mulieres, quæ
Ejusdem seu sacris Vipsanis, seu æri incisæ iconi, sive etiam
sub nomine Ipsius benedicto latici suam, suarúmq; prolium ad,
,scribunt indemnitatem. Illius etiam compendiaria ascesi in tri,
,duum contracta excoli ardenter petijt Venerabilis Conventus
Fratrum de Misericordia, qui in duos divisus ordines nostrum
avidissimè auscultavit Interpretem, non absq; fructuosa, solidáq;
Spiritûs consolatione. Sanctus verò Indiarum Apostolus per to,
,tius anni decursum devotos sibi pariter ex utroq; sexu nactus
est Xaveriophilos, sive pro acceptis gratijs duliam reddentes Eucha,
,ristica, sive pro impetrandis beneficijs opem implorantes Thauma,
,turgam. Ad Ejus etiam aram suas deposuit decimas gymnas
universa. Utrumq; Sanctum solenni liturgia veneratus est Admo,
,dum Reverendus, Venerabilis ac Eximius Dominus loci Decanus.
encomium autem modestum Sancto Patri suo utroq; idiomate geni,
,ni dixerunt Filij non tantùm ad numerosam concionem civicam,
sed etiam ad auditorem è prima nobilitate collectum, quem tricli,
,nium deinde nostrum mensæ religiosæ adhibuit, et lautiore pran,
,dio refecit. In fusas contra Divi Xaverij laudes patriâ excurrit
eloquentiâ Admodum Reverendus Dominus Joannes Clemens Pa,
,trochus Pfronznensis: sermone teutonico ex sacro Prædicatorum
ordine panegyristes non vulgaris. Inde digredientes ad Apostó,
,licos transimus Operarios, qui animarum lucrandarum æstuantes
zelô non modò falcem miserunt in messem catholicam, sed et
in heterodoxam. Horum itaq; operosæ charitati attribuimus par,
,vulorum pro prima confessione institutionem, rudium, atq; in hæresi
educatorum necessariam in rebus fidei informationem, amuletorum
magicorum dissuasionem et ereptionem, ergastulô et nosocomiô
detentorum multùm salubrem frequentationem, et istorum atq;
aliorum morbô et egestate afflictorum crebram consolationem, quà
salutari discursu, quà liberali eleemosynà procuratam.

His adscribimus vicos lustratos et compita, domos visitatas et
fugaria; Vatiniana abolita odia, dissidentium conjugum pacificè
redintegrata paria; necem sibi inferre volenti venenata subtracta
catapotia, Sacramenta diu, noctúq; aegrotantibus ministrata, et
Spiritualia morituientibus ad extremum usq; halitum praestita
officia, quibus effectum, ut ad ultimam bene comparati luctam vi,
„tam felici terminarent corovide in liquidissimum nox minùs insp,
„cientium, quàm Ipsorummet Operariorum consolationem. Hujus
„modi zelosam charitatem unus aliquis de statu Serillustri experti
est per integrum prope biennium, in schola patientiae detentus: cui
de licentia ordinarij Zelotes noster extrema ministrarit Sacramen,
„ta. Eidem tam diu omni seposito taedio assistimus, donec is è pati,
„entiae schola ad pacem vocaretur sempiternam. Hanc fas fuisset
miles ille gregarius, qui è militia profugus apud nos asylum
reperit tanta felicitate: ut nostra apud Illustrissimum Chiliarcham
Mol. Tauriani reginiris interventione ulteriori vitâ donatus, delic,
„tum desertionis non nisi dierum aliquot jejunio diluere cogeretur.
Reo transfugae insontem sociamus mulierem falsi sceleris coram
judicio insimulatam: sed charitate pariter operante nostra tanto
subducta diferimini, cùm jam jam exilio mulctanda foret. A sophistis
praeterea labori, et suori vacillantium fidem debemus firmatam, sub,
„lata haereticis scabiosa volumina, eorundem diuturnam, et labori,
„osam cisin, et unum supra viginti è Lutheri castris Romanae
Ecclesiae labaro aggregatos, qui ità audiunt: Georgius Buzek
Silesius Neborienfis ex patre acatholico, et matre orthodoxa.
Thomas Turon Silesius Bistricensis, Joannes Klincke Silesius
Bilicensis. Georgius Gawran Silesius Ochabiensis qui mox
ab emissa professione fidei in templo nostro praesente Parocho ali,
„isq; testibus Sacramento Matrimonij junctus ad tutiora secessit.
Joannes Jacobus Hertzog Prussus Sertatensis. Paulus Spa,
„rzik Silesius Ligotkensis. Georgius Chmarek Silesius Buchinen,
„sis, hic è nosocomio Fratrum Misericordiae jam avehendus memor
fonsionis Operario industrio facta de ejuranda haeresi, cum accir
fecit opportunissimè, nam non longò post dictò Deo et Ecclesiae
Sacramentò expiravit, in hoc beatus, quòd vel sub ipsum vitae
crepusculum, veraè fidei diluculum exortum opacam haereseos

dissipârit noctem, remansêre à satis illius bini filij, qui hoc ipsò ad gremium confugere cogentur Ecclesiæ. Anna Monczkowa, et Susanna Tabrowa utraq; Silesia Oderzichovensis. Anna Zenthkowa Silesia Schmilovicensis. Sophia Silesia Szovicensis ex matre acatho„ „lica. Dorothea Cæsariana Silesia Wisleensis. Marina Brannowa et Eva Branniana utraq; Silesia Mistrzovicensis. Catharina Skrges„ „kowa Silesia Mosteensis. Susanna Kloskiana, Anna Tarnanniana, Eva Peczenkiana Silesiæ Teschinenses. Marina Kosthkowa Silesia Oderzichowienses, et Hedwigis Mendrochiana Silesia Heinsterdorffen„ „sis ambæ Operarij sedulam diu eluserunt operam, nec ante sapuerunt: quàm inter dissipientes erumnas carceris, quibus aliam ob causam mancipabantur. Ex hac tamen captivitate abierunt liberæ, poste„ „aquam de hæreticæ perfidiæ mancipijs libertæ factæ Romanæ„ Ecclesiæ, in obsequium salvificæ fidei pertinacem captivantes intel„ „lectum. Ac tandem Catharina Tinelkiana Silesia Freistadiensis, hæc, quamdiu sana et incolumis ægerrimè tulit Salubertimum Ope„ „rarij alloquium: at ubi ægritudine corporis prostrata infirmitatem„ cognovit mentis, atq; insanam, infirmémq; suæ sectæ perfidiam; sponte acciri fecit notum jam aliàs sibi zelotem nostrum, quo præsente repudiatâ perfidiâ fidem amplexa est sanam, firmóq; accessit Ecclesiæ, cujus Sacramentis provisa feliciter satis cessit. Unum adhuc alium hæresos toxicô enutritum doctrinâ Catholicâ imbuimus, qui vicinam nobis petijt Pannoniam; ut illic publicè orthodoxam fidem profiteretur. Et quod operationis caput est: tandem post septem annorum continuos labores tertiô nonas Martias decretum Cæsareum per suprema Silesiæ Curiam exoptatissimo cursore appulit: cujus tenore tres ministelli de im„ „pio convicti pietismô Ioannes videlicet Steinmetz, Ioannes Nuthman, et Samuel Sassadius cum duobus ejusdem farinæ Scholarchis, seu ut hæresis loquitur Scholiregis Jerichovio nempe, et Scharganek ex omnibus Suæ Sacræ Cæsariæ Majestatis hæreditarijs terris intrà semestre spatium excesse jussi, tempus præverterunt inductum, et post emissum in Ducali Dicasterio jus jurandum de non revertendo in posterum: undecimo Kalendas Junij Teschiniô exulârunt effusô in lamenta, et gemitus heterodoxô populô in jubila, et plausus orthodoxô. Ex Apostolicæ operationis agro in

durum non

palæstram dilabimur Scholasticam in qva juventus nobis com-
„mendata juxta instituti leges in literis et pietate sedulò est
exculta, et nè ab ea desideraretur agendi dexteritas præmissis
inter Scholarum parietes consuetis progymnasmatis, binis pro
theatro comparuit vicibus, cothurnò semel, semel soccò indutà, utraq;
vice spectatissimo, et nobilissimo cœtui non minùs in solatium,
quàm copiosum fructum. Eidem juventuti statis diebus catechesis
Rhetoricæ, insuper atq; Boësi diebus Dominicis Mariani conventus
locò controversa in rebus fidei erotemata pro illius capacitate sunt
explanata. Convictus SS. Trinitatis pariter accuravit, ut sedecim
alumni nobiles, nobilibus moribus, probitatem vitæ cum literis soci-
„arent; pro quorum majori fructu, et vigilantia Musæum in commodi-
„orem translatum locum. Deposuit is anno currente è Superiorum
aliorum placito Residentiæ Cujati centum Rhenenses in redempti-
„onem suæ domûs non Excellentissimi Fundatoris, sed Societatis
sumptibus emptæ, et comparatæ, pretium depositurus reliquum
per aliquot continuè venturos annos, quoad usque illa ex integro
redimatur. Multa præterea, et solitò copiosiora donaria Residentiæ
nostræ adjutoriò fuêre: ut hæc ære alieno pressa respiraret. Pro
quibus omnibus dum DEO Ter Optimo, Maximo debitum concinimus
Eucharisticum, unà labores nostros in epitomen lectos uni DEI
gloriæ consignamus.

Communicantes - - -	1666 s.	Studiosi - - -	114.
Conciones - - - - - -	195.	ex his Barones - - - -	4.
Catechefes - - - - - - -	99.	Gerill: et Nobiles -	20.
Conversi à Luthero - - -	21.	Convictores - -	19.

Annua litera Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad Annum 1731.

Residentia teschinensis, in duobus domicilijs sacerdotum con-
stans seriô, annô agonaticæ Mundi Genesi supra millesi-
mum septingentesimum, trigesimô primô lustrio non minus
prioribus agrum lustravit Dominicum = ut indefesso la-
bore, zelogue Apostolico, pravorum morum exstirparetur
zizanium hæresesque solium in triticum converteretur. U-
num de operarijs sub sexcentesimi primordium Obedientia in Urbem
evocavit Sylesiæ cui continuo suffecit alium ex metropoli
Moravorum. Horum laboreq; Apostolicos laconicâ consi-
gnaturi penna, Odimur à domo Dei, cui præter nonaginta
quatuor cereorum paria, à varijs oblata in Ornamentum
accessit porta summa Sta opposita nostri Apellis penicillo ad
omnem omnino elegantiam illustrata cum sepulchro Domini
non modò pulcherrimo sed omnium insuper crisi gloriam, et Ma-
jestatem concinato quale teschinium nunquam ante somniave-
rat, necdum conspexerat. Eusdem artificis dextra in acceptis
fert Ecclesia nostra præter adumbrationem Incarnationis,
cunas Domini: de quibus anno præterito: Mysterium circumcisi-
onis pro calendis Januarijs, apparitionis pro festo Epiphaniæ. reli-
qua Mysteria reliqua pro festis per annum occurrentibus, quæ mo-
bilia appellantur. Quin et festa gemina SS. LL. nostrorum
eidem penicillo facta sunt festiviora, dum ego in hisce in cæteris

durum non

Jam recensitis sollemnitatibus Sra major ab ipso pavimenti plano, ad convexam usque summitatem fornicis novam semper induit faciem, habitumque novum. Ejus hic illecebris aliud quoque allicendi accessit genus mixta videlicet ex vocibus instrumentisque musica iam dudum exoptata, dum dominicis festisque diebus, et sacra cantata induximus et litanias Vesperarum coco decantari fecimus non absque ingenti totius populi consolatione. Hunc in finem Organum iam aleas comparatum novis in vestitum coloribus partes conscriptae musicae, quaternaque fides cum totidem tubis ac nisi tympani sexaginta facile Phenensium impendio procurata. Et sane his illicys effectum quod praesente anno Ecclesia nostra longe plures ad se confluentes vidit, quam unquam spectarit annis antecessis. Ecclesia bisgeminum adjunxmus Ecclesiasten, qui omnes velut tubam extollentes vocem suam e sacro pulpito Dominicis festisque diebus adeo facunde utroque peroraverunt idiomate: ut non modo universum fere Orthodoxum populum, sed non raro etiam heterodoxum traxerint in sui auscultationem. Rectissimam tamen concionem habebant pare naises illae, quae verno jejunio e suggestu detonabantur, plurimam contra exegedis quae ante cinerales, et Theophoricae cum illa Eucharistica audiunt quae calendas praeJanuarias, et veterum coronat annum. Horum sacandiam fu e sedibus evocaverunt plurimae Deo sacratae aedes: quarum de

ut fieret satis dictum est in templo SS: Trinitatis festo
SS: Fabiani, et Sebastiani nec non SS: Philippi et Jaco-
bi bohemice ipso verò titulari festo ad petitionem Caimij
Domini Decani prima vice teutonice, in Basilica SS:
SS: Praedicatorum festa Doctoris Angelici Thoe. apud
SS: Misericordiae S: Joannis de Deo, et assumpta in Coelum
Virginis festivitate idiomate utroque extra Urbem in festo
S: Georgij, dominica decima Octava, et vigesima secunda
Trinitatis. in solennitate S: Joannis Nepomuceni, et inde
dicatione templi Lochviscovij. festo denique in ventionis
sanctae crucis Lipovici, nunquam absque subsequa Societatis
estimatione, et commendatione, ne verò tenerior, rudiorque
etas suo destitueretur Praedicatore eidem in Ecclesia Paro-
chiali catechesis explanata est tanta audientis gratiâ: ut non
tantum ad Juventus copiosissima, sed etiam maturior aetas
vere multo numero, ad illam convolarit, ad hac etys, quibus ob
defectum vestium propè nudi venire erem caeteris non licuit, de
libellis provisum est catechetici, ut necessarium ex ys in privato
combiberent notitiam, quam in publico haurire negotiabant.
Tandem doctrinam Catecheticam studiosa Juventus statis exce-
rit diebus in Gymnasio. Enumeratis iam dictionibus fructus
respondent uberrimus, quem status etasque omnis suum yo in spirite
debet seu iam exordium sive incrementum. id ipsum missio ca-
ris abundè testatur secuta animorum in melius mutatio

Perniciosorum conventuum resipiscio, vitae licentiosae correctio, positae Vatiniana odia, obliterata in Juniarum memoria Conscientiarum restricta laxitas, emollita ad poenitentiam cordis, et crebrius Sacramentorum poenitentiae, ac Eucharistiae usus vix enim diem reperire fuit, quo non complures poenitentium, Confessariorum nostrorum fatigabantur, sacraque in templo nostro refici efflagitabant Ignatii maxim. sub tempus illud, quod exomologesibus definitum Paschalibus lucrandisque Jubilaei indulgentiis definitum erat. numerabantur vero in peractis confessionibus plurimae quas generales dicere consevimus, quarum in consortio religiosae communicantium infra ponendum longe excederent calculum: sic spiritosum nos, Dei Eucharistici apud nos non tantum consistimus adoratores, sed et ad mensam Dominicam convictores. Cultui latreutico hyperduliam subjungimus et Juliam utramque provinciis conservatam, et auctam. Ejusdem in Mariani cultus augmentum impetrata est anno hoc per bullam, eso nobedatam potestas erigendi congregationis sub titulo Annunciatae vi cujus primam sodalium promotionem possibili institimus solennitate in Ejusdiscimum imorum aeque, ac summorum solatium. nata vice sodalitas geminos numerat ex quorum liberali pietate sibi Marianum accessit album plurium Ecclesiarum aestimatum SS. & Sacrorum festivam lucem

qui festiviorem reddiderimus, jam supra invenimus. habuit
S: Patriarcha ad suas liturgum cum adstitibus Venerabilem
Patrem Ordinis Praedicatorum Priorem; Encomiasten autem
geminum e Societate Domestica ad confertum, et Nobile audi-
torium perorantem, Sancto Xaverio inter adstites de Clero
summam decantavit Missam Romodum Reverendus Dominus
Lunicoriensium Parochus. Panegyrim utroque idiomate
Duo RP: declamarunt Dni hujates Capellani. utraque
vice triclinium nostrum Religiose refecit prandio illos quibus
obstringebamur. Utrique item indigetum numerosos de
utraque sacra cenebat cultores, et clientes; et Sancto quidem
Patri inter caeteros multae stiterunt puerperae, quae suam
suarumque incolumitatem prolium Mochiatro adscribunt
gratio debitissima cum gratitudine. accedit quod Conventus
SS: Misericordiae in binum distributus ordinem, ejusdem sacra
Mensi in triduum contracta per nos exercerei voluerit, et impetra-
vit. Divus pariter Sharum alterius Apostolus constantes per annum
ad Sram suam vidit Xaveriophilos, qui cum universa Gymnade
sive pro acceptis Eucharisticum deposuerunt gratis, sive pro impetran-
dis Supplices facti sunt beneficiis, dulia per decem hebdomadas par-
ita. a Templo et SS: Patribus in publicum digredimur ad socie-
tatis filios, in agro Dominico defudantes, quorum operosae charitati
eloquoque labori deferimus parvulorum sollicitam pro Confessione
instructionem, rudem et in haeresi educatorem necessariam in rebus

fidei informationem, superstitionum, et præstigiarum noxiarum
abolitionem, solatiosam ægrorum, carcerum et nosocomiorum fre-
quentationem, nec salvifica in fide vacillantes suam tribuerunt
firmitatem; discordes conjuges redintegratam concordiam, morbo,
et paupertate pressi liberale subsidium, ægroti die noctuque
sacramenta sibi promptissimè administrata, in confinio demum
constituti vitæ ad extremum usque halitum præstita sibi spiri-
tualia obsequia in salutem animarum nec silentio prætere-
undum, fuisse multos, summa etiam de Nobilitate, qui dum
se in æternitatis limine consistere observarent, neglectis ordi-
nis suis conscientiarum suarum arbitris, nostros evocari fecerant
quos duntaxat sibi à confessionibus esse volebant, et ultimatos
ad beatam æternitatem directores. Studiosè pariter Apostolic
vidui capitum in digasteriis obvenit auxilium. certè è filiis
repertus est aliquis, qui Matri viduæ, quantumvis innocenti
diem dixit pro judicio, deprecante primùm, at frustrà, Matre
filium, ne sibi molestum faceresset negotium: precibus adjecit
preces evocatus subindè operarius; pariter irrata cristas ta-
dem petiit, dum ab operario prius informati judices confuso
accusatore filio insontem pro tribunali Matrem declarârunt
et absolverunt. absolute duos ad infamem damnatos mortem fu-
nestimus, qui operosè similiter charitate ad bene fortiter que mori
endum disposuit; nostros ad supplicij usque consumationem pra-
sentes habuerunt comites. hæresi itidem infami anno Domini

Undecim subdeximus, plurimos interea cernentes, qui castrisac-
cederent Catholicorum, & largissimis per nos donarentur stipen-
diis, cupidisque potirentur votis. Conversorum catalogum
damus Adamus Luchta silesius Bilovicensis, Georgius
Zloroich silesius Mostensis, ab apostasia reductus, Georgi-
us Geler silesius Smilovicensis ex legione alt-Saxonica
Georgius Cravicz silesius Javoriensis, Georgius Lirko
silesius Haffachiensis, Georgius Somasek silesius Gora-
riensis, Joannes Sovatski eidem silesius Paulus Kossok
silesius Bistrizicensis. Anna Maria Wegonein silesia
Vratislaviensis Elisabetha Hoffmann silesia Lindorfensis
Maria Grafin silesia Trizicensis. huc referenda veniunt se-
quentia: Prolem masculam post fata Patris Catholici re-
lictam, Mater hæreseos imbuta toxicô, ad vicinam deduxit
Satanæ pestilenti Lutheri dogmate afflandam, hujus reductionem
dum urgeret operarius dura cervicis mulier primùm renuit; tan-
dem continuis arietata minis, cessit, et prolem reduxit, quæ in sal-
utifera subinde fide bene instituta jam laudabiliter Sacramenta
frequentat Catholicorum. Fuit et Parens alius, qui alieno ære
oppressus fugâque proripiens Vespaniæ proles reliquit masculas,
verum minimam dum sibi utique in hæresi educandam ca-
tholici cognati vendicant, provida nostrorum sollicitudine
eadem erepta, et Catholicæ educationi commissa est

durum non?

ab Operarijs ad Scholarum transimus Præsides, quorum diligenti sedulitate commissa Juventus Scholastica quà pietate et bonis moribus, quà literis, stagendi descriptis ad non vulgarem Gymnasij nostri commendationem est instituta. Quare præmissis inter Scholarum parietes consuetis exercitationibus pro Gymnasticis et Historicis, pro theatro noviter exstructo, et nostri Lycæi aste pro quadruplici mutatione eleganter disposito, binis comparuit vicibus lugubrem semel, hilarem vice altera scenam exhibens nunquam non absque nobilissimi et numerosissimi spectatorum approbatione, Convertibus Mariannis hoc anno datum initium quorum prius loco Loesis et Rhetorica polemicos discursus audyt præsenti ætati accomodatos. Residentia magna exparte novo munita tectò, hac ut subinde fieret amplior vicinam sibi aburbe domum venumdari petyt quod et à Comunitate sibi affecta impetravit: desideratur proinde eventus consensus Augustissimi. Eiusdem Residentiæ suburbano horto cum sepibus, et capsis restauratis copiosè accesserunt arbusculæ recenter implantatæ. Convictus SS: trinitatis extrema paupertate laborantibus, uti et infirmis, puellis, ac innocentia periclitantibus liberali succurrit Eleemosina,

Is etiam per suos accersavit Præfides, ut nominati Alum-
ni Nobiles posita rusticitate nobiles quoque assumerent mo-
res, quis probitatem, cum literario profectu sociarent.
Quare disciplinæ et studijs impatientes ad moderatorum
altiorem placitum manu missi sunt, exquorum etiam pro
longato rigidiores quam alias sub finem anni scholastici sunt
tentati. Hæc omnia ad majorem Dei ter optimi maxi-
mi gloriam et SS: indigetum nostrorum venerationem
in epitome damus.

Communicantes	16800.	Studiosi	113.
Conciones	177.	ex his	
Catechismi	64.	Barones	4.
Conventus Mariani	8.	Perill: et Nobiles	23
Conversi à Luthero	11.	Convictores	18.

durum non

Annuae literae Residentiae Societatis JESU Tessinij ad annum 1732.

Annus ab epocha Christiana supra millesimum septingentesimum trigesimus secundus ter geminos hic loci indefessos numeravit Operarios, cosq; Presbyteros omnes de quorum numero quaterni Residentiam, bini Convictum incolebere SS: Trinitatis. Ad tamen huic senario annus ad finem usq; ter secundus fluere; morti imperterriti territorium nostrum exemplo hic nondum viso, subire placuit. Hac funesta initium factura rapina ab ipso orsa est capite dum 15 Novembris post horam a prandijs secundam nondum saturum Patrem Petrum Francij Residentiae Superiorem nobis eripuit, et ex corona comprecantium ad coronam et coenam transtulit in Superiori regione perennaturam. Mortem Residentiae cannas semper alias verentem aut reverentem paucorum dierum morbus accivit pertinax omni medentium adhibita industria cedere nescius, quem infarctum hepatis degenerantem in gangrenam Machaones vocavere nostrates. Vito huic a virtute eximio posthumum daturi elogium praevie insinuandum duximus, illum non nisi solidam et nomini suo symbolicam ad amasse perfectionem cujus specimina si speciatim producenda forent, ultramq; sibi deposcerent paginam. Ex pollice proinde gigantem metiamur est necesse. Enituit proprimis in nominato jam Vito summis aeque ac imis aestimatissimo minime obscura humilitas, quam in lucem tum de dit maxime, cum de se sentiret vilissime de alijs nunquam non loqueretur praeclare. Hanc ut in gradu consequeretur tertio illa duntaxat exoptabat munia, quae humanae gloriae essent expertia, atq; ab alijs non nisi ut vilia aspernarentur. Demissionis individua juncta foederet comitem habuit Obedientiam suis cum pedisequis candore videlicet et reverentia in Superiores altiores. Ambitus ne omnis abinde haud leve aggravaret, nunquam se difficilem ad quemcunq; locum, aut officium exhibuit, paratissimus etiam ad novum abire orbem si ita ijsdem arriderent. Missionem vero hujusmodi illi in desiderio fuisse responsona perhibet epistola Eidem sub ultimos vitae dies ex Urbe veredo allata. Hinc quanto flagrat id animatum zelo incomparto est: Postquam Apostolico illius ardori regiones etiam barbaraeinvotis fuere. Ita „men patrijs in provincijs degens inter barbaros censeretur ipse: pro in„nata sibi indole se omnibus comem, et mitem modesta et religiosa cum gravitate praebuit, ut vel hac licitissima agendi methodo ceu stratagemate quopiam secularium animos et animas sibi devinciret, devincendo devinceret, atq; lucraretur. Et sane pia hac techna lucratus est plurimos dum ad tribunal poenitentiae, pro quo indefessus sedit arbiter, allexit copiosissimos, inter quos non paucos egritudine, subinde afflictos constanti charitate et intracta patientia diu, noctuq frequentabat solabaturque. Cumque tanta in extraneos ferretur charitate oblivioni non dedit domesticos, quibus ut esset bene, desset nihil,

[illegible] ad Ecclesiam sanctitatem cognoscere [illegible]

per illud tempus, quò rem domesticam procurabat accurabat solertissimus,
suo nihil deesse passus est officio, quantumvis sibi pro administrato munere
non tarò deesset omnia, dumqs ita serviret singulis, sibi imperabat uni transla-
tò rerum dominiò in dominium passionum, quas ut ed mare facilius exter-
nam interna sociabat mortificationem continuus sibi mel ipsi adversatus,
licèt alijs arctissimò charitatis, et patris vinculò semper uniretur. Con-
junctionem et consuetudinem quæ cœlum inter, et ipsum intercesserat abun-
de testantur voces ab habitu per actus frequentatos in vigilia acquisito
ex dormiente etiam Deo elicita, quibus ut è Nostris observavit unus
aliquis non nisi Jesum, Deiparam, cæterosqs S. Indigetes vocabat et invoca-
bat. Et tametsi in adversis omnibus magnum semper præstiterit animi
mum magnanimitatem tamen sub vitæ crepusculum vel maximè in lucem
dedit quando mortis venturæ umbras nil expavescens ipse mente serenissimus
sibi in actus prævii Theologicos, sacqs munivit extremis in tem-
pore Sacramentis voluit, longè turpissimum esse asserens: Jo in gl
Sy protelari socio ad cujus accelerationem alijs Author ipse, et hor-
tatore extitisset. Et hæc sunt Viri hujus longiori ævò dignissimi, sed
perennioris dignioris virtutum illa cimelia, quæ non tantum ejusdem
in Societate vitam, sed et mortem non minus pretiosam quàm solatiosam
reddidère ipsius mel in continue æternitatis constituti suffragiò: O.
quàm solatiosum est in Societate mori! coram adstantibus cum im-
pressione valida infirma licèt voce affirmantis. Natus est Pater Petrus
Mitelwalder in Comitatu Glacensi à Parentibus civilibus, semperqs Ot
Theodoxis anno 1691 die 4 Augusti Societatis Tyrocinium absolvit
Juta ingressus Logica Bruna 1710, 9 Octobris, absolvit in eadem
Societate Physicam, et Metaphysicam cum universa subinde Theolo-
gia. Docuit Classes Grammaticas annis 4. Posim 1no Rhetoricam 1no
dicit ad Studiosos annis 2, Congregationi præfuit anno 1no, Procurato-
rem domus Professæ extra Bohemiæ Urbem egit 2, extra ejusdem Pro-
vincia 5. Concionatorem et Superiorem Residentiæ anno primo professus
quatuor votorum ab anno 1727, 2 Februarij supremâ Philoso-
phiæ laureâ in eadem Societate insignatus. Cui à laboribus quiescen-
ti dum requiem precamur perpetuam, ad superstitum Operariorum Apos-
tolicos transimus conatus. Quos in elencho daturi ordinur à Domo Dei,
cujus inopi etiamnum Gazophylacio ex liberali Benefactorum pietate,
præter albam unam, et tobaleam itidem unam 80 obvenerunt cereorum
paria cum aliquot anathematis ex argento conflatis. Eiusdem autem choro
præter submissas partes musicas à Mecænatibus geminis bina majoris
pretij accesserunt fides, quarum unas Bassum minorem alteras Violam de
amour Musicæ amantes nominant. Hujus sacræ ædis, ut prospiceretur decq
ti pavimentum potissima ex parte decenter est restauratum. In hanc se
dem Dei ut fidelium alliceretur mentes; nil à pijs priorum annorum il-
licijs recessimus, siquidem et cunas nascenti, et sepulchrum Theandro in
struximus morienti, ipsum chorum musicum notabiliter increscere fecimus,
ad non exiguam incolatum admirationem. Potissimam tamen Urbem suis

Cum suburbijs, et villis in Ecclesia nostra angustos hieri paretes allexerunt fa
cundiores Gallico Hercule Sacri praecones quatuor, qui Dominicis, festisq; diebus
è suggestu utroq; idiomate adeò nervosè perorârunt: ut ambone alia ob con=
cionem nimium imminutam de silentio sibi indicendo multum deliberarent.
Et quantumvis Evangelica anagnosi constans semper adesset auditor: exegeses
tamen antecinerales, et Theopnestica cum illa quia annum coronat Eucharistica
numerosissimum, parenesis contra vetni jejunij lectissimum sibi vendica
vere aut utorium non solum ex Catholicis, sed etiam Hetrodoxis combinatum.
Horum facundia nè domesticis solum coarctaretur angustijs ad spatio
sissimas etiam, et vastissimas Ecclesias est evocata. Festo quidem San
ctissimae Trinitatis et Sancti Fabiani et Sebastiani ad suburbanum ejus
dem S.S. Trinitatis templum, ubi alternis vicibus altemo dictum fuit
idiomate. Festo S. Dominici et Doctoris Angelici ad basilicam P.P.
P.P. Praedicatorum in quarum festivitatum altera solum teutonicè,
altera simul Bohemicè perorabatur. Festo assumptae in Coelum as=
sumptae Virginis ad Venerabiles Fratres Misericordiae in quorum sacra a
de utraq; facundia resonabat. Festo S.S. Petri et Pauli Skolzovium.
Festo inventionis S. Crucis Lipovecium. Dominica 6.ta post Pentecosten
Magno=Konezicium Gechica duntaxat Svada est excita. Dictionibus
exegeticis, et parenticis doctrinam annectimus Catheheticam in Baro
=chiali explanatam Ecclesia, ad quam combibendam non tenerior dum
taxat puerilis aut adolescentia, sed et maturior utriusq; sexûs atq;
eo confluxerat numero, ut illi parem priora nunquam conspexerint
lustra ipsaeq; mel loci ordinarij arbitrio minime contemnendo. Eisdem
fidei salutifera principijs juventus scholastica per Moderatores suos
statis temporibus est imbuta, quibus non nulla etiam Polemica sunt inspersa.
Enumeratarum dictionum facundia non minus, quam foecunda energia
numerosi eurum melioris vitae debent exordium, plurimi in dies magis
in Spiritu incrementum, quando quidem per hanc et pernitiosorum
conventuum restrictio et licentiosae vitae correctio, et inveteratorum odi
=orum abolitio, et crebetrimus Sacramentorum poenitentiae ac Eucharis
=tiae usus, cum frequentiori latriae exercitio sunt imputata. Et profecto
per totius anni decursum vix diem reperire licuit, quo non complures
Confessariorum nostrorum fatigâssent aures. Horum calculus ex abrumpitis
sacris particulis, quarum numerum infra inibimus, colligi potest,
qui tamen in plures omnino excrevisset centurias: si omnes apud
nos sacra excomologeseos lavacro emaculati Agni pariter immacu
lati esculio apud nos fuissent refecti. Procurata in Deum Eucharistiarum
frequentiori latriae proximè accedit exercita in Deiparam hyperdulia
per Conventus potissimum Marianos hoc anno consecrata et ducta.
Hujus intemeratae Virginis festas luces ut festiviores, atq; lucidiores red=
deremus, etiam hic loci pro Societatis more communionem Sacra=

[illegible] ad Ecclesiam Sanctitatem [illegible]

lium induximus publicam, non absq; lychnis ardentibus, ut in Virginem Bar,
theniam aliorum etiam accenderemus affectum. Et procul dubio accendimus,
posteaquam plurimi etiam de majori nobilitate Albo nostro Mariano sua
inscribi nomina ardentissime efflagitarunt. Verum et divis Indigetibus
nostris debitam detulimus aulam dum dicatos ijs ab Ecclesia festos dies
possibili transegimus solennitate, et Sancto quidem Patriarcha nostro Pon
tifex pro aris stetit suis cum adstribus Eximius Loci Decanus pro
nostris vero gemini ex Sacerrimo Fraedicatorum Ordine Encomiaste Sa
cto autem Andraeum Apostolo inter adstantem sibi pariter clerum Mis
sam decantavit summam Admodum Reverendus Dominus Bunczovi
ensium Curatus, encomium teutonicum è Dominicana familia Ca
nonicus Bohemicum in defectu invitati hospitis prematura morte
sublati concinnavit noster ordinarius Orator vix non extemporaneus
Cenavit utergq Sanctis diebus non solum sibi solennibus, verum etiam
per totius anni succedentes sibi hebdomadas cultores de utroq sexu bene
numerosos: et Sanctus Pater quidem inter Clientes ceteros complures nu
merabat puerperas, quae eiusdem sacro lipsanis avidissime expetitis partim
suam, partim suarum prolium in accepto referunt incolumitatem, cop
ros item per totam repetire furvicinam, qui in Ignatiana seu jam Icon
seu etiam latice contra prestigias et veneficia praesentissimum invenere
antidotum. Eiusdem magni Patriarcha Triduana ascetica per ternas vices
Conventus fratrum de Misericordia in triplicem sectus ordinem directo
re nostro exercere voluit, non absq; de eundem spiritus emolumento. Tha
mattanae vero Haverio per decem continuos dies Venetis venerabundi ac
dere Haveriophili utriusq pariter sexus qui totum inter se partientes a
num ad eiusdem aram cum Scholis universis devotas deponere decimas. Sa
horum cultu ac religiosam Operationum degreiam ut cultum, cui sol
licitam parvulorum pro prima confessione delemus institutionem,
ridium atq in hac rebelli praevitate educationem sanctam in fide salutifera
informationem, amuletorum magicorum et superstitionum abrogationem
ergastulo et noscomio detentorum crebriorem visitationem et hominum aeque
atq illorum frequentiorem consolationem eadem pariter cultum decom
venticulis pestiferis vici liberati et comphta a quorujs et conjugum de
cordys domus depurgatae et tugurina a proximis peccandi occasionibus
utriusq sexus praeservata adolescentia et ab esu carnium diebus vetitis
infrenata, abstenita gula. His accedit vacillantium in fide Catholica sta
bilita libertas viduarum, pupillorumq praesidium erectio, Elee mosinarum
in conversos, aut convertendos pauperes per theatrenses etiam integrescelas
quibo, Sacramentorum diu noctuq in aegrotorum tabernaculis administra
tio mendicare erubescentibus, atq in sanis desperationum turbinum
agitatis subsidium praestitum longe liberalissimum. Eadem operosa cha
ritas ad talem supplicis locum comitata est personas duas, quae ut resignatae
in Deum mente pingulum ensi subjicerent et beato fine vita epilogum da
rent, et prospectum. Et Luthero castris ad partes Catholicas traduximus undecim

Andream indelicel Mixa Silesium Schönoviensem. Georgium Stoklasa Silesium Bobrecensem. Joannem Besprzestiska Silesium Sachensem. Joannem Matusinski Silesium Blendovicensem, Joannem Sarzicz Silesium Blunkoviensem. Michaëlem Lapczik Silesium Chibicensem. Evam Drobischianam Silesiam Besvasticensem. Marianam Mairhovam Silesiam Jessinensem, quam agritudo corporis sanctae fide salvifica sapere docuit. Marianam Witvalianam Silesiam Bemboviensem. Susannam Lasderina ex Matre acatholica progenitam Silesiam quoque Jessinensem. Et Susannam Weczerkianam Silesiam itidem Jessinensem. Plures his accensendi forent quos pro Catholica professione rite emittenda institui mus, quia tamen alibi ab haeresi absoluti ab iisdem enumerandis supersedemus. Illud hoc annô novum: quod Serenissimus Lotharingiae Dux Ducatus hujus Possessor serio decreverit, ut in sessionibus, Religionis deinceps etiam Pater Superior suum habeat locum, suumque suffragium, ex quo magnum omnino emolumentum et Orthodoxae reipublicae et non parvum Missioni vicinae auxilium obventurum minamur. Ex Apostolicorum laborum area, arenam subire nobis libet scholasticam in qua juventus curae commissa nostra in pietate, literis, ac agendi decentiate recte est informata. Hujus institutionis ut publicum dare experimentum praeter consuetas exercitationes, ut vocant academicas, atque historicas, etiam binis pro theatro comparare jussa est vicibus, tragoedia primum in compassionem patientis domini, dramate vice altera in honestam ex hilarationem auditoriy non modo numerosissimi, sed et nobilissimi ex orthodoxis atque ac heterodoxis conflati, non absque subsequa in scholarum nostratium commendationem, acclamatione. Re vero oeconomiam quantumvis modicam oblivioni penitus tradamus, meminisse juvat: quod Residentia hoc annô rursum magna ex parte domum suam novis investiverit tegulis, et atrium pavimento ex integro novô straverit ad arcendum subintrantium offendiculum et omnigenam procuranda commoditatem. Eadem suburbani horti vastitatem partim nova, partim reparata sepe cingi, et munivit, ad arcendas Harpyias exteriores, quae fructum Benedictionis ubertimae plurimum derogare potuissent. Eandem Benedictionem in pomario suo expertus est convictus SS. Trinitatis: qui omnimodam adhibuit solertiam nè illum defoeat quidquam, sed simul accuravit ut Adolescentes singulis nobiles, in moribus pariter excolerentur nobilibus, et in pietate atque literis non mediocrem facerent profectum. Accessit eidem Convictui quem Caesareus hoc annô non invisit Commissarius: pro omnibus omnino incolis supellex ex stanno integra, et quanquam in aere alieno gravaretur non modico, tamen effectum est, ut multum sublevaretur.

Jirum hoc ad Ecclesiam Sanctiratem corpore agnine accessere novum,

Pro quibus omnibus dum Deo Optimo maximo Eucharisticum accinimus, simulilla quæ fugit penna decerat anacephaleosi stringimus compendiosa.

Communicantes	18100
Conciones	175
Catechises	60
Conventus Mariani	36
Conversi à Cultuno	11
Studiati	113
ex his	
Barones	5
Perillustres	22
Convictores	16.

Annuæ Litteræ Residentiæ Societatis Jesu Teschinij ad Annum 1739.

Anno à Sacratissimij Christi Deo Hominis millesimo Septingentesimo trigesimo quarto, sumptibus pro Dei gloria, et animarum lucro expendendis Solertissimi diligenti erant Sex Jesu socij Sacerdotes, è quorum calculo quatuor cum suo Capite Residentiam; duo Nobilium Alumnorum Moderatores Convictum, firma semper valetudine incoluerunt. Fructuosos sumptus nostros numeramus à Domo Dei, in qua Sacro Adventus tempore Salutationem Angelicam; sub hybernum Solstitium ad ferventes fidelium affectus provocandos, gratissas Nascenti Salvatori cunas ac demum sub Hebdomadam Sacram Morienti Sepulchrum lugubre construximus; utique quotidie decentius libaremus Divino Numini; thuribulum argenteum magna ex parte confractum, decori novo restituimus. Vicissim censet Templum nostrum in acceptis ultra 100 paria cereorum, à diversis Benefactoribus oblata: 100. item Aureos, quos ex ultima voluntate, pro sui Sepultura legavit Alma Dna Baronessa Skrawarsciana, quæ in Templo nostro locum quietis corpori suo expetivit, et impetravit. Solertia quoque nostra effectum est, ut quemadmodum hic, ita subtectus totius anni lampas diu noctuque lucret Deo Eucharistico. Sacræ Exegeses Dominicis, festisque diebus, zelosis Præconum Sacrorum vocibus utroque idiomate ex ambona ad nobilissimum semper auditorem deprompta, non minus avidis auribus, quam cordibus sunt exceptæ. Eloquibus quæ primis commendari merentur Antecineres et Vaticinia; nec non illæ, quæ Passionis Dominicæ Historiam per totam Quadragesimæ feriis toti urbi orthodoxæ cum ingenti fructu et emolumento exponebant; quibus basium Sacræ Crucis, cujus particula inter præcipua Templi nostri Cimelia, quo affectu succedebat. In exterius quoque Cathedralis visus est zelus noster; dum festis SS. Fabiani et Sebastiani Teschinij ad S. Trinitatem: festo S. Mariæ Magdalenæ in Parochiali: festis B.V. in Cœlum Assumptæ apud FF. Minoritarum, ad frequentem semper Auditorem est peroratum. Nec vero minori curæ nobis duximus Catechizandi munus, quo rudes populus, et tenera juventus ea condiscere, quæ creditu, oratu et factu sunt ad Salutem necessaria, et tam apte decuerunt, ut ea ipsa accipere non solum memoria et intellectu, sed etiam voluntate gratissimum, pro sua quisque ingenij capacitate apprehendere valerent. Ad hunc finem exquisitissimæ distributæ sunt icones,

[illegible] ad Ecclesiam sanctissimam copioso agmine accurrere solita, [illegible]

ac vota, quibus cultus Mariani singulariter commendati, praeclarum
fecit Virginis pietatis incrementum. Pro sacris Divorum
Nostrorum solemnijs, honorificam externorum operam postulavimus.
Habuit S. Patriarcha noster Pontificem Reverendissimum Dnum Decanum
cum suis Assistibus; Encomiasten verò Germanicum Eximium Dnum
Archi-Presbyterum Freistadiensem, Guyosq; Adu Dnum Fratrem Parochum
Schönwaldensem, qui Polonico dixit idiomate. Duas verò Indomitas
Apostolas pro suo festo nactus est Pontificem Venerabilem ac Eximium
Patrem Priorem Dominicanorum cum suis Assistibus; pro Quibus
Laudibus Polonicè dixit Adu Adu Dnus Cooperator Kajas, Teutonicè
verò Panegyrim adornavit noster Eminentissimi Episcopi Vratislaviensis in nostra vicinia Ayswiniensis. Ait Divus praeter Studiosam Juventutem singulis* Feriis per totius anni decursum copiosè habuit cultum, quo Sacramentum sui gratis liberaliter remuneratus est, testatusq; idipsum accepti beneficij testera, cor argenteum a pia manu aedi eiusdem appensum.

*Sextis

Ad Gloriam DEI et Sanctorum cultum excensis, digredimur ad Alia Operariorum Studia. Indefesso conatu tum intra tum extra urbem Infirmis et moribundis pro felici agone adstitimus: varia Superstitiones abolitas: Scripta Scandalosa et magica malevolis erepta, et Vulcano tradita: in quibusdam domibus diebus Sabbatis carnium esus sublatus: non nulla Conjugum paria ad concordiam reduximus: multos ad frequentiorem confessionem et Communionem peragendam persuasi: desperationi proxima quedam personae malaciae animi sunt restitutae. Praecipua cura Carcerem habita, ex quibus tres per intercessionem nostram sunt libertati restituti. Unus ad ferum condemnatus, nostrum habuit prius in carcere fidum in fide Salutifica Instructorem, ac tandem in ferali theatro ultimum Consolatorem. Constantem. vicimus operam in reducendis Ernestinis secum viam currentibus, quorum 10 comitantibus nobis Sacrosanctum Lutheri caetum agnoverunt, ac tandem veram Ecclesiae Romanae Semitam sunt ingressi. Praeterea summis adnitebamur, ut adumbrandam haereticorum, eorumque Fautores, Sectatores cum majori fervore, et executione Decretorum in punctis Religionis a Sua Majestate emanatorum peragerentur.

Ad Palladium

jam transire licuit; in qua Professorum industria et vigilantia effectum, ut Juventus studiosa non solum litera, sed vel maxime pietatem, et morum disciplinam redoleret. Hac ab agendi dexteritate copiosam laudem est promerita, siquidem 4 infimae Classes praeter sueta Progymnasmata gratiosum exhibuere Dramation, quod haud inpari conamine praestare satagebat Poesis cum Rhetorica, quae nomine Podalitae sub ipso Palmarum recursu accomodam Passioni Dominicae recitari fecit Parabolam. Nacta est novella haec Podalitas qua Mariano cultu adaugendo anno praesente munificae piorum Benefactorum manus, e quibus umbella elegans, et Stola ex holosericio intexti aurei ramenti est comparata. Convictus Sanctae Trinitatis numeravit hoc anno Barones 3. Peillustres 15. universim 18 nobiles alumnos, e quibus, cum assiduae ad pietatem et literas a moderatoribus stimularentur, non defuerunt, qui probae vitae exemplo praelucerent, externisque in concertationibus scholasticis palmam praeriperent. Hi laconici consignati, annuas terminamus, et sumptus nostros consecrantes Deo, canimus Eucharisticon.

Communicantes	18460.
Diluvines	165.
Catechesis in Parochia	36
In Schola	31.
Conventus	29.
Conversi a Lutheri	10.
Studiosi	116.

165

diurnum horis ad Ecclesiam Sanctitatem copioso agmine accurrit solus, in quo nos

Annua Litera Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad annum 1735.

Majori Dei Gloriæ devota Societatis Domus in Residentiam et nobilium alumnorum Convictum Bicarstia anno Supra millesimo Septingentesimum trigesimo quinto decrescente Personarum numerum, Mysteriorum; quibus ut integra semper Fidei unitas, ita numeri sui constanter intentos habuit singulos. Horum Laborum compendio datur, à Domo Dei cœpta à suo principia sumimus, in qua quidquid sive ad piam Christiani hominis illicium, sive ad decorem quæ conservandum quæ augendum facere videbatur, juxta mensuram facultatis nostræ nihil omisimus. Ipsa quidem Ecclesia quidquam etiam aliqui à Regina Cœli mutuata Speciem nulla videri poterat, adeò sibi dissimilem pro temporum varietate reddidimus. Jam enim idem per Sacras Advocatis Sororis Anneliam Dominiæ ad Cœlestis Legati verba parescentem, jam Regem Sæculorum informa nodo Jesuli infantem, jam in Circumcisione propria sanguine purpuratum, jam in Epiphania adorandum Orientis Astrum, jam sub Parasceven Virum Dolorum Sepulchro illatum corporis semper de ea virginis Luminibus Splendida referebat; munifica Benefactorum corda ordine diversos, quæ se in liberalitate oblatis septuaginta septem aureorum paribus successive sibi ingerebant, alijs ad sedentum Sta majoris tum S. Mariæ cum parva rubro munifica pariter pietate esse prosteruentibus. In Ædicula Sacra constantis singulis anni Dominicis festisque prædicebas quaterdum Evangeliorum voces ad lectissimum semper auditorum laborum idiomate resonabant, eò sane facta, et Christiana rei evolutione, ut succedentibus Comporinis anteciteralibus, Quadragesimalibus ac Theophoricis parænesibus esset Sacro Pœnitentiæ tribunali multa animorum mutationes sinus subsecutæ. Quin ampliorem se probavit Sacrorum Oratorum facundia, quam ut intra nostræ duntaxat Ecclesiæ angustias coarctari se paterentur, etiam alicui in Ædibus non sine egregia sui et Societatis commendatione audiri meruit. Festo videlicet SS. Fabiani et Sebastiani utriusque ipsorum titulari Dominica ad SS. Trinitatem. Festo Doctoris Angelici apud PP. Dominicanos utroque idiomate. In Inventione Sanctæ Crucis Tipovecij. Pro S. Mariæ Magdalenæ Carmelitis in hujus Ecclesia Parochiali. In Assumptione B. V. apud PP. Misericordiæ, ac denique in Dedicatione templi Pobistrovij, tumque non ad pium animorum motum, plenaque satisfactionem.

ad Ecclesiam Sanctiratem copioso agmine accurrere solita,

Ipsa adeò totius Verbi tenerior juventus non nisi ab ore unius de præfatis Verbi Divini præconibus pendere voluit, cùm statis Dominicarum dierum horis ad Ecclesiam parochialem copiosa agmine accurrere solita de Fidei rudimentis disserentem audiret aridissimè, et quæ alias hic loci à compluribus parvis fiebant sacris in Romana Ecclesia præcepta, magnifacere, memoriâque complectendâ studiè doceretur, pernoscere cupiens. Verò Sanctorum nostrorum Indigetum festivitates attinet, filiali eas pietate solemniores reddere studuimus. Et quidem eundem pro utriusque Honore delegimus cum suis adstitibus ad Aras Pontificem Reverendissimum Loci Decanum ac Episcopalem Commissarium, cujus ita genius: Ubi Dominus Vicarius S. Patriarchæ nostrum digni celebrârunt pane, gyricis, Divo Fidiarum Apostolo binos de nostra Societate, alterum è vicinia Missionarium Episcopalem, alterum Eremiasten domesticum sibi deposcente. Neque quod consentaneum erat omisimus: et hospites à bitis ad focos, ut religiosè nobiscum fruerentur prandio, involavimus. Cæpit utique Sanctus non solùm diebus sibi solemnibus, sed etiam per totius anni decursum clientes utriusque sexûs benè multos, qui tum pro perceptis beneficiis gratos, tum pro impetrandis supplicandos frequenti se devotione stiterunt. Inter hos numeravimus puerperas, quæ ninè, quæ felicem ex partum Sancti Ignatii patrocinio ferunt in accepto. Petrus certè Xaverius singulis per annum septis filiis ad Aras Suas habuit constantes accidunt, illò prædominò delectatio, quò ab universa juventus Hyacinthus stuelari alijs exemplò se Sibi Reverentiam. Et hæc dum intra agerentur solitudinis, etiam extra Ecclesiam non defuimus Laboris, qui multos defatigaturus, paucis indulsit operarijs. Metum animum indefesso zelo bonos illi fecimus, qui ex frequenti ejusdem, dissuasionum, captivorum in fide vacillantium, infirmorum ac moribundorum visitatione sperari possunt, adscribendi veniant. Cœpta sunt amuleta magica, abolita superstitiones, coërcita odia, impedita scandala, subtracti hæreses aliorumque vitiorum fomenta libri; nihil non actum, quod urgens Dei et proximi Charitas sibi deposcebat. Si in calculum revocemus conversos à Calvini erroribus, duos supra viginti suggalamus, qui propositis sibi orthodoxæ fidei dogmatis rectius sapere docti sunt. Quanam et numerus hic non contemnendus, sic nostra longè inferior evaserit. Spectamus eapdem sub novo ab Aula Serenissima Lotharingica suscepto Supremo in Cancellarij Doctoris Regente, ejusque zelantissimo orthodoxæ fidei Protectore majora ad Ecclesiæ gaudium accessisse, verùm magno nostro dolore Catholicos ipsos, quorum interest Religionis negotia tractare, obicem posuisse experti sumus. Hæc et in hos animadvertimus erat zelus, tum ut majori sedulitate Religionis sessiones, in quibus et Residentiæ nostræ Capitis Locus, resumeremus, tum

et ad executionem Decretorum Caesareorum ac Supremae Curiae procederetur equitius, idque conatu non omnino irrito actum esse confidimus: siquidem res ad gravissimam Serenissimam Italam delata de obice illo movendo in tantum solicita reddita est, ut libertas gratiorum pro parte nostra eventum prostolari non jubeat. Jam ad Gymnasium tertiae digrediamur, in quo Professores Sublimi procurando pariter majori Dei Gloriae haud segnites insudabant, juventus intellectu curas obeundo, ut juvenum illi concreditam partes literas pietatem quoque docerent, hinc vigiliis festorum et sabbatinis diebus excipiebat de rebus spiritualibus allocutio; nec non ingenuis moribus atque agendi dexteritate excoleret, et Sodalitatum subiisse Comicum à sine applausu nobilissimi Spectatoris. Laudatumque cognoscitur praestitisse visa est novella Congregatio Latina, quando non modo consortes suis Concertibus et communionibus publicis praeclara pietatis sectatrix; sed et pia Sodalium contemplationi sub hebdomadae Sacrae Dramatis de Passione Domini proposuit parabolicum. Ut ut integro sibi constaret Corpore Jam ceterorum Cum illorum Magistratum congrua Solemnitate instaurarit, novisque sub finem anni adlegit membra. Porro si vel sua Oeconomia decenda est linea, ultra Vectum Residentiae moribus impositum se non extendit. Convictus Ss. Trinitatis ad mentem Ecclesiastici abundatorii omnis sive muneris sive obligationis partes exercuisse censendus est: quandoquidem et illi qui praerant debitam iuxta alumnos nobiles accurabant disciplinam, et illi qui subierant, magistros se Moderatoribus suis exhibebant. Ex quibus complures tum literis tum pietate habiti insignes. Succurrit ei singulis hebdomadis liberali eleemosyna extremè egentibus, ut et mendicare conscientibus; propositis sibi pariter festis: ad majorem Dei gloriam. Cui sub finem anni universo laborum impensorum fructus Eucharistica ad confertissimum populum ditione, hymnisque Ambrosianis decantato consecravimus, et nunc ejusdem donavimus.

Communicantes - - -	19100
Dictiones ad Populum - -	170.
Catechesis in Parochiali	35.
In Scholis - - -	35.
Conventus - -	32
Conversi à Lutheri - -	20.
Abstrosis reducti -	7.
Audivi - - -	110
Convictores - -	16.

[illegible] ad Ecclesiam Parochialem copioso agmine accurrere solita, de fidei [illegible] rum horis

Annua Litere Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad Annum 1736.

Regio-Ducalis nomine quàm re splendidior Societatis JESU Residentia Teschinij cum appertinentiis Nobilium Adolescentum Convictu censuit anno 1736 sex universim JESU Sociis, quorum quaterni primo, bini verò altero domicilio ad sacra astringebantur; ita partitis superiorum calculis munijs, ut amplissima cuilibet obtingeret laborum provincia. Cistomen hic sobrij quàm annalis daturi sumus, nè singulis inhærendo studiosis concedatur alijs, stylo brevitatem præscribamus, ~~minimè~~ gravè. Nec ~~obstare~~ quàm à Domo Dei ~~ædificatione~~ congratulatione qua id ut pauperes ad aliarum Civitatum et Fratrum Bene fundatorum æmulationem non modò continuan Cumer Deo Eucharistico, à quo corda in vinea Domini laborantium illuminari, ~~inflammari~~ gestiunt, et conversum Dominicis festisque diebus Sacra inter musica vocis decantavimus, sed et omnem decorem ~~ac constitudinem~~ quæ Domum Dei decet, augere studuimus adhibuimus; ~~illam~~ et quidem ornatu temporum varietate accommodo, ~~hoc~~ ~~et~~ consueti anni solennitatibus, dum tota identidem, iterumque nova arte Majoris facies mysteriosa illarum repræsentatione has ipsas dissimilis, et tam ad audiendum Verbum Dei, ~~quam~~ utroque idiomate constanter ac ambora resonabat, quàm ad contemplandum amoris Divini excessum in cunis præsertim Bethlehemiticis et Solymeis tormentis Cruciatus exhibitum sumos æquè ac infimos gratiosè invitassel illicò. Unde factum, ut majoris etiam notæ Heterodoxi non ninij Spectatores quàm Auditores esse ceperint. Porò ad sublevandam Ecclesiæ indigentiam Benefactrij quædam ex ultima voluntate thesaurij 25 jussimè legarit, alijs 80 Cereorum paria cum geminis Jconismis: altero satisfecimus Cadaveri ~~defuncti~~ Domicum, altero Divum Xaverium in canciano moriente ~~recentibus deuotissimo affectu~~ obtulerat, plura oblaturi, nisi temporum inclementia nanq; contrinxisset. Atq; inter memoratas ad æquilum Dictionis in Adelae à quaternis Verbi sacri Oratoribus ~~magistrali~~ concinnatas primum sibi locum meritò vindicant Anteincoralis et Quadragesimalis cum Theorijs, ~~ut~~ quæ à quali frequentia Auditorij nobilitate, ~~factis~~ sperato longè Celeberrimæ. Quibus si et illas annumeramus, quæ in alienis etiam Ecclesijs Societatem commendabant, ultra centum segregatæ Voto computabimus. Dictum est videlicet Vrochnæ festo Sancti Prosperi, Puntorij festo S. Georgij, et infra hujusdem octavam Felicitatis in

A domo Dei Ædimus,

diurum horis ad Ecclesiam Parochialem copioso agmine accurrere solita; de fidei mysteriis

Sancto Hospitalis. De Inventione S. Crucis Lipovecij. Festo SS. Trinitatis in titulari Ejusdem Ecclesia Teschinij. Festo SS. Petri et Pauli, itemque in Dedicatione Ecclesiae Tritavij. Pro Assumptione B. Virginis Cinqua Terrenae parentis et Brimica apud Gratae Misericordiae. B. Laudibus S. Catharinae Roricij. Festo denum SS. omnium Konske, ad plenam semper piorum Animorum satisfactionem. Prima quoque Salutiferae fidei rudimenta tenui, nostrum copiosissime Juventuti in Collegiis Parochialibus ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

prejudiciosos, et quod quid mali suspicionem habebat, de manibus excutiebat.
Thesaurus magnus reg
Alios inter censendus est ille, qui Carole philosophiae dia gloriae nec reperto the
Corvus indicem virgam superstitiose insecerat, sed damnata fraude the
saurum indeficientem in Coelis quaerere est edoctus. Alius, qui dato chirogra
pho se ipsum Orco transcripserat, pari felicitate antequam Civitatis con
ditionis acceptaret, ad cacitudinem est reductus. Insuper sedulo visitati
sunt carceres, cauponae, tuguria, infirmi ac moribundi, quibus ~~[illegible]~~ ad
ultimum usque halitum adstitimus. Unus etiam e nostris [illegible] quotidie
non Vlis fratribus Misericordiae bini vicibus tradidit. Ad Congregationem
autem labor erat in reducendis ad salutifera fidei et vitulij limina erroribus
Lutheri assecla, ex eo potissimum, quod Catholicos ipsos, quorum interesset
Religionis causam tueri, gravitatis suae fautores nactus fuerit. Nunc
vero tamen anno hoc ~~[illegible]~~ professos universim 53.
quatuor videlicet supra quadraginta simplicis ab haeresi, et novem ab apo
stasia ad fidem orthodoxam reversos. Interea habuit annus praesens
Jesuitarum quod singulare: quod nempe post conservationem tumultuosam
Lutheranae plebis se cum Evangelio Dei bani gaudentis duplicem secta
verit Conversionem Caesaraeam ~~altera~~, alteram Hierosolymitanam; quae tempore
nobis prohibitis vix ullis quam gravissimis pro Dei causa agendum erat, nisi litera
dorum ministerij remissiores videri volueremus. Ejusmodi hic sepositis omni
humano respectu, intra terminos tantae affectionis, ut nihil omnino ipsorum
etiam adversariorum sinus id agnoscentium testimonio, contra institutum
nostri rationem egisse comprobemur. Speramus nunc saniore, ubi audita
utraque parte lucem a tenebris, veritatem a falsitate Caesareo et Cordi
alitio judicio discernere contigerit. ~~[illegible]~~ Nunc ad Scholas digredimur.
Ludus: in hij pietate et literis insignibus florens juventus eos, sub quorum
paterna manuductione ad omnem pariter vitae et morum honestatem ado
lescit, commendat Professores genuinos. Uterque eorum cum suis Classibus in
Theatro fuitari meruit. Congregatio quoque Latina, ut Sodalium
numero, ita fervore crescit et cultu Mariano. Publica etiam in suis
a catholicorum redit Pietatis specimina: cum primis dum Sacra Hebdomada
honori Patientis Domini cothurnum induere, et conspicij anni solemnitatibus
per urbem ad Communionem publicam cum suis Insignibus procedere vita
est. Accessit huic supellectilis varia tum benefactorum munificentia, tum
pretio comparata. Quod vero rem domesticam Residentiae attinet,

diurnum hons ad Ecclesiam Parochialem copioso agmine accurrere solita, de fidei rudimentis

ea compendiosa quidem, ita restaurabatur et reparabatur in omnibus, ut statu tamen habitualis in sua integritate maneret. Imo in comuni rerum omnium carestia copiosis veteribus debitis numeramus hoc anno restantia in Stationibus alias non visam. Sed hoc benedicenti Deo, et ~~[illegible]~~ Munificae Benignitati Moderatoris Provinciae adscribendum. Superest memorare Convictus, in quo sedecim Alumni nobiles sub disciplina duorum e nostris praeter victum et vestitum, vitae morum, simul atque literarum instituebat documenta. Effectum est opportunis animadversionibus, et frequentibus quae privatis quae publicis examinibus, ut complures in utroque genere insignem facerent profectum. Ipsumque Convictum hoc anno notabilem debitorum summam, et crebris Eleemosynis in egentes quoslibet distributis Divinam Benedictionem sibi demereri studuit. Pro quae et nos sub anni finem habita ad confertissimum Auditorem Eucharistica Dictione, Hymnum decantantes Ambrosianum, gratiasque agentes supplicavimus. Cum ~~[illegible]~~ omnia Deo ~~[illegible]~~ consecramus, hos ~~[illegible]~~ Deo ~~[illegible]~~ Trinissimo in Gloria.

Communicantes	19160
Dictiones ad populum	168
Catecheses in templo Parochiali	37
In Scholis	36
Conventus Mariae	33
Conversi a Luthero	44
A formali apostasia reducti	9
Studiosi numerati sunt	109
Ex his Barones	7
Perillustres	18
Convictores	16

Annua Litera Residentiæ Societatis JESU Teschinij ad annum 1737.

Ad Instituti Sui amussim formata JESU Societas Teschinij â complurium annorum serie sex duntaxat constans Personis, ad annum millesimum septingentesimum trigesimum septimum provida Superiorum dispositione tertium Gymnadi nostræ Professorem sufficiente, septenos censuit JESU socios, Incruenti Sacrificij Mystas. Quorum è numero bini Convictum Nobilium, reliqui Residentiam incoluêre, munijs quoad per vires licuit, singuli suis intentissimi. Unum ab officij sui prosecutione nonnihil remorata est valetudo, bimestri temporis spatio gravissimè tentata, qui tamen Hospitatrice Divina Gratia, et accedente Medicorum dexteritate, postquam integerrimis quinque hebdomadis unum è Fratribus Misericordiâ sibi diu noctugq; assistentem habuisset infirmarium pristinæ sanitati feliciter est restitutus. Cæterùm è Moderatoris Provinciæ placito Residentia Caput aliò quidem translatum est, factumq; Leopoldinæ Universitatis membrum Theologicâ purpurâ hodie conspicuum, quia tamen è vestigio alius, munere quoq; suo pro viribus functurus ex Collegio Oppaveno in ejus locum subrogatus est, nihil obfuit Corporis integritati. Horum igitur labores, aliò quin utramq; paginam facturos, dum in Epitome dare meditamur, Domus Dei Exaltatæ Crucis Ligno Sacra primas sibi vendicat, in profectò ea accuravimus omnia, à quibus alia per Provinciæ Ecclesiæ laudem sumunt et Commendationem. Mirum non defuit repræsentandæ Incarnationis Mysterio Angelus, non Cunæ Nativitati, non Stellæ Epiphaniæ, non lugubre mortuo

[illegible] ad Ecclesiam Parochialem copioso agmine accurrere solita; de fidei [illegible]

aut redivivo Salvatori triumphali Pegma; centum viginta quin
cereorum paria ardenti Benefactorum pietate Successivè oblata,
non venientibus in computum ijs, quæ proprio ære comparata sun
lumina præfatas Speciatim solennitates reddidêre illustres. Ac
-sil et apparamentis sacerdotalibus diuturno usu multùm attrit
bene magna pars albæ attalicæ in planetam nobiliorum servitu
Sex item pro ministris tunicellæ ex materia rubra cum totidem
Rndone amiculis et coma fictitia impendiò plùs quàm quadrag
Rhenensium deferentibus symbolam suam Benefactoribus cus
sunt. Præter hæc Aram Divæ Annæ argenteis circum radijs
caput omne micare voluit munifica cujusdam devotio. In
Ecclesia hac præter chorum musicum utcunq; vocalem singulis
anni Dominicis festisq; diebus resonabat verbum Divinum à
quaternis sacris oratoribus utroq; idiomate prædicari solitum
Antecinerales quoq; et theophoricæ Paræneses, cum illis quæ jejun
quadragesimalis tempore ibi hic fieri consueverunt, à frequentis
-mo juxta ac nobilissimo Auditore ad animorum compunctionem
semper exceptæ sunt. Computamus universim dictiones ad
populum 170. quò numerò comprehendimus et illas, quæ ec
Ecclesiæ nostræ cannas cum Societatis commendatione audiri
meruerunt. Festo videlicet Doctoris Angelici dictum est ut
idiomate apud VV. Patres Dominicanos. Festo S. Georgij in templ
Hospitalis. In solemnitate S. Joannis Nepomuceni Pobisch
Dominicâ S. Trinitatis in Titulari ejusdem Ecclesia Teschi
In publica contra Paganos supplicatione in Parochiali Urb
Pro honore S. Michaëlis Trilesij. Pari Kunczitzij denique
Festo SS. omnium. Huc referenda veniunt Chatecheses ad
-fam Juventutem in Ecclesia Parochiali à quodam nostro Cons
habitæ, in quibus nihil industriæ omissum est, tum ut alle
-rentur, tum ut erudirentur parvuli atq; pro prima Confes
-ne instruerentur. Honori S. Patroni nostrorum

filiali devotione pariter velificari studuimus, quando
eundem pro utriusq; solennitate ad Aram stitimus
Dominum Loci Decanum et Commissarium Episcopalem inter suos Addi-
tes Liturgum. Pro laudibus Divi Patriarcha lingua Patria
dixit Adm Rdus Dnus Administrator Domaslovienſis, et Sermone
Germanico Illustrissimus ac Rdissimus Dnus Joannes Josephus
Liber Baro de Gottschalkovsky Rogovia Majoris ad S. Joannem
Canonicus utergo inter magnas erga Societatem grati animi Confes-
tationes. Divus verò Indiarum Apostolus Encomiastes Cohe-
micum nactus est Adm Rdum D. Administratorem Goleschovienſem
Germanicum autem Eximium Dnum Georgium Entzendorffer Sedis
Bilicensis Archipresbyterum, quos cum hospitibus alijs religi-
osè prandiò, uti conveniebat, refecimus. Consueta erga hunc Sanctum
Devotio decendialis viget ut plurimum, et tum hyemis tempore ab atomis ubique
ij clientibus, tum tempore estivo à Domuncula Nostra devotissime frequentatur. Habet idem et Sa-
cundator Noster Basilicam suis pecuniis prosertim ipsius incolarum cultoribus et beneficiorum
erectorum gratiam. Sed jam de laboribus, qui sanctissimum hunc vestigio ipsum illustrant, nostri
Domum instituit, agitamus paucis. Operationes hic attingimus primitivas longe antelucianas, et
Deum Dnum Lucas quid, ipsimus ac Moribundi, quorum hic calamitosa tempora Sitis major erat in-
tuendum fuit ratio habitus. Absolutatori Dei in Lucetis formis, quod nullus omnino venenatus natus
ingressus est ratio habitus. Absolutatori Dei in Lucetis formis, quod nullus omnino venenatus natus
contrahit. Alterum ab Lucetis nomadi Dominum quid nata grato et natorum ornatione prandie.
et libri gravis Residendi reducti ad concordiam, de ordo superstitione, veneta amulata magica, folia Sup-
delica et libri orthodoxa fidei pro indicari vel Vulcano tradiri, vel ad ignem aliud damnati tem-
bis. Deorum quoq; Lucetis visitata frequentia, et conversationem mutuo rei libertas est immediatae.
Duo jam jam venerij judicium ipsum. Sæpe mortis à Sacra Appellatione gratiam petierunt, et in
retinuerunt. Alij duo, ad rotam usq; et sarcibulum vestrum habuere Sinistrum, conscientiam ubique
et ad hyemem usq; palium habuere. Sic quod et animam à fide evangelica conversionis
by a integro addicti quique videbimus, signis non imigny arbiter ejusdem, praeter nova mala
id est heterodoxè educatis, prole catholicè credere dicta, et prius ab apostasia reducta, sic anus
ab hac hutten ad ovile Christi quasi ipsimet nova adducta esse videtur. At ecce iterum
per novum ab Aula Sacra decretum in haresi gravem quoq; modo detentos operationem Sacra
Ministrum hic prique etiam, qui ob altendum parentem catholicum in priorem decretorum ad Cath-
licam fidem cogendi erant. Hi hyemis vigoribus nunc Sectis reduci non possunt, nisi hauri
alii qui ibantur. Hinc in aliam partem vigilem habere oculum necesse est, tum et ante
Praesidium tempus exhibitis tradit Sacrum nitiri conjectantur tum ne pateat effugio boni.
Ecclesiam ab hinc mensibus Domuncula gessian et Parochiale catholicis Matrem Ecclesiam Romano-
Mediolij accessit Mercij Jd resion Metz in Sinia agi, filium Dnij minorare, jam Ecclesiam
et ad abjurandum fidem hortari, vi adigere, cum Ministrum negotium tractare, jam
nolentem erat, et subsequo die in publica hac Pauij et iam Sacrilegium reiterant nolentij con-
tij vinos mulier. adjuvari interim rei nuptiis rotilia Noster, et ad Excellentissimum Ducatij

171

ut fidelium. Ipsi [illegible]
hanc ad Ecclesiam Parochialem copioso agmine accurrere solita, de fidei [illegible]

[illegible] id ipsum deferens, effecit, ut homines totâ urbe in [illegible] vero ad Excellentissimi
[illegible] Professorem [illegible] adducerentur. Compescit et Mater sibi se pili violentiam ipsorum multitudinis clam
ad [illegible] Urbis. Interpreter [illegible] donec respiscerent [illegible] consilio [illegible] est. Et revera [illegible]
postridie, sta ut Mater non tantum humaniter, et humiliter dimissionem ex carcere retinet, sed [illegible]
[illegible] Religionis sui [illegible]. Hac scilicet probi [illegible] [illegible] Mistagogo in Pseudo-Jesuitismi solitis cudere adhuc [illegible]
Majorem non nisi molestiam quercus [illegible]
[illegible] de gente conversio, quia quatuor omnino proselyti [illegible]
Sophiam [illegible]. Verum interturbamur hanc catechumenii [illegible] non [illegible] sorte
ab [illegible] [illegible] in perfidia roborandâ abducerent alii, parentes de eo [illegible]
apud Aulam [illegible] gente [illegible] solicitari vendiderunt. Et hi quidem dictatis mille florenorum
mulctâ ad [illegible] redacti sunt. Ita [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] exemplum progenitori sepi constanter detrectarunt. Interim hinc cum gravi
[illegible] [illegible] Sacri Baptismi undis jam ablutus, et quasi [illegible] ob [illegible] [illegible]
[illegible] sunt, [illegible] [illegible]. Alii jam ante triennium [illegible] Baptismate [illegible]
[illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in Schola Professor, [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible], [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in Theatro [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] Latina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Annua Litera Residentiae Soc. Jesu Teschinij
Ad Annum 1738.

Cum potissimum inter Acatholicos laboresset Illmus Episcopus in Missione Soc. Jesu Residentiae Teschinensis Anno 1738 dedicaverunt, erant Patres Septem. Quorum omnium integra semper stetit valetudo, et infractus ad laboris animus. Ex his quaterni diebus Dnicis et festis idiomate Bohemico & Germanico ad Nobilem plenumq; Auditorem perorarunt; potissimum verò hic confluebat vicina Anni die, Antecineali, ac verum jejunij tempore, demum diebus Sto Eucharistico dicatis. Bini è numero praefuerunt nobilium Convictui, et terni Juventuti Scholasticam erudiere. Horum laboresq; Compendio daturi; à Domo Dei Initium Sumimus, in qua quidquid sive ad pium Christiani hominis illicium, sive ad decorem quà conservandum, quà augendum facere videbatur, juxtà mensuram facultatis nostrae nihil omisimus, nec defuimus, ut in Domo Dei tum Deo-Nato Salvatori Cunae, demortuo Sepulchrum ad omnem decorem adaptaremus. Accesserunt Ecclesiae nostrae ex Legato piè defunctae Virginis Hedwigis Simianae 75 Rhenenses. In Cujus domo Paterna primi Patres nostri Teschinium adventantes notabiliori tempore comorati sunt, hujus etiam Corpus impetrata ab actionibus facultate, in templo nostro tumulatur. Donaverat haec etiam in vivis poculum argenteum inauratum, pretio 17 fl. Praeterea donò obvenerunt sex Albae pro usu ordinario; Item integra vestis pretiosa ex alba materia acu phrygia, auro argentoq; divite ad omnem elegantiam exornata; centenorum aliquot et octò Rhenensium aestimatae quamma liberalissimè Illma Dna Comes Zedlnitzkiana, natalitianiana donò debit; nunc solum hac vestis liberalem bene factorum aliorum desideravit de etiam, ut in ornatum Sacerdotalem adaptari possit. Oblata est ~~praeterea~~ alba elegans ex delicatissima tela, ut vulgò dicunt papyracea cum latissimbrijs à Virgine Magdalena Jagoschiana: Item duae mappae, pariter cum latis laboriosis fimbreis à Dna Susanna Conradiana: duo pulvinari ad omnem decentiam à Dna Sebastianskin: Quatuor stellae ad Illma Herula Korschinskiana: ~~Non defuere~~ ~~Cereos~~ 87 quibus omnibus demum accessaria candelarum è cera Virgine oblatarum.

87. Sacrorum Oratorum facundia non tantum intra nostrae Dunta ad Ecclesiae angustias coarctari se passa est, verum etiam alienis in exedris non sine egregia sui et Soc. Commendatione audiri meruit. Festo videlicet Sancti Dominici apud RRPP Dominicanos festo Assumptae Bmae Virginis apud Venerabiles FF. Misericordiae, utrobique duplici Idiomate. festo Sancti Joannis in Hospitali. festo SS. Petri et Pauli Tritesy. festo omnium Sanctorum, nunquam non ad pium animorum motum, plenumq; satisfactionem. Ipsa tenera Juventus Italis Dominicarum dierum horis ad Ecclesiam Parochialem copioso agmine accurrere solita, de fidei rudimentis

Ad Sti de optimi magistri Doctorum Angelici Sancti Thomae Aquinatis Doctrinam in Mediata Teschinensi Aestivis mensibus Sacra Sing. Dominicis Sacrum Concionem ingenerant operam, cum contentamento ad potissimum Acatholicorum laborum fructus nuncupaverunt, prout ubertim.

J etiam adjunximus ad Vesperas Ministrabis, Tenebrabis, puta Nocturnis, Deplorate, Tenebrosis, ac pro die Festo una Beatae Mariae Virginis figuralis habeant.

O cum funebri Dictione

~~Calice omisso.~~

~~jacent~~ calices deorum aureis aurò intextis ~~et~~ Albae elaboratae pretio Regiae Rhenensia, ~~et alia~~

differentiam ab ore pendere voluit.

Quod Sanctorum nostrorum indigetum festivitatem attinet, eas filiali pietate alijs annis solemniores reddere studuimus; quando festiva luce Sancto Patri nostro Sacrata annô hôc prima vice, obtentâ à Rdssimo Pno Commissario nostro Episcopali facultate è Parochiali Ecclesia, duximus hic locorum nunquam visam parvulorum Processionem, duobus gratissis pegmatibus interstinctam, quorum Unum Nobiles ex Convictu, alterum primorum hujus Urbis Filiæ ad magnam spectantium, etiam Complurium hæreticorum ædificationem, et Consolationem deportârunt. Excrevit numerô parvulorum ad quadringentos et ultrà, quibus quoad licuit premia distribuimus. Utergô Sanctus Pontificem ad Aras habuit Rdssimum hujatem Commissarium Episcopale, ~~pariter~~ utrogô vero festô nostri in Dominicis et festis Ordinarij Verbi divini præcones Græmico et Germanico Idiomate ad Commendationem Sacris perciârunt, postquam quidem pro festo S. Xavery invitati Rdi Pni Ecclesiastici ~~[illegible]~~, laborem hunc speciosis excusationibus à se removerunt; Censuit utergô Sanctus per totius anni decursum Clientes suos, Inter hos numeramus puerperas geminas, quæ felicem partum Sancti Ignatij patrocinio ferunt in acceptis. S. Xaverius singulis per annum feriis sextis ad Aram suam habuit assiduos illis suæ primis decendio, quo universa Juventus Hymnica præclaro alijs exemplo se stilis Xaveriophilam. Hoc pariter S. Indiarum Apostolus singularius habuit, quod per 10 diebus devotionem 10 cerei in ara illius lucerint.

Huc referenda venit Solemnitas Neo-Canonizati S. Joannis Francisci Regis, quem 29 Juny festô Principum Apostolorum inchoavimus; ac in octava Eorundem Sanctorum Coronidem imposuimus. Præterquam quod conati simus Ecclesiam nostram ad nitorem exornare, proposita in Majori Ara effigie Neo-Canonizati Sancti penicillô docto elaborata, utcendentibus è Cera Virgine candelis, cum lampadibus numerum quinquagesimum adæquantibus. Insuper etiam ante Residentiæ Propilæum triumphale ereximus Theatrum cujus titulus: Currus gloriæ DEI cui quatuor vecta Cherubinis Similis homini Majestas insedit. In spiritu abEzechiele Propheta subinde visus. Hodie verô in S. Joanne Francisco Regis sacris JESU Sacerdote Professo, Ruricolarum Missionatio, Simili filio DEI; postquam hunc per Sanctissimum Pontificem Clementem XII vaticana Apotheosi festô Trinæ ac Individuæ Trinitatis coram Urbe, & Orbe, gloria & honore in splendoribus Sanctorum coronare dignatus est DEUS, in publicum Pulliæ homagium, Ecclesiæ Sanctæ Romanæ ornamentum omnium Clientum solatium,

† quæ cultui sacra, etiam non nisi è primoribus Dei huic clientelæ debere obsequium improvisum. Hæc decem Kal. Decembre ad aram Xaveriana deum laudes cerei, accepti à parte Christi inventis. Hanc devotionem emulata chiesa Sancta Sancta pradicaro quasi è Nihil Xaveriophilam.

in erecto anno Religionis, et Missionis Bajaro-Duca-
Teschinensis Societatis JESU monasterium luculentissimo festivas
inter lampades trophaeo anno à partu Virginis Mense
Junio Die Apostolis Petro & Paulo sacrata propatulus.
Erat trophaeum hoc trecentis & 50 lampadibus, ad has bubynum
à Benefactorum liberali manu gratis datum, ac 24 facibus
illuminatum, vicibus quaternis reaccensum cum approba-
tione Catholicorum, et admiratione Haereticorum, quorum
potissimus numerus singulis vicibus conspiciebatur. Totum
opusculum in mille Exemplaribus typis mandatum, imò ~~Amicis~~
Sociis nostris, nobis nihil ominantibus ~~in publicis novis~~ fama per publica nova divulgari fecit.
~~quotidianis~~ Pariter vicibus ternis facta processio publica,
binis vicibus gratiosis & decoris pegmatibus interposita, quae
favente Illmo Dno Supremo Regente potissimum Aurcolae
Serenissimi Ducis Lotharingiae, ijsque pleris B. haeretici depor-
tarunt. Idem etiam Serenissimus gratis ligna, Asseres, et
Arbores largitus est ad Structuram. Festo Principum Apostolo-
rum sacro deducta circa horam 10 matutinam prima
Processio ex Parochiali Ecclesia per Rdissimum Dnum Episco-
palem Commissarium hujatem cum suis ministribus, Comitan-
tibus ordinum Religiosis, puta: Rdis Patribus Dominicanis,
& Fratribus Misericordiae, nostris Octonis planeta Sacerdotali
indutis, utrumque Status Religiosorum, & Clero Stipantibus
armatis Salis Hagionibus, qui etiam sub Sacro Cantato
quaternis vicibus sese mutare fecerunt nostratibus, praecedentibus
omnibus tribubus cum vexillis comitante nonnihil Nobili-
tate Illustrissima & Urbis Magistratu. Reducta demum
Processione, & habita Concione Polonica ab Adm Rdo ac Exi-
mio Dno Archi-Presbytero Tridecensi Sacrum celebratum est,
post hoc Concione Germanica peroravit Adm Rdus Dnus Parochus Magno-
Canonicus. Tandem Sacrum Cantatum, quod habuit Rdssimus
Noster Dnus Commissarius. Altera processio Festo Visitantis BVMae
Virginis deducta ex Nostra Ecclesia circa forum, ab Illmo & Re-
dissimo Dno C. B. de Gottschalkowsky Canonico Majoris
Glogoviae ordine & modo, ut prima. Pro Concione Polonica
dixit Adm Rdus Dnus Curatus Dobrensis; pro Germanica peroru-
vit Adm Rdus Dnus Parochus Schönhoffiensis; demum in Octava
è templo RR. Patrum Dominicanorum, pro Concione dixêre utrosque
Idiomate Praedicatores Celerrimi Ordinis; Germanicam dixit Reo
electus Eximius P. Prior; Polonicam verò Concionator in Domini-
calis Ordinarius, Missam Solemnem decantavit ex Eodem Religi-
osissimo Ordine. P. Superior. Residuis verò diebus Octavam
horâ 9na à Nostris est Missa, à singulis horâ sta-
litania decantata cum Benedictione. Reductae sunt
processiones à variis Dnis Curatis septenae
Censemus, & Civitatis Jab-
lunkau ad passum Ungariae in qua ultra mille capita nu-
merabantur. totam solemnitatem claudimus Hymno
Ambrosiano.

+ Tucta vicibus ternis Processio publica
pegmatibus gratiosis, et ad decorem elabo-
rata in Strictis deserentibus nuncios
Serenissimi Ducis Lotharingiae potissimum
Lotharingiae ita ordinante Illmo Dno
Supremo Regente. In omnibus Processi-
bus praecesserunt tribus cum suis labaris,
et comitati sunt Religiosorum ordines
à nostris vocati, quibus aspersi ni-
planeta Sacerdotali octoni nostri qua
omnes cooperant amicti Salis Hag
gnetion cum Cantato singulis vicibus
ama sua quaterunt. Agmen claus
Nobilitas huius, quam subsequen
Magistratus Urbis cum numeroso
Adductis Processionibus habita Concio
uthosque idiomate ad confertissimum
è Ecclesia Ducatus conflucentem pop
quas primis vicibus quaternis
Ecclesiastici partim Ejusdem Ordi
Presbyteri, partim ex modum Sacer
Dominicani Curati declamabant, in ori
verò die è familia Sancti Dom
ninani Patri Virini Praeco
nuncit.

Ambrosiano, neq; Immemores viximus Beneficiorum quos
ternis vicibus Religioso prandio excepimus. Neq; ~~Sebastian~~
bilandum Neo-Sanctum hunc Sibi devotis Succurrisse.
Unum Commemoramus: Femina quædam Acatholica, dum ing
Jeschinij Neo-Canonizato Sancto tantos fieri applausus, et
Illuminationes, accurrit actura Spectatricem, Cen! dum illu-
minatum ~~Sacra~~ nihilominus Trophæum, dubio procul, per intercessionem
Neo-Canonizati S. Joannis Francisci interne accendebatur
lumine veræ fidei, secum, ut ipsa fassa, sic discurrebat:
Nulli in fide Lutherana hæc facta sunt, ergo tamen vera
est fides Catholicorum. Accedit die altera nostrum quempiam, et
~~post debitam instructionem fidei~~ Professionem emisit. Vivit
hodieq; lumine veræ fidei illuminata. Hic meminisse
liceat Patrum Operariorum Sudores, qui potissimum fructum
legerunt in patientia, quando undiq; decretis Constricti,
Campum alioquin amplum non sine lacrymis desolatum aspi-
cere coguntur. Numeramus tamen oves reductas ab erro-
ribus Lutheri. 24. Et hæc dum intra agerentur Solicite,
etiam extra Ecclesiam labori non defuimus, qui multos
defatigatimus, paucis incubuit Operarijs. Nonum minimum
indefesso zelo, ~~omnes illi fundi, qui ex Sancti egenorum~~
~~Diffidentium Capitionem, in fide vacillantium, Infirmorum~~
~~et moribundorum visitatione sacrari possunt adscribendi~~
~~Operariorum solicitia erupuit scandalis singula~~
~~ingentes libellos, libros hæresi olentes, et fidei Salutifera~~
~~non modo prejudiciosos, sed etiam calumniosos, coercita~~
~~sunt odia, impedita scandala, nihil non actum, quod urgens~~ denique nihil adeo actum,
Dei et proximi Charitas Sibi deposcebat: Parvuli etiam tom
plures pro prima Confessione & Comunione ~~sunt~~ instructi sunt. 11.

Jam ad Gymnasium digrediamur, quod etiam suam
meretur ~~laudem~~ Gymnasiorum, quando illos, qui legibus Scholasticis Sub-
esse noluerunt, Lege absolutos ad Legiones Cæsareas trans-
misimus, reliqui vero ad omnem legem compositi, tum
intra Scholas tum in actionibus publicis, sub post Dom
nicam Palmarum coram nobilissimo Auditorio suam
~~meretur~~ merebantur laudem. Etiam infima Classis Gramatica
ad omnem decorem et agentium æstimationem Auditori
pariter de prima Nobilitate pro theatro exhibuit specta-
culum. Primas tamen Sibi vendicat productum Mele-
drama 16 Septembris Illmo Dno Neo-Capitaneo Carolo
L.B. de Skrbensky, et ~~Dignitatis~~, ubi Gymnas nostra
et apud Illmum, et reliquos de nobilitate potissimum Ac-
Catholica maximam Sibi ~~merit~~ æstimationem, Quando
singulariter Illmij Dni Neo-Capitanei tum in Actione tum
in Musurgia, quæ Nostro dirigente in arte peritissimo
producta, Sibi admodum complacuisse fuisse est. Adeo

sum Dni Capitanei soluti sunt & Mortarij, item bo
salis Haydones salve dederunt, quod binis vicibus sub
tetione, ac demum in fine factum. Synopsim Actionis
in octingentis Exemplaribus malo commisimus. Cujus
titulus sequens: Augusta Votorum Messis in fructi
fero Nobilissimarum virtutum Sapientiæ, ac Pietatis
Carophilatio inventa, et unitis viribus in assurgentes
publici honoris manipulos collecta: Gloriæ Illmi
Dni Dni Caroli Francisci Herbenski L. B. de Hirischtic
et Schönneck Patriæ Patris Gratiosissimi, Sub auspica
tissimum promeritæ dignitatis, et Fastigij ingressum
Anniversaria Melo=Dramatico Inter solemnes Urbis
totius Vesperae DUCATUS applausus in perpetuum Vene
rationis profundissimæ homagium affectu dicata, à mini
mis Residentiæ, et Missionis Societatis Jesu Operarijs
Alumnis pro theatro Illmæ, Illustri, Nobili ac ingenua Gym
nasij Juventute. Congregatio Latina ~~non modo~~ Consortij
Suis Conventibus, et Comunionibus publicis praclara per
annum dedit specimina, quæ ut integro stare sibi corpore
prima vice publicè Magistratum internum congrua solem
nitate instaurarit. Comparavit Congregão hæc elegantem
Crucifixum, Nigrum pannum pro lugubri apparatu.
Non hinc Convictus, Imæ Trinitatis numeravit Alumnos
Nobiles 24, Quorum 16 Fundatione gaudebant, ~~reliqui vero~~
~~victum solverunt~~, qui ut Suo Statui conformiter educarentur;
Primum in pietate, ac morum probitate, dein verò in disciplina
observantia, ac profectu literarum instituebantur. Hinc
plerique in litteris primatum tenebant. Atque ut imposterum
in literis ab omni malo liberi profectum faciant, Divo
Indiarum Apostolo S. Xaverio privata Novena devotione
se devoverunt. Exiguam Aconomiam, quod attinet, pro
curata fuit annô hoc nova fornax pro Refectorio 28 Re
mensium. Idem Refectorium novis Iconismis Exornatum
est. In horto ex parte Septa nova imposita, Reparatum
horreum, ac hortus plusquam sexaginta novis arboribus
provisus divinam exposat Benedictionem.

Aconomia Residentiæ nomine numeramus, quando
ruinosa undique Ecclesia & Domui Succurrimus. Cupula
templi ex integro novis Scandulis tecta, residuum templi
tectum tam novis, tum antiquis Scandulis dimidia ex parte
restauratum. Trabes geminæ intra templum Supra Cathedra
Concionantis ex integro excisæ, asserente fabro Lignario
singulari providentia Dei factum, quod jam non pridem
ruitet, Nova sunt substituta, Candelis itidem novis 14
organum attractus. Ambitus ligneus ex utraque parte ele
vati, et solidati. In Scholis locata trabs in longum

Cappensis antiqua in dealbatio
Crucifixo antiqui

174

cum lignea columna ad solidandum supra scholam tuticulimurum, qui se potenter disjunxit, etiam linea supellex in duabus mappis, & 12 mappulis aucta est; Demum Annum claudimus dictione Eucharistica ad numerosum populum. Sunto hæc omnia ad Majorem DEI gloriam, et unicæ fidei salvificæ incrementum

Comunicantes	18300
Dictiones ad populum utroq; Idiomate	139.
Catecheses in Parochiali . . .	56.
Exhort: Antecin: & Theophorica . .	6
Conventus latini	32
Catecheses ad Studiosos	31
+ Libri Religionis ad fidei salvificæ excepti Converſi à Luthero . . .	24
~~et Apostasia reducti~~ . . .	~~97.~~
+ Studiosi	128.
Convictores	24
Ex his Baro	1
Perillustres	19.

& hi Barones . 9.
Perillustres . 38.

Annua Litera Residentiae Societatis Jesu Teschnij. A. 1739.

Inaugeravit anno à partu Virgineo 1739 Regio-ducalis Residentia, cum annuo nobilissimum alumnorum Contubernio, cui bini praesunt Contubernio septenos Jesuitas, ita in munificum cuprum dasses distributos; ut amplissima cuius labores obtinerent provincia. In hac quanta cum solertia, et progressu Divinam gloriam promovarint, seu virtutes impolendo, seu vitia cum habitu vitando, singula contra pugnare

Ex inde sane ro-

in tabella sericea rubro obducta ad effigiem nostram appendit. De vari bonitatem
rant augurameur, tum Mariannum Sacrificium nos non unquam forsan facit ut, quo plures illuc hor allectis
ad gulianum Matrem accurrerint, quoq; devotius tandem in instaurata ieiunia ge-
:luerunt, et plures et amplioris gratias subinde consequamur. Verum dum vita
in sacra Dei domo gloriam divinam, sanctisq; debitum cultum promovere con-
:tendimus, non absimili zelo ~~[illegible]~~ et foris conversando, Apostolicum illum
finem consequi adlaboravimus: Operationum scilicet hic altringimur campum, qui
quia amplitudine sua finis in longius excurrendi prunae exhiministrat mate-
:riam, ut brevitati consulamus, quorum annorum zelo non absimilia, succinctis
in redituri, quapiam tantum modo particularia memoramus. Praetrimus itaq;
pauperiem, ~~[illegible]~~ egestatem, inguria, quibus ari consilio, et medicamentis subirentur
A quibus eductus unus carceres ~~[illegible]~~ in limes ~~[illegible]~~ pro felici aeternitate dispositos, mortis
~~[illegible]~~ adensim dam- consolatos, extinctia odia, animos catholicorum frigentes macinsos, in fide vacil-
natus nostrum omitem :lantes confirmatos, a carnium esu diebus prohibitis abstinentes, libros hamptia
habuit. :lentes et perniciosos eriptos, praetrimus pignam hac, et ad magis particularia
prenum convertimus. Inter eos, qui in fide languentes ad ferorem reducti
sunt numerandi venit Susanna Nu ~~[illegible]~~ sinistro pede claudo, ob communi-
:chionem pravarum aratholicis, et credulationum librorum haereticorum suspecta,
que dum ter annos et amplius frequentare intermisisset, vehementissimis primo pre-
:tibus agendi et urgendi germano nostro a Serenissimo domino Comite sano con-
:fessionem pascualem et communionem in ecclesia parochiali peragere est adacta, Ses-
:hiteram Lutari sectam quorum infra dabuntur nomina, operarunt 25. Prolis he-
:lica et hereditaria morti proxima privatim suadente nostro baptisata, quae
quidem perspicuo sacramento prodigiosi pyor convulsiam cepit, non multo post
tamen pristino morbo erepta animam candidam suo reddidit Creatori. E Judaeorum
perfidia aetatis provectioris 2 quorum unus Franciscus ~~[illegible]~~
ille ~~Mathias~~ nomen in baptismo sortitus est. Posterioris hujus Mathiae nomine
insignito, mentionem dum facimus, silentio transire non valemus, quae vita illum
memoratu digna occurrere. Inserat illi deinde non levis semper christianam ad
religionem stimulos, atq; ideo, velut alter Nicodemus ob metum Judaeorum privatim
pro baptismo interim expiebat instructionem avidissime. Visa tandem opportuni-
:tate publice et catechumenum proprius est, utq; a conversio Judaeorum verismotior
et tutior fieret, ad monasterium Fratrum Misericordiae se recepit eriptis uxore puellis
duabus et civi christiano educandum et erudiendis, ~~[illegible]~~ tertia prudens tamen quae
ab ubertibus prendebat, nec comodi abripi potuit, interim conjuni sua relinquit
Conturbatus audito hac parens et hic modo eundem revocare sollicitus filii
sui uxorem jubomavit, quae se negaverat, quod libenter si modo revertereter
quatuor milia dare vellet. Capit sensu hac catechumeni animum, eoq; flu-
:tuantem deduxit, ut a praecisis conjugationibus, nec simulatis, ut gaudetur:
existere decreverit, quod etiam exigatur est. Verum vir ad suos ~~[illegible]~~ car-
:cere mancipatus agnitibus, adjuratoribus et metuentibus ne huq; orbita sua
exigentes eluderet, Secum hic qe parentem, et obsecrat ut sibi in negotiate
O Promptum ad hoc se exhibit Parens quare illico consulat, ~~[illegible]~~ eprem tere non tardet. ~~[illegible]~~ instrumentum confiat, judices adit, suq; ad omnia filii orbita expungen-
da obstringit, hac tamen interposita conditione, ut filius scripto suam hereditatem, qua ille tum a matre tum a patre posset obtinere gratia nomine suorum
portium resignaret. Consentit in hanc sibi filiisq; pernitiosam conditionem
filius, non tamen citius nisi postquam obligationem addendos 2750 florenorum
parens spondisset. Obligationem hanc desiderantem cum obtinuisset filius ad monasterium
ninxat magistratui civico hanc exponens contestationem relinquens: et 2 ab
intento baptismo resilire ~~[illegible]~~ pretium ut arcto carceri in pane et aqua
mancipetur, et lapso anno virgideima a terris carceris proscribatur. Preterea se
a nostro quapiam in fide visitari sinit donec tandem S. Mathia tertio regenerationis
fonte abluitur fuisset. Obtento jam baptismo, sortitus atq; in instrumento primo
confusus Parentem ad capitanratus officium provocat, quia vero opere tertis cum-
:dem iniqui asserentis: Mathiam instrumentum falsificasse rem non nisi ipso
Strenuus adjudicari sicut ad supremum appellationis tribunal appellat et ut
:cetera sigillorum actam, idem causam viam vita 3 mensium interpellationis in integro
contra Moisem Sanctum erigit. Unum nunc superest, ut praeter primoratas
puellas binas quae eriptae et baptisatae sunt, filiolus etiam, qui ut ut baptisatus
clam a Mathia uxore abducitur, Parenti jure naturali deceptus extradatur, id
utro certius ~~[illegible]~~ obtinere, conjux ejusdem carcere cuditur. Verum, tenuida,
dum adhuc tum filiolum Parenti restat, et haec nunc quae de operationibus Dei
memoranda videbantur, amulabamur hunc quoq; assidui in scholas frequentes,
huic ~~[illegible]~~ unice intenti, ut puerior juventus in pietate et litteris optatum
faciat progressum; unde etiam factum est, ut gymnasia Terchinensis et pietatem

et in pietate, et pi litteris et agendi dexteritate devenit satisfactionem. Atque quod pietatem, altemque Marianum concernit peculiariter in hac vinea visa est Deiparae Latina sub titulo Virginis ab Archangelo salutatae, dum Patrimonio Salvatoris in hac nostra Lugubrem adornavit scenam dum praeter conventus singulas dominicas habiti solitos festis majoribus in facie haereticorum ad communionem publicam devota prodiit. Curavit hac anno congregatio ex aerario suo 6 fictas ex lamina facies vulgo Pedardas cum scutulis seu insignibus. Annuis priusquam finem imponamus, hortuli nostri suburbani et aditi nobilium convivis ministrabat. Hortus nimirum ille in ordinem meliorem redactus spem facit uberioris fructus, praesertim cum centenis aliquot plantis factus sit auctior. Sepes undique ruinosa reparata, pro qua ex liberalitate cujusdam Illustrissimi Virgineae aperiem dono dovenit, nunc de reliquis solitis lignis simiter benefactorum praestolamur favorem. Experti quoque sumus munificam Excellentissimi Domini Capitanii nostri dexteram, quando anno hoc currente 24 metretas siliculas diversae frumentum relicta amplioris spe liberaliter minos dispensavit. Quod educationi nobilium alumnorum victum convictum attinet habuit sic juventutem adornare bonum aeram quae non modo in pietate extraordinaria pietatis opera inter quae sit novena Xaveriana exercendo, verum etiam in litteris primatum tenendo constanter reliquos antecellere notata est. Oeconomiam si spectes cubiculum P. Pegentis nuntiam jam jam minitans admodertiam est restauratum Dealbatum refectorium Muratum cubiculum unum pro convictoribus ingressus, ac ~~[illegible]~~ anticulacra. Caminus duplex incendio obnoxius periculo liberatus. Domui hortensi cum stabulis et horreo media ex parte tectum impositum. Hortus facile 00 arbusculis plantationi seminibus et proviso: Anniuar coronit Eucharistica dictio in fine anni dicta cum decantato hymno Ambrosiano, quibus annum 1739 terminavimus exoptantes ut acta à filijs minimis Magni Patris Ignatij sint ad majorem DEI Gloriam.

Communicantes — — —	16900
Sacrificium ad populum — — — —	165.
Conversi à Calvinismo — — —	23.
Baptizati Judaei 2. Anglicani — —	2
Catechesis ad Studiosos et in Parochiali	54.
Studiosi — — — — —	130.
Filij Patrum — — — — —	5.
Operillastes et Nobiles — — — —	23.
Convictores universi — — —	26.

Gesta pro Annuis Residentiae Cortesu Teschinii
ad A. 1754.

Apud nostris Teschinii residebant Sacerdotes quinque, è quibus duo profuerunt Conventui Nobilium, singuli majori Deiparae Glorioae, et saluti proximorum procurandae pro virtutibus in „festis.

Festum Sancti Legislatoris Nostri celebrius reddidit Illustrissimus, ac Illmus D. Episcopus Cracoviensis Baro de Gotschalkowsky, qui e Ecclesia Decanali Parochorum processionem adiecit, et sicut Hospites nos Missam solemnem decantavit. Enormium dixit è Sacra Praedicatorum Fraudia ordinarius.

Indiarum Apostolus Xaverius sacrus est Pontifices; Enormiaque Nostrum. Utrumque Sanctum Patrem coluerunt multi, cumprimis per 10 ferias festas in veneratione Dii Xaverii institutas. Agra Ignatiana frequentissimè etiam à Lutheranis expetitia. Sacra Deo Eiusdem Ecclesiae non uni profuerunt diutysse.

Deipara Virgo dictus prostinnis Eiusdem honori sacris multos numerant cultores. Ejus thoro persona quadam appendit numum aureum. alii sacra candelarum obtulerunt 44. singularitè tamen culta fuit à Sodalibus Marianis quorum numerus auctus capitibus — et —

E Coelitibus praeterea devenerati sunt capitis Magnum Bohemiae Thaumaturgum per 9 ferias quartas. Cujus tra accessit anathema argenteum praeter candelas, quas ardor Clientum accendit.

Sanctum Alogsium per dominicas continuas 6. Proto-Martyrem et Virginem S. Theclam per novennam invocaunt non pauci.

Oratores nostri non solùm intra canas domesticas praecipuè Triduo antecinerali Quadragesimae Fejis, et per octavam Theophoricam optato cum fructu verba ferunt, sed etiam in Aedis alienis cum laude et commendatione dicunt. apud RR. PP. Dominicanos Festum doctoris Angelici idiomate utrique item festum Virginis in Coelum Assumptae apud RR. PP. Missionarios. apud V. V. Virginei Elisabethinas festum Divi Francisci Xaverii. In instauratione Cujusdam Ne-Parochi.

177

Notitia Conventus quinquennium ab anno 1754 in Ecclesia Parochiali

+

Operarii laborem suorum fructum non modicum retulerunt: Persona quædam in desperationem acta finem miseriis suis farce fuse meditabatur, sed consilio Nostri eò est reducta, ut peccata sua rite confiteretur, et ad malaciam mentis redierit. Alia huic similis sese mergere volebat, sed à proposito malè concepto ope et auxilio nostro retracta est.

Persona quædam nobilis à gravi infamia est liberata. alii provocata sunt vestes, ut honestè in publicum prodire possit. Uxor à Marito durè habita ad eidem recepit, et per multas hebdomadas noluit Ei reconciliari, sed Nostro cooperante ad Eundem est reducta. Multi alia Socerum suum negaram voluit in domum suam admittere, sed gravi odio eum persequebatur, mediatore Nostro ultimo pax et concordia est privata. Filius quidam blasphemus et desperatus Matrem vehis malè affecit, sed à Nostro in spiritu lenitatis correctus ad confessionem peragendam, quam biennio non frequentabat, est adductus, et melior vagare cepit.

Persona quidam illegitimè Conjugati sua cohabitanti domum dispensatio ad matrimonium iniendum est impetrata. Fuit, qui proximi famam gravis lædere, et vindictam sumere de eo volebat, sed per Nostrum est deterritus.

Illustrissimo Ducatus Marschallo die, noctu à nostro adhibitum ad agnum. Sexina alia Illustrissima Dua etiam extra Civitatem degentes nostrum sibi adjiverunt pro dispositione ad felicem exitum ex hac mortali vita. +

+ aliis personis 14 baptizatis tibus adfuit Noster.

De fortem baptizatus ad vitam meliorem regeneratus est Hebræus unus Josephus Jametzky dictus. à Luthero conversi duo. Joannes Friderich Sapo Lipsiensis ex Legione Neüpeg gregarius. et Eva Kaliger ex subulcio Teschi. „natus.

Recollectio triduana ad Religionis ingressum habita est 5. Virginibus Candidatis Sacri Ordinis Elisabethinarum. Gymnasia Nostra Palladis pulsus pulserunt 113. ex his Hebræus 17. Salmam præstiterunt cæteris tum in religione tum in morum probitate ibi, qui in Contubernio Sma Trinitatis „natus numero 14 alebantur, Adolescentes Nobiles.

Alma Sodalitas Latina infra Hebdomadam Majorem pro theatro exhibuit Salvatoris mysteria, et ab agendis laudem ac approbationem singularem retulit.

Annona cuncta et angusta ob agrorum sterilitatem vix sementem recepit. sarta tamen tecta conservavit, et à fame ac ruina preservavit. Ex omnibus tamen sub exitum anni Deum benedicimus.

Communicantes	17100	Concionis utroq idiomate	142
Conventus Mariani		Catecheses in scholis et templo	—
Conversi à Luthero	2.	Baptizatus Hebreus	1.
Studiosi	— 113.	e his Philosophi	17.

Functa pro annuis Residentia S. G.
Tegethinij ad An: 1755.

Domicilium istud incoluêre Patres de Nostris quinque; Singuli Majorem Dei Gloriam, uberiremque animarum Salutem studiosè procurantes. Hoc inter pro Sacris rostris stetêre Duo, atque ad consilium Auditorem Dominicis, Festisque diebus idiomate Polemico verba fecêre; unus autem Germanico pro Concionibus dixit. Tini Nobilium Convictui praefuerunt, totidem Provinciam imbuendi optimis institutis Juventutem Gymnicam administrârunt. Religiosos dies ab Ecclesia institutos ea, quâ licuit, Solemnitate frequentavit, Nostrorum omnium S. S. Indigetum. Agmen duxit S. Patriarcha Noster Ignatius. cujus Festum lucem Liturgia Solemni honoravit Reverendissimus, et Illustrissimus Commissarius Principalis Baro de Gotzschalkowsky, ac postquam ex Parochiali Ecclesia Parvulorum Processio vexillis concinnè, atque pegmatiolis interstincta longo ordine adducta fuisset, in laudes ejusdem excurrit Reverendus Dominus Vicarius Senior.

Non minori Celebritatis industria S. Indianum Apostolum Divum Xaverium decenerate Semus. Praedicatorem Heroicorum Suorum actuum habuit Nostrum in Festis ordinarium, Missam verò decantavit unus de Patribus

179

[illegible] Parochiali
[illegible] Capellanus Senior,
[illegible] verò

181

Missionarij. Patrocinium Sancti hujus 8 per numero
expersi Clientes plurimi, congrua pietate Auxiliato
rem suum honorarunt, presertim continuatis 10 feriis
sextis, quibus Devotio Xaveriana peragebatur.
Cultum Marianum non modò Alma Sodalitas Latina
laudabiliter adauxit comparatis novis vestibulis, his
paniciis nunquam antehac visis, aliisque ruinam nisi
tantibus restauratis; verum etiam Mariophili alij nu
mero copiosi amorem suum erga Deiparam cumulatim
exhibuerunt, Solemnitates Singulas Marianas multum
condecorantes, qui festis eidem sacris etiam longi
us remoti, nivium asperitates non pertimescentes ad
Mariam ad Rivos convolarunt, solestisque Epulo refecti
se geminos clientes comprobarunt.
Ad conservandam boni nominis existimationem non
pauci Advocatum sibi elegere Portentosum famae de
pengorem D. Joannem Nepomucenum, cujus prae
ram tutelam per continuas novem ferias quartas
implorarunt; quorum aliqui, gratias, quas pares
referre non poterant, appensis ad tram ejusdem ara
thematis contestati sunt. Angelicum vero Juvenem
S. Aloysium per Dominicas sex pietate exemplari
coluerunt; proximis qui prodigiosa farina et olei
Sancti hujus virtute sanitatem sibi restitutam sen
tere.
Templo itidem nostro accessit amo currente nova ara
manu Praxitelis afabrè elaborata, honori, ac veneration

Thecla dedicata, quam beneficiorum oblentorum
ergò, munificentia Benefactorum erexit.
Quod Spiritualem animarum Profectum attinet, non mo
dò in Cathedris Nostri adversùs multiplicia flagitiorum genera ferventer detonare adnisi sunt, verùm etiam in conversationibus ad insignem virtutis amorem ardensque pietatis studium suaviter instillandum, et implantandum incubuerunt.
Illorum conatu effectum est: ut adulterij reus à publica infamia sit restitutus. curâ, et diligentiâ eorundem Persona illegitimè cohabitans cum parti suo, potestatem Matrimonium ineundi adepta est. Nostri similiter solertiâ proles quodam ex illegitimo thoro procreata, ad tutiora est promota, nè Mater prostitutionis periculo exponatur. Perillustris quidpiam inter moriemè ardua vendebat unum, Confessionem videlicet, cujus vel nomen horrori erat, ac supra modum reformidabat; hortatu tamen Operarij eò feliciter deductus est ut tempore Paschatis conscientiæ maculas eluerit, secerum sarcinam apud Sacerdotem deposuerit, animumque Sacramentò Confessionis perpurgavit.
Persona alia de morte Mariti sui priùs incerta, sat diuturno tempore alteri Proco convivebat, inter vehementes tamen remorsus, et continuos conscientiæ stimulos. exploratam eidem notitiam de obitu Mariti attulit Noster, ut ad secunda vota tuti transire valuerit. Abortum sibi procurare contendebat, verùm pia adhortatione à flagitio abstrictus, gravini ad extrema deducti, et cum morte luctantes sibi pro ultimo conflictu Nostrum expetivêre adjutorem.

inter hoc Illustrissima de Familiauna, in unum exis agitavit, ut sibi animam agenti Noster constanter ad stat, donec omnibus morientium precibus comparata, è vita statione ad Beatam immortalitatem demigravit.

Triduana Recollectio Spiritus tradita est à Nostro quatuor Deo Sacratis Virginibus ante Votorum Professionem Item aliis duabus ad ingressum Tyrocinij Dei. Toti verò Communitati in duplici ordine Octiduana S: Patris Exercitia explanata sunt. Illustrissimus similiter Paro ecclesiæ in Residentia excoli voluit Triduana Recessu.

Neque ulli labori pepercere Pro è Nostris ad informandam Juventutem Gymnasiam; sed ut sedulitate ac contentione elaborarunt, ut florida ætas tam litteris, quam moribus, atque pietate imbueretur; utque laudem et approbationem extraneorum quoque referret, Singularia pro Theatro Dati Specimina.

In Convictu, qui Titulum S.S: Trinitatis sortitur, Nobiles Alumni sustentabantur quatuordecim, qui à potioribus caeris, in exercitationibus Scholasticis palmam retulerunt. Sodalitas Latina sub Titulo S: V: ab Arch-Angelo Salutati aucta est capitibus viginti quinque, quorum aliqui ardenter nomen suum Mariano Albo inscribi letro expetiverunt.

Oeconomia hoc habet emolumenti, quod penes horreum, cata una cum vacuili novam exercit impendio plus quam 200 fl. unde speratur, ut Seculariis annis majores proventus inde percipiantur quod ut à Deo bonorum Largitore feliciter eveniat, Subannifirem Hymno Ambrosiano Divino Majestati grates reddimus, uberiorem Benedictionem cum gaudio expectantes.

Communicantes 14400. Concionis ictrorum idiomate 149.
Catecheses - - 32. Conventus Mariani - 30.
Studiosi - - 114. ex his Serillustres - - 16.
à Luthero Conversi 6. videlicet Christianus Huber Sil: Schönheidensis. Theophilus Reichel Sil: Rakschlirensis. Anna Reissinella Wamotum. Joan: Michaël Rang ex Imperio Osnabrugensis. Joan: Hen: Khüa: Sil: Geferensis. 22 an: Mich: Hed: Milbitz Polonus.

Annua Residentia Teschinensis ad 1757

Domum Teschinensem quam Sacerdotes incolunt, quo
ut numero inclusos teneamus genitores Christiani Civiles
S. S. Trinitatis omnes hi pro numero, in singulis his Sabbatis
sanctorum, et eloquia Dei colendum promovere
Unicus ex illis ob nimium exhaustas vires, instantque necessitatem
domestica charitas providere studuit allegare Gyrovia
singulari que medicorum existimatus; cui tamen interim de
in ratione officii Radistis apostolicis suffecimus est
Labori in administratione possessionis quotidie
omnes possebant [illegible] gnij Quos intes [illegible]
[illegible] quod non nulli consueti [illegible] à regione [illegible]
illustrioris plenè redacti sunt. Inter benefactores [illegible]
nullam Calleja qui ita ara fama perseverantiam Patroni imaginem
[illegible] non vitro pectinado eorum [illegible]
[illegible] in extremis horis [illegible] non vitro pectinado
filia personam quae benevolentia amore [illegible] erga S. Ch.
in testimonium [illegible] dilectionis [illegible]
[illegible]

Catharina [illegible] Magna [illegible] amplissimis [illegible]
[illegible] pro [illegible] quibus celebravit [illegible]
[illegible] à Pontifice [illegible]
[illegible]
Sanctus Patriarcha noster Ignatius [illegible] Reverendissimus
et Illustrissimus Episcopus [illegible]
Gyrovia [illegible] qui [illegible] ad [illegible] Parochiae
[illegible] ordine parvulos deduxit [illegible] Capellanus scripsit,
idiomate Bolon[illegible] [illegible]

Sermone Germanico excavit. Ejusdem sancti opera
hetherodoxi implorant petendo aquam benedictam contra diversa hujus
imminentia mala. Divus Indeavam Apostolus Eundem
Pontificem pro ara stantem meruit, Laudum vero proceres egisset
de Praedicatorum ordine; de reliquo Hujus et S. Aloysii devotio nove
aliorum amatorum, et bonorum celebrata fuerat. Festo B.V.M.
Assumpta utroque idiomate apud fratres Hilleriordi de
prorogatum fuit. Reliquae autem devotiones, uti sunt
ante cineraale, Theophoria, Quadragesimale nove retro
gressorum temporum terminata sunt. His adhuc accedunt
Exercitia duplicia S. Patris tradita V. Virginibus Elisabettinis.

Qui in defesso verbi divini praedicandi zelo in
agro Deschirensi Evangelicam sparsere semenem, illis
etiam utpote operariis Apostolicis concessum fuit cum
exultatione metere, uberrimosque pro aliis colligere
manipulos; quos inter censemus egestate magna laborantes, quibus
religiosa industria subventum est, alios 22 correptos sinistra valetudine,
his liberali charitate auxilioque eorum provisum fuit,
exhibendo illis postrema Sacramenta, quibus muniti ad beatam
aeternitatem ablegarentur. Fructibus istis accedit quod Ac-
cagerarius Catheri legibus vinctus, hanc svavi adquo quidam nostra
demonstrato errore, ad veritatem Romanam Catholicam revocavit,
haeresimque ejuravit, ejurata vero haeresi et proprius omnibus Sacramentis
pluridisque inter ardentissimos asseclas veritatis hoc spiritum hauriit.
Gymnasium nostrum etsi numero pusillum egregie tamen studiorum
cum primis in publicis exercitiis dedit specimina, tum vitiorum
tum Litterarum secundum prescriptam studiorum rationem.
Ita vacata / Id ab eo desideratum omnino fuerit nihil.

statum Oeconomiæ nostræ gemente prorsus calamo, ob inclementiam aëris 17. Augusti exortam exprimimus, quo currente sole Tonicilii tecto non exiguam solum stragem edidit turbo repentè exortus, sed Arboris fructibus suis spoliando; quibus omnibus eti ancipiti magna sterilitas agrorum, Bonitati tamen Divinæ, ut prote gratis de manu Patera submissis sub terminum anni cum hominum affluxu retulimus in anapsi hymno Ambrosiano.

Communicantes - - - - - 14500.
Dictiones - - - - - - 148
Conventus Mariani - - - - - 26
Catecheses - - - - - 55.
studiosi - - - - - - 101
Ex his Perillustres - - - - - 10

Conversa † Maria Anna Millerin.

УДК 882.09=
340 Гедеон
1691—1757

ksiaznica@kc-cieszyn.pl